

๗ ๐
ปากก - ปากกอน

895.1
ส645ส12

เจ้าแม่กวนอิม ปิ่นแก้ว

สามก๊กคำกลอน

บทประพันธ์

ของ
TH LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK, THAILAND
ขุนเสนานุชิต (เจด)

พิมพ์เป็นที่ระลึกในวันเกิดที่เจ็ดสิบแปด

ของ

นางกิมฮ้อ นิมมานเหมินท์

๒๐ มีนาคม ๒๕๑๖

4145414

มูลเหตุ

มูลเหตุของการพิมพ์หนังสือเล่มนี้ขึ้นก็เพราะเหตุว่า เมื่อวันที ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖ เป็นวันพระราชทานปริญญาบัตรมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ข้าพเจ้าในฐานะที่เป็นนายกสภามหาวิทยาลัยนั้นจึงต้องขึ้นไปปฏิบัติหน้าที่ที่เชียงใหม่ และเข้าวันนั้นเองก็ได้มีโอกาสนั่งเยี่ยมคุณอาภิธอ นิมมานเหมินท์ที่กรุงเทพฯ

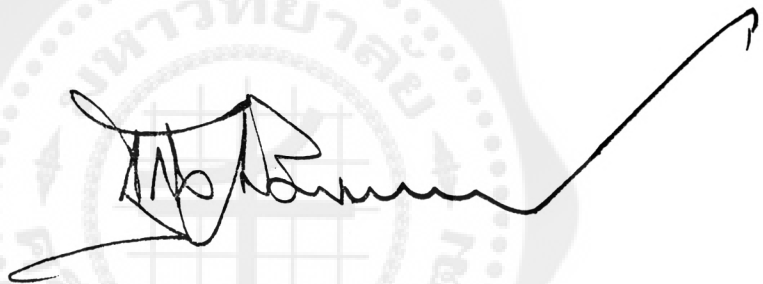
โดยปกติคุณอาผู้นี้เป็นคนที่ชอบอ่านหนังสืออยู่เสมอ และหนังสือที่ท่านชอบอ่านพิเศษก็เป็นหนังสือพวกประวัติศาสตร์ และนวนิยายที่อิงประวัติศาสตร์ ก่อนที่ข้าพเจ้าจะลาท่านกลับไปแต่งตัวเพื่อไปทำหน้าที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ก็พอดีท่านส่งข้าพเจ้าว่า เมื่อกลับลงไปกรุงเทพฯ คราวนี้ช่วยหาหนังสือสามก๊กคำกลอนมาให้ท่านสักเล่มหนึ่งด้วย ท่านทั้งหลายที่เป็นนักเลงหนังสือคงจะทราบดีว่า หนังสือสามก๊กคำกลอนนี้เป็นหนังสือที่ขาดตลาดมาเป็นเวลานานแล้ว ฉะนั้นหากคุณอาจะวานให้ข้าพเจ้าหาเลือกกับปูหรือมแซมในมหาสมุทรก็ยิ่งจะเป็นการง่ายกว่าเสียอีก ข้าพเจ้าจึงเรียนท่านตรง ๆ ว่าถ้าต้องการหนังสือเรื่องนี้จริง ๆ แล้วก็ต้องพิมพ์ขึ้นใหม่เองเท่านั้น เพราะครั้งหนึ่งคุณแม่มาส ชวลิต บรรณารักษ์แห่งหอสมุดแห่งชาติเคยเล่าให้ข้าพเจ้าฟังว่าเธอได้เคยรวบรวมตอนต่าง ๆ ในเรื่องสามก๊กที่ผู้ประพันธ์เป็นคำกลอนเพื่อนำมาแปลเป็นบทร้องประกอบการแสดงละคร ซึ่งครั้งหนึ่งเป็นที่นิยมกันมากแต่ยังไม่มีโอกาสจะพิมพ์เป็นเล่มขึ้นอีก และบางสำนวนก็ยังไม่ได้พิมพ์เลย เช่นสำนวนของหลวงพัฒนพงศ์ภักดี (ทิม สุขยางค์) เพราะแม้แต่ลูกหลานของผู้ประพันธ์สามก๊กคำกลอนก็พากันเห็นไปเสียว่า “เมื่อได้พิจารณาดูหนังสือต่าง ๆ ที่คุณปู่ (หลวงพัฒนพงศ์ภักดี) แต่งแล้วทั้งหมดเป็นหนังสือบทละครเป็นพัน แต่จะให้เจ้าพระยามหินทร์ฯ เล่นละคร ซึ่งในยุคนี้ละครเจ้าพระยามหินทร์ฯ เป็นที่นิยมและเลื่องลือนามมาก เป็นที่รู้จักกันทั่วกรุงเทพฯ การจะนำเอามาลงในสมัยนี้ไม่เหมาะสมต่อกาลสมัยเสียแล้ว เรื่องต่าง ๆ ของคุณปู่จึงเป็นอันพับไป” ข้อความเหล่านี้เป็นคำของคุณสมมาทย์ สุขยางค์ บุตรชายคนที่ ๓ ของท่านเจ้าคุณสารศาสตรศิริลักษณ์ (สรสเสริญ สุขยางค์) ที่ปรากฏในคำนำหนังสือแจกงานศพของพระยา

ศาสตราจารย์ศรีลักษณ์ ผู้เป็นบุตรของหลวงพัฒนพงศ์ภักดี ฉะนั้นเมื่อลูกหลานของผู้ประพันธ์
เองก็เห็นว่า เป็นของเลยสมัยไม่เหมาะสมต่อกาลสมัยเสียแล้ว คนอื่น ๆ ส่วนมากก็คงจะมี
ความเห็นเช่นเดียวกัน ฉะนั้นวรรณคดี “ขุน อมตะ” อย่างที่ คุณ สติ สนิท เสมานิล เคยยกย่อง
และปรารภนาจะเห็นให้มีการพิมพ์ขึ้นใหม่ในครั้งยากที่จะคลอตามอีกครั้งหนึ่งเป็นแน่

ดังนั้นพอเมื่อคุณอาภิมา นิมมานเหมินท์ เอ่ยถึงหนังสือขุนชนม งานของ
คุณแม่มาส ขวลิท ที่อุทิศให้สมรสรวมไว้ พร้อม ๆ กับคำของคุณสมมาทย์ สุขยางค์ จึง
เกิดวามสนใจในความนึกคิดของข้าพเจ้าทันที จึงเรียนถามท่านว่า ถ้าได้ทำหนังสือ ขุนชนม
จะเหมาะกับโอกาสอะไรในชีวิตของท่าน ซึ่งท่านก็ได้ตอบมาว่า ถ้าวันหนึ่งเกิดที่เจ็ดสิบแปดของ
ท่านซึ่งตกวันที่ ๒๐ มีนาคม นี้ก็จะดีมากสำหรับแจกผู้มาอำนวยการแก่ท่านในวันนั้น คุณหมอ
ทวี ตันติวงษ์ ที่อยู่กับข้าพเจ้าเวลานี้ก็สนับสนุนในการตัดสินใจที่จะพิมพ์หนังสือขุนชนม
เผอิญในเวลาทบทวนนี้ ต้นฉบับที่พร้อมจะพิมพ์ได้มีเพียงสำนวนของ ขุนแสนนุขิต (เจต)
จึงได้นำมาพิมพ์ตอนหนึ่งก่อน ข้าพเจ้าคิดต่อไปในการที่คัดจะรอฟพิมพ์วรรณกรรมต่าง ๆ
ของคุณหลวง พัฒนพงศ์ภักดี เช่นเรื่องราชาธิราชคำกลอน และเรื่องนิราศหนองคายซึ่ง
“เคยเป็นข่าวเกรียวกราวมากในสมัยนั้น นิราศนี้คุณปู่เป็นผู้แต่งเมื่อสมัยยังเป็นนายทิมเป็น
ทนายหนังหลังแคร่และขนท่ายข้างติดตัวเจ้าพระยามหินทรศักดิ์ธำรงผู้เป็นแม่ทัพ คุมกองทัพ
กรุงเทพฯ ๑ ยกไปปราบฮ่อที่เมืองหนองคาย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๘ เมื่อกลับทัพแล้วได้นำพิมพ์
ออกจำหน่ายโฆษณา จนเป็นเหตุให้คุณปู่ต้องถูกพิจารณาโทษฐานหมิ่นประมาท คุณปู่ยอม
รับผิดชอบแต่ผู้เดียว โดยถือความกตัญญูเป็นธรรมวิถีสาคัญ ต้องโทษอยู่ ๘ เดือน จึงได้ทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ ยกโทษให้ และหนังสือเลยถูกทำลายจนหมดสิ้นคงเหลือแต่ที่หอพระสมุด
เท่านั้น ”

ฉะนั้นเมื่อท่านผู้ใดได้รับหรือได้อ่านวรรณกรรม สามก๊กคำกลอน ฉบับที่ รอฟนขุน
ข้าพเจ้าก็ใคร่ชักชวนให้ท่านอ่านไม่ว่าด้วยวิธีใดก็ได้ให้แพร่แก่ คุณอาภิมา นิมมานเหมินท์
ผู้มีพระคุณอย่างสูงสำหรับการศึกษาการที่ข้าพเจ้าได้รับมาและผู้อื่น ๆ ที่เคยได้รับอุปการคุณ
ทางด้านการศึกษาเป็นร้อย ๆ คนในเวลานี้ และหากจะกรุณาต่อช่วยตรวจนาทำบุญเพื่อ
รำลึกถึงขุนแสนนุขิต (เจต) และคุณหลวงพัฒนพงศ์ฯ ผู้ล่วงลับไปแล้วด้วยก็จะเปนกุศลยิ่ง

ขอเดชะกุศลเจตนาของบรรดาผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดพิมพ์หนังสือชุดนี้จนเป็นรูปร่าง
ขึ้นมาเช่นคุณแม่นันมาส ขวาลิต ผู้ดูแลดำเนินการพิมพ์กิตติคุณหมอทวี ตันติวงษ์ ทรัพย์จะชัชชวน
ลูกหลานของ คุณอาภิรมย์ ให้มาร่วมงานนี้ และบรรดาท่านทั้งหลายที่สนใจมาร่วมอำนวยความสะดวก
ในโอกาสที่สมัชชา ๒๐ มีนาคม ๒๕๑๖ นี้ กิตติ จงสมุทรฤทธิผลดลบรรดาลิให้คุณอาภิรมย์
เจริญด้วยจตุรพิธพร ให้อยู่เย็นเป็นสุขสามารถบำเพ็ญการกุศลให้กุลบุตรอีกไม่น้อยในจังหวัด
เชียงใหม่ ได้รับผลช่วยเหลือให้การศึกษาเป็นแสงสว่างแห่งชีวิตของเขาทันทีต่อไปสมดัง
พระพุทธรูปที่ว่า สัพพทานิ ธมฺมทานิ ชินาติ กล่าวคือ การให้ธรรมะ (ความรู้ชอบ) นั้น
เป็นการให้ที่ชนะการให้ทั้งหมด

บ้านกรงนก

สมุทรปราการ

๖ มีนาคม ๑๖

คำนำ

หนังสือพงศาวดารจีน เรื่องสามก๊ก ได้มีผู้นำมาประพันธ์เป็นคำกลอน และบทละครไว้สำหรับเล่นละครนอกอยู่หลายตอน ที่เป็นบทละครมีสำนวนของหลวงพัฒนาพงศ์ภักดี (ทิม สุขยางค์) และของขุนเสนานุชิต (เจด) หลวงพัฒนาพงศ์ภักดี แต่งเรื่องนสมัยที่ท่านยังเป็นขุนจบพลรักษ์ ให้เจ้าพระยามหินทรศักดิ์ธำรงเล่นละคร มีข้อความปรากฏที่คำนำหน้าต้นว่า “ณ วัน ๕๓๑ คำ ปีมะเส็ง เบญจศก จุลศักราช ๑๒๕๕ ในราชการวันที่ ๑๒ ตุลาคม รัตนโกสินทรศก ๑๑๒ ท่านเจ้าพระยามหินทรธำรงศักดิ์ มีบัญชาให้ข้าพเจ้า ขุนจบพลรักษ์ (ทิม) แต่งเรื่องสามก๊ก ราชพงษาวดารจีน เป็นกลอนเล่นละคร (ที่) ปรีนเทียบเตอ”

สามก๊กบทละครที่หลวงพัฒนาพงศ์ภักดี แต่ง มีหลายตอนดังนี้ คือ ตอนพระเจ้าเลนเต้ประพาสนวน ไปจนถึงตั้งโต๊ะไป娶พระเจ้าเหียนเต้ ตอนอ้องอุ้นกำจัดตั้งโต๊ะ ตอนจิวยี้คิดอุบายเอาเมืองเกงจิว ตอนจิวยี้รักเลือด และตอนนางซุนฮูหยินหนีกลับไปเมืองกังตั๋ง รวมหมดด้วยกัน ๒๒ เล่มสมุดไทย ยังไม่ได้ตีพิมพ์เลย

ส่วนสำนวนของขุนเสนานุชิต (เจด) นั้น เริ่มตั้งแต่จิวยี้คิดอุบายเอาเมืองเกงจิวขึ้นให้ซุนกวน ไปจนถึงม้าเฉียวไปเข้าเป็นพวกเดียวกับเล่าปี่ หมดด้วยกัน มี ๑๗ เล่มสมุดไทย และได้ลงพิมพ์ครั้งหนึ่งแล้วเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๗ แล้วก็ไม่ได้ออกตีพิมพ์อีกเลย พิจารณาดูสำนวนโวหารนับว่าคมคายน่าอ่าน เนื่องจากฉบับตัวพิมพ์มีอยู่แล้ว จึงสะดวกที่จะนำมาพิมพ์ออกครั้งหนึ่ง

เพื่อให้เห็นว่าการเขียนหนังสือสมัยก่อนเขียนกันอย่างไรในการพิมพ์คราวนี้จึงมิได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงตัวสะกดแต่อย่างใด

// ๒๕๓๖ ๖๖๖

๑๕ มี.ค. ๒๕๑๖

นำต้น

๑ สามก๊ก คำ กลอน เล่ม ๑ ๖๖

๑ ตั้งแต่จิวบักดกลอุบายจะกินเมืองเกงจิ๋วให้ขุนก้วน ยกน้องสาวให้กับเล่าปี่ ขงเบ้งรู้ความจริงให้เล่าปี่มาแต่งงาน จนถึงเล่าปี่หลงนางซุน슈ุหยินอยู่ในเมืองกังต๋งทะ

๑ ข้าพเจ้าขอเจตสังเกตรื่อง คูนันมากตั้นเมืองเร่องอักษร แต่ไม่มีใครสู้ ผู้สุนทร เปนยอดกลอนอย่างตีเอกา อันบ้านมิใช่เช่นเปนนักปราชญ์ ไม่ฉลาดล้ำทุก ที่ศึกษา แต่เขาจ้างให้แสดงแต่งสรวา สู้สู้ส่ำห้ทำไปทงไม่เปน เขาให้กล่าวรารเร่อง เมืองตงหน้ง เอาไว้หวังเปนกลอนละครเล่น ตีกว่าน้งเสียเปล่าๆ ทงเข้าเย็น แต่งไม่เปน คำละครฟงสอนทำ ขอแสดงแต่งความในสามก๊ก เทียวหยิบยกเอาแต่ข้อที่ข้าๆ ตัด เปนชุดแบ่งเป็นตอนผ่นนอกทำ จะเริ่มรามาแต่ต้นพันปัญญา ด้วยเร่องรารกล่าวอ้าง ต่างชนิด จะแสดงแต่งตีตติศกษา ทงข้อเสียงเรียยกยากลำบากนา จึงต้องว่าเปน ละครกลอนชาตรี ๖๖

๑ ขาปี ๑ มาข้าจะกล่าวบทไป นายทหารเอกใหญ่ชื่อจิวยี่ อยู่เมืองฉงของกุนบูรี จำเดิมแต่เสียที่ขงเบ้งมา ให้กลุ้มกลัดขัดแค้นเคืองใจ เพราะมิได้สมมาทปราธนา ด้วยหวังใจคิดไว้แต่เดิมมา ถ้าแม้ว่าโจโฉแตกไป อันเมืองขงโจโฉทุกบูรี คงจะตี เอาเปนของเราได้ ขงเบ้งแกล้งแต่งกลขงไป เจ็บใจเปนพันคณนา ให้โลซกไปทวง เอาคืนเล่า ก็กลับไ่กว่าเขาเปนนักหนา แล้วมีหน้าข้าทำขอสัญญา ว่าเล่ากัมรณา จะคืนเมือง ครนเล่ากับลโดยให้ไปทวง กลับแหนหวงว่ากล่าวเปนรารเร่อง อ้างถึง ต้นวงษกระษัตริทำขัดเคือง แกล้งยกเยองหลอกทำคำสัญญา ว่าตีได้เมืองฉงจะคืนให้ ยืมมาไศรยหลอกเล่นเหมือนเช่นบ้า ยิ่งสุดแสนแค้นขัตตตรา จนเวลารุ่งแจ้งแสงอุทัย ๖๖

๑ จึงให้หาโลซกเข้ามาว่า อันหนังสือสัญญาไม่ใช่ได้ ล้วนความเท็จไม่จริง
ทุกสิ่งไป ท่านเอามาทำไมให้บ่ช่วยการ ว่าขี้มเมืองอาไศรย์ไม่กำหนด เมื่อไรจะหมด
สัญญาที่ว่าขาน สักร้อยปีก็ไม่มีกำหนดกาล กลับให้ท่านเปนประกันในสัญญา ไป
เบื้องหน้าถ้าเขาไม่ให้บ่รู้ อันตัวท่านก็จะมีซึ่งโทษา โจเราไม่มีจิตคิดเมตตา จึงช่วย
ว่าเตือนสติจงตริตรอง

๑ บัดนั้น โลซกฟังกล่าวยิ่งเศร้าหมอง จึงตอบว่าข้าพเจ้าคิดผิดทำนอง จะ
ตริตรองแก่ไขไฉนดี จะได้เมืองเกงจิ๋วของเรา มา ท่านผู้ปรีชาไซยศรี จงโปรด
ช่วยขแรงแรงคดี ข้าพเจ้าขอพบบัญญา ๗๖ ๗๗

๑ เมื่อนั้น ง้วนโซ่จึงตอบว่า เราคอยให้ม้าใช้กลับมา ซึ่งไปสืบกิจการราชการ
กองทัพโจโฉที่แตกไป เปนโจนให้รู้ข่าวสาร แล้วจึงค่อยคิดกิจการ คั้นเอาราชฐานของ
เรา มา ว่าแล้วท่านนั้นทันใด พอม้าใช้ทราบอาสา ไปสืบราชการกลับมา ครั้นถึงวันทา
แจ้งคดี ว่าเกงจิ๋วนี้กระแสมีเหตุใหญ่ ข้าพเจ้าไพร่ขาวประชากรุงศรี นุ่งขาวไว้ทุกข์ทั้ง
ธานี ภรรยาเหล่าไปถึงแก่กรรม นางกำฮูหยินผู้เมียใหญ่ บัลลโดยเมื่อวันสิบสองค่ำ เล่าปี
โสภโสภาจนหน้าดำ กำลังทำการศพจะฝังนาง ๗ เจริจา ๗๖ ๗๗

๑ เมื่อนั้น จิวยตีใจบโตะผาง ว่าเมียมันตายวายวาง ทั้งลูกเต้าทั้งขว้างเปน
กำพรว้า อ้ายเล่าปีไหนจะมีเมียใหม่ เพราะหวังได้ฝากลูกไปภายนอก อันน้องของนาย
เราเจ้าพารา ก็โสภาเลศล้าวิไลวรรณ ขุนฮูหยินองค์พระขนิษฐา ลักษณะรูปร่างดัง
นางสวรรค์ จะส่งหนังสือไปบอกให้บ่น หลอกให้มันมลายมาแต่งงาน เราจับตัว
ขังไว้เมืองล้าซี คิดจะฉกชิงจะได้ราชฐาน ให้ขงเบ้งเจ้าปัญญาอ้ายอาจารย์ มันคิดอ่าน
เอาเมืองมาแลกไป แม้นไม่ให้ธานีเรามาปล่อย จะตบตอยฆ่าเสียให้ตักไซย ไหนจะ
ทั้งนายมันได้บัลลโดย คงจะได้คืนเมืองของเรา มา ๗๖ ๗๗

๑ บัดนั้น โลซกนายทหารพร้อมหน้า อภิวันท์สรรเสริญเกินปัญญา คงจะได้
พาราเปนมั่นคง แล้วจัดแจงแต่งราชสารศรี ถึงขุนก้วนตามคะตมิประสงค์ ให้โลซก
รีบไปตั้งใจจง ถวายองค์ท่านท้าวเจ้าบูรี ๗๖ ๗๗

๑ บัตินัน โลกขก้านับบสารศรี ลงเรือเร็วแล่นมาในวาริ ครนถงเมองล่ำซำ
เวียงไชย ๖๖

๑ จึ่งนำหนังสือบอกเข้าไปเฝ้า คุกเข้าทูลแจ้งแถลงไข ว่าตัวข้าไปทวงเวียงไชย
เล่าปี่ให้หนังสือสัญญา มา ว่าข่มเมืองอยู่ก่อนพอผ่อนพัก แล้วจึ่งจักคืนให้ ไม่มุข
ทูลพลาทางดววยข้อสัญญา ให้ขุนก้วนทศนาทนที่ ๖๖

๑ เอกบท ๑ สัญญาวันนทียสืบท ฦ โกลสินทรศกร้อยสืบสื ข้าพเจ้าแช่เล่าข่ม
บุรี ชื่อเล่าปี่ขอทำคำสัญญา ไปเมื่อน้ำถ้ำตื้นได้ จะคืนให้เงงจิวเหมือนปากว่า
ให้โลกขกเป็นประกันในสัญญา ประทับตราให้ไว้เป็นสำคัญ ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขุนก้วนพิโรธโกรธตัวสั่น จึ่งว่าสัญญาลวงกัน จะกำหนดคืนวันก็ไม่มี
ว่าข่มเมืองอยู่สักเมื่อไรจะให้เล่า คอยให้เราแก่ขราไปเมืองผี ท่านช่างยอมสัญญาพาที่
หนังสืออันเอามาทำอะไร ๖๖

๑ บัตินัน โลกขกสนั่นหวั่นไหว จึ่งทูลว่าข้าพเจ้าแะเข้าไป บอกให้จิวรู้
เหตุการณ์ จึ่งส่งให้ม้าใช้ไปสืบทัพ แล้วกลับมาแจ้งข่าวสาร เมียเล่าปี่บัตินวายปราณ
จิวแจ้งแจ้งแต่งสารให้ถ่อมา จะคิดฟ้อลงมันทำฉันทใด มีแจ้งในใบบอกที่เล่าว่า พลา
ทางดววยสารตรา ขุนก้วนทอดทศนาคตียล ๑ สมิงทอง ๖๖

๑ ในสารว่าข้าพเจ้าเหล่าทหาร มีจิวเป็นประธานจอมพหล ขอวันตามาแถลงแจ้งยุบล
ด้วยใช้คนให้ไปสืบราชการ กลับมาแจ้งแห่งระหัดว่าบัติน เมียเล่าปี่สิ้นชีพสังขาร กำลังจิด
แจ้งแต่งสการ ให้ทหารไว้ทุกข์ทั้งธานี ข้าพเจ้าเห็นอาเต้าเป็นกำพร้า ดังแก้วตาดวงใจ
อ้ายเล่าปี่ จะไว้อาลัยให้ใครเลี้ยงก็เต็มที ไม่เหมือนชนนีกำเหนิตมา อ้ายเล่าปี่เห็น
จะมีฮูหยินใหม่ หวังจะได้ฝากลูกไปภายน่า เปนที่เรานี้จะเอาคืนพารา ต้องใช้กลบัญญา
ไปลงมัน อันองค์พระบิษณุายพาพัคตร นรลักษณรูปร่างดั่งนางสวรรค์ ทำหนังสือ
ข่มขอของแจ่มจันทร์ ว่ายอมยกให้มันเปนภรรยา ให้เร่งรัดจัดแจงมาแต่งงาน เราจับ
ผลาญขี้ผึ้งให้สังขา ฤาจับตัวขังไว้ในพารา ให้มันสิ้นบุญญาคืนบุรี ถ้าไม่คืนเมือง
ให้เราไม่ปล่อย จะตบตอยฆ่าเสียให้เปนผี ข้าพเจ้าเหล่าราชเสนี ทุกคนเห็นดี
พร้อมกัน ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขุนกวนส้ารวลสันต์ ว่าขอบใจจิวยี้คิดดีศรีนั้น เหนจะได้ไธสวรรค์
ของเรามา แล้วจัดแจงแต่งราชสารศรี ถึงเล่าปี่สุริวงษพงษา เรียกหลี่หวมเข้าเฝ้าเข้ามา
เปนทูตาสารการไมตรี แล้วส่งบอกนอกสารเป็นการลับ ว่าเรากับเล่าปี่เรื่องศรี
จงประนีอมพร้อมจิตคิดรวี เข้าต่อตีโจโฉให้บัลลวย ช่วยบำรุงอิบดินทร์ป็นกระษัตริ
ล้างศัตรูสมบัติให้ตกไชย ขอยกให้หนักหน่วงแคลงใจ จงพูดให้เหน็จจริงทุกสิ่งอัน ๖๖

๑ บัดนั้น หลี่หวมเสด็จขึ้น รับสารรับสั่งบังคมคลั่ง ลงเรือผายผันรีบไป ๖๖

เข็ด

๖๖

๑ พระยาโสไก ๑ เมื่อนั้น เล่าปี่พงษาอำมาตย์ นอนในไสยาสน์อนาถใจ
ภูวไนยล้าภฤตริกตรว ถึงสองชุกยนิษฐ์เพื่อนยาก กรรมวิบากมาสนสังขา กัมมชุน
บิษุขนิษฐ์สนชีวา อยู่คนเดียวเปลี่ยวอุราเอกากาย เวทนาอาเต็ราชบุตร ยิ่งแสนสุด
โสไกให้ฤไทยหาย ประคองสอดกอดอุ้มเอาลูกชาย พระพุ่มฟายชลนาโสไกโดย ๖๖

๑ โอต ๑ โอเจ้าดวงชีวาบิดาเอ๋ย กรรมสิ่งใดเลยมาขัดให้ ขนนี้จอมขวัญ
มาบัลลวย พ่อจะเหนผู้ใดเหมือนมารดา จะให้อ่อนนอนสรวลลัฏฐะ ต้องหยากอด
โสไกศัลยกรรมแสวงหา กำชุนคหวชีวของพ่ออา เขิญแม่มาให้ลูกสรวลนมน ยังกำลัง
ตั้งตัวหนีตัวไป สักเมื่อไรจะได้พบประสพสม พ่อสาหัสอาวาทที่สุดคม เพราะ
ปรารมภ์จะได้สุขกับลูกเมีย ไอน้องเอ๋ยเคยอยู่เป็นคู่ยาก มาจำจากหลีกตัวทั้งตัวเสีย
ยิ่งร้อนรุ่มกลุ้มใจดังไฟเลีย คิดถึงเมียกอดลูกแล้วโสไก ๖๖ โอต ๖๖

๑ ครั้นสร้างโสไกลูกออกมานอกแก่ง จึงให้หาขงเบ้งมาปรึกษา หวังให้หายคลาย
ความที่โสไก ยังมีได้สนทนาสิ่งอันใด พอนายทวารเข้ามาเฝ้า ลูกเข้าทูลแจ้งแถลงไข
ว่าบัดนี้หลี่หวมเข้าไชย ขุนกวนใช้ให้ถ่อหนึ่งส้อมมา ๖๖

๑ บัดนั้น ขงเบ้งตบมือหัวเราะว่า ว่านายเราครวณได้ภรรยา ไม่ต้องหา
ก็บังเอิญให้มาเอง ลูกขบขันหัวเราะว่าเคราะห์ดี ครั้นไต่เมียเหมาะสม ขิขุญญา
จิวยี้เรามาเกรง จะใช้เพลงพันหลีกตกเอาตัว จึงกระซิบเล่าปี่เข้าที่หู จะได้รู้ครั้น
ดีฤชาว้ แม้นเขาเรียกรีบไปอย่าได้กลัว จะดีชั่วอ้วแจ้งประจักษ์ใจ ๖๖

เล่ม ๑

๑ สามก๊ก คำ กลอน ๖๖

๕

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่กับพรหมันไหว จึ่งส่งนายประตู่ทันใด พาให้หล่หล่ม
เข้ามา ๖๖

๑ บัดนั้น ผู้เฝ้าพระทวารหาญกล้า คุกเข่าคำนับรับบัญชา ออกมาพาราขทูต
เข้าไป ครนถึน้อมเศียรถวายสาร กราบกรานทูลแจ้งแฉ่งไข พระผู้ผ่านกึ่งตึง
เวียงไชย อยากได้พระองค์เป็นพงษ์พันธุ์ ช่วยกันคิดกิจการผลาญโจโฉ ให้แน่โจ
หมดสนอาสัญ เราทั้งสองเป็นทองแผ่นเดียวกัน ผู้สนนนักไม่กล้าว่า ๖๖

๑ เมื่อนั้น พงษกระษัตริย์รุ่งเรืององค์เล่าปี่ พึงคำแกล้งทำยินดี พาที่ว่าชอบขอบใจ
ให้จัดโต๊ะสุรามาเลี้ยง กล่าวเกลยงพุดจาปราโศย จึ่งฉีกสารออกพลันทันใด ภูวนาย
นั่งอ่านสารตรา ๖๖

๑ เอกบท ๑ ในสารว่าเจ้าเมืองกึ่งตึง มายังเล่าปี่เชษฐา ทุกวันท่านไม่มี
ภริยา ตัวข้าอยากได้เป็นพงษ์พันธุ์ จะยอมยกขุนฮูหยินน้องข้า ให้เป็นภรรยาของท่าน
ให้อยู่เย็นเป็นสุขด้วยกัน โดยฉันททางราชไมตรี ถ้าท่านรู้หนังสือสารา จงรีบมาแต่ง
การอภิเศกศรี เราจะเตรียมคอยทำด้วยปราณี ถึงฤกษ์ดีก็จะได้จัดแจงการ ๖๖

๑ ร่าย ๑ พออ่านจบสารทันใด เล่าปี่จึงปราโศยด้วยคำหวาน ว่าขอบใจ
เหลือล้นพันประมาณ ขอเชิญท่านหยุดพักสักเวลา ให้พาตัวหล่หล่มออกไป อาไศรย
กักวันข้างหน้า ทหารคำนับรับบัญชา พาตัวออกมาทันที ๖๖

๑ เล่าปี่จึ่งส่งหนังสือสาร ให้ขงเบ้งน่านอ่านอักษรศรี ว่าสุดแท้แต่ท่านจะเหน็ด
แต่ขานกลั่นให้หนักใจ แม้นตัวเราเข้าไปในเงอมม่อมมัน มันจะล้างช้วนให้ตักไชย
มิฉนั้นมันจะจำตรึงไว้ บังคับให้เอาเมืองไปแลกมา ท่านก็รู้อยู่ว่าอายจิวี่ จะคิดล้าง
ชีวีของข้า จะแกล้งให้ข้าไปมรณา ก็สุดแต่ปัญญาจะเหน็ด ๖๖

๑ บัดนั้น ขงเบ้งตอบคำเล่าปี่ อันความคิดปัญญาพาที จิวี่ไม่ดีกว่าข้าไป
ตัวข้าเป็นบ่าวท่านเป็นนาย แม้นตายก็ตายด้วยกันได้ กลัวเขาหลอกแล้วจะบอกให้ไปไย
ของท่านให้บุราณให้เร่งเอา ๖๖

๑ เมื่อ^๕นั้น เล่า^๕ปี่ร้อนใจตั้งไฟเผา ว่าตามบุญตามกรรมเกิดทำมา จะให้เราไป
ข้างไหนจะไปตาม ๖

๑ บัด^๕นั้น ขงเบ้งตอบว่าท่านอย่าขาม แม้นการ^๕นี้เสร็จสำเร็จความ อันสงคราม
กั^๕งตั้งก็ไม่มี อนึ่งเงงจิวกี่จะขาดเพนของเรา เพราะว่าเขาเกี่ยวตองเพนน้องพี่ จง
แรงใจไปประสบรบศัตรู อย่ากลัวเลยชีวีไม่บัลโดย ท่านมิไปครั้นเรามิฟัง แล้วส่ง
ขุนเขียนหาข้า^๕ไม่ เพนเพื่อนบ่าวนำข่าวอัน^๕ไป บอกให้ขุนกวนแจ่งคะดี ว่านาย
เรารับคำจะเพนเขย อย่าข้า^๕เลยจัดแจงแต่งที่ ต่อเมื่อไรได้ฤกษ์วันดี เล่า^๕ปี่จะตามไป
แต่งงาน ๖

๑ บัด^๕นั้น หลีหวมขุนเขียนสองทหาร ต่างคนอำลาอาจารย์ เรียกทหารลงเรือ
รีบไป ฯ เชิด ๖

๑ ครั้นถึงลำ^๕พารา เข้าหาขุนกวนหาข้า^๕ไม่ แจ้งความตามตามจริงทุกสิ่งไป
ขงเบ้งใช้ให้ข้า^๕เจ้ามา คำนับถลงแจ่งคะดี ว่าเล่า^๕ปี่แสนโสมนัส นายเรายอมรับ
สัญญา ให้ข้า^๕มาฟังดูให้แน่นอน ๖

๑ เมื่อ^๕นั้น ขุนกวน^๕เทียมหาญชาญสมร จึงมาจา^๕สุนทร ดุกรขุนเขียน
ชาญไชย ถึงตัวเราเพนเต็กก็เหล็กเพชร คำเท็จไม่กลบกลอกได้ กลับไปบอกนาย
ท่านว่าวันใด ถึงฤกษ์ดีแล้วก็ให้มาแต่งงาน เราขอสัตย์สุจริตไม่คิดสอง หมายปอง
ผูกรักสมัคสมาน อยากจะได้^๕นายท่านเพนวงษวาร ได้ช่วยการศึกกำจัดศัตรู อ้าย
โจโฉเพนศัตรูราชสมบัติ มหากระษัตริษชาติตั้งพิศมัส ร้อนทุเส้นหญ้า^๕ประชากร
ทุกนครก็ยอมรู้^๕อยู่ด้วยกัน เราคิดอ่านผลาญชาติอ้ายโจโฉ ให้แซ่โจหมดสิ้นอาสัญ
สู่เสี่ยราชบนิษฐาวิลาวรรณ์ ให้^๕นายท่านยอมยกเพนภรรยา อย่า^๕หนงใจบอกให้
ขงเบ้งแจ้ง รีบมาแต่งการมงคลเหมือนเราว่า เราเร่งรัดให้จัดเครื่องวิวาห์ ไว้คอยทำ
นายท่านมาวันใด ๖

๑ บัด^๕นั้น ขุนเขียนไม่ผวสงไสย อภิวันท์อัญชูลี้ด้วยดีใจ ลงเรือรีบไปทันที ฯ
เชิด ๖

๑ ครั้นถึงจึงเข้าไปเล่าความ ตามคำขุนกวนถ้วนถี่ สั่งมาให้หาวันดี ให้
นายเราเล่าไปแต่งงาน ๖๖

๑ บัณฑิต ขงเบ้งปัญญากล้าหาญ เตือนเล่าปีศาจอย่านิ่งนาน ขอเชิญท่าน
จัดแจงแต่งตัวไป ซึ่งจิวอี้พ่อลงใช้ปัญญา ตัวข้าทราบสนอย่าสงสัย ใช้กล
ซ่อนกลให้จันจิ เอาน้องสาวยกให้จิงไปเอา ซึ่งกลัวมันจะส่งหาญผลาญชีวิต ตก
ความคิดปัญญาข้าพเจ้า จะพาเอาโฉมงามนางนงค์เยาว์ มาเมืองเราเสียให้สมอารมณ์มัน
แล้วเรียกจูหล่งเข้ามาสั่ง จงระวังเครื่องนกวศขันธ์ จงเอาไพร่ไปด้วยสักพัน ป้องกัน
เจ้านายรายระวัง เราจะให้หนังสือสามฉบับ สำหรับอับจนภายหลัง ประพฤติความ
ตามหนังสือทุก ๆ ครึ่ง จงเสร็จสรรพกลบกระทั้งเมืองเรา ให้ขุนเปียนจัดแจงแต่ง
สิ่งของ หงเงินทองผ้าไหมให้เขา จงรีบเร่งไปทำตามคำเรา เสร็จแล้วจงเข้ามา
บอกกันแล้วส่งหนังสือให้มิไค่นาน สองทหารค่านับผายผัน คุณเข้าคำรบอพยพวัน
ออกมาจัดกันเป็นโกลา ๖๖

๑ ปถม เจริจา ๑ ครั้นเสร็จสรรพกลบมาแจ้งแห่งคดี ว่าบัณฑิตพร้อมแล้วทุก
สิ่งสา หงสิ่งของไพร่พลและนาวา พร้อมตามบัญชาท่านอาจารย์ ฯ ร่าย ฯ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปีศาจเร่งตั้งเพลิงผลาญ ให้หนาวใจนั่งกสทกสท้าน กลัว
ตายวายปราณเป็นพันคิด ครั้นจะมีไปก็ไม่ได้ เกรงใจขงเบ้งก็จันจิตร บอกว่าคราวนี้
ถึงชีวิต สุดคิดว่าข้าจะขอลา ๖๖

๑ บัณฑิต ขงเบ้งยืมพลางทางว่า จงแนใจไปอยู่กับภริยา ให้ได้ลูกมาสักห้าคน
อันพวกเราบ่าวนายด้วยกัน อย่าคิดพรันเลยเหินจะเป็นผล กลัวแต่ลมละเลงด้วยเชิงชน
จะทิ้งให้เราทนเวทนา แล้วจึงชวนนายทหารท่านทั้งหลาย ตามส่งเจ้านายมาคืนท่า
เล่าปีศาจตรงลงนาวา ผินหน้ามาลาออกเรือไป ฯ เชิด ขมปลา ฯ ๖๖

๑ พระเสด็จชมมัจฉามาตามทาง มีกลางมหาชลาลัย ฉดากฉดามตามกันคัลไ
วพาใหญ่โถมาปลาอินทรี ขลิใส่แดเหินแผ่นดิน ตามข่มหินล้วนหอยกะจี้ ขี้มกคัก
ไฉพลวนถ้วนสิ่งมี ในวารี่มากพันจะคณนา หอยแครงหอยครางต่าง ๆ กัน หอยส้ม

หอยสมันน้ำหรรษา หอยอายน์หอยอายน์ไม่พรรณา รีบเร่งนาวาถึงท่าพลัน ๖๖

๑ เชิด ๑ บัตนน เดียวจุฬาลงกูฏีแรงแขนงัน ให้เรือจอดทอดท่าพร้อม
หน้ากัน ฉีกหนังสือสำคัญทันท ครั้นแจ้งเสร็จสนทในสาร ของขงเบ้งอาจารย์ถ้วนถึ
จึงสั่งเหล่าบ่าวไพร่บันตามิ ให้แต่งตัวอย่างดีโสภา ขันตลาดนาตกรายเที่ยวขอของ
ทุกบ้านช่องหนแห่งแสวงหา ให้เที่ยวพูดบอกกล่าวชาวพารา ว่าเรามาแต่งงานการมงคล
ว่าขุนทวนยกน้องสาวให้เล่าปี ถึงวันที่จะแต่งงานสู่สมผล ให้เที่ยวบอกทุกหน้าประชาชน
ทั้งผู้คนจนทุกคนไป แล้วให้จัดเงินทองของดี ๆ ให้เล่าปีขึ้นไปค้ำบัพให้ไว้ เกี่ยวกัก
โหลเพื่อนขุนหงฮอรไทย ที่ตั้งไว้เป็นราชมารดา เป็นแม่ยายขุนเชกกับจิวยี่ ยาย
คนนี้ปรากฏด้วยยศลา ขอกับหงฮอกโกโลเวียนไปมา จะพูดจาวว่ารักพี่กัน ๆ เจริจา ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปีพร่งเพริศเลิดฉัน ให้บ่าวแบกเงินทองของกำนัน พากัน
จรรजरำเนินมา ๖๖ เพลง ๖๖

๑ ครั้นถึงบ้านก๊กโหลในบุรี เล่าปีจึงตรงเข้าไปหา ต่างคำนับตามทำเนียม
แต่ก่อนมา เชิญนั่งแท่นรจนาพรายพรัน เล่าปีจึงว่าข้าพเจ้า นำเอาของมา
คำนับท่าน จะขอเป็นพี่น้องเกี่ยวดองกัน ร่วมสุวรรณ์จึ่งหวัดปลี ด้วยขุนทวนกรุณา
ข้าพเจ้า ยกน้องสาวให้เป็นมะเหสี ให้เข้ามาแต่งงานการพิธี ถึงวันที่จะให้อยู่
เป็นคู่กัน ๖๖

๑ บัตนน ก๊กโหลสำรวจสรรพสันต์ ว่าดีแล้วสมวงษพชพนัน ได้ท่านมาไว้
เป็นไมตรี จะต้องกลั้วมันโยอายใจโจ พวกแซ่โจ้จะมีชัยเป็นผี จะถึงกาลมรณัง
ในครั้น ขันย่นตีเป็นพันไป ๖๖ เจริจา ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปีผู้มีชันษาไศรย คำนับอำลาคลาไคล ลงไปยังท่านาวี ๖๖
เชิด ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขุนทวนสุริวงษเรืองศรี ครั้นได้แจ้งเนอความตามคดี ว่าเล่าปี
มาถึงเวียงไชย จึงให้หล่หวมลงไปรับ คำนับพูดจาปราโมทย์ ให้นำไปหยุดพักพำนักใน
ตึกใหญ่สำหรับรับแขกเมือง ๖๖ เจริจา ๖๖

๑ จะกล่าวฝ่ายยายก๊กโหลมารศรี ครันรู้แจ้งแห่งคิราวเรื่อง ครันรู้แจ้งแสงทอง
รองเรื่อง แต่งเครื่องเมียนางอย่างดี ลงจากบันไดเข้าในวัง ไปยังห้องโถงมารศรี
ถามว่าจะแต่งงานบุตร กับแซ่เหลาเล่าปี่วันใด ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขุนยี่หื้อหงอ๊กโก ได้ฟังกระหนกตกใจ ถามว่าได้ที่ไหนมาเจรจา
เกี่ยวก๊กโหลจึงว่าอย่าพรางกัน จนเขยขวัญมาถึงซึ่งเคหา เขาเลื่องภาออองทั้งพารา
ยังจะมาปดบ้านนี้ไว้ ขุนกวนยกน้องสาวให้เล่าปี่ พรุ่งนี้ก็จะทำงานใหญ่ บ้านน้อย
ก็พลอยดีใจ จะปดพรางกันไยนางพระยา ๖๖

๑ เมื่อนั้น ก๊กโถตกใจเป็นนั้หนา ว่าความจริงจดังจาวา ฤาเกล้งมาเข้ายั่ว
หลอกกัน ก๊กโหลจึงว่าน่าหัวเราะ เหตุไรข้าจะมาเยาะเย้ยท่าน เล่าปี่ตนจริงจริง
มาอยู่ตีกสองชั้นรับแขกเมือง ๖๖

๑ เมื่อนั้น ก๊กโหลรู้ความตามเรื่อง ลูกขุนสัคด้วยขัดเคือง ว่านี้เรื่องอะไรไม่รู้ตัว
ขุนกวนทำอะไรเราไม่แจ้ง จะตบแต่งลูกข้าให้มิใช่ ทำตามใจเองไม่เกรงกลัว ไปหาตัว
เข้ามาอย่าช้าการ ๖๖

๑ บัดนั้น สาวใช้รับเสาวณสาร วิ่งมาทันทีที่ตะลึงตะลาน ครันถึงกราบกรานทูลไป
ว่าสมเด็จพระตาให้หาท่าน อันความนั้นนอกนั้นหาทราบไม่ เชิญเสด็จเดี๋ยวนี้ ๖๖
อย่างไรไปฟังดู ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขุนกวนตกตะลึงอยู่เป็นครู่ เกิดเหตุแล้วจะออกดู เหตุไรจึงรู้ถึงมารดา
ลูกขุนรบมากับสาวศรี ครันถึงอยู่ชุลเหินเอนเกสา ก๊กโหลครันเห็นลูกชายมา ราพรรณโสกา
พาที ๖๖

๑ ธรรมดาเราท่านทั้งหลาย เดียงลูกก่หมายจะฝากผี ครันโตใหญ่ได้สำราญ
ผ่านบุรี ไม่คิดถึงชนนี้และบิดา จะคิดอ่านสิ่งใดมิให้แจ้ง เหมือนจะเกล้งให้หาย
ขายหน้า เปนพ่อแม่อู้อยู่เปล่าๆ ไม่เข้ายา นางครวญคร่ำร่ำว่าแล้วจบบัลย์ ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขุนกวนตกใจใจโหว่หว่น ประนมกรวอนถามเนอความพลัน ว่ามารดา

โศกศัลย์ด้วยอันใด ฤๅไครมาแจ้งการกับมารตร กล่าวโทษกรรมลู่กันด้วยข้อไหน ขอ
พระแม่จงแดลงให้แจ้งใจ ลูกมิให้เคืองขัดต่อทศยา ๖๖

๑ เมื่อนั้น หงอกก็ไถพื้คำโอรสา จึ่งว่าเจ้าเออาองค์พระน้องยา ยกให้เป็นบริจา
แก่ไพร่ นัดหมายให้เขามาแต่งงาน จนชาวบ้านรู้ทั่วทั้งกรุงศรี ไม่ปรึกษาหารือชนนี้
ทำนเห็นดีฤๅไร ชุนกวนประนมก้มกราบ ว่าหาใช่ปัญญาของลูกไม่ จิวยี้คิดกลอุบาย
ให้ตายใจ ลวงให้เล่าปีมาแต่งงาน จะจับขังไว้ในเมืองเรา คั้นเอาเงงจิวราชฐาน
จึ่งยมชื้อบนิษฐาอุพาพาน ไปสือสารล่อลวงเอามันมา ๖๖

๑ เมื่อนั้น นางนาฏชนนีนาถา ได้ฟังกรวโรธโรธธา ร้องคำจิวยังไป ตัวมัน
เป็นใหญ่นายทหาร ได้สำเร็จราชการเหนือใต้ ทั่วทั้งกตงเวียงไชย พลโกลนบ่หมื่นพัน
ฉกรรจ์ ทั่วเมืองตรอกอะเนกนับ ก็อยู่ในบังคับทุกสิ่งสรรพ แต่จะคั้นพารามาเท่านั้น
ก็สนับญูญามันอายอับปรี จำเพาะเอาลูกกูเป็นเหยื่อพ้อ โศตพ้อโศตแม่อายจิวี่ มันจะให้
ขายหน้าทั้งตาปี ทุกระบุนชนช่อฤๅกระจ่าย ถ้าแม่นฆ่าเล่าปีมรณา อันลูกสาวของข้าก็เปนม่าย
เป็นสองข้าสำหรับแต่บ้อาย คนทั้งหลายเขารู้อยู่ทุกคน ครั้นจะยอมยกให้เหมือนปากว่า
ไม่เหนหน้าลูกเขยเลยสักหน ไม่รู้ว่าชั่วดีมีฤๅจน นางพว่บ่นคำว่าโสกาโลย ฯ โอต ๖๖

๑ เมื่อนั้น เกยวักก็โหลมีปัญญาอ้อมไศรย จึ่งปลดบโยนโลมเล่าเอาใจ จะร้องให้
ไปไยไม่ต้องการ เออจะหาที่ไหนได้อย่างนี้ เหมือนเล่าปีพงชากล่าหาญ เปนพระเจ้า
บรมวงษพงษปราชญ์ ประกอบการโอบอ้อมอารี ประชาชนโน่นแผ่นดินสิ้นทั้งหลาย รักใคร่
นับถือชื้อเล่าปี ทั่วรูปร่างกิริยาพาที ก็เหลือดีพร้อมจริงทุกสิ่งอัน ไปเบี่ยงนำข้าเห็นจะ
เป็นใหญ่ คงจะได้เป็นเจ้ามะไหสวรรย์ สืบห้องเต้สุริวงษตามพงษพันธุ์ บุตรของท่านก็ต้อง
เป็นของเฮา ๖๖

๑ เมื่อนั้น หงอกก็ไถตอบว่าข้าพเจ้า ก็ได้หวงห้ามตามทำเนา แต่ว่าเราอยาก
ใคร่ได้เห็นตัว รูปร่างอย่างไรก็มิรู้ จะได้ดูว่าเล่าปีดีฤๅชั่ว ได้ร่วมวงษเดียวกันข้าพพันหัว
เราคิดกลัวเหมือนคำเขาเล่าฤๅ ไปเบี่ยงนำถ้าเป็นกัณฉินไป จะพาให้ลูกเมียมันเสียชื้อ
จะต้องเลือกคัดคนแต่ต้นมือ แม้สตัชชื้อแล้วจะให้เป็นโรมี แล้วส่งชุนกวนทันใด ให้ใคร

ไปบอกเล่าปี่ ว่าเวลานี้รุ่งพรุ่งนี้ ให้เชิญเล่าปี่ขึ้นมา ที่วัดกำหลอเราขอพบ ได้ประสบ
สนทนาปรึกษา เราจะดูที่วิถีทาง แม้จะไม่ชอบฤไทย เจ้าจะคิดทำอะไรตามใจเจ้า
ตัวเราไม่ขัดข้องอะไรเลย แม้เราเห็นประกอบชอบใจ จึงจะให้จัดแจงแต่งวิว่าห์ ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขุนกวนตอปคำที่ว่าว่า อันเล่าปี่มีอายุแก่ชรา กับน้องชานันท์
ไม่ควรกัน ๖๖

๑ เมื่อนั้น กักโหลส้ารวณสุวรรณสันต์ จึงตอบว่าเล่าปี่นั้นครั้ง กับน้องท่านควรอยู่
เป็นคู่ครอง พร้อมกระตุกสุริวงษพงษา ทั้งปัญญาหาที่ไม่มีสอง ดังต้นไม้ใบแก้วดอกเป็น
ทอง ก็สมปองน้องท่านที่เจตนา ซึ่งร้อยชั่งตังใจอยากได้คู่ ที่เป็นผู้ปรากฏด้วยยศ
ทั้งโอบอ้อมอารีแลปราชา ก็สมถวิลจินตนาของเทวี อย่าหนักหน่วงท่วงตึงนี้เข้า จงใช้
ใครไปหาเล่าปี่ ให้ขึ้นมาเฝ้าพระชนนี ยังที่วัดกำหลออย่ารอรา ๖๖

๑ เมื่อนั้น เจ้าเมืองกตงโคตพวงว่า ลูกขนค่านับมารดา ออกมาข้างนอกทันใด ๖๖
เสมอ ๖๖

๑ หยุกนงสั่งหล่หวมพนักที่ เหมือนคำชนนีแฉลงใจ แล้วสั่งแก้วชาญไชย คุณไพร
สามร้อยคอยระวัง ไปข่มอยู่สองข้างทางวัด คอยฟังเสียงปะทะคำสั่ง แม้ได้ยินเสียง
ดังดัง จงประดังเข้าล้อมให้พร้อมกัน ถ้าแม้ไม่ชอบใจชนนี จับเล่าปี่เข่นฆ่าให้อาสน์
แล้วหันหน้ามาส่งขมพณณ์ ให้จัดสันโตะตังระวังงาน ๖๖

๑ บัดนั้น นายทหารรับราชบรรหาร ต่างไปจัดเสิร์ฟสำเร็จการ ถ้วนทุกพนักงาน
พร้อมกัน ๖๖

๑ บัดนั้น กักโหลแสนกลคนขยัน ให้คนใช้ไปบอกเล่าปี่แล้ว ได้รู้ตัวให้ทันที่
ว่ามารดาขุนกวนจะดูท่าน แฉการให้ฟังถ้วนถี่ ให้จัดแจงแต่งตัวมาจงดี ทาซื่ออาแล
คลาไคล ๖๖ เจริจา ชุบ ๖๖

๑ ครั้นถึงที่อยู่เล่าปี่ ทาซื่อบอกแจ้งแฉลงใจ ทุกสิ่งทุกอย่างต่าง ๆ ไป โดยในเหตุ
ผลแต่ต้นมา ๖๖

๑ บัตนน ท่านเจ้าเมืองเกงจิวนาถา ครั้นแจ้งเฝ้าความตามกิจจา จึงปรึกษาจูหลง
ขุนเขียนพลัน ว่านางหงอ๊กก็ไถ้ไปหา ไม่รู้ว่าตีร้ายอย่างไรนั้น จำจะคิดรับรองป้องกัน
สองท่านจะเห็นประการใด ๖๖

๑ บัตนน เตียวจูลงมีบัญชาข้ามาไครย จึงว่าเขามาหาก็คต้องไป จะไว้ใจขุนกวน
นั้นยากครั้น ข้าคุมทหารห้าร้อย คอยสกัดเข้าไปตามท่าน แม้นเอะอะจะได้ป้องกัน
อย่าให้เสียทีมันอันตะราย ว่าแล้วออกมาจัดทหาร เตรียมการหอกดาบกำสาบสาย ตัวจูหลง
จัดแจงแต่งกาย สวมใส่เกราะรบสำหรับตัว พกมีดสั้นทวนขั้ดกระบี่ ท่วงที่ขึงไชย
มิใช่ชั่ว เหล่าทหารจัดแจงแต่งตัว โปกหั่วสองมือถือศาสตรา ครั้นพร้อมพร้อมพลรบสงบไว้
คอยให้เล่าไปไหน ระวังดูท่วงทีกริยา จะร้ายดีมีมาประการใด ๖๗

๑ จะกล่าวฝ่ายนายทหารทั้งตั้ง จัดแจงกันพร้อมพร้อมทั้งนายไพร่ ตัวหลี่หวมทหาร
ชาญไชย ก็รีบไปแจ้งคดีเล่าไปพลัน ๖๘

๑ ครั้นถึงแจ้งเฝ้าความว่า ขุนกวนนายข้าให้เชิญท่าน เสวยโต๊ะร่วมวงษ
พงษ์พันธุ์ โดยฉันทสนองกัน พร้อมทั้งมารดาคนาญาติ มนตรีอำมาตย์อยู่ทั้น
ทั่วทั้งกำหลอไช้ไปพร้อมกัน ขอเชิญให้ทันเวลา ๖๙

๑ เมื่อนั้น พงษกระษัตริย์เฝ้าเฝ้านาถา ครั้นได้ฟังจัดแจงแต่งกาย ทรงมหามาดา
ค่าควรเมือง ถอดองค์ขึ้นในใส่เก้าน้อย กะตุ่มพลอยสะราค่านาเหลือง เสือสุวรรณ
ขนนกรุ่งเรือง เข้มขัดเพื่องเพชรประดับดูบัวงาม ทรงกึ่งเงอย่างตีสม่วงอ่อน เกือกมังก
ห้าเล็บออกสนาม พระหัตถ์สองซ้ายขวาส่งงาม ดูแวววามอำมรงค์วงละพัน แต่ล้วนเพชร
เจ็ดกะหรั้จัดประดับ เวแววับเพชรพร้งทุกสิ่งสรรพ เช็ดหน้าทองตรองกระหนกเครือ
สุวรรณ คาจวจนทพชถอกระพือลม หยกกำไโดยใส่สองพระพาหา นาฬิกาพกเสียดูสวยสม
บุรี่ใส่แอบทองกล่องยาตม ทรงกางร่มสับปริงอย่างดี พร้อมเสร์จกเสด็จยุรยาตร ไปอาวาศ
กาหลอไชยศรี เตียวจูลงคุมทหารโยธี สกตตามเล่าไปรีบไป ๗๐

๑ เมื่อนั้น ก็กำหลอกับนางหงอไถ ครั้นรุ่งแสงสุริยันทันใด พวกกันไปยังวัดกำหลอ
พลัน ๗๑

๑ บัตัน คนทั้งหลายตกใจโหว่หว่น หงอโง้งถามไปพลัน ว่าท่านเสียไชยกบไพร่
แตกทัพโจโฉเมืองต่งเอียง ชื่อเสียงปรากฏสิ่งมี ว่าทหารผู้หนึ่งแสนดี พากุตรท่านหนี
ฆ่าศึกไป บ่อกันครอบครว้ท่านได้ หาเป็นอันตรายสิ่งใดไม่ คนนี้แล้วฤๅประการใด
ฤๅว่ามีใช้ไม่ได้มา

๖๖

๑ เมื่อนั้น พงษกระษัตริย์มพลางทางว่า คนนี้แลเตียวจุหลงอย่าสงกา ทรบมา
นายทหารโจโฉตาย

๖๖

๑ บัตัน พวกก่ตั้งได้ฟังก็ใจหาย ต่างคนอยากรู้จักทักทาย ingsบ่าวทั้งนาย
เพรียกไป ชุนก่วนจ้งให้พนักงาน รินสุราบาลค่าน้ำให้ จุหลงรับจอกมาแล้วว่าไป
ขอบใจเป็นพันคนหนา แต่บัตันกลืนเล้าไม่เข้าได้ ด้วยความทุกข์ในใจยังนักหนา ว่าพลาง
ชะม้ายชายตา กระซิบแจ้งกิจจาเล่าไปพลัน ริมทางสองข้างมรรคา เมื่อเข้าเข้ามาตามท่าน
เขาเตรียมข่มทหารชาญกรรจ์ ขของท่านจระงักกายา

๖๖

๑ เมื่อนั้น หงอโง้งให้คิดกังขา จ้งถามเล่าปี่มว่าจา ว่าทหารบอกกิจจาอันใด ๖
โอ้ให้

๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่แสร้งแกล้งทำเป็นร้องไห้ สอนพลางทำรำพึงไร เราหมายใจคิดว่า
จริงทุกสิ่งอัน มิรู้วาทักดเอานางพ้อ ท่านก่ต่อเอามาฆ่าให้อาสัญ เรานับชื่อตรง
ว่าพงษพันธุ์ จะช่วยกันกู้ลกเอียงพระเวียงไชย ทูลกระหม่อมเยียนเต้ผู้ปกเกล้า ข้าพเจ้า
ครั้นจะตกไชย เพราะตงจิตรคิดบำรุงซึ่งกรุงไกร มาบดไลยหลงกลคนพาล แล้วว่ากรู
เถิดคุณแม่ ฉันทขอแต่อย่าให้เขาทำหักหาญ อย่าต้องผูกมัดตรึงประจาย จงประหาญตี ๆ
ไม่เสียตาย โอ้ว่าขุนธูหยินของพี่เอ๋ย ไม่ควรเลยเนอเย็นจะเป็นม่าย ทุกบ้านเมืองเลื่องชื่อ
ฤๅกระจาย จะถบอขายหน้าทางชาติรี ถักพี่บดไลยก็ไม่ว่า ส่งสารแก้วกัลยาจะหมองศรี
ว่าพลางทางทรงโสกี บีมว่าว่าชีวิจะบดไลย ๖ โอค

๖๖

๑ เมื่อนั้น สองนางมารดาหน้าตาโหล พลอยส่งสารกระหนกตกใจ จ้งซักถามความ
อย่างไรจงบอกกัน ลูกขงนังนงตกเก้าอี้ ปล่อยตามเล่าปี่ตัวส่น คือผู้ใดใครจะฆ่าฆ่าฟัน
เชิญท่านบอกเล่าให้เข้าใจ

๖๖

เล่ม ๑

๑ สามก๊ก คำ กลอน ๖๕

๑๕

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่จึงแจ้งแถลงไข เมื่อจุฬาลงตามข้าเข้ามาใน เหนงทหารซุ่มไว้
กว่าพัน ล้วนถือศาสตราอาวุธ เครื่องสารพัดยุทธทุกสิ่งสรรพ จะเข้ามาหักโหมโรมรัน
ขอท่านจงแจ้งกิจจา ๖๕

๑ เมื่อนั้น หงอ懿ชนินนาถา ได้ฟังกรวโรธโรธา กระธืบเท้าแล้วว่าทันใด
คู้ขุนแก้วจะทำฉะนี้ เล่าปี่เขยข้าฤๅไม่ใช่ เองจะฆ่าข้าพ้นให้ปลื้มใจ คิดอ่านอย่างไร
ให้วาม ๖๕

๑ เมื่อนั้น ขุนแก้วตกใจเป็นนักหนา ร้อนตัวด้วยกลัวมารดา จึงตอบว่าข้ามิได้
คิดการ แกล้งถามหลอหลวมทันใด คือใครไปซุ่มทหาร หลอหลวมคิดเหน่ไม่เป็นการ ด้วย
ขุนแก้วกลัวท่านมารดา การที่คิดไว้เหน่ไม่พ้น จะแก้ตนให้รอดดีกว่า จึงทูลว่าแกฮ้วนเสนา
คุมยกโยธามาซุ่มไว้ ข้าพเจ้ามิได้แจ้งจิตร ว่าเขาจะคิดทำไฉน ขุนแก้วกระหิบบตาแล้ว
ว่าไป เร่งขับไล่มันไปบัดเดี๋ยวนี้ ๖๕

๑ บัดนั้น หงอ懿แค้นใจดังไฟ จึงส่งบุษยชนที่ จงไปล้างขี้มันให้ตาย ตัดหัว
เสียบไว้หน้าวัด ให้รู้ชัดแก่คนทั้งหลาย ว่าเขยข้าประเสริฐเลิศชาย ผู้ใดคิดร้ายต้อง
วายปราน ๖๕

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่ผู้ปรีชาชาญหาญ จึงคำนับกักหองขอประทาน โทษตายวายปราน
ของเสนา ด้วยจะทำมิดลวิหการ ฆ่าทหารให้ม้วยสังขา เปนเหตุจะเสียฤทธา
ขอพระมารดาจงอดใจ อนึ่งข้าจะอยู่ฟังบุญท่าน จะเปนการสาเหตุข้อใหญ่ จะไม่มีสุขา
ข้างนำไป พระแม่เจ้าจงได้ปรานี ๖๕

๑ เมื่อนั้น หงอ懿มารตามารศรี ครั้นได้ฟังเขยขวัญพาที เทวียกโทษโปรดประทาน
ครั้นกินโต๊ะเสร็จเสด็จสรรพ สองข้างก็กลับยังสถาน สององค์ตามส่งนงคราญ จนแทบถึง
ทวารวังใน ฯ เชิด ๖๕

๑ บัดนั้น เหล่าพลทหารน้อยใหญ่ ต่างคนต่างแตกแยกไป ด้วยกลัวหองกักไถจะ
ฆ่าพ้น ฯ รั้ว ๖๕

๑ เมื่อนั้น สององค์ประไพประมณฑลสันต์ นิ่งเสพสุราพุดจกกัน จนตัวนึ่งเป้งบ้าย
ลงชายไพร ๖๖

๑ ชุนกวนจึงพาเล่าปี่ ขุนบงครสู่งใหญ่ ให้แลชมถันถานสำราญใจ กว้างใหญ่
นับโยชน์คณนา เล่าปี่เหินเรือน้อยใช้ใบ แล่นไปริมเชิงภูเขา รวดเร็วว่องไวไปมา ในมหา
สาชลลวง จึงว่าข้าพเจ้าเล่าปี่ว่า ขาวพาราทั้งตั้ง ขำนาญการเรือควมเชื่องคั่ง คุดคั่ง
ปลาวายในสายชล เขาขาวทั้งป่านครา ขำนาญบกเดินป่าในไพรสมถ์ หงเกี่ยวนต่าง
ข้างม้าพลพล เหนสมจริงเหมือนคนเขาเจรจา ๖๖

๑ เมื่อนั้น ชุนกวนได้ฟังเล่าปี่ว่า จึงนึกว่าเล่าปี่มีปัญญา มาเจรจาดูหมิ่นเมืองเรา
ว่าขำนาญแต่ทางข้างนาว่า การบกม้าดำไม่เหมือนเขา จึงประมาทจุลุดเบา จำเรา
จะให้เหินผมอกัน จึงส่งให้ผูกม้าพันที่ เสน่ขบขบขบขบขบขบ ขนถึงยอดบรรพตา
ลงมาพลัน ชักเวียนเหินหันเป็นเพลงทวน แคล้วคล่องว่องไวได้หนี เพลงง้าวเพลง
กระบถถวน เต้นน้อยขบใหญ่หลายกระบถวน ส้ารวดเยาะเย้ยในที่ ๖๖

๑ เมื่อนั้น พงกระษัตริย์แห่งเล่าปี่ จึงส่งให้ผูกม้าพันที่ เสน่ขบขบขบ
แข่งกัน ขนถึงยอดบรรพตาภูผา แล้วห้อยได้ก้นลงมาตึงก้น แคล้วคล่องว่องไวหนี
ได้ก้น เป็นเพลงทวนเกาทัณฑ์เพลงคลี่ แล้วชักม้าร่ำทำเป็นพ้อ แล้วขับห้อยแผ่น
โศนทำโจนหนี ต่างหัวเราะเยาะเย้ยกันในที่ แล้วต่างขับภาซังลงมา ฯ เชิด ๖๖

๑ ต่างองค์ต่างไปที่อยู่ พร้อมหมู่ทหารซ้ายขวา ครนอยู่นิรันดร์หลายวันมา
เดียวจุหลงจึงว่าอย่าอนใจ จะหน่วงหนักชักเล่นอยู่เช่นนี้ จิวยมาเหินเกิดเหตุใหญ่
จะยุยงเจ้านายกลับกลายไป การเราคิดไว้จะเสียที่ ท่านจงให้ก๊กไหลเข้าไปหา ว่า
กล่าวแต่การภิเศกศรี ให้ทันในวันรุ่งพรุ่งนี้ มันไม่ปรานีจะลาไป ๖๖

เมื่อนั้น เล่าปี่ชอบอัธมาไศรย จึงลุกขึ้นลีลาคลาไคล ไปบ้านก๊กไหลทันที ฯ
เชิด ๖๖

๑ มาถึง เล่าปี่หยุดเหนื่อยยังเกาอ พุดพลาทางทำไส้กี ว่าบัดนี้ตัวข้ามาช้านาน
จะโปรดให้ฤกษ์ไม่ให้ไม่ได้ข่าว ในนอกเราอันเร่งตั้งเพลิงผลาญ จะกลับไปก้อโดยยุพา

พาด จะอยู่นานเข้าไปโดยจะมี ด้วยทหารกึ่งตั้งหวังพิฆาฏ หั่งตกอยู่ในอำนาจของ
จิวยี่ ท่านโปรดด้วยช่วยทูลพระชนนี ว่าพรุ่งนี้ขอแต่งมณฑลการ ถ้าแผ่นดินไม่เมตตา
จะลากลับ เพราะกลัวด้วยซึ่งสังขาร ควรมิควรยกโทษได้โปรดปราน ของจงท่าน
อนุกลอย่าสูญเสีย

๓๕

๑ เมื่อนั้น เกียวก๊กไหลว่าจริงซึ่งนั่งได้ นั้นจะไปว่าวอนให้อ่อนใจ เอาเป็น
ไต่ตามวันที่สัญญา ด้วยหองโถวว่ารักเชือกกัน ขอเชิญท่านคอยอยู่สักครู่หนา ว่าพลง
นางวิปไคคลา บ่าวไพร่ตามมาเข้าวังใน ๓ เพลง

๓๕

๑ ครั้นถึงแจ้งแจ้งแห่งคดี เหมือนคำเล่าปี่แถลงไข แล้วว่าไม่รีบร้อนซึ่งนอนใจ
ฤๅไม่ยากได้เป็นพงษ์พันธุ์

๓๕

๑ เมื่อนั้น หงอโถกใจไหวหวั่น ด้วยรักไครยคืนดีเล่าปีครั้น กลัวพระเขย
ขวัญจะกลับไป จึงให้ก๊กไหลออกไปแจ้ง ว่าพรุ่งนี้จะแต่งภิเศกให้ อย่าได้โทมนัส
ขัดฤทัย แล้วส่งสาวใช้ทันที ให้บอกกล่าวเหล่าพวกพนักงาน เรงจัดการทุกกระบวน
ให้ถ้วนดี เอาเก่งใหญ่ใช้แทนโรงพิธี กันมุลตง โต๊ะเครื่องบูชา

๓๕

๑ บัดนั้น ก๊กไหลดีใจหัวเราะว่า กับสาวใช้รับคำแล้วอำลา ออกมาบอก
กันทันที ๓ ชุบ เจริญ

๓๕

๑ บัดนั้น ฝ่ายพวกพนักงานชาวที่ เรงจัดตั้งกันเป็นโกลี โต๊ะเก้าอติงเคียง
เรียงราย โต๊ะเอกโศตรตงสัณเฑ ใช้เครื่องแก้วเงางามอร่ามฉาย เลียงขุนนางแล
มหาเสนานาย ที่โต๊ะกลางนายทหารชาญณกรรจ์ ที่โต๊ะตรเลียงขุนหมื่นพบนายหมวด
ล้วนตงขวดเล่าเค็มเต็มแม่บัน ทุกสิ่งอย่างสารพัดจัดแจงกัน เพศานนหน้อยพวงดวงศกา
ริมชายคาฝาเฟื่องข้างเบื้องบน ฝัก้าพลห้อยระบายลายเลขา กระจุกรูปอักษรลับระยับตา
โคมระย้าห้อยกลางสว้างไฟ ครั้นจัดแจงแต่งสำเร็จเสร็จทุกสิ่ง สาวใช้หญิงเข้าไปแจ้ง
แถลงไข ยายหองโถชนนิกดีใจ จึงสั่งให้เชิญประชุมขุนนาง มากินโต๊ะแต่งงาน

บ่าวสาว คำนับเส่นไหว้เจ้าตามอย่าง แล้วให้จัดแจงตกแต่งทาง สองข้างจุดเทียน
 ชะวาลา ตั่งเต้านนอกทวารวัง จนกระทั่งถึงห้องขนิษฐา ทพนดินแล้วกวาดสาดตา
 ปู่เจ้าขาวลาดตลอดทาง เพดานห้อยดวงพวงบุปผา มีพรรณนา ๆ ต่าง ๆ ริมแก่งใหญ่
 ใกล้ห้องอนงค์นาง ทหารยืนสองข้างถือสาตรา ครนสนแสงสุริยันทนต์ใด จึ่งส่งนาง
 สาวใช้ช่วยขวาก็ให้ไปรับเล่าปีเข้ามา พาไปห้ององค์พระบุตร

๖๖

๑ บัตนน สาวใช้รับคำบทศรี แล้วรีบพากันจรลี มายังเล่าปีทนต์ใด ๆ
 ชุบ

๖๖

๑ ครนถึงจึ่งแจ้งแห่งคดี ว่าพระชนนีเป็นใหญ่ ให้เชิญตัวท่านเข้าไป ยังห้อง
 อรไทยพระบุตร

๖๖

๑ เมื่อนั้น พระสุริวงษเหยินเต้เรื่องศรี ครนได้แจ้งแห่งคำพระชนนี ยินดีตั้ง
 ได้พากฟ้า พระเสด็จจรลีเข้าที่สร่ง ล้ออ่างองค์ขัตติสมิงษา นักุหลาบอาบองค์สร่งธรา
 สุคนธาลูบชะโลมอินทรีย์ พระวรองค์ทรงประนาอบฝรั่ง แล้วทรงกึ่งแกงแพรต่างสี
 ดวงพุดตานอย่างนอกคอกก็ ทรงเสด็จทิบหมิมขริบทอง ผ้าเช็ดหน้าทาทาน้ำมันจันทน์ปรุง
 หอมฟุ้งตระหลบอบห้อง ถือไม้เท้านำอัฐิปลูกทอง สอดคล้องพระบาทยาตรา เจ้าแก้ว
 นำทางจรลี สาวศรีห้อมล้อมช่วยขวาก็ พระเสด็จย่างเยื้องขำเลื่องมา เข้าพระทวารขนิ
 เตินพลางทางแลเห็นสาตรา พึงไว้ข้างขวาวออกไสว เล่าปีกระหนกตกใจ ยืนอยู่มิได้
 จรลี เห็นผู้หญิงแต่งเป็นทหารรบ ถืออาวุธครบประจำที่ บางคนบางกษณภาชี แต่ล้วน
 สัตว์รักษาญกรวรรค์ ยิ่งกระหนกตกใจเป็นกำลัง ขยับกลับถอยหลังตัวสั่น จึ่งถามสาว
 ใช้ไปพลัน ว่าจัดแจงอย่างนั้นด้วยอันใด

๖๖

๑ บัตนน สาวใช้ยมพลาถลงไข ว่าองค์พระขนิษฐายาใจ พอพระไทย
 การณรงค์สงคราม จึ่งฝึกหัดสัตว์เป็นทหาร เชี่ยวชาญว่องไวในสนาม สำหรับรักษา
 องค์นงราม ไม่เข็ดขามคร้ามเกรงผู้ใด

๖๖

เล่ม ๑

๑ สามก๊ก คำ กลอน ๖๖

๑๕

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่พุ่งแจ้งแดงไข่ ดำริหัดขึ้นขึงคึงโน ว่างานน่าใจคง
ข้อตรง เป็นหญิงก็อย่างนตงก ครอบจะดักร่วมชาติตั้งราชหงษ์ ดำริห์พลางทางเดิน
ดำเนินตรง เข้าห้องทองขององค์กัลยา ฯ เสมอ ๖๖

๑ ครนถึงจงบงแกอ ไม่เห็นองค์บุตรเสนาหา จึงถามนางสาวสวรรค์กัลยา
ว่าสุตาจรดไปไหนใด ๖๖

๑ สามก๊ก คำ กลอน จบ เล่ม ๑ สมุด ไทย

๖๖

๑ เล่ม ๒ ยัง พิมพ์ ต่อ ไป ๖๖

นำ ต้น

๑ สามก๊ก คำ กลอน เล่ม ๒ ๖๖

๑ ตั้งแต่เล่าปี่หลงนางซุนฮูหยินอยู่ในเมืองกังตั๋ง แล้วจูหลงจึงฉีกหนังสือสำคัญของขงเบ้งออกอ่านแล้ว ไปแจ้งความแก่เล่าปี่ จนถึงเล่าปี่ภานางซุนฮูหยินหนี ชุนก้วนให้ทหารตามจับ ๖๖

๑ บัตัน สาวใช้ตอบความที่ถามไถ่ว่าองค์พระขันธมุนีไปอยู่ยังห้องพระมารดา สักครูจะถามาส่ง พระองค์จึงนั่งคอยถ้า บอกพลางต่างคนคำนับลาไปแจ้งกิจจานางเทวี ๖๗ ชุบ ๖๗

๑ ครั้นถึงทูลประณมนบนิ้ว ว่าเจ้าเง็กจิวเรืองศรี มาอยู่ยังห้องพระบุตร คอยถ้าพระชนนีอยู่ห้องใน ๖๘

๑ เมื่อนั้น ปิ่นอนงค์คือนางหงส์ได้รู้ว่าเขยมากดีใจ ทรมานไพลอบประโลมพระลูกยา ๖๙ ชากุญ ๖๙

๑ แม่ดวงไฉนนามารดาเอ๋ย ทรมานเขยผู้ยอดแสนหา จะจำไกลไปจากพระมารดาแม่แก้วตาจะไปอยู่ด้วยคู่ครอง จงจำคำมารดาจะสอนเจ้า ยุพเยาว์ยอดสตรีไม่มีสอง จงประณอมพร้อมจิตคิดปรองดอง อย่าให้ของเคืองอันหาพระสามี แม้นทุกข์ร้อนสิ่งไรตั้งใจช่วย จงสู้ม้วยด้วยผัวอย่าหน่ายหนี ให้ข้อตรงจงรักด้วยภักดี แม้นสามีเคืองของหมองฤทัย อย่าตั้งถือถือโกรธพิโรธตอบ ประณตนอบพุดจาละยลไปเสีย อย่าทวงขวางห่างเหินละเมินไป เอาพระไทยแผ่ผ่อนค่อยอ่อนตาม ถ้าเห็นว่าผิดอย่าคิดโกรธ อย่าคุมโทษกล่าวอ้างกลางสนาม จงปรนนิบัติรักษายายาม อย่าหยาบหยามรักผิวเหมือนนบิตา เวลาค่ำให้เจ้าเข้าเฝ้ายาสน์ จงเข้าบาทสามสี่ช้ายขวา อนึ่งเล่าสาวสรรรค์กลยา อย่าหึงหาว่ากล่าวให้ร้ายราน หนึ่งในโลกปรนนิบัติอย่างขัตติยธร อย่าแข่งคิดแค้นจองจอนหวาน ถึงที่ทุกข์ปลุกใจให้สำราญ ในกลการทางทำนองประเพณี อย่าถือองค์

THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK. THAILAND

เล่ม ๒

๑ สามก๊ก คำ กลอน ๖๖

๒๑

องค์ลักษณ์ว่าอัครเศ แม่ดวงเนตรนี้กว่าเป็นทาส หนึ่งให้รักบุตรเลี้ยงเพียงชั่ว ให้เหมือน
ที่ก่อเกิดในกายตน ด้วยเล่าปี่บุตรสุดทรัก เห็นเจ้ารกกคงรักเป็นภักศล จงจำคำ
ชนนี้เถิดนิมิตล แม้จะเลศลาคณถึงของเฮา ตักอยู่แล้วแก้วตาจะขำไย แม้จะไปตาม
ส่งโนมเนลา ประภาชลางพางองค์นงค์เยาว์ เดินมาเข้าห้องสุวรรณทัศน์ที่ ๗ เพลง ๖๖

๑ เมื่อณ เชอกระษัตริย์ของเคเล่ปี่ น้อมคำนับรับพระชนนี ชุนฮุยหิน
อัญชลีพระภักดา เข้านั่งแนบแอบหลังมารดร งามชะอ้อนแน่นน้อยเสนาหา เล่าปี่หลง
แลซึ่งตะลึงตา ไฉนนามได้พิริบขยับลง ภอรู้สึกลึกกายด้วยกายแก่ คำนับแม้ว่าโอไบ้
ขำยี้ได้หลง ลูกต้องอยู่ในวังตั้งจำนง เตียวจูหลงกับชุนเขียนสองนาย อยู่ภายนอก
ไม่มีใครได้วักกล่าว จะภาบัวเวทียคมเหงคนทงหลาย จะเตือร่อนเคื่องขุนวุ่นวาย
จงให้หาสองนายกับไพร่พล มาพักอยู่วังในใกล้ ๆ ขำ จะได้วามีให้เกิดเหตุผล ขอ
จงพระชนนีนิมิตล ช่วยผ่อนปรนให้พ้นอันตราย ๖๖

๑ เมื่อณ หงอโถหวานหุ้ไม่รู้หาย ฐึโนแนบชนกลอุบาย เล่าปี่กลัวตาย
ไม่วางใจ จึ่งสั่งให้จัดแจงแต่งห้อง ไปรับสองทหารกับไพร่ ให้เข้ามาอยู่ยังวังใน
แล้วปราไสยเขยขวัญทันที ว่าตัวข้าจะมอญญาติ ขอฝากกราชิตามารศรี ไว้ให้เป็น
เกือกทองลงจูดี จงปรานีอดค่อมถนอมกัน แม้นเบาจิตรผิตพลช่วยส่งสอน อย่า
เคื่องขัดตตรอนจงผ่อนผัน แม้นคงคอดหาบข้าสารพัน จงตรึนปราบปรามเอาตามใจ
ขอแต่อย่าทงขว้างอย่าร้างเสีย ถึงโกรธเมยคิดถึงแม่ช่วยแก้ไข อย่าให้อายอดสูกับผู้ใด
จำเรณูไชยศรีสวัสดิ์สถาวร ๖๖

๑ เมื่อณ เล่าปี่น้อมคำนับรับคำสอน อาบิ้ออย่าได้กัษาอาวรณ์ สายสมร
แม้นเหมือนดวงชีวา ไม่คิดว่าเนออื่นมาร่วมห้อง คิดว่าน้องร่วมห้องพระเชษฐา ไม่
ทอดทงห่างเหินให้เอกา พระมารดาอย่าเป็นห่วงถึงดวงใจ ๖๖

๑ เมื่อณ หงอโถยินดีจะมีไหน เหนลुकเมินลुकเดินคลไโดยไป ปัดประศุห้องไว้
จรัล ๗ เบ็ด ๖๖

๑ เมื่อนั้น พงษกระษัตริย์สุริยวงศ์เล่าปี เข้านั่งเรียงเคียงข้างพระบุตร จึง
พาพี่เล้าโลมนางโฉมยง ฯ ชาตรี ๖๖

๑ ดวงเอยดวงยี่หวา เชิญแม่ผีนหน้ามาไต่หลง พี่ขอฝากชีวิตจรจนปลิดปลง
แม่โฉมยงจงแจ้งประจักษ์ใจ ชึ่งขุนกวนให้หามาทางนี้ ก็หมายจะฆ่าพี่ให้ตกไซย
พี่รักน้องยิ่งกว่าชีวาโดย ชึ่งปลงใจเข้ามาให้ฆ่าตี เป็นบุญพี่กับนางได้สร้างมา ชึ่งไม่
ม้วยมรณาแปนผี ขอน้องครองราชไมตรี จงเป็นหน้ามาข้างนี้เถิดน้องยา ฯ ร่าย ๖๖

๑ ฟังเอยฟังคำ ชุนฮุยอินแกล้งทำสบัดหน้า ให้นึกแสนสมเพชเวทนา ชึ่ง
แกล้งทำมารยาแล้วตอบไป ว่าเดิมทีพี่ฆ่าเมตาท่าน ให้มาแต่งงานพิศไสมย มีพระคุณ
ล้นฟ้าสู่ลาโดย เหตุใดจึงว่าจะฆ่าพี่น ท่านเมตาปราณีให้น้องสาว ยังมีหน้าเข้ามา
กล่าวแกล้งเสกสรรค์ กระนั้นฤประจักษ์ว่ารักกัน เท่านนี้เถิดคะอย่าเจรจา ฯ ชาตรี ๖๖

๑ ดวงเอยดวงใจ จะเล่าให้น้องฟังอย่างกัษา อันตัวพี่ชะแระแก่ชรา ชุนกวน
จะเมตาด้วยสิ่งใด เพราะเมืองเกงจิ๋วเป็นของพี่ ชึ่งแกล้งทำปราณียกเจ้าให้ หมายจะ
จับพี่ขังไว้ไว้ใน เพราะจะใคร่ได้เมืองเกงจิ๋วมา การนขงเบ้งก็ทราบความ แกล้ง
ห้ามปรามพี่น้องหนา มิให้มาแต่งงานการวิวาห์ พี่รักน้องยิ่งกว่าชีวาโดย ชึ่งอุส่าห์
มาหาแม่โฉมงาม จะฟังแกห้ามปรามก็หาไม่ เมื่อแม่ไม่เมตาขอลาไป พลงลูกชน
ลองใจเกลี้ยา ฯ ร่าย ๖๖

๑ เมื่อนั้น ชุนฮุยอินฉวยฉลุตุตชายผ้า ชึ่งตอบคำทำขะม้ายชายตา อนิจจา
ใจน้อยนี้สุดใจ บังอาจมาเกยวพาลทำหาญหัก เขาไม่รักแล้วจะหนีไปข้างไหน ฉนั้น
จะคุมตัวไว้มิให้ไป เปียจับปรับไหมของเขามิ ฯ ชาตรี ๖๖

๑ นงค์เอยนงค์ลักษณ์ เพราะแก่เฒ่าเจ้าไม่รักจึงต้องหนี ข้อที่จับปรับไหม
เป็นไรมี ตามแต่มารศรีจะเมตา อันเงินทองของพี่ไม่มีให้ จะปรับใช้เข้าเฝ้าอยู่เป็นข้า
ภอจะได้กอดนายทุกเวลา นายเขาหนาวหนักอย่าผลักมือ ว่าพลงลูบต้องประคองเกล้า
ทำเนียบนายกับบ่าวเขาไม่ถือ คุณนายอย่าเคืองขัดสบัดมือ ๖๖ ๖๖ ๖๖ ๖๖ ๖๖ ๖๖
โลมพี่พาทย ๖๖

๑ เมื่อนั้น พระบุตรศรีไสแรกได้เสีย ไม่เคยขายกายอ่อนระทวยเปลี้ย ละห้อย
 ละเหี่ยวอนว่ากับสามี่ จงโปรดน้องครองเลี้ยงให้ตลอด พ่ออย่าทอดทิ้งน้องให้หมองศรี
 ถึงม้วยดินสนฟ้าธาตรี ไม่หน่ายหนีพิศวาสให้คลาดคลาย ถ้าเคืองขัดแล้วตัดศีรษะเสีย
 ขอต่ออย่าทิ้งเมียให้เป็นม่าย ในชาตินี้มีให้ครองเป็นสองชาย ขอสู้ตายตามสัจย์สัตย์ญาณ
 ไปเมื่อน้ำถ่านอายุท่าน ตัวหม่อมฉันก็จะม้วยสนสังขาร จะโจนลงชลสายให้วายปราณ
 ขอเพียงแต่เป็นพยานข้อสัญญา ๖๖ ๖๖

๑ พึ่งเอยพึ่งน้อง กอดประคองแนบสนิทเสน่หา พี่ขอบใจน้องแล้วแม่แก้วตา
 อนพี่จะให้สัจย์สัตย์ญาณ ถึงร้อยครั่งพลึงผลิดไม้คึดโกรธ ไม่ถือโทษน้องรักทำหักหาญ
 ไม่ทอดทิ้งมิ่งแม่ให้แตกดาล ตรานิพานเพียรภาวนาไม่จากกัน ว่าพลางทางภริยสมสังวาส
 สัมผัสพาสปรปรุเมษมนต์ กำลังสาวเหมือนนาตาลอันหวานมัน อัจฉริยะบ่อย ๆ
 ม่อยหลับไป ๖๖ ๖๖

๑ ครนเอยครนรุ่ง แสงทองพวยพุ่งจรัสไป ทั้งสองพันตนจากประหมันใน จัง
 ลูกไปชำระภักตรา ครนสำเร็จเสร็จออกมานอกห้อง พร้อมสองนายทหารซ้ายขวา ชุนเขียน
 เตียวจุหล่งตรงเข้ามา วันทาคอยฟังราชการเล่าสืบชุนเขียนทันใด ให้กลับไปเฝ้าจิ
 ราชธาน บอกรับขงเบ้งอาจารย์ ตามการซึ่งได้กรรยา ๖๖ ๖๖

๑ บัดนั้น ชุนเขียนประนมก้มกราบ คำนับรับคำอาลา ออกมาลงเรือรีบไป ๖๖
 เชิด ๖๖

๑ เมื่อนั้น ชุนกวนเคื่องข้อมองโหม้ ให้เจ้าจิตรคิดไว้ไม่เหมือนใจ ขัดไป
 ด้วยท่านผู้มารดา จังเขียนหนังสือลับนิ้ว ส่งให้ม้าใช้กองนำ ไปให้จิวยี่ผู้ปรึกษา
 จะตอบมาคิอ่านประการใด ๖๖ ๖๖

๑ บัดนั้น ม้าใช้รับหนังสือยกมือไหว้ ลงมายังท่าชลาลัย ลงเรือรีบไป
 ทันที ๖๖ เชิด ๖๖

๑ ครนเอยครนถึง ม้าใช้จึงเข้าหาท่านจิวยี่ คำนับแถลงแจ้งคดี ว่าบัดนี้ ๖๖ ๖๖

สะโมสร จัดสร้างคัมภีร์ทั้งงามอน เก่งสุวรรณบรรณอันรจนา หงเงินทองแก้วแหวน
แสนสมบัติ สารพัดอย่างยิ่งทุกสิ่งสา บำเรอให้เป็นสุขทุกเวลา ให้เห็นว่าเราสมัครรัก
โดยจริง ให้หลงเพลินด้วยสมบัติพิสดาน หลงสำราญหลงบำเรอด้วยรูปหญิง ลืมอาจารย์
ลืมทหารที่พึ่งพิง ก็ทิ้งเงงจิวไม่กลับไป เราจึงลอบยกพลพลโยธา ไปโจมตีเงงจิว
เห็นจะได้ อ้ายอาจารย์อ้ายทหารคงแตกไป แล้วจึงให้ฆ่ามันเมื่อปลายมือ มันคงคิด
ทรงเหนด้วยถ้อยคำ จึงโปรดเกล้าให้ทำตามหนังสือ ขอให้หรือ อย่าอึ้งออกไปให้
รู้ถึงหมัน

๖๖

๑ เมื่อนั้น ชุนกวนตี่ใจเกษมสันต์ จึงปรึกษาเตียวเจียวด้วยพลัน ว่าท่าน
จะเห็นประการใด

๖๖

๑ บัดนั้น เตียวเจียวและขุนนางน้อยใหญ่ จึงว่าคิดดังนี้สุดใจ คงจะได้คืนเมือง
ของเรามา อันความคิดจิวนี้ตรึ้น ต้องกันกับในความคิดข้า เราขังตันตัดปลายวายุชีวา
เหมือนพฤษชาติตรากระษากปลาย

๖๖

๑ ชุนกวนฟังคำที่ปรึกษา หัวเราะร่าอันกลมอารมณ์หมาย จึงส่งบรรดาเสนานาย
ให้จับเจียวนายขังทำงาน ๖ เจรจา

๖๖

๑ ก่อแก่งขุดสระทำสวน แต่ล้วนใหญ่โตระโหฐาน สุนัขคันเมืองสวรรค์ชั้น
วิมาน เหมือนอุทธานเจ้าไตรโลกา ประกอบด้วยความสุขสนุกนยัง ทุกอย่างสิ่งเหลือ
จะร่ำเอามาว่า หงเงินทองให้นองทั้งสองรา แจกบรรดาชาวสวรรค์กำนัลใน สิ่งอันใดใน
จังหวัดบ่ดี ถ้าเล่าบ่ต้องประสงค์ที่ตรงไหน ให้ทุกอย่างสารพัดไม่ขัดใจ หมันมาไปเล่น
ด้วยทุกเวลา ๖ เจรจา ลินดากะทุม

๖๖

๑ เมื่อนั้น พงษกระษัตริย์แสนโสมนัสฯ ละเลิกหลงด้วยสมบัติวัฒนา ทุกสิ่ง
ผาสุกภาพจำเริญใจ หงรูปพรสกลนเสียงเคียงสมพาศ สิริบริพัตพาทย์วังวังใหญ่
แดนใหญ่เกเสภาเฮฮาไป เพลงอ้ายเบ่ปรบไก่อโชนนคร การเล่นทุกภาษาหามาเล่น มิได้เว้น
เป็นสุขสโมสร ยามกลางวันนั้นลงสรงสาคร มีทรายอ่อนน้าใสไหลสบาย ในสระสวนโกสม
ประทุมมาศ ดังดาวดาษผกดอกออกเหลือหลาย มีเรือนน้อยลอยเคียงไว้เรียงราย อนงค์นารี

กริดกรายพายนาวา หวัระริกขี้กษัตราญใจ พายได้แข่งกันหรรษา บ้างหนีได้พ่าย
 เกยนาว่า ล่มลงคงคาชลาลัย น้ำใสไหลเย็นเห็นเครื่องราง ด้วยผ้าเสอบาง ๆ ไม่ปิดได้
 บ้างกอดปล้ำคล้าลวงกันวุ่นไป ผาสุกสนุกนี้ในโบรณี่ ฯ ลงสร่ง ๓

๑ เมื่อนั้น นางโฉมยงกับองค์พระเล้าปี ลงสร่งคงคาวารี ทงสองศรีเยี่ยว
 ยอกกัน พระเล้าปีสอศให้หึงคลักชัน ภอเมินภักตรลวงเอาพุ่มประทุมถัน นางหยิกหัด
 ปลัดกรแล้วป้องกัน สืออะไรอย่างนั้นภูวนาย ๓

๑ งามเอยงามขำ พึ่งจะได้แก่งทำท่าไม่ ในตาพื้มวเลอยู่แต่ไกล สำคัญใจ
 ว่าดอกประทุมมา ว่าพลางสำรวจสรลสันต์ ถ้อยทีหยอกกันหรรษา นางว่าเชิญพระองค์
 หันมา น้อยจะสปีฤษฐานต์ พระเล้าปีผินหลังให้นางสี เทวยมแล้วกตบผาง
 พระเล้าปีผินหน้าว่าพลาง แม่น้องนางขังสิดีสุดใจ ๓

๑ ทรงเอยพระทรงศักดิ์ น้อยรักจะแก่งท่าไม่ เหนยงกตองค์พระทรงไชย
 น้อยตบยุให้พระภูมิ ต่างองค์ต่างทรงพระสรลสันต์ สัพยอกหยอกกันกระเซมศรี แล้ว
 ขนจากคงคาวารี ทงสองศรีเดินเรียงอยู่เคียงกัน พระเล้าปีจูงน้องเที่ยวประกาศ ชมพรรณ
 รุกขชาติในสวนขวัญ พร้งพร้อมอนงค์ก้านัล ภากันเดินเรียงเคียงคลอ ร่มระรื่นพัน
 พรรณบุปผา บ้างทรงผลปนผกาเปนน้อ ๆ บ้างอ่อนแก่สูกห้ามงามละออ ทุกกิ่งกอผลตก
 อุดมดี ละมุดฝรั่งมั่งคุดมะปรางปริง มีทุกสิ่งสารพัดในสวนศรี จะร่ำพรรณพรรณ
 จะข้าที เล้าปีหลงเพลิตเพลิตเจริญใจ ฯ ร่าย ๓

๑ ลืมגעจวันครเศวินเวศน์สถาน ลืมบุตรลืมทหารน้อยใหญ่ ลืมขงเบ้งอาจารย์
 การคิดไว้ ลืมใจปากเพียรพยายาม ลืมแค้นใจโศกผู้ศึก ลืมนักขิงไชยในสนาม ลืมทงการ
 ณรงค์สงคราม ลืมความกตัญญูแก่แผ่นดิน ลืมโศกลืมแสนที่แค้นจิตร ลืมคิดถึงสองนาง
 ชูหยิน กระเซมสุขดังได้ผ่านพิมานอินทร์ ลืมสนสารพัดทุกสิ่งไป ๓

๑ จะกล่าวฝ่ายนายทหารเตียวจูลง นักแคลงจิตคิดดวงสงไสย อยู่ภายนอกคุมพหล
 พลไกร จะเข้าไปไม่ได้เหมือนเดิมมา คิวิตกอรอนุ่นวาย กลัวนายจะสนสังขา

มิได้พบภักตร์สักเวลา เน้นเข้าเกินการประมาณปี ไม่มีสุขทุกข์ทนหม่นไหม้ จนเข้า
ปีใหม่เดือยี่ ราชการส่งใดก็ไม่มี ไปเที่ยวยิงมฤคี่ทุกเวลา ๖๖

๑ วันเอ๋ยวันหนึ่ง นึกถึงถ้อยคำข่งเบ้งว่า หนังสือที่สองแกล้งมา ว่าเข้าปีใหม่ให้
ฉีกดู บัดนี้เล่าปี่อยู่ในวัง ต้องเข้าไปขังนั่งอยู่ ตีร้ายอย่างไรจะใครรู้ พลงฉีก
ออกดูทันที ๖ รั้ว ๖๖

๑ ในหนังสือนั้นว่าถ้าเล่าปี่ เสียที่หลงเชิงเขาหลงได้ เข้าไปหลงคล้อยอยู่วังใน
ให้จุหลงแก่ไปให้ทันที ไปลงเล่าปี่ด้วยข่าวร้าย ให้วุ่นวายคิดอพยพหนี ว่าโจโฉยก
พลพลโยธา มาตีบู่เมืองเรา ขงเบ้งเตียวหุยกวนอู ออกต่อสู้เสียที่จะแพ้เขา ทหารตาย
วายวางบางเบา ให้ท่านกับข้าพเจ้าไปช่วยกัน ถ้าเล่าปี่มีอาไยด้วยภรรยา ให้บอกแจ้ง
กิจจาแต่ก่อนนั้น เหมือนจียี่ใช้ปัญญาสารพัน เอาความนั้นมาเล่าให้เขาฟัง แล้วให้บอก
หงอโลผู้มารดา ว่าจะได้เช่นศพที่กลบฝัง อันความจริงสิ่งใดอย่าปิดบัง เล่าให้เขาฟังแต่
ตามตรง ขุนฮุยยืนผู้หนึ่งนัก เป็นหญิงรักษาชาติตั้งราชหงษ์ น้ำใจนางนบนหรือขอตรง
เหม่นคาง ๆ ตามสามีมา เตียวจูหลงแจ้งความตามหนังสือ ไม่อ้อมอ้อใจเป็นนักหนา
แต่ตั้งตัวมั่นคงตรงเข้ามา ยังที่ทวารารชนใน ๖ ๖๖

๑ ครนถึงทำที่ตะลิดะลาน บอกนายทวารหาข่าวไม่ ว่าบัดนี้การร้อนอย่าอนใจ
เชิญให้นายเราออกมา วันนั้นแม่นมีให้พบองค์ เราคงจะเข้าไปหา ถึงจะว่าจาบจ้วง
ลวงอาญา เหมยขึ้นตัวอย่างไรเราไม่กลัว ๖๖

๑ บัดนี้ นายประตุคิตพรันด้วยสน่ห์ นึกกลัวความผิดจะติดตัว จึงว่า
อ้วจะเข้าไปกราบทูล ท่านคอยอยู่นก่อนเถิดหนา อย่าเฝ้าเข้ามาทำว้าวุ่น ว่าพลงทางเข้า
ไปกราบทูล โดยมูลความตามคดี ๖ ๖๖

๑ เมื่อนั้น พงษกระษัตริย์แห่งเล่าปี่ ครันได้ทราบเนื้อความตามมี จะร้ายตี
อย่างไรไม่แจ้งใจ จำเราจะออกไปหา ฟังดูกิจจาให้จงได้ คิดพลงทางเสด็จคลาไคล
ออกไปยังที่เทว ๖ ๖๖

๑ บัดนี้ เตียวจูลงซาญไชยใจกล้า ทำที่ลนลานคลานเข้ามา กราบลง
ตรงหน้าเจ้าธานี ทำตกใจตัวสั่นรำพรพรรณทูล เค้มลูบข้อความถนัด ว่าเตียวเหลียว
เตียวคับตัวดี คุณโยธิตพนาห่าหมื่นปลาย แสหัวตุนแสหัวเอียนซ้ายขวา คุณโยธิตพนาห่าหมื่น
มากหลาย เคาทุ ยกกระบัตเกียกกาย คุณไพร่ห่าหมื่นพันฉกรรจ์ โจโฉโจหญิงนั้พหลวง
คุณกระทรวงไพร่พลพลันต์ ทหารยี่สิบหมื่นบนเกาทัณฑ์ เข้าพร้อมกันรุมรบเอาเมืองเรา
ขงเบ้งเตียวหุยกวนอู ออกต่อสู้หลายครั้งก็แพ้เขา เสียทหารวายวางบางเบา ให้ข้าพเจ้า
กับท่านนั้รีบไป ช่วยกันแก กู้นครา แม้นข้าจะม้วยตักไชย ครอบครวัจะกระจาย
พรัดพรายไป อย่าห่วงงโยไปแล้วจึงกลับมา ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่ยมพลางทางว่า ว่าการนั้จริงจึงตั้งวาจา คือผู้ใดมาแจ้งคดี
ท่านจะให้เรารับกลับบ้าน หลอกลวงกันไปไม่ถอที่ เราคิดทุกเวลารাত্রี บ้านเมืองพอง
ไซ้ของเรา แต่เราเอนางไปไม่ได้ ขอนคิดอวยขายหน้าเขา ทำโน่นโน้มนงนงค์เยาว์
ให้ตามเราไปยังบุรี ๖๗

๑ เมื่อนั้น เตียวจูลงประนตบาศรี ทูลว่าปญญาพาที ข้า้นไม่เห็นกิจการ
แต่ว่าขงเบ้งสั่งไว้ ว่าข้าปี่ใหม่ให้ฉีกสาร มีในหนังสืออาจารย์ ว่าให้คิดอ่านกลับไป
ให้เอาความหลังทั้งหมด อย่าปี่ปดเล่าแจ้งแจ้งไชย บอกกับโณมงามทราบไว้ ตามใน
เหตุผลแต่ต้นมา ให้บอกว่าจะลาไปเช่นศพ พระจอมภสององค์นาถา สององค์
ปลงชีพชนมา ผั่งไวยยังท่าชลาลัย ๖๘

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่ย่นตี่จะมีไหน จึงว่าถ้าเช่นนั้นท่านจงไป เตรียมไว้
รกรธัธัศตร ตัวเราจะเข้าไปเล่าเหตุ กับองค์อัครเสตวงสมร สั่งแล้วยุรยาตรนาตกร
บจรเข้ายังวังใน เสมอแมงภูทอง ๖๙

๑ กอราตรีเข้าที่ไสยาสน์ พระกรกายพระวิลาสละห้อยให้ ทำโศกสัลย์รันทด
สลตใจมิได้เผยพจนพาที สือกสอนอาวรรณร้อนร่า กำสรตเสวราขุนข้องหมองศรี ไม่เสวย
โภชนา สรงวาริ ภูมินั้งบันทมตรมฤไทย ๗ โอด ๗๐

๑ เมื่อนั้น ชุนฮุยหนีบนอนงค์สังไสย เหนสามวิปริตผิดไป อรไทยคลอคลอ
ชลนา เข้าเคียงข้างภักดาแล้วว้าวร พ่อทูลขอร้องสิ่งใดนั้นนักหนา จงโปรดแจ้งแห่งข้า
บริจา จะอาษาว่าชีวันจะบัลโลย ๖๕

๑ เจ้าเอยเจ้าพี่ มารศรีผู้ยอดพิสมัย พี่รักเจ้าเท่าเทียมกับดวงใจ จึ่งจะเสียเวียง
ไชยกบไฟรี ตัวพี่มาอยู่ด้วยแก้วตา ให้ขงเบ้งอยู่รักษาบุรีศรี โจโฉทราบเนื้อความ
ตามคดี ว่าพี่ไม่อยู่ในพารา ยกทัพลงมาหาสับสนั้น แต่พันฉกรรจ์หาญกล้า เข้า
โจมตีบุรีของพี่ยา อนุชาทั้งสองออกต้านทาน เตียวหุยขวานอุสุมไม่ได้ เกือบจะเสีย
เวียงไชยราชธานี บัดนี้ขงเบ้งอาจารย์ แจ้งการทุกข้อบอกมา ให้พี่กับเตียวจูลงนาย
ทหาร อำลาเจ้าเขาวมาลัยขนิษฐา ไปช่วยกันแก้กู่พารา มั่นข้าจะเสียเวียงไชย
พิสดแสนอาลัยในเจ้านัก ยอดรักผู้ร่วมพิสมัย การนี้มิไปก็จำไป ภูโนยเล่าพลาง
ทางโสกา ฯ โอต ๖๕

๑ เมื่อนั้น ชุนฮุยหนีเขาวยอดเสน่หา นางเข้าใจด้วยไวปัญญา ยมแล้วจึง
ว่ากับสามี พระเอาอะไรมาลงน่อง แกล้งทำขุ่นขี้ข่มองศรี หน้าไม่อายชังกะตายทำโสกี
พระคิดถึงธานีจะกลับไป ธรรมดาสามีมรียา ตัวข้าเป็นสิทธิ์ไม่ขัดได้ อันตัวน้องหรือ
จะร้างห่างไกล สู้บัลโลยได้เบองบหมาลัย แต่ต้องลามารดาพระเจ้าพี่ มั่นขัดเรา ๆ
จึงหนีจากสถาน พระทรงเดชเชษฐาปฤชาชาญ ได้จัดคนพลทหารให้แห่ไป จะได้เป็น
เกียรติยศปรากฏหล้า ทุกประเทศพาราไม่ตีได้ จะไปไหนพ่อจงภาน้องคลาไคล จะตาม
ไปไม่ขออยู่ในบุรี ๖๕

๑ พี่เอยพี่ว่า ยิ่งแสนเสน่หามารศรี มิเสียแรงเกิดมาเปนนารี สมเปน
ที่ศักดิ์ระกูลประยูรวงษ์ พี่จะเล่าให้ฟังแต่หลังมา แก้วตาอย่าคิดพิศวง อันพระเชษฐา
ของโฉมยง ไซ้จะชื้อตรงเมื่อไรมี เต็มที่โจโฉยกทัพมา จึ่งบัญชาให้ขงเบ้งกับจิวยี่ เปน
จอมพลพลโยธี ยกทัพออกตีแตกไป ขงเบ้งพ่อหลวงเอาไฟเผา ชิงเอาเกงจิ๋วไว้ได้
ข้างจิวยี่ได้พลพลไกร แบ่งปันกันไว้แต่เดิมมา บัดนี้พระพี่ของเจ้า คิดจะมาเราให้สังขา
จะชิงเอาเกงจิ๋วพารา ด้วยความมริศยาอาธรรม จึ่งแกล้งทำยกเจ้าให้กับพี่ หวังจะล้างชี

ให้อาสน์ เปนบุญเราทั้งสองเคยครองกัน บังเอนท่านมารดาปราณี ช่วยป้องกันอันตราย
ไม่วายยอด จึงได้กอดได้โถมแม่โฉมศรี เล่าพลางทางทำเปนโศก หมายดูท่วงทีกลยา ๖๖

๑ เมื่อนั้น ชุนฮุยยืนยาวยอดเสน่หา ได้ฟังคั้งแค้นวิญญา ด้วยพระเชษฐา
เปนพันไป จึงว่าถ้าท่านไม่ปราณี จะอยู่ในบุรีกระไรได้ มีวันหนึ่งก็สักวันคงบัลโดย เราจะ
ไปบอกโยไม่ว่า

๑ เมื่อนั้น เล่าไปก็ถึงทำว่า ถ้ากระนั้นเจ้าบอกกับมารดา ว่าข้าจะภาเจ้าไป
เช่นศพพระชนกชนนี ของพิทมิฬตักไชย ผังไวยุทธทำชลาโดย แพบกัณเฑาะพิกษาเมือง
กัณเฑาะ

๑ เมื่อนั้น ชุนฮุยยืนยาวจากลาแม่ ถ้อยที่พูดกันไม่ผันแปร คิดแต่ว่าจะหนี
ออกจากเมือง ๖๗ สมิงทอง

๑ รุ่งรางแสงทองส่องสว่างท้องฟ้าเหลือง ทั้งสองทรงเกือกทองอันรองเรือง ย่าง
เยื้องไปเฝ้าพระมารดา ๖๘ เสมอ

๑ ครั้นถึงจงถวายเป็นบูชา องค์พระชนนีนาถา บอกว่าตัวลูกทั้งสองรา จะขอ
ลาพระแม่จรัส ไปเช่นศพพิตรราชมาตุเรศ ซึ่งบังเกิดเกษเกล้าเกษ สองพระองค์ปลงชีพ
ชีวิ ผังอยู่ยังพิชลาโดย บัดนี้ถึงที่จะเช่นศพ ด้วยคำรพเคตอนยเภาบใหม่ ลูกทั้งสอง
จะลามารดาไป เช่นให้บุตรพระมารดา

๑ เมื่อนั้น หงอได้ฟังคำลูกเขยว่า เอาตัวลูกแก้วของมารดา พ่อจก
อรไทยไปด้วยกัน ให้สองท้าวรู้จักศรีสะเกษ สวัสดิ์มีไชยจำเรณูขวัญ ไปเถิดพ่อให้
พันโยยันต์ แล้วพากันมาอย่าช้า

๑ เมื่อนั้น สองราประนตบาศรี อ้าลาออกจากชนนี เล่าไปจึงส่งจุฬาลงพลัน
ให้จัดแจงรถอาชาชาติ ทั้งเครื่องศาสตราวุธทุกสิ่งสรรพ ส่งเสด็จเสด็จจรจรล เข้ายังห้อง
สุวรรณทัศน์ ๖๙ ยานี เสมอ

๑ บัดนั้น เตียวจกหลวงนายทหารชาญไชยศรี ให้ตรวจเตรียมรถม้า ล้วน
ทหารตัวดีฝีมือ ทหารรบนำหลังจตุรงค์ ทวนธงหน้าทหารถือ พลม้าล้วนมาเคย
ฝึกปรี่ ล้วนแต่ถือเกาทัณฑ์ประจันบาล ให้ทหารบนของใช้ล่วงหน้าไปก่อน ได้กักผ่อน

ไพร่พลทวยหาร ครั้นจัดแจงสำเร็จเสร็จการ คอยถ้ำเขามาอยู่กับภูมิ ฯ ลงสร้ง ๖๖

๑ เมื่อนั้น นางโฉมยงกับองค์พระเล้าปี จึ่งชวนกันสระสร้งวารี ขัดสีชะโลม
สูกนปนทองคำ ฯ ชมตลาด ๖๖

๑ ครั้นสำเร็จเสร็จสร้งแล้วทรงเครื่อง รุ่งเรืองรจนาเลขาข้า ใส่เสื้อตำหมวกคำ
กึ่งเกงคำ สรวมเกราะทำด้วยหิรัญพรณราย นางโฉมยงทรงเกล้าพระเกศา ปักจุฑา
มณีนันต์จรัสฉาย ใส่ตุ้มหูระย้าดูพรอยพราย สรวมใส่ฉลององค์ทรงกึ่งเกง สองพระกร
สรวมใส่กำไลหยก มีผ้าเจียมคาดอกดูเหมาะสมเหม่ง เห็นกระบี่คาดเข็มขัดรัดกึ่งเกง
ด้วยขำนาฏการเพลงยุธนา พระเล้าปีทรงทวนเคียงนวนน่อง สัพพหอยกมย่องด้วยหรรษา
นางชนทรงรณมณิลลา พระเล้าปีทรงม้าอาชาไนย ฯ กราว ๖๖

๑ บัตินน เตียวจุหล่งเขียวชาญทหารใหญ่ ขับพลระวังหนุนหลังไป ล้วงต่าน
ชนในเนื่อง ๆ มา ฯ เชิด ๖๖

๑ บัตินน นายด่านก็จุกวนทวนหน้า ครั้นเห็นเล้าปีหันมา ต่างคนไม่กล้า
ออกต้านทาน ด้วยกลัวขุนฮูฮินบนิษฐา จะโกรธาเมียนต่านายทหาร จึ่งขับมึงม้าอาชาชาญ
ขบพยานเร็วมาถึงธานี ฯ เชิด ๖๖

๑ ครั้นถึงจึ่งบอกขุนทวนว่า เล้าปีภาครอบครวัพบบนี้ ขุนฮูฮินหักด่านไปนาน
พวกพลโยธไม่ต้านทาน ด้วยเห็นเป็นพระบนิษฐา ไม่กล้ารบรอตต่าน เหลือปัญญา
ข้าบาทราชการ สุดแต่จะโปรดปรานประการใด ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขุนทวนได้ฟังดังเพลิงไหม้ เมาสุราตาแดงดังแสงไฟ มีใครจะได้
สมประดี ตบโตะฉาง ๆ ทางว่า กูจะฆ่าเสียให้ได้อ้ายเล้าปี ส่งต่นบุญจួយด้วยทัพ
เร่งเร็วบดิน ให้จัดการ ยกทัพมะโนมยไปเดียน จับอ้ายเล้าปีมาสังหาร ถ้าไม่มา
ฆ่าเสียให้วายปราม อย่าช้าการรบรัดจักกันไป ๖๖

๑ บัตินน สองทหารรับสั่งหาข้าไม่ ต่างคนขนม้าอาชาไนย รีบยกทัพขบไป
ทันที ฯ เชิด ๖๖

๑ ล้วงต่านกึ่งต่งมาหาชน ภูทันทองทัพเล้าปี เร่งให้หักโหมเข้าโจมตี เสีย
โยธให้ร้องกักก้องไป ๖๖

๑ บัตินัน เตียวจุหลงเขียวชาญทหารใหญ่ ขับม้าขนหนำร้องว่าไป เหวย
อ้ายพวกโจรใจลำพอง มึงรู้แล้วฤว่าผู้ใด จึ่งอาจใจจะปล้นเอาเข้าของ ใช้ลูกค้ำ
ไปมาตามลำลอง นื่องคั่นองของท้าวเจ้าแผ่นดิน พวกนายด่านทั้งหลายจึ่งไม่ชัก ด้วย
รู้จักพระแม่ขุนฮุยิน มึงหลบตาอยู่ที่ไหนอ้ายทมิฬ จะกากันตายสิ้นไม่เข้าการ ๖๖

๑ บัตินัน ต้นบุญจิวทนายทหาร ร้องตอบไปพลันมีทันนาน เราเป็นทหาร
ในเวียงไชย พระขุนก้วนคนึงถึงเล่าปี ให้เรานี้มาเชิญไปจึ่งได้ ว่าพระน้องสองรา
จะคลาไคล ควรจะแห่แหนไปจึ่งควรการ นี้นมาโดยลำลองดังนี้ ไม่สมพิศศกค้อคณ
ให้เชิญกลับภาราไม่เข้าการ จึ่งจะเกณฑ์ทหารให้แห่ไป ๖๖

๑ เมื่อนัน ขุนฮุยินเียววอดพิไสมย ไต่ฟังคังแคนแน่นฤไทย จึ่งเผยม่าน
ตอบไปด้วยทันที ตวาดก้องร้องเหม่ออ้ายจิวทนาย มิงหมายจะมาปล้นกูฎานี้ เอาชื่อ
พระเชษฐาามาพาที กูไม่เชื่อวาจา เมื่อจะมากุลาพระมาตุงค์ พระองค์อนุญาต
ประสาทว่า ว่าแล้วจะบอกพระพี่ยา มิให้โกรธาประการใด ป่านนี้สมเด็จพระแม่เจ้า
คงจะบอกเล่าแก่ไข มิงขึ้นฮักฮักทำหนักไป หัวมิงจะไม่ติดกาย ๖๖

๑ บัตินัน สองทหารไต่ฟังก็ใจหาย ทั้งแลเห็นเป็นน้องของนาย ไม่กล้าคิด
ร้ายเข้ารวี จึ่งปลุกษาว่าขุนก้วนนายเรา จะนับเล่าก็เปนพี่เขยเล่าปี แล้วประกอบ
ด้วยกัตเวที กลัวพระชนนีเป็นพันไป ถ้ามันจะหักโหมเข้าจับ ถึงวาระบับจับไปได้
ท่านมารดาว่าขานประการใด ขุนก้วนก็จะไม่รับรอง เราทั้งหลายก็จะกลายเป็นคนผิด
จะต้องสิ้นชีวิตเสียทั้งสอง ประการหนึ่งจุหลงคอยรับรอง ที่จะได้คล่อง ๆ เหน้เติมการ
อนึ่งเล่าปีหนีไปก็แต่ตัว มิได้ภาครอบครวัไพร่ทหาร เอาผู้คนไปให้ขาดราชการ
จึ่งควรผลาญชีวิตให้บัลโลย แต่นายด่านทั้งห้าไม่กล้าจับ เราจะขึ้นรบอย่างไรรู้ได้
จำเปนเปิดทางให้นางไป คอยฟังทัพใหญ่ติดตามมา จึ่งตีม้าพ้อเล็กทหาร ขันหยดพิก
บนชาญเนินผา แล้วคุกเข่าตอบคำกลยา ว่าตัวข้าไม่คิดรวี ๖๖

๑ เมื่อนัน นางโณมยงกับองค์พระเล่าปี ให้เร่งขั้วธำภาชี รีบออกจากที่หนี
ไป ฯ เชิด ๖๖

๑ เมื่อนั้น ชุนกวนเคื่องขัดอ้าฉายไสรย จึ่งปลุกษาเดี่ยวเจียวทันใด การ
เราคิดไว้ก็เสียที ไม่สมดังจิตปรารถนา ทำไฉนจะได้ฆ่าอ้ายเล่าปี่ ซึ่งเราให้ทหารภาชี
ตามไปเห็นที่คงทันกัน ๖๖

๑ เมื่อนั้น เดี่ยวเจียวตกใจโหวหว่น จึ่งว่าการทำงานเสียที่มัน ข้าเหนจะไม่
ทันทั่วทั้งที่ อันตันบู๊จิวทนายสองนายนั้น คงไปทันกองทัพเล่าปี่ แต่ไม่กล้าสังหารผลาญ
ชีวี ด้วยกระบี่อาญาสิทธิ์ไม่ติดไป อันธรรมนิยมเผ่าพงษพระวรวงษา ได้ธิดาบาอาญา
จึ่งฆ่าได้ ก็ตัวท่านเมื่อจะใช้ให้เขาไป เหตุใดไม่ให้ของสำคัญ ชุนฮุยหนักเป็น
พระขันธูรา ใครจะกล้าเข่นฆ่าให้อาสัญ จะรีบตามไปใหม่เห็นไม่ทัน ถ้ามันมัน
ลงได้ขายขลาคงจะมีเรือรบมากอยรับ ถึงกองทัพเราไปทันประจันหน้า จะทำไม่ด้วยว่า
ไม่มีนาวา มันจะเยาะเย้ยว่าให้หน้าอาย ๖๖

๑ เมื่อนั้น ชุนกวนฟังเรื่องเคื่องใจหาย จึ่งว่าแต่บรรดาเสนานาย มึงดูตาย
เสียได้ไม่เตือนกัน กลุ่มเสียผู้เสียคนเสียที ถ้าฆ่าไม่ตายเล่าปี่คงอาสัญ ยิงพิโรธโกรธ
ใจดังไฟกลัดป จึ่งหยิบธงสำคัญด้วยทันใด ส่งให้พัวเจียงแล้วส่งว่า เร็ว ๆ เร่งไปฆ่า
ให้ตึกไชย ให้ตันบู๊จิวทนายรีบตามไป ตัดหัวมาให้ได้ประเดี๋ยวนี้ ๖๖

๑ บัดนั้น พัวเจียงรีบออกจากที่ วังมาชนม้าภาชี รีบออกจากที่ตะโพงไป ๖๖
เปิด ร้องกราว ๖๖

๑ มิได้หยุดพักอาษา รีบขับห้อมม้าตะโพงใหญ่ คืบหนึ่งกับวันทันทัพไชย จึ่ง
โบกรธงบอกไปทันที ๖๖

๖๖ บัดนั้น สองนายออกสนับขวัญหนี ส่งให้ยกพลโยธี รีบตามเล่าปี่เร็วไป ๖๖

๑ มาข้าจะกล่าวบทไป ถึงขงเบ้งเชี่ยวชาญอาจารย์ใหญ่ ตั้งแต่ให้เล่าปี่จุฬาลงไป
กำหนดไว้คอยนับทุกเวลา ครั้นสนับเตือนยพิตรุด เป็นปีสุดท้ายสมมาทปรารถนา แก่จึ่งรีบ
เร่งรัดจัดนาวา ให้ปัดกรักษาเวียงไชย ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งมีปัญญาวัดไสรย กับขุนเขียนยกพลพลโลกร ลงเรือเร็ว
มาในนิมิตนา ๖๖

๕๔๔
๑ ครนถึงจ้งจอตทอดสมอ แอบอรรมฝังข้างฝ้ายขวา คอยถ้ำเล่าปีจะหนีมา ๕
มองดูอยู่แต่ไกล ๖๖

๑ ๕๕ เล่าปีครนหนีเข้ามาใกล้ เหนือกองทัพนาวากันหน้าไว้ ตกใจเพียง
จะสนสมประดี ข้างหลังเสียดังโห่ร้องก็กักกองมา ข้างหน้าเหนจะเป็นทัพจิวอี้ ไ้ออกเอยอนิจจา
ในครานี้ ๕๕ ไม่รู้ว่าจะหนีไปแห่งใด ให้คิดค้นขงเบ้งเป็นหนักหนา แกล้งหลอกให้เขา
ฆ่าให้ตกใจเสีย คิดพลางทางทรงโสกาโดย ชลไนยไหลอาบพระภักตรา ๖ โอด ๖๖

๑ ๕๖ เมื่อนั้น ชุนฮุยยืนยาวยอดเศ่นหา โลมเล่าเอาใจกล้า พระอย่าเศร้าสร้อย
ละห้อยใจ ถึงกองทัพจะประดังมาทั้งสอง ๕๖ ตัวน้องจะรับแก้ไข ถึงสนฤทธคต่อต้าน
ประการใด ก็ไม่ไกลบาทาฝ่าธุลี ว่าพลางทางทรงพระแสงง้าว พร้อมด้วยเหล่าหญิงทหาร
ชาญไชยศรี จากระดามาชนทรงภาชี ๕๖ เคียงม้าพระเล่าปีดำเนินมา ๖๖ เข็ด ๖๖

๑ ๕๗ เมื่อนั้น จิวทายนายกองทหารนำ ขัณฑ์พะมิโมโยไล่ตามมา ถึงหาดทราย
ชายชลากอทันกัน จึ่งร้องว่าฮ่าเฮ้ยเล่าปี ๕๗ ครนนี้ไม่พ้นอาสัญ เร่งลงม้ามาไว ๆ ไปด้วยกัน
เราจะช่วยผ่อนผันซึ่งโทษกร ๖๖

๑ ๕๘ เมื่อนั้น เตียวจูลงนายทหารชาญสมร โกรธนักชกกันรู้ศัสตร เข้าราญรอน
โรมรันประจันต์ ๕๘ ฆอดันบูทหลังกระหังถึง จูลงจ้งชักม้าถอยล่าหนี ๕๘ ฆอดถึงเรือริมท่า
วาริ เล่าปีเหนขงเบ้งกิดใจ ๕๘ ลงจากม้าพานางลงเรือรบ พร้อมครบทั้งพลพลไพร่
ฆอดถอยเรือไกลห่างฝั่งออกไป ขงเบ้งจ้งปราไสยด้วยวาจา ๖๖ เขย ๖๖

๑ ๕๙ ขอบจิตร์ ชุนก้วนคิดรอบคอบเป็นหนักหนา อู่สำห้ใช้ให้ท่านทั้งปวงมา ตาม
สั่งนายข้าถึงท่าเรือ ๕๙ แต่บัดตานายทัพท่านทั้งหลาย ตามส่งน้องนายขอบใจเหลือ ท่าน
๕๙ ขอตระวงษวานต่อว่านเครือ ๕๙ เราก้เชื่อ่นบถว่าขอตระ เพราะเมืองเกงจิวนั้นของเรา
พะเ็นให้นายเจ้าช่วยไว้ได้หลง ยอมยกน้องให้เหมือนใจจง แล้วมีหน้าเข้ามาส่งนำขอบใจ
ท่านช่วยบอกขุนก้วนกับจิวอี้ ๕๙ ว่าน้องสาวยังมีอกฤาไม่ ๕๙ กลศ็ก็อย่างนตัสติใจ ๕๙ ผู้ใดไม่
รู้ถึงปัญญา ๕๙ เราจะลาท่านไปธานี ๕๙ ถ้าเล่าปีนี้มีโอรสา ๕๙ จ้งจะภามาไหว้พระปิตุลา
ขอเรียนปัญญาสืบไป ๖๖

๑ บัตัน^๕ พวบทหารได้ฟังดังเพลิงไหม้ มันเยาะเย้ยแถมเหน็บให้เจ็บใจ สั่งให้
ทหารระดมยิง ลูกเกาทัณฑ์ถล่มถึงขังนาว่า ด้วยเรือบอออกมาห่างตะลิ่ง เป็นสุตฤทธิ^๕
จะคิดไปช่วงชิง จึงต้องนั่งกลบหลังยังพารา ๖ เชิด เจรจา ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปีแสนโสรมนัสสา^๕ ขวบนนวนล้องให้ชมปลา มีต่าง ๆ มัจฉา
ในสาขล ฉนากกลตามกันเป็นคู่ ๆ ฝูงราหูห้วยหาปลาเย็น ฝูงกระแหแผ่หางใน
กลางวล โลมาพ่นน้ำเรียงเข้าเคียงเรือ ฝูงนวนจัน ๆ เล็มตสังควาต เสี่ยงวุตวาตปลา
ล้นมหาฝูงปลาเสือ ฝูงปลาสากปลาอินทรีโตดหนีเรือ ปลาผีเสื้อปลาตะครองที่ว่ายล่องลอย
โน่นแน่แม่แลดูฝูงหมู่น้ำ มันตมตำตุดินที่เกี่ยวกันหอย กระเบนนกระเบนลายก่ายออกพรอย
ทั้งกรวยรอยเต่าปลาในสาขล โน่นแน่เจ้าเหล่าเคยจะเข้าฝูง ที่ลอยห่างออกมาปลาสีขน
โน่นวานใหญ่โบกหางอยู่กลางวล เหมือนจะแจ้งแห่งยุบลว่าเจ้ามา พวกฝูงสัตว์มัจฉา
มันมารับ คอยค่านับโฉมงามตามภาษา บ้างห้วยสล้างอยู่กลางคงคา ให้แก้วตาชม
เพลินเจริญใจ พระยั่วหยอกกลัยามาในแก่ง แล้วพลางเร่งพหลพลไพร ตีกันเขย่งหมาย
มุ่งมารุกรไกร ภาอเกือบใกล้สนทยาลังธานี ๖ เชิด ๖๖

๑ เมื่อนั้น ชุนกวนเคื่องของหมองศรี ยิ่งพิโรธโกรธแค้นแสนทวี ด้วยเล่าปี
หนีไปไม่ได้ลา ที่คิดไว้ไม่สมอารมณ์นึก กลับเสียที่กลศึกมันถูกกว่า ให้แค้นขั้ต
อึดตันวิญญา จะต้องยกโยธาไปชิงไชย คิดพลางอย่างเอองจรลี ออกยังที่ทองพระโรง
จรัศไช พร้อมกันซื้อแฉะหาเสนาใน บังคมไหว้คอยค่านับรับบัญชา ๖ เสมอ เจรจา ๖๖

๑ พระลดตองคลั่งนงบัลลังก์อาศ ส่งอำมาตย์ตวันยทงซ้ายขวา ให้เร่งรัดจัดทศ
โยธา ให้พร้อมไว้ในเวลาสามราตรี ยกไปล้อมเกงจิรวารา จับเล่าปีเข่นฆ่าให้เป็นผี
เข้รบริราชกวาดเอาหงบูรี ชิงเอาธานีของเรามา ๖ ปลม ๖๖

๑ บัตัน^๕ ทหารรบตวันยทงซ้ายขวา น้อมค่านับบริราชบัญชา ออกมา
เกณฑ์กันทันที ๖ ยานี เจรจา ๖๖

๑ เลือกลั่นแกล้งกล้าอาชาศึก กำแหงฮึกหาญรบไม่หลบหนี ใส่เสื้อกกโพกหัว
ลั่นตัวดี^๕ สามราตรีครบมือถือศาสตรา ทหารเรือเสือกยเฮงก่งเก่งสัน ถือเกาทัณฑ์^๕

นับหมื่นทั้งปวงสา ทงชายขวานายหมวดคอยตรวจตรา ทงหล่งหน้าพร้อมพรตงกระบวน
กองทัพเหลือหลายทงนายไพร่ ตระเตรียมไว้พร้อมทลถวน ต่างระวังฟังกระแสจะแปร
ปรวน ชุนกัวนจะว่าประการใด ๖๖

๑ เมื่อนั้น ชุนกัวนเคืองข้องหมองไหม้ ให้มาใช้ไปพลันทันใด เรียกให้จิว
รับมา ๖๗

๑ บัดนั้น มาเร็วบังคมก้มกราบ คำนับรับแล้วออกมา จึ่งไปหาจิวแจ้ง
เหตุการณ์ ๖๘

๑ มาเอยมาถึง มาใช้จึ่งบอกแจ้งแถลงสาร ว่าพระเจ้ากรุงไกรผู้ไชยชาญ
จะปลุกซาราชาการสงคราม ให้เข้ามาหาท่านเข้าไป สงไสยข้อไหนจะได้ตาม ให้ท่านไป
ชี้แจงแสดงความ สดแล้วแต่ใจจะเห็นดี ๖๙

๑ เมื่อนั้น นายทหารชาญสงครามนามจิว จึ่งรับมาเข้าเฝ้าเจ้าบุรี ยังทอกล่าว
ราชการ ๗๐

๑ ครั้นถึงจึ่งถวายนำนั่ง คอยฟังบัญชาว่าขาน เหนขุนนางพร้อมหน้าปลุกวิชาการ
คำนับท่านแม่ทัพทุกคนไป ชุนกัวนแสนยินดีเปนนัย รุ่งลงมาจับมือแล้วปราไสย อัน
ตัวข้าคิดว่าจะยก ไปเข้าชิงไชยหักโหมกระโจนเอา ทำเสียทนมันยังกำลังอ่อน ถ้าทงผ่อน
ไปข้างน่าเสียเปรียบเขา กำลังมากก็จะยากกับพวกเรา เหมือนข้าพเจ้าคิดนี้ประการใด ๗๑

๑ บัดนั้น จิวว่าคิดดีจะมีไฉน อันแม่ทัพฝ่ายหน้าข้าจะไป ที่ทัพใหญ่ท่านจะ
หนุนเป็นขุนพล แต่บัดนี้ดาเมืองชนทุกเวียงไชย หนังสือไปให้แจ้งทุกแห่งหน ให้
ยกทัพมาจับสมทบพล เข้าประจัญล่อมรุ่มตะลุมบอน ท่านจัดแจงฝ่ายหลังตงเตรียมทัพ
ข้ารับอาษาไปนำก่อน ถ้าพร้อมทัพให้ขับพลนิกร เข้าข้างตอนเหนือหน้าข้ามนะที่
ให้กองทัพหัวเมืองเข้าข้างเบองหลัง จงประจัญล่อมให้รอบบุรีศรี ให้ตั้งค่ายรายถึงกันนับ
พันหลี่ อย่าเพ่อตียกเข้าล่อมให้พร้อมกัน ให้สืบดูว่าเงงจิรวาธาณ เอาอาหารมาไว้ที่
ไหนนั้น แล้วให้แตงนายทหารชาญณรงค์ ไปตีตัดเสียให้มันขาดลำเลียง ทัพหัวเมือง
ยกมาอย่าให้อิง แต่ถ่อถึงก็ให้ห้ามขังปากเสียง เราล่อมให้มันหมดอดเสบียง คอยฟัง

เล่ม ๒

๑ สามก๊ก คำ กลอน ๖๖

๓๗

เสียงฆ้องสำคัญเป็นสัญญาณ ถ้าได้เสียงประทัดนี้ให้พร้อม เขารวมล้อมรบพุ่งประตึงน้ำ
ปืนกำแพงแย่งทำลายทวารวรา ก็เห็นว่าคงได้สมอารมณ์ปอง ๖๖

๑ เมื่อวัน ชุนกัวนินตีไม่มีสอง เชิญจวณังทเกาอิทอง พลงประคอง
จอกสุรามาประทาน ว่าชุนเชกพีเราได้ส่งไว้ ว่าจวณังทไชยฝ่ายทหาร ก็จริงเหมือน
เชษฐาบัญชาการ ให้เรานับถือท่านเหมือนพญา คำสั่งตั้งนพกัณฐ์ อย่ากินแหนง
นับเหมือนน้องท่านเถิดหนา อย่าเกรงใจพี่จึงได้รับสุรา ให้สมความปราถนาข้าอินตี ๖๖

๑ สามก๊ก คำ กลอน จบ เล่ม ๒ สมุดไทย ๖๖

๑ เล่ม ๓ ยังพิมพ์ต่อไป ๖๖

หน้า ต้น

๑ สามก๊ก เล่ม ๓ ๖๖

๑ สามก๊ก เล่ม ๓ ตั้งแต่จิวยี่ยกทัพมาตามจับเล่าปี่ แล้วนางซุนฮูหยิน
ออกห้ามทัพ จิวยี่ก็ยกทัพกลับไป จิวยี่คิดว่าจะยกไปตีเมืองเสฉวน ขงเบ้ง
รู้กลให้ทหารออกสกัดทัพ จิวยี่เสียทีลากเลือดตายในกลางสนาม จนถึง
ขงเบ้งแต่งเครื่องบรรณาการไปคำนับศพจิวยี่ที่เมืองกังแฮ ๖๖

๑ เมื่อวันนั้น จิวยี่น้อมพระนตบพศรี พลาญคำนับรับสุราแล้วพาที่ ท่านอย่าเพ่อ
ยินดีว่าได้การ ด้วยปัญญาขงเบ้งมันเก่งนัก กลัวมันจกรูแจ้งทว่าขาน ถ้ามิใช่ฮั้ว
คนนั้นแล้วได้การ เร่งคิดอ่านอย่าอึ่งคั่งไป อันซึ่งตัวของข้าท่านอย่าคิด จะอาษาว่า
ชีวิตจะตกไซ้ ในชาตินี้มีได้ปองเป็นสองใจ คำนับลาคลาไคลมาลงเรือ พวกทหารให้
สนั่นเสียงหว่นไหว ยกธงชักใบทั้งใต้เหนือ บ้างกางใบออกแล้วไล่แจวเรือ ทหารเสือ
อยู่ทุกลำประจำพล รวมเรือรบครั้นนั้นพันห้าร้อย ออกเล่นลอยหลามสะลางมากลางหน
ทะเลเดิมเป็นทะเลออกกระดกซด เสียงผู้คนขานโห่เป็นโกลา แจวกระทุ่มน้ำกระเทือน
เป็นฟองผอ่ย ตั้งผ่นย้อยลงทะเลจากเวหา ภาไต้ลมแล่นหลามตามกันมา เสียงซลา
เลื่อนลั่นสนั่นดัง ๖๖ กราวนอก ๖๖

๑ ครั้นลงฝั่งพร้อมพลนิกาย ให้ตั้งค่ายขั้วขวาหน้าหลัง ทิ้งปีกซ้ายปีกขวา
ตาประดัง ทหารตั้งทุกค่ายรายกันไป ๖๖ เจริญ ๖๖

๑ เมื่อวันนั้น พระโณมยองค์เล่าปี่ศรีใส กับขงเบ้งอาจารย์ผู้ชาญไชย พร้อม
ทหารน้อยใหญ่ดำหรีการ ปฤกษาว่าจิวยี่มาชิงไชย จะนิ่งไว้ภาจะยกออกต่อต้าน
จุกต์เหลียงปรีชาผู้อาจารย์ จึ่งว่าการนี้จะต้องออกราวี แต่จะเชิญโณมยองนงค์นุช
ให้ทรงเครื่องพิไชยยุทธสำอางศรี ออกไปสู้เจรจากาที่ ฮั้วจิวยี่จะว่าประการใด
ให้กวนอูเตียวหุยเตียวจูลง ออกไปส่งฟังดูข้อฉะไร ถึงท่านกับข้าพเจ้าก็ออกไป

แต่ยื่นมาเสียให้ไกลพลเอกาทันท์ ประชุมเมืองเปิดไว้อย่าให้ปิด ทำสนิทให้เห็นจริงทุก
สิ่งสรรพ ให้ขุนเขียนกับปีศาจของนั้น คุมทหารเอกาทันท์สามพันปลาย ชุ่มแอบ
สองข้างทางประตู คอยแลดูแน่นมั่นได้มาเหมือนหมาย ระดมยิงพร้อมกันให้มันตาย
ในประตูนั้นให้ปรายด้วยขวากกล นายทหารก็ไปทำตามคำสั่ง พร้อมพรังจัดแจงทุก
แห่งหน เล่าปีศาจมาถล่มแจ้งยุบล ให้มันถล่มจัดแจงตบแต่งกาย ๖๖

๑ เมื่อนั้น แม่ยอดหญิงพรังเพร็ดเจ็ดนาย เจาร้อยซึ่งพึ่งเรื่องเคืองระคาย ๖๖
พี่ชายเรารอไรหนอใจคอ ให้ทหารตามมาจะฆ่ามันเอง ถึงมิใช่ร่วมท้องก็ร่วมพ่อ เขา
ไม่นับว่าเราเป็นเหล่ากอ กูไม่ขอเรียกพี่แต่ขึ้นไป จะเป็นตายอย่างไรเราไม่พรั่น จะ
ออกสู้กับมันจนตักไชย จึ่งสั่งหญิงนายทหารอันชาญไชย ให้เร่งไปแต่งทรงออกสงคราม
ทั้งนายไพร่หาร้อยที่หัดไว้ จงออกไปสู้มันไม่ขัดขาม สักแล้วก็แต่งองค์ของนางความ
ให้ต้องตามยุทธนาเข้ารวี ๖๖ ชมตลาดฯ ๖๖

๑ นางโฉมยงเสด็จจะทรงกงเกวียน พระขงฉันทน์ห่มสุวรรณมณีสี บั๊พระบาท
ปลดอกหิรัญพระเพลิงมี สนับหนังผึ้งเกล็ดทอง ฉลององค์ทรงเกราะเพชรประดับ ๖๖
แววับสุดสี่ไม่มีสอง มีสร้อยนวมสวมพระสอดออดองค์ สวมปลดอกทองกันอาวุธยุทธนา
ใส่ช่องผงามเล็ดเจ็ดฉั่น ปักดอกไม้ไหวสุวรรณบุษผา ทรงหมวกกระจ่างเพชรเกล็ดนาคา
ใส่กรอบหน้าจอนหูกวไลย แล้วโฉมยงทรงกระบี่ขลุ่ยเทพ ทหารรบโห่ลั่นสนั่นไหว
นายทหารขี่ม้าอาชาไนย ห้อมล้อมรอบไทยดำเนิรพล กวนอูเตียวหุยเตียวจูลง ระวั
งองค์ขุนนางมากกลางหน ทหารเอกล้อมหลามห้ามผู้คน แน่นถนอองอัศวธยา ขงเบ้ง
กับเล่าปี่อยู่สุดท้าย พร้อมพลพลนิกายทั้งซ้ายขวา ปิดประตูกรูออกนอกถาวร ทหาร
นำใบกรงตรงออกไป ๖๖ กราวนอก ๖๖

๑ มาเอยมาถึง ยังซึ่งสมรพุ่มกว้างใหญ่ ให้ตั้งทัพลงพลันด้วยทันใด แลไป
ท่ากลางโยธี ล้วนฝ่ายนายทหารพลณรงค์ เหน่งยหือจวี่ ทั้งสองข้างต่างขยับอยู่
ในที่ นางเทวจึงขับอาชา ขุนนำพลทหารชาญกล้าแก่ง สามทหารม้าแข่งซ้ายขวา
จึ่งให้เร่งไปพลันไม่ทันช้า ให้แม่ทัพออกมาพุดจากัน ๖๖

๑ เมื่อนั้น เสนานายพหลพลบันฑิต จึงบอกความตามข้อต่อ ๆ กัน เรียนท่านแม่ทัพผู้ศีกดา

๑ เมื่อนั้น จิวยี่ชาญไชยใจกล้า ได้ฟังความออกนามกัลยา หวาดหวั่นวิญญาระอาใจ ด้วยเพนองค์ขันษิฐานาริ สุกที่จจะรบรอต่อไ้ นังนี้กตฤกตรองเปนสองใจ ครั้นจะมออกไปก็ไ้ไซ่ที่ ครั้นออกไปให้เห่นหน้า นางจะว่ายับเ็นป็นปี จำจะออกไปพังพาที แล้วขับม้าจรรลีออกมา ทะ

๑ เมื่อนั้น ชุนฮุฮินเียวยอดเสน่หา ครั้นเห่นจียี่ออกมา เอาแซ่ม้าขึ้นหน้า แล้วว่าไป ขากุยทรชนอ้ายคนคด มาคิคระบดต่อไ้ไ้ เดิมตัวคิครอ่านประการไ้คด หลอกให้พี่เรามีสารมา ยอมยกตัวเราให้เล่าปี เหตุนี้ใครคิครคนฤหมา ครั้นเล่าปีไปแต่งการวิวาห์ พระมารดาขี้ให้ไว้ป็น ชุนก้วนฟักกูรู้เห่น มิไ้ไ้วันชมเชยพระเบยบวัญ ไม่มีจิตรคิคริกรอพิโรธกัน ทุกคิครวันขอบชิตสนิทิน เมื่อจะมาได้ลาพระมาตรง พระองค์อนุญาตประสาทให้ พอเยี่ยมเมืองเสร็จสัพจะกลับไ้ไป ก็เองคิครไ้เอนให้ว่ามา แต่ชุนเชกพิไ้ใหญ่ก็เลียงชุน มีพระคุณลาลันเกษา มาชุนก้วนชุนพระพิยา ก็เมตตาชุนเบยงโดยเพยงธรรม ให้สำเร็จเสร็จขาดในราชการ พลเรือนทหารทุกสิ่งสรรพ หัวเมืองขนน้อยใหญ่ทั้งหลายนิน ก็พร้อมกันอยู่ไ้บั้งคั้ตัว มียศศักคิครคิครานอุดมม ยังไม่สมหน้าหน้ากระลาหัว กุ้กน้องของนายเองไม่เกรงกลัว สรรพชาติชวทรยศกระบดปอง แต่เกงจิรวาชถานนิตเท่านี้ จะมาตีฆ่าเราผู้เจ้าของ การทงนไฟเราไม่ปรองตอง หากจงหองมาเองคุมเห่งกัน ทะ

๑ เมื่อนั้น จิวยี่ตักใจไหวหวั่น ครั้นจะเข้าโรมรูกบุงัน ฆ่าฟันชุนฮุฮินให้บัลไ้โดย ความรู้ถึงหงอไ้ผู้มารดา จะโสกาคินโดยโหยให้ ทงแม่ยายของเราเล่าไ้ไ้ก็จัดแจงแต่งให้แต่เดิมมา ถ้าทงสองรู้เรื่องจะเคื่องฉาว มาว่ากล่าวชุนก้วนเอาตัวหนานันนายเราเล่าเป้นคนกลัวมารดา จะออกตัวชวมาอยู่ที่เรา จะช่วยกันรุมเอาว่าเราร้ายไม่พอที่จะมาตายเสียเปล่า ๆ อันอนึ่งจะหักโหมเข้าโจมเอา นายทหารของเขากิพร้อมกัน ก้วนอุเตียวหุยเตียวจูหลง สองคงอยู่เ็นลวันแขงขัน แต่ละคนสู้คิครไ้คิครนได้หมันพัน จำจะคิคร

ผ่องแผ้วเป็นอุบาย ให้หัวเมืองมาพร้อมล้อมเวียงไชย จึ่งจะได้เสด็จสมอารมณ์หมาย
คิดพลางทางตอบยกกาย ว่าตัวข้ามิได้หมายมาจะราวี พระขุนแก้วคิดกลัวทัพโจโฉ
พวกอุทิศจะรบบุรีศรี จึ่งให้ข้ามาระวังบุรี ช่วยพระเล่าปี่รักษาเมือง ๖๖

๑ เมื่อวันนั้น กวนอูตอบความไปตามเรื่อง ว่าท่านอย่าพูดจายกเยื้อง อาจารย์
รู้เรื่องทุกสิ่งอัน จะให้ทัพหัวเมืองมาล้อมรบ ให้ขุนแก้วสมทบเป็นทัพขัน ขงเบ้ง
อาจารย์เรารู้เท่าทัน คิดป้องกันไว้แล้วอย่าอีกไป ๖๖

๑ เมื่อวันนั้น จิวยี่ฟ้าแจ้งแถลงไข นิ่งขึงกระหนกตกใจ เอะใจน้อยอายขงเบ้ง
เท่าทัน กลทจัดแจงมั่นแน่วจิตร การที่คิดเสียแล้วเป็นแน่มมั่น มั่นคงคิดรับรองป้องกัน
จะเสียทั่วทั้งมั่นเป็นมั่นคง จำจะคิดกลอุบายไปอย่างอื่น เอาเมืองคืนให้ไต่ตงประสงค์
ขงเบ้งจึ่งร้องไปตังใจจง ว่าไต่หลงเดิคนายไต่เอ็นดู ในบัดนี้ข้าเข้าตาจน ขัดสน
ไม่มีที่จจะอยู่ ก็เป็นพี่น้องกันท่านก็รู้ ช่วยอุปถัมภ์ค้ำชูกันสักครา ถ้าแผ่นดินเสฉวนไต่เมื่อใด
จะคืนให้เงี้ยวไม่สา เติบวันยังขัดสนพันป่ญญา ด้วยเล่าเจี้ยงนายข้าแซ่เดียวกัน
ครั้นจะไปหักโหมกระโจนตี ชาวบุรีจะหัวเราะเยาะหยัน ว่าพี่น้องกันเองคุมเหงกัน
เพราะฉะนั้นและเราจึ่งรอร่า ๖๖

๑ เมื่อวันนั้น จิวยี่ฟ้าใจเป็นนักรบ คิดกลไต่ด้วยไวป่ญญา จึ่งตอบว่าข้าจะกลับ
กองทัพไป บอกกับนายข้าช่วยคิดอ่าน ยกทหารไปตีเสฉวนให้ ขุนแก้วจะว่าขาน
ประการใด แล้วจะให้โลซกมาแจ้งการ ว่าแล้วโบกธงบนหลังม้า ให้เลิกกองทัพ
ทวยทหาร ลงเรือข้ามวลชลธาร กลับไปราชธานี ๖๖

๑ มาเอยมาถึง ยังข่งก่งตงบุรีศรี จึ่งเข้าไปเฝ้าเจ้าบุรี ยังที่ออกว่าราชการ ๖๖

๑ เมื่อวันนั้น ขุนแก้วเจ้าพาราภิบาลหาญ จึ่งลุกจากเก้าอี้มานั้น มารับท่านจิวยี่
มีศักดิ์ เจ้าเมืองกับแม่ทัพค่านับกัน ขุนนางอันอภิวันทถ้วนหน้า จิวยี่ทูลความตาม
กิจจา แต่ต้นจนมาตลอดปลาย ข้าพเจ้าคิดกลอุบายไว้ เหนจะได้ตังประสงค์จำนง
หมาย เราทำเป็นยกพลพลนิกาย ให้โลซกเป็นสายไปแจ้งการ ว่าบัดนี้จะไปตี
เสฉวนให้ ให้เวียงไชยเงี้ยวส่งอาหาร จะไปหักโยธาน่าทวาร ให้จัดอาหารออกมา

ตามรายทาง พอเล่าปี่ออกมาจับมาเสีย นั้นและเมื่อยจะไม่ได้มาก็ดขวาง เตียวณัณ
จำถึงคอยฟังนาง จึงคิดล้างมันยากลำบากใจ ๖๖

๑ พงษ์เอยพงษ์สาร ปัญญาท่านคิดดีจะมีไหน จึงส่งโลซกพลันด้วยทันใด ท่านจง
ไปแจ้งความตามปัญญา เหมือนท่านผู้แม่ทัพบังคับการ คิดอ่านกันให้สมดังปรารถนา
ว่าพลางทางประทานจอกสุรา ให้โลซกกับพระยาจิวยี่กิน ๖๗

๑ บัติน สอนนายชั้นชมสมถวิล โลซกจึงกราบลาเจ้าธานี ลงมาท้าวาริน
ลงเรือไป ๖๘

๑ ครั้นถึงแก่งจิวราชธานี จึงบอกกับนายทวารหาข่าวไม่ จะขอเข้าเฝ้าองค์
พระทรงไชย จงเข้าไปทูลแถลงแจ้งคดี ๖๙

๑ บัติน นายประตูรู้ความถนัด จึงเข้าไปทูลแถลงแจ้งคดี แก่องค์ท้าว
เล่าปี่ผู้ปรีชา ว่าโลซกชาวเมืองลำชี บัตินจะเข้ามาหา หุตุยอยู่ยังทวารรา ให้
เข้ามาทูลบทพาลย์ ๗๐

๑ เมื่อนั้น จุกต์เหลียงปัญญากล้าหาญ จึงว่ากับเล่าปี่มีนาค จิวยี่คิดกลการ
ใช้มา แม้นโลซกว่าบานประการใด ท่านนี้จึงไว้งแลดูหน้าข้า ครั้นพูดปลุกชากันสัญญา
แล้วให้หาโลซกเข้ามาใน ๗๑

๑ บัติน นายประตูออกมาหาข่าวไม่ จึงพาโลซกเข้าไป ยังที่ข้างในทันที ๗๒
เสมอ ๗๓

๑ ครั้นเอยครั้นถึง โลซกจึงคำนับเล่าปี่ เล่าปี่รับคำนับเป็นอันดี เชิญให้นั่ง
ที่อันควรการ โลซกจึงว่านายข้าพเจ้า ให้มาเฝ้าทูลแถลงแจ้งสาร พร้อมขุนนางข้าบาท
ราชการ สรรเสริญใจท่านว่าอารี แต่เล่าเจียงแอ่เดียวเกี้ยวของ เป็นพี่น้องร่วมแม่
ไม่หน่ายหนี ยังนับถือซื่อตรงมั่นคงดี พระขุนกวนยังมีเสน่ห์โน จึงปลุกษาข้าเฝ้า
เหล่าเสนา ว่าจะยกโยธาทัพใหญ่ ไปตีเสฉวนเวียงไชย แม้นได้จะให้กับพระองค์
จะขอคืนแก่งจิวราชธานี โดยการที่ต้องพระประสงค์ แต่ทางไกลยากแค้นในแดนดง

พระองค์จึงช่วยส่งเสบียง การจนถึงลำปากยางเย็น จะเป็นธุระไม่หลักเลียง ขอแต่
ช่วยรับรองกองลำเลียง เ็นดูด้วยช่วยเลี้ยงพลไกร อย่าให้ต้องอดหยากลำปากจิตร
คงจะคิดดีเอาไว้ให้จได้ แต่ว่าทุ่งกว้างทางไกล จะต้องไปกองทัพแรมปี ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งพะยักหน้าแก่เล่าปี่ ให้ตอบว่าเซชฐาปราณี พระคุณ
เป็นล้นพ้นไป เพราะเห็นว่าข้าพเจ้าเป็นน้องเขย พระคุณเอ๋ยจะหาที่ไหนได้ เล่าปี่
ทำคุกเข้าหั้นหน้าไป ข้างเวียงไชยกังตงบุรี ประสานหัตถ์สมัครน้อมคารพย์ เปน
ที่จับคุณใส่ในเกสี แล้วจึงออกวาจากาที่ ว่าโลซกครองนราขอบใจ ชิงขุนกวน
เมตตาเราครวณ ก็เพราะท่านปราณีช่วยแก้ไข ไปเมื่อนำข้าใต้เวียงไชย จะตอบ
แทนพระคุณให้ถึงใจกัน ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งทำดีใจเกษมสันต์ จึงว่านายต่อนายรักษไคร่กัน เรากับ
ท่านก็เปนมิตรจนวันตาย แล้วว่าท่านจงกลับไปทูลท้าว ว่าข้าเจ้าจะจัดของให้มากมาย
พร้อมหวานคารวทุกสิ่งทั้งหญิงชาย ครอบครัวทั้งหลายกับไพร่พล จะไปตั้งโรงเลี้ยงอยู่
นอกเมือง มิให้เคืองสารถะขัดสน อย่าต้องเป็นห่วงหลังก้งวล เชิญให้ยกพลข้ามมา ๖๖

๑ เมื่อนั้น โลซกฟังคำที่ร่ำว่า ให้นึกสมเพชเวทนา อนิจจาจะภากันบัลโดย
จี้จะคิดฆ่าทั้งนายบ่าว ขงเบ้งหารู้เท่าจี้ไม่ ก็ตามแต่ผลกรรมเขาทำไว้ คำนับลา
คลาไคลออกมา ๖๖

๑ เดินพลางทางนึกถึงเล่าปี่ ครองนจะม้วยสังขา ขงเบ้งภาซอติมิปัญญา ครอง
ชีวาจะวายปราณ มิได้รู้เล่ห์ของจี้ นาทที่จะม้วยสังขา จี้ยนิมปัญญาปรีชาชาญ
สมควรเป็นนายโยธี อันตัวเราผู้ประกันนัครา ก็พลอยพันโทษาเพราะจี้ คิดพลาง
ทางรับจรี ลงเรือข้ามวารไปพารา ๖๖

๑ เมื่อนั้น พระเล่าปี่นึกหวังให้ก้งขา จึงถามขงเบ้งพลันมิทันช้า โลซกมาว่า
นประการใด ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งสรวลพลางทางปราไสย อันจี้ช้วนจะบัลโดย จึงใช้ให้

โลซกมาลวงเรา ครองนงทมรณา เสนอให้ปญญาโณตเขลา แต่หลอกเต็กก็ไม่ได้
ใจเบาๆ กลับจะมอลวงเราอายเจ้ากล เอมะพร้าวขายเราผู้ชาวสวน จะสำรวจ
หัวเราะเยาะให้ปัน ก็จะทำรอยใจตายถึงวายชนม์ ข้าจะคิดข้อนกลให้บัลโดย ๖๖

๑ เมื่อนั้น พระเล่าปี่กับทหารน้อยใหญ่ ได้ฟังไม่แจ่มแจ้งแคลงใจ ต่างคน
สงสัยในวิญญา เล่าปี่จึงว่าท่านอาจารย์ เขาคิดอ่านอย่างไรท่านจึงว่า ฤาเป็นจริง
จึงตั้งวาจา เขาจะตีพาราให้กับเรา ๖๗

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งจึงตอบว่าข้าพเจ้า จะแถลงแจ้งความตามสำเนา เหมือน
หนึ่งเล่าในทานสู่กันฟัง พลองหัวเราะว่า ๖๗ ปญญาน อ้ายจิวยี่จะเอาอย่างแต่ปางหลัง
ครองพระเจ้าจันเขยนกงตำรงวัง พระไทยหวั่งจะยกโยธา ไปตีเมืองเคกพระบุรี ขัดด้วย
เมืองหังขวางน่า ด้วยสามเมืองนั้นร่วมมรคา จันเขยนกงจึงปรึกษากับขุนนาง ว่าจะ
ไปเมืองเคกธานี เมืองหังอยู่น่าขัดขวาง ด้วยเป็นเมืองดำบลอยู่ต้นทาง ขุนนางจะคิด
ประการใด ขุนนางหนึ่งจึงว่าเจ้าเมืองหัง ผู้นั้นเป็นคนมักใหญ่ มีความโลกลั่นเป็นพันไป
ถ้าเอาแก้วไปให้เป็นโมตร ขอทางไปตีเมืองเคกนั้น เหนจะให้ผายผันตามวิถี
จันเขยนกงว่าแก้วแววมณี เป็นของมีราคาค่าควรเมือง เอาให้เขาเมืองเรากี่สุญศรี
คิดอะไรอย่างนี้ ไม่เป็นเรื่อง ขุนนางนั้นว่าท่านอย่าเพ้อเคื่อง ถ้าตีเมืองเคกได้พารา
เรายกทัพกลับมาตีเมืองหัง คงได้บุรีเหมือนปากว่า เป็นไฉนจะไม่ได้ดวงจินดา
เหมือนเอาเหยื่อพ้อปลาให้ตายใจ จันเขยนกงเห็นจริงก็ทำตาม สำเร็จความปราณา
หาข้าไม้อ้ายจิวยี่เอาเรือนมาหลอกใคร ว่าจะไปตีเมืองให้กับเรา ว่าให้ส่งอาหาร
การเสบียง ให้ออกไปรับเลี้ยงกองทัพเขา พอได้ทีก็จะกลับเข้าจับเรา ๖๘ หงนายบ่าว
ก็จะม้วยด้วยมือมัน ๖๘

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่พร่งเพริดเจตฉัน กับนายทหารทั้งปวงนั้น พากันคำนับ
ด้วยยินดี เล่าปี่ถามว่าท่านอาจารย์ จะคิดอ่านแก้ไขไฉนนี้ ท่านรับจะส่งเสบียง
เลี้ยงโยธี ให้จิวยี่ยกพลหมดเวียงไชย ก็ท่านรู้ถือว่ากลเขาลวงเรา เหตุไฉนรับเขา
ฉะนี้ได้ ถ้าเขามาแล้วจะมาปรารการใด ก็สุดแท้แต่ใจท่านอาจารย์ ๖๙

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งหัวเราะว่าแล้วว่าขาน มั่นขมาจึงเห็นจะเป็นการ มั่นไม่
มาจะคิดอ่านกับผู้ใด การนี้ต้องคิดไว้ก่อนมัน จะทิ้งไว้ให้กระชนนมันไม่ได้ เหมือน
แรวด์ักพัยคมาในป่าไพร มาเมื่อไรติดเมื่อนั้นจงทนที อ้ายจิวคร่งนถงวาก จะต้อง
ลากเลือดตายไปเมืองผี เรียกจุหลงมาพลันด้วยทันที ว่าคร่งนเดียวดอกจงแบงแรง ท่าน
จงจตุทหารที่แกล้วกล้า ขันรักษาน้ำที่จึ่งเข้มแข็ง อย่าให้มันต่อตีนปั่นกำแพง ยอแย้ง
เข้ามาได้ในบุรี ถ้าเขาไม่มีความพิโรธโกรธขง จะถามถึงตัวเรากับเล่าปี่ ท่านจงบอก
เนอความตามคดี เหมือนเราส่งไว้นทุกประการ แล้วส่งกวนเป้งกับเล่าฮอง ทั้งสอง
ให้ยกพลทหาร ให้ไปอยู่เหนือน้ำประจําการ แม่นจิวแตกผ่านขึ้นไป จงเอาหนังสือ
ฉบับนี้ มาให้จิวอี้ให้จงได้ แล้วสีกัดขวางนําย่าให้ไป ว่าเราส่งไว้อย่าไปเลย แล้วให้
กวนอุคุมทหาร ไปอยู่ด่านก้งหลงทำนึ่งเฉย ให้เตียวหุยคุมทหารกองเฉย ไปข่ม
อยู่ป่าเตยเมืองจิกุย ให้ฮองตงไปตงอ่าวก้งฮัน อยู่ตรงกันคู้กับทัพเตียวหุย ให้ฮุยเอียน
คุมไพร่ไล่ตะลุย เปนกองฟ้อต่อเตียวหุยเรียงกันไป ให้ฮองคุมทหารทหารรบ ไป
ส่งข่มอยู่เนินไสล ทงห้าทัพข่มฟั่งระวัระไว แม่นจิวเข้าใกล้เชิงกำแพง จง
ออกพร้อมล้อมไว้ให้ตกใจ แล้วร้องไปด้วยวาจากล้าแบง ว่าจะมาวายวางเสียกลางแปลง
ช่วยกันแกล้งเยาะเย้ยให้ได้อาย ๖๖

๑ บัดนั้น นายทหารรับส่งทงหลาย น้อมคํานับรับคําทงแปดนาย ผันผาย
ออกมาจัดแจงการ ครั้นเสร็จแล้วต่างยกพลไกร แยกย้ายกันไปตามบรรหาร ทุกหมวด
เหล่าพร้อมพร้อมกันงาน เสียงทหารแซ่แซ่จั้น ๖ กราว ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งแสนกลคนขยัน ครั้นจัดแจงสำเร็จเสร็จพลัน เรียกปัดก
นั้นมาส่งความ ให้ออกไปคอยรับปากแอ่เค้า อยู่ปากอ่าวเพื่อเขาจะได้ถาม จงบอกให้หมด
จดจดตาม เหมือนอย่างคําราทิ้งไป ๖๖

๑ บัดนั้น ปัดกน้อมรับคํานับไว้ หลงเรือล่องนำลงไป ยังได้ปากอ่าววันที่ เชิด ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งอาจารย์ชายไชยศรี ครั้นจัดแจงแต่งคนไปบิบัติ จึ่งขาน
เล่าปี่ให้ลลา ออกจากเมืองด้วยพลันทันที ขันไปอยู่บนยอดภูผา นั่งเฝ้าที่นั่งรินกินสุรา

แสดงมาเหนือหัวธานี ให้พวกหญิงทำเพลงบันเลงเพราะ คอยเฝ้าเย้ยหยันจิวี่ แสนสนุน
ศุภเกษมเปรมปรี คอยดูจิวี่ยกมา ๖๖

๑ มาข้าจะกล่าวบทไป จึ่งโลซกขานูไชยใจกล้า ครั้นมาถึงยังขงันครา จึ่ง
เข้าทวาราชการ คำนับพระขุนกวนกับจิวี่ และเล่าความตามเล่าปี่ว่าขาน พากันดีใจ
ใครจะปาน ว่าครั้นได้การเป็นมั่นคง ต่างคนต่างว่าการถึงที่ ขงเบ้งครั้นเผื่อนหลง
สำคัญว่านับถือซื่อตรง ปุนเถาได้หลงนายเรา ต่างคนคิดเห็นเหมือนเช่นนี้ ก็เห็นอีกเรื่องว่า
ทั้งข้าเจ้า ภาว่าตมิปัญญาว่าเตาๆ เหนใจเงี้ยกว่าจิวี่ไป ต่างคนหวัต่อกระซิก เสี่ยง
กักกักคักคิกหาหยุดไม่ ต่างคนต่างคนจะใคร่ไป ด้วยหมายได้ไชยขานะเป็นมั่นคง ๖๖

เมื่อนั้น จิวี่หลากจิตรพิสวง แต่คิดไปก็เห็นได้ดังจาง จึ่งทูลองค์ท่านท้าวเจ้าบุรี
ว่าตัวข้าจะลายกทัพไป ข้าให้มอตม้วยไปเมืองผี ถ้าให้จับเป็นมายังธานี สุดแล้วแต่
ที่จะต้องการ ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขุนกวนดีใจปราโสรสาร จงมาเสียให้ตายวายปราณ จะเอามา
ต้องการสิ่งใด ๖๖

๑ เมื่อนั้น จิวี่น้อมรับคำนับไหว ลงมายังท่าขลาโดย ให้จัดพลโกรโยธิ ๖๖

๑ ญาณิ เทียนานให้เป็นที่น่า ปีกขวาไชยแรงเรื่องศรี ปีกซ้ายกำแหลง
ตัวดี เต็งฮองนกงองขันขุนพล เล่งทองลิบองเปนกongหลัง พร้อมพร้งนายทหารสับสน
ทหารเอกใหญ่่น้อยร้อยคน ทหารเลวไพร่พลสืบหมื่นปลาย ตัวนั้นเป็นจอมพยุหทัพ
บังคมไพร่นายทั้งหลาย ครั้นพร้งพร้อมพลพลนิกาย ลงเรือรบเรียงรายพันลำ ครั้น
ได้ฤกษ์เล็กให้โกลาหล ยกพลนาวามาคลาคล่ำ กองโยธิมียหื้อจงประจำ พวกผีแจวๆ
กระหน่ำร่ำมา ๖๖

๑ มาเอยมาถึง ยังขงันวันออกฝั่งขวา ปากน้ำเงงจิรวรา นามว่าแฮค่านที่
จิวี่จึงถามทหารนำ ว่าใครคอยรับอยู่ที่นี้ ขงเบ้งให้ผู้ใดคุมโยธิ มาอยู่ที่นี้รับเรา ๖๖

๑ บัสนั้น ทหารหน้าน้อมประณบก้มเกล้า กราบเรียนข้อความตามสำเนา
ว่าปตกจะเข้ามาแจ้งการ ๖๖

๑ เมื่อนั้น จิวยี่ชาญไชยใจหาญ จึงให้หามาพลันมีทันนาน ถามว่านายท่าน อยู่แห่งใด ๖๖

๑ บัดนั้น ปัดกคุกเข้าประนมไหว้ บอกว่านายข้านั้นไซ้ ภาครว้อออกไปอยู่นอกเมือง จัดแจ้งให้คนบนเสปียง คอยเลี้ยงกองทัพตามเรื่อง ท่านจะเอาสิ่งไรมาให้เคื่องพร้อมเครื่องควหาวนการโยธา ทั้งขงเบ้งเล่าปี่อยู่ตี่เลี้ยง พร้อมเพรียงเร่งรัดจัดหา ซึ่งใช้ให้ข้าออกมา คอยลารับทัพท่านจักรกรี ตังโรงใหญ่ยาวสิบเก้าห้อง ริมท้องทุ่งน่าประตุนบุรีศรี กองเสปียงเรียงรายไว้มากมี ขอเชิญท่านจรลีเข้าไปดู ๖๖

๑ เมื่อนั้น จิวยี่นึ่งรำพึงอยู่เป็นครู่ ว่าโรงเลี้ยงเคียงขิดติดประตุน สักเกตดูเห็นจริงทุกสิ่งอัน จึงสั่งให้กองทัพเข้าปากนา ต้องเรียงลำเรือรบตลบหัน ปัดกจึงอำลา รับมาพลัน คุมพลพลบันบ้นหนุนหลังไป ๖๖

๑ ครนถ้งนำเงงจิรวาษดาน ซึ่งให้หยุดทหารทัพใหญ่ แบ่งทหารบนบกยกเข้าไปประมาณได้ห้าพันโยธี จิวยี่เข้ามาอาษาหาญ พลทหารให้ลั่นสนันมี ครงมาถึงใกล้ประตุนบุรี เหนงเียบเสียดังมีไม่มีคน จิวยี่หลากจิตระคิดสงไสย ตกใจเสียดังจิตระคิดงน เหนงประตุนปัดอยู่ทุกตำบล ผู้คนบนเชิงเทิงออกเต็มไป ล้วนถือศาสตราอาวุธ อุตลุดพร้งพรอยู่ไสว บ้างหัวเราะเยาะเย้ยโยโย บ้างยมแย้มกระแอมไ้ไปมา ๖๖

๑ เมื่อนั้น เตียวจุหลงชาญไชยใจกล้า แต่งตัวเห้นบาวุธยุทธนา มือถือศาสตราทวนทอง ขนบนปรากการป้อมน่า ทำศักดาอำนาจผาดผยอง แล้วเผยนำต่างพลางมอง แล้วร้องลงมาพลันทันใด ดูก่อนง้วนช่วยจิวยี่ ท่านยกทัพมานะจะไปไหน จะไปตีนั้เครศประเทศไค หนักลัวตกใจพันทวี ๖๖

๑ เมื่อนั้น ท่านแม่ทัพกั้ตังจิวยี่ ได้ฟังดังจะสนั้สมประตุนี ความแค้นพันที่รำพรรณ ขงใจตอบว่าเรามาัน จะไปตีเสฉวนให้นายท่าน เหมือนคำพูดจาวากัน บัดนี้นายท่านอยู่แห่งใด ๖๖

๑ เมื่อนั้น เตียวจุหลงสรวลพลางแกล้งไ้ ขงเบ้งกับนายเราเข้าใจ ท่านจะไ้ปัญญายั้มทาง เหมือนกับจินเฮียนกงเตรียมโยธี จะไปตีเมืองเคกักขั้ตขวาง ด้วยเมือง ๖๖

หึ่งตำบลดูอยู่ทันทาง ต้องเอาแก้วไปจ้างยืมทางจอน ปัญญาท่านคิดทำมาทั้งนี้ ขงเบ้ง
เล่าปี่ก็รู้ก่อน จึงให้ข้าขนรक्षाพระนคร อย่าเคืองขัดตรอนจงเมตตา ซึ่งเสบียงอาหาร
การทั้งหลาย ขอเชิญนายหากินเอาข้างหน้า แม่น้ำได้เสฉวนนครา เข้าปลาหากิน
ตามสบาย หนึ่งเล่าเจียงเจ้าเมืองเสฉวนนั้น ก็เป็นวงษ์พงษ์พันธุ์สืบสาย กับเล่าปี่
ของเราผู้เจ้านาย แม่น้ำได้ความอายก็ถึงกัน ท่านอย่าเพื่อเคืองขัดเป็นสัจจจิง ขงเบ้ง
สั่งข้าว่าให้บอกท่าน แม่น้ำกล้าไปหักโหมโรมรัน ได้เสฉวนเขตรันธุ์เวียงไชย จะได้
ภาคภูมิใจว่าท่านเก่ง ขงเบ้งจะคืนเกงจิ๋วให้ จะภาบุตรภรรยาเข้าป่าไพร ไม่อยู่ในนครา
ดูหน้าคน ขงเบ้งว่าท่านมาบอกหลอกเปล่า ๆ ถึงว่าเอาจริงก็เหนไม่เปนผล จะต้อง
ขับม้าวิ่งทงพล ไปลองดูสักหนให้เหน็ด ฑะ

๑ เมื่อนั้น จิวย่งแค้นใจดังไฟ เสียกลจนใจเสียที แค้นเพียงชีวิจะมรณา
อายขงเบ้งรู้ตัวจตแจ้งพร้อม เอะจะล่อมเอาเรากระมังหนา จึงขับม้าหันกลับขับอาชา
กองกวณธู้ออกขวางหน้าไว้ เตียวหุยอยู่เฝ้าของตง ขับม้าลั่นทวนธงออกไล่ ร้อง
ร้องว่ามาแต่ไกล จับเอาให้ได้อายตัวการ เสียเง้ามาเท่าคนอยู่ในป่า ดังสุธาจะ
แยกแตกฉาน จิวย่งนั่งกะทกสะท้าน เสียใจปมป่านสนขิว ด้วยเสียทีเสียกลแก่ขงเบ้ง
มิได้เกรงขับม้าไล่หนี ห้าทหารไล่รุกคลุกคลี ทำที่เหมือนจะมามาพัน ฑะ

๑ เมื่อนั้น จิวย่งเสียใจโศกศัลย์ แหงนหน้าเหลือกตาขับร้องพลัน พิศม
เกาทัณฑ์เก้านนกลุมขึ้นมา ก็สุดสิ้นกำลังไม่ยั้งได้ ไนยเนตรมืดไปทงซ้ายขวา หมด
กำลังอยู่บนหลังอัศวรา สิ้นสติตกลงมากับดินดอน ฯ โอต ฑะ

๑ นายทหารโจนจากหลังอาชา วิ่งเข้ามาประคองอุ้มกลุ่มก้อน แก่จากม้าลงมา
วางยังที่นอน ช่วยนวดพันผ่นผ่อนให้บันเทิง ฑะ

๑ ครั้นแกไข่มพินชำนาน นายทหารต่างคนสร้อยเศร้า ต่างร้องไห้ โสกาว่า
พวกเรา นายเจ้าม้วยขงชีวี ใครจะคิดเหนเป็นไฉน จะกลับไปภพจะตงอยู่ไหน
ที่เข้าใจว่ายังไม่เป็นโรมี นายเราบั่นสลับไป จึงช่วยกันหามลงมายังเรือรบ ช่วยกัน
ประคบแก้ไข รึก ๆ พลิกพันหายใจ ก็กลับได้สมประสงค์ขึ้นมา ฯ รัว ฑะ

๑ โอ้สุดแสนแค้นใจเป็นพันคิด บ่มีชีวิตจะม้วยสังขาร ยิ่งเจ็บจิตระคิดกลสั่งใจ
มา ก็น้อยกว่าปัญญาขงเบ้งไป ใจเอ๋ยใจเราช่างเฉาโศก หากคิดผลประโยชน์ได้ไม่
ตัวเราแล้วไฉน ช่างกระไรไม่มีปัญญา ปัญญาเอ๋ยปัญญาว่าไหน จึงมาให้แพเขา
ต้องขายหน้า ความคิดเอ๋ยความคิดติดตัวมา ช่างต่ำช้าสาระพัดทุกอย่างไป จิตรเอ๋ย
ดวงจิตระคิดกลศึก เฝื่อนให้เขานึกถ่วงน้ำได้ กลเอ๋ยกลเราที่คิดไว้ เฝื่อนให้เขาย้อน
มาข้อนกล ยิ่งคิดยิ่งแค้นแสนทเวศ นานตรหดย้อยเป็นผอยฝน กัดฟันเกรียวๆเคียว
หนต์ อสุชลนองหน้าไสกาโลย ฯ โอต ๖๖

๑ บัดนั้น กองตระเวนเข้ามาแจ้งแถลงไข ว่าตัวข้าได้ตลอดศอกไป เหนอ้าย
ขงเบ้งกับนายมัน กับพวกมิให้รัตนตรัยบับ จึงจับบันเลงเพลงสวรรค์ ขนไปร้องรำ
ระบำบัน ๖๖ บนชนบรพตนอกเมือง ๖๖

๑ เมื่อนั้น จิวยี่ผู้รู้คนหูเหื่อง สุดแสนพิโรธโกรธเคือง รู้เรื่องราวเขาเหยยไย
ไภ ครั้นจะขับทหารขนไปฆ่า ไม่รู้ว่าเล่ห์กลเป็นไฉน จึงปรึกษานายทหารหาญไชย
มันหมายใจคิดคดประมาทเรา ว่าไม่กล้าโหมไปโจมตี เอาบุรีเสฉวนกลัวแพเขา เรา
จะให้มันภู่ฝีมือเรา จะไปเอาเสฉวนเวียงไชย ได้แล้วจะมาตี เอาเมืองนาลังชี วิด
เสียให้ได้ จึงสั่งให้ยกพลสดกลไกร กองทัพเรือทางใบจรลี ฯ กราว ๖๖

๑ ครั้นมาถึงตำบลป่าขัว เหนือเมืองเกงจิวยี่บุรีศรี จึงให้พักไพร่พลโยธี แทบ
ฝ่งวาริชลธาร ๖๖

๑ เมื่อนั้น กวนเป้งเล่าของสองทหาร จึงยกทัพลงมาเป็นน้ำกระดาน ต้าน
ทานขวางไว้มิให้ไป จึงเอาหนังสือราชสาร ของขงเบ้งอาจารย์มาส่งให้ แล้วแจ้ง
ความตามขงเบ้งสั่งไว้ ว่ามีใจคิดถึงทางไมตรี ๖๖

๑ เมื่อนั้น นายทหารเอกใหญ่จิวยี่ รับหนังสือมาพลันทันที ฉีกคล้อออกอ่าน
สารสุนทร ฯ เอกบท ๖๖

๑ หนังสือของขงเบ้งแจ้งจิวยี่ ไม่โกรธกริ้วกล่าวถ้อยถ้อยอภัยสรว จเรณูสัจจวัฒนา
สัถาวร ขออวยพรมาถึงท่านหาญศึกดา ผู้เป็นแม่ทัพใหญ่ในกังต้ง เราเคยต้งใจรัก

กันนักหนา จำเดิมแต่จากท่านวันนั้นมา ใจของข้าคิดอยู่ไม่รู้อย่าง บัดนี้ทราบข่าว
ว่าท่านแม่ทัพ พร้อมกับนายทหารทั้งหลาย ยกกองทัพขับพหุลพณิกาย ตั้งใจหมาย
จะไปตีบูรีดอน คือเสฉวนนครประเทศใหญ่ พร้อมไพร่นายเหียนมหาอุษณสมร
น้องเล่าโกชนาประชากร ก็ถวบบริบูรณ์ทุกสิ่งมี ถึงเล่าเจียงโง่เวลาประการใด แต่
ว่าชาวเวียงไชยบูรีศรี มีความสุขถ้วนหน้าประชาชี อันจะตีได้นั้นเหลือปัญญา อนึ่ง
โจโฉเมื่อแตกทัพเราไป ก็ผูกใจโกรธแค้นแสนสา รุ้ว่าท่านยกพหุลพณิกาย ไปยุทธรนา
เสฉวนเวียงไชย ก็จะยกมาตีกันตั้ง เหลือกำลังขุนกวนจะแก้ไข ก็สำหรับแต่จะอับ
ปรายไชย จะตกไปเป็นของพวกแซ่โจ เราว่ามาแต่ลวันจริงทุกสิ่งอัน อย่าหุนหันหัก
ห้ามความโทโส ครั้นจะนิ่งไปข้างน่าจะภาโธ เหมือนหนึ่งช่วยโจโฉให้มีไชย ฯ ราย ๖๖

๑ จิวยี่พุ่งเหินลูกทุกสิ่ง เป็นความจริงมันคงไม่สงสัย สันรู้สันฤทธสันคิดไป
ถอนฤไทยอัคนันธรา เสียกลเสียการเสียชาญชาย หงอบหงายหงายหน้า เสียยศ
เสียศรีเสียปรีชา เสียที่เสียถ้าเสียทางไป เสียชื่อเสียเช่นชาติทหาร เหลือที่คิดอ่าน
จะแก้ไข อัคนันตึงตะลึงตะไล หายใจไม่ออกกลอกเกล้ากั แหงหน้าตาตึงกำลัง
โกรธ หลั่งโลหิตลอมกระแทกกลางคอ ชักจะจากรากเลือดทะลวยทะลัก เสียงคลั่งๆ
อ่อนซบสลดไป ฯ โอด ๖๖

๑ บัดนั้น พวกทหารทั้งหลายนายไพร่ ต่างคนกระหนกตกใจ ร้องไห้แห่
ช่องทั้งกองทัพ ต่างวิ่งเข้าประคองรองตัว ยกหัวเลือดไหลลงหน้า โโลหิตตกหกร่อ ๆ
คอพับ เหงื่อกลไหลดับไข่มกาย หงมอมวดหมอยาเข้ามาแก้ เช้งแซ่เซ็ดเลือด
ค่อยเหือดหาย ค่อยรักๆ พลิกฟื้นคืนกาย ถอนระบายลมประสาธน์เพียงขาดใจ ๖๖

๑ เมื่อนั้น จิวยี่คอยพันคืนตัวได้ รุ้ว่าชีวันจะบัลโลย โห้ให้ครวญคร่ำ
รำพรรณ ฯ โอด ๖๖

๑ โอ้ให้ ๑ โอ้ว่าอนิจจาตัวกู้อยู่ อย่าอยู่เลยสู่ม้วยอาสญ เสียแรงเกิดเป็น
ทหารชาญณรรจ์ มาแพ้ความคิดมันทุกอย่างไป เมื่อเราจะเอากำเนิดเกิดมา อ้ายข้า
จุกต์เหลียงอยู่ที่ไหน จึงมาเกิดพร้อมกันฉันใด เป็นผู้ได้บังคับบัญชาเรา เทพดา

องค์ใดหนอจัดแจง เปนไฉนจึงแก่งข้าพเจ้า มันจะให้กำเนิดเกิดตัวเรา ไฉนเล่า
ให้ขบขันเกิดมา แล้วไม่ช่วยให้ปัญญาของเรา ให้ข้าพเจ้ามอดม้วยสังขาร โอ
เสียตายถึงตึงพารา เคยเปนผาสุภาพจำเริญใจ ประกอบมีศักราชอาณาภาพ อาจปราบ
ศึกเสียดินแดนได้ ช่วยเจ้านายให้บำรุงขงกรุงไกร แต่โจ โนทัพใหญ่ยังแตกพัง โอ
สิ้นเรวใครเล่าจะช่วยนาย ช่วยป้องกันอันตรายอยู่ภายหลัง ยังมีไฉตงองค์ดำรงค้ำ
สัตรูยรอบกายหมายราวี โอว่าเจ้าเสียเกี่ยวของผัวเอ๋ย ทราชมะขมิได้เห็นใจพี่ พี่
จะจากจอมขวัญไปวันนี้ ก็ร้อยปีจะได้พบประสบกัน จะกำเนิดเกิดไหนขอให้พบ ได้
ประสปร่วมห้องประคองขวัญ ขาดใด ๆ ให้ได้อยู่เป็นคู่กัน กรรมมาทันจำลาสุตาตาย
โอใจขุนจิ๋วของพ่อเอ๋ย ไม่รู้เลยว่าบิดามาสูญหาย สงสารเจ้าพี่น้องทั้งสองชาย บิดา
ตายใครจะหัดเพลงสาตรา เกี่ยวก๊กโหลแม่ยายอยู่ภายหลัง แม่จะตั้งใจคอยลูกนักรหา
ลูกสูญลบล้มได้กลับเห็นมารดา ขอรบลาแม่แล้วอยู่จดี ๖ โอต ๖๖

แล้วเหลียวหน้ามาสั่งเหล่าทหาร เราขอฝากกิจการบุรีศรี จงพร้อมใจในกัณฑ์
ตั้งภักดีเจ้านายเหมือนตัวเรา จงบารุงขุนทวนควรเปนข้า ไปข้างหน้าแซ่ขุนจะเปนเจ้า
จงจำคำของเรไว้อย่าใจเบา ให้สัจซื่อต่อเจ้าของตัวคน ซึ่งเราได้ผิดพลั้งแต่หลังมา ขอ
อย่ามีเวลาอกุศล จงอยู่ดีมีสุขทุก ๆ คน อันเรานี้เหลือทนด้วยเจ็บใจ มิได้อยู่ช่วยท่าน
คิดอ่าน รับตำแหน่งราชการต่อไปได้ ผู้ใดแทนที่เรานี้แล้วไสร้ จงฝากตัวเข้าไปใน
ราชการ แล้วเขียนหนังสือทูลลา มอบกับเสนานายทหาร ความแค้นกลุ้มใจตั้ง
ไฟกาฬ ก็สุดสิ้นขมมานทันที ๖ โอต พระยาโศก ๖๖

๑ โอ้สงสารด้วยดวงตารากร อันลอร่อนในอำพรวิถี ประจำตัวนายทหารดี
เมื่อจួយสิ้นชาติจะขาดใจ หรุบรู๋ ๗ รัศมี หริบรี ๗ สันแสงสุกใส หรี ๗ ดวงน้อยหายไป
แล้วกลับสุกใสแจ่มดวง แต่ไม่มีสีแสงแดงเดือด เหมือนสายเลือดย้อยลงมา ถ้าจะรอง
แล้วกลับขึ้นไปขีด ดิตดวงภอขาดใจ ก็อร่รงลงมา ๖๖

๑ เมื่อจួយทำลายเบญจบันธุ์ อายุยืนถนัดสามสิบห้า นายทหารภากันโสกา
แล้วยกทัพกลับมาบุรี ๖ เข็ด ๖๖

๑ ครนถึงภากันเข้าไปเฝ้า จึ่งเอาหนังสือของจิวยี่ ถวายกับท่านท้าวเจ้าบุรี
แล้วทูลคะตึกแต่เดิมมา ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขุนกวนตักใจเปนนักหนา รู้ว่าจิวยี่มรณา ประหนึ่งว่าชีวาตบาต
ไป อัดอตันนอกตักตลิ่ง นิ่งขังไม่พุดออกมาได้ ความเสียดายเหลือล้นพระชลไ নয় กัดก
ไหลขาว ๆ พรารออกมา ความโศกความแค้นแสนสลดย์ อัดอตันทั้งสองช่องนาสา เอามือ
เสือบปักกรโศกา ส่อนร่ำพร่ำว่าจาบัลย์ ฯ โอค ๖๖

๑ โอ้ให้ ๑ โอ้ว่าจิวยี่พี่เอ๋ย ไม่ควรเลยมาม้วยอาสย ก็ยกไปยังมิได้รับกัน
เปนโฉนช้วนจั้งบัลโดย มาทางเราให้อยู่ผู้เดียววัน จะรักษาบุรีอะไรได้ กำลังการกล
มาหนีไป ก็ผู้ใดใครเล่าจะแทนตัว ได้ช่วยคิดสัทธิธชาติในราชการ เปนทหารมีชื่อ
ภาพัว ทุกทิศยอมยำเียงเกรงกลัว มาละอรรบเจ้าทางเราไป ยังกำลังเรียวแรงแบงกล้า
มิใช่ว่าแก่เฒ่าโฉนโฉน ข้างอาภัพบัลนกระไร มีคนตีไว้ใช้ก็พลันตาย ยิ่งคิดยิ่ง
แสนเสียดายนัก ส่อนให้ฮัก ๆ มิใคร่หาย น้ำพระเนตรไหลหลั่งลงพร้งพราย พระ
พุ่มพ่ายชลนาโศกาโลย ฯ โอค ๖๖

๑ ครนโศกส่างพลาอ่านสารศรี ข้าพเจ้าจิวยี่คำนับไหว ข้าขอบังคมลาคลาไคล
ไปอยู่ห้องสนได้ตามเดิมมา แต่ดวงจิตระคิดห้วงถึงท่านนัก ด้วยว่าจักทำการไปภายหน้า
ของจให้ไปเอาโลซกมา ตั้งที่แทนข้าสืบไป ด้วยโลซกผู้นี้มีบุญญา กะตัญญูสัจจา
ไม่หาได้ ให้ช่วยคิดกิจการงานเวียงไชย ภอไว้จิตรวางใจได้ต่างตัว การทุกวันแลไป
ก็ได้เห็น โจโฉเปนศัตรูรู้กันทั่ว ทฬศักยักรกระชั้นพันพัว จงคิดกลัวหน้าหลังระวังการ
เมืองฮูโต๊กโจโฉเปนไพร่ เมืองเกงจิวกี่เล่าปีจะคอยผลาญ จงหาผู้มปัญญาวิชาการ
ช่วยคิดอ่านป้องกันอันตราย อันเล่าปีนี้อ่าคอบอย่าครคริต จะเปนมิตรกับใครน้ออย่าหมาย
อ้ายขงเบ้งตัวครูเจ้าอุบาย อ้ายโจโฉอ่าอย่าหมายคบบค้ำมัน คอยดูให้โจโฉกับเล่าปี เข้า
ราวีรบสู้เปนคู่กัน ใครเพลียงพลาเราเข้าโรมรัน ขิงเขตรบขันธครอบครองเปนของเรา
ข้าพเจ้าตั้งใจสุจริต มิได้คิดถกถลกนอกเจ้า แต่ความตายมาถึงเหมือนหนึ่งเงา
อย่าโศกเศร้าเร่งคิดกิจการ ๖๖

เมื่อนั้น ขงเบ้งหัวเราะว่าท่านอย่าหมาย แต่เมื่อตัวจ้วยยังมีตาย ยังทำร้าย
ข้าไม่ได้จนวายปราน บัดนี้จ้วยก็ปลื้ม โดย จะกลัวอะไรอายทหาร แล้วเรียกจูหลงมา
สั่งการ ให้จัดทหารห้าร้อยปลาย จัดแจงแต่งไปให้พร้อม ของหอมเครื่องเส้นทั้งหลาย
แต่งตัวโดยสุภาพไม่แสบคาย อารูททั้งหลายไม่เอาไป ๖๖

๑ บัดนั้น เตียวจูลงน้อมรับค่านับไว้ ออกมาจัดกันทันใด พร้อมไว้ตาม
บัญชาท่านอาจารย์ ๖๗

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งชาญไชยใจหาญ จึงจัดแจงแต่งเครื่องอลังการ ขาวสะอาดอัน
หมวกเสื้ออย่างดี ใส่กั้งเกงแพรขาวเงินเจาดวง เสื้อดอกไม้ต่างต่างศรี ผ้าโพก
โขมพัตรจามรี หมวกศรีเสวตรบวร เข็มขัดรัดสายเงินงาม ประจายามสลักสาย
ตัวอักษร มีฉื่อพัสขนนกตามังกร บทจรลงย่นาวา ๖๖ เสมอ ๖๗

๑ เล่าปี่นายทหารตามมาส่ง จูลงให้ โบกธงออกจากท่า ขักใบแล่นล่องท้องชล
ตรงมาสองกุ่มบุรี ๖๖ เชิด ๖๗

๑ เมื่อนั้น โลซกนายทหารชาญไชยศรี แจ้งว่าขงเบ้งมาถึงธานี ยินดีลงมา
รับค่านับกัน แล้วสองนายก็พากันขึ้นจวน ขงเบ้งทำคร่าครวญโศกศัลย์ เตียวจูลงถือ
ทวนเหน็บเกาทัณฑ์ ป้องกันอยู่ข้างหลังระวังไทย ๖๗

๑ บัดนั้น นายทหารจิวยืนอยู่ใหญ่ ต่างคนฮึกฮักขี้ใจ จะเข้าไปเช่นฆ่าราวี
เห็นจูหลงถือทวนเหน็บเกาทัณฑ์ ป้องกันอยู่ข้าง ๆ ไม่ห่างที่ แล้วโลซกนายใหม่ก็ยืนดี
ยังไม่ได้ท้วงที่จะฆ่าฟัน ๖๗

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งแสนกลคนขยัน จึงชวนโลซกจรจัด ไปที่ฝั่งศพนั้นทันใด
ครั้นถึงขงเบ้งจ้วย ขงเบ้งทำโศกเศร้าให้ ยกเครื่องเส้นต่าง ๆ วางไว้ เส้นพลาญไทยให้
รำพรรณ โอ้อว้าจ้วยเพื่อนเราเอ๋ย ไม่ควรเลยมาม้วยอาสัญ เราเคยเป็นคู่คิดมาด้วยกัน
รบนันโจโฉจนแตกไป สันติถูกข่าหาพากัน ผ่อนผันคิดกลแก้ไข เราสองเห็นดีก็มิไช

เคยได้กินอยู่ด้วยกัน นายท่านเล่าก็เปนพวกพ้อง นายเราก็คือเพื่อน้องของนายท่าน ร่วม
ราชสุริยวงพวงษพันธุ์ เรากับท่านเหมือนเกิดอุทรเดียว ท่านมาทรมิตรปลิดหนี ให้เรา
ในศร้อยเศร่าเปล่าเปลี่ยว ถ้าโจโฉรู้ข่าวมากราวเกรียว เหลือจะรับขับเคี่ยวผู้เดียวตาย
ถ้าเสียเมืองกังต้งธานี เมืองเกงจิ๋วบูร์กฉิบหาย ยังไม่เหล่านักหนาก็มาตาย แสนเสียตาย
เปนพันพันทวี ชั่งกระไรพระยามัจจุราช มามุ่งมาทเอาชีพจิวี้ เหมือนหัวใจกังต้งธานี
ปลิวหนีออกจากพระนคร แต่ไปไหนเลยท่านทั้งหลาย จะได้ความสุขสบายเหมือนแต่ก่อน
โอ้สงสารด้วยอนาประชากร จะเดือดร้อนกินน้ำตาไม่ราวัน เสียตายนักเพื่อนเอยมาเลยละ
ทั้งธุระไว้ให้เราเผ่ากระสัลย์ สือกสื่อนโสกาจาบลย์ โสกสัลย์ไม่เป็นสมประดี ๖๖

๑ โอต ๑ บัตัน เหล่าฝ่ายนายทหารของจิวยี้ เหนงเบ้งโสกาพาที สัน
ที่สงไสยในวิญญา ต่างคนกล่าวว่าแต่ก่อนนั้น เราท่านมีความกังขา ว่าจิวยี้เบ้ง
ทั้งสองรา มีความโกรธาเคื่องกัน บัตันจิวี้บลโดย ขงเบ้งมาร้องให้โสกสัลย์ เรา
เห็นว่าสองสมัครักกัน แต่เราท่านไม่แจ้งจึงแคลงใจ โดชกับฝ่ายนายทหาร สงสาร
ไม่กล่นน้ำตาได้ ต่างคนโสกาอาโลย ร้องไห้แซ่ไปด้วยกัน ๖ โอต ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งแก่งซื่อนกลเย้ยหยัน เสรีจแล้วจึงลาจรจรล ผายผันมา
ยังท่าชลาลัย ๖๖

๑ ขาปี ๑ มาข้าจะกล่าวถึงของขู ผู้ซื่อฟังทองอาจารย์ใหญ่ กับชกหลงขงเบ้ง
ชาญไชย ทั้งสองนี้ ไช้ครุเดียวกัน มาตกลอยู่ในเมืองกังต้ง เทียวเซซังเต้จเตร
เหหัน เปนลูกจ้างทำงานรายวัน วันนั้นเทียวมาหางาน เหนงเบ้งเดินกลบลลงไปเรือ
เข้ายุตชายมือเสือแล้วว่าขาน น้อยฤาปัญญาท่านอาจารย์ แก่งจิดอ่านเย้ยหยันชนคนตาย
คิดว่าคนในกังต้งลั่นโง่เง่า หามีใครรู้เท่าที่ท่านหมาย มาเยาะเย้ยเล่นตามความสบาย
หลอกให้เขาตายทำโสกา ๖๖

๑ ขงเบ้งหวาดสคฺงชนทั้งตัว นึกตกใจกลัวเปนนักหนา เหลียวหลังมาเห็นภักตรา
จำหน้าได้แน่แก่ใจ ปากหัวเราะว่า ๖ มือคว่ำจับ คำนับแล้วพลางปราไซ ๖๖
ทหารกำอยู่ทำไม ตามหาเท่าไรไม่พบพาน แล้วจึงมือลงมานั่งยังท่าเรือ ๖๖

เกษมสาธน์ เสียแรงมีปัญญาร่วมอาจารย์ มาเที่ยวทำทรมารกายา แม้ว่าขุนทวน
ไม่เลียงดู ขอเชิญท่านไปอยู่กับข้า จะได้อุดมสมบัตินุญา ที่ได้เรียนวิชามาด้วยกัน
ไปข้างหน้าเล่าปีจะเป็นใหญ่ จะได้ครองเวียงไชยไธสวรรย์ แล้วช่วยยศตราเป็นสำคัญ
ว่าท่านมั่นใจไปไม่พบเรา เอาหนังสือไปให้เล่าปี บอกว่าขุนของข้าพเจ้า จงแจ้ง
ข้อความตามสำเนา ว่าเราสั่งให้ท่านมา ๖๖

๑ เมื่อนั้น พงทองยี่นตีเป็นนักษัตร คำนับรับเอาซึ่งสารา แล้วลาขงเบ้ง
ออกไป ๖๖ เชิด ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งตัวดำจะมีไหน ครนพงทองผายผันคลไโดย ก็สั่งให้ทางใบ
นาวา พอได้ลมเรือแล่นเฉยฉิว ถึงเมืองเกงจิ๋วประทับท่า ขงเบ้งขึ้นจากนาวา
เข้าหาเล่าปีทันที ๖๖

๑ สามก๊ก คำ กลอน จบเล่ม ๓ สมุดไทย ๖๖

๑ เล่ม ๔ ยัง พิมพ์ ต่อ ไป ๖๖

นำต้น
สามก๊ก คำ กลอน เล่ม ๔

๑ ตั้งแต่พังทองเข้ามาถวายตัวเล่าปี ๆ ให้ไปอยู่หัวเมืองเล็ก พังทองไม่เต็มใจ
แกลังกินสุราเมาไม่ว่าราชการ เล่าปีใช้เตี้ยหุยไปตรวจดูจนถึงขงเบ้งกลับมารู้ว่า
พังทองไปอยู่หัวเมืองจึงให้แต่งคนออกไปรับ แล้วพังทองก็พาภรรยากลับมาเมือง
เกงจิ๋วอยู่กับเล่าปี

๑ เมื่อนั้น ขุนกวนเจ้ายูริศรีไส คิดถึงจิวมอโถย รับสั่งให้หาจิวซุนจิ๋วขึ้นมา
ตั้งไว้ในตำแหน่งมหาดเล็ก ด้วยทั้งสองยังเด็กกันหนา ด้วยคิดถึงจิวผู้บิดา เอาบุตร
มาเลี้ยงไว้แทนตัว ให้นางเสียวเกี้ยวโฉมเฉลา มีตำแหน่งที่เฝ้าเหมือนสัว เงินหลวง
เบิกให้กินสนทงครวญ รู้ทศสรรเสริญเจ้านายตน

๑ เมื่อนั้น โฉลกทหารใหญ่่นายพล จำเดิมแต่ได้เป็นนายพล ร้อนรน
ไม่สบายในวิญญา ด้วยเจียมตัวกลัวว่าปัญญาน้อย จะขาดพลเจ้านายขายหน้า วันหนึ่ง
จึงเข้าเฝ้าเจ้าพารา กราบทูลว่าตัวฉันไม่ควรการ ซึ่งคุณท่านเอามาเลี้ยงให้เป่นใหญ่
โปรตให้เป่นมุลนายฝ่ายทหาร เหลือปัญญาของฉันในราชการ จะพาท่านเสื่อมเสียซึ่ง
เดชา อันคนที่มีอยู่ชั่วรู้เห็น ควรจะเป็นทหารใหญ่ไปภายนอก ประคบด้วยความคิด
แลปัญญา ทงวิชาสารพัดรอบกาย อันขงเบ้งเก่งกิจของเล่าปี กับคนนั้นครุเดียวกันโดย
หมาย ชื่อพังทองของขงผู้เลิศชาย แต่รูปกายนั้นดูไม่สู้ดี

๑ เมื่อนั้น ขุนกวนเจ้าเมืองผู้เรืองศรี ได้ฟังวาจาพาทิ ว่าดีแล้วไปพาตัวมา
จะตั้งไว้ให้เป่นเพื่อนท่าน ช่วยกันทำการไปภายนอก จะขอขมสดีปัญญา จงไปหา
ความบดิน

๑ บัตนั้น โฉลกสั่งทหารชาญไชยศรี ให้ไปหาพังทองมาทันที พามาเดยวัน
เร็วไว

๑ บัตนั้น นายทหารน้อมรับคำนับไหว ออกมาพาพังทองทันใด ยังที่
ในแก่งว้าราชการ

๑ ครนถึง โลกเขเชิญให้นั่ง ยังที่เตียงตั้งมุกดาหาร คำนับเจ้านครังคอยฟังการณ
บรรหารจะว่าประการใด ๗๖

๑ เมื่อนั้น ชุนก้วนสรวลสันต์ไม่กลืนได้ ดูรูปร่างแสนทุเรศสังเวชใจ ชั่ง
กระไรราชินีไม่มีงาม หัวเหมือนลูกมดุมป้อมเปาะ ผมหื่นเงาะหยิกคลุมรุ่มร่าม จมูกโต่ง
เกินปากหน้าผากพลาม พุดจาพลุ่มพลำผิดกว่าคน ตากลมคว่ำปรกรกระอะ ฟันตะเงอะ
หนวดสั้นขนบน หน้าดำควใหญ่ขอบกล หูลึค้อย่นคางยาน เตยดำล้าสันตะเมาะเคาะ
รูปร่างคล้ายเงาะวิถาร ดูๆ เวหนานำรำคาล หัวเราะพลางบรรหารถามไป ว่าจิ้นแส
ท่านเรียนวิชาการ หลักถานคิดอ่านเพินไฉน ช่วยทำนุบำรุงซึ่งกรุงไกร คิดอ่านเพิน
อย่างไรท่านอาจารย์ ๗๖

๑ เมื่อนั้น พงทองมีปัญญากล้าหาญ เห็นชุนก้วนถามปัญญาวិชาชาญ อาการ
ไม่ชอบแห่งเรา ครนจะบอกขอบผิดคิดอ่าน ก็บวยการแสดงแถลงเล่า จึ่งว่าเหตุยังไม่
มาจะว่าเตา ข้าพเจ้ายังไม่เคยสักที ต่อเมื่อไรเห็นเหตุเภทพาล จึ่งคิดอ่านแก้ไขไปตามที่
เอาแต่การเปนประมาณร้ายดี กัษธรรมเนียมประเพณีแบบบุราณ ๗๖

๑ เมื่อนั้น ชุนก้วนหัวเราะรำแล้วว่าขาน ท่านจงไปเที่ยวตามความสำราญ
ต่อเมื่อไรจะเรียกมา ด้วยชุนก้วนยังคำนึงถึงจวีย ถึงผู้ใดว่าดีไม่เชื่อหน้า ๗๖
กายวิปริตผิดไฉนตา จึ่งไม่ชอบปัญญาไม่ไยดี ๗๖

๑ เมื่อนั้น พงทองเดินออกมานอกที่ จึ่งคิดว่าอันวิชาของเรานี้ ต้องไปให้
เล่าปีใช้งาน คิดแล้วท่านั้นทันใด เทียวอาศรัยหาเรือโดยสาน พบเรือปลาข้มวล
ชลธาร ก็โดยสานมาเกงจิวบุรี ฯ เชิด ๗๖

๑ ครนถึงเมืองจิงใต้รู้ ว่าขงเบ้งไม่อยู่บุรีศรี ไปชำระทุกข์อาณาประชาราษฎร์ ยัง
สี่หัวเมืองแดนไกล พงทองรู้แจ้งไม่แคลงจิตร นิ่งคิดเรรวนหาเข้าไม่ แล้วคิดว่าเล่าปี
ผู้นี้ใช้ น้ำใจโอบอ้อมอารี รักคนมีปัญญาวิชาการ รักทหารคิดบำรุงซึ่งกรุงศรี แล้ว
เปนอาวของเจ้าธรณี ควรที่ตัวเราจะเข้าไป ๗๖

๑ คิดแล้วจึงตรงเข้ามาหา นายทวารแล้วปราโสย บอกว่าตัวเราจะเข้าไป
เฝ้าพระภูวไนยทรงธรรม องค์พระเล่าปี่สืวงษ ขององค์ปิ่นฟ้านราสวรรค์ จะกราบทูล
ข้อคำสำคัญ ช่วยทูลองค์ทรงธรรมให้แจ้งใจ ว่ามาแต่กึ่งตึงข้อพังทอง จะขอเฝ้าฝ่าละออง
ทูลไข ถวายตัวเข้ามาเป็นคำไทย รับสั่งโปรดอย่างไรมาบอกกัน ทะ

๑ บัดนั้น นายประจักษ์แจ้งไม่ผินผัน ชักถามความแล้วจรจัด ผายผันเข้ายัง
วังใน ฯ เชิด ทะ

๑ ถึงที่เฝ้าเข้ากราบบังคมบาท องค์เล่าปี่ริษาแดงไข บอกเหตุยูลทูลหมอง ถวายตัว
บอกไว้ว่าข้อพังทอง จะขอเข้าเฝ้าองค์พระทรงเดช บอกเหตุยูลทูลหมอง ถวายตัว
เป็นข้าฝ่าละออง จะรับรองโปรดปรานประการใด ทะ

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่ยินดีจะมีไหน สั่งนายทวารว่าออกไป พาให้เข้ามาอย่าช้าที่ ทะ

๑ บัดนั้น นายประจักษ์ประนตบาศรี รีบกลับออกมาไม่ช้าที่ ตรงไปยังที่ทวารา ทะ

๑ ครั้นถึงแจ้งแจ้งแห่งคดี ว่าบัดนี้รับสั่งให้หา พระองค์จะแจ้งแห่งกิจจา ว่า
ท่านมาแต่หนตำบลใด ว่าพลางทางพาเข้ามาเฝ้า ก็มเกล้าทูลแจ้งแดงไข ข้าได้
ทราบข่าวเล่าภาไป ว่าพระไทรรักผู้รู้วิชา จะคิดช่วยบำรุงซึ่งกรุงไกร จึงตั้งใจมา
ปรานอมยอมเป็นข้า สุตแต่ท่านจะเมตตา เห็นว่าดีชั่วประการใด ทะ

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่พิศวงให้สงไสย เหนรูปร่างก็กระหนกตกใจ นิ่งขึงตึงไปไม่
พาที พิศแต่หัวจดเท้าขาวแต่ตา เกษาเส้นแดงเป็นแสงสี หัวทูนนุโยนทวนขวางรี เกษ
หยิกหยองตองตอย หูล์ไหล่หลอบสอขุ่ม ขนพ่นเป็นกลุ่มเหมือนกันหอย สบักงอก
ขนไปถึงท้ายทอย หนวดสั้นหรือกรอหรือรุ่งรัง ฟันนอกนอกปากเงอะงะ ปากปะล้นใหญ่
นาลายบัง จมูกโค้งโง้งลงมาน่าขัง แผลเป็นมีทั้งกายา คิ้วใหญ่ตาปรกทุเรศ
ร่างกายน่าสังเวชหนักหนา เตยตามนตทงกายา ไม่สมผู้มีปัญญาวิชาการ แต่ไต่ยิน
ข่าวเล่าภาว่า ว่ามีปัญญากล้าหาญ จึงเอนอรรถตรัสว่าท่านอาจารย์ การงานสิ่งใดยังไม่มี
ว่างการศึกเสื่อเหนื่อได้ จะเอาท่านไว้ในบุรีศรี ก็บ้วยการงานร่างค่างปี บัดนั้นลอยเอยง

เวียงไชย ก็เป็นเมืองขึ้นของเรา ยังขาดเจ้าบุรีหามี่ไม่ เราจะตั้งท่านให้ออกไป
เป็นเจ้าเวียงไชยบุรี ฯ เจริญ

๑ บัตัน อองชูฟ่งทองหมองศรี พิศราหัตถ์รู้ในที่ ว่าเล่าปีไม่ชอบวิญญา
จึงปิดหนังสือขงเบ้งไว้ ไม่เอาออกให้ด้วยขานหน้า จำเป็นค่านับรับตรา ออกมาเป็น
เจ้าเวียงไชย ฯ เชิด

๑ ครนถลงลอยเอียงพารา ก็หาว่าราชการสั่งใต้ไม่ ขนอยู่บนที่พักตำหนักใน
สำหรับเจ้าเวียงไชยแต่ก่อนมา

๑ บัตัน กรมการผู้น้อยถวนหน้า ครนถเวลาเช้าก็เข้ามา คอยทูลเจ้าคุณชำระ
ความ จนสายไม่เห็นท่านออกมา พบหน้าทนายจึงได้ถาม ว่าเจ้าคุณคิดอ่านการสงคราม
ถ้าไม่ออกกว่าความราษฎร

๑ บัตัน ทนายตอบว่าข้าฯ ก่อน เจ้าคุณออกมาจากพระนคร ยังทุกขร้อน
ด้วยภรรยาตาย พอเจ้านายให้ออกมาเมืองท่าน ยังมีทันทใหม่ให้สมหมาย ในใจ
เดียวไม่มีสบาย จึ่งนายนายช่วยหามาซักคน จะได้ฟังพาท่านไปวันน่า เหมือนข้า
ว่านเห็นจะเป็นผล จะได้ว่าความอาณาประชาราษฎร์ ที่ร้อนรนจะได้หายสบายใจ

๑ บัตัน ขุนสุภานุบดีจะมีไหน จึ่งปรึกษาว่าเราจะเอาใคร เข้าไปให้
เจ้าเมืองเป็นภรรยา เห็นแต่บุตรท่านปลัดคนเก่า เป็นสาวแน่นน้อยเสน่ห์หา แต่กำพร้า
บิทรทงมารดา เราจะซื้อข้าพาเข้าไป เห็นพร้อมทงสนกยนิศ พากันจรรโลหาข้าไม่
มาหานางสาวน้อยกลอยใจ พุดจาปราเสปนไมตรี หลวงแพ่งว่าแน่นแม่แก้วตา กุศล
มาถึงแม่มารศรี ขุนสุภาว่าแม่จะได้ดี เปนถึงที่คนผู้หญิงจริงจั่ง ขุนจำเมืองว่าจะ
เรื่องเกียรติยศ ได้ปรากฏชื่อเสียงสมหวัง สักดีว่าจะมีห้อยตั้ง ไปภายหลังขอฟัง
พระบารมี เทพอาญาว่าบุญของแม่แล้ว เหมือนได้แก้วลาเลิศประเสริฐศรี หลวงวังว่า
ถ้าแม่ไปได้ดี จงปรานีข้าเก่าของบิดา ท่านหลวงนว่าแม่จะมีบุญ จงการุญข้าพเจ้า
ด้วยเถิดหนา พวกรักรักรการทงนภพรรณา ต่างฝากกายาทุกคนไป

๑ เมื่อนั้น ยอดอนงค์นารีศรีไส ได้ฟังฉงนสนเท่ห์ใจ ด้วยทรมานไว้มองแจ้ง
แห่งคดี จึงถามว่าข้าแต่ท่านทั้งหลาย อะไรมายพึงพาเป็นราชินี จะพึงอะไรตัวข้า
เป็นนารี เนื้อความมีจะว่าประการใด ๖๑

๑ บัตนน หลวงยกกระบัตรอำมาตย์ จึงว่าแม่แก้วตายใจ ท่านเจ้าเมือง
คนใหม่ไม่มีเมีย เมื่อเจ้านายจะใช้ให้ท่านมา เมียหลวงภรรยาท่านเสีย อ้าวจะว่า
ลืออย่าคะเกีย เสียแรงเจตดียังหญิงทงปวง จะขอเชิญเนอเย็นไปเป็นโอรส ของจุโห
คนใหม่เป็นเมียหลวง เป็นที่พึงราชบุตรอื่นทรง อย่าหนักหน่วงเชิญยอมปรานอมใจ ๖๑

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่า กลียาไม่ขัดอำมาตย์ เมื่อท่านเห็นดังนั้นก็ตามใจ ข้าใช้
ไม่ขัดอภัย แต่ขอถามว่าท้าวเจ้าบุรี ท่านยินดีแล้วฤๅที่ตัวข้า ต่างคนไม่เห็นภักตรา
รูปร่างหน้าตาประการใด หน่อมสวคราวใดก็ไม่แจ้ง นิ่ง ๆ จะไปแต่งยกให้ ถ้าฉวย
ว่าท่านไม่ชอบใจ เราใช้สำหรับจะอภัย ๖๑

๑ บัตนน กรมการตอบว่าแม่อย่าหมาย แม้นท่านไม่รับกลับกลาย โฉมฉาย
จงคำข้าทั้งปวง กลัวแต่ณลักษณะไม่รักท่าน ขอนสำคัญใหญ่หลวง ขอเชิญแก้ว
แววตาสดุดอง แม่พุ่มพวงพจนมาให้ข้าฟัง ๖๑

เมื่อนั้น อนงค์นางสาวน้อยร้อยชั่ง ด้วยพาซื้อถือว่าจริงจั่ง ปากพลั่งว่าข้า
จะยอมตาม ถึงจะมีเมียน้อยสักเท่าใด ข้าไม่ทักท้วงหวงห้าม สุดแต่แต่ควรไม่ลวนลาม
ตามแต่ท่านจะเลี้ยงสักเพียงไร ๖๑

๑ บัตนน กรมการยินดีจะมีไหน จึงเชิญนางโฉมงามทรมานไว แต่งโฉม
วิไลพราวตา ๖๑ ลงสรอง ๖๑

๑ นางอาบนางชำระสะสาง กรัดกรายนิ้วสี่มั่งสา หอมกระหลบนอบปรังท่า
ผัดหน้าवलองของโย ขาดลนจัสปากย้มแย้ม สองแก้มติดคำแต่มีไผ่ กระหมวกเกล้า
เมาลีงามวิไล ปิ่นปักหลักไก่อ่นทอง ใส่ตุ้มหูแหวนกระตั้นประดับเพชร ตรัดเตีร็ด
สุกสีไม่มีหมอง สร้อยนวมสวมคอลอออกอง ใส่ข้อมถมยาราชาวดี นุ่งกางเกงสีไพล
ทองอ่อน ใส่อินใส่ขันสอดศรี ใส่ขันนอกคอกก็ ถูงท้าวปักศรีไหมทอง ครั้นแล้ว

คู่กับขงเบ้งตัวดี แต่บั่นเล่าปีไม่แจ้งใจ ด้วยขงเบ้งยังไม่อยู่ในบุรี ไม่มีใครแจ้ง
แกล้งไป จึงให้เรามาเป็นเจ้าเวียงไชย เพราะยังไม่แจ้งจิตรในกิจจา พอขงเบ้ง
กลับมาเวลาใด ก็จะได้เป็นกุญสือที่ปรึกษา จามล่อมจอมขวัญกล้า ก็จะทำให้ชูหยิน
ป็นอนงค์ อย่าเกลียดกลัวพี่เลย ณ น้องยา ขอเชิญแม่เบือนหน้ามาโต้หลัง ทำไมกับ
ที่ความงามรูปทรง ครั้นแก่เฒ่าเล่าก็คงอันตระทาน จามวิชาปัญญาอันทุกขัง อาจ
เป็นที่พึ่งเป็นแก่นสาร จะช่วยตนให้พ้นจากภัยพาล จามอยู่นานจนชีวิตรพลิดไป
อันรูปสกลันเสียไม่เที่ยงแท้ จจริง ณ แม่มนคงอย่าสงสัย พระเล่าปีคิดบำรุงซึ่งกรุงไกร
เราจะได้ปรึกษาเป็นอาจารย์ เหมือนทุเรียนเสียนนอกสวนนามหนา บ้างในศรีโอชาหอม
หวาน พี่ขอเชิญโฉมเฉลาเขาวมาลย์ มาคิดอ่านพูดจาปรึกษากัน ๗๖

เมื่อนั้น นางเอียนศรีนกกกลดวอยสน ครั้นได้ฟังถ้อยคำรำพรรณ นางจอมขวัญ
เห็นจริงทุกสิ่งไป ด้วยโฉมศรีปรึกษาปัญญาฉลาด ก็สามารถที่จะเห็นความดีได้ แต่ว่า
จิตรคิดแค้นระแวงใจ กลัวไม่ใช่พ้องของชู จึงบังอาจพลางตอบขบจิต พระคุณ
คิดภริยสมสู่ แต่ตัวของน้องนงมีรู้ ว่าของชูจริงมิจริงประการใด น้องจะว่าข้าขอ
ประทานโทษ อย่าถือโกรธว่าสบประมาทให้ ด้วยรูปท่านวิปริตผิดใคร ๆ แม้ว่าจะ
พ้องของน้องยินดี เป็นผู้อุปถัมภ์มาปัญญาชั่ว เหมือนเอาตัวลงไปทิ้งที่เว็จข ถ้าแม่น
ว่ามีปัญญาพาที ถึงรูปยิ่งกว่านงบุณยตัว อันธรรมชาติเกิดมาเป็นสัตว์ จะมีศักดิ์ใดตก
เพราะตัว จะจนปัญญาเองต้องเกรงกลัว รู้จักตัวแล้วจะอยู่เป็นคู่ครอง ฯ โอ้โลม ๗๖

๑ พึงเอ๋ยพึงว่า ฉะนั้นอย่าปัญญาไม่มีสอง ช่างว่ากล่าวถูกความตามทำนอง
โฉนน้องจึงจะรู้ว่าผู้ใด ก็พ้องของชูคือผู้ใด จะให้พ้นทำเป็นโฉน ถ้าแม้ว่ายังกิน
แค้นแกล้งใจ พี่จะให้เสนอเย็นเหนปัญญา เชิญคิดกลสิ่งใดมาเถิดแม่ พี่จะแก้ให้ได้
ดังปราดนา เว้นแต่ที่ไม่เชื่อเหลือปัญญา สุดท้ายว่าตรึงตรองให้น้องฟัง ๗๖

๑ พึงเอ๋ยพึงว่า กลียดตอบไปดังใจหวัง แม้นเป็นพ้องจริงจริง เจ้านายคงตั้ง
เป็นอาจารย์ จะให้มาอยู่เมืองกะจิริด เหน็ดด้วยคำว่าขาน ไม่พ้องกับปัญญาปรีชาชาญ
ราชการเมืองน้อยไป จึงเห็นว่าท่านแกล้งลงน้อง หาใช่พ้องจริง ๆ ไม่ ครั้น
จะสืบถามผู้ใด ก็ล้วนแต่คนใช้ของท่านมา ฯ ชาตรี ๗๖

๑ นางเอย นางลักษณ นารักษ์ความคิดเจ้าหนักหนา นิ่มน่องไม่เชื่อว่า
 พยาจะว่าให้เจ้าฟัง แม่โถมตรึงอยู่ด้วยไฟไป ไฟไม่ขึ้นใจแม่ร้อยขัง ต่อเมื่อไรยอดมิ่ง
 เหน็จจริงจัง จึ่งชมเชยสมหวังครองกัน ไฟไม่ขึ้นอารมณ์ข่มเหง อย่ากลัวเกรงเลย
 เจ้าสาวสวรรค์ ทุกวันพักน้อยน่าใจครัน ด้วยตัวนายท่านไม่เชื่อปัญญา แล้วมิหน้า
 นื่องมาหน้าแหง เหมือนไฟกลังแต่งล้นมาปดอมว่า ไม่เห็นเลยที่รักหนักอูรา เหลือ
 ปัญญาที่จะตลกตใจ ไฟได้เรียนกลทวารการสงคราม พอจะคิดเอาความขำนะได้ แต่
 รบรักแก้วตายใจ เหนจะไม่ขำนะนงคราญ ไฟให้สัตย์ปัญากับน่องแล้ว ขอน้อง
 แก้วกลอยจิตคิดสงสาร แต่พอให้ไกลน่องต้องพาน พอเป็นการขึ้นจิตวิญญาณ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เอียนศรียมสะเทินเม็นหน้า ให้นึกแสนสมเพชเวทนา ด้วยคู่สร้าง
 ป้างมาด้วยกัน จึ่งว่าแล้วที่ท่านว่า น่องจะอุสาห์อยู่ด้วยท่าน ซึ่งจะชมชื่นคืนวัน
 ขอนั้นไม่ห้ามตามแต่ใจ ด้วยธรรมเนยมนคนขอ ไม่ถือตามแต่อุษณาไศรย ว่าพลาง
 นางชายเนตรไป แยมย่มละไมในที่ ๖๖ ขาตรี ๖๖

๑ สายเอยสายสวาศ ใจพิจะขาดด้วยเอียนศรี เจ้าจเมตตาปราณี เหนอก
 ของพิถิตดวงใจ แม้นได้ภรณ์ชมน่อง อันจะมีถึงสองอย่าสงสัย หึงอื่นหมิ่นแสน
 หึงแค้นไต่ตร ฟ้ามิได้จ้านงประสงค์ปอง ขอบแนบแม่นือเกลี้ยงเคียงชิด กว่าจะสิ้นชีวิต
 หึงสอง ว่าพลางทางกรเข้าประคอง ถนอมต้องเชยพุ่มประทุมมาด นาสาสุบรรตกลืนปราง
 นวลนางหลับเนตรไม่ว่าขาน ลืมตาขึ้นเห็นเป็นรำคาญ ด้วยรูปร่างสาธารณผัดคน พังทอง
 ขวนยี่ปรีดา อยากจะร่วมเสน่หาสักหน บั้นป่วนกวนใจเหลือทน หน้าแดงแสดงบน
 ลอนลาน จึ่งคิดว่าโหมมยยังสงสัย เรากก็ได้สัญญาว่าขาน จะขึ้นเคียงคลั่งเกล้าเขาวมาลัย
 จะเสียการเสียสัตย์ปัญญา คิดพลางทางออกห่างไกล มิให้แนบชิดเสน่หา ให้คนไข
 ไปยกโต๊ะสุรา กินเมาเต็มประดาแล้วนอนไป ๖๖ ตระเจรจา ๖๖

๑ ส่างแล้วเติมเข้าเมาเฟอะ เลอะเทอะไม่เอาดีได้ เฝ้าเวียนเติมเวียนซ้ำรำไป
 มิได้ออกกว่าราชการ แต่อย่างนานานประมาณเดือน ถ้อยความคั่งเกลื่อนอยู่ในศาล
 ราชฎรร้อนรนพันประมาณ ก็คิดอ่านเข้ามาฟ้องร้องฎีกา เข้าช้อมากมายหลายสิบคน

ว่าข้าเจ้าอรอนนักรหนา นครบาดท่งแพ่งอาญา พ้องมากล่าวโทษโทษจำเลย ไม่มี
ใครชำระให้ข้าเจ้า ท่านเจ้าเมืองกินเล่าเมาเฉย ราชการภารธุระก็ละเลย ควรมิควร
ขอพิเปรยโปรคปราน ครั้นแต่งฟ้องเสร็จพลันทันใด พวกกันไปกองจิวราชธาน จึงเข้า
หาอาลักษณ์พนักงาน กราบทูลพระผ่านพารา ฯ เชิด เจริญ ๖๕

๑ เมื่อ^๕นั้น พระเล่าปี่เคืองขัดสหัสสา เราผิดไปใช้คนชั่วช้า ให้ราษฎรนิทา
ว่าเรา ภารงานสิ่งใดก็ไม่ว่า ไปม้วยแต่เหล่า เรียกเตียวหุยมาว่าเบา ๆ ตัวเจ้าจง
ออกไปดู ราชการสิ่งไรมันไม่ว่า เอาตัวเข้ามาอย่าให้อยู่ มันไปนอนทำอะไรจะใครรู้
จงซักถามมันดูให้รู้ความ แล้วล้วยเตียวหุยจะไปเมียน ให้ขุนเขียนไปด้วยได้ช่วยห้าม
ว่ากล่าวกำราบปราบปราม อย่าทำตามโทโสจะเสียการ ๖๕

๑ บัต^๕นั้น สองนายรับราชบรรหาร ออกมาชนม้าอาชาชาญ ขัณฑ์ยานไป
ล่อยเอียงเวียงไชย ฯ เชิด ๖๕

๑ มาเอยมาถึง ยัง^๕ขังพาราหาข้าไม่ ให้พักพลพลไกร อยู่^๕นอกเวียงไชยบุรี ๖๕

๑ บัต^๕นั้น กรมการชาวเมืองงม ครัน^๕รู้เนื้อความตามคดี ว่าพระน้องเล่าปี่
ออกมา ต่างคนออกมาต้อนรับ นอบน้อมคำนับถว้นหน้า เตียวหุยจึงมีบัญชา ถาม
ว่าเจ้าเมืองไปแห่งใด จึงไม่ออกมาหาเรา ถ้าเขาไม่อยู่เป็นไฉน ถ้าป่วยไข้ได้พยาธิสิ่งไร
จึงไม่เห่นเขาออกมา ๖๕

๑ บัต^๕นั้น กรมการคำนับกราบเรียนว่า ท่านเจ้าเมืองนั้นเมาสุรา ตั้งแต่^๕มามิได้
ว่าราชการ จะเข้าไปนายประตูก็คอยห้าม ถ้อยความสิ่งใดไม่ว่าขน ราษฎรอันรณ
พันประมาณ ความค้ำโรงศาลมากมาย ๖๕

๑ เมื่อ^๕นั้น เตียวหุยฟังเรื่องเคืองใจหาย กระทบเท้าตึงตึงส่งนาย กับทหาร
๕
ทั้งหลายพร้อมกัน จงไปผูกคอเจ้าเมืองมา อย่าช้า^๕บัดนี้ขมขมน ถ้าไม่มาตอตั้งแล้ว
มึง^๕ฟัน เอาหัวของมึงออกมา ๖๕

๑ เมื่อ^๕นั้น ขุนเขียนตกใจเป็นนักรหนา จึงห้ามทหารว่าช้า ๆ ช้า ๆ อย่าเพื่อ
จรัล จับมือเตียวหุยว่าข้าท่าน จะเคืองขุนหนันไม่พอที่ ยังไม่ได้ไต่ถามความมี

ร้ายดีเรายังไม่แจ้งใจ เข้าไปในเมืองพึ่งเขาก่อน จะเชื่อแต่ราชฏรยังไม่ได้ การจะขัดขวางเป็นอย่างไร เราใช้ยังไม่แจ้งความ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เตียวหุยได้ฟังขุนเขินห้าม เหน็จจึงก็หย่อนผ่อนตาม จึงห้ามทหารมิให้ไป แล้วสองนายก็ชวนกันขึ้นมา เข้ามาในเมืองหุตุเก้งใหญ่ ผู้คนล้มหลามตามเข้าไป หุตุเก้งในที่พักทันที ๖๖

๑ จึงใช้ทหารเข้าไปหา บอกเจ้าพาราออกมา มั่นตอคงแลวมึงจงตบตี จับจิกเขม้นลากมา ๖๖

๑ บัดนั้น ทหารคำนับรับอาษา พวกนี้วิ่งตูลูเข้ามา ยังนำหอน่งท่านเจ้าเมือง ๖๖

๑ มาเอยมาถึง ทหารจึงบอกความไปตามเรื่อง พวกทนายนำหอน่งเจ้าเมือง เข้าไปแจ้งเรื่องกับมุลนาย ๖๖

๑ เมื่อนั้น พงทองเฒ่าแก้มกำลังยังไม่หาย ครนค้อยรู้ศึกสำนักกาย รู้ว่าน่องนายออกมา จึงบอกนางเอียนศรีวนแล้ว น่องแก้วต้องยอมเป็นเมียข้า ดุจถ้อยคำมั่นที่สัญญา จะได้รู้จักข้าว่าพงทอง ๖๖

๑ เมื่อนั้น นางโณมฉายพรายพรมย่มอง ว่าเชิญท่านออกไปรับรอง น่องของนายท่านผู้ศักดิ์ดา ท่านว่าวันนี้จะได้เสีย ต้องยอมเป็นเมียเสน่หา จะได้เห็นของชูผู้สัญญา ด้วยกิจจาสำคัญสิ่งอันใด ๖๖

๑ น่องเอียนน้องแก้ว วันนั้นแลวมั่นคงอย่าสงสัย คือเตียวหุยให้มาหาไป หมายถึงจะทำโทษกรรม เพราะชาวบ้านไปฟ้องร้องฎีกา นายเราให้มาชำระก่อน ว่าพินเกล้าเฒ่าแล้วนอน ถ้อยความราชฏรติดค้างกัน น่องนายออกมาจะทำโทษ สมใจพัยจะนำให้อาสน์ วันนั้นและน่องรู้จักกัน จะเห็นท่านพงทองเจ้าปัญญา ๖๖

๑ เมื่อนั้น นางเอียนศรีตกใจเป็นนักหนา ว่าท่านพินเกล้าเฒ่าสุรา จริงเหมือนเขาว่าทุกสิ่งไป ถ้อยความร้อยเรื่องติดค้าง จะชำระสระสงฆ์ไหนไหน นำที่ขึ้นจะ

บัลลีย เหนไม่ไข่ของชูผู้ปรีดา ท่านนั้แกล้งปลอมมาหลอกล่น รูปปร่างก็เหมือนเช่น
กับคนบ้า เราไม่ยินดีปรีดา จะไปบ้านของข้าไม่อินัง ๖๖

๑ บุญเอิบบุญเลิศ เชิญคอยคุเถิดแม่ร้อยข้ง ฤาทราบไวจะไปคอยฟัง ก็สุด
แต่ร้อยข้งจะเหน็ด ๖๖

๑ บัตินัน พกนายทหารชาญไชยศรี จ้งตวาดเข้ามาพลันทันที เจ้าบุรีว่าไร
ไม่ออกมา ฤาจะตอติงเปเนฉน จะให้เข้าไปนุดคร่า ส้งเมื่อยอดแอดไม่ออกมา ประเดี้ยว
นั้ข้าจะบัลลีย ๖๖

๑ เมื่อนน พ้งทองลุนงยังไมไหว สิบเอ็ดแก้วเมาเข้าเอาเข้าไป ลูกข้นไม่
ได้ใจรว ฤ เรียกหนายให้พุงเดินมา กำลังเมาเต็มประดาตาออกหลว ครนถึงจ้ง
เข้าไปยอบตัว ก้มหัวนงอยู่ไม่พุดจา ๖๖

๑ บัตินัน เตียวหุยกรวโกรธเปนหนักหนา จ้งแศตสิงหนาทตวาดมา เหวย
เจ้าพาราเวียงไชย พี่เราคิดว่าเปนคนดี จ้งยกบุรีเมืองนี้ให้ มากินเล้าเมามายสบายใจ
มิได้นำพาราขการ เลยละละเสียทุกอย่าง จนถ้อยความติดค้างอยู่คาสาล จนทวยราชวร
รอนใจต้งไฟกาลป์ จ้งคิดอ่านเข้าไปร้องฎีกา ๖๖

๑ พ้งเอิบพ้งบู ฮองชูหัวเราะอยู่ว่า ฤ จ้งว่าถ้อยความไม่นำพา เพราะเหนว
ความน้อยไม่พอใจ ๖๖ เมืองเล็กความก้น้อย จะมีถ้อยมีความมาแต่ไหน ที่เกี้ยวค้าง
ก้นนนั้นใด ข้าจะตดัสนให้ประเดี้ยวเดียว เหนการไม่พอกับปัญญา ตัวข้าจ้งมิได้
แลเหลียว เชิญท่านนังคุสักรูเตียว บัดเดี้ยวก็จ้งแลวต้งจินดา จ้งให้เรียกคู่ความมา
ตามเคย ๖๖ โจทย์จำเลยทกล่าวหา เอาคำพ้องคำให้การพะยานมา ปฤกษาคัดสนข้อคดี
สองมือเขียนหนังสือด้วยเร็วไว ปากถามความไปเปนถ้วนถึ ท้าวตลกลูกคิด ฤ บานชี
หุพ้งคตที่เถียงกัน ได้ความตดัสนจับไป ข้อใดมิได้ผิดสัน ถูกต้องตามคลองยุติธรรม
ไม่ถึงก้งวันก็เสร็จการ ๖๖ เจริจา ๖๖

๑ บัตนน มาใช้ผู้เดินข่าวสาร เข้าเฝ้าทูลแจ้งแถลงการณ์ ว่าขงเบ้งอาจารย์
กลับมา ๖๕

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่ใจเป็นนักรหา จึ่งชวนทั้งสองอนุชา กับทหารซ้ายขวา
ออกมารับ ต่างคนเผ่นขึ้นอาชา ชักม้ากับน้องฉับ ๆ ถึงกลางทางต่างเหินถั่วค้ำับ
ต้อนรับขงเบ้งด้วยรักดี ๖๕

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งอาจารย์ชาญไชยศรี ขับม้าเข้ามาประตูปูรี เล่าปี่เคียงม้า
อาจารย์ ๖๕

๑ มาเอยมาถึง ยังขงทงพระโอรสราชาน พากันลงมาจากอาชาชาญ พร้อม
นายทหารเสนา ต่างคนต่างนั่งเกอ ยังตำแหน่งปลุกษา ขงเบ้งจึงถามตามกิจจา
พั่งทองมาบัตนอยู่แห่งใด ๖๕

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่ยมแห่งแถลงไช บอกว่าข้าพเจ้าให้ออกไป กินเวียงไชย
ลอยเอียงบูรี ตงแต่ออกไปไม่นานพา กิจการพาราบูรีศรี กินเล่าเมาเประอะเลอะเต็มที
แล้วเข้าที่ไม่ว่าราชการ จนชาวบ้านขัดสนร่นร้อน ถ้อยความราษฎรไม่วาาน เออโชน
โยฉนั้นจะอาจารย์ ไม่รู้ว่าคิดอ่านประการใด ๖๕

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งหัวเราะแล้วปราโส พั่งทองผู้ตเหลือใจ บัญญาเขา
ใครไม่เท่าทัน ตักว่าข้าพเจ้าสัสิบส่วน ไม่ควรจะแหนงใจท่าน ซึ่งแกล้งกินเล่าเมา
ทุกวัน เพราะเมืองนั้นไม่พอกับปัญญา เขาอาจคิดเอาฮูโต้ เช่นมาโจโจให้สังขา
ของงให้เตียวหุยไปรับมา พุดจาย่าไห่น้อยใจ ๖๕

๑ พั่งเอยพั่งว่า เล่าปี่ปรีดาแจ่มใจ ให้เตียวหุยขุนเขียนออกไป เชิญให้พั่งทอง
เข้ามา ๖๕

๑ บัตนน สองทหารประนมก้มเกษา คุณเข้าค้ำับกราบลา ออกมาขึ้นม้ารีบไป
ฯ เชิด ขาตรี ๖๕

๑ จะกล่าวถึงพั่งทองของชู นั้งอยู่ท่ามกลางเก้งใหญ่ เมื่อเตียวหุยอำลาคลไคล
กลับไปยังเมืองเกงจิ๋ว แกล้งทำจิริตเหมือนคนบ้า เรอรากรสุรกระหายหิว ลูกชน ๖๕

เล็กเล็กยักคว ออกงวเต้นโลดกระโดดไป หวังจะดูใจนางเอียนศรี จะหน่ายหนีฤจะรัก
 เปนไฉน จะรักคนปรีชาปัญญาไว ฤรักใคร่รูปร่างที่งาม ๆ วันนั้นเขาเห็นปัญญา
 ว่าเราปรีชาชาญสนาม เมื่อเรادتสันขำระความ นางงามเห็นแจ้งประจักษ์ใจ บัดนี้
 ตัวเราเปนบ้าหลัง นางจะรักจะซังเปนไฉน เล่นน้ำลายฟุ้งเฟอะเลอะไป เหมือนคน
 ไม่ได้สมประดี

๖๖

๑ เมื่อนั้น โฉมงามนามชื่อเอียนศรี ด้วยเชื้อชาติโฉมตรูเป็นผู้ดี ปัญญา
 พาทีเชี่ยวชาญ นางมิได้นักรูปเจ้าชู้ รักผู้มปัญญากล้าหาญ วันนั้นโฉมยงนคราญ
 ออกมาจากบ้านพักดู คู่ความประมาณร้อยเรื่อง เจ้าเมืองชำระไม่ถึงครู่ ขำนาญประกอบ
 รอบรู้ เป็นผู้ประเสริฐเลิศปัญญา ใจนางมีความเสน่หานัก ลุ่มหลงจรรักษ์กันหนา กลับ
 เปนรูปงามอร่ามตา ด้วยปัญญาฉลาดประเสริฐชาย แล้วเห็นเปนบ้านาซัง เคลม
 คลุ้มคลั่งคลั่งมากหลาย ด้วยความรักหักห้ามความอาย โฉมฉายวิ้งว้างเข้ากลางคน อุ่ม
 พยุงจมมอบนบนจวน เลอะแต่ลวนนาลายออกบบน จึงช่วยกันให้ชำระสระสกนธ์
 แล้วกล่าวยุบเวลาจา

๖๖

๑ พ่อเอ๋ยพ่อเจ้า ทำอย่างนี้เล่าไม่บายน้า รู้แล้วว่ามีปัญญา แกล้งทำเล่น
 เปนบ้าอะไร เดิมจิตคิดไว้ซึ้งพิงทอง ตัวน้องก็พะวงสงไสย บัดนี้แจ้งกระหนก
 ประจักษ์ใจ จะทำบ้าไปใยไม่ต้องการ ว่าพลางนางขม้ายชายตา ย้วยวนกามาสงสาร
 พรายพรมยมแย้มพจมาน ด้วยการจรัสตริ

๖๖

๑ เมื่อนั้น พงทองเจ้าเมืองเรืองศรี ความสวาสนาอันองนารี พาเข้ายังที่ห้องใน
 ๗ ขาตรี

๖๖

๑ นับแต่เพียงเคียงข้างแล้วพลางว่า อนิจานี่มะอะนงค์อย่าสงไสย พี่ไม่หลอก
 ดอกน้องอย่าหมองใจ จะรักใคร่เคียงกันจนวันตาย แม่เชื้อชาติสัตว์อันปรีชา มีปัญญา
 ยิ่งอย่างนางทั้งหลาย อันรูปร่างอย่างพี่ดังผีพราย อนงค์ใดที่จะหมายบ่อนมี เว้นแต่
 เจ้าเสาวภาปัญญาประเสริฐ ผู้งามเลิศรู้ทั่วแก้วมณีศรี จงปลงจิตอย่าได้คิดราศีมี่ ผาก
 ชีวจนม้วยไปด้วยกัน ว่าพลางแนบน้องประคองจูบ มือลูบจับต้องประคองถัน ก็บังเกิด

กำหนดข้อจรรยา นางผินผินภัตราแล้ววโป ก็ส่งอมหอมหล่นกับต้นแล้ว จะคลาศแคล้ว
จากกันไปข้างไหน ตามธรรมเนียมแต่ก่อนร่อนอะไร ประชุมให้กินโต๊ะเสวยสุรา
ข้าพเจ้าจะได้เข้าปฏิบัติ ประดิพัทธ์ตามเทศาษา จึ่งถูกทางตามอย่างบุราณมา
ฟังน้องว่าก่อนพออย่าวุ่นวาย ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังน้อง เหน่ถูกต้องตามคำโณมฉาย จึ่งออกมาส่งบันดาขุนนางนาย
กรรมการท่านทั้งหลายพร้อมกัน ให้จัดแจงแต่งโต๊ะเสวยสุรา พร้อมบันดามิตรญาติ
อยู่ทีนั้น จนเปี่ยงบายสุรศรัระวัน เลี้ยงกันแต่งงานการวิวาห์ ๖๖

๑ เมื่อนั้น สองทหารชาญไชยใจกล้า เตียวหยซุนเข็นทั้งสองรา ขันม้า
เข้ามาในเมือง รู้ว่าฟงทองเจ้าพารา แต่งการภรรยาฟงเพอง เหน่จะไม่ถือโทษโกรธ
เคือง ที่เรื่องอย่าบช้าทารุณ แล้วหยดมาที่หน้าศาลากลาง ฟรังพร้อมขุนนางวังออกขุน
บ้างเข้ากราบเรียนแก่เจ้าคุณ บ้างวิ่งซูลมุนกันไปตาม ๖๖ เจริจา ๖๖

๑ เมื่อนั้น ฟงทองดีใจเป็นหนักหนา จึ่งมารับถึงศาลา คำนับแล้วพาเข้าไป ๖๖
เสมอ ๖๖

๑ ครั้นถึงเชิญนั่งยกเก้าอี้ ให้จัดโต๊ะอย่างคึกคักไว้ เชิญให้รับประทานสำราญใจ
เตียวหยซุนบอกไปทันที ว่าบัดนี้ขงเบ้งกลับมา องค์พระเชษฐาเล่าปี่ ให้เชิญท่าน
เข้าไปยังธานี จะเลื่อนที่ให้เป็นใจเขียง ตำแหน่งกฤษฎีที่ปรึกษา ได้ปรากฏยศลา
ชื่อเสียง กับฮกหลงขงเบ้งเป็นคู่เคียง ได้พร้อมเพรียงกันคู่คี่กิจการ ๖๖

๑ เมื่อนั้น ฟงทองปรีเปรมเกษมสันต์ ขอเชิญท่านหยุดพักสักวันวาร ต่อ
สุริยานรุ่งฟ้าจึ่งคลาไคล ๖๖

๑ เมื่อนั้น สองนายขมแย้มแจ่มใส เชิญท่านฉันทของหวานสำราญใจ เราใช้จะ
คอยท่าอย่าร่าเริง ต่างสำรวจสรวลสนัดหรรษา ถ้อยทีปรีดาทั้งสามศรี อิ่มหน้าเสร็จพลัน
ทันที ต่างคนไปทีไเสีย ๖๖

๑ เมื่อนั้น ฟงทองแสนโสมนัส จึ่งจัดแจงตกแต่งกายา แต่ไม่กล้าส่งกระจก
ตุ้งเต้งตัว ด้วยรูปร่างวิปริตผิดเพศ น่าสังเวชอดสุหุหัว สุกกระสัลลย์หวนไหวใจอกรัว
แต่งตัวแล้วย่องเข้าห้องนาง ๖๖ เสมอ ๖๖

๑ เหนสมรบนอนเล่นลูกวिला ชะวาลาแจ่มแจ้งแสงกระจ่าง จัวย่องบ้านงันแนบ
แอบนาง สองกรกางสวมสอศอกอดกาย ฯ โอ้ชาตรี ๖๖ ๖๖

๑ น้องเอยน้องรัก อย่าห่วงหนักให้พี่ชำระสำราญสาย ๖๖ ๖๖ ทนต่อกรรมเนียม
ไม่เอยบคาย โฉมฉายจะว่าประการใด ถ้าชวนอย่างอื่นขึ้นขัด ก็เหินว่าศรีสวัสดิ์
แกลงผลักไธ อันตัวพี่จะลาเจ้าบัลโลย เพราะอายุไจกรรมการที่นำมา ด้วยรูปชั่วตัวดำ
๖๖ ๖๖ หงดาเตย จะมีเมื่อกี่ไม่มาทปราณา ถึงจะเป็นคนตีมีปัญญา แต่ว่าผู้หญิงไม่ชอบใจ
กรรมการก็จะพลอยกันขายหน้า แก่บัดดาที่พาเอามาให้ เพราะว่าโฉมยังไม่ปลงใจ
จะอยู่ไปเล่าก็อายพันกำลัง พี่หักความห้ามใจว่าใจเอย อย่ารักเขาเลยใจกับสวสหวัง
ห้ามใจเท่าไรก็ไม่ฟัง เจ้าแกลงฟสองครั่งแต่ตนมา ๖๖ ๖๖ คราวนหมตตจนินร้าย จะยก
ย้ายอีกโฉนก็ให้ว่า ทำเป็นทีเคื่องขัดหทัย จะดูที่กริยานางแจ่มจันทร์ ๖๖ ๖๖

๑ เมื่อนั้น ๖๖ ๖๖ นางเอยนศรีตักใจไหวหวน ฟังกะทู่รำเรื่องเหมือนเคื่องครัน คิด
สำคัญว่าจริงทีก็กรังใจ ๖๖ ๖๖ อันฟังทองผู้มปัญญา ที่ปลุกษาของเล่าปี่คิดการใหญ่ แม้น
เราแกลงผัดสนให้บัลโลย ๖๖ ๖๖ อันโทษโทษก็จะต้องอยู่กับเรา หนึ่งจะหาสามอันปรีชา ทุก
พาราผู้ใดไม่เหมือนเขา จึ่งตอบว่าอนิจจาขังใจเบา มาโกรธเอน้องนด้วยอันใด น้อง
เหินว่าเป้นกรรมเนียมมงคลการ ของบุราณสืบมาจึ่งเตือนให้ เมื่อเหลือหิวยิ่งกว่าเข้า
อย่าเศร้าใจ ๖๖ ๖๖ น้องยอมให้สารพัดไม่ขัดกัน ๖๖ ๖๖

๑ ฟังเอยฟังน้อง ฟังทองสารวลสรวลสันต์ ๖๖ ๖๖ จึ่งตอบว่าแก้วตาวิลาวรรณ พี่ไม่
ถือโทษทัณฑ์ดอกขวัญใจ ๖๖ ๖๖ พี่ว่าเล่นสัพยอกหยอกน้อง อย่ามัวหมองมิ่งขวัญหวนไหว
จะเคียงคู่อยู่ด้วยกันจนบัลโลย ๖๖ ๖๖ พี่มิให้แก้วตาทอนาทร ประเดียนพระเล่าปี่ให้หาเรา
ขอเชิญเจ้าร่วมเรียงเคียงหมอน ๖๖ ๖๖ พอรุ่งแสงสุริยาจะพาจร ไปให้ทั่วเจ้านครเกงจิว
ว่าพลางกอดแอบเข้าแนบกัน ๖๖ ๖๖ เกิดวิบต้อศรัจรรยดังเสื่อหิว นางรับรองตามทำนองเหมือน
นางงว ๖๖ ๖๖ ไม่พลิกพลวตุ้งแช่แก้งเกง ฯ โลม ๖๖ ๖๖ ๖๖ ๖๖

๑ ๖๖ ๖๖ ครนพวยพุ่งรุ่งแสงพระสุริยา ทหารนำตี่ระมั่งเสียงห่าแห่งแห่ง ๖๖ ๖๖ ทงสองต้นลูก
ปลุกกันเอง ๖๖ ๖๖ ลงจากเล่าเต็งดินลา ฟังทองออกกว่าราชการ ๖๖ ๖๖ สั่งให้ทหารถวนหน้า เรา
จะเข้าไปในพารา ๖๖ ๖๖ เจ้านายให้หาเข้าไป ๖๖ ๖๖ ๖๖ ๖๖

๑ เมื่ออนันพระเล้าปียินดีจะมีไหน จึงทรงตั้งพงทองชาญไชย ให้เป็นกุญสือจับดี
 ขงเบ้งฝ่ายขวอาจารย์ พงทองช่วยฝ่ายทหารชาญไชยศรี แล้วจึงมอบอาญาพาที ว่า
 ครองนัสมถวิลจินดา ท่านสุมาเต็กโชอาจารย์เถ่า ได้บอกเราไว้เป็นข้อปฤชณา ว่าชกหลง
 ฮองซู้ดำรา แม้นได้มาคนเดียวกี้ได้การ อาจช่วยคิดอ่านการใหญ่ได้ เป็นจอมไพร่
 โยธائنกล้าหาญ บัดนี้เราได้มาสองอาจารย์ ได้คิดอ่านปราบศัตรูช่วยภุมินทร์ สมเด็จ
 จอมจุลจักรหลักขมภู ยังตกอยู่ในอำนาจชาติกังฉิน เราจะต้องช่วยซู้กัแผ่นดิน สอน
 คุณจอมนรินทร์ป็นประชา ขอสติปัญญาท่านอาจารย์ ทั้งสองท่านช่วยให้สมปราถนา
 ทั้งเขียงเตพรหมมินทร์และอินทรา จึงช่วยข้าให้เหมือนนกที่ตกตรอง ๖๖

๑ บัดนี้ ทั้งไพร่นายฝ่ายทหารอาจารย์สอง จึงคุกเข่าลงรับสั่งตงปรองดอง
 รับฉลองคุณท้าวเจ้า โลก เล้าปี้ให้แต่งโต๊ะอย่างดี มาเลี้ยงนายเสน่ถ้วนหน้า แล้ว
 มอบธงอาญาสิทธิจักรพารา ขงเบ้งว่าสิทธิขาดราชการ ครองนัพลไกรที่ใช้สอย มิใช่
 น้อยสามสิบหมื่นพันทหาร ตัวนายแปดสิบม้าอาชาชาญ ทหารอย่างดี่สิบสองนาย ให้
 ขงเบ้งพงทองสองอาจารย์ ออกฝึกซ้อมหัดทหารทั้งหลาย ทั้งบ้านเมืองเป็นสุขสนุกนสบาย
 ทั้งหญิงชายชนหน้าประชาชน ๖๖

๑ จบ เล่ม ๔ สมุด ไทย ๖๖

๑ เล่ม ๕ ยัง พิมพ์ ต่อ ไป ๖๖

หน้าต้น

สามก๊ก คำ กลอน เล่ม ๕

๑ ตั้งแต่โจโฉ แกล้งแต่งกลอุบายมีหนังสือให้ม้าแท่ง ว่ามารับสั่งให้หาตัว แล้วม้าแท่งก็ยกพลมาเมืองฮูโต๋ แล้วโจโฉจึงใช้ให้อู๋ย๋ก้วยออกไปรับ แล้วอู๋ย๋ก้วยบอกความแก่ม้าแท่ง จนถึงเล่าปี่มีหนังสือไปบอกม้าเฉียว ว่าโจโฉฆ่าบิดาตาย ทະ

๑ มาข้าจะกล่าวบทไป ถึงม้าใช้โจโฉมิใช่ชั่ว เทียบสอดแนมข่าวสงครามไม่คร้ามกลัว กระเวนทั่วทวีปด้านชานนคร ครั้นได้ข่าวเกงจิวนครา เข้าปลาสุโขโบสะโมสร บริบูรณ์พลสวัสดิ์ถาวร ราษฎรสุขโขโอฟ้า เล่าปี่ได้ฟังทองบงเบ้งไว้เกลยกล่อมพลไกรไต้หนักหนา รู้แจ้งกระหนกประจักษ์ตา ขับม้าหมายมุ่งเข้ากรุงไกรฯ เปิด ทະ

๑ มาเอยมาถึง ยังซึ่งฮูโต๋นครใหญ่ ลงจากมาเข้าเฝ้าท้าวไทย ตำแหน่งในอุปราชาราชวัง น้อมคำนับกราบทูลมุลคลี เหมือนทราบเรื่องเล่าปี่มาแต่หลัง ว่าขับคนเล่าปี่กำลัง เพราะได้ทองบงเบ้งพองมา ให้ผูกหัดทหารซักซ้อม เกลยกล่อมผู้คนไต้หนักหนา เก่งจึกับกัณฑ์ตั้งพารา เห็นว่าจะประชนอมพร้อมใจกัน จะยกทัพมาทำอันตราย คิตร้ายต่อท่านเปนมั่นมั่น ไพร่พลันหลตามครามครัน เร่งรัดหัดกันทุกวันวาน ทະ

๑ เมื่อนั้น โจโฉอุปราชาอาหาญ พึงม้าใช้แถลงแจ้งการ นึกสะท้อนสะทกตกใจ จึงให้มาประชุมนายทหาร มาปฤกษาราชการหาข่าวไม่ว่าเราจะคิดอ่านประการใด ตามคำม้าใช้ที่ว่ามา ทະ

๑ เมื่อนั้น ชุนฮิวเสนาที่ปฤกษา คิดได้ตัวไวบ่ญญา จึงมีวาจาว่าไป ถึงชุนกวนเล่าปี่ดักกันเข้า จะยกมารบเรายังไม่ได้ ด้วยจิวช้วนฟังบั่นไฉ่ ยังไม่มีผู้ใดเป็น

๑ บัตน นายประจักษ์ความรู้ความถนัด จึ่งเข้ามาหาท้าวเจ้าบุรี อนุรักษ์แล้วแถลงแจ้งกิจจา บัตนข้าหลวงอำมาตย์ เชิญพระราชหัตถ์เลขา หยดย้อยยังแทบทวารา ให้ข้ามาเรียนข้อคดี ๖๖

๑ เมื่อนั้น มาทั้งเจ้าเมืองอันเรืองศรี ครนรู้แจ้งแต่งตั้งทันที จรลีไปรับสารา พร้อมม้าฉิวมาต้ายนายทหาร มาเทียบบุตรหลานถ้วนหน้า มาอวยกรมการก็ตามมาไป ยังทวาราทันใด ๖๖ เชิด ๖๖

๑ มาเอยมมาถึง ทงหลายจึ่งคุกเข่าบังคมไหว้ บังคมพระราชสาสน์ทรงไชยเชิญไปทอู่ทันที ๖๖ เสมอ อ่านสาร ๖๖

๑ ครนเอยครนถึง มาทั้งจึ่งจกอ่านสารศรี พร้อมพั่งรับสั่งพระภูมิ ว่าบัตนทรงพระกรุณา โปรดตงมาทั้งเพ่ง่วนไชย แต่โดยทรงสนธิเสนาหา จะให้ยกพยุหบาทยাত্রา ไปยุทณากังต้งเวียงไชย ให้มาทั้งมาปฤชาราชการ ยังที่สถานกรุงใหญ่ ถ้าแจ้งอักษรอย่านอนใจ ให้ลงมาเอาไพร่ที่ในกรุง ๖๖

๑ พอจบสารอ่านแจ้งก็แคลงจิตร มาทั้งคิดหาวคใจให้สตุ้ง อ้ายโจโฉมันจะเอาเราให้ดู มันคิดมุ่งหมายมาจะฆ่าเรา หน้งส่อนมิใช่ลายพระหัตถ์ มีความขัดจะให้รีบลงไปเฝ้า มันจะคอยปัปปุตะครุบเอา จะจับเราฆ่าเสียเป้นมันคง ครนเราจะมิลงไปล่าง มันก็อ้างว่ารับสั่งตองประสงค์ จะพาลว่าขัดอาญาของพระองค์ ทูลให้ทรงพระพิโรธลงโทษทัณฑ์ ก็ผู้ใดใครจะเห่นเป้นไฉน จะลงไปถ่าไม่ไปนั้น จงว่าให้เห่นจริงทุกสิ่งอัน ความสำคัญทงจะไปและไม่วร ๖๖

๑ เมื่อนั้น มาฉิวเหยมหาอุชาญสมร จิงว่ามิไปในนคร พระภูธรจะว่าทงไม่นำพา แค้นด้วยอ้ายโจโฉอุปราช มันองอาจเย่อหยิ่งนักหนา ข้าพเจ้าคิดว่าจะกราบลา ยกพลโยธาไปชิงไชย ได้ทีจะโหมโรมรัน ฆ่ามันเสียให้ตักไชย บำรุงองค์พระผู้ทรงราไชย ให้สำราญพระไทยเปรมปรี ๖๖

๑ เมื่อนั้น ม้าดำยลลานเจ้าเมืองเรืองศรี จึ่งว่าถ้าแม้นท่านจรลี เหน้ที่มัน
จะลวงม้าพ่น จะห้ามให้อยู่แต่่นอกพลไพร่ ให้เข้าไปภายในแต่ตัวท่าน อังรับสั่ง
พระองค์ผู้ทรงธรรม เปนฉนั้นแล้วจะคิดประการใด ๖๖

๑ ฟังเอยฟังบุตรหลาน ม้าทั้งรำคานเปนข้อใหญ่ เมื่อครั้งก่อนนั้นเราเข้าไป
พระภูวไนยทุกขันทนพันทวี ทรงพระอักษรด้วยโลหิต ให้ตั้งสินช่วยคิดกับเล่าปี่ เราก็คได้
สัญญาพาที เข้าซื้อกันที่จะช่วยนาย ตั้งสินทำการไม่มีด เพราะปัดไม่สิ้นเงื่อนสาย
มันรู้ท่าฆ่าตั้งสินตาย เราเล่าปี่หน้ได้กลับมา บัดนี้ได้ความเล่าปี่ ว่าไปได้ที่ปลุกษา
ไต่กินเมืองเกงจิพารา เราคิดว่าจะไปหาปลุกษาการ ช่วยกันกำจัดอ้ายอุปราษ ที่มัน
บังอาจหักหาญ แต่จะต้องเข้าไปพึ่งราชการ เพื่อจะโปรดปรานประการใด ให้ตัวเจ้า
กับฮันชุกรักษาเมือง ถึงมันจะโกรดเคืองเปนนิน เหน้ไม่กล้าฆ่าเราให้บัลโดย เพราะ
เกรงเจ้าจะไปราวี ฮันชุกรก็เปนนสหายเรา กับตัวเจ้าจงรักษาบุรีศรี แล้วจัดแจงทหารโยธ
จะร้ายด้อย่างไรจงคอยฟัง ให้ม้าเหี้ยมมาฮิวเปนมัทพหน้า ม้าดำยลดาเป็นทัพหลัง
๖๗ หงบกขวาปากซ้ายรายรัง ครนพร้อมพรตงให้เสียดไกลา ๖๗

๑ เมื่อนั้น ม้าทั้งเชยขานูหาญกล้า จึ่งแต่งตัวขนนงยังหล่งมา รีบขับโยธา
ยกทัพไป ๖๗ กราวนอก ๖๗

๑ แรมค่างมากกลางอรธูวา ข้ามห้วยเหวผาป่าใหญ่ ข้ามทั้งดงพุกษาพระยาไฟ
รอนแรมมาในพนาวา เจ็ดวันบันลึงกรุงศรี ให้พักพลโยธ้อยู่ชายป่า ตั้งค่ายหมาย
หมวดตรวจตรา คอยฟังกิจจาในธานี ๖๘

๑ เมื่อนั้น เง่าเข้าโจเณเรืองศรี เหน้มาทั้งยกมาถึงธานี สมถวิลยินดีๆใจ จึ่ง
ประชุมนายทหารมาปลุกษา จะคิดฆ่าชาวเหนือให้ตักไชย จึ่งใช้ให้อยู่กัออกไป บอกให้
ม้าทั้งเข้ามา แต่จะเข้าเฝ้าพระองค์พระทรงศักดิ์ มามากนักผิดธรรมเนียมนักหนา
อันตัวไพร่ให้อยู่ในอรธูวา แต่ตัวนายให้เข้ามาในธานี จะได้นำเฝ้าพระองค์ดำรงราช
ปลุกษาขาดกิจการบุรีศรี อยู่กัยับค่านับแล้วจรลี เฝื่อนขันภาชีออกไป ๖๘ เชิด ๖๘

ข้ามหาคระษัตร มิได้คิดกำจัดอ้ายเตี๋ยถึ เหมือนไม่ไข่ขายชาติชาตรี มีชวีเหมือนตาย
วายชีวา แล้วมิหน้าเข้ามาให้มันไข่ แสนเจ็บใจผู้ตายอวยกับหมา ว่าพลางกัณฑ์
เหลือกตา ด้วยความโกรธาแสนทวี

ทะ

๑ เมื่อนั้น ม้าทั้งสงไสยว่าเสียคัสี ท่านว่าผู้ใดเป็นไพร่ ย้ายเจ้านาย
ให้อายตน

ทะ

๑ บัตินัน อยู่กัวยตอบความตามนุสนธิ ว่าท่านไม่ตู่กักรู้จักคน อ้ายโจโฉ
ทรชนเป็นคนพาล มันหาช่องจ้องกระบถราชสมบัติ จะคอยข้ามหาคระษัตรเอาราชถาน
จะพูดไปไข่เล่าให้ป่วยการ ไม่มีใครคิดอ่านเหมือนใจเรา

ทะ

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่า ม้าทั้งแคลงนักหนาว่าข้าเจ้า ไม่เห็นจริงเลยหนามาวาเตา
นี้ท่านเอาความอะไรมาเจรจา พระโจโฉสุจริตข้าคิดเห็น สมควรเป็นพระอุปราชฝ่ายหน้า
อันตัวเราก็คือเป็นคนจนปัญญา ขอเป็นข้าพระอุปราชไป

ทะ

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่า อยู่กัวยโกรธาตังเพลิงไหม้ ตบโตะผางทางร้องตวาดไป มาสงไสย
เราเปล่า ๆ ไม่เข้ายา เราเป็นข้าทูลกระหม่อมจอมเทียนไต้ มิใช่จะแต่งเล่ห์มามุสา
ถ้าเราเป็นไส้ศึกโจโฉมา ขอให้เทวดาหักคอไป ซึ่งโจโฉให้เรามาบัดนี้ จะล้างชีวีท่าน
ให้ตักขัย จะให้ท่านตามเราเข้าไป เอาทหารข่มไว้คอยฆ่าฟัน

ทะ

๑ รู้เอ๋ยรู้ชัด ตังได้สมบัติในสวรรค์ เข้าสวมสอตกอดเอาอยู่กัยพลัน คุณของ
ท่านนั้นลบภพไตร ซึ่งความสังเิดเราแจ้งสน แล้วเล่าครั้งตังสินคิการใหญ่ เล่าปี่เรา
เข้าชื้อกันไว้ พร้อมใจกันคิการกิจการ ตังสินทำการหาผิดไม่ มันจับตัวได้สังหารผลาญ
เราเล่าปี่หนีพ้นไม่วายปราน แล้วแจ้งเหตุการณ์แต่เดิมมา ๆ เจรจา โอให้

ทะ

๑ ต่างคนสงสารเจ้านาย ต่างคนร้องไห้รำพรรณว่า โอ้พระทูลกระหม่อม
จอมประชา มีพระไทยเมตตาถ้วนหน้ากัน ไพรฟ้าข้าแผ่นดินสนทั้งหลาย แต่บูยา
ตายายของเราท่าน ได้ฟังบุญแช่เหลาสืบเผ่าพันธุ์ พระครอบครองไอสวรรย์ทุกชั้นมา
แต่บัดคาสเนาข้าเฝ้า ก็โปรดเกล้าชุบเลี้ยงไม่ตึงงา จนถึงองค์ทูลกระหม่อมจอมประชา
ขังได้ทุกขัธรมานเหลือใจ ครั่งตัง [.....] กัตงแต่นองน้ำเนตรไหล ครั่งนอปราย
บังอาจใจ พระก็ได้คัับคัันแสนทวี ฝ่ายบิดาข้าบาทกัมอดม้วย ก็เพราะด้วยข้อ

สัจต่อบทศรี มาครองน่ายปสาจชาติอัปรี ก็ย้ายข่มเหงไม่เกรงใจ องค์ของเขา
เอาแพรวเข้ารัศมี ผูกพระสร้อยพันพิภพไชย แล้วกตขีตต่าง ๆ ทุกอย่างไป ตูตังไม่ใช่
กระษัตริย์เจ้าปตี ชั่งกระไรเสนาสวามิภักดิ์ ไม่จงรักต่อเบองบทศรี พากันกลัวความ
ตายวายชีวิ ไม่สมที่เกิตมาเปนชาติชาย ไอ้พระทูลเกษของข้าเอ๋ย อย่างนี้เลย
ว่าจะหนีมันง่าย ๆ ไม่สมความปรารถนาถ้าตาย แล้วสองนายกอดคอกันโศก ๖ โอด ๖

๑ ส่างเฮยส่างโศก เคลื่อนคลายววยวิโยคปลุกษา อยู่กู่จึ่งกล่าววจา ว่าท่านอย่า
เข้าไปในบุรี บอกว่าเห็นเหนื่อยเมื่อยล้า สามเวลาจึ่งเฝ้าบทศรี จดเป็นหนังสือ
ความยินดี ให้บ้านไปถวายบังกรร มั่นคงกินแห่งแคลงใจ คงจะไม่เชื่อความ
ตามอักษร มั่นคงคิดหักหาญมาราญรอน มั่นคงข้อนกลเราผู้เจ้ากล วันเมื่อจะให้
เอาสเบียง ออกมาเลี้ยงโยธากองพล อ้ายโจโจคงจะออกมาตรวจพล เพราะเห็นท่าน
ลืมนประมาทใจ มาโดยยศจึ่งไม่มาเปนกองทัพ ท่านจงจับมาเสียให้จงได้ ข้าจะคอย
คิดร้ายข้างภายใน จะจุไฟเผาสถานบ้านเรือนมัน แล้วจะขับทหารเข้าโจมตี
ฆ่าให้ชวิมันนาศัญ ปิตประตุเมืองไว้อย่าให้มัน หนีเข้าทันบัลโดยทงไพร่นาย ๖

๑ บदनน์ มาเท่งบุตรหลานทหารทั้งหลาย ครนได้ฟังแยบยนต์กลอุบาย
เห็นสมหมายทงสนต่างยินดี แล้วมาเท่งจตแจ่งแต่งหนังสือ ลงข้อประทับตราบุรีศรี
มอบให้อยู่กู่เสนี ส่งให้เตรียมโยธาให้พร้อมไว้ ๖

๑ บदनน์ อยู่กู่ค่านับดาหาข้าไม่ ขนมากลบัมาถึงเวียงไชย ลงจากม้า
เข้าไปแจ้งคดี ๖ เชิด ๖

๑ ครนจึ่งจก้านับแจ้งความไปตามเรื่อง ว่าเจ้าเมืองเสเหลียงบุรีศรี ยังกล้าเลื่อย
เหนื่อยอ่อนเต็มที ผัดสามราตรีจะเข้ามา ส่งมาว่าให้ขอสเบียงท่าน ได้เสียงพลทหาร
ถ้วนหน้า ตูไพรพลหิวโหยโรยรา บ้างเจ็บป่วยเมื่อยล้าเต็มไป ว่าแล้วววยสารตรา
ของเจ้าพาราฝากมาให้ โจโจนึกอ่านพลันทันใด ว่าเจ้าเวียงไชยบุรี มาทั้งค่านับ

มากับบาท องค์พระอุปราชเรืองศรี ยังเห็นคเหน้อยเมื่อยลำเตมิที่ ผัดสามราตรี
จะเข้ามา แม้นโพรตมิ โพรตประการใด ขอให้ทราบเกล้าเกษา มิใช่จะขัด
พระบัญชา แต่เห็นน้อยอ่อนเต็มประดาขอผิดไป ๖๖

๑ เมื่อนั้น อุปราชยนิทีจะมีไหน จึงบอกว่าตัวเราจะออกไป ลอบดูพลไกร
ของมัน แท้ไหนเปนนยสอออกไป อย่าให้แทงใจทุกสิ่งสรรพ เหนไพรพลเลื่อยลำ
เหมือนว่ากัน จึงเข้าบุกบันโจมตี แล้วให้จัดกองเลียงแลเกณฑ์แห่ ขงแบ่หญิงชาย
อิงมี เตรียมไว้วันรุ่งขึ้นพรุ่งนี้ จะไปเลียงโยธินอกเมือง ๖๖

๑ บัดนั้น พ่อครัวขมกุ่มครนรู้เรื่อง จิตแจ้งสิ่งของมานองเนื่อง หงเครื่อง
กับบ้านา ๆ เตรียมไว้เสร็จสรรพสำหรับเลี้ยง พร้อมเพรียงตามเพศภาษา พวกรากร
หามตุ้มสุรา เข้าสารหามาครามครัน ๆ เจริญ ๖๖

๑ พนักงานของใครก็ไปทำ ครนเย็นคาสันแสงสุริยนั้น พวกขุนนางต่างลาจรจรัด
ผายผันสู่สถานบ้านเรือนตน ๖๖

๑ เมื่อนั้น อยู่กู่กริ่งจิดครคิดงน กลัวว่าอายเฒ่าทรชน จะรู้กลของตัว
ที่คิดการ กลัวจะไม่เสร็จสำเร็จนิก ตรองตรึกกลุ้มใจให้พลุ่งพล่าน หมองวิญญา
หน้าดำเพราะรำคาญ เสพอาหารนึ่งรินกินสุรา กินพลางทางรำพึงคณิงนิก เพลิน
ตรึกตรองเห็นเหมือนเช่นว่า ลืมตัวว่าได้หัวใจโจโฉมา หัวเราะรำลุกบนโลดโตดตีใจ
จนเครื่องโต๊ะถ้วยชามโครมครามแตก กันกระแทกจึงรู้สมประดีได้ รู้ศึกตัวกลัวความจะ
อิงไป เข้าในหอนอนตรองยังหมองมัว ๖๖

๑ เมื่อนั้น ภรรยาเห็นผิดจิดตัว ก็เข้ามาบนอบยอบตัว ถามว่าทูนหัวเป็นไร
ไป วันนั้นไปเฝ้าท่านอุปราช ท่านกรวกราดเอาฤาเปนนิน ถามเหตุเภทพาลประการใด
เห็นจิดผิดไปไม่สบาย ๖๖

๑ พั้งเอยพั้งจาไป ยิ่งคิดโมโหไม่รู้หาย จึ่งตอบว่าเราไข่มิใช่ขาย ถึงจะตาย
ไม่เสียตายแก่ข้าว่า ว่าแล้วเดินออกมานอกห้อง ให้เสวราห์มองอารมณ์เป็นนักรหา
จนลวงได้แก่โง่งนาฬิกา ยังมีได้นิทรหลับนอน ๖๖

๑ มาข้าจะกล่าวบทไป ถึงลิซุนเอียงนาริศรีสมร เปนแพศยาชั่วร้ายระยำบอน
บั้งอรันนเปนภรรยา เมียน้อยของท่านอยู่กั๊ย เตี่ยชื้อเจ้สยคนขายผ้า อันรูปร่างนั้น
พอลอตา ท่านผัวเสน่หาด้วยรูปร่าง มิได้อดหยากในราครศ กำหนดวันละสอง
คืนละสาม นางเป็นคนเมตตมหาบักาม ตะกละตะกลามเหลือล้นพันกำลัง ด้วยนาง
นั้นเสศสองกะตองเต่า ให้ร้อนร่ำแต่จะสมนิยมหวัง เวลาท่านผัวไม่อยู่เข้าสู่วัง นาง
ก็ตั้งคบขู้ประคองเคียง คบเล่นแล้วทิ้งไปเสียหลายขู้ ยังเหลืออยู่เปี้ยวเต็กมีข้อเสียง
เปนชายขู้อยู่ในบ้านได้ร่วมเรียง กับนางลิซุนเอียงทุกเวลา เปี้ยวเต็กนั้นน่องของเมีย
หลวง คนที่ปวงจ้งไม่กล้านินทาว่า อ้ายเปี้ยวเต็กดังฉลิจินตนา จะคอยฆ่าพี่เขยให้
บัลไฉย ด้วยหมายใจว่าจะได้ลิซุนเอียง มาร่วมเรียงเปนเมียพิศมัย เมื่อพลบค่ำ
แสงอะโหมไทย พี่เขยไปราชการกลับมาก เหนหน้าตาพาพิริบริต เปี้ยวเต็กคิดสงไสย
เปนนักรหา เหนอยู่กั๊ยวันกินสุรา จ้งลอบมาหาขู้เคยคู่กัน ๖๖

๑ ครนถึงจ้งเข้าแนบน้อง มือประคองเขยพุ่มประทุมถัน ว่าหมแม่เขยแม่มา
อัสจรรย ประเดี้ยวท่านผู้ผัวจะเข้ามา ๖๖

๑ พั้งเอยพั้งเสียง ลิซุนเอียงผ่นตามปราถนา ปิดประตูดับตะเกียงขวลา
สองราร่วมรศฤๅติ ๖ โลม ๖๖

๑ ครนเอยครนเสริจ สำเรจร่วมภิรมย์สมศรี เปี้ยวเต็กจ้งพจนาพาที่ วันนพ
เหนประหลาดใจ อยู่กั๊ยไปปลุกษาราชการ กับท่านอุปราชเปนใหญ่ พอลกลับมา
หน้าตาตูดิไป เหนมีความในใจเปนมันคง คำวันนั้นมันมาหาเจ้า เปนบุญเราปูนเถา
ช่วยได้หลง ถามให้บอกความออกตามตรง ปูนเถากังปูนเถามาเมตตาเรา ถ้ามัน
ความในใจเราไ้รู้ เปนบุญพี่จะได้อู่คู่กับเจ้า จะไปบอกโจเณตามสำเนา ท่านคง
เอาตัวมันไปฟันคอ มันตายแล้วแก้วตากับขานี้ จะได้อยู่กะจู้กะจี่ในห้องหอ ๖๖
กลางคืนทั้งกลางวันกันให้พอ ได้ฮ้อ ๆ ป้า ๆ หนอยาใจ ๖๖

๑ พั้งเอ๋ยพั้งว่า กัลยาณินดีจะมีไหน ให้นึกกระหึ่มคงอึดใจ จะคบขาย
มาไว้ให้หลายคน จะให้ทำปณิบัติศักรรย์ ทั้งกลางคืนกลางวันไม่ขัดสน คงจะต้อง
ออกความตามยุบล ไฉนให้กลข้าจะถามเอาความจริง อยู่กู่ยู่ขุนพลลง งวยงด้วยการ
สมพาศหญิง แม้นเข้ามาสังวาสพาตพิง ถามเอาความจริงคงแจ้งใจ รู้แล้วจะออกมา
บอกท่าน คิดอ่านฆ่าเสียให้ตกไชย เร็ว ๆ อย่าช้าจะคลาไคล ออกไปแอบฟังกำบังตัว ๖๖

๑ พั้งเอ๋ยพั้งนาง เปี้ยวเต็กจุบพลางทางยมหวั แล้วออกไปแอบนอนซ่อนตัว
ด้วยกลัวอยู่กู่ยู่จะพบพาน ๖๖ เช็ด ๖๖

๑ เมื่อนั้น อยู่กู่ยู่ตำแหน่งนายทหาร เปนเวรามาพันกับันดาล จะถึงกาลมรณา
ด้วยกาล เพราะโจโฉยังไม่ขาดวาสนา สันขตาเหยนเต้เจ้ากรุงศรี ฝืนเอื้ออั้นกักกำหนด
ด้วยสตรี จำเภาะลุนเอยังจึงต้องใจ เกิดกำหนดเหลือที่จะอดกลั้น ยิงนกลิงมันยัง
พิศสมัย เหลือที่จะงอดใจ ก็เข้าไปในห้องนางอย่างขบเคียง ๖๖ ขาตรี ๖๖

๑ เข้าสวมกอดนางแล้วพลางว่า พินาหาเนออุ่นแม่ขุนเอยัง ขอเชิญเจ้าขวัญอ่อน
มานอนเคียง ตบตะเกียงเสียเถิดเจ้าเยาวมาลย์ ๖๖

๑ เมื่อนั้น ลุนเอยังแพร่ศยาใจกล้าหาญ มิได้คิดเวรข้างนานาน จำนง
ผลาญล้างชีวาของสาม ขนบเคียงเคียงข้างพลางส่ำส่ แกล้งทำกลปณิบัติเกษมศรี
ทำกอดจุบจูบคล้ำที่ของดี พลาญยวนยั่วแล้วนอนนอนเจรจา พ่อแสนขึ้นต้นเข้าก็เข้าวัง
เมื่อกี้ตั้งแต่คอยละห้อยหา ถึงจะเห็นผู้หม่นหม่นภกตรา ไม่ขึ้นจิตรวัญญาเหมือนสาม
ได้แก้วแหวนแสนทรัพย์สินพัน ไม่เหมือนอยู่ด้วยกันเกษมศรี ถึงนอนตื้นกินเกลือ
จนเหลือดี แม้นนอนด้วยสามเหมือนเคียงทอง จะเป็นตายดีชั่วผู้คน มิให้มิขาย
ร่วมจนถึงสอง แม้นพ่อไม่โปรดเลี้ยงเคียงประคอง จะฆ่ามันเสียอย่าไว้ให้ได้อาย
นอกจากเจ้าประคุณพ่อบุญเลิศ ตายเสียเถิดที่จะยอมใครง่าย ๆ อย่าว่าแต่คนอย่างเรา
ถึงเจ้านาย ก็สู้ตายมิได้ปองถึงสองชม ๖๖

๑ น้องเอยน้องแก้ว ดีแล้วควรจะรักร่วมศกตสม จะกล่อมเกลี้ยงเลี้ยงน้องครอง
อารมณ์ให้สมที่สัจจาต่อสาม ถึงตัวไปในวังตงแต่เศร้า ใจก็อยู่ที่เจ้าสาวศรี จาก
ไปไม่ถึงเดือนก็เหมือนปี ความรักเจ้าสาวศรีเพียงชีวา ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังผู้ ทำแนบตัวลงสนิทสนมหา จึ่งว่าน้องนี้กลวิไลจินตนา เหน
 พื่อมาตรองคิดนั้นผิดไป ทุกวันน้เล่าบเชอพระวงษ์ ทั้งข้อตรงใจอารีย์จะมีไหน ดำรง
 จิตรคิดบำรุงซึ่งกรุงไกร ควรจะไปอยู่เป็นคำพยาบาล ควรจะช่วยจอมกระษัตริย์ปัดฟัน
 ให้แผ่นดินผาสุกสนุกสนาน ควรจะคิดถึงวงศ์และพงษ์ปราณ ควรจะผลาญอาสัถย์
 กำจัดไทย ควรให้ภักซื่อไว้ไปภายหน้า ควรอาษาเจ้าพิภพสบไสมย ควรจะฆ่าโจน
 ให้บัลโลย ควรฤาให้มันใช้ดูน่าขง ควรฤามาทุกข์ร้อนนคนเศร้า ควรฤาเราจะไม่
 คิดถึงความหลัง ควรฤาจะสู้ม้วยด้วยสัจจจิง ควรจะตงกตัญญูคิดกู้เวียง ๖๖ ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่า ลูกผวาขนค่านับนางขุนเอง ไม่เสียทีตจจริงยิ่งเพียง ใจ
 เขียงที่ปูกษาเจ้าธานีธร์ พิศดแลวัน้องเอ๋ยไม่เฉยตอก จำจะบอกโณมตรูให้รู้ สัน
 ขอบใจน้องนักหนายพาพิน เปนตงฉินเหมือนกับผิวไม่กลัวตาย ซึ่งพี่ไปให้มันใช้
 ทุกวันน้ เพราะมาแห่งเล่าบคิดมุ่งหมาย ร่วมสาбалกันไว้ถึงหกนาย จะทำร้ายมัน
 ให้ได้ตจใจจิง จะเล่าให้เจ้าฟังแต่หลังมา แก้วตಾಯาคิดพิสวง ไอ้สงสารทูน
 กระหม่อมผู้จอมพงษ์ พระองค์ทรงพระละห้อยน้อพระไทย จึ่งทรงเขียนพระอักษร
 ในภูษิต ด้วยโลหิตของพระองค์สนสงไสย ให้ช่วยคตกิจการพระเวียงไชย ร่ำพิไร
 ทุกอย่างต่าง ๆ มา ตงฉินผู้รับพระบัญชา ทำการไม่มิดักเสียท่า มันจับได้ให้ส่งหาญ
 ผลาญชีวา พวกมันมรณาเสียหลายนาย มาแห่งกับเล่าบหนีได้ การก็ไม่เสร็จสมอารมณ์
 หมาย เอาเรื่องหลังทงนบนบรยาย คิดถึงคุณเจ้านายกัโสกา ฯ โอต ๖๖ ๖๖

๑ เมื่อนั้น ลิขณเอียงใจร้ายหมายมา จิงโลมเล้าเอาใจท่านภักดา พื่ออุส่าห์
 แก่แคนแทนพระคุณ ฝ่ายเล่าบหนีไปไม่แลเหลียว พื่อคตการผู้เดียวเหนเต็มวุ่น ฉวย
 รบราญเกิดการขุลมน ใครจะช่วยอุดหนุนก็ไม่มี เหนแต่มาแห่งอยู่ภายนอก ได้เล่า
 บอกเขาแล้วฤาไรนี้ ได้คตอ่านกันเอนทำให้ตี ข้าพเจ้าเป็นสัตรีหยากแจจใจ เหน
 ถูกผิดอย่างไรจะได้อว่า ด้วยภรรยาสามี่เปนวิไสย ย่อมร่วมชีพชีวันร่วมบัลโลย พื่อ
 โปรตให้เมยแจจซึ่งกิจจา ๖๖ ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังถาม อยู่กยคำรามตงฟ้าผ่า ด้วยความแค้นขัตตวิญญา กำลังเมา
 สุรากว่าไป วันนมันใช้ไปดูทัพ แล้วให้รับมาแห่งมากรุงใหญ่ มันจะจับฟันให้บัลโลย

พี่บอกให้มาแทงแจ้งคดี จึ่งคิดกันผัดมันสามเวลา จึ่งจะมาเฝ้าท้าวในกรุงศรี แล้ว
 มาแทงขอเสบียงเลี้ยงโยธี รุ่งพรุ่งนี้โจโฉจะออกไป ให้มาทั้งคู่มหาธรรมาศอยรับ เป็น
 ที่จับฆ่าเสียให้ตกโทษ ในบุรีเรือนจะจุดไฟ ปิดประตูเสียไม่ให้มันเข้าเมือง แล้วจะ
 ขั้บทหารเผาบ่านช่อง ทั้งพวกพ้องฆ่าให้หมดปลดเปลื้อง ให้สมกับความแค้นที่แสนเคือง
 เจ้ารู้เรื่องนีงไว้ในอุรา พอพูดแล้วคิดได้ตกใจวาบ ตังคมดาบเข้าฟันบนเกศา แต่
 ความเหินว่าไม่เนิ่นเกินเวลา พอรุ่งแสงสุริยาจะทำการ แล้วเหินนางรักไคร้อยู่ในตัว
 ค่อยหายกลัวกลักรักสมัคสมาน กำชับว่าโฉมเฉลาถ้าเภาพาล พี่รักเจ้าเขาวมาลย์เท่าชีวา
 แม้ขวัญใจอย่าได้ออกจากปาก เหมือนผัวฝากดวงชีวิตบนีรฐา จงหนักกับทูนกระหม่อม
 จอมประชา ไปเบื้องหน้าก็จะไต่ตักด้วยกัน ๖๖

๑ บัตัน ลีซุนเอียงแสนกลคนขยัน จึ่งตอบว่าอนิจจาซึ่งรำพรรณ เราสอง
 ชีวันร่วมอันเดียว แม้นทูลหวับลัโดยนอ้งไม่อยู่ จะนึ่งให้ชายขุมันรุ่มเกว จงตั้งจิต
 คัดอย่างนิจจริงเจียว ไม่ต้องรบขับเขี้ยวช้านาน ว่าพลางทำกลประนีบัต ให้กำหนด
 ย้วยวนสงสาร ปลุกปลาคาลาเคล้าต้องพาน ในการเมณูกามา ๖๗

๑ เมื่อนั้น อยู่กู่เกิดกระสันต์หรรษา กอดแอบแนบนางพาลา ก็เกิดมหาวิบัติ
 อัจฉรย์ ฯ โลม ๖๘

๑ เสรีร่วมภริมย์หรรษา กำลังเมาสุราตัวสั่น แผล่หลังนึ่งแนแน้นัน มิได้
 ไหวห้วนกายา ๖๙

๑ บัตัน ลีซุนเอียงดีใจเปนนักหนา เหน้ผัวหลับสนิทินทรา จึ่งย่องออกมา
 หาขู่ชาย เหน้เบี้ยวเต็กแอบซ่อนนอนอยู่ รุ้รู้ด้วยแสงเคือนหงาย จึ่งเข้านึ่งแนบ
 แอบกาย มือกรายปลุกสันทันที้ ๗๐

๑ บัตัน เบี้ยวเต็กลูกโลดทะโหดหนึ่ คิดว่าอยู่กู่รู้คดี ไล่ลีซุนเอียงออกมา
 เบี้ยวเต็กลูกขุ่นจะหนีไป ลีซุนเอียงยุดไว้กระขิบว่า ข้าหลอกพ่อถามไ้ความมา จะคิด
 ฆ่าโจโฉให้บลัโดย พรุ่งนี้โจโฉไปเลี้ยงทัพ เขาจะจับฆ่าเสียให้ตกโทษ แล้วเล่าความ
 ตามจริงทุกสิ่งไป โดยไ้รู้มาสารพรรณ ๗๑

เล่ม ๕

๑ สามก๊ก คำ กลอน ๖๖

๘๓

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่า ตีใจนักหนาเกษมสันต์ จังกระซิบเบา ๆ เข้าที่กรรม ข้ำจะ
ไปบอกท่านให้แจ้งใจ แล้วเขยชมจับนมจูบแก้ม ยิ้มแย้มกริมจิตพิศมัย ลุกจากที่
ลินลาคลาไคล ตรงไปราชวังบวร ฯ เชิด ๖๖

๑ ครนถบอภานายทวารวรา เล่าแจ้งกิจจาให้รู้ก่อน เราจะเฝ้าวังน่านรากร การ
รอนเร่งเปิดทวารวรา ๖๖

๑ บัตน นนายประตูปั่งคำที่ราว่า จังเข้าไปทูลแถลงแจ้งกิจจา ว่าเบี่ยงเต็ก
จะเข้ามามาแจ้งคดี ๖๖

๑ เมื่อนั้น รุ่งอรุณอุปราชมเด็จพระ จังส่งนายทวารวรายาเข้าที่ เปิดให้จรัสเข้ามา ๖๖

๑ บัตน นนายประตูประนมกัมเกษา ออกมายังที่ทวารวรา คุยกหิมแล้วพา
เข้าไป ๖๖

๑ ครนเอยครนถบ เบี่ยงเต็กจังกุเข้าบังคมไหว้ ทูลความตามยุบลแต่ต้นไป
เมื่อใกล้สุริยาจะราตรี ข้ำเหน้อยก้อยออกจากเฝ้า หน้าเสรำขุนข้องหมองศรี พอสองทุ่ม
นาพิการาตรี ข้ำนไปแอบคอยฟัง ภรรยาถามว่าเปนไฉน ราชการสิ่งใดมีบ้าง เจ้านาย
ทำอะไรที่ในวัง เล่าให้เมียฟังให้แจ้งใจ อยู่ก้อยบอกว่าวันนี้ อ้ายโจโฉใช้พี่ไปทัพใหญ่
ไปลงท่านม้าแท้ง ให้ตายใจ ให้พามาในบุรี โจโฉจะจับฆ่าฟัน ห่มหั้นบนเกล้าเกษ
เราออกไปแจ้งแถลงแจ้งคดี ให้ม้าแท้งภุมรู้ตัว แล้วเรากับท่านม้าแท้ง มิได้กลัวเกรง
อ้ายคนชั่ว อ้ายโจโฉเอาเสบียงออกเลี้ยงครว จะจับตัวฟันหัวให้บัลโดย อยู่ก้อยจะคอย
ปิดประตูเมือง ถึงรู้เรื่องอย่าให้หนีเข้ามาได้ แล้วจะขับทหารออกจตุไฟ จับฆ่าเสีย
ให้สิ้นแซ่โจ ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่า อุปราชมิตหน้าด้วยโทโส จังว่าความนี้ใช้ใหญ่โต ให้เอาไซ้
ล่ามท้าวเบี่ยงเต็กไว้ เอาไว้ให้มันคงจะชำระ อย่าปล่อยปลดให้หนีไปได้ อย่าให้
พบเห็นกับผู้อื่น อย่าให้ใคร ๆ มาพุดจา ๖๖

๑ บัตน นบุษธรรมรงค์ชัยขวา คำนับลาพาเอาเบี่ยงเต็กมา ลงเครื่อง
พันธนาจำไว้ ๖๖

๑ เมื่อนั้น อุปราชเคืองขบ้งหมองไหม้ ส่งเคาทูตเยวคั้บจ้งฉับไว คุมทหาร
 ลอบไปประเดยวัน จับอายอยู่กุกักกับาวไพร่ ลูกเมียคุมไว้อย่าให้หนี ทั้งลูกเล็กเด็ก
 ผู้ใหญ่ไพร่ผู้ดี พวกพ้องนั้นมีไปจับมา ๖๖

๑ บัณฑิต สองทหารค่านับรับอาษา ออกมาจัดทหารโยธา แต่ในเพลารাত্রี
 ครนพร่งพร้อมพลพลไกร รีบเร่งยกไปไม่อิงมี เข้าล้อมบ้านอยู่กุกักเสนี มิให้ใคร
 หนีออกมา ๖๖

๑ บัณฑิต เตียวคั้บชาญไชยใจกล้า กับเคาทูตผู้มีศักดิ์ ถอกระบับขึ้นมา
 บนตึกพลัน ให้ทนายร้องเรียกอยู่กุกักว่า ท่านมหาอุปราชวังสรรค ให้หาไว ๆ ไปเร็ว
 พลัน เชิญท่านออกมาสนทนา ๖๖

๑ เมื่อนั้น อยู่กุกักตกใจเป็นนักหนา ลูกขบ้งมีนเมาสุรา ด้วยสิ่งด้วยสิ่ง
 ตันนอน คิดวาม่าแทงเข้าเมืองได้ เสียไพร่ไพร่ให้ฮักฮักสะทอน ผุดลุกคุกคักขกกลมกลอน
 หายหาวนอนโศกผางวางออกมา ๖๖

๑ บัณฑิต เคาทูตองไวใจกล้า เผ่นเข้ารวบรัดกายา เตียวคั้บเอาผ้าผ้ามัดมือ
 พลทหารทั้งนั้นเข้าจับคน เสียดังโจรปล้นชิงออ ทังคบไตไฟแดงแกว่งกระพือ บ้าง
 แย่งยอฉุดลากกระชากมา ๖๖

๑ ผู้ใหญ่เด็กเล็กน้อยสองร้อยเศษ นำทุเรศเวทนาเป็นนักหนา พวกทหารฉุดลาก
 กระชากมา บ้างผ้าผืนล่อนกายาตุน่าขัง ๖๖

๑ เมื่อนั้น อยู่กุกักสุดแสนแค้นคั่ง ฮักฮักกักพันตันทุลั้ง ร้องทวาดเสียงดังออกมา
 ว่าเราโทษทัณฑ์เป็นไหน จึ่งให้มาปล้นบ้านข้า ผู้ใดไปกล่าวโทษโจรเจตนา พ้องหาว่า
 กล่าวด้วยสิ่งใด ๖๖

๑ บัณฑิต เตียวคั้บเคาทูตจึงปราโงย ว่าการทั้งนี้เราไม่เข้าใจ แต่ว่ารับสั่งให้
 ต้องจำเปน ท่านเข้าไปฟังแถลงคงแจ้งจิตร ชอบผิดอย่างไรคงได้เหน จะได้รับโทษ
 กรณีว่าอันเย็น จะตายเป็นอย่างไรเข้าไปดู แล้วให้ทำบาญชีเงินทอง สิ่งของบันดา
 ที่มีอยู่ ให้ลั่นกุญแจปิดประตู มีผู้รักษาทวาร ๖๖

๑ แล้วคุมคนโทซ่งหลาย ผันผายไปยังวังหน้า เข้าเฝ้าเจ้าอุปราชา ทูลแจ้ง
กิจจาสารพรรณ

๑ เมื่อนั้น โจโฉเคืองขุนหนั้น ให้เอาคนโทซ่งนั้น ใส่ตีกมิตแยกกันไว้
ชั้นใน ยังไม่ได้ไต่ถามความลับ จะหลอกจับม้าทั้งให้ได้ ครนรุ่งแจ้งแสงสุริโยไทย
อุปราชาจึงให้ประชุมกัน ปฤกษาด้วยข้อราชการ คิดอ่านกลข้อผ่อนผัน ซึ่งอยู่กู่
ม้าทั้งจะคิดกัน จะหลอกม้าเรานี้ให้บัลโดย แม้นว่าถ้าเราไปเยี่ยมทัพ ม้าทั้งจะทำ
ปราไสย พวกเราจงพร้อมล้อมไว้ จับเอาให้ได้เปนม้า ให้ขี่หลังนั้นแต่งแปลงเปนเรา
เหมือนอย่างเจ้าอุปราชาฝ่ายหน้า ให้แห่แห่นตัมยศธนา กองนำเคาทุคมพล ปักข้าย
แฮหัวเอียนคุมทัพ ปักขวาเตียวคับคุมพล กองหลังโจโฉของคุมคน ท่งห้ากองแต่งตน
เปนขุนนาง ให้ถือฉัตรทวนธงกระบวณแห่ ให้เหมือนเราแท้ๆ ไม่ขัดขวาง เกวียนเสียบึง
ก็ให้หลามไปตามทาง ให้เหมือนอย่างตัวเรายกออกไป ถ้ามั่นนอกนอกค่ายมารับเรา จง
ล้อมเข้าจับเอาให้จงได้ ไปทำให้เห็นจริงทุกสิ่งไป เอาเครื่องที่ใหม่ไปลงมัน ฯ ยานี้ ๖๖

๑ บัดนั้น ห้านายคานับแล้วผายผัน ออกมาเร่งจัดจัดกัน เอาเครื่องแห่สุวรรณ
อย่างดี ที่ดำรงองค์มหาอุปราชา พร้อมพิณพาทย์ฟ้อนโกล่เครื่องดีดสี ธงแพรวศรีต่าง ๆ
ทุกอย่างมี ขุนนางขี้กัณฐ์ศรัทธา กลองมโหรีบระเบงเซ่งแซ่ กระบวนแห่อัศธนา
แลสลอน สำเนียงให้โยธาพลากร เปิดประตูพระนครออกไป ฯ กราว ๖๖

๑ เดินเอยเดินแห่ แซ่แซ่ธวัชพลีไธสง ท่งข้ายขวานาหลังพลไกร ล้วนจงไชย
ลายมังกรอนาม สี่ขาวสี่เหลืองสี่แดงเขียว พวกขุนนางขี้เกวคานหาม พระที่นั่ง
ลายประดับด้วยวาม ระบายแก้วห้อยจามจุรี ทางพระกลดบทั้งพระสุริยา ข่ายระย้า
ลายทองผ่องศรี พนักประดับมยาราวาหวดี สุณัษย์บุปผาสั่ง ขี้หลังขันธ์ดำรงที่อุปราชา
พวกมหาดเล็กตามหลามสล้าง ขาวางานสี่คู่หามมาตามทาง ออกทุ่งกว้างถึงค่ายริมชายไพร
ฯ พระยาเดิน ๖๖

๑ บัดนั้น ขุนหมื่นนายหมวดตรวจไพร่ แลเห็นเกณฑ์แห่มาแต่ไกล สำคัญใจว่า
อุปราชา พวกชาวเหนือเกือไ้ไม่เคยเห็น มองชะเม่นชวนกันดูอยู่นักหนา บ้างชบอ

โจดกันจ่านรจา ทายว่าคนนั้นเจ้าโน้นแม่นาย โจดกันเกือกไปทิ้งทัพ ฟังสัท
 หารู้ว่าอะไรไม่ ฝ่ายว่านายทวารอนัชาญไชย จึงเข้าไปเรียนแฉ่งแจ้งคดี ๖๖

๑ เมื่อวัน ท่านมาแห่งเจ้าเมืองเวียงศรี เมื่อถึงกรรมจำจะสิ้นชีวิต ๖๖ ๕
 ชักนันทนาง คิดว่าอายสัตรออกมาแน่ วันนั้นแลจะฆ่าให้สูญผิง จึงให้เตรียมเร่งรัด
 จัตุรงค์ ให้ถือธงที่ค่านับรบเจ้านาย เอาอาวุธสนใส่ไปในตัว ทุกหัวไพร่พลทั้งหลาย
 ให้ม้าเทียมม้าอิฐลูกชาย คู่มือไพร่ถือธูปเทียนทอง อารูช่อนไปในกายา เปนกองนำ
 ออกไปทั้งสอง ม้าแห่งถนัดต้นดอกไม้ทอง ยกกองทหารออกไป ๖ กราว ๖๖

๑ ล่วงเข้าไปในกองกระบวนแห่ ตลิ่งแลหาใช่โจนไม่ ม้าแห่งกระหนกตกใจ
 ชักม้ารอไว้ถอยออกมา ๖๖

๑ บัดนั้น เคาผู้ขุนยทหารนำ ให้จุตประทัตเปนสัญญา แยกพลโยธาเข้า
 ล้อมไว้ ปักข้ายปักขวาน่าหลัง ประดาประดิ่งพร้อมกันหวนไหว ต่างโจนจับ
 สับประยุทธิ์ชิงไชย ม้าแห่งตกใจไม่สมประดี ต่างชักอาวุธสนออกฟันฝ่า ขับม้าฝ่า
 ทหารจะล่าหนี มนยังล้อมหนาแน่นแสนทวี ไม่รู้ทักหาญในคานใด ม้าเทียมคน
 ต้องสาตรา มรณาสันชีพตกไชย ๖๖ ทงหาทัพโจมจบเข้าชิงไชย พลโกรให้ร้องก้อง
 โกลา ๖๖ เชิด ๖๖

๑ ทั้งสองข้างพันแทงต่อแย่งยุทธ์ บ้างล้มวิ่งชิงอาวุธโคตกลา บ้างเจ็บป่วย
 กลางตายวายชีวา ขาวพาราหนุนมากมาทุกที แล้วพร้อมทั้งอาวุธสนยาว แหล่นหลาว
 เกาทัณฑ์ไชยศรี ข้างทัพเหนือสิ่งใดก็ไม่มี ไต่แต่ตรึกฤษสนสำหรับตัว ข้างทัพเมือง
 หลวงมากมาย กระโจมไล่ฟาดฟันบนหัว บ้างหนีตายนอนอ้อมบ้างยอมกล้ว ยกมือไหว
 ท่วมหัวด้วยกล้วตาย ม้าทั้งขับม้าเข้าฝ่าฟัน บุ๊กบั่นออกไม่ได้ตั้งใจหมาย เข้าอัปจน
 สองคนกับลูกชาย ทหารรุมจับได้มัดเอามา ๖๖ เชิดหนึ่ง ๖๖

๑ บัดนั้น นายทหารโจนทั้งห้า ครันจับได้มาทั้งกับลูกมา ให้เลิกทัพกลับ
 เวียงไชย ครันถึงจึงเข้าเฝ้าอุปราช ทูลราชการแจ้งแฉ่งแจ้งไข ตงแต่ต้นจนได้มีไชย
 แล้วให้เอาตัวมาทั้งมา ๖๖ เจริญ ๖๖

เล่ม ๕

๑ สามก๊ก คำ กลอน ๖๖

๕๑

๑ บัตัน ๕ ทหารรองในกองทัพหน้า มัดเอามาทั้งเจ้าพารา กับมาฮิวเข้ามา
ทันใด ๖๖ ๕ ๖๖

๑ บัตัน ๕ มาทั้งมิดไคกันบิ๋ว ๕ จงถามว่าชาติด้วยสิ่งไร ๕ จงแก้ให้ไป
จับเรามา ๖๖ ๕ ๖๖

๑ เมื่อนั้น ๕ โจโฉตอบความที่ถามว่า ๕ ตัวคิดร้ายต่อเราเจ้าบุญญา ๕ ขอสืบ
เข้าปลาเลี้ยงค่ายไทย ๕ หลอกให้เราออกไปเยี่ยมทัพ ๕ แล้วจะจับมาเราให้ตกไซย
ก็รามีสตินด้วยอันใด ๕ จงตั้งใจลงมาจะฆ่าฟัน ๕ มาถึงพระนครก็ไม่ได้ ๕ ใครเล่าข้างคิด
บิตัน ๕ กระบดต่อบาทบงทรงธรรม ๕ คิดกันกับอยู่ก๊วยคนข้างใน ๕ อ้ายอยู่ก๊วยจะเอาไฟเผาบุรี
ขอนแก่นฤหาไม ๕ จงมีจริงคิดอ่านให้การไป ๕ คือใครก่อเหตุเภทพาล ๖๖ ๕

๑ ฟังเอ๋ยฟังดู ๕ เหน้มนรู้เรื่องเราที่คิดอ่าน ๕ จงว่าเองเสแสงมาแก้ปาล
เราได้คิดอ่านเมื่อไร ๕ ตัวคิดจะเอาราชสมบัติ ๕ จงกำจัดเราเสียให้เป็นผี ๕ ผู้ใดใคร
จะนับว่าตัวดี ๕ เรานี้ไม่เสียตายชีวา ๖๖ ๕

๑ เมื่อนั้น ๕ โจโฉแค้นขัดสหัส ๕ จงให้คุมเอาตัวอยู่ก๊วยมา ๕ ให้พร้อมหน้าจะ
ว่าประการใด ๖๖ ๕ ๖๖

๑ บัตัน ๕ ถ้ามรงค์น้อมรับคำบิ๋ว ๕ ออกมาพาอยู่ก๊วยเข้าไป ๕ ยังในที่ว่า
ราชการ ๖๖ ๕ ๖๖

๑ เมื่อนั้น ๕ อยู่ก๊วยใจเหี้ยมกำแหงหาญ ๕ มิได้กลัวตายวายปราณ ๕ ถึงตำแหน่ง
ราชการก็เข้ามา ๕ สบัตกรวนโถ่งฉางพลางนั้ ๕ มิได้บังคมก้มเกศา ๕ เหน้มาทั้งผู้กมัต
รัตกายา ๕ กราบกับบาทแล้วไป ๕ เมื่ออยู่ดี ๆ มีเหตุมา ๕ เขาว่าข้ากับท่านคิดการใหญ่
คือจะแก้ล้างฆ่ากันให้ปล้ลย ๕ ตัวเราใช้เป็นค่าของแผ่นดิน ๕ เพราะเจ้านายไม่มีฤทธิ์อำนาจ
บ่าวทาสต้องจับหายตายส้น ๕ ไม่คิดคดกระบดต่อเจ้าธรณินทร์ ๕ แต่ต้องรับหมดสิ้นด้วยสิ่งใด
มาแก้ล้างฆ่ากันเปล่า ๆ ๕ เพราะเรานี้มีเจ้าเหมือนหาไม่ ๕ คือผู้ใดใจตนว่าอย่างไร
ก็เร่งให้เอาตัวออกมา ๖๖ ๕ ๖๖

นำ ต้น

๑ สามก๊ก คำ กลอน เล่ม ๖ ฑะ

๑ ตั้งแต่โจโฉนำมาตั้งอยู่กู่ต่าย แล้วมาเฉียวกพลมาแก้แค้นแทนบิดา
ได้รับกับโจโฉฯ ตัดหนวดหนีไปได้ จนถึงมาเฉียวหนีกลับไปเมืองเสเหลียง ฑะ

๑ โมเอยโมโห โจโฉแสนพิโรธโกรธตัวสั่น จึงส่งบุชู่ไปด้วยพลัน ไปเอา
น้องเมี้ยนเปี้ยวเต็กมา ผู้เป็นโจทย์มาถามให้แจ้งใจ จะว่ากระไรก็ให้ว่า อ้ายเปี้ยวเต็ก
ก็เปนน้องของภรรยา มาฟ้องหากว่าโทษจะโกรธใคร ฑะ

๑ บัดนั้น ผู้คุมรับสั่งหาข้าไม่ จึงออกมาพาตัวเปี้ยวเต็กไป ถึงที่ในชำระ
ราชการ ฑะ

๑ เมื่อนั้น อุปราชมีราชบรรหาร เองรู้เห็นเป็นไฉนจึงให้การ ศักดิ์พยายาม
คือใคร เวลาเจรจาคิดกันนั้น กลางคืนกลางวันเป็นไฉน จึงบอกความตามจริงทุกสิ่งไป
แล้วให้เปี้ยวเต็กนั้นสาบาญ ให้เชิญรูปปูนเถาออกมาตั้ง คอยฟังความสัจจที่ฐาน
กรมพระอาลักษณ์พนักงาน ก็นำคำสาบาญขึ้นโต๊ะ ฯ เชื้อ ฑะ

๑ ขอเขียนเต้ปูนเถาแม่ปูนเถากัง แจกเขียนไต่หลงทงน้อยใหญ่ เตหาหยินเตาชื่อ
แห่งใด ๆ เทวดาน้อยใหญ่บันดามี เสือเมืองทรงเมืองอันเรื่องฤทธิ์ พระจันทร์
พระอาทิตย์อันรังศรี ยะโฮวาเยชู้ฤทธิ์ เจ้าเซ็นผู้มีฤทธิ์ไกร อีเหล่าตาท่าบนสวรรค์
เวศสุวรรณอินพรหมเป็นใหญ่ ทงเจ้าพ่อเจ้าแม่แห่งใด ๆ ลูกข้างเขิญให้ท่านมา
สืบอบสืงจะกละอันศักดิ์สิทธิ์ เชิญมาสถิตยจงพร้อมหน้า ข้าพเจ้าเปี้ยวเต็กเจ้าพาลา
จะขอแจ้งสัจจตามจริงไป ถ้าเอาเท็จมากล่าวพาที ขอท่านทงบนันดานให้ ให้ถูกลูก
เกาทัณฑ์ถึงบัลโดย สันชาติไปให้เกิดเป็นสุกร สำหรับเขาสังหารชีวา บริโภคมังสา
สะโมสร จนสนกับสนกลปทุทนต์ร ให้เกิดเป็นสุกรทุกชาติไป ฑะ

๑ สาเอยสาบาญ แล้วให้การจริงแจ้งแฉ่งไข ว่าเวลาสองทุ่มข้าจำไว้ อยู่กู่อยู่ใน
ห้องไสยา กับนางลิซุนเอียงแนบนั่ง เล่าให้เมียฟังเพนนึกหนา ข้ายันแอบอยู่
แทบทวารฯ ได้ยินว่าอุปราชใช้ไป รับให้ม้าทั้งมาในเมือง แค้นเคืองจะฆ่าให้
ตักไชย ม้าทั้งอยู่กู่คิดกันไว้ อุปราชออกไปจะมาฟัน อยู่กู่จะบีบประตูละ
จับลูกเมียเช่นฆ่าให้อาสน์ จะขับไพร่หักโหมโรมรัน เอาไฟนั้นเผาวังพังทำลาย
ผลาญแซ่โจเสียให้อาสน์ ให้สิ้นพิษพิษพิษสหาย สันคำให้การบรรยาย ลิซุนเอียง
โหมฉายเป็นพยาน ๖๖

๑ เมื่อนั้น อุปราชตบหัตถ์อยู่ณตณาน ให้เอนางลิซุนเอียงมาให้การ นำคำ
สาบาญเหมือนกัน ผิดอยู่แต่ว่าเมื่อตายไป จะเกิดชาติใด ๆ เมื่ออาสน์ ให้เป็นนาง
เชียงเจียวทุกนิรันดร์ สำหรับท่านแหงหวยทุกคืนวัน สาบาญแล้วพลันทันใด บังคับ
ให้เบิกความทุกสิ่งสรรพ ลิซุนเอียงให้การยืนยัน ว่าท่านอยู่กู่ผู้สามี คิดอ่านพ้อลง
พระอุปราช หมายมาทจะฆ่าให้เป็นผี หลายครั้งยังไม่ได้ทวงที ครองจงหลอกให้
ออกไป เอาเข้าเสปียงเคียงกองทัพ ให้ม้าทั้งจับมาเสียให้ตักไชย ตัวอยู่กู่จะทำการ
ข้างภายใน จะเอาไฟเผาวังบรร ลุกหลานเหลนหลืออุปราช จะฆ่าให้วินาศสังหอน
แล้วเราเข้าชิงเอาพระนคร มาเป็นนรินทร์บนครองเมือง ความจริงอย่างนั้นของข้า
เล่าแจ้งกิจจามาตามเรื่อง ถึงจะลงคนละหลักไม่ยกเอียง สันเรื่องให้การดังกล่าวมา ๖๖

๑ บัดนั้น อยู่กู่พิโรธโกรธนักหนา สบัตตรวนแผ่นโลดกระโดดมา ผู้คุมยุตคร่า
เอาตัวไว้ ประกาศอกร้องหวยอืแพสยา กู้ได้วักบึงที่ตรงไหน ฤว่ากูเอามึงไม่ถึงใจ
แกลงมาให้โทษกันให้บัลไลย เสียแรงกูรักมึงถึงขนาด ตั้งหนึ่งดวงชีวิตก็ว่าได้ เอา
อะไรสารพัดไม่ขัดใจ เว้นไว้แต่ตัวกับจันทรา ความถนอมตั้งจะกล่อมไว้กลางจิต
มิได้คิดคุณเราเท่าเกศา แกลงใจให้โทษใจตนา ให้เขามาชีวิตกูบัลไลย ชั่ง
แทนคุณครั้งนตจริงหนอ กูไม่กลัวดอกที่ข้อยจะตักไชย ขอเทวนชนฟ้าสุลาไลย เทพไทย

จงเปนนทพยานยล ข้าพเจ้ามีพระคุณกับมันมาก มันตักยาก็มาเลี้ยงให้เปนผล มิให้
มีอนาทรต้องรอนรน มันจรชนต่อข้าผู้มิดคุณ ตัวข้าอาสัญในวันนี้ เพราะกาลหึง
อุบาทว์ชาติสณฺฑน ขอให้มันม้วยวินาศชาติตระกูล สันสุญสู่ทุกขจรมา แล้วร้องว่า
แน่ะมหาอุปราษ อันสันชาติรอยแรดแพสยา ควรแล้วที่ท่านเอามันมา จงเลี้ยงเปน
ภรรยาเถิดต่อไป ๖๖

๑ เมื่อนั้น มาแห่งเคื่องของหมองโหม ครันรู้ความกระหนกประจักษ์ใจ จง
คำอู่กู่ไปด้วยทันที ว่าอายคนอุบาทว์ชาติหลง จงยงตั้งมหาบักจะ มาพากุ่ย่อยยับ
ดับชีวี ชาติอายคนอัปรีหลงหุเมย ไหน ๆ ก็ไม่พ้นความตาย ทำให้การใหญ่ของกุ
เสีย คบอายคนหน้าดำระยำเยย ไขว่ใจเมื่อยิ่งกว่าแม่บังเกิดตน ถึงเวลาเมื่อหมาจะ
มาเกิด ชิงกำเนิดของสุนัขมาบ่ตีสันธ ถ้าหาไม่แล้วที่ไหนอายจรชน อ้ายแซ่โจ
ก็จะบ่นด้วยมือกุ สันชาติโคตรจรยศกระบถเมือง ทำให้เจ้าแค้นเคื่องอายอดสู มันคิด
เอาสมบัติเปนสัตว์ อักตัญญูต่อเจ้าเข้าแดงตน กุยกมาเสียท่ามึงทงน เพราะคบคน
อัปรีจบบน ถึงจะตายไม่เสียตายกับชีพนม แต่เสียใจด้วยอายคนหนกแผ่นดิน หลง
ด้วยอรรอยแรดแพสยา ถ้าหาไม่ได้ดูหน้าอายกิงฉิน ๖๖ ครวญ ๖๖

๑ โธ่สงสารทูลกระหม่อมจอมวันทร พระจะผินภักตร์พึงผู้ใดใคร ๖ โธ่ โธ่ให้ ๖๖

๑ เมื่อนั้น อู่กู่กราบบาทาสอนให้ มาแห่งว่าโธ่องค์พระทรงไชย สันข้าไป
ใครจะช่วยปราบสัตว์ อู่กู่กว่าข้าพเจ้าทงสองน หมาจะเอาชีเข้าต่อสู้ ด้วยสัจจ
ตงมนกตัญญู มาเสียรู้แพสยาอาธรรม มาแห่งว่าเพราะมึงจึงเสียการ อู่กู่กว่า
ร้ปรทานเพราะหม่อมฉน เพราะมีคุณเลี้ยงไว้ ๆ ใจมัน พาให้ท่านม้วยชีวี มาแห่ง
ว่าเกิดเปนนทไม่กลัวตาย แต่เสียตายการใหญ่ในกรุงศรี เราบัดโดยใครจะกล้าคิดรว
เข้าต่อสู้ช่วยเจ้าเมื่อคราวจน อู่กู่กว่าถ้าเราทงสองม้วย ใครจะช่วยเจ้านายเห่นขัดสน
เห่นเล่าปี่มาเจียวทงสองคน คงจะคิดมาประจัญประจัญบาน มาแห่งว่าข้าขอลาคลไธไป
เทวดาใด ๆ ทุกสถาน ขอฝากองค์ทรงไชยคุ้มไภยพาล ให้ผู้มาผลาญอายสัตว์
อู่กู่กว่าปุนเถาปุนเถากัง ช่วยได้หลงอย่าให้อายอดสู เตชะเราตงมนกตัญญู ให้

๑ เมื่อนั้น โจโฉเคืองขึงหมองหมาง เชื้อยให้ม้าใช้ไปวาง ทุกด้านทาง
นครบันดามิ ให้จับม้าตายทัพหลัง ส่งลงมายังกรุงศรี จงรีบไปพลันทันท่วงที
บอกเจ้าบุรุษให้รู้การ ๗๖

๑ บัตินน ม้าใช้คำนับรับสาร เผ่นชนหลังม้าอาชาชาญ ขับควบทยาน
หือไป ๗๖

๑ ครั้นถึงด้านทางทุกแห่งหน จึงบอกยุบลแถลงไข ส่งหนังสือให้อ่านแจ้งการใน
ทุกด้านทางเวียงไชยบุรี ๗๖

๑ บัตินน ฝ่ายพวกกองทัพแตกหนี พากันคนป่าพนาลี พบโยธิตัณฑ์
ประดังมา จึงเข้าหาม้าตายแจ้งเหตุการณ์ ผู้เป็นหลานม้าทั้งนาคา เล่าแจ้งเหตุผล
แต่ต้นมา จนมาถึงมรณานคาโดย บัตินนโจโฉให้กักด่าน จะจับท่านส่งไปให้จงได้
ขอท่านยกทัพกลับไป ปลอมเป็นพลไกรไปเมืองเรา ๗๖

๑ ฟังเอยฟังว่า ม้าตายโสกาสร้อยเศร้า ต่างวิโยคโศกสัลย์ไม่บันเทา ความ
แค้นแสนเศร้ากลัดใจ จึงรีบจัดแจงแปลงกายา ปลอมเป็นลูกค้าเมืองใต้ เข้าเดิน
คละปะปนพลไกร พากันหนีไปบุรี ๗๖

๑ จะกล่าวฝ่ายกัณนิโจโฉ หายโมโหปรีเปรมเกษมศรี ครั้นเสร็จจามาแห่งสนชิว
ฝ่ายเหนือไม่มีเปนกังวล จึงสั่งให้ตระเตรียมกระบวนทัพ พร้อมสรรพสารพัดไม้ขัดสน
พอถึงวันได้ฤกษ์จะเลิกพล สำเนียงคนก็ก้องโลกา ๗๖

๑ บัตินน กองตระเวนสืบด้านอาสา ครั้นรู้ข่าวเล่าปี่เข้ามา กราบทูลกิจจา
วังนาคลัน ว่าบัตินเล่าปี่จัดแจงทัพ พร้อมสรรพไพร่พลพลขันธ์ จะยกไปหักโกโม
โรมรัน เอาเขตรับขันเสฉวนเวียงไชย ๗๖

๑ เมื่อนั้น อุปราชนักพรณ์หวนไหว ตกใจหนึ่งขึงตึงไป ทอดถอนใจใหญ่
แล้วพาที ถ้าเล่าปี่ไปตีเสฉวนได้ จะตั้งตัวเป็นใหญ่ขึ้นเต็มที เปนห้องแต่ฎาเปนอ่อง
ครองบุรี เหนียวากที่ปราบได้ดังใจจง เหมือนปล่อยเสือเข้าป่าปลาลงน้ำ คงจะกำเริบ
ฤทธิ์มพิศม์สง พวกขุนนางน้อยใหญ่ทั้งหลายจง ช่วยได้หลงตรองคิดกิจการ ๗๖

๑ บัตัน ตันกัณฑ์ที่ปลูกษาปัญญาหาญ ว่าท่านอย่าอาวรณ์ร้อนรำคาญ เราคิดอ่าน
ให้มันแยกแตกร้างกัน เพราะขุนกวนเล่าปีติกันอยู่ จึงได้คิดรับสู้เป็นคู่กัน ข้าจะ
ทำมันให้ผิดใจกัน ขอท่านจงให้ยกพลโยธา ให้ตัวนายฝ่ายทหารคุมกองทัพ สมทบ
กับเตียวเหลียวเมืองหับป่า ไปตีเอากังตังพารา เหนว่าขุนกวนจะตกใจ คงมาขอ
กองทัพเล่าปี ให้ไปช่วยรวีแก้วไข เล่าปียังกำลังจะยกไป เข้าชิงไชยเสฉวนพารา
ขุนกวนไปขอกองทัพไซ เล่าปีคงไม่ให้ตั้งปราธนา ขุนกวนคงจะพิโรธโกรธโกรธา
สองพารากจะขาดทางไม้ตรี เรายกเข้าตีเอากังตังได้ แล้วเลยไปตีกระทั่งถึงเล่าปี
คงจะได้สมปองสองบุรี เพราะขาดทางสามัคคีไม่ช่วยกัน ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่า หัวเราะฮาๆ เกษมสันต์ ท่านคิดเราคิดไม่ผิดกัน จึงส่งไป
พลันทันใด ให้เกณฑ์ทหารสามสิบหมื่น ครนครนสนั่นหวั่นไหว เสียงทหารให้
ฉาวเกรียวกราวไป ทำให้เอกรีกอ้ออึ้ง แต่งให้เตียวคับเป็นทัพหน้า คุมพลโยธา
แสนหนึ่ง โจหยินทัพหลวงอึ้งคั้ง แม่นไปถึงหับป่าบุรี ให้เตียวเหลียวสมทบทหาร
ทำการเอกรีกให้อึ้งมี ไปตีเอากังตังธานี คูที่ขุนกวนประการใด ๖๖

๑ บัตัน นายทหารน้อมรับค่านับไหว ออกมาเกณฑ์พลสกลไกร จัดสรรพ
กันไปตามบัญชา ๖๖ เจริญ ๖๖

๑ ได้รบจำนวนสามสิบหมื่น แต่พันเขี้ยวชาญหาญกล้า แบ่งเป็นสี่กองโยธา
ซ้ายขวาหน้าหลังตั้งกระบวน พร้อมแล้วยกพลโยธา เสือป่าแมวเขาดีฉวน เสียงฆ้อง
กลองกระหึ่มครมครวญ เดินกระบวนดักษกรคลาไคล ๖๖ กราวนอก ๖๖

๑ ครนมาถึงบุรีหับป่า จึงให้หยุดโยธาทัพใหญ่ กองทัพตั้งค่ายรายไป ให้คนใช้
ไปหาเตียวเหลียวมา ๖๖ เชิด ๖๖

๑ เมื่อนั้น เตียวเหลียวชาญไชยใจกล้า รู้ว่ากองทัพยกมา จึงมาหาปฤกษา
ราชการ ๖๖

๑ โจหยินบอกตามรับสั่งพลัน ให้ท่านจัดแจงเตรียมทหาร สมทบทัพขัณฑ์นิกรไป
รอนราญ เข้าด่านกังตังเวียงไชย ๖๖

๑ บัตัน^๕ เตียวเหลียวครนแจ้งแดงไข^๕ จึงออกมาจัดพลสกลไกร เกณฑ์กัน
หวนไหวเปนโกลา ๗ เจริจา ข้า^๕ปี ๖

๑ เมื่อน^๕ ชุนกัวนตกใจเปนนักรหน้า จึงให้ประชุมหมู่เสนา ปฤชาด้วย
ข้อราชการ โจโดยกทัพมาโตใหญ่ ใครจะเหน้อย่างไรให้ว่าขาน จะแต่งทัพออกรับ
ประจัญบาน ฤจะคิดอ่านประการใด ๖

๑ บัตัน^๕ เตียวเจียวที่ปฤชาเสนาใหญ่ จึงว่าต้องใช้ให้คนไป หาโลซก
เจ้าเวียงไชยของกุนมา ให้มีหนังสือถึงเล่าปี ให้ยกพลโยธี้แก่ลัวล่า มาช่วยป้องกัน
พารา ตามประสาเกี่ยวตองพี่น้องกัน ประการหนึ่งโลซก^๕ชุน ได้มีคุณกับเล่าปีเป
มหันต์ คงจะยกโยธามาโรมรัน ช่วยป้องกันกั๋งตั้งบุรี ๖

๑ เมื่อน^๕ ชุนกัวนตฤตรองเห็นตองที่ ให้ม้าใช้ไปปล้นทันที หาเจ้าบุรี
ของกุนมา ๖

๑ บัตัน^๕ ม้าใช้คำนับรับอาษา ลงเรือแล่นไปใช้มา เข้าหาโลซกแจ้งคดี ๗
เข็ด ๖

๑ เมื่อน^๕ โลซกนายทหารชาญไชยศรี ทราบข่าวรีบมาไม่ช้าที่ เข้าไปใน
ที่บัญชาการ ๗ เข็ด ๖

๑ เมื่อน^๕ ชุนกัวนปรีชาล้าหาญ จึงบอกว่าโจโฉมารอนราญ ขอท่านช่วย
มีหนังสือไป ให้เล่าปียกทัพพวยหาญ มาช่วยรอนราญแก้ไข ป้องกันกั๋งตั้งเวียงไชย
เพราะท่านได้มีคุณต่อกันมา ๖

๑ บัตัน^๕ โลซกรับคำชุนกัวนว่า รีบจัดจัดแจงแต่งสารา แล้วให้จิวก้าถือไป ๗
เจริญ ๖

๑ บัตัน^๕ จิวก้านอรั้นคำนับไหว ลงเรือจากท่าคลาโคล ตรงไปฝากฝั่ง
ชลธาร ๗ เข็ด ๖

๑ ครนถึงบอกนายประตู เราผู้ทูลหนังสือสาร จะขอเฝ้าองค์พระภูบาล
ถวายสารต่อองค์พระทรงไชย ๖

เล่ม ๖

๑ สามก๊ก คำ กลอน ๖๖

๑๐๑

๑ บัตนน นายทวารพังแจ้แดงไข จึ่งเข้าไปทูลพระภูวไนย เล่าให้ไป
รับเข้ามา ๖๖

๑ บัตนน ขุนนางนายทวารหาญกล้า คำนับแล้วกลับออกมา จึ่งพาจิวก้า
เข้าไปใน ๖๖

๑ ครนถึงจิงถวยสารศรี กราบทูลคดีแดงไข เล่าปรีบสารนั้นทันใด ส่งให้
ขงเบ้งอ่านฟัง ๖๖ เอกะบท ๖๖

๑ ในสารข้าพเจ้าโลซก ไต่เจียงกุนโตตักกั้งตั้ง ขอประณมน้อมกายถวายบัง คม
ยังพระเจ้าอาร์เธอ ทุกวันนี้อยู่ไกลก็เหมือนใกล้ ด้วยน้ำใจคิดถึงเสมอ ๆ ๖๖
เพื่อนเราชวนเกลอ ขอเธอจงช่วยทูลมุลคดี พระขุนก้วนหมายคำนึงฟังพระน้อง
จะบอกกองทัพช่วยบูรีศรี ด้วยใจโง่ยกพลพลโยธ จะมาตักตั้งพารา เตียวเหลียว
เตียวคับเคาหู ตั้งอยู่กับเมืองหับป่า ทหารสับสนหม่นโดยอัตรา ขอทัพพระอนุชาไป
ช่วยกัน ๖๖ ร่าย ๖๖

๑ พอจบสารนั้นทันใด พระเล่าปี่ตกใจไหวหวั่น ขงเบ้งหัวร่อองัน ว่าท่าน
ตกใจทำไมมี แล้วผินหน้ามาส่งกับจิวก้า จงกลับไปพาราบูรีศรี บอกโลซกเพื่อนรัก
ที่จักรกรี ให้เอาคตินทูลมุลความ อันกองทัพโจโฉซึ่งยกมา เราอาษาชิงไชย
ในสนาม มิให้เกิดการณรงค์ทำสงคราม ลุกลามไปกั้ตั้งเวียงไชย ให้องค์ท้าว
เจ้านครอนตาหลับ เราจะรับตีทัพโจโฉให้ บอกทหารทุกตำแหน่งให้แจ้งใจ ไม่ต้อง
ใส่เกราะรบให้ป่วยการ ๖๖

๑ บัตนน จิวก้ารับวาทะว่าขาน คำนับลงมาทำชลธาร ลงนามมาสะถาน
บูรี ๖๖ เชิด ๖๖

๑ ครนถึงทูลแจ้แดงไข เหมือนเข้าไปพุดจากกับเล่าปี่ ขงเบ้งรับอาษาจะรวี
มิให้ไพร่มาถึงเมือง ๖๖

๑ เมื่อนั้น ชุนกวนฟงแจ้แสดงเรื่อง หายความพิโรธโกรธเคือง ค่อยปลดปล่อย
ความรอนผ่นสำราญ จึ่งพูดว่าขงเบ้งผู้บัญชาพาที่กล้าหาญ รับว่ามีไหม
ไภยพาล เขาจะคิดอ่านประการใด ที่ไม่เชื่อปณิญาตรองไม่เห็น ก็ว่าเขาหลอกเล่น
แต่พอได้ พวกที่เชื่อปณิญาดีกว่าไป ขงเบ้งรับไม่เป็นไรอย่ากลัวมัน ๖๖

๑ เมื่อนั้น ชุนกวนตรองตฤณิกพรวน ให้เตรียมพลรับรองคอยป้องกัน ระวางดู
เชิงชั้นประการใด ๖๖ เจริญ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่จึงดวงสงไสย จิงถามขงเบ้งด้วยทันใด ท่านเห็นเป็นไฉน
เขารับรอง ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งพรายพรมยมายอง ว่าโจโฉนั้นนกกตถูกตรอง หมายปองจะมาตี
ข้างฝ่ายเรา แต่เกรงทัพมาแทงเป็นกำลัง จะมารบหักหลังเป็นสามเส้า จึ่งไม่กล้า
หักโหมมาโจมเอา บัดนี้เล่าสนความพัวพัว เพราะมาแทงนั้นบัลโดย จึ่งได้มาตี
กึ่งตั้ง แต่มาเฉียวมาค่ายสองนายยัง ประกอบทั้งผสมและปณิญา ขอต่านจมีหนังสือไป
ให้มาเฉียวแจ้งใจเหมือนคำว่า ให้เร่งยกทัพลงมา เราคอยทำจะช่วยชิงไชย ๖๖

๑ บัดนั้น พรหมกันยินดีจะมีไหน เล่าปี่จึงแต่งสารแจ้งการไป ให้มาไช
ไปเมืองเสเหลียงพลัน ๖๖

๑ บัดนั้น มาไชรับสารแล้วผายผัน เสน่ขบภาชีตบับ หื้อใหญ่ผายผัน
ตรงไป ๖๖ เชิด ๖๖

๑ ฝ่ายว่ามาเฉียวอยู่บุรี เมื่อจะเกิดมีเหตุใหญ่ บิดาขึ้นถึงบัลโดย เผอิญให้
ไม่สบายในวิญญา จะนอนนิ่งเดินเล่นไม่เป็นสุข ผุดลุกเดินออกมานอกฝา แล้วเดินกลับ
เข้าไปในไสยา เอนตัวนิทรากหลับไป บังเกิดนิมิตร้อจรรย ในฝันว่าพยัคฆ์โตใหญ่
มาขบกัดจนขึ้นวันบัลโดย ตกใจตื่นบนลุกออกมา จิงเล่าความฝันทันที ฝันหลากใจ
เป็นนักรหา ผู้ใดเป็นผู้รู้ตำรา ตีรายจงว่าให้แจ้งใจ ๖๖

๑ บัดนั้น บังเต็กจางแจ้งแถลงไข ฝันรายนักรประจักษ์ใจ เหนจะมีไภยแก่
บิดา ๖๖

ฉีกอ่านสารศรีขงมามา ฯ อ่านสาร

๖๖

๑ ในสารเราเจ้าเง็กจิวันศรีศร ทราบเหตุแสนโหดร้าย ว่ามาทั้งเสียที่สนชวา
ประหนึ่งว่าแบนขาดออกจากกาย ด้วยเราสองปองรักกันนักหนา ในจิตที่ว่าเพื่อน
เหมือนสหาย เมื่อครั้งองค์พุทธพงษ์ขงชนารายณ์ อองเฮาตายทรงพระทุกข์ชัณทราน จึง
ทรงเขียนอักษรในภูษิต ด้วยโลหิตของพระองค์น่าสงสาร ให้ตั้งสินช่วยคิติกิจการ บิดา
ท่านเราด้วยให้ช่วยกัน ร่วมสาบถนกันไว้ถึงหกนาย จะทำลายแซ่โจให้สาสูญ ตั้งสิน
ทำการไม่เสียที่มัน มันจับได้มาพันตั้งสินตาย บิดาเจ้ากับเรานั่นหนีได้ การจึง
ไม่เสร็จสมอารมณ์หมาย มาครั้นขงมาเท่งวาย เราเสียดายเหลืออันพันกำลัง ขอให้
หลานจงคิดถึงบิดา ยกพลมาแก้แค้นมันโดยหวัง เราจะยกเข้าข้างนตประดิ่ง ให้มัน
ห้วงน่าหลังคงเสียที่ ฯ ร่าย

๖๖

๑ จบสารอ่านสิ้นทันใด จึ่งตอบหนังสือไปถึงเล่าปี ให้ม้าใช้ไปแจ้งแห่งคดี
ว่าเราจะไปติดตามสารา

๖๖

๑ บัดนั้น ม้าใช้รับคำที่ราว่า คุณเขาคำนับกราบลา ออกมาขึ้นม้ารีบไป
เชิด ขี่ไป

๖๖

๑ เมื่ออนัน หันขุยตรตรงหมองไหม้ เปนปลัดเมืองเสเหลียงเวียงไชย กับ
ม้าเท่งนั้นได้เปนเกลอกัน โจโฉฆ่ามาเท่งวายปราณ จึ่งให้สารมาถึงหันขุยนั้น ให้
จับบุตรนาคสองมานัน ให้จำมันคุมส่งลงไป แล้วจะให้หันขุยมียศลา เปนเจ้าพารา
โตใหญ่ แทนที่ฆ่าเท่งต่อไป แต่น้ำใจหันขุยไม่ยินดี ฯ ร่าย

๖๖

๑ จึ่งส่งให้คนขี่ขึ้นไป บอกให้มาเฉียวนั้นมานี้ คนใช้คำนับรับว่าที่ ไปยัง
ที่มาเฉียวทันใด ฯ เชิด

๖๖

๑ ครนถจงแจ้งเนอความว่า ท่านบิดาให้เชิญไปจงได้ ได้สิ่งของเมืองหลวง
ท่านหวังไว้ ท่านจะให้ได้อ่องเปนรางวัล

๖๖

๑ ฟังเอยฟังว่า มาเฉียวรีบมาขมิ้มมัน จึ่งเข้าไปนอนบนบอพลวันท์ เตี่ย
เรียกฉนั้นมาว่าไร

๖๖

๑ เมื่อนั้น โจโฉเขียวชาญหาญกล้า ครั้นทราบข่าวศึกก็ตกตรรา ให้โจทอง
 น้อยยายกทัพไป บ่ป้องกันตงกัวนแดนด้าน อย่าให้เสียราชการของเราได้ มันจะดำว่
 ขานประการใด จงอดใจรักษาสักสัปดาห์ แม้นใครขืนยกออกชิงไชย จะฆ่าให้ชิว
 อาสัญ แม้นพันกำหนดสัปดาห์ ไม่ห้ามปรามกันตามแต่ใจ แล้วเห็นว่าโจทองยังหนุ่ม
 นั้ก กลัวจักไม่อดโทโสได้ จึงให้ซีหลงกำกับไป แล้วให้โจหยินยกหนุนตาม ๖๖

๑ บัดนั้น นายทหารแม่ทัพทั้งสาม คำนับลามาจัดการสงคราม ด้วยยกพล
 หนุนตามกันไป ๗ กราว ๖๖

๑ มาเอยมาถึง ยังขังตงกัวนด้านใหญ่ จึงไล่คนขนรักษาน้ำไว้ ป้องกัน
 เวียงไชยบุรี ๗ เจริจา ๖๖

๑ เมื่อนั้น มาเฉียวเขียวชาญไชยศรี จึงขับทหารโยธี เข้าล้อมบุรีด้านไว้
 ไม่เห็นชาวพาราออกมารบ นิ่งสงบห้ามท่วงทีไม่ ให้พวกพลดำข้าพากันไป ตรงว่า
 ด้านทวารไชยริมกำแพง ตะโกนทำด้วยคำอันสามหาญ หยาบข้าว่ากล่าวด่าแข่ง
 ลำเล็กสามชั่วโคตรบนขแรง กล่าวแก่งหยาบข้าทหาร ๖๖

๑ เหยย ๆ อุปราชลูกโจโก้ ชาตอายุมาโชอยู่ใต้ถุน ทังโคตรปราบเคียรัจฉาน
 เนรคุณ ชาตสะถุนแสนร้ายอัปรี พอมึงอายุผู้ร้ายวังราว แม่มึงเหล่าคนหลวงโรงสี
 บ่มึงคนแตกคุกกาลี ยามึงคนโสเฟณตตรา ขวดชายมึงชาตอายุผู้ร้ายปล้น ขวดหญิง
 มึงคนประราชิกสักหน้า ตระกูลปราบเคียรัจฉานต่อ ๆ มา ชาตขคำทรยศกระบนาย
 มึงข่มบัพทพวงของเคียรัจฉานเต ชาตอายุเนรคุณเจ้าเบ้าฉิบหาย อย่างนี้กล่อย่างจะปลด
 รอดความตาย นายกูคือพระยามัจจุรา มึงถึงกรรมจำตายวันนั้นแล้ว มิได้แคล้วคมดาบ
 ด้วยบาปหนา เปนไรคุมตหัวไม่ออกมา ทหารมึงเหมือนอย่างหมาคอยกัดแมว ที่จะ
 กัดพยัคฆมาน้อย่าหมาย ทังบาวนายก็จะดินลงแล้ว ๆ ทังโคตรแม่โคตรพ่อเหล่ากอแนว
 เทียนแถวตายโหงด้วยโงฟาล ชาตอายุหมาลอบกัดสัตว์น่าขน ดีแล้วยกพลมาต่อต้าน
 แม้นพวกมึงกลัวตายวายปราณ มากกราบกรานฝ่าเท้าเจ้านายกู เพื่อจะโปรดโคตรมึง
 อ้ายโจโฉ แซ่โจจะได้ติดแผ่นดินอยู่ มึงจะนั่งข่มข่อนนอนนาคุดคู้ พวกกูจะประดัง
 พังบุรี ๖๖

๑ เมื่อนั้น ๕ โจ้หองแค้นใจดังไฟ ๕ ฉวยอาวุธลุกขึ้นวิ่งเป็นสิงคลี ๕ ให้จัดแจง
โยธีจะออกไป ๕ ๖

๑ บัดนั้น ๕ ชีหลงมีปณฺญาอัชฌาไศรย ๕ วิ่งมาหยุดห้ามปรามไว้ ๕ ว่าอะไรนี่ท่าน
ไม่ตริตรอง ๕ ขรอมันตระเตรียมไว้แน่นหนา ๕ จึงใช้คนมาตำทำจงหอง ๕ มันเราโกรธ
โลดออกไปตั้งใจปอง ๕ ก็จะต้องกลมันเปนมันคง ๕ ในสัปดาห์ท่านกำหนดให้อดใจ ๕ ล้อ
อย่าได้เสียขี้จิ้งจอก ๕ พอตีฬามาเมื่อไรเหมือนใจจง ๕ เราก็คงจะได้ทำให้หน้าใจ ๕ ๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังห้าม ๕ ค่อยดับความเสียขี้ลงไปได้ ๕ ก็เตียมใจไปให้ค่อยหายไป
แต่ในใจขัดแค้นแน่นอร่า ๕ ทนให้คำโคตรเงาเมาแก้ว ๕ วันนั้นทหารเลวมารุมตำ
ลำเล็กโคตรหลายอย่างต่าง ๆ นา ๆ ๕ โจ้หองฟังดังอุราจะแตกตาย ๕ พอชีหลงไปแจกเข้า
ทหาร ๕ ยิ่งบันดาลความโกรธไม่เหือดหาย ๕ เผ่นชนม้าพาพลพลนิกาย ๕ เปิดประตู
ฝ่ายซ้ายยกออกไป ๕ ชีหลงรู้ตกใจวิ่งมา ๕ เผ่นชนม้าออกไปด้วยช่วยแก้ไข ๕ โจ้หองรู้
ก็กระหนกยิ่งตกใจ ๕ เผ่นชนม้าออกไปช่วยแก้กัน ๕ ๖ เชิด กราว ๕ ๖

๑ เมื่อนั้น ๕ โจ้หองฤทธิแรงแขงขัน ๕ เหนทหารม้าเฉียวทั้งหลายนั้น ๕ วิ่งหนี
พลวันกันไป ๕ โจ้หองยิ่งโมโหโกรธา ๕ ขับม้าเผ่นโผนกระโจนไล่ ๕ ทหารหนีคำทอวิ่งพ้อไป
โจ้หองยกพลไล่กระหน่ำมา ๕ ๖

๑ บัดนั้น ๕ ชีหลงตกใจเป็นนักหนา ๕ กับโจ้หองจึงอิวทั้งสามรา ๕ ขับม้าไล่
ตามร้องเรียกไป ๕ พอมาทันปากันจะกลับด้าน ๕ พบม้าเฉียวยกทหารทัพใหญ่ ๕ กับม้าค่าย
โอบล้อมเข้าล้อมไว้ ๕ บังเตกนินคุ่มไพร่ตีสลงมา ๕ ทงสนายตกลูกอยู่ในที่ล้อม ๕ พวกชาวเหนือ
กรูพร้อมเข้าฟันฆ่า ๕ อาศพตายเกลื่อนกลาดตาชดา ๕ ม้าเฉียวขับอาชาเข้าโจมตีฟัน ๕ พวก
ทหารโจ้หองไม่คิดสู้ ๕ ดึงหนั้หนูหนีวาลาถัวอัสย ๕ วิ่งขานขมล้มตายลงกายกัน ๕ ส่นาย
นั้นขับม้าเผ่นออกไป ๕ เหลือทหารติดตามห้าสิบคน ๕ แตกปั่นตายขับไม่ทันได้ ๕ ขับภาชีจะ
หนีเข้าเวียงไชย ๕ บังเตกขวางนำไว้เข้ารวี ๕ ทงสนายเข้าเมืองก็ไม่ได้ ๕ ขับม้าไล่เผ่น
โผนกระโจนหนี ๕ บังเตกขับม้าไล่พอได้ที ๕ ชักกระบี่ฟันผิดหวัด ๆ ไป ๕ ๖ เชิด ๕ ๖

๑ ม้าเฉียวจึงตีม้าพ้อเป็นสัญญาณ ๕ เรียกบังเตกกลับมาหาเข้าไม่ ๕ ยกโยธาไพร่พล
สกลไกร ๕ เข้าตั้งในเมืองด่านบูรี ๕ ๖

๑ บัตัน ^๕ สัทหารอุปราชที่ล่าหนึ่ ครนมาถึงอุโตธานี ก็ลงจากภาชีเข้าไปใน
ครนถึงโจโฉก็ทูลความ แต่ต้นตามจริงแจ้งแถลงไข จนเสียด่านตงก้วนเวียงไชย พากัน
หนีไปยกเข้ามา ฑะ

๑ โมเอยโมโห โจโฉกริ้วโกรธเปนหนักหนา ว่าห้ามไว้มิให้โกรธา มันจะ
ต่ำว่ากระไรก็ข่มมัน อย่าให้ออกไปรบราวี ให้รักษาน้ำที่ไว้ให้มัน กำหนดไว้แต่ใน
สิบวัน โฉนนั้นไม่ฟังบัญชา จึงสั่งบุษขุนใด ให้เอาใจหองไปเข่นฆ่า บุษขึงกรู
เข้ามา จับใจหองพันธนาจำไว้ ฑะ

๑ บัตัน ^๕ นายทหารทั้งปวงน้อยใหญ่ เห็นโจโฉโกรธจึงวิ่งไป การศึกนี้ใหญ่
เป็นสำคัญ ซึ่งจะมาน้องชายนายทหาร ให้วายุปราณชีวาอาศัย จะกำเริบน้ำใจ
เสียไชยมัน ข้าทั้งปวงขอประกันโทษกรรม ให้ทำการแก้ตัวข้างภายหลัง จะประทาน
โทษาคร่งหนึ่งก่อน แม้นคราวหลังมิได้ฟังคำสั่งสนธิ จึงฆ่าให้ม้วยมรณบัลโดยไป ฑะ

๑ ฟังเอยฟังว่า จึงยกโทษโทษานให้ สั่งให้เตรียมพลศึกไกร จะออกไป
รบสู้คู่กำลัง ฑะ

๑ บัตัน ^๕ นายทหารค่านับบั้ง ออกมาจัดโยธาตาประดั่ง ทงหน้าหลัง
พร้อมพร้อมตามบัญชา ๗ เจริจา ฑะ

๑ เสรีแล้วเข้ามาแจ้งแถลงไข พลไกรพร้อมแล้วถวนหน้า ทหารสามสิบหมื่น
โดยอัตรา ข้ายขวาหน้าหลังพร้อมกัน ฑะ

๑ เมื่อนั้น ^๕ อุปราชฤทธิแรงแขงขัน ฟังว่าทหารพร้อมกัน จึงยกพลทงหน
ริบมา ๗ กราวนอก ฑะ

๑ มาใกล้ตงก้วนแดนด่าน ให้หยุดพลทหารข้ายขวา ตงค่ายรายเป้นปีกกา
ทัพหลวงทัพหน้าพร้อมกัน ๗ เจริจา ฑะ

๑ เสรีแล้วยกพลออกจากค่าย ทงไพร่นายให้เสี่ยงสำเนียงถ่น จะยกเข้าหักโหม
โรมรัน ขิงเอาเขตรันธ์ด่านแดน ๗ เข็ด ฑะ

๑ เมื่อนั้น ม้าเฉียวฤทธิเลิศประเสริฐแสน พอรู้อำัยกระบดจะทดแทน ให้
สมแคนท่มาบิดาถูก จึ่งเกณฑ์พลพร้อมด้วยยกออกมา ปะทะหน้ารบรบเข้าต่อสู้ ด้วย
หมายจิตรกำจัดอ้ายศัตรู ยังไม่รู้ว้าโจโฉนั้นคนใด ทะ

๑ เมื่อนั้น โจโฉผู้บังคับแม่ทัพใหญ่ จึ่งขับม้าขนานาพลไกร แลไปเหิน
ม้าเฉียวเสียวสกันธ ใส่เกราะเงินรูปงามทรมสวาศ สมเปนชาติชายทหารจอมพล
ไหลสงขงขงกำลังตน สันทัดคนเปล่งปลั่งกำลังงาม หน้าขาวปากแดงดั่งแสงชาติ ปี
สินธพองอาจากกลางสนาม แกว่งทวนคล่องว่องไวในสงคราม โจโฉหวนครั่นคร้ามวิญญา
เหินบังเต็กม้าตายสองนายนั้น ยืนมาเคียงกันอยู่ซ้ายขวา สมเปนเอกนายทหารชาญศักดา
โจโฉนึกตกตรามิเสียที นี่ถ้าม้าเฉียวเขียวชาญ สมเปนเอกยอดทหารชาญไชยศรี
เข้าสงครามงามสง่าเพนท่าที่ คิดแล้วจึงมีวาจา ตูก่อนหน้มน้อยขาวเหินอ ชาติเชอตงฉิน
นาถา พวกพ้องพงษเผ่าล้วนเจ้าพระยา ไฉนมาคึดคดกระบดเมือง ยกโยธามารบเจ้า
ของตัว มิไค่กลัวเสียชื่อเขากาเลื่อง เราจะช่วยบำรุงให้รุ่งเรือง ทุลให้เพนเจ้าเมือง
แทนบิดา ทะ

๑ เมื่อนั้น ม้าเฉียวพิโรธโกรธนักหนา ผาดผัดสิงหนาทหวาดมา เหวยอ้าย
พาลาฉุไร กุจะตัดหัวอ้ายเฉียวเฉียว มาทำหม้อรองเบ้าให้จึ่งได้ มึงข่มขู่พุทธพงษ
พระทรงไชย ข่มเหงให้ราชภวไค้รอนรน ชาติอ้ายยกตัญญูเขารู้แพ้ ๕ พ่แม่ญาติกา
สัตัวน่าขน ไม่รู้จักคุณเข้าเจ้าของตน บันดาคนที่เข้ามาเพนขามึง ล้วนอ้ายโจรโจพาล
สันดานชั่ว ทนงตัวคึดว่ากูไม่รู้ถึง วัน๕ แล้วไม่ต้องตถุณักคึง กายของมึงไม่มีหัว
ตัวตีไป จงบอกความตามจริงอ้ายโจโฉ อ้ายโจโก้พ่มึงอยู่เมืองไหน กุจะไปจับมา
ให้สาใจ เอาพ่มึงเส้นไหวบิดากู อันตัวมึงจะถึงแก่คมทวน ทำบะอ้วนกินเล่น
เหมือนเช่นหมู มึงจะกระบดเอาสมบัติอ้ายศัตรู ชาติอ้ายสุนัขเขเนระคุณ แล้วขับม้า
เผ่นโผนกระโจนจับ ทหารรบสองข้างวางกันวุ่น ตลุมบอนฟอนพันกันเพนจุม
ขุลมุนแทงฟันประจันบาน ๗ เชิด ทะ

๑ บัดนั้น ลิกองตัวนายฝ่ายทหาร จึ่งขับม้าถาโถมโจมตีทยาน เข้าต่อต้าน
ม้าเฉียวไค้สับเพลง ม้าเฉียวกวัดแกว่งแทงด้วยทวน ตกม้าม้วนม้วยมรณนอนเค้งเก้ง

พลโจโจแตกตั้นเสียงครืนเครง เขยิบกันเองม้วยมอดลงวอดวาย พวกชาวเหนือถ้ำโถม
เข้าโจมตี ชาวบูรีล้มคว่ำค้ำหางาย บ้างล้มตายย้ายแยกแตกกระจาย หังไพร่นาย
โรมรันประจันบาน อักมับอาชาออกกรำรบ ม้าเฉียวขับม้าโจมโถมประหาร อักม
ขับม้าหนีตะลี้ตะลั่น จูเหล่งขับม้าต้านเข้าราญรอน ม้าเฉียวแทงด้วยทวนม้วนตักม้า
สิ้นชีวามรณังม้วยสังหาร แล้วร้องส่งโยธาพลากร ให้ฟันฟอนอ้ายโจโจให้บัลไลย ๖

๑ บัดนั้น นายทหารและพลพลไพร่ ร้องบอกกันอ้ออึ้งคั่นไป อ้ายที่ใส่
เกราะแดงนั้นตัวการ จงช่วยกันไล่ฟันให้หัวขาด คนนั้นและอุปราชเตี้ยจั้นจั้น โจโจ
ขับม้าหนีตะลี้ตะลั่น ถอดเกราะทิ้งปลอมทหารตะโพงไป ๖

๑ สามก๊ก คำ กลอน จบเล่ม ๖ สมุดไทย ๖

๑ เล่ม ๗ ยัง พิมพ์ ต่อ ไป ๖

หน้าต้น
สามก๊ก คำ กลอน เล่ม ๘

๑ ตั้งแต่โจโฉทำศึกกับม้าเฉียว จนถึงม้าเฉียวหนีกลับไปเมือง แล้วโจโฉ
แต่งกล แกล้งมีหนังสือไปถึงหั่นซุข ทำให้แตกร้างกับม้าเฉียว ไปจน
ม้าเฉียวฆ่าหั่นซุขตาย

๑ พวกทหารม้าเฉียวร้องว่า อ้ายหนวดยาวนั้นและหว่าจบัให้ได้ โจโฉฟังด้วย
กำลังที่ตกใจ กลัวบัลโดยเหลือล้นพันประมาณ เอากระบี่ตัดหนวดเสียทันที หนีเข้าไป
ปลอมเป็นพลทหาร พลากร้องให้รักกายกลัววายุปราณ พอทหารม้าเฉียวร้องก้องมา
อ้ายหนวดสันตติใหม่อ้ายโจโฉ ลูกอ้ายโจโฉจงเป็นมา โจโฉฟังดังจะตบสนับขา จึงเอาผ้า
ห่อหนวดเสียทันที ที่ทหารม้าเฉียวได้ใกล้เข้ามา จึงขับม้าแผ่นไผ่นกระโจนหนี ม้าเฉียว
โจโฉไล่จับบัพภาชี โจโฉขับม้าหนีตะโพงไป พอเหลียวเห็นม้าเฉียวกวัดแกว่งทวน
ตกลม้วนจากมาหาเข้าไม่ วิ่งเข้าแอบตนบังต้นไทร ม้าเฉียวพุ่งทวนไปทันที โจโฉหลบ
ผิดหวัดๆไป ทวนปักต้นไทรว้างหนี ม้าเฉียวปล้ำชักชวนเต็มที่ โจโฉวิ่งหนีเตลิดไป
ม้าเฉียวชักทวนออกได้พลัน ขับม้าไล่ทันกระชั้นใกล้ จึ่งร้องว่ามึงอย่าหนีไป เอาหัว
มาให้ทำหม้อเบา แอ้วเอียน! โจโฉหองสองทหาร ขับม้าทยานเข้าช่วยเจ้า จึ่งร้องว่า
อย่าทำร้ายกับนายเรา ตัวเจ้ากับกูมาสู้กัน ม้าเฉียวขับม้าเข้าถาโถม โจโฉพ่นด้วย
กำลังดังกังหัน โจโฉหองรับรองไว้ได้ทัน รบกันประมาณแปดสิบเพลง โจโฉหองแอ้วเอียน
เอียนจะม้วย เพราะด้วยฝีมือม้าเฉียวเก่ง นายทหารพรวนตัวด้วยกลัวเกรง ขับม้าหนี
ปะเลงๆไปตามกัน ฯ เชิด

๑ โจโฉพาทหารหนีเข้าค่าย แต่พวกไพร่มอดม้วยอาสัญ ให้ขันรักษาน้ำที่บ่อถ้ำกัน
มิได้ออกโรมรันประจัญบาน

๑ เมื่อนั้น ม้าเฉียวเร็วแรงกำแหงหาญ ให้ทหารหยาบช้าสาธยาย ไปร้องคำ
 ปรจานทุกเวลา อ้ายแซ่โจบัดขับไม่รบพุ่ง เข้ามุดหัวอยู่ในมุ้งอ้ายชาติหมา พู้อ้าย
 พุนางพุนาม้า ลำเล็กโคตรญาติกาต่าง ๆ ไป ฯ เจริจา ๖

๑ เมื่อนั้น โจโฉนึกพรันหวนไหว จึ่งห้ามมิให้สู้ใด ออกไปรบรอตอกร
 แม้นใครไม่ฟังที่สั่งไว้ จะฆ่าให้มรณังสังหาร ไม่ต้องออกหักหาญรอาญรอน เราจักคิด
 ผันผ่อนให้มีไชย ๖

๑ บัตินั้น พวบทหารทั้งหลายนายไพร่ ต่างคนซุบซิบกันไป ว่าแต่ก่อน
 ร้อนอะไรไม่เคยมี อันมหาอุปราชนอาจหาญ จะรอนราญรบรอนไม่ถอยหนี ครองเหน
 จวนตัวกลัวเต็มที อ้ายชาวเหนือคนนั้นมันเก่งครัน แต่ฝีมือสู้มันเหนไม่ได้ เว้นไว้แต่
 ใช้กลคิดผ่อนผัน มันมาดำนาค่ายทุก ๆ วัน เพราะกลัวมันจางตอใจ ๖

๑ วันเอยวันหนึ่ง ม้าใช้จึ่งมาแจ้งแถลงไข ว่าเหนพลเสเหลือ้งเวียงไชย ยกเป็น
 ท้าใหญ่หนุนลงมา ๖

๑ เมื่อนั้น โจโฉดีใจหัวเราะว่า ว่าม้าเฉียวผู้สู้ศึกดา แต่ว่ายยังหนุ่มแก่
 สงคราม เปรียบเหมือนไก่ตีมิได้เลี้ยง คงจะเพลิงพลาดพลึงลงกลางสนาม ด้วยปัญญา
 ยังเยาว์เบาแก่ความ ซึ่งยกทัพหนุนตามกันลงมา การที่จะเดินส่งสะเปียง แต่เสเหลือ้ง
 มาถึงนี้ไกลนักหนา จะอดอยากมากพันคนหนา พวกโยธาที่จะออกคิดนอกใจ ถึงม้าเฉียว
 เรียวแรงเข้มแข็งขัน จะคุ้มครองป้องกันไว้ไม่ไหว เหนจะได้ทั่วทั้งที่คงมีไชย เพราะ
 ว่าไพร่อยากอดหมดกำลัง ๖

๑ บัตินั้น ที่ปลูกษาชื่นชมเหนสมหวัง ทิ้งทหารนายไพร่ครันได้ฟัง ต่างก็
 สรรเสริญว่าเกินปัญญา ๖

๑ ครนอยู่มาม้าใช้มาแจ้งความ ว่าสงครามหนุนมาอีกนักหนา ประมาณเจ็ดแปด
 หมื่นพันโยธา เหนจะถึงในเวลาวันนั้น ๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่า โจโฉหัวเราะว่าเกษมศรี จึ่งส่งขีหลงทันที ให้ยกไปตี
ตัดเสบียง ตั้งค่ายปิดขวางเสียกลางป่า ต้นทางมรคาเสเหลียง เปนกองโจรตีสกัด
ตัดลำเลียง อย่าให้ส่งเสบียงถึงกัน ๓

๑ บัดนั้น ขีหลงรับคำรบแล้วผายผัน ออกมาจัดแจ้งพร้อมกัน ยกพวกพลขับ
รีบไป ๓ เชิด ๓

๑ โจโฉโจโฉ คิดค้นโทโสหาเหตุนี่ สั่งให้จัดพลสกลไกร ข้ามฟากไป
ตั้งค่ายหมายราวี ให้ต่อเรือบันทุกทหาร จะเข้าตีเอาด่านบูรีศรี พร้อมแล้วยังยกพล
โยธี ข้ามฟากวารีไปทันใด ๓ กราว ๓

๑ ครนถึงฝั่งแม่น้ำฮุยโฮ โจโฉหยุดยั้งให้ตั้งค่าย จึ่งนำดูพลไกรทงไพร่นาย
ให้ตัดไม้ทำค่ายร่นวายน ๓ เจริจา ๓

๑ เมื่อนั้น ม้าเฉียวฤทธิแรงแขงขัน จึ่งลงเรือรบด้วยเร็วพลัน กับทหาร
สองพันข้ามฟากไป ๓ เชิด ๓

๑ ครนถึงแอบเรือข้างตลิ่ง พลโจโฉตื่นวิ่งออกขวักไขว่ ร้องบอกกันออฮึง
คั่นึงไป บ้างตกใจแตกวิ่งเปนสังคี่ ๓

๑ เมื่อนั้น โจโฉอุปราชเรื่องศรี เหนไพรวิ่งล้มไม่สมประดี ไม่รู้ว่าไพร่มา
แห่งใด ถอดกระบี่ขึ้นแกว่งหัวทหาร ไม่ส่งบอลมานลงได้ แตกฮือ ๆ ออฮึงคั่นึงไป
ม้าเฉียวขับม้าได้กระโจมแทง ๓

๑ บัดนั้น เคาทนายทหารชาญกำแหง เหนม้าเฉียวไล่ล้างมากกลางแปลง
ฤทธิแรงรวกกับไฟโปรไลกลัดป อีกสับวาจะถึงที่โจโฉอยู่ เคาทตกใจไหหวั่น กระโดด
เข้าอุ้มเอาโจโฉพลัน พาวิ่งผายผันลงเรือ พลทหารแตกตายเป็นกระจายไป ม้าเฉียวพัน
บัลโดยมิได้เหลือ ที่เหลือตายวิ่งตรงมาลงเรือ เคาทเญ่อกะปี่ว่าอย่าลงมา พวกทหาร
นุดเรือจะลงไป เคาทพันบัลโดยลงนักษนา พอคอยเรือใกล้ฝั่งห่างออกมา ม้าเฉียว
ขับม้าไล่มาทัน เคาทมอหน่งถอยหางเสือ มือหน่งถอยเรือหนตัวสน ม้าเฉียวร้องให้
ทหารยิงเกาทัณฑ์ เคาทรีบป้องกันโจโฉไว้ เกาทัณฑ์ยิงระดมมาดังห่าฝน เคาททน

เลือดโทรมจะโลมไหล เอาอานม้าทับตัวโจโฉไว้ เคาทูนคร่อมไปกลางเรือ โจโฉ
หมอบมุกคู้คู้ เคาทูนคู้ท่ายหางเสือ ข้ามฟากตามนาจมแจวเรือ พอเรือถึงท่า
น้ำบุรี

๑ บัตนน เเตงอยู่เจ้าเมืองเรืองศรี ออกมารับอุปราชทันที เข้าบุรีอยู่เหล่า
เวียงไชย ฯ เชิด

๑ เมื่อนั้น ม้าเฉียวยกทหารเรือไล่ ครั้นถึงฝั่งท่าชลาลัย ขั้บไพร่เข้าล้อมบุรี ๖

๑ บัตนน เเตงอยู่ผู้รักษามุขศรี สันฤทธิตัดกลไ้ทันที่ ให้ต้อนผู้คว่ำแพะสุกร
ออกจากประตูเวียงไชย เทียววิ่งร้องแซ่ไปออกสลอน ด้วยทหารม้าเฉียวเป็นชาวดอน
เหนียวอ่อนนอดอยากลำบากมา

๑ บัตนน พวกทหารชาวเหนือถวนหน้า เสาบงหมอคอดอยากเต็มประดา
ครั้นเห็นภักษาก็คือใจ ต่างคนไล่จับสืบสน เปนกังวลหาคิดจะรบไม่ ครั้นจับได้แล่เนื้อ
กันวันไป มิได้คิดไ้รวี

๑ เมื่อนั้น โจโฉพาทหารลงลานหิน เข้าค่ายอยู่ไ้ทันที ให้รักษาน้ำไว้
มั่นคง

๑ เมื่อนั้น ม้าเฉียวเห็นมิได้สมประสงค์ จึงพาพวกทหารจตุรงค์ ตัดตรง
ไปค่ายริมชายไพร่ ฯ เชิด

๑ เมื่อนั้น โจโฉเศร้าหมองไม่ผ่องใส คั่งแค้นแสนล้อย่น้อยใจ น้ำตาไหล
หยดเหาะเฝาะกระเด็น เหนเกาทัณฑ์ติดตัวเคาทูนมา แสนสมเพชเวทนาเมื่อแลเห็น
อันชีวิตคิดว่าตายไม่หมายเปน ต้องหนีเร้นเจียนไม่รอดตลอดมา อันความชอบเคาทูนได้
ชูช่วย หากไม่เราก็จะม้วยสังขาร ตั้งเคาทูนเปนที่มณียา เจียงกุนพยัคฆนามกร ๖

๑ บัตนน เคาทูนเหยมหาญชาญสมร รับตราตั้งถือนันดร ประนามกร
เรียนความชอบของเตงอยู่ เพราะเจ้าเมืองใช้กลจึงหนีได้ ต้อนผู้สั้ตัวออกไปล้นป้วย ๆ
พวกชาวเหนือวุ่นวายไล่กระจุย เราจึงได้หนีตะลุมเตลิตมา ถ้าเจ้าเมืองไม่ช่วยด้วยแล้ว
เหนียวแล้วขี้ขังสังขาร ขอบท่านยกความชอบดามา ให้เจ้านั้ครายินดี

๑ เมื่อนั้น อุปราชฟังสนองท้องที่ จึ่งว่าแก่เตงอุยเจ้าบุรี ว่าครั้นคุณท่าน
 คณนา ถ้าท่านไม่แต่งกลคิด นำที่ชีวิตจะสงสา ว่าพลางทางประทานดวงตรา ตงเปิน
 เสนานายการ เตียวก๊วยเฮาฮุยคนสนิท ที่ปลุกซารากิจคิดอ่าน ตงเปินเจ้าเมืองด้วย
 ช่วยงาน ทงทหารพลเรือนด้วยกัน ฯ เจริจา ๖๖

๑ เมื่อนั้น บุตรเจ้าเสเหลียงเจ็ดฉ้วน ครั้นมิใช่กลับไปถึงค่ายพลัน จึ่งแจ้ง
 ความทงนแค้นว่า โจโฉวันส่ส่บดโดย มีทหารชาญไชยใจกล้า เผ่นเข้าอุ้ม
 หนีลงนาวา ถ้าหาไม่ลูกมาชีวาวาย ๖๖

๑ เมื่อนั้น หนีขุยผู้เปนเตยสหาย จึ่งกำชับบอกกับลูกชาย ทหารร้ายโจโฉ
 ชื่อเคาทุ บันดาฝ่ายนายทหารสนทงปวง ในเมืองหลวงไม่มีใครจะต่อสู้ มั่นเข้ารบ
 พบที่หลังระวังดู อย่างจู้ดูหมิ่นประมาทมัน ๖๖

๑ เมื่อนั้น มาเฉียวอุทิศแรงแขนงจัน จึ่งว่าข้าอยากพบใครบกัน ฝีมือมันจะตี
 สักเพียงใด ว่าแล้วคุกเข่าคำนับลา ยกทหารออกมาหาข่าวไม่ ถึงค่ายโจโฉทันใด ให้
 ทหารร้องเข้าไปทันที ฯ เชิด ๖๖

๑ ว่าเหวย ๆ เคาทุขาดสนักขี้ มงอย่าพกมดหัวหลบตัวหนี จึ่งส่งลูกส่งเมียเสีย
 ให้ตี แล้วเอาเกสมาให้กู อันมาเฉียวผู้นมโตกลว ตัวต่อตัวเร่อกออกมาต่อสู้ เสือ
 ฤาหมาเปนไฉนจะใครรู้ จะได้ดูว่าใครมีฝีมือ ๖๖

๑ ฟังเอยฟังดู เคาทุไต่ยืนร้องเรียกชื่อ แสนพิโรธโกรธใจตั้งไฟฮือ ฝีมือ
 จ้าวแก้วแสงวาม จึ่งทูลว่าข้าจะยกออกไป ชิงไชยมาเฉียวกลางสนาม มั่นทำเสีย
 ราชการงานสงคราม สุกแล้วตามโทษาจะฆ่าฟัน ๖๖

๑ เมื่อนั้น โจโฉตกใจไหวหวั่น จึ่งห้ามว่ามาเฉียวผู้นน ฝีมือมันเหมือนลไป
 ตัวดี ชั่งท่านจะออกไปชิงไชย เราไม่เต็มใจเห็นต้องที่ รักษาค่ายมั่นไว้ทำไม ออก
 ต่อกัเห็นไม่ชนะมัน ๖๖

๑ ฟังเอยฟังห้าม เคาทุโกรธคำรามตัวสั่น ไฉนจึงยื่นย่อยกยอมมัน ให้ทหาร
 ทงนเสียใจ มั่นเข้าไปพ้อมมาเฉียวมา จงประหารข้าให้ตัดไชย ครั้นมิให้ไป
 ก็จะไป เจบใจเปนพันคณนา ๖๖

๑ เมื่อนั้น โจโฉฟังคำจึงรู้ว่า แม่นไม่ฟังจระงักกายา ถ้าเห็นว่าเหลือกำลัง
ประการใด จงถอยมายังน้ำทวาร ข้าจะขับทหารเข้าแก้ไข แล้วอวยพรสวัสดิ์ให้
มีไชย ให้โจหองออกไปคอยช่วยกัน ๖๖

๑ บัดนั้น เคาทูทหารเสือเหลือขยัน กับโจหองยกทหารชาญณรงค์ ๖๖
ประตูค่ายนั้นออกไป ๖๖

๑ พอปะทะถึงกันประจันหน้า มาเฉียวจึงร้องว่าหาข้าไม่ ทหารเสนอนั้นถูก
ผู้ใด จงยื่นคอออกมาให้กูฟัน ๖๖

๑ ฟังเอยฟังว่า เคาทูขับม้าฝนถล่ม ๖๖
เงือง้าวเด่นจึ่งทลงฟัน มาเฉียวรับฟัน
ด้วยคันทวน ต่างกำแหงแรงร่ำกล้าหาญ ประจัญบานแทงฟันหันทวน ๖๖
ได้ร้อยเพลง
ชิงไชยในกระบวน ๖๖
แทงสวนฟันซากากงกัน ๖๖
ต่างรับรองว่องไวด้วยใจหาญ ๖๖
ขับม้า
โจโฉมทยานผกผัน ๖๖
เข้าฟันแทงแย่งชิงอาวุธกัน ๖๖
จนมานนเปลี่ยอ่อนทงสองรา ๖๖
ต่าง
คนเปลี่ยนอาชาม้าใหม่ ๖๖
รบกันได้ก็ร่อยสามสิบท่า ๖๖
เคาทูฟันง้าวฟาดด้วยศาสตรา ๖๖
มาเฉียวว่าทวนรับแล้วกลับแทง ๖๖
ง้าวหักกระเด็นตกถูลอกจับ ๖๖
เคาทูจับทวนได้ก็ยกแย่ง ๖๖
ทวนหักคนละท่อนกำลังแรง ๖๖
ต่างคนกวัดแกว่งเข้ารว ๖๖
ตั้งแต่เข้าตราบทั่วขงคต ๖๖
ต่างคนต่างไม่ลดถอยหนี ๖๖
แต่เคาทูอยู่ข้างจะเสียที ๖๖
โจโฉตีม้าพ้อเปนสัญญาณ ๖๖
มาเฉียว
หัวเราะเยาะไยไภ ๖๖
เคาทูจิตใจเปนนักหนา ๖๖
เข็ดขยาดไม่อาจโถมเข้ามา ๖๖
จำเปนชักม้า
หนีไป ๖๖
๖๖

๑ ต่างคนต่างกลับทัพทหาร เข้าค่ายเข้าด่านที่อำเภอไสรย โจโฉอุปราชนาถใจ
เห็นมาเฉียวฤทธิ์โกริไชยชาญ ๖๖
ออกปากว่าตัวเราคราวนี้ ๖๖
เห็นเต็มทีที่จะรอดต่อตัน ๖๖
น่าที่จะตายวายปราน ๖๖
เพราะทหารตัวเอกไม่มี ๖๖
น้อยอุปบุตรเจ้าเสเหลียง ๖๖
ฝีมือเพียง
ลไปเรื่องศรี ๖๖
ทหารเรานับไม่ถ้วนถ้วนตัวดี ๖๖
แต่ไม่มีผู้ใดจะเทียมทัน ๖๖

๑ บัดนั้น แอฮัวเอียนพิโรธโกรธตัวสั้น ๖๖
จึงว่าข้าจะออกไปรบมัน ๖๖
ของท่าน
อย่าเพื่อนินทา ๖๖
จะไปตักเกษอำมาเฉียว ๖๖
สักประเดี๋ยวก็จะได้ดูหน้า ๖๖
ว่าพลางทางมา
จัดโยธา ๖๖
เผ่นขันอาชาก็ไป ๖๖
๖๖

เล่ม ๗

๑ สามก๊ก คำ กลอน ๖๖

๑๑๗

๑ เมื่อนั้น โจโฉนึกพรุนหัวน้ไขว กลัวแฮ้วเอียนยกออกไป ชิงไชยม้าเฉียว
จะเสียที จึงสั่งให้เร่งรถจัดทัพ พร้อมสรรพทหารชาญไชยศรี ยกหนุนออกมาไม่ช้าที่
ไปยังที่สนามยุทธนา ฯ กวาว ๖๖

๑ เมื่อนั้น ม้าเฉียวชาญไชยใจกล้า รู้ว่าแฮ้วเอียนยกมา จึงยกโยธาออกไป ๖๖

๑ ปะทะทัพขับพลเข้าโจมตี ห่มหน้แตกน้ไม่ทนได้ แลเห็นทัพหลวงแต่ไกล
รีบขับม้าเข้าไปไล่ฟัน พวกทหารโจโฉเห็นม้าเฉียว แดกตื่นกราวเกรียวไม่มีขวัญ
บ้างขับม้าวิ่งปะประทะกัน เคาทนนขับม้าเข้ารวี สู้กันประมาดแปดสิบท่า เสียที
ขับม้าเผ่นหนี บังแตกม้าตายตัวดี ขับทหารโจโฉไล่ไป โจโฉขับม้าเผ่นหนี โยช
แตกกระจายทั้งนายไพร่ เคาถูกเคาทัณฑ์แทบบัลโดย หนีเข้าค่ายใหญ่พร้อมกัน ๖๖

๑ เมื่อนั้น เคาเภาเศร้แค้นแสนกระตลย นอนม้อกายหน้าจาบลย ตรองกล
สำคัญได้ทันใด จึงเอากะตาศเปเล่เข้าผนิก จากุสักลหลังหาข้าไม้ ถึงหันขุขว่าความ
ที่คิดไว้ อย่าให้ผู้ใดแจ้งการณเ์ เคาหนังสือมอบให้ม้าใช้ เคาไปให้หันขุขแจ้งสาร
ม้าใช้คำนับกราบกราน เป็ดทวารขับม้ารีบไป ฯ เชิด ๖๖

๑ ครนถึง จึงบอกนายทวาร เราผู้ถือสารหานไซ ท่านจงพาเราเข้าไป
จะสั่งให้แม่ทัพรับสารา ๖๖

๑ บัตนน นายประคู้ผู้เผ่าทวารนา จึงพาผู้ถือสารา เข้ามาหาหันขุขที่ข้างใน ๖๖

๑ บัตนน ทหารม้าเฉียวแจ้งแถลงไข จึงไปบอกม้าเฉียวทันใด โจโฉให้คน
ถือหนังสือมา ถึงหันขุขข้อความประการใด ข้าไม้ทราบเกล้าเภาฯ ได้ยินว่าความลับ
กำขับมา กำลังอ่านสาราอยู่ข้างใน ๖๖

๑ เมื่อนั้น ม้าเฉียวแคลงจิตระคิดสงสัย จึงรีบมาคายน้ทันใด เดินตรงเข้าไป
ข้างในพลัน จึงถามหันขุขว่าบิดา โจโฉให้อะไรมาถึงท่าน ปิตบั้งย่อนยกไม้บอกกัน
หนังสือสำคัญน้ทันใด ๖๖

๑ ฟังเอยฟังถาม หันขุขบอกความแถลงไข หนังสืออะไรเราไม่เข้าใจ ยังมี
ได้นึกอ่านสารา ว่าพลงทางส่งหนังสือให้ ม้าเฉียวรีบส่งไสยนักรหา ฉีกออกเห็น

กระตาศประหลาดตา ไม่มีตัวอักษรประการใด ม้าเฉียวพิโรธโกรธตัวสั่น ว่าหนังสือสำคัญไปอยู่ไหน แกล้งเอากระตาศเปล่าให้เราโย ถ้าจะคิดโดนน้ำให้วามา เสียแรงเรานับถือว่าเตียมิตร มิรู้ว่าจะคิดเช่นฆ่า ชั่งกะไรไม่คิดถึงบิดา กินน้ำสบมาด้วยกัน ฑะ

๑ เมื่อ^๕นั้น หันชยุตกใจไหวหวั่น ^๕เสียใจว่าชีวิตอันเดียวกัน ทำไมพูดเช่น^๕นั้นเล่าลูกยา พ่อมิได้คิดคดกระบดเจ้า ขวัญเข้าเจ้าอย่าได้กังขา แม้นเจ้าส่งไสยในวิญญา พวุนปีดาจะออกไป เจริญสงครามด้วยโจโฉ ถ้าโทะสก็จะมีให้ตักไชย เจ้าจงคอยฟังให้^๕แจ้งใจ ก็จะได้เห็นจริงของบิดา ฑะ

๑ เมื่อ^๕นั้น ม้าเฉียวคุกเข่าคำนับว่า ถ้า^๕แม้นจริงจังตั้งวาจา ลูกขอโทษโทษาเถิดบิดา ว่าแล้วกราบลากลับมาค่าย ยังไม่หายสงสัยฤไทยดอน จะคอยฟังกระแสให้^๕แน่นอน รุ่งแสงทินกรได้^๕เห็นกัน ฯ เชิด ฑะ

๑ รุ่งเอ๋ยรุ่งราง อากาศสว่างทางสวรรค์ หันชยุเร้งรัตให้^๕จัดกัน ยกพวกพลขึ้น^๕ออกไป ฯ กราว ฑะ

๑ ถึงค่ายอุปราชให้^๕ร้องบอก เชิญโจโฉออกมาปราไส ทหารนำถ้อยคำเข้าไปทูลให้^๕โจโฉแจ้งกิจจา ฑะ

๑ เมื่อ^๕นั้น โจโฉตีใจหัวเราะว่า ว่า^๕ม้าเฉียวต้องกลบปัญหา คงจะอุป^๕ปราครงนจึงให้^๕เร้งรัตจัดพล พร้อมพลนายทหารชาญไชยศรี ยกออกจากค่ายเห็น^๕ได้ที่ ขับม้าตรร^๕เข้าไป ถอดเกราะทองอาวุธมิได้^๕ถือ ทำใจชื้อพูดจาปราไส เห็น^๕หันชยุทำที่เปนนตีใจ ปราไสความเก่าแต่เยาว์มา เคียง^๕ม้าเข้าใกล้ปราไสทัก ว่าเรารักกันแต่ก่อนนักหนา บิดาท่าน^๕นั้นข้า^๕เคยกราบ ท่านกับข้า^๕เหมือนพี่น้องกัน เมื่ออยู่ในเมืองหลวงด้วยกันเล่า^๕ทั้งสองเราก็นิพนธ์ไม่^๕บิดผัน จากกันไปหลายปี^๕เคย^๕นั้น อายุ^๕สมควร^๕ท่าน^๕ล่อง^๕ไปได้^๕เท่าไร ฑะ

๑ ฟัง^๕เอ๋ยฟังว่า หันชยุขอบกายาแล้วปราไส ว่า^๕อายุ^๕สมควร^๕ข้า^๕พาล^๕ล่อง^๕ไป นับได้ห้าสิบ^๕พอ^๕ดิบ^๕พอ^๕ดี โจโฉ^๕บอก^๕ทำ^๕ตกใจ ว่า^๕วัน^๕คืน^๕กะ^๕ไร^๕ซึ่ง^๕เร้ง^๕รวิ จากกันยังไม่^๕ทัน^๕สัก^๕กับ^๕แก่^๕ช^๕ราย^๕ยี้^๕ไป^๕ด้วย^๕กัน เรา^๕จะ^๕ช่วย^๕ทูล^๕องค์^๕พระ^๕ทรง^๕เดช ให้^๕โปรต^๕เกษ^๕ช^๕บ^๕เลียง^๕ตง^๕แต่ง^๕ท่านให้^๕เป็น^๕เจ้า^๕เมือง^๕เส^๕เหลียง^๕เที่ยง^๕ธรรม เรา^๕จะ^๕ได้^๕รัก^๕กัน^๕จน^๕วัน^๕ตาย ต่าง^๕คน^๕สน^๕ทนา^๕ประ^๕สา^๕มิตรมิ^๕ได้^๕คิด^๕รบ^๕พวุน^๕มุ่ง^๕หมาย พร้อม^๕ทั้ง^๕พล^๕พล^๕นิกาย ต่าง^๕ก็^๕กลับ^๕เข้า^๕ค่าย^๕พร้อม^๕กัน ฑะ

๑ บัตนน แล้วยื่นแสนกลขยัน จึ่งร้องส่งกำขัไปฉบับนั้น ว่าหนังสือ
สำคัญที่ไป ท่านอย่าให้ใครแจ้งแพร่พราย เจ้านายของเราจะทูลให้ อ้นยศ
ศักดิ์คคะฐานประการใด คงจะได้สมถวิลจินตะนา ส่งแล้วขัม้ารีบมาค่าย มิได้
เหลียวหลังไปคุดหน้า หันซุขตกใจเต็มประดา ยืนม้าเล่อล่าอยู่กลางพล ๖๖ ๖๖

๑ เมื่อนั้น ม้าเฉียวพังแจ้งแห่งนุสนธิ ด้วยมิได้ชำนาญในการกล ยืนยุบล
โกรธนักรดักคี่ รำทวนขัม้าดลได้ ร้องเห่ฮ้อยหันซุขเตยรดี ภู่นับว่าพ่อเกลอเออ
เต็มคี่ จะคิดล้างชีวิธกยา เอาไว้โยให้หนักพระธรณี ภูจะล้างชีวิให้สังขา ว่า
พลางโถมจ้วงทลงมา หันซุขขับอาษาหนีไป ๖๖ ๖๖

๑ บัตนน นายทหารหันซุขน้อยใหญ่ ช่วยป้องกันนายตนให้พ้นไภย หัน
เข้าค่ายใหญ่ทันที ๖๖ ๖๖

๑ บัตนน เอียวฉวิกับขุนนางทั้งสี่ เปนทหารหันซุขตัวดี จึ่งพาที่ว้าแก่หันซุขไป
บัตนมาเฉียวกกันแหนง แคลงเราจะฆ่าเสียให้ได้ ความจริงเราขังเขาไม่เชื่อใจ ขึ้น
อยู่ไปก็จะมีวเฒเป็นมันคง เราทำหนังสือไปอ้อนน้อม ยอมกับโจโฉให้ได้หลง จึ่งจะรอด
ชีวิตรปลดปล่อย ท่านจงตฤกตรองดูให้ดี ๖๖ ๖๖

๑ พั้งเอยพั้งว่า หันซุขโสกาหมองศรี จึ่งว่ามาทั้งเจ้าบูรี กับเรานเปนสหาย
ร่วมชีวัน ชึ่งจะไปเข้ากับไพร่ คิดล้างขัมาเฉียวนั้น เสียสนาสมบัติตรศิศธรรม จะ
คิดอ่านผ่นผ่นประการใด ๖๖ ๖๖

๑ บัตนน เอียวฉวิสัทหารขานไข จึ่งว่าท่านคิดชอบขอบใจ แต่ว่าไภยถึงกาย
จะวายปราน อ้นจะถ่อซออยู่ต้งนั้น นาทชีวิจะสังขา ด้วยผมอมมาเฉียวเฉียวขาน
ผู้ใดไม่ต้านต่อกร ต้องไปพั้งโจโฉให้รอดตน จึ่งจะพ้นมรณังสังขร เขาไม่เชื่อว่าจา
ที่ว้าวอน จะอ้องอนกันไปทำไมมี ตัวข้าจะอาษาไปส่อสาร แจ้งการณทั้งปวงให้ถ้วนถึ
ว่าแล้วออกมาชนาชี ขัม้าจากที่รบไป ๖๖ ๖๖

๑ ครนมาถึงค่ายอุยโย เข้าหาโจโฉหาขัไม่ แจ้งความตามจริงทุกสิ่งไป

หันซ้ายให้ข้าพเจ้ามา อ่อนน้อมยอมเป็นข้าพระอุปราช เอาอำนาจปกเกล้าเกษ
แล้วเล่าความให้ฟังแต่หลังมา จะขอฟังบุญญาบารมี ฯ เจริญ ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่า เฒ่าปรีเปรมเกษมศรี จึงมั่นว่าจริงจังดังพาที เวลาค่ำ
วันให้จุไฟ เผาค่ายมาเฉียวทั้งสถาน เราจะยกทหารน้อยใหญ่ ระดมตีพร้อมกัน
สวนควนไฟ ท่านจงตีข้างในออกมา กระหนาบทัพมาเฉียวทั้งสองข้าง คงวายววง
มรณังสังขา ถึงมาเฉียวเขี้ยวชาญศักดา ก็เห็นว่าตายวายวัน มั่นเสด็จสนราชการ
ศึกเสือ เมืองฝ่ายเหนือให้เป็นสิทธิกับนายท่าน จะคอยดูแสงไฟเป็นสำคัญ จะยกไป
ให้ทันดังสัญญา ๖๖

๑ บัดนี้ เอียวฉวนคำนัรบอาษา ขอเชิญท่านจัดแจงโยธา ตัวข้าจะลาไป
จัดการ ว่าแล้วลามาชินภาชี นำเอาศึขาวสาร แจกกับหันซุ่ยมีทันนาน แล้วส่ง
ทหารไพร่นาย ให้เก็บหยากเยื่อเชื้อไฟ กองไว้หลังค่ายมากหลาย ทั้งส่ายไม้ฟัน
มากมาย ไพร่นายจัดกันเป็นโกลา ฯ เจริญ ๖๖

๑ บัดนี้ นายทหารมาเฉียวอยู่ค่ายน้ำ ครั้นได้รู้แจ้งแห่งกิจจา รีบมาหา
มาเฉียวแจ้งคดี ๖๖

๑ เมื่อนั้น มาเฉียวฟังแจ้งถนัด แสนพิโรธโกรธหนักดังอัคนี ชักกระบี่แผ่นโผน
กระโจนไป ร้องสั่งบังคับกับม้าตาย ให้คุมไพร่ตามหลังไปจงได้ จัดทหารมีฝีมือ
เร็วไว หนุนหลังเราไปบัดนี้ ๖๖

๑ สั่งแล้ววิ่งไปยังค่ายน้ำ เหนียวอาชนพันมาอึงมี ยิ่งพิโรธโกรธแค้นแสนทวี
จรีเข้าไปข้างในพลัน เหน้หันซุ่ยกับฝ่ายนายทหาร นั่งปรึกษาาราชการอยู่ทัน
ตวาดกร้องว่าอ้ายอาธรรม มึงคิดร้ายกับตัวอันใด แล้วแผ่นโผนโจนจ้วงทลวงฟัน
หันซุ่ยยกแขนกันสัสได้ ถูกแขนขาดสบนทันใด ลมนี้แน่ไปไม่สมประดี มาเฉียว
ฟันขาดทันใด เอียวฉวนรีบไต่ด้วยกระบี่ ทิ้งหาคนต่างลูกขนคลุกคลี ชักกระบี่พร้อมกัน
เข้าฟันฟอน มาเฉียวรับรองด้วยว่องไว ฟันมาฉวนบดโดยขาดสองท่อน แทะถูก
เหลียงเฮงม้วยมรณ แกว่งกระบี่ราญรอนกระโจมฟัน เอียวฉวนหาชนหลีกหนี แต่ถูก

มาเฉยวบนหลังอัสตร มาเฉยวเผ่นขนอาษา ค่อยหายเหนื่อยเมื่อยลาเปลี่ยอ่อน ขับม้า
ห่มหั้นเข้าพันพอน พลนิกรแตกกระจายไป ฯ เชิด ๖

๑ สามนายขับม้าพากันหนี ทหารที่เหลือตายนับได้ สามร้อยเท่านั้นพากันไป
ยังเวียงไชยฮั่นต่งบุรี ฯ เชิด ๖

๑ เมื่อนั้น โจโฉอุปราชเรืองศรี ประกาศแก่นายทหารเอกโทตรี ว่ามาเฉย
วบนั่นเติลิดไป ถ้ามันใครตามได้สี่ศะมา จะตั้งเป็นเจ้าพระยาเสนาใหญ่ ให้ทองคำ
พันตำลึงให้ถึงใจ หังบ่าวไพร่นับร้อยคนนา ๖

๑ บัดนั้น นายทหารต่างไม่กล้าอาษา ครั้นจะนั่งร้อนตัวกลัวอาญา จำเป็น
ทำกล้าอาษาไป ยกตามจนสุดเขตรับันธ จะทันมาเฉยวก็หาไม่ โจโฉก็ยกหนุนหลัง
ไป เหนไม่ทันแล้วให้ยกกลับมา ๖

๑ ตั้งอยู่ในเมืองเตียงฮั่น พร้อมกันไพร่นายชายขวา ให้ประชุมขึ้นแสดหมอยา
รักษาวาหาหั้นชุย ครั้นหายแล้วเป็นคนพิจารณา ใช้ไม่ได้เป็นทหารแบนหลุดลุ่ย จะ
รบราม่าพันพะตัย เหมือนเฮี้ยวก๊วยแบนตัวไม่ควรเอา จึงตั้งเป็นเจ้าเสเหลียงเวียงไชย
นามในสัญญาบัตรเจียงกุนเฮ่า ให้เอียนฉิวลิชวณเป็นข้าเบา ปลัดซ้ายขวาเจ้านครา
แล้วตั้งแฮ้วเอียนนายทหาร อยู่รักษาแดนด้านฝ่ายหน้า เป็นเจ้าเมืองเตียงพารา ให้
ถื่อศักดิ์นาสามหมื่นปลาย ให้เตียวเกียอยู่ช่วยราชการ คุมทหารเชลยมากมาย เหล่า
ทหารเสนาบันดานาย หังฝ่ายบูฝ่ายบันชนขุนพล ก็ตั้งตามความชอบบันตามี รางวัล
ให้ตามที่ทุกแห่งหน ทุกบางบ้านด้านทางวางคน เสรีจแล้วยกพลกลับธานี ฯ กราว
นอก ข้างปี ๖

๑ จะกล่าวเจ้ากรุงจีนปันพิภพ เลิศลบตงหนิงบุรีศรี เหยินเต้สุ่ววงของคัจฉกริ
พระภูมิทรงทราบพระฤไทย ว่าอุปราชอิสระชำนะทัพ กิตติศัพท์ก่อกันหวนไหว
ทรงพระราชรำพึงคั้งใน ๖

๑ ตรียเอยตรแล้ว พระปิ่นแก้วเสด็จจากปราสาทศรี ออกพระโรงรัตนจินคาคี
ประทับที่พระที่นั่งอลงกร ๖ เสมอ ๖

๑ ลตองคั้งเหนอปลั่งก้อสนี เสนามาตย์กราบบังคมอยู่สลอน ตั้งเวไชยันต์
โกสินทร์นรินทร หม่อมมรเฝ้าอัมรินทร์รา พระจึ่งมีพจนาคถ์ประกาศสั่ง ให้กรมพระ
คลังแจ้งจัดเครื่องวัดตา วิเศษแต่งเอมโอบโขนนา กรมมาจดับปลั่งกทงทรง จะไป
เยี่ยมกองทัพรับเฝ้าเฝ้า ตกรางวัลให้เฝ้าโดยประสงค์ พร้อมเกณฑ์แห่ตามขนัตจตุรงค์
ให้สมยศขององค์วังบวร พระสั่งเสด็จจรจรณณกลับ ขุนนางพร้อมน้อมรับออกสลดน
ออกมาเตรียมรถล้อศตร ตามเยี่ยงอย่างปางก่อนที่เคยมา ฯ เจริจา ลงสร้ง ๖๖

๑ เมื่อนั้น พระจอมจันปนพิภพนาถา พระจึ่งเฝ้าอ้อองสร้งธารา พระคงคา
หอมอบพระลบบองค์ ไชสุหร่ายปรายปรอยดังฝอยฝน เย็นสกลนั้ชำระโสจรจสร้ง เจ้าจอม
เอกราสิพระองค์ เสด็จแล้วสร้งพระสุคนธ์ปนทองคำ กงเกทงพนม่วงดอกลอย
ฉลององค์อย่างน้อยเป็ขวำ กระจดุมเพ็ชรเจ็ดกรัตจัตประจำ สกักทำด้วยเส้นเอ็นม้งกร
แขวนมหาตราหยกสำหรับกระษัตริ์ คาคเขมบัตเณวรัตวประภัสสร เสือโคร่งใหญ่
ลายสุวรรณอันบวร รูปม้งกรประดับเกล็ดด้วยเพ็ชรนิล ทรงมหามงกุฎตามภาษา ที่
ปักหางมยุราเจดนิณ ทรงพระแสงเพ็ชรประดับสำหรับแผ่นดิน สวมเกือกนิลหนัง
พระยาวาสูกรี ประดับด้วยมรกตสอดสอาด ถูพระบาทไหมสุวรรณมณีสรี รัตพระขงษ์
เข็มทองช่องมณี รัตพระองค์ทรงศรีทับทิมพราย พระปฤษฎางค์เหน็บองบวร รูป
ม้งกรคายนแก้วเข็ญธนาย กำไลหยกอย่างประเสริฐไพริตพราย พระหัตถ์ธำรงอำมรงค์
อร่ามงาม ครนพระองค์สร้งนาทรงเครื่องเสร็จ ก็เสด็จบนเกยทองสนาม พร้อม
เสวกามาตย์ลลลตาม บ้างขมาขคานหามตามศักดินา พระเสด็จทรงมหาพิไชยรถ อัน
ปรากฏด้วยบัลลังก์เลขา พวกฟ้อโกโให้ขึ้นสามลา รวักลองยาตราจรดล ฯ พระยาเดิน ๖๖

๑ รถเอยรถจัน งามสนสรพัตไม่ขัดสน งามกนกลายกระหนาบขอบกล ลด
บัลขบนเลศลอย สี่ม้าสามารถเทียมรถ ท้าว่างทางพดเต้นหยอย รถเลื่อนกงลน
เหยียบบรอย ม้าน้อยชอยหน่งท่วงที่ บนอาศน์ทรงองค์กษัตริ์ปุ่นเถาต้ง พนกนงผ่าย
นำสารถึ พวกเกณฑ์แห่ขานให้เป้นโกถึ ออกประตุนูรีธลา ฯ เชิด ๖๖

๑ มาเอยมายัง ยังถึงมรคาฝ่ายหน้า พลัปลากักกลางย่านมรรคา พระให้
เทียบบริธาพักพล ๖

๑ เมื่อนั้น อุปราชนายทหารจอมพล แจ้งว่าจอมนรินทร์บนสกล ภูวค
เสด็จออกมารับ จึ่งลงจากอาษาเข้ามาเฝ้า พร้อมเหล่านายทหารตามอันดับ ต่างคน
ต่างถวายคำนับ จะคอยรับส่งทูลมุลความ ๖

๑ เมื่อนั้น พระจอมจันบนจบพิภพสาม จึ่งเอนอรรถตรัสถามการสงคราม
โดยตามความชอบประกอบมี ๖

๑ เมื่อนั้น โจโฉอุปราชเรืองศรี จักราบทูลมุลความตามคดี เหมื่อนรบรา
ราวมัไชย ๖ เจริญ ๖

๑ พระองค์ทรงสดับซึ่งโอวาท ตรัสประกาศยมแถมแจ่มใส ว่าท่านมีความชอบ
เราขอบใจ แต่ขึ้นไปให้สำเร็จราชการ ถ้ามิได้ให้หาเข้ามาเฝ้า ไม่ต้องเข้ามาทูล
แถลงสาร ให้สำเร็จเด็ดขาดในราชการ แม้มีภาระงานจะเข้ามา ให้สะกัสาย
กระษีมีอำนาจ ไม่ต้องถวายอภิวาทเหมือนเราว่า เวลาไปก็ไม่ต้องบังคมลา เราให้
ท่านต่างตาต่างใจ ๖

๑ พังเอยพังตรัส โสฬศยินดีจะมีไหน กราบคำนับรับโอวาทประสาสน์ไว้
ด้วยว่าแต่ขึ้นไปไม่ไหวกัน แล้วเชิญพระองค์ทรงรัถา ตัวบนอาษาผกผัน ชักม้าเคียง
รถมาด้วยกัน กลับเข้าไอสวรรย์เวียงไชย ๖ พระยาเดิน ๖

๑ จะกลางถึงเตียวพ้อเจ้าธานี ผ่านบุรีอันตงกรุงใหญ่ ครันรู้ ว่าโจโฉมีไชย
เจ้านายตั้งให้สำเร็จการ ถัดจะยกกองทัพมาราวี ย้ายอันตงราชธาน จึ่งประชุมเสนา
พฤฒาจารย์ พลเรือนทหารปฤชากัน ๖

๑ ว่าบัดนี้โจโฉเจ้าเฒ่า ได้ยินข่าวว่ากำเริบเติบสัน เพียวปราบปรามทุกประเทศ
เขตรคัน ยังแต่เมืองเรานนมได้มา บัดนี้เข้ามาทั้งวอดวาย มาเฉียวลูกชายมาแก้หน้า

ก็เสียทัพย่อยยับปรา หนีเข้าตงป่าสูญไป โจโฉได้สำเร็จราชการ เจ้านายประทาน
ยศศักดิ์ให้ เยอียังจงหองล่ำฟองใจ เหนจะยกทัพใหญ่มาเล่นเรา เราคิดจะตั้งตัว
ขึ้นเป็นฮ่อง ครอบครองบ้านเมืองให้เหมือนเขา คูเมืองไหนได้ทีไปตีเอา เกลยก่ล้อม
คนมาเข้าให้มากมาย คอยรบรบทัพโจโฉที่ยกมา ก็เห็นว่าพอจะได้เหมือนใจหมาย
ฤๅใครเห็นแบบขนดกลอุบาย จะคิดอ่านยกย้ายประการใด ฑะ

๑ เมื่อนั้น กุนสือที่ปรึกษาชื่อน้อยใหญ่ ลงเนื้อเหนพร้อมกันทันใด จึงกราบ
เรียนความไปทันที อันมาเจียวแตกทัพอัปรา คงจะหนีมาอยู่ที่นี่ เหนโจโฉจะตามมา
ต่อตี สักคงถึงเมืองนโปนนั้นคง จะต่อสู้ด้วยโจโฉในบัดนี้ น้ำที่จะแห้งกลายเป็นผุยผง
ด้วยน้อยตัวพลทหารชาญณรงค์ ขอท่านจงจัดแจงกองทัพไป ตีเอาเสฉวนนั้นครา ทั้ง
เข้าปล่าไพร่พลเป็นไหน ๆ ด้วยเล่าเจี้ยงผู้เจ้าเวียงไชย ก็เหลวไหลโง่เขลาเยาว์ปัญญา
ถ้าเราได้เสฉวนเป็นพื้น จะกลัวอะไรมันนักหนา ถึงโจโฉจะยกทัพมา ก็เห็นว่าไม่
ขำนะเราไป ทานจึงตั้งตัวขึ้นเป็นฮ่อง ครอบครองธานีน้อยใหญ่ ประการหนึ่งโจโฉ
แจ้งใจ ก็จะไม่อาจกล้ำมาราวี ฑะ

๑ พั้งเอยพั้งว่า เตียวพ้อปรีดาเกษมศรี จึงให้หาเตียวโอยมาทันที ผู้เป็นที่
เอกองค์อนุชา จะให้คุมพลพลบันธ ไปโรมรันเสฉวนดังปราถนา ยังกำลังเร่งรัด
จัดโยธา แต่ว่ายังมีไต่ยกไป ฯ เจริจา ฑะ

๑ บัดนั้น บังยรู้แจ้งแฉ่งไชย เป็นเจ้าเมืองปาเสเวียงไชย ขึ้นอยู่ในเสฉวน
นั้นครา ครนรู้แจ้งกระหนกประจักษ์ใจ ให้ม้าใช้นำสุกเลขา ขึ้นไปทูลแฉ่งแจ้งกิจจา
แก่องค์เจ้านคราธานี ฯ เชิด ฑะ

๑ ครนจึงม้าใช้ถวายสาร ทานผู้ผ่านเสฉวนบุรีศรี แล้วกราบทูลเนื้อความตาม
คดี ถ้วนถี่เสร็จสนทุกประการ ฑะ

๑ เมื่อนั้น เล่าเจี้ยงเจ้านเวศน์เขตรสะถาน จึงทรงรับเอายามาน ฉกฉก
ออกอ่านทันที ฯ เอกบท ฑะ

เล่ม ๓

๑ สามก๊ก คำ กลอน ๖๖

๑๒๓

๑ บัณฑิตน้อย อายุเตียวสงขายเจ้าหน้าผา จึงกราบลามาทันที ลอบเขียนแผน
ที่บ้านเมือง หนทางเข้าออกได้หนี ถ้วนถ้อยบอกกล่าวรวดเร็ว เสร็จแล้วขับม้าออก
จากเมือง บ่ายหน้ายังเมืองหลวงพด้น เดินผ่านแก่งจันทรา มรคาทางลัดผาผ่น
แรมรอนนอนป่าพนาวัน จจรัดหมายมุ่งไปกรุงไกร ฯ เชิด ๖๖

๑ บัณฑิตน้อย ขงเบ้งเจ้าบุญญาวิชาไศรย แจ้งว่าเล่าเจียงเจ้าเวียงไชย ใช้ให้เตียวสง
นำบรรณา ไปขอออกใจโจอุปราช ขงเบ้งฉลาดเป็นนักหนา รู้ว่าล่อลวงด้วยมารยา
เตียวสงนี้หยาบข้าสารพัน เหนใจโจจะไม่รับไมตรี คงจะมานี้เป็นแม่นมั่น จึงใช้คน
ให้ตามจจรัด เข้าไปฟังสำคัญในบุรี ฯ เชิด ๖๖

๑ บัณฑิตน้อย เตียวสงขายเจ้าหน้าผา ครั้นมาถึงขงราชธานี พักอยู่ยงทรบแบก
เมือง จึงให้ทูตอุปราชว่าเชิญสาร กับเครื่องบรรณาการมาตามเรื่อง จะทูลแจ้งแห่งระหัด
ทิศเคือง ขอเฝ้าเบื้องบาทอุปราช ๖๖

๑ บัณฑิตน้อย พนักงานเฝ้ากวนผายหน้า ครั้นรู้แจ้งแห่งกิจจา จึงเข้ามาทูลแจ้ง
แห่งคดี ๖๖

๑ ฟังเอยฟังว่า พระอุปราชเมืองศรี ใจอยากรจะใคร่เป็นไมตรี ด้วยเสฉวน
รักดีมาออกเมือง จึงให้หาเตียวสงเข้ามา ฟังดูกิจจาให้รู้เรื่อง จะมาจริงฤจะมาโดย
ผิดเคือง ยักเยื้องพ้อลงประการใด ๖๖

๑ บัณฑิตน้อย ผู้เฝ้ากวนออกมาหาข้าไม่ จึงพาเตียวสงเข้าไป ถึงที่ข้างในทันที ๖๖

๑ ครั้นลงจันอมอภิวาท อุปราชตกใจขวัญหนี เหนรูปร่างวิปริตผิดที่
เหมือนสัตว์ในอเวจีขึ้นมา จึงนึกว่าเสฉวนนครใหญ่ ไม่มีคนใช้ฤโรหนา ดำริห์
พลางทางรับสารตรา ฉีกอ่านสารทันที ๖๖

๑ ข้าพเจ้าเล่าเจียงเจ้าเวียงไชย คำนับในอุปราชเมืองศรี ขออ้อนน้อมยอมขึ้น
เป็นไมตรี ถวายสุวรรณมณีทุกปีไป บัณฑิตน้อยพ้อจ้อแป้ เพราะข้าพเจ้ามาแม่นมั่น

๑๒๘

๑ สามก๊ก คำ กลอน ๖

เล่ม ๓

ตักไซย จะยกมารบพุ่งเอากรุงไกร ขอพระองค์จึงได้กรุณา ยกทัพมาตีเมืองฮันตัง
ก็คงจะสมปรารถนา ข้าพเจ้าก็จะวายวิตักกา จงทราบได้บาพาทได้โปรดปราน ๖

๑ เมื่อนั้น โจโฉป้อนญากล้าหาญ จึงถามเตียวสงมนิยาน ว่านายท่านผู้เจ้า
เวียงไชย เหตุใดขาดกองทัพมาหลายปี จะคิดร้ายตีเป้นไฉน มีความร้อนถึงตัวกลัวไภย
จึงได้แต่งเครื่องบรรณาการ ๖

๑ จบ เล่ม ๓ สมุด ไทย ๖

๑ เล่ม ๔ ยัง พิมพ์ ต่อ ไป ๖

นำต้น

๑ สามก๊ก คำ กลอน เล่ม ๘ ๖

๑ ตั้งแต่เตียวสงนำเครื่องบรรณาการ มาให้โจโฉฯ เหนรูปร่างวิปริต
จึงดูหมิ่นเตียวสงฯ โกรธ จึงกลับไปหาเล่าปี่เอาแผนที่เมืองเสฉวนออกให้กับ
เล่าปี่ จนถึงเล่าปี่ยกพลจะไปช่วยเล่าเจี้ยง ๖

๑ บัดนั้น เตียวสงให้พลางทางว่า มิได้คิดสิ่งใดเป็นสัจจา เหตุด้วยมรคา
ไกลกัน เอาดอกไม้เงินทองสิ่งของมา ยากที่จะรักษาดำยฉัน อันบ้านเมืองเหนือได้
ทั้งหลายนั้น ก็ยังแก่งแย่งกันทุกแห่งไป กลัวโจรผู้ร้ายอันยุ่งย้ง จะแย่งชิงสิ่งของ
ไปได้ บรรณาการทรงยินดีจะส่งไป จึงมิได้แต่งกองมาวันทา ๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังฉลาด โจโฉตวาดแล้วจึงว่า มึงแกล้งพูดเล่นเจรจา โจรายังมี
อยู่แห่งใด กูปรามปราบราบเรียบไม่เหลือหลง โจรแม่โจรพ่อมึงที่ไหน แก่ตัวต่างๆ
ทุกอย่างไป จะแบ่งเมืองๆใดก็ว่ามา ๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังโกรธ เตียวสงขอโทษแล้วจึงว่า ข้างทิศใต้ฝ่ายกังต่งพารา ชุนกวน
ยังตั้งทำคอยราวี เกงจิ๋วฝ่ายทิศอักษุรงค์ เล่าปี่ผู้ดำรงบุรีศรี ก็ยังคอยแบ่งข้อจะต่อตี
อันมาเฉียวก็ยังไม่ไปคิดการ ข้างฝ่ายเหนืออันเล่าเจี้ยงเตียวฟ้อ คอยจะต่อรบรับกองทัพท่าน
เมื่อสัตรอยู่รอบแผ่นดินดาล ไฉนท่านจึงว่าปราบราบคาบดี ล้วนแต่งกองราชตระเวร
อยู่ทุกทิศ แม้นแจ้งจิตรว่ามานัอมบทศรี จะแต่งกองโจรามาฆ่าตี อย่างนั้นแล้วจะว่า
ประการใด ๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่า ขัดเคืองนักหนาไม่เฉยใจได้ ลูกขุนฮั้วขัดด้วยขัดใจ มิได้เจรจา
พาที นึกว่าอายหน้า ๖ ข้าง
นังอยู่มั่นจะว่าน่าบดสี กระทบทำวักว้างจรลี
เข้าไปในที่ข้างใน ๖

แถวถนนเรือนบ้านร้านค้า ออกคันตาช้วยผลภักษา ข้างนอกเมืองเรียงรายค่ายสิดา
มีทหารรักษาประจำการ แต่ก่อนแรกเอ็กจิพระนคร สโมสรแสนสุขสนุกนสนาน
แต่หนทางที่จะไปไกลกันดาร ล้วนแหวนแพรกพราดินยาครัน เอียวส่วถามว่า
ขุนนางมีปัญญา ที่จะช่วยรักษาเขตรันธ กิจการบ้านเมืองทั้งหลายนั้น มีมากด้วยกัน
ฤๅฉันทิใด เตียวสงว่าท่านผู้มีปัญญานี้ จะบอกท่านกันบ้างหาถ้วไม่ ทหารที่มีฝีมือ
หัตถ์ไว้ จะนับไปก็เหลือจะคณนา สกุนดินบินมาบนอากาศ ก็สามารที่จะยิงให้สังขา
เอียวส่วว่าคนที่มีปัญญา เหมือนอย่างท่านนั้นหาสักเท่าไร เตียวสงว่าคนอย่างข้าพเจ้า
เอาไปนับกับเขานั้นไม่ได้ เปนปัญญาต่ำช้าใช้มาไป สำหรับให้เดินหนังสือต่อห้องตรา
อันปัญญาเช่นชนิดข้าพเจ้า เอาสำเภาไปขึ้นทุกเอาเถิดหนา เขาไม่นับว่าดีมีปัญญา
ท่านผู้ปรีชาอันเปนนาย เตียวสงแก่งอวดอ้างต่าง ๆ ไป ด้วยเข้าใจในจิตรเอียวส่วหมาย
จึงแก่งยอนถามตามอุบาย ท่านเปนนายพนักงานสิ่งอันใด ๖๖

๑ พึงเอ๋ยฟังถาม เอียวส่วจึงบอกความไม่สงไสย ว่าเราเปนต้นบาปุษีที่ไว้ใจ
อยู่ในพระอุปราช เปนที่ไว้วางหญไทย ท่านรักใคร่เมตตาเรานักหนา สารพรรณ
ของท่านเราตรวจตรา ทั้งเงินทองเสอผ้าทุกสิ่งอัน ๖๖

๑ พึงเอ๋ยฟังแจ้ง เตียวสงแก่งหัวเราะเยาะหยัน แต่ข้าอยู่เวียงไชยไกลกัน
ไต่ย่นชื่อเสียงท่านมีปัญญา เหตุไฉนไพล่มาเปนข้าบาท อยู่ในอุปราชนำชายหน้า
ไม่อยู่ในทูลกระหม่อมจอมโลกา ช่วยรักษาพระนิเวศ์เขตรบุรี ดูกิ่งบ้านนอกเจ้าข้า
นอกหม้อ เสียห้อยชื่อเสียงน่าบัดสี ท่านอยู่ใดใครจะเห็นว่าเปนดี ไม่สมที่มีปัญญา
ปรีชาชาย ๖๖

๑ พึงเอ๋ยฟังว่า เอียวส่วอายหน้าไม่รู้หาย ความจริงเขาวักิน่าอาย ชัง
กระต่ายตอบความไปตามจน ถึงเราเปนขุนนางในอุปราช ก็ได้อำนาจทุกแห่งหน
เพราะว่าท่านกรุณาเมตตาตน พระคุณฉันสอนสั่งดังบิดา กิจการทั้งทหารพลเรือน

ช่วยตกเตือนเข้าคำพราว่า หงแบยบนดักกลศึกโบราณมา หงตำราเก่าใหม่สอนให้จำ
มีพระคุณดังนี้เราจึงอยู่ ด้วยเป็นผู้ช่วยชูปะระณัมภ์ ถึงเสียชื่อภักซ์ตัวระยำ ก็
จำเป็นจำสนองพระคุณณา ๗

๑ บัตัน เตียวสงตบมือหัวเราะว่า ว่าตัวท่านสรรเสริญเกินปัญญา อันมหา
อุปราชเราแจ้งใจ วิชาการฝ่ายบุนทั้งฝ่ายบู จะเอาสู้ผู้ใดก็ไม่ได้ ความรู้ของตัวเอง
ไม่จุใจ จะเอาอันใดมาสอนกัน แต่จะเปิบใส่ปากยังบ้อป่า ฤาจะกล้าอาจเอื้อมมา
บ่อนท่าน หากกุศลหนุนหลังกทั้งทั้น จึงใช้ข่มมหันตบุญญา ๗

๑ ฟังเอ๋ยฟังเรื่อง เอียวสวนกเคื่องแล้วจึงว่า เหตุไฉนคูหมื่นเจรจา อันมหา
อุปราชนายเรา ขำนาญทั้งหนังสือแลกลศึก ตันฤรู้สนไม่โฉดเขลา แต่งหนังสือบท
ใหม่ให้กับเรา ชื่อว่าเฮาบังเต็กตำรา เป็นตำหรับสำหรับฝ่ายทหาร จะทำการ
สงครามไปภายหน้า เป็นอย่างดีที่สุดการยุดนา เราจะให้ตำราท่านดู ว่าพลางทางหยิบ
ตำราส่ง ให้เตียวสงอ่านแจ้งประจักษ์หู ให้เห็นความคิดดีไม่มีครุ สามารถที่จะรู้
ด้วยปัญญา เตียวสงรับมาคิดพินิจดู เปนทุกกลศึกกนกนักหนา สืบสามข้อโดยทมิฬมาตร
ว่าด้วยดงค่ายและชุมพล กลโพงน้าบ่อพ้อข้างเถื่อน แ่งเงื่อนซ้นซ้นกับสับสน ทั้ง
ทัพเรือทัพบกวงชุมคน ผันข้างบนผ่อนข้างล่างอย่างหางโค เอียวสวนว่าของมหาอุปราช
เหน็ดลาตาไม่เล่าพระโจโฉ เตียวสงว่าไม่ทันไรมาไว้โต เต็กมันอ่านโว ๆ เล่นกลาง
เมือง เปนของเก่าโบราณท่านแต่งไว้ เสนวนไม่นับถือไม่เป็นเรื่อง คำโบราณอ่าน
เล่นอยู่เนื่อง ๆ คิดว่าเรื่องแต่งใหม่มาให้ดู ๗

๑ บัตัน เอียวสวนคงแค้นแสนอดสู จึงว่าท่านองอาจประมาทครุ จู้คู่คูหมื่น
เจรจา อุปราชแต่งสำหรับกับทหาร จะทำการสงครามไปภายหน้า โบราณที่ไหนให้
ว่ามา ประกอบด้วยปัญญาจึงทำเปน ๗

เปนน้อยคำโบราณแต่ปางหลัง แล้วมิหนำซ้ำทำให้ข้าพ้ง รำตงแต่ต้นไปจนปลาย
 เหนอะไรหนเดียวก็จำได้ ฉลาดเหลือใจอายฉิบหาย ท่านอย่าเพื่อตีคำมันวุ่นวาย ข้าต้อย
 วัวควายอยู่ปลายนา บ้านนอกตอกลิ้มทิมประตุ ไม่เคยดูพระนิเวศน์วังมหา อันพิจิตร
 ไพโรจน์टना ดังสุวรรณมหาเวไชยันต์ ท่านจงพาอายเสฉวนเข้าไปเฝ้า เหน
 ผ่านเกล้าจอมนรินทร์ปิ่นสุวรรณ เหนราชวงศ์ลังกาसारพรณ์ ก็กะกลัวตัวสั่นไม่
 หยาบคาย ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่า เหนไม่สมปราถนาเหมือนใจหมาย มันจะพาความผิดให้ติดกาย
 เหมือนหนึ่งพาวัวควายเข้าไป จะท่งต่งต่งหยาบคาย เจ้านายจะตีโทษได้ เหมือน
 พราหมณ์โตสุริยตรงเข้าไป เทียววุ่นวายถึงในพระราชวัง ได้เอาแม่ได้เอาพ่อ
 สุวรรณหงษ์ ตกใจทรงเสี่ยงร้องระส่ำระส้าง หนึ่งรูปร่างหน้าตามันน่าขัง จะพา
 เข้าไปวังไม่บังควร เราซ่อมหัดทหารเป็นการใหญ่ พามันไปให้เหน็ดอ้วน ให้มันเกรง
 การสงครามตามกระบวน มันกลับไปเสฉวนบอกกัน ๖๖

๑ บัดนั้น ที่ปรึกษาเห็นจริงทุกสิ่งสรรพ ต่างคนต่างออกมาบอกกัน รุ่งแสง
 สุริยันให้เตรียมกาย จะซ่อมหัดทหารเป็นการใหญ่ ๖๖ ทังนายไพร่พร้อมพรังทงหลาย
 ทหารเสือใหญ่ร้อยสองร้อยปลาย เป้านายจัดกันเป็นโกลา ๖๖ เจริ ๖๖

๑ รุ่งเอ๋ยรุ่งราง แสงทองส่องสว่างพระเวหา นายทหารทุกหมวดก็ตรวจตรา
 ฝักท้าวมาเสียงลั่นสนั่นไป เพลงกระบี่ง้าวทวนหลาวแหลน โล่แพนต่าง ๆ ตามวิไสย
 อู่ปราชชนม้าคลาไคล ยกออกไปกลางสนามยุทธนา ๖๖ กราวนอก ๖๖

๑ เสียงเลื้อนลั่นหวั่นไหวดังสะท้าน ด้วยทหารมากมายท่งข้ายขวา สำเนียง
 ก้องขานโห่เป็นโลกา ต่างซึกอาษาเข้รบกัน ๖๖ เชิด ๖๖

๑ บัดนั้น เอียวส่วแต่งตัวข่มขั้น แต่งเป็นทหารชาญฉกรรจ์ ขวนเดียวสง
 นนขนมามา ๖๖ เชิด ๖๖

๑ ครนลงยืนม้ายู่ฝ่ายเหนือ เหนนายทหารเสืออยู่นักหนา รำเพลงอาวุธเข้า
 ยุทธนา ประหนึ่งวารีรบกับไฟ ต่างคนบ้องปัดรับรอง แคล้วคล่องว่องไวโล่หนี
 เปนคู่ ๆ จูโจมเข้ารวี เสียงโยธิตั้งสุธาจะทำลาย ๖๖ เชิด ๖๖

๑ บัตนัน เตียวสงแห่งนครน่านหาย เหนรบกันซูลมุนวุ่นวาย ไพร่นาย
 ข้อมเพลงสาตรา ดูพลางทางนิกแต่ในใจ แกล้งจะให้เรากลัวมั่งหนา จะให้เอา
 ไปเล่าเจ้าพารา แกล้งทำสง่าอาจง เตียวสงขึ้นชิงรำพึงไป เพลินใจนึกคิดพิศวง
 ตาขึงมิได้พริบลง ใจคิดวงยังไม่สมประดี ๖๖

๑ เมื่อนัน โจโฉอุปราชเรื่องศรี เหนเตียวสงขึ้นชิงตั้งอินทรีย์ ยินยอมแถม
 ไปมา คิดว่ากลัวผมพลทหาร สะทกสะท้านปนนักหนา จึงให้หาเตียวสงเข้ามา
 ถามว่าเสฉวนบุรี ทหารเหมือนเรานมีถ่าไม่ จงว่าไปให้แจ้งถ้วนถี่ ถาทหารของใคร
 ยงมดี ยิ่งกว่าเรานกว่ามา ๖๗

๑ พั้งเอยพั้งถาม เตียวสงตอบความด้วยแกล้งกล้า อันในเสฉวนนครา ตัว
 ขำไม่เคยเหนมี จะได้ฝึกหัดพลทหาร ให้ชำนาญทวนจ้าวเพลงกระบี่ แต่สิ่งหนึ่ง
 สิ่งใดก็ไม่มี มิได้คิดเที่ยวตีเมืองใด ทำเนียบเมืองเสฉวนจะปรัมปราบ เรียบราบ
 ด้วยอภัยไศรย สุจริตจิตรตงเมตตาใจ สะถิตย์ในยุติธรรมอันเจริญ แซ่ซ้องหัวเมือง
 เบ้าสาพิภักดี ๖๘ ทงกลวทงรกรสรเสวีญ มิได้เที่ยวรบรบให้ยับเยิน ประมาทหมิ่นลวงเกิน
 หัวเมืองใด ตั้งอยู่ในสัจธรรมอันประเสริฐ จึงไม่เกิดศึกเส่อเหนือใด อันฝึกปรือทหาร
 ขาญไชย เตรียมไว้เที่ยวปล้นเอาบุรี ข้าพเจ้าไม่เคยพบไม่เคยเห็น จังกลัวตัวใจเต็น
 ดังลงผี ทหารของใต้อองแต่ถ้วนถี่ ผมทักเทียมกับโจรไพร ๖๙

๑ เมื่อนัน โจโฉหนหันให้หมันไส้ จังว่าทหารของเราใช้ หัวเมืองใดก็ไม่มี
 มีเหมือนของเรา หัวเมืองไหนตอตั้งทำขัดแขง ก็เหมือนแกล้งทำกรรมใส่ตัวเขา ถ้า
 จะเปรียบความตามลำเนา ทหารเราดุจฝูงพยัคฆา หัวเมืองนั้นดุจสัตว์จตุบาท จะวินาศ
 มรณังม้วยสังขา สำหรับเนอจะเป็นเหยื่อพยัคฆา แม้นเราจะปราถนาเอาเมืองใด
 ทหารเราก็ดำได้เมืองนั้น ตัวท่านยังรู้ถาหาไม่ อันห้อมมัญญาถาจะกล้าสู้เปลวไฟ ถา
 ท่านเหนเป็นไหนให้ว่ามา ๗๐

๑ บัตนัน เตียวสงยมพลาแล้วทางว่า ใต้อองกล่าวจริงจังตั้งว่าจา ตัวข้า
 เหนจริงทุกสิ่งไป ซึงยกทัพไปทางไหนได้ทางนั้น ก็แม่นมั่นหาผิดสักสิ่งไม่ เขาถา
 เล่าเฟื่องฟุ้งทงกรุงไกร ว่าตัวท่านชำนาญในการสงคราม เมื่อครั้งเมืองบักเอียงรบปลดไ้

คนก็โกหกว่าไว้กลางสนาม เมื่อวันเสวยกับเตียวซัวทำสงคราม คนนั้นแกล้งกล่าวความ
 ล้วนไม่จริง เมืองกงตงกับจิวทพหยง คนมันคงโกหกไว้ทุกสิ่ง อ่อนนอนกรนอยู่เข้า
 พังพัง จะจริงมิจริงประการใด แล้วตัดหนวตงเกราะด้านตงก้วน ข้อนักไม่ควรจะ
 สงไสย ม้าเจียวแทงติดต้นไม้วิ่งหายไป เออผู้ใดซ่งแกล้งมาเจรจา ข้าเจ้าเห็นด้วย
 พระอุปราช ไม่มีใครที่จะอาจมารอน้ำ ถ้าได้ทีแล้วคงหนทงโยธา สงครามในใต้ฟ้า
 ไม่เทียมทัน

๖๖

๑ พังเอยพังเรื่อง โจโฉขัดเคืองจนตัวสั่น พยายามม้าม่าว่ากัน เหวยพวก
 ราชมัญบุษ จับเอาตัวอ้ายเตยหน้าผี พันเกล้าเกษแขวนหางหนู ให้สมทว่าขาน
 ประจามัน บุษกรจับกัน

๖๖

๑ เอยสวกวิ่งเข้าขวางหน้า ร้องห้ามว่าอย่าช้าก่อนท่าน จึ่งว่าได้โปรดยก
 โทษทัณฑ์ เพราะมันเปนราชทูตมา ภายหน้าใครจะมาสาทิภักดิ์ จะรังเกียจเรานัก
 ทุกทิศา จงยกโทษโปรดปล่อยชีวา อย่าให้คนกระระหาพังไป

๖๖

๑ พังเอยพังว่า ตับความโกรธยากโทษให้ แต่ยั้งสุดแสนที่แค้นใจ ให้เอาไม้
 ไล่ตีหนีออกมา ๖ เชิด

๖๖

๑ บัตนิน เตียวสงหนีออกไม่รอหน้า จึ่งเฝ้าบนมารบโคดคลา หนีจากพารา
 เข้าป่าพลัน ๖ เชิด

๖๖

๑ เดินม้ามพาลางทางนี้ ถุกถึงสัญญาเปนแม่นมั่น เราจะเอาเสฉวนเขตรัน
 มาให้กับมันเปนไมตรี ควรตามมาทำกับเราได้ เหตุไรจะให้แผนที่ จะกลับไปเสฉวน
 บุรี จะมีหน้าไปพูดประการใด ได้ยินว่าเล่าปี่อรันัก รักคนมีปัญญาอัชฌาไศรย
 จำจะไปเกงจิรวีงไชย พังให้รู้ระคายว่าร้ายดี ถ้าเห็นว่าจะเลียงเราได้ เราก็จะให้
 แผนที่ คิดเอาเสฉวนธานี เปนข้าเล่าปี่ต่อไป คิดพาลางทางเร่งอาษา ขั้วม้าสับตัวยาง
 วาใหญ่ ออกทุ่งเข้าดงพงไพร หมายจะไปเกงจิรวี ๖ เชิด ขั้วปี

๖๖

๑ มาข้าจะกล่าวบทไป ถึงขงเบ้งอาจารย์ชาญไชยศรี จัษยามครูแจ้งแห่งคดี
 ว่าเตียวสงจะหนีมาหาเรา จึ่งส่งจุหล่งให้คุมไพร่ ออกไปคอยรับเลียงเขา อย่าทำจุลู่
 ตูเบา เราจะมัลลาอันพึงใจ

๖๖

๑ จูหลิงรับคำแล้วอำลา ออกมาจัดกันหาข้าไม่ พร้อมแล้วชนม้าพาพลไป
คอยอยู่แทบไถ่สมัคร ๗ เชิด ๓๖

๑ ให้ปลุกศาลาโรงพัก เป็นที่สำนักร้อยท่า ชุมพู่ทำกับข้าทางเหล้ายา จัด
แจจไว้อย่างพร้อมกัน ๗ เจริญ ๓๖

๑ บัตนิน เตียวสงมาในไพร่สมัทธิ ล่วงเข้าเงงจิ๋วเขตรคัน ถึงทัพพันทนต์
เห็นจูหลิงยืนมาคอยรับ ต่างคนต่างคำนับปราโธ จูหลิงยอภายาแล้วว่าไป นายข้า
แจ้งใจว่าท่านมา ไพร่พลทหารล่าเหยื่อ เห็นตเห็นน้อยบอบช้ำกันหนา จึงให้น้ำเอน
โอบโภชนา มาคอยท่าเลี้ยงท่านให้สบาย ขอเชิญท่านรับทานสำราญก่อน แล้วจึง
ค่อยบทรจัดใจหมาย ลงจากม้าพากันทั้งสองนาย ผันผายเข้าสู่โรงเลี้ยงพลัน ๗
เจริญ เติงโธ ๓๖

๑ ให้ยกเครื่องโภชนาเข้ามาตัง พร้อมพร่งเหล้าเขมเต็มบน สองนายนั่งรณกัน
ด้วยกัน เกษมสันต์สนทนาพาที ๓๖

๑ เตียวสงกินพลางทางนี้ ก็ถุกถึงน้ำใจเล่าปี เขาว่าใจโอบอ้อมอารี ดีจริง
ยิ่งณัณณนา จำเราจะเข้าสาพิภักดิ์ สมัคยอมอยู่เป็นข้า คิดอ่านให้ได้ผ่านพระพารา
ให้ใหญ่ยังขัตติยาเป็นเจ้านาย ๓๖

๑ ครนอมหน้าสำเร็จเสร็จพลัน พากันชนม้าผันผาย พร้อมทั้งพลพลนิกาย
ผันผายเข้าสู่บุรี ๓๖

๑ เมื่อนั้น กวนอู้องเล่าปี คุ่มคนร้อยคนพวกคนตรี มาคอยรับยังที่ทวาร
ครนเตียวสงมาถึงออกไปรับ คำนับกันตามเพศภาษา พาชนกถึงกวนอู้อิพา ล้วน
จัดแจงแต่งท่าเป็นที่สบาย ให้อาบนากินนอนผ่อนพัก บำรุงรักดูเพื่อนเหมือนสหยา
เวลาค่ำโคมสว่างกระจ่างราย ให้พวกชายคนตรีตีให้ฟัง กวนอู้อำเลาปีข้า ให้
ออกมารับท่านตั้งใจหวัง ให้กินอยู่หลับนอนผ่อนกำลัง เวลาเช้าเข้าวังจงสนทนา ๗
ตระ ๓๖

๑ รุ่งเอยรุ่งราง แสงทองส่องสว่างพระเวหา สามนายต่างชนอาษา บับม้า
เข้ามาในบุรี ๓๖

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งฟังทองเล่าปี่ พายุนางทั้งปวงมากมี จรลีมารับเตียวสง
พลัน ฯ เสมอ ทะ

๑ พายุนางทั้งอันโอฬ่า สันทะนาปรีเปรมเกษมสันต์ เล่าปี่ว่าข้าไฉนเขาพูดกัน
ชื่อท่านปรากฏมาช้านาน อยากจะใคร่ไปน้อมสนทนา จนนึกว่าต่างเขตรประเทศ
สถาน บัดนี้ท้าวช่วยบันดาล ให้ท่านมาพบได้สนทนา ต่างคนได้ถามกันต่าง ๆ
ทุกสิ่งทุกอย่างเปนนัยนา จนเย็นรอนอ่อนแสงสุริยา เตียวสงเห็นว่าไม่ได้การ เล่าปี่
ชักชวนบุตรเรวณ ไม่พุดถึงเสฉวนราชธาน ก็เกยจึ่งคึกเกยจนอยู่นาน จึ่งว่าขานจึงถาม
ขวางความไว้ ว่าทุกวันท่านอยู่ในเมืองนี้ เห็นว่าดีแล้วอาเปนไฉน มีหัวเมืองมาขึ้นสัก
เท่าใด เปนสุขใจอยู่อาจงบอกกัน ทะ

๑ ฟังเอ๋ยฟังถาม ขงเบ้งจึงบอกความขมิขม้น พุทธิไทเอ๋ยสหายไม่เช่นนั้น
นายเราทุกวันจำใจ เมืองนี้มิใช่ของนายเรา ขอยมเจ้ากัณฑ์เขาอาไศรย เปน
เกยวตองน้องเขยเขาไว้ เขาเสียไม่ได้ก็ให้เนา หัวเดือนท้ายเดือนนะเพื่อนเอ๋ย ไม่เว้น
เลยเขามาทวงเอาของเขา ต้องจำจนทนทานหน้าด้านเอา ทุกวันเราแสนระกำข้าหัวใจ
ว่าพลางทางทำเปนที่โสก สะอึกสะอื้นวิโยคจะร้องไห้ เตียวสงแสนเวทนาจึ่งว่าไป
ขังกระไรขุนกัณฑ์ไม่ควรเลย เมืองกัณฑ์ก็เปนนครใหญ่ ยังไม่มีมิโจกพ่อเอ๋ย หัว
เมืองขมิมิใช้น้อยในร้อยเลย ยังมาเอ๋ยจะเอาเมืองเกงจิ๋ว ร้อยเมืองพันเมืองยัดเข้าไป
สักเท่าไร ๆ ไม่หายหิว ขันพื้งของตัวยังพลิกพลว คนอย่างนี้ควรเติมประดา ฟังทอง
จึ่งว่านิจจาเจ้า นายของเราที่เปนเชื้อพระวงศ์ แต่เมืองหนึ่งครั้งขึ้นนครา จะหา
พักกายก็ไม่มี มายมเมืองอายตระหนัคหวง มันก็เฝ้ามาทวงเปนเจ้าหนั ต้องทนทาน
ด้านหน้าทั้งตาปี พวกเราแสนระกำข้าในใจ ว่าพลางทางทำกิริยา เอามือเสอปีด
หน้าเข้าร้องไห้ เตียวสงแสนสมเพชสังเวชใจ จึ่งว่าไม่เปนไรดอกชาวเกลอ เรามา
คิดจะหาพาราให้ เพราะตั้งใจคึดอยู่เสมอ ๆ แต่กลัวว่าพระเล่าปี่จะมิเออ แล้วพวก
เราจะคิดประการใด ทะ

๑ เมื่อ^๕นั้น พระสุริยวงษ^๕เหียนเต๋ศรี^๕ไส จึงว่าท่านพูดชอบเราชอบใจ แต่ข้า^๕ไซ้ไม่คิดเอาใหญ่โต คิดแต่จะหนีลี้ลาศ ไปให้พ้นอำนาจของโจโฉ ภาสนายากจน เป็นคนโง่ จะคิดการใหญ่โตไปทำไม ๖๖

๑ ไม่เอ๋ยไม่ชอบ เตียวสงจึงตอบหาถูกไม่ ท่านผู้ประเสริฐเลิศไกร ตั้งอยู่ในตระกูลสุริยวงษ สมเด็จพระเจ้าอันโกโจ อ้ายโจโฉต่ำชาติไซ้ราชหงษ์ มั่นมิใช่หรือรักษจักพงษ จะหนีเข้าแดนดงไม่ต้องการ อย่าว่าแต่แกงจืดเท่านี้ ถึงจะผ่องนบุรีราชทาน เสนามาตย์รับพระราชโองการ ก็ควรด้วยตัวท่านไม่นินทา ๖๖

๑ อย่าเอ๋ยอย่าเปิด คำ^๕นั้นขอเถิดท่านอย่าว่า ทุกวัน^๕นั้นแต่จะอัปรา ถึงสุริยวงษ พงษาน^๕นสูญไป ด้วยกัณณ^๕นมนชงอำนาจ ไม่สามารถที่จะตั้งตัวขึ้นได้ จึงว่าจะกัมน้ำเข้าป่าไป ให้พ้นไถยพวกพาลชาวนครกรรจ์ จะช่วย ชู ก็แผ่นดิน^๕กสนคิด ก็แจ้งจตรอยู่ว่าเจ้าน^๕นโสภณาลัย แต่สนฤทธ^๕จะคิดไปช่วยกัน อยู่แต่เพียง^๕นนกลือต ๖๖

๑ เจียมเอ๋ยเจียม^๕นนัก จะยอม^๕ทงยศศักดิ์ให้เสื่อมศรี ทุกวัน^๕ท่านอยู่ในบุรี เมืองข้า^๕เหินไม่มั่นคง ตัวนอกขุน^๕กวนแปนเสียนหนาม คอยจะต่อสงครามตามประสงค์ บ้างอุไ้โจโฉก็^๕ไม่ตรง ข้า^๕เหินคงจะยกมาราวี กำลังของท่านที่จะรับ จะทนทัพสองฝ่ายได้ฤๅนี้ เมืองเกงจิวนิดหนึ่งเท่า^๕นี้ ไม่เหินเป็นทีมนใจ ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังคำ^๕ ทงนี้จะทำกระไรได้ จนแล้วไม่มีที่^๕จะไป ไม่เล็งเห็นที่^๕ไหน จะพะพิง ก็รู้^๕อยู่ว่าจะสู้เข้าไม่ได้ แต่ว่าความ^๕จหนักต้อง^๕นี้ ซึ่งท่านว่ามาน^๕นักก็ความจริง แต่พูดแล้ว^๕กทงหนีเราไป เราต้องอยู่^๕สู้ทนในปากเสือ ก็เหินเหลือ^๕ขัญญาจะแก้ไข วัน^๕นั้นเราพบกันสบายใจ ไปวัน^๕น่าที่^๕ไหนจะพบกัน กำลังเรา^๕นิตหนึ่งเท่า^๕นี้คงจะมี^๕ชีวิตฤๅอาศัย ว่าพาลางสามคนด้วยกัน ทำ^๕สนโสภณาลัยไปมา ๖ โอด ๖๖

๑ บัด^๕นั้น เตียวสงสงสาร^๕เป็นนักรหา จึงว่าข้า^๕คิดทุกเวลา จะมาอยู่^๕เป็นข้า^๕ให้ท่านไซ้ แต่ยังไม่^๕ได้ทงที จะมา^๕เดียนยังมีได้ ซึ่งข้า^๕จะพรากจากท่านไป จะบอกท่านไว้ทุกสิ่งอัน เสดฉนวน^๕นครประเทศใหญ่ พลไกรร้อย^๕หมื่นพันชยัน ภูม^๕ถานบ้านเมืองก็ใหญ่ครัน สารพรรณ^๕บริบูรณ์ทุกสิ่งมี ราช^๕ภรทงหลายในเมือง^๕นั้น ออก^๕ชื่อท่าน

ยกมือเหนือเกศ เขาสมศรีก็ใคร่ว่าใจดี โอบอ้อมอารีราษฎร ถ้าแม้ว่าท่านยก
กองทัพไป คนจะยกมือไหว้แซ่สลอน ไม่พักให้ทหารเข้าราษฎรอน ใส่ถุงเท้าเข้านคร
สบายใจ ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่า ศรีหน้าสลดหาสติไม่ ทำไมท่านพูดความเอาตามใจ ว่าไยฉ
ไม่ขอฟัง เล่าเจียงกับเราแซ่เดียวกัน พงษพันธุ์ของพระเจ้าเล่าป้ง เป็นหน่อเนื้อเชื้อ
กระษัตริย์ดำรงวัง ชื่อก็คงทั่วจ้งหวัดบ่ตพิน แม้นยกทัพไปชิงเอาพารา ความนินทา
ก็จะอยู่ไม่รู้สิ้น จะยกช่วยอยู่ท้าวฟ้าและดิน สักเมื่อไรที่จะสิ้นความนินทา เราไม่เอาแล้ว
อย่าว่าเลย ท่านเอ๋ยผู้ตายเสียดีกว่า ว่าพลางทางฉินภักตรา เมินหน้าจึงเสียไม่ดูไป ๖๖

๑ บัดนี้ เตียวสงค์อยู่ว่าปราชัย ข้าพเจ้าทราบแล้วมาแต่ไร ว่าน้ำใจของ
ท่านนั้นเป็นธรรม มีความสัตย์สุจริตต่อมิตรญาติ ปราศจากโลภและโมหันธ์ แต่จะ
ว่าในกาลบัดนั้น ถ้าแม้ท่านไม่เอานครา ก็เหมือนทูลุจริตมิตรญาติ ทั้งอำมาตย์
ราษฎรถ้วนหน้า จะพินาศกลาดเกลื่อนเต็มสุธา ด้วยเล่าเจียงบ่บุญานนังงม เดิมโกรธา
ฆ่าแม่เตียวพ้อม้วย โกรธกันด้วยเรื่องสุรางค์นางสนม ผูกอาฆาตพยาบาทกันนานนม
เพราะเชอชมโง่เขลาเฝ้าบ่บุญญา จนเตียวพ้อได้เป็นใหญ่ในฮันต้ง เขาก็คงแก้แค้นที่
แสนสา จะยกทัพขับพลพลโยธา มาเช่นฆ่าเล่าเจียงเจ้าเวียงไชย แม้นทำไม่เอา
เมืองในครั้นนี้ เหน่น้ำที่เล่าเจียงจะตกไชย ราษฎรก็จะรอนยิ่งกว่าไฟ เหมือนแกล้งให้
ญาติกาชีวาวาย ถ้าเมืองตกไปเป็นเตียวพ้อ ลึกแล้วพ้อที่จะคืนมาง่าย ๆ ข้างโจโฉก็
จะมาตีเอาท่านตาย จะร้ายสองฝ่ายสบายใจ ถ้าเตียวพ้อท่านตีเสฉวนได้ เล่าเจียง
ไม่มอดม้วยตกไชย ตัวท่านนั้นเล่ากัพนโภย ก็ข้างไหนเล่าจะเหน็ดดีกว่ากัน ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังเรื่อง เล่าปี่หายเคื่องเกษมสันต์ จึงหันมาค่านับเตียวสงพลัน
ท่านว่านนักขอบข้าขอบใจ แต่ด่านทางเสฉวนธานี ยากที่จะเข้าไปถึงได้ แม้นพลหา
ได้เหมือนยักขจกกลวโย จะเข้าไปเหมือนคำท่านรำพรรณ ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่า เตียวสงพยกหน้าแล้วสรวลสันต์ หยิบหนังสือในมือเสอแผนทนน
ออกมาสั่งให้พลันทันใด แล้วบอกว่าเพื่อนรักของข้า เป็นที่ขอบอาณาอาไศรย ทั้งสองมี

ข้อเสียอยู่เวียงไชย เป็นขุนนางอยู่ในเจ้าบุรี มีน้ำใจผูกพันถึงท่านนัก ว่าสมัคจะ
มาอยู่ด้วยที่นี่ ข้ากลับไปแล้วจะทูลเจ้าธานี ให้ขุนนางสองพี่น้องออกมา เชิญท่าน
เข้าไปเมืองเสฉวน สิ่งใดควรพูดกับเขาเถิดหนา สองขุนนางเป็นที่วางหัตถยา ตัวข้า
จะรบอยู่ภายใน หนึ่งข้อฮวดเจ้สองเบ้งตัก ข้อสตั้มยมนคงอย่าลงไสย อันตัวข้าจะลา
ท่านคลำไคด ท่านอย่าได้ลืมน้ำคำพร้าพรณ์ ว่าแล้วลูกขนค่านับลา เล่าไปตามมาส่ง
ขมิ้นมัน ขงเบ้งฟังทองพร้อมกัน จรรจัดถึงที่ทวาร ๖ เชิด ๖๖

๑ ครั้นมาถึงนอกประตู ขงเบ้งให้กวนอุกองนำ คุมทหารร้อยหนึ่งโยธา
ส่งเดี่ยวสงมาสนั้นแดนตน ๖ เชิด ๖๖

๑ บัณฑิต เดี่ยวสงเข้ามากลางหน สังกัดทางทุกระยะกะตำบลด จรดล
แรมรอนสัญจรไป เข้าในเสฉวนนครา ล้วนทิวแถวแนวป่าพฤกษาไสว เป็นชอกห้วย
ธารเขาลำเนาไพร สังกัดไว้ตามระยะหนทางมา ๖ เชิด ๖๖

๑ ครั้นถึงเข้าไปในบุรี ก็แวะไปยังที่เคหา ฮวดเจ้เพื่อนรักแต่ก่อนมา
จึงเล่าแจ้งกิจจาสารพรณ์ ๖ เจริญ ๖๖

๑ เมื่อนั้น ฮวดเจ้ว่าคิดไว้เหมือนใจฉัน คิดอ่านอย่างนี้ครั้น ถ้ากระนั้นพรุ่งนี้
ท่านเข้าไป พ้อดลงเล่าเจียงให้ใช้ข้า ออกไปหาเล่าปี่ให้จงได้ ยังเบ้งตักเพื่อนรัก
ที่ร่วมใจ จะต้องให้หาตัวมาคิดการ จะเหน็ดเหนื่อยเป็นไหน ก็จะได้ว่ากล่าวให้
แตกฉาน กำลังนั่งพูดกันมีทันนาน พอเบ้งตักลงลานเดินเข้ามา ๖๖

๑ บัณฑิต เบ้งตักเสแสงจงแกล้งว่า ท่านทั้งสองนั่งสนทนา เอาพาราไป
ให้กับผู้ใด ๖๖

๑ บัณฑิต สองสหายยมพลาถแสงไข ท่านจงทำนายให้แน่ใจ ว่าเอาเมือง
ไปให้กับใครนา ๖๖

๑ บัณฑิต เบ้งตักยมพลาถแล้วทางว่า พระนครเสฉวนนครา จะให้ผู้ใดหนา
ไม่ควรกัน เหนแต่เล่าปี่สุริวงษ จังจะควรดำรงไอสวรรย์ ๖๖ สามเกลอร้องเออขึ้น
พร้อมกัน ต่างสำรวจสรวลสันต์ไปมา เดี่ยวสงจึงเล่าเนื้อความหลัง ให้เบ้งตักฟัง

แล้วจึงว่า เราจะไปเฝ้าเจ้าพารา ยั่วให้ใช้ท่านไป เชิญตัวเล่าปีเข้ามา ยังพารา
เสฉวนให้จงได้ แม้นว่าสองท่านได้ออกไป จงพูดจาปราโมทย์กัน ๖

๑ ครั้นเวลารุ่งราชราตรี เดียวสงจรัสสายฝน ลงจากม่านเข้าไปข้างในพลัน
อภิวาทท่านท้าวเจ้าพารา ๖

๑ เมื่อนั้น เล่าเจียงจึงถามเนือความว่า ท่านไปเมืองหลวงกลับมา อุปราษ
ท่านว่าประการใด ๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังถาม เดียวสงทูลความแถลงไข ไปหามันจะให้กันอรินไภย มัน
กลับโพล่แปลงพลัดเปนศัตรู อ้ายโจโฉคิดกระดกต่อแผ่นดิน ดูหมิ่นเจ้านายลบลู่ อ้าย
ทรชนคนอกตัญญู มันกลับขู่ตวาดไล่ไม่ไยดี อันความชั่วของอ้ายเถาห้วน ๖
รำพรรณก็ ไม่สิ้นแสนบัดสี มันจะยกโยธาเที่ยวรวี ติดตามตีมาทะย่งเมืองเรา ๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่า ตกใจนักหนาศรีหน้าเศร้า เพราะเป็นคนเหลวไหลหน้าใจเบา
ว่าชาวเรือนจะคิดประการใด ๖

๑ ได้เอ๋ยได้ที เดียวสงยินดีจะมีไไหน จึ่งว่าอย่าร้อนตัวกลัวมันไย ยังมีที่
อาไศรยป้องกัน พงษกระษัตริย์เหล่าคือเล่าปี ท่านผูกเป็นแม่เดียวกับท่าน ประ
กอบด้วยนายทหารชาญณรงค์ ล้วนแบงขันแคล้วคล่องว่องไว ที่ปลุกษาขงเบ้งกับฟังทอง
ทั้งสองแสนดีจะมีไไหน เมื่อจียยกพลสกลไกร ออกชิงไชโยโจโฉเผาทัพเรือ เพราะ
ปัญญาขงเบ้งคิดอ่านให้ มอดม้วยบัลโดยมิไคเหลือ ทั้งทหารนายไพร่ตายเปนเปื้อน โจโฉ
เห่นรากับเนือเห่นเสียกลัว สาอะไรอ้ายเดียวพ่อแต่เพียงนี้ ไม่พักศึกจะพองสยองหัว
ท่านจงให้ผู้ใดไปเชิญตัว เข้ามาไว้แล้วจะกลัวอะไรมัน ๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังสาร ดีใจดังไคผ่านเมืองสวรรค์ ว่าเห่นเต็กเล่าปีพี่น้องกัน เรา
ลี้มไปเจียวท่านไม่นักเลย จะได้ไคหนอให้ออกไปหา ถ้ารู้แล้วคงมาไม่นิ่งเฉย ไม่
เห่นว่าผู้ใดไคไคคุณเคย ท่านอ่อยเห่นไคไคว่ามา ๖

๑ บัดนี้ เดียวสงคำนับกราบทูลว่า เห่นขอเจ้เบ้งตัดทั้งสองรา เปนคน

กระจายกระจุก เหมือนโง่กุ่มเข้ามาอยู่ในบุรี ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่า ขัดเคืองวิญญาหมองศรี ว่าเคียวนเวียงไชยมีไพร่ จึงไปรับ
เล่าเข้ามาบอกรับ ก็เหตุใดจึงจะพินาศ ชะคนฉลาดซ่งพุทบัน ชวนกันรศยาอาธรรม
เล่าป็นนั้แซ่เคียวกันกับกู ๖๖

๑ บัตนัน อองหลุยจึงตอบว่าขอบอยู่ อันเตียวฟ้อเคืองเบญเปนศัตรู พิเคราะห์
ดูก็เหมือนสัวผิวสกันธ อันหุดสัวผิวเนอไม่เหลือเจ็บ ถึงแหบนเหน็บก็ ไม่ทราบทุกเส้นขน
อันเล่าปี่ดูฉีษทรวงตน เหนจากไม่พันอำนาจมัจจุรา ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังคำ ยิ่งซาขัดเคืองเปนนั้กหนา จึงให้ขับขุนนางทงสองรา ไปจาก
ที่วาระชากร สั้ให้ฮวดเจ้งเร่งไป ยังเวียงไชยเกงจิรวาธาณ ฮวดเจ้งเบ้งตัดกราบ
กราน แล้วสองทหารพากันรีบไป ๖๖

๑ ฮวดเจ้งไปเกงจิรวาธาณ เบ้งตัดไปปลูกพลับพลาที่อำเภอไศรย ฮวดเจ้งครันถึงจึง
เข้าไป ยังในที่วาระชากร ท่ามกลางขุนนางทงสองแถว คำนับกันแล้วถวายสาร
คอยฟังกิจจาบัญชาการ เล่าปี่จะว่าขานประการใด ๖๖

๑ เมื่อนั้น พระเล่าปี่นิตจะมีไหน จึงนิศสารพลันทันใด พร้อมทหารน้อย
ใหญ่ได้เสาวนา ๖๖

๑ ข้าพเจ้าเล่าเจียงเจ้าเวียงไชย คำนับไปถึงเล่าปี่เชษฐา ทุกวันจิตรคิดถึงทุก
เวลา แต่จวนว่าทุ่งกว้างทางไกล เราเกิดร่วมสรวังชพงษา แต่ไปมาหากันนั้นไม่ได้
ก็เหมือนกับต่างแซ่แฉไป แต่ว่าใจนั้นเหมือนอยู่อกเดียวกัน จึงรีบรัดจัดแจงแต่งสิ่งของ
๖๖ เงินทองออกมารับคำนับท่าน เปนการด่วนจวนเต็มทีเหน็ดเหนื่อย ด้วยทุกวันนี้้องเหมือน
นอนไฟ ร้อนทงหนาร้อนทงหลังจะพังหระ เหลือที่จะฝันแปรรคิดแก้ไข ด้วยเตียวฟ้อ
จะมาชิงเอาเวียงไชย ข้างโจโจก็จะยกมาตี เหลือกำลังที่น้องจะป้องกัน นั้ครเศเขต
คันบุรีศรี เชิญอาเฮียมาด้วยช่วยรวาวิ จงเหนแก่อดทนองกัน สิบคนอื่นก็ไม่เท่าเรา
ร่วมแซ่ เชิญดำริห์ให้แน้อย่าบิตสัน ควรมิควรขอคำที่ร่าพรรณ ได้หลงกันเถิดอาเฮีย
อย่าเสียเลย ๖๖

เล่ม ๕

๑ สามก๊ก คำ กลอน ๖๕

๑๔๕

๑ พังเอยพังสสาร เล่าปี่ว่าอนิจาเล่าเจียงเอ๋ย กับเรานักใช้ว่าคุ้นเคย แต่ครั้ง
มาเอ๋ยถึงเรา จะเป็นตายอย่างไรต้องไปช่วย เพราะด้วยจะได้รู้หน้าใจเขา ถึงจะยกเมือง
ให้ก็ไม่เอา ด้วยว่าเราเจียมตัวกลัวนินทา ๖๕

๑ เมื่อนั้น ฮวดเจ๋งขายเจ้ากระซิบว่า เล่าเจียงนงโง่เขลาเจ้าปัญญา เหน
จะเสียพาราเป็นมั่นคง เล่าเจียงให้มาเชิญท่านไป เหมือนเอาเมืองมาให้ตั้งประสงค
มั่นตัวท่านไม่คิดจำนง ก็เหนคงเป็นของผู้อื่นไป เตียวพ้อแม่จับเล่าเจียงได้ ที่จะพัน
บัลโลยอย่าสงสัย อนันต์ท่านมั่นได้เวียงไชย คงตั้งให้เล่าเจียงเป็นเจ้าเมือง ตัวเล่า
เจียงก็ไม่ตายวายวชิ อย่างนี้ฤๅเหนไม่เป็นเรื่อง จะทงถึงถอดสท่ายกเยื้อง เหมือน
แกลังให้ปลดปล่อยชีวาโลย ๖๕

๑ นงเอี้ยงนง เล่าปี่เหนจริงหาเถียงไม่ จึ่งว่าตัวเราก็จะไป จะดูใจเล่าเจียง
ว่าร้ายดี มั่นไม่คิดต่อเราๆไม่คิด รักกันสนิทเหมือนน้องพี่ ถ้าเป็นคนใจบาแล้ว
เต็มที ไม่ตรืขาดออกแล้วจันใจ ว่าพลางทางส่งกับขงเบ้ง ให้เสียดูฮวดเจ๋งให้ผ่อง
ใส ขงเบ้งคำนับลาพาไป เข้าเฝ้าใหญ่แสนสำราญกายา ๖๕

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่คิดถอยหลังถอยหน้า นงง่วงรำพึงไปมา กลัวความนินทาเป็น
พันไป สงสารเล่าเจียงคนเขลา จะทำกับเขากะไรได้ นงง่วงรำพึงตะลึงตะไล การ
ครั้งนั้นเป็นที ครั้นเราจะไม่ยกไป ไหนจะได้เสฉวนบูรีศรี เหนเตียวพ้อจะได้บูรี
ด้วยเล่าเจียงผู้เขลาปัญญา มั่นว่าตกไปเป็นของเขา ยากที่เราจะสมปราธนา จะ
ฟังท่วงทักทียา ตีร้ายจะว่าประการใด ๖๕

๑ จบเล่ม ๕ สมุดไทย ๖๕

๑ เล่ม ๑๐ ยังพิมพ์ต่อไป ๖๕

นำต้น
สามก๊ก คำกลอน เล่ม ๕

๑ ตั้งแต่เล่าปี่ยกพลไปช่วยเล่าเจี้ยง พวกขุนนางของเล่าเจี้ยง ยุงให้
เล่าเจี้ยงเกิดแค้นใจกับเล่าปี่ จนถึงขุนกวนคึกกลอุบายให้ให้ขุนนางนำหนังสือมา
บอกนางซุนฮุ่ยบินว่ามารดาเจ็บ เชิญตัวกลับไปเมือง ทะ

๑ บัดนั้น ฟังทองนึกดวงสงไสย แอบมองเค้นย่องเข้าไป เห็นเล่าปี่ถอนใจ
รำพึง เอามองเขาแล้วจึงว่า ไฉนนั่งทำหน้าตະลังขึง การไม่ต้องตรองตฤกให้ทุกขัง
จะรำพึงรวนเรอยู่ว่าไร ธรรมดาผู้มีซึ่งปัญญา ก็ต้องว่าแตกฉานให้จงได้ จะนั่งนึก
ตฤกตรองเปนสองใจ นานไปก็เสียช่วงที่ ทะ

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่า จึ่งว่าข้าตฤกตรองไม่ต้องที่ ปัญญาท่านจะเหน้อย่างไรดี
จะไถ่ฎาหนีประการใด ทะ

๑ ฟังเอ๋ยฟังสนอง ฟังทองขมเขาสะหัวเราะให้ ทุกวันเราร้อนคั่งนอนไฟ ล้วน
เมืองใหญ่คอยพร้อมล้อมตี โจโฉขุนกวนแปนศัตรู กระหนาบอยู่สองข้างบุรีศรี เกงจิว
นิตหนึ่งเท่านั้น นาที้จะลุ่มจมไป เสนวนเปนราชธานี สารพัดจะมีเปนเมืองใหญ่
ถ้าเราได้เสฉวนเวียงไชย ใคร ๆ ก็ไม่กลัวท่วแผ่นดิน บัดนี้ขามาเชิญให้ท่านไป
เหมือนอยู่ในเงอมีมือของเราสัน เป็ดข่องให้คั่งหนึ่งได้เมืองพระอินทร์ จะนั่งจินตนา
นึกอยู่ว่าไร ทะ

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่จึงวอนว่าปราไส อันแรกกับโจโฉนั้นใช่ เหมือนอย่างน้ำกับ
ไฟสู้กัน โจโฉทำการด้วยการอื่น เราเอาเย็นอ่อนผ่อนผัน ราษฎรทุกประเทศเขตร
คันธุ์ ก็ชวนกันแซ่ซ้องสาธุการ มิให้ร้อนนอกนาประชาราษฎร์ มิได้เอาซึ่งอำนาจ
เที่ยวหักหาญ ตั้งความสัจเมตตาตามาช้านาน ตั้งพมถานได้เพียงนกตีก กัดบับจะมาชิงเอา

ของเขานั่น ก็เหมือนกันกับเราเที่ยวหาญหัก อันคำว่าใจดีอารัก กลับเป็นยักษ์
ใจหมิพิ่เที่ยวกินคน เสียแรงทำความดีมามากหลาย เอาความร้ายเข้ามาล้างเสียกลางหน
อนึ่งเล่าเขาก็เชื่อใจตน ว่าเป็นคนเหลาซัดน่าจิตตรง ยากที่ใจของเราจะทำได้
จึงนั่งรำพึงไปไหลหลง ก็ท่านเหน้อย่างไรในใจจง จงโต้หลังขี้แจงให้แจ้งใจ ทะ

๑ บัดนั้น พังทองมีปัญญารู้ไสย จึงนึกว่าเล่าปีตีเหลือใจ หาผู้ใด
ไม่เปรียบเทียบทัน มีความสัจจตัญญูเอ็นดูสัตว์ สารพัดแต่ล้วนจริงทุกสิ่งสรรพ แต่
ครั้นเหลือดีได้ทีครั้น จำจะพูดสอนผ่นให้ไ้การ ทะ

๑ ได้เคยได้รู้ ฮองชูจึงแจ้งแสดงสาร ว่าประเสริฐเลิศชายปรีชาชาญ ผู้ใด
ไม่หาญจะดำเนินร แต่ว่าแผ่นดินทุกวันนี้ บังเกิดมีสงครามหนามแสน อ้ายแซ่
โจเป็นศัตรูคู่เปียดเปียด พิระเหียนเต้ทรงพระทุกขทรมาน ควรท่านจะตั้งขนเป็นใหญ่
จะได้ช่วยบำรุงราชธานี เปนยอดกตเวทีไม่มีปาน อนึ่งการครั้นนั้นมิเอา โจโฉ
เดียวพ้อคงดีได้ ด้วยวิไสยเล่าเจียงเป็นคนเขลา ถ้าได้แล้วเขาก็เหนจะเล่นเรา จะสู้เขา
ได้ฤจจะตรองดู ถ้าเดยวันเราเหยียบเสฉวนไว้ ให้เล่าเจียงไปเอาไ้สรยเมืองอันอยู่ แต่พอ
เสร็จเรียบราบปราบศัตรู แก่ก้องกักระษัตริเจ้าปัดพิ ให้สินโสโกโสกาที่อาตุร จึงแทนคุณ
เล่าเจียงให้ถึงที่ ทูทพาราภิจะว่าเล่าปีตี จะเสียสัจจกตเวทีด้วยเหตุใด ทะ

๑ ฟังเอยฟังว่า เล่าปีแสนปรีดาแจ่มใส ว่าถูกแล้วอาจารย์ชาญไชย ข้าไ้
จะขอทำตาม จึงให้หาราชทูตฮวดแจ้ง แล้วให้เชิญขงเบ้งเข้ามาถาม ว่าจะเกณฑ์
ทหารไปสงคราม มากน้อยสุดแต่ตามจะเหนดี ทะ

๑ ฟังเอยฟังถาม ขงเบ้งจึงบอกความกับเล่าปี ว่าการไปเหนไม่เปนไรมี แต่
อยู่ข้างนี้จะเกิดการ ชุนกวนจะมาหลอกลอน้องสาว ทำให้ฮ้อฉวนแตกฉาน อนึ่งเล่าปีไม่
ไว้ใจแก่การ ด้วยเงงจิรราชธานีสำคัญ อยู่ในหว่างกลางศึกทั้งสองฝ่าย มันจะคิด
ทำร้ายเปนแม่นมั่น ต้องคอยระวังตงกองบ่อกัน สำคัญขบ่อน้อยาวางใจ ทะ

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่เห็นจริงไม่สงสัยเลย ว่ากระนั้นท่านอยู่ข้างจะไป ให้จุฬง
เตียวหุ้ยอยู่ช่วยการ กวนอูให้รักษาเมืองขงหยง ห้องตงให้คุมพลทหาร เป็นทัพ
นำสิทธิขาดในราชการ อยู่เฝ้าขุนคุมทหารหนุนหลังไป เล่าปี่ฟังทองเปนกongหลวง
พลทงปวงให้ลั่นสนั่นไหว พอได้ฤกษ์ก็ให้เลิกพลไกร ออกจากเวียงไชยไคลคลา ฯ
กราวนอก ชมตง ๖๖

๑ พระเสด็จทรงอาขามาตามทาง คิดถึงนางขุนฮุ้ยหนีขนิษฐา ๖๖ ทงอาเต่าพระ
ราชบุตรา และอนงค์กัลยาสนมใน มาด้วยพลแล้วจะชี้ให้ชมป่า ล้วนพฤษชาอย่างยง
สูงไสว บ้างผลิดอกออกผลปนกันไป มะเฟืองไฟพลับสาละอามะละกา ผลอ่อนขนุน
มะม่วงเป็นพวงห้อย ตะขบข่อยอิลพะล้าไม้ฉำฉา ลั่นจ่าโยธมโอดระโกนา ลูกกาน้ำ
ลูกเกาลัดดัดกันไป ผู้บ่กษการะบุณขุนทอง กาเรียนร้องนกเอี้ยงส่งเสียงใส นก
อีแอ่นนกกาเหว่านกเขาไฟ กากะไนยงยางนกนางนวล แม่นแก้วตักบ้อเอาตัวด้วยไฟ
จะกอดลูกเข้าขตามถถวน จะคอยชนใจพยายวน จะชวนให้เจ้าชมพนมเนิน ๖๖
ห้องนาปราบเรียบแต่ลวันหญ้า บนหลังเนินราวกับผาโกรกเกริ่น ระรื่นร่มรุกขาคูน่า
เพลิน ที่ชายเนินแลสะอาดตงกวาดเตียน ที่บางแห่งกลางแจ้งไม่มีหญ้า ต้นพฤษชา
โกวันโกรงโล่งเตียน คล้ายกับสี่เศคนทีโกวันเกรียน มีทางเกียนสองข้างมรคา เมื่อ
๖๖ ครึ่งหนึ่งขุนกวนมาด้วยกัน มิได้พาจอมขวัญให้ชมป่า ด้วยความกลัวเหลือล้นคณนา
๖๖ ครึ่งหนึ่งมาได้แต่ผู้เดียว ชมพลางทางคณคิดถึงตัว ดูน่ากลัวทุ่งกว้างทางเปลี่ยว โยธา
๖๖ ทัพให้นาวกราวเกรียว ธงเทียวปลิวสะลางตามทางไป ฯ กราว เชิด ๖๖

๑ มาถึงกิ่งทางมรคา เห็นทัพพลบลาอาไศรย สั่งให้พักพลสกลไกร แทบไกล
วิถีที่ควร ๖๖

๑ บัดนั้น เบ่งตักทหารเสฉวน เห็นเล่าปี่ยกทัพมาเป็นกระบวน แต่ลวันพล
ทหารชาญณกรรจ์ สมจิตรยินดีจะมีไชน จึงออกไปรับเล่าปี่มีขมนั้น ทูลว่าเล่าเจียง
นายข้านั้น ให้มาคอยรับท่านให้เข้าไป เชิญท่านเข้าไปโดยด่วน ตีเอาเสฉวนให้จึงได้
เดียวสงทำการอยู่ภายใน ครองเห็นได้สำหรับจักรการ ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังพาทิ เล่าปี่ตอบคำที่ว่าขาน เราจะไปบั่นมนาน แต่ต้องมิสาร
เข้าไป ให้เล่าเจียงรู้แจ้งกิจจา ว่าเรามาถึงกลางทางใหญ่ เขาจะว่าขานประการใด
จะให้พักที่ไหนกว่ามา ทะ

๑ เบ้งตั้รับคำเล่าปี่ แล้วจึงแต่งยี่เดखा ให้ม้าใช้น้ำไปพารา กราบทูลกิจจา
ให้แจ้งใจ ทะ

๑ ม้าใช้รับเอาสารา รับขับม้ามาหาข้าไม่ ครั้นถึงลงม้าเข้าไป ทูลให้
เล่าเจียงแจ้งการ ทะ

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่า รับเอาสารามาอ่าน ว่าเบ้งตั้ขอประนตบหมาลัย แจ้งการ
ให้ทราบฝ่าธุลี ด้วยเจ้าเง็กจวินครา ยกมาพักอยู่พลับพลาศรี จะโปรดให้เข้าไปใน
บุรี ฤาจะให้พักที่ตำบลใด ทะ

๑ เมื่อนั้น เล่าเจียงยินดีจะมีไหน จึงสั่งให้มโหตรไป ถึงเจ้าเมื่อน้อยใหญ่
ทุกตำบล เล่าปี่มาถึงไหนให้รับเลี้ยง ทงอาหารสะเปียงอย่าขัดสน อย่าให้อนาทร
ร้อนรน ประจวบจนไปเสียบุรี แล้วจัดทหารสามหมื่น แต่ฟันใช้ธงต่างสี ให้
จัดรถคันจามรี เทียมสัสนธพอาษา จัดเงินทองสิ่งของอย่างดี จะไปรับเล่าปี่เชษฐา
สั่งแล้วเสด็จจินลา ไปจึงเอ็กคงคาชำระกาย เสริจแล้วทรงเครื่องรจนา เสด็จออกข้าง
นำโดยหมาย สั่งให้เทียมรถแก้วอันแพรวพราว ทหารข้ายขาวตามออกหลามไป ทะ

๑ บัดนั้น อยู่ก้วนตงฉินไม่นั่งได้ รู้ว่าเล่าเจียงจะออกไป รับให้เล่าปี่เข้ามา
จึงว่ากล่าวทันทัดขัดขวาง นั่งจุกหนทางขวางหน้า ร้องให้พลางทางเข็ดนาตา ทูล
ว่าท่านจงทอดใจ จะออกไปต้อนรับเล่าปี่ นำที่จะมีเหตุใหญ่ จะต้องกลอุบายเขา
หมายไว้ จะอาสัณบัลโดยไม่ได้มา ทะ

๑ บัดนั้น เตียวสงขัตติใจแล้วจึงว่า อยู่ก้วนนั้นแก่งมาเจรจา ด้วยความริศยา
อาชรรมี จะให้ท่านพี่น้องพ้องผิดใจ เอาอะไรมาว่าอย่างนั้นน แขน่งนายต่อหน้าขัง
กลาครัน เกยตกกันผู้อนมิให้หิต ๑๕

๑ เมื่อนั้น เล่าเจียวตวาดว่าอย่าสู้ เราไม่ฟังวาจาท่านพาที ว่าแล้วจรัส
เดินไป อยู่กวนน้อยใจเปนนักหนา เอาหน้าโขกสีลาจนเลือดไหล แล้วกัดเอาชายเสื้อ
เล่าเจียงไว้ มิให้คลายคลจรัส ๖๖

๑ แค้นแยะแค้นใจ โกรธนักตั้งไฟเข้ามาจี้ กะชากเสื่อออกพล้นทันที ฟันหัก
สองซี่กะเด็นไป ให้ขบอยู่กวนเสียพล้น อย่างท้าวจรจรัลหาเข้าไม่ ลื่อนขวางทางกันไว้
ว่าท่านจะไปหาที่ตาย อันเล่าปี่ผู้เจ้าความคิด ที่จะสุจริตอย่าคิดหมาย เขาจะแกล้ง
แต่งกลอุบาย มาตายชิงเอาชิงพารา ตัวข้าผู้มกตัญญู จะสู้สิ้นชีพสังขา ไม่ยอม
ให้ท่านโคลคลา ว่าพลางเข้ามาจะยุตไว้ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าเจียงเคื่องขตอขณาไสย ร้องส่งทหารทันใด ให้จับสองคนไป
เสียให้พ้น ๖๖

บัดนั้น พวกทหารต่างวิ่งเสือกสลด เข้ามาจับขุนนางทั้งสองคน พาไปให้พ้น
มรคา ๖๖

๑ บัดนั้น นายประตู่ผู้เฒ่าทวารหน้า เข้ามาทูลแถลงแจ้งกิจว่าที่ทวารารเกิด
เหตุมี อองหลุยขุนนางกรมวัง ร้องเรียกเสียดังองค์มี เอาเชือกผูกคอกระแสน้ำมันคงดี
แขวนอยู่ยังทวาราร มือขวามันมกระบดอ มือซ้ายหยิบหนังสือชูว่า ร้องว่าจะถวาย
ฎีกา แม้นว่าเจ้านายมีฟัง จะเอากระบดอเชือกนั้น ให้สักระบดอตั้งใจหวัง ยอม
ตายไม่เสียตายชีวาวัง แต่ในหนังสือมันไม่ทราบความ ๖๖

๑ ฟังเอยฟังแจ้ง มันจะแกล้งสกัดคอยห้าม จึ่งรับหนังสือสารมาอ่านความ
ออกนามอองหลุยกรมวัง ขอลูกทักขัตต์ความห้ามไว้ ซึ่งจะไปรับเล่าปี่นิยมนหวัง เหน
เปนการแน่ชัดสัจจ เขาจะฆ่าชีวังให้บัลโดย เมื่อไปจะมีมรคา เมื่อมาวิหามีไม่
อันคนชื้อจะพูดสิ่งใด ฟังไม่เสนาะเพราะพระกรรม์ คนที่จกล่าวคำเพริศพราง จัปจิตร
ใจจริงทุกสิ่งสรรพ ยามมแก้ไขโรคประจัน รศอนหวานมันนั้นไม่มี ของตำแลงมีรส
โอชา อาจปลงชีวาให้เป็นผี อ้ายเตียวสงคนข้างพาที รู้กับเล่าปี่คิดนอกใจ แม้น
ทรงคิดทรงเหนตามคำว่า จัปเตียวสงฆ่าเสียจได้ แต่งกองทัพเร่งรัดสกัดไว้ อย่าให้
เล่าปี่เข้ามา แล้วแต่งกองโจรออกโจมตี ทัพเล่าปี่ก็จะแตกไม่สู้หน้า พระองค์ก็จะคง

๑ บัดนี้ พังทองบอกว่าอย่าอ้อ คนจะรู้ ออฉวเล้าๆ เราทำเป็นสัจขอ มั่นคง ให้เล่าปีฟ้อลงเล่าเจียงมา แล้วจึงจับมาให้ผูกขัง ขึงเอาเวียงไชยตั้งใจจง เหนคงจะได้ตั้งใจ ๗ เจริจา ฑะ

๑ รุ่งเอ๋ยรุ่งราง แสงทองสว่างจรัสไบ เล่าเจียงให้จัดแจงแต่งที่ไว้ งามลา อำไพโสภะ ให้ชุมพู้จัดแจงแต่งโต๊ะตั้ง พร้อมพรังฉากระบายลายเลขา ปูลาดงาม สอาดโอฟ้า รจนาแสงแก้วพรพราย เปนลดหลั่นชั้นบนชั้นล่าง เอี่ยมสำอางงามเลิศ เนิตฉาย ขุนนางเฝ้าพร้อมหน้าเสนานาย จัดคานหามพรรณรายอย่างดี จินดาประดับ ราวพนัก แคร่ถักด้วยไหมต่างสี มีพู้ห้อยคานหามจามรี พระกลดทองกำมหยี่สีเงินยวง มีธงแก้วมังกรแห่หน้า พร้อมบันดาเสนาย่ำหลวง แต่งตัวเต็มงามตามกระทรวง กางเกงม่วงเสื่อสุวรรณอันพรารดา พวขุนนางทุกตำแหน่งแต่งตามพวก ล้วนใส่หมวก หูกวางตามภาษา ให้ออกมารับเล่าปีฟ้า โดยสนิทเสนหาแก่กัน ฑะ

๑ เกณฑ์เอ๋ยเกณฑ์แท้ สังข์แตรประโคมสนั่นลั่น กลองม้าฟ้อแข่งแซ่แจ้น พลทั้งนขนานโห่เป็นโกลา ยกออกจากเมืองเนื่องเปนทิว ธงปลิวสะล่องกลางเวหา แห่ แหนแน่นอัครฉยา พวขุนนางนำหน้ารับคลาไคล ๗ กลองโยน ฑะ

๑ มาเอ๋ยมาถึง ขุนนายจึงเข้าไปบังคมไหว้ ทูลว่าเล่าเจียงเจ้าเวียงไชย ให้ ออกมาเชิญพระผู้มี ฑะ

๑ เมื่อนั้น พงษกระษัตริย์เหล่าเล่าปี ได้ฟังแจ้งแห่งคำเสนี เล่าปีตรองตริ คำรีห์ไป จะแต่งตัวพร้อมเครื่องพิไชยยุทธ์ จะเปนทิวมุตสงไสย อนึ่งเล่าทหาร ขาญไชย ไม่เอาเข้าไปแต่สักคน คิดแล้วใส่เสื่อธรรมดา ถือบัณฑิตลามกลางหน คานหามเข้ารับจรดล เสียงคนขนานโห่เป็นโกลา กลองม้าฟ้อบเร่งตีแข่งแซ่ กระบวน แห่โบกธงทั้งซ้ายขวา ตำนีรพลจากค่ายเข้าพารา เล่าเจียงมาต้อนรับด้วยฉับพลัน พอลังพลันคานหามเทียบที่ เล่าปีอย่างกรายผายผัน เล่าเจียงคำรพพวิวันท์ เล่าปีรับ คำับพลันทันที ฟันยงจู่มือกันขนบน ต่างคนต่างนั่งร่วมเก้าอี้ ต่างคนสนทนาพาที ตามที่ทุกข์ยากแต่ต้นมา แล้วต่างองค์ต่างทรงกันแสงศัลย์ ร้องไห้รักกันเปนนั๊กหนา เล่าเจียงให้เทียบโต๊ะเข้ามา แล้วสองราเสวยไชยบาน ๗ เจริจา เลียงเหล่า ฑะ

๑ เล่าปี่เสด็จสุราพลางทางเล่า พี้ได้ข่าวว่าฮันตั้งราชธานี จะยกพลกินมา
รอนราญ ไ่ว่เป็นพานธุระพี้จะป้องกัน แต่ห้วงด้วยเงงจิรวาชธานี จะอยู่นานก็ไม่ได้
ต้องผาญณ์ อยู่ในช่วงศึกขนานคาบเกี่ยวกัน ถึงทุกวันที่ต้องตั้งระวังการ หากอาต
เขียะยี้ให้อื่อไหล ถ้าหาไม่แล้วบอช้อจากสะถาน เฮียจะอยู่ด้วยช่วยการงาน สัก
หกเจ็ดวันวานจะลาไป ทะ

๑ พงเฮยพ่งพี้ เล่าเจียงยิ่นจีจะมีไหน น้อมคำนับรับคำทันทัด ว่ากำเสียะ
ขอบใจพยา ที่เมตตากฤณาบ้ออาตี่ ครองนพมพระคุณนักหนา แม้นอาตยบอชสน
ชีวา ไปบ่องนำจะสนองพระคุณแทน ต่างคนสนทนาเป็นผาสุก ค่อยวายทุกข์ปรีเปรม
เกษมแสน จนยิตอาศาสนทงดินแดน งวักแล่นส่งสว่างกระจ่างตา เล่าปี่จึงอำลาคลาไคล
ออกไปค่ายตั้งยังเนินผา ครั้นรุ่งเวลาเช้าก็เข้ามา พอสूरียาลงลับก็กลับไป แต่ไปมาหา
กันอยู่ณะนั้น ประมาณเจ็ดแปดวันก็ว่าได้ สนทนากันทุกอย่างต่าง ๆ ไป แต่เล่าเจียง
ยิ่นมิได้เคยออกมา ทะ

๑ บัตัน พงทองอาจารย์ที่ปรึกษา เห็นได้ทีคิดไว้หลายเวลา จึงเข้ามาคอย
กระซิบเล่าปี่นาย ให้เชิญเล่าเจียงมาเลี้ยงเหล้า เป็นที่เร้าจับฆ่าเสียในค่าย ยกเข้า
เอาบูรีเป็นที่สบาย ได้ง่าย ๆ ไม่ต้องยากลำบากพล ทะ

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่ว่าคิดเห็นไม่เปนผล อะไรจิตรจะมาก็คิดตระขน เช่นนั้นคนผู้
ใดจะว่าดี เขารักเรา ๆ ต้องครองไม้ตรีตอบ เขาชอบเรา ๆ ต้องขอบจิ้งฉูที่ เขาเคือง
เรา ๆ ต้องแค้นแสนทวี เขาหมายตีเราจึงเอาให้เขาตาย นี่เล่าเจียงคนซื่อเป็นคนเขลา
จะหลอกเอามามาเสียง่าย ๆ เปนแน่เดี๋ยวกันมาแต่ตายาย จะเรียกมาฆ่าให้ตาย
ไม่ควรคิด อนึ่งเรายกมากู้หัว ก็หมายจะตงตัวด้วยเหลาขิด จะให้ภรรยาซื้อหอมไป
ทุกทิศ จะมาก็คิดอย่างนั้นเรามีเอา ทะ

๑ บัตัน ฮวดเจ้งทูลว่าข้าพเจ้า เห็นว่าการครั้งนี้เป็นที่เรา ถ้าไม่เอาไป
ข้างน่าจะเสียการ แม้นโจโฉเตียวพ้อมาตีได้ ก็เสียเวียงไชยราชธานี ซึ่งท่านยก
มาช่วยก็ป่วยการ ฤาจะต้องแตกฉานเขากลับไป ประการหนึ่งเล่าเจียงคอกโง่เขลา

แต่พวกเป่าพองนั้นหาหยอกไม่ มันเค็มแจ้ด้วยกันทุกคนไป จะยู่ให้กลับกลายเมื่อ
ปลายมือ ถ้ามันเขาคิดร้ายหมายมัน ท่านจะกลับตัวทันได้และฤ มัวแต่ต้องกลัวเขา
จะเล่าฤ เราสัจซื่่อมมันจะตัดสัดแตกไป ถ้าเดยวันทงสัดเสียเออถ้ง ไปข้างน่าจ้งค้อย
ต้งลู้สัดใหม่ คงได้ตวงลงกำปั้นอย่าพรั่นใจ ก็จะได้เสฉนวนพระนคร ๖๕

๑ ฟังเอยฟังว่า เล่าปี่อัครวิญญูสะท่อนถอน ว่าเราไม่คิดหนาย่าว่าวอน มันเข
คิดมาก่อนก็จ้งใจ ว่าพลงทางเดินตำเนรหนี เข้าที่ไสยาที่อาไศรย แต่เวียนว่ากัน
อย่างนั้นทุกวันไป ข้านานเป็นหลายเวลามา ๖๕

๑ บัตัน ฟังทองเสนที่ปลุกษา ครั้นเล่าปี่เข้าไปเสพสุรา กับเล่าเจียงน
ที่วราชกร จ้งพุดกับขวตเจ้งว่าบัตัน นายเราใจอารี ไม่หักหาญ ถึงขอบผิตเราต้ง
คิดเอาราชกร จะคิดอ่านกลอุบายให้ตายใจ ๖๕

๑ คิดเอยคิดหวั้ง จ้งส่งอูเยียนหาข่าว ว่าท่านจงตามเล่าปี่เข้าไป ยังในที่
วราชกร คิดมาเล่าเจียงเสยบัตัน ทำรำกระบี่ที่ทหาร กำลังที่เสวยไชยบาน
ได้ทีจ้งประหารให้บลโดย ๖๕

๑ บัตัน อูเยียนแกล้วกล้าหากลัวไม่ คำนับลาถ้อกระบี่เข้าไป ยังในที่
วราชกร จ้งร้องว่าสองกระษัตริณ่งเสวย กระไรเลยไพร่นายฝ่ายทหาร ไม่บำรุง
พระไทยให้สำราญ ด้วยการพ้อนรำบำเรอเรียง อันตัวเราจ้งรักกัถิ จะรำเพลง
กระบี่ถวายเสยง แล้วร้องเพลงข้าเจ้าหงษสงสำเนียง รำกระบี่เดินเมียงเข้าไป ๖๕
คุกพาด ๖๕

๑ บัตัน เตียวหยินเป็นนายทหารใหญ่ อยู่ในเสฉนวนเวียงไชยบุรีศรี แลเห็น
ตกใจเต็มที จ้งร้องว่าธรรมดาเพลงอาวุธ ที่สุดงามแท้แต่กระบี่ แต่รำไม่มีคู่คู่มิ
ว่าแล้วชักกระบี่ออกมา รำเรียงเคียงรบอูเยียน วนเวียนเปลี่ยนซ้ายซ้ายขวา ตาชำเลื่อง
ด้วยกันทงสองเรา คอยขยับท่าอยู่ในที่ อูเยียนหมายเอาเล่าเจียงตาย เตียวหยินก็
หมายมาเล่าปี่ ต่างขยับบัลป้อรวี ท่อยที่คอยระวังเจ้านาย ๖๕

๑ บัตนน นายทหารพี่น้องทั้งสองฝ่าย ต่างคนชักกระบี่ปรีดกราย รำร้าย
เข้าเป็นพวก ๆ กัน ทะ

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่โรธโกรธตัวสั่น ชักกระบี่กระบี่บาทตวาดพลัน เราพี่น้อง
พบกันแสนสละบาย ควรฤกกินแห่งแกลงจิตร มาคิดทำเล่นเองได้ง่าย ๆ ตัวกูเป็น
พี่น้องชาย ใครมาคิดร้ายแก่กัน ไซ้จะเหมือนพระเจ้าอันโกโจ มีความโทโสโมหันธ์
จับพระเจ้าชนป่าอ่องอาธรรม เสพสุราด้วยกันจับขุนกวน ให้รำกระบี่คอยฆ่ากัน
ความนั้นกมอยู่ถ้วน นั้แก่งมาร้องว่าทำกระบวณ เหนควรแล้วฤาประการใด แม้นใคร
ไม่วางทั้งกระบี่ ไซ้จะม้วยตักไซย ว่าพลางแกว่งกระบี่ออกไป เล่าเจียงห้ามไว้มิ
ให้จร แล้วตวาดทหารของตัวว่า ไฉนจึงทำกล้าอุทหาธรณ์ เราชักกันตั้งเกิดร่วมอุทร
ควรฤาค่อนกินแห่งแกลงใจ ถ้อกระบี่เข้ามาในัน โทษตัวจะมีสักเพียงไหน ขอบตัด
เกล้าเกษาเสียบไว้ เหตุใดจึงไม่เจียมกาย ทะ

บัตนน นายทหารเล่าเจียงทั้งหลาย ได้ฟังคำดาของเจ้านาย ทั้งกระบี่ปลงถวาย
บังคมคลี ทะ

๑ บัตนน นายทหารเก่งจิวแขงขัน เหนเจ้านายโกรธาจะฆ่าฟัน ต่างกลัว
ตัวสั่นทุกคนไป ทะ

๑ เมื่อนั้น พระเล่าปี่ผู้มีอัมชาไสย จึงเรียกทหารเล่าเจียงน้อยใหญ่ ขึ้นไป
บนที่เสพสุรา แล้วประทานสุราให้คนละจอก พลางบอกเนื้อความตามจริงว่า อันตัวเรา
พี่น้องทั้งสองรา รักกันตั้งว่าร่วมอุทร เรามาช่วยป้องกันบ้านเมือง ให้รุ่งเรืองสุขโข
สโมสร มิได้คิดกลบักลอกยกยอน เว้นแต่เอาเราก่อนและจุนใจ อันเรานี้มีสัจสุจริต
จะคิดร้ายนั้นอย่าสงสัย ท่านทั้งปวงอย่าระแวงแกลงใจ ให้เป็นไมตรีกันจนวันตาย ทะ

๑ บัตนน นายทหารเสฉวนทั้งหลาย ครันได้ฟังถ้อยคำรำไพปราย ต่างยก
มือชนถวายอภิวันท์ แล้วต่างคำนับกลับลงมา ท่อยที่ปรีดาเกษมสันต์ ต่างคนกระบี่
พุดกัน จะไว้ใจมันได้ฤาณา ทะ

ท่านกลับคืนนครคง อย่าได้หลงเชื่อคำเขาว่าพรรณ เมื่อขึ้นอยู่เข้าไปโดยจะมี จะเสียที่
กับมันเป้นแม่นมัน จงกลับหลังยังนเวศน์เขตรคันธุ์ จะได้คิดป้องกันพารา ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าเจียงสู่วางชนาถา มิได้เชื่อฟังวาจา ครั้นรุ่งแสงสุริยารাত্রี
จึงให้เชิญเล่าปี่เข้ามา เสพสุราที่ในบุรีศรี ทุกวันเวลานาที่ มิได้มีเหตุเพทพาล ๖๖

๑ บัดนั้น ม้าใช้ซึ่งสืบข่าวสาร เข้ามาทูลแถลงแจ้งการ ว่าเตียวป้อยก
ทหารโยธี เข้าตีตแสม่งกวนแดนด่าน จะเข้าตราชานบุรีศรี เหลือกำลังนายด่านจะต้านตี
บอกกองทัพโยธีไปช่วยกัน ๖๖

๑ เมื่อนั้น พระเล่าเจียงตกใจไหวหวั่น จึงใช้ให้นายทหารชาญณรงค์ ออกไป
ยังสุวรรณพลับพลา เชิญพระพี่เจ้าเล่าปี่ ให้เข้ามาจะปรึกษา นายทหารคำนับ
กราบลา ออกมาพลับพลาทันใด ๖๖

๑ ครั้นถึงจึงทูลมุลความ โดยตามข้อเหตุแถลงไข ว่าอาตมราชบัญชาให้
ให้เชิญท่านเข้าไปปรึกษาการ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่ฟังแถลงแจ้งสาร จึงรีบเข้าไปไม่นาน ถึงยังสะพาน
พระอนุชา ฯ เชิด ๖๖

๑ มาเอยมาถึง เล่าเจียงจึงคำนับตามภาษา แล้วจึงเล่าแจ้งแห่งกิจว่าเตียวป้อ
ยกมาราวี เข้าโรมรันแสม่งกวนแดนด่าน พลทหารฝ่ายเราจะแตกหนี ข้างพวกเขา
มากมายหลายทวี เอี้ยช่วยอย่าตีให้เหนืใจ ๖๖

๑ บ้อเอี้ยบ้อเกี้ย อาเอี้ยจะรับแก้ไข จะยกไปป้องกันสรรพโยภ มิให้เข้ามา
ราวี แต่ว่าอนุชาอย่าใจเบา พวกเป่า ๆ มันจะยุอาตี ให้เด็ดขาดทางราชไมตรี
จงจะวังขอนสำคัญ ว่าแล้วก็ลาออกมา ให้จัดแจงโยธาทัพขึ้น ครั้นย้ายขบวนาหลัง
พร้อมกัน จึงยกพวกพลขึ้นรับไป ฯ กราว ๖๖

๑ ครั้นถึงแสม่งกวนแดนด่าน จึงส่งนายทหารน้อยใหญ่ ให้ตั้งค่ายรายกัน
เป็นชั้นไป อย่าให้ฆ่าศึกอีกเข้ามา ๖๖

๑ บัตัน^๕ นายทหารค่านับรับอาษา ต่างคนกะเกณฑ์โยธา ปลุกพลับพลา
ตั้งค่ายรายไป ทะ

๑ บัตัน^๕ ฝ่ายทหารเล่าเจียงน้อยใหญ่ ครั้นเล่าปี่ปลากล้าโคล ยกไปขัดทัพ
รับรอง จึ่งช่วยกันว่าเจ้านาย ท่านอย่าได้เชื่อใจเขาคล่อง ๆ ข้าเหนืงเขามีจิต
คิดปอง จงชิงขึ้นครอบครองบุรี เขายกไปด้วยเสียเราไม่ได้ อย่าได้ไว้ใจกับเล่าปี่
จะกลับวักยอขึ้นมาเอาธานี เราจะเสียทั่วทั้งที่เป็นมันคง จงป้องกันด้านทางของเราไว้
อย่าได้ไว้ใจไหลหลง อย่าให้เข้าไปได้ตั้งใจจง เหนืงไม่มีอันตระราย เชิญท่าน
กลับหลังยังนิเวศน์ จะได้ฟังดูเหตุเงื่อนสาย ไปยสีกวนให้เอียวหยกกับโกยกาย สองนาย
คุมทหารอยู่ป้องกัน ทะ

๑ เมื่อนั้น เล่าเจียงว่าอย่าคิดให้ผิดฉัน มันเราคิดรับรองป้องกัน ทำเช่นนั้น^๕
เล่าปี่คงเสียใจ เขาไปช่วยธุระของเรา จะแก่งทำให้เขาหมองไหม้ เล่าปี่นั้นข้า
เหนืงไม่เปนไร ว่าโยฉินไม่ควรฟัง ทะ

๑ บัตัน^๕ พวกขุนนางว่าไปตั้งใจหวัง เหนืงเขาจะเอาจริงจัง แต่ถ้าพึ่งเล่าปี่
มิเปนไร ที่ปลุกษาและทหารของเขา คงจะคิดเอาให้จงได้ ถ้ามีเหตุขึ้นแล้วเมื่อใด
จะแก้ไขไม่ทันทั่วทั้งที่ ไว้ใจกับทางที่กลางหน จะพาดนให้หลงทางวิถึ หนึ่งมัน
ไว้ใจแก่ไพร่ ก็เสียชีวิ้แหลกลาญ พระนครเสฉวนตั้งชุมทอง ผู้ใดจะไม่ปองเอา
ราชธานี ขอท่านดำริห์ตรัการ คิดอ่านรับรองป้องกัน ทะ

๑ เมื่อนั้น เล่าเจียงเหนืงจริงทุกสิ่งสรรพ ด้วยเป็นคนเหลวไหลไม่เที่ยงธรรม
โมหันมีตมณอันทการ จึ่งนึกเหนืงแคล้งใจเล่าปี่ กลัวจะย้อนมาตีเอาราชธานี ส่งเอียวหยก
โกยกายมิทันนาน สองทหารให้รักษายสีกวน ถ้าเหนืงคนแปลกหน้ามาไป ให้จับ
ตัวเอาไว้ได้ส่วน เตรียมทหารคอยระวังตั้งกระบวน ระวังทัพเขาจะสวนย้อนกลับมา ทะ

๑ บัตัน^๕ เอียวหยกโกยกายรับอาษา คุมทหารสามหมื่นออกมา อยู่รักษา
ยสีกวนบุรี ทะ

๑ เมื่อนั้น พระโณมยงพงษกระษัตริย์เล่าปี ครั้นรู้ว่าเล่าเจียงเจ้าช้วน มีความ
 กินแหนงระแวงใจ ให้เอียวหวยโกยพายสองทหาร มากักด่านไปยสีกวนเสียมิให้ กองทัพ
 เราเข้าออกมาไป คิดละห้อยน้อยในวิญญา เสียแรงเรายกทัพมาช่วยเขา เขากลับ
 สงไสยเราเปนนักรัหนา นี่ไว้มิได้จ้านจา จะดูที่กริยากันต่อไป ๖๖ ๖๖

๑ จะกล่าวฝ่ายชายทะเลเมืองกังต้ง บุตรชยุเกียนได้ฟังข่าวไว้ ว่าเล่าปี่ยกพล
 พลไกร ขันไปตีเสฉวนนครา จึงให้ประชุมขุนนางใหญ่ พร้อมในที่นั่งปฤกษา
 ที่จะคืนเกงจิ๋วพารา มาขึ้นกังต้งบุรี ฯ เจริจา ๖๖ ๖๖

๑ บัดนั้น โกะหยงเสนาบดีศรี จึงว่าขันท่ากลางเส้น ว่าบัดนี้เล่าปี่ยกทัพไป
 ทำศึกเสฉวนธานี การเราเปนที่จะหาไหน เรายกทัพไปต้งสกัดไว้ อย่าให้มาช่วยกัน
 ทัพที่ แล้วยกทัพใหญ่ของเรา ไปตีเอาเกงจิ๋วบุรีศรี ก็จะได้โดยง่ายสบายดี ครั้น
 นั้นคงได้เมืองมา ๖๖ ๖๖

๑ เหนอเยนเหนครว ชุนก้วนแลที่ปฤกษา พร้อมกันจะให้เกณฑ์โยธา
 เหมือนโกะหยงว่าพาทิ ๖๖ ๖๖

๑ เมื่อนั้น หงอโถมาตุรงค์นารีศรี เดินมาหลังฉากทันที ได้ยินเสียงเส้น
 ปฤกษากการ นางสาวเท้าดำเนิรเดินออกมา ขุนหน้าตวาดฉาดฉาน คนไหนอายคนสาธารณ
 มั่นปฤกษากการต้งน ขอบตักหัวเสียไว้กลางทาง อย่าให้ใครเอาอย่างจึ่งต้งที่ แล้วหัน
 หน้าว่าบุตรทันที ว่าน้องสาวเจ้ามีอยู่เอกา เจ้าก็ยกให้เขาเล่าปี เดียวนี้มีใช่น้องฤาหนา
 เขาก็เปนสามภริยา ได้แต่พาราเมืองเกงจิ๋ว เมืองขนของเจ้าถึงร้อยกว่า อนิจายังไม่
 หายหิว จะต้งไปข่มเหงเอาเกงจิ๋ว จะให้เขาเล่นงัวประจานตัว น้องสาวเปนเมียเขา
 แนนบชิต สีจะคิดไปม่าน้องเขยตัว บาปบุญคุณโทษก็ไม่กลัว ดีชั่วข้งเจ้าเอาตะบัน
 ได้เปนเจ้าสกลสิทธิ์มันเหลือเฮียน พ่อขุนเกียนเอื่อยอย่าเพ่อไปสวรรค์ มาดูเจ้าองค์ใหม่เกิด
 ด้วยกัน ท่านมิได้เลือกหน้าว่าผู้ใด กังต้งเมืองขนถึงร้อยเลย ท่านเสวยหาเต็มนาถิไม่
 แต่ขนน้องของตัวให้เขาไป ยังจะชิงเวียงไชยมาสามมิ ไม่เคยพบพ่อเอ๋ยไม่เคยเห็น
 กรรมอะไรมาเปนอย่างนั้น นางครวญคร่ำพรวดว่าพาทิ โสกีโสกลศัลย์ไปมา ฯ โอต ๖๖

๑ บัตัน^๕ จิวเสียนคำนัรบัสสาร ลงเรือเร็วข้ามวนชลธาร ให้ทหารแจวปาก
ข้ามปากไป ครัน^๕ถึงเก๋งจันครา ปลอมลอบเข้ามาหาข้า^๕ไม่ ครัน^๕ถึงที่อยู่^๕ของไทย
ทำขบหนักร้องไห้ไม่สมประดี ๗๕

๑ เมื่อน^๕ ชุนฮุยหนักนยามารศรี เหน็จิวเสียนเข้ามาโส^๕กี้ จึงมีเสาวนิตา^๕มไป
มี^๕ธุระสิ่งใดฤ^๕เจ้า เข้ามาถึงเราแล้วร้องให้ ฤ^๕พระพี่^๕ใช้มาว่ากระไร บอกให้แจ้ง^๕อัด
ตามสั่ง^๕เจ้า ๗๖

๑ บัตัน^๕ จิวเสียนประนมกัมเกษา กราบเรียนว่าสมเด็จพระมารดา ทรง
ประชวรโรคาเต็ม^๕ที่ เปนเหตุใช้สันนิบาต^๕ไฟธาตุ^๕อ่อน ทรงเสวยต้อง^๕บ่อนนอน^๕คือ ๗๗
อารมณ์^๕ไม่สมประดี เข้าถึงตรีฐตหนักเพราะกรอมใจ รับสั่งว่าถ้า^๕เห็นพระแม่^๕เจ้า กับ
อาเต้าน^๕ตาพิสไสม พอล^๕ขึ้นจิตรแล้ว^๕ก็^๕ไม่^๕เป็น^๕ไร อาการ^๕ไข้^๕ก็จะ^๕เบา^๕ทุเลา^๕คลาย พระ
ขุน^๕ก้วนให้^๕ขัน^๕แสม^๕มา^๕มะ^๕เส^๕น เขาว่า^๕เป็น^๕เพราะ^๕จิต^๕ระ^๕ส่ำ^๕ระ^๕ส่าย คิดถึง^๕ลูก^๕คิดถึง^๕หลาน
อยู่^๕ห่าง^๕กาย ไม่ได้^๕เห็น^๕แล้ว^๕คง^๕ตาย^๕เป็น^๕มัน^๕คง จึงได้^๕เขียน^๕จด^๕หมาย^๕แล้ว^๕ใช้^๕ข้า^๕ ให้^๕เอามา
ให้^๕พระแม่^๕ตาม^๕ประ^๕สงค์ แล้ว^๕ถวาย^๕หนังสือ^๕ให้^๕โณมยง ป็น^๕อน^๕งค์^๕รับ^๕มา^๕อ่าน^๕สาร^๕ตรา ๗๘

๑ หนังสือ^๕พระ^๕ขุน^๕ก้วน^๕สุ^๕ริ^๕วง^๕ษ ถึง^๕องค์^๕ขุน^๕ฮุย^๕น^๕นิ^๕ช^๕ฐา ด้วย^๕บ^๕คน^๕สม^๕เด็จ^๕
พระ^๕มารดา ทรง^๕ประช^๕วร^๕โรคา^๕เต็ม^๕ที่ พี่^๕ให้^๕หา^๕หม^๕อ^๕มา^๕มะ^๕เส^๕น เขาว่า^๕เป็น^๕เพราะ
ธา^๕ตุ^๕หง^๕ส คิดถึง^๕หลาน^๕ที่^๕สุด^๕กับ^๕บุ^๕ตรี บั^๕ถ^๕ว^๕อา^๕ไป^๕จึง^๕หย^๕อน^๕ไป วา^๕โย^๕กำ^๕เร^๕ิบ^๕เส^๕บ^๕สัน จึงได้^๕
เกิด^๕ปั^๕จ^๕บัน^๕เป็น^๕ไข ถ้าได้^๕เห็น^๕หลาน^๕แก้ว^๕แล้ว^๕เมื่อ^๕ใด เหน^๕จะ^๕ไม่^๕บั^๕ล^๕โดย^๕ชี^๕ว^๕า แม้^๕นั้น^๕มิ^๕ได้
เหน^๕ลูก^๕หลาน คง^๕ว^๕าย^๕ป^๕รา^๕ณ^๕เท^๕ย^๕ง^๕แท^๕แน^๕น^๕ก^๕หนา น^๕ี้^๕และ^๕น^๕้อง^๕ต^๕อง^๕ค^๕ิด^๕ถึง^๕มารดา พา^๕ลูก^๕ช^๕าย
มา^๕หา^๕ท^๕่าน^๕ส^๕ัก^๕ที่ เป^๕น^๕การ^๕เจ^๕็บ^๕ไข้^๕โรคา ไม่^๕ต^๕อง^๕บ^๕อ^๕กล^๕า^๕เล่า^๕ปี ๗๙
หนังสือ^๕ของ^๕พ^๕มา ๘ วัน ๗๙

๑ จบเล่ม ๕ สมุด ไทย ๗๕

๑ เล่ม ๑๐ ยังพิมพ์ ต่อไป ๗๕

๑๐ สามก๊ก คำ กลอน เล่ม ๑๐

๑ เมื่อนั้น ชุนอูหยินฟังคำที่รู้ว่า ด้วยใจองค์นคราอยู่มารดา กลัวว่าจะ
 ข้าไม่เหนใจ สั่งสาวใช้ให้เร่งจัดแจงของ เข้าห้องแต่งตัวหาข้าไม่ หึงทหาร
 สามสิบคนใช้ ให้ถืออาวุธครบมือกัน นางจึงอุ้มเอาเต้าราชนบุตร แสนสุตวิโยคโสภณศักดิ์
 หึงทหารแวดล้อมมาพร้อมกัน จรจรลมาขจรนรทรง ฯ เบ็ด ๗๖

๑ สารธิดีมีผ้าคลาไคล ลงไปท่าเรือคั่งประสงค์ จิวเสียนก็เชิญนางโฉมยง ให้
ลงสู่ที่นั่งนาวา ๖๖

๑ เมื่อนั้น เตียวจูลงไปขยชาญหาญกล้า แจ้งว่าขุนฮุนฮินลินลา หันมายัง
ท่านที่ ลงเรือจะข้ามไปกัณฑ์ ให้แค้นคั่งคั่งหนึ่งไฟจ ๖๗ เรียกทหารสคนบนภาช
ขับหื้อวิ่งตามมา ๖๗ เชิด ๖๗

๑ ครั้นถึงเหนนางลงเรือได้ ยิ่งกระหนกตกใจนักหนา ตะโกนร้องเรียก
ด้วยวาจา หยุดก่อนข้าจะพูดให้ท่านฟัง ก็เมื่ออยู่ดี ๆ มาหนีไป เกิดเหตุยังไรให้รู้
บ้าง บอกกล่าวขงเบ้งแล้วภ่ายัง ตะโกนร้องดัง ๆ อย่าเพื่อไป อ้ายเรือลำนนั้นหยุดก่อนไว
จะชะโมยเมียนายกูไปไหน หยุดก่อนหยุดก่อนอย่าเพื่อไป ร้องเรียกเท่าไรก็ไม่ฟัง ๖๘

๑ บัดนั้น จิวเสียนสุดแสนจะแค้นคั่ง จึงร้องตอบดังเสียงดัง เสียงดัง กุฬหาร
กัณฑ์มารับนาย มิ่งมาแต่ไหนไม่เกรงขาม มาร้องห้ามเจ้านายเล่นง่าย ๆ ส่งทหาร
ทั้งหลายทั้งไพร่นาย ให้ชักสายสมอจรัล ให้ทหารกระบี่มือถืออาวุธ มิได้หยุดเร่งให้
แจวเรือหนี จูลงเรียกเพียงจะคืนสนชีวี อย่าเพื่อไปก่อนข้าจะพูดจา หยุดก่อนไว
หยุดก่อนไวอย่าเพื่อไป จะขอส่งความไว้สักรำหนา คนในเรือมิร้องตอบมา เร่งแจว
นาวาหนีไป ๖๘

๑ จูลงดังจะม้วยมรณา รีบขับหื้อม้าตะโพงใหญ่ เลียบตามตลิ่งวิ่งร้องไป
มาได้ประมาณร้อยเส้นปลาย พอแลเห็นเรือปลาขาวประโม่ง เตียวจูลงหยุดม้าผละหาง
โจนจากหลังม้าในตาลาย เรียกทหารส่นายให้ลงเรือ เร่งให้พ่ายพายไถ่มา มือถือทวน
ง่าขั้วใจเหลือ ร้องว่าใจข่งกระไรไม่เออเพอ อยู่ดี ๆ หนีลงเรือจรัล จิวเสียนให้
ทหารเอาเกาทัณฑ์ ระดมกันยิงมาดังท่าฝน จูลงเอาทวนปักบ้องไม่ต้องตน เร่งคน
ให้พายไถ่เข้ามา จิวเสียนให้ทหารรุมกันแทง จูลงแกว่งทวนสลัดปักซ้ายขวา ขึ้น
ขับรับรองบ้องกายา เร่งให้แจวนาวาเข้าไป ๖๙ เชิด ๖๙

๑ พอเรือใกล้เข้าไปใกล้ฝั่ง โครตโคจรขึ้นเรือหาข้าไม่ ทหารกลัวเต็มที
วิ่งหนีไป จูลงตรงเข้าในประทุมงาม เหนนางขุนฮุนฮินอุ้มเอาเต้า จึงคุกเข่าลงแล้ว

คำนับถาม ว่าเล่าปีไปณรงค์การสงคราม พระแม่หนีมาด้วยความประการโต แม่มาขึ้น
ใครให้มาถามเอง ได้บอกกล่าวของเบ้งๆหาไม่ ก็เมื่ออยู่ที่ ๆ มาหนีไป โปรดให้ข้า
แจ้งวิญญา

๖๕

๑ ฟังเอ๋ยฟังถาม ชุนฮุยขึ้นบอกความแต่เดิมว่า สมเด็จพระราชมารดา ทรง
ประชวรโรคาเต็มที แม้นไม่ได้เหน็บตรักษา จะมีวรมณาเปนผี แสนวิโยค
โศกศัลย์พันทวี พระพี่เราให้มีหนังสือมา ให้เราไปดูใจมารดา ที่อาวรณ์โศกถึงคันทา
แม้นข้าสักสองสามทิวา ก็จะกลับคืนมาบุรี ครั้นจะบอกขงเบ้งให้แจ้งใจ มีหนังสือ
ไปลาเล่าปี กว่าจะไปกว่าจะมากี่ข้าที่ นานที่ไม่เห็นใจมารดา เราจึงรีบไปแจ้งให้ทัน
สักสองสามวันเราจะกลับมากอดกอดหา จงมีไฉนจะบอยคอยลา เพราะว่าการด่วนจน
เต็มที่

๖๕

๑ ฟังเอ๋ยฟังนาง จูล่งจิ้งวางขังกระบี่ เอาเข้าใส่สีกเสียดันทที่ ว่าพระแม่
จริงจะด่วนไป ก็เหตุใดไม่ไปแต่ตัวเล่า เอาเอาเข้าไปด้วยเหตุไฉน พระเล่าปีจ้าน
ปลงพระไทย ให้ข้าอยู่ระวังพระบุรี ถ้าเสด็จกลับคืนพระนิเวศน์ ทราบเหตุก็จะทรง
กรรแสงศรี ลูกก็เสียเมียก็สูญไปดังนี้ เหน่นาที่แทบม้วยบัลโดยไป ก็จะลงพระราชโทษา
ข้าบ้านถึงตกโขย การเจ็บไข้ตายเปนแม่จะไป เอาบุตรของท่านไว้งจครวรการ

๖๕

๑ เมื่อนั้น ชุนฮุยขึ้นบนองค์ยอดสงสาร จึ่งตอบว่าอาเต๋ากุมาร เรารักปาน
ดวงใจไฉนนา เปนบุตรเล่าปีก็ลูกเรา อนึ่งเล่าปีก่อนนั้นชา จะทิ้งไว้ในบุรีมีเอามา
ก็ใครจะรักษาพยาบาล เปนกำพร้ามารดาหาไม่ เหลืออาไฉนสุดแสนจะสงสาร เรามิใช่
อิจฉนคนสาธารณ รักปานเหมือนกำเนตในกาย พระเล่าปีจึงมอบโอรสา ให้เราเปน
มารดาสืบสาย ถ้าหากลูกเสียแม่มาแต่กาย เหมือนไม่หมายว่าบุตรในอุรา พระเล่าปี
ก็จะโหม่นสนั่น ว่าเราณมรักโอรสา นี้และเราจึ่งต้องเอาเอาเต๋ามา ธรรมเนียมบุตร
มารดาไปด้วยกัน

๖๕

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่า ขัดเคืองนักหนาจนตัวสน จึ่งว่าอาเต๋าสุนัน เหมือนกันกับ
ดวงไฉนนา ด้วยเปนบุตรที่หนึ่งฟังมี เล่าปีแสนสุดแสนหา ดังหนึ่งดวงชีวิตของบิดา

๑ เมื่อนั้น ท่านหน้าคำลำพองน้องเล่าปี เป็นกองทะเลสระเวไนในที รู้ว่า
นางคิดหนีเล่าปีไป ให้ทหารรีบแจวนาวา ทวนทางลงมาหาข้าไม่ ตะโกนร้องก้อง
อึงมาแต่ไกล ถึงจะไปก็ไปแต่นาง เอาเอาเต้าหลานเราคืนมาให้ จึ่งจะยอมให้ไปไม่
ขัดขวาง ให้แจวเรือรบรัดสกัดทาง แล้วขวานำเรือนางเข้าไว้ ๗๕

๑ บัดนั้น เตียวจูหลิงยินดีจะมีไหน จึ่งร้องตะโกนมาแต่ไกล รับข้าไว้ ๗๕
พระอนุชา เตียวหุยแลไปเห็นจูหลิง ให้แจวเรือพุ่งตรงเข้าไปหา พอเรือใกล้ถึงกัน
กระชนมา ยื่นถ้อยทวนจ่าอยู่น้ำเรือ แผ่นกระโศกโลดชนบนเรือนาง ทำท่าทางดังว่า
พระยาเสือ แทะทหารสุมลงเป็นเบือ จิวเสียนชักดาบเงอกระโศกมา ฟันฉับรับหัน
ด้วยคันทวน แทะสวนถูกจิวเสียนสนสังขา ตัดเอาหัวปลิงลงคงคา โยนเกษาเข้าไป
บนตักนาง ทหารหญิงวิ่งออกมาตักทารบ เตียวหุยตบถับข้าปะตะผาง บ้างเจ็บถูก
ล้มจมกันคราง ทหารนางแตกพ่ายกระจายไป ๗๕

๑ เมื่อนั้น ชุนฮุยเห็นเคืองขัดหมองไหม้ น้ำตาไหลนองหน้าแล้วว้ไป เออไฉนจึง
มาทำอย่างนี้ ๗๕

๑ ฟังเอ๋ยฟังคำ หน้าคำแสดเสียงดังฟ้าผ่า ตัวเราผู้เป็นอนุชา กันบ่ว่าพี่สะใภ้
เหมือนมารดร ก็ตัวท่านมิได้รักพี่เรา ลักเอาเต้าพาหนีมาร้อน ๆ ยังซ้ำให้ทหาร
ออกราวรอน กลับมาก่ออธิกรณ์อย่างนี้ เมื่อท่านรักเล่าปีพี่เรา ตัวข้าเจ้าก็เห็นว่า
เป็นข้า ฤๅจะว่าเป็นท่อนุชา ก็ตามแต่จะว่าได้เหมือนกัน เมื่อท่านไม่จงรักภักดี
ต่อพระเล่าปีนรังสรรค์ ตัวท่านกับเราก็คิดกัน โดยฉันทู้นไปไพร่ ๗๕

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่า หวาดหวั่นวิญญูมารศรี จึ่งตอบวาจาไปทันที ขนนี้ป่วยหนัก
จะขาดใจ พระพี่เราจึงให้เอาเรือมารับ คอยค้ำับอำลาข้าไม่ได้ มาทางนี้ใช้จะหนีไป
เมื่อไร พอได้เห็นใจของมารดา เรามิได้เบื้อบายหน้ายหนี จากพระเล่าปีผู้เขลา อย่างข้า
สักห้าหกทิวา ก็กลับคืนมาเวียงไชย ท่านจะขึ้นขัดไว้บัดนี้ เราจะมีชีวิตอย่าสงสัย
จะโจนลงคงคาชลาโลย ด้วยหัวใจของเราอยู่ที่มารดา ๗๕

๑ บัดนั้น เตียวหุยจูหลิงจึงปลุกษา เราจะขัดไว้มิให้คลา เหมือนถั่ง
ฆ่าชีพนางให้วางวาย เป็นที่สุดด้วยบุตรกับมารดา ทุกเพศภาษาทั้งหลาย ได้ทุกข์ ๗๕

โสโครโคโยและใช้ตาย ต่างก็หมายที่จะไปตู่ใจกัน ซึ่งอาเต๋าหลานเราก็คิดไว้ เขาจะไป
ก็ซ่งเปโนไรนั้น เมื่อไม่มาหาใหม่ก็เหมือนกัน จึงว่าท่านจะไปก็ตามใจ แต่ขอให้มีจิตร
คิดปรานี กับพระเล่าปี่ศรีใส สู้เอาชีวิตเข้าไป กว่าจะได้ท่านมาเป็นภรรยา
การแต่หลังนั้นสงอันใด ท่านรู้อยู่แก่ใจทุกสิ่งสา ถึงมาอยู่ด้วยกันทกวันมา พระพิ
เราเสน่ห์ดังดวงใจ เว้นแต่ตัวกับเคือนดาว สามสิ่งและเอาให้ไม่ได้ มิให้
อนาทรอันใจ แต่ขอหนึ่งข้อใดก็ไม่มี อนึ่งพระองค์บั้นบักจักรพาฬ ก็เป็นสมเด็จ
พระเจ้าหลานพระเล่าปี่ ถึงท่านได้ไว้เป็นพระสามี่ ก็เห่นวาคงจะรุ่งเจริญผล ท่านคงเป็น
ยอดหญิงยิ่งสกล ดังยุบลข้าพร้องจงตรองดู หนึ่งตระกูลของท่านประเสริฐศรี ไม่ควร
มีคู่ครองเป็นสองคู่ การจะไปก็อยู่ในกตัญญู แต่ไปแล้วอย่าอยู่เชิงกลับมา ถ้าจริงจ
ดังสัญญาที่พาที เราสองนบอคำนับไปวันน้า ว่าพลางอุ้มเอาเต่าลงนาวา จูหลงตาม
ลงมาออกเรือไป ๗ เชิด ๖

๑ เมื่อนั้น ชุนฮุยพันพั่งคำน้ำตาไหล บ่ายหน้าไปทิศเหนือทันใด บังคมไหว
กราบลาสามี่ ๗ โอ้ให้ ๖

๑ โอ้พ่อเจ้าประคุณของเมียแก้ว พ่อทราบแล้วคงจะคิดว่าเมียหนี จะทอดองค์
ลงทรงพระไถ่ก็ เพราะภุมมีได้แจ้งแห่งกิจา จะน้อยในฤไทยกรรมลหมอง คิดว่าน้อง
แสนชั่วสาหัสสา ฤจะทรงพระพิโรธโกรธา เพราะเหตุว่าพ่อไม่แจ้งคดี เมียจวนใจ
ด้วยแม่บังเกิดเกล้า จึงจำลาผ้าท้าวพ่อเล่าปี่ ขอบุณเภาสักสิทธิ์มิฤทธิ์ บอกคดีตัวข้า
ให้แจ้งใจ ว่าเมียไปไม่ช้าสักห้าววัน จะกลับมาหากันให้จงได้ เดชะความซื่อสัตย์
นี้ไซ้ ขอย่าให้กินแหงนแกลงวิญญา ครวญพลางทางคิดถึงไข้แม่ ป่านะนี้เที่ยงแท้
จะส่งขา โอ้ที่ไหนจะเห่นใจของมารดา นางชบเคียรโสกาจาบัลย์ ๗ โอ้ด ๖

๑ ด้วยใจนางอยู่ที่มารดา ให้เร่งแฉวนาวาผายผัน ทางไปบนด้วยช่วยกัน
รีบเร่งจรจัดไปบุรี ๗ เชิด ๖

๑ จะกล่าวถึงขงเบ้งอาจารย์ เทียวตรวจกิจการบุรีศรี พอลคนไข้ไปแจ้งแห่งคดี
ว่านางหนีไปจากเรือนจันทร์ พาเอาอาเต๋าไปด้วย ขงเบ้งฟังดังจะม้วยอาสัญ
แจ้งว่าชาวกังตงทงหน แต่่งกลสำคัญมาลงไป ตกใจวิ่งตรงลงนาวา เหล่าทหาร
แฉวนมาหาเข้าไม่ กันเขียงด้วยช่วยกันทงกาบิ ยืนร้องเร่งเร็วไปให้ทันนาง ครนมา

เมื่อข้าจรัล ได้พาอาเต๋าลงเรือรบ จูหลงตามมาพบว่าข้าหนี เผลอลงนาวาไล่ฆ่าตี ชิง
เอาบุตรเล่าปีคนไป จิวเสียนกับทหารเข้าราญรบ พอเตียวหุยมาพบเข้าแก้ไข ฆ่า
จิวเสียนฉั้วฉั้วไปเลย กักข้าไว้ให้จรัล น้องบอกว่ามารดาป่วยหนัก แทบเจียนจัก
ขาดใจไปเมื่อผี จะขอลามายเยี่ยมพระชนนี สักสามราตรีจะกลับไป แม่นขึ้นกักไว้ไม่
ให้มา จะโจนลงคงคาให้ตกโชย เตียวหุยจึงเอาสัญญาว่าแม่นไป ให้กลับมาให้ได้
ในสามวัน บัดนี้มารดาหายป่วยไม่ พระพิຈังได้โปรดหม่อมฉัน พอเวลารุ่งแสงสุริยัน
น้องขอลาจรัลยังพารา ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังแจ้ง ชุนก้วนแก่งทำโกรธเป็นนักรบหนา เหม่ๆเตียวหุยหงักรา
พิฆาฏฆ่าจิวเสียนกั้วไปเลย แล้วมีหน้าข้างคบขนิษฐา เปนข้าของมั่นฤาเณ ฤาเณ
มาตีทัพจับเอาไป น้ำใจจะไม่ให้มาหากัน นัยของเราเรารักตั้งแก้วตา สู้ให้เป
นภรรยาพิเศกสรร แก่งทอดทั้งเมียใหม่ไผ่ยัน ครั้นให้ไปรักกันให้พันโยย กลับใช้
อ้ายข้ามาตามจับ แก่งบังคับฆ่าคนให้ตกโชย เอะๆ อ้ายเล่าปีฉั้วไป อย่าได้
เปนน้องเขยพี่เมียกัน น้องของเราเล่าก็มาหาเราแล้ว จะเกี่ยวข้อพ้องแพวอะไรนั้น
ท่านทั้งหลายนายทหารจงพร้อมกัน เร่งกะเกณฑ์พลบันฑให้ทันการ ทั้งช่วยขวาน่าหลัง
ยี่สิบหมื่น จะไปตีเอาคืนราชธานี ทำโกรธกลดบลบาของนางคราญ ไม่พูดด้วยเขาวมาลย์
ประการใด ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังพิ มารศรีรอกสนั้วหน้าไหว เสียทีเสียรู้อยู่ในใจ พุดออกไม่ได้ด้วย
ความกลัว เปื่อนหน้าเข้าฝาโสภาโดย ร้องให้คิดถึงเล่าปีฉั้ว พ่อคุณเอ๋ยพ่อไม่อยู่ไม่รู้ตัว
เมียนชั้วโศกเขลาเบาปัญญา แต่ไปไหนเลยจะได้พบกัน ยังไม่ทันกลับมาเห็นหน้า
ท่านใช้คนไปบอกหลอกเอามา แล้วจะยกโยธาไปตีเมือง โอ้พ่อคุณทูลหัวของเมียเอ๋ย
ผู้ใดเลยจะไปบอกให้รู้เรื่อง ให้กลับมาฉั้วบุรีเรื่อง ท่านโกรธเคืองแค้นขั้วตัดไม้ตรี เหตุ
ทั้งนี้เพราะเมียเสียทีคน จึงต้องพาฉั้วตนไปหนี แม่นทูลหัวถึงตายวายชีวิ อันเมียน
ก็จะม้วยไปด้วยกัน พระคุณเอ๋ยเทวาศักดาเดช ทั้งเขียนเต้เทเวศในสวรรค์ ช่วยนำ
กิจข้อบำที่สำคัญ ไปบอกกับฉั้วฉั้วนี้ให้แจ้งใจ เปนสุฤทธานคติของน้องแก้ว จะกลับไป

ไม่ได้แล้วอย่าสงสัย เหน็ดศรีเอกองค์องค์ใด ขอบใจให้รับมาเลี้ยงเป็นภรรยา จงตั้ง
แต่งในตำแหน่งมเหสี เถิดน้องนมไฉนวิหิงษา ในชาตินมได้กลับริงบาทา ขอเป็น
บาทบริจาทุกชาติไป อันซึ่งตัวข้าพเจ้าในชาตินี้ ที่จะมีถึงสองอย่าสงสัย แม้นสาม
ชีวิตถึงบัลลว ข้ายจะตายตามไปเหมือนกัน ทำศึกเสียเหนือได้ไปภายหน้า แม้นเล่าปี
ชีวาอาสัญ ถ้าข้าได้รู้แจ้งแห่งสำคัญ ก็จะไม่ตายวันนั้นดังสัญญา ชะรอยเวรหนหลังได้
สร้างไว้ เขายกให้แล้วเขาพรากระเสียต่อหน้า ราพพรรณพลงนางยังแค้นแสนโสกา กัดฟัน
เหลือกตาพาทิ

๖๖

๑ พึงเอ๋ยพึงคำ ขุนกวนท้าวไม่ได้ยินผินหน้าหนี สังกหารเร่งรัดจัดโยธา แล้ว
เดินเข้าในทศรไศยา ฯ เสนอ

๖๖

๑ บัดนี้ ฝ่ายขุนนางทวยหาญ ครั้นได้รับสั่งรบออกมา กะเกณฑ์โยธา
ตามบัญชา เลือกล้วนเข้มแข็งกำแหงหาญ ข้านำนานการรบไม่ถอยหนี อาวุธครบมือ
ท้าวตี รวมบัญชาโดยสับสนปลาย จัดเป็นขบวนนำหลัง พร้อมทั้งไพร่พลพล
ทั้งหลาย มีแม่ทัพคุมกำกับทุก ๆ นาย ทิ้งหล่นาขวายหลายกระบวน ครั้นเตรียม
เสร็จแล้วพลันทันใด สงบไว้พั้งศี่ให้ถ่วง เอาอย่างไรไม่แนยยังแปรปรวน พระ
ขุนกวนท้าวจะส่งประการใด ฯ เจริญ

๖๖

๑ เมื่อนั้น ขุนฮุยยืนเศร้าหมองไม่ผ่องใส นางจี้ลิลลาลิโคล เข้าไปหา
พระชนนี

๖๖

๑ ครั้นถึงนางวังเข้าทอดท้าว พระแม่เจ้าขุนทูลเกษี สะอึกสะอื้นโสกาไม่พาทิ
เพียงสนสบประดิดแดยัน ฯ โอศ

๖๖

๑ เมื่อนั้น ยายหงอโถกใจไม่มีขวัญ กอดลูกโสกาจากบัลย์ คิดว่าเขยขวัญ
บัลลว ตีอกสะอื้นอีก ๆ สวมกอดลูกรักเข้าร่ำไห้ เพื่อพาร่ำว่าด้วยอาลัย หลงไหล
ไม่เปนสมประดิด ฯ โอบ โอ้ให้

๖๖

๑ โอ้พ่อเจ้าเล่าปีของแม่เอ๋ย พ่อลูกเขยมาตายไปเมืองผี มาทั้งเมียเสียได้ไม่ไยดี

ตัดช่องน้อยหน้ำจำเพาะตัว พ่อตายไปขอให้ไปเป็นเขียน ไปอยู่ด้วยขุนเกียนผู้เป็นผัว
จนบนอบยำเเกรงกลัว พ่อทูลหัวผัวข้างปรานี คนนั้นและฤๅคือลูกเขย พ่อเอ๋ยชื่อ
ว่าเล่าปี่ อยู่ด้วยกันเป็นสุขสนุกนี้ จงมารับบ้านแม่ลูกไป เป็นผัวเป็นเมียกันตามที่
อยู่ในเมืองฝูโดยวิไล ตามประสาผี ๆ ที่สุดใจ นางหลงไหลเพื่อพำรำโสกา ฯ โอต ๖๖

๑ เมื่อ^๕นั้น นวลนางธิดามารศรี ครันค่อยไต่อารมณ์สมประดี จึงบอกกับชนนี
ให้แจ้งใจ ตัวลูกยกพหูหัตถ์รงค์ ขึ้นไปตีโปตังกรุงใหญ่ ให้ขงเบ้งอยู่รักษาข้าไว้
พระพี่ให้จิวเสียนไปหลอกมา ว่าพระชนนีประชวรหนัก เจียนจักขาดใจสิ้นสังขา จะ
จะขอส่งความลับกับลูกยา รอใจไว้ถ้าให้ดูใจ ให้รับมาตุจฉมารดา ถ้าข้าหาได้เห็นใจไม่
ครันมาถึงรู้เรื่องจะกลับไป พระพี่มิให้ลูกไคลคลา อยู่ด ๆ ก็มาพราภิเษกจากกัน ก็ร้อยวัน
จะได้กลับไปเห็นหน้า เล่าพลางสองกรค่อนอุรา โสกาไม่เป็นสมประดี ฯ โอต ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่า หงอโณนางขรามารศรี กอดลูกปลอบว่าอย่าโสกี แม้สามมี
เจ้ากลับมา มารดาจะพาเจ้าไปส่ง ให้ถึงองค์พงษกระษัตริณาธา บัด^๕สมเด็จพะพี่ยา
กลัวว่าโจโฉจะชิงไป ด้วยว่าตัวไม่อยู่ในบุรี จึงรับมาไว้น้อยาร้องให้ ถ้าตัวกลับมารดา
จะพาไป พระพี่จะขัดได้ฤๅไรนา ๖๖

๑ เมื่อ^๕นั้น ขุนอุยหินเยาวยอดเสน่หา สดฤทธิสุดคิตสุดปัญญา ไม่รู้จะเจรจา
ประการใด จำใจจำอยู่ด้วยมารดา เสียที่พี่ยาไม่พูดได้ นางแสนเศร้าไศกสัลลย์ทุกวัน
ไป ตั้งใจคอยท่าพระสามี ๖๖

๑ บัด^๕นั้น นายทหารก่งต่งหงส ครันเตรียมพร้อมโยธานาวี จึงเข้ามาทูล
คตเจ้าพารา ๖๖

๑ ได้เอ๋ยได้ฟัง ขุนก้วนสั่งให้ประชุมที่ปลุกษา จะยกไปหักโหมเอาพารา ฤๅว่า
คิตประการใด ยังกำลังปลุกษาราชการ พอทหารเข้ามาแจ้งแถลงไข ว่าโจโฉจะ
ยกพลไกร มาชิงไชยก่งต่งบุรี ฯ เจริจา ๖๖

๑ ไต่เตสไต่พัง ขุนกวนสั้่นายทหารทั้งสี่ สงบไว้อย่าเพื่อไปราวี้ จะคอยฟัง
รายตีประการใด ๖๖

๑ จะกล่าวกลับจับความมิให้ขาด ถึงอุปราษเมืองหลวงกรุงใหญ่ ในรัชกาล
เหียนเต๋ล่งไป กำหนดได้สิบเจ็ดปีขอมมา ถึง ณ วันเดือนสิบแปดวันสารท ท่าน
อุปราษตรองตูกิจปลูกษา จะให้ยกพลพลโยธา ไปยุทธนาทั้งตั้งเวียงไชย จึงสั่ง
ให้นายทหารจัดการทัพ พร้อมสรรพพลนิกายทั้งนายไพร่ สิบหมื่นพันพลสกลไกร
แต่ตัวนายบ่ได้สองร้อยปลาย ทหารเอกอย่างตีจับหนึ่ง ๕ ข้ายขวาน่าหลังมากหลาย
ครั้นพร้อมไพร่พลพลนิกาย คอยรับส่งเจ้านายบัญชาการ ๖๖

๑ บัดนี้ เดียวเจียวตำแหน่งนายทหาร จึงเข้ามาบนอบหมอบกราบ กราบ
ทูลท่านอุปราษบวร ว่าทุกวันนี้เสนาจะกามาตย์ ซึ่งรองบาททรงฤทธิ์อดิศร ๕
ใหญ่ในนอกพระนคร ขุนนางก่อนขุนนางใหม่หลายร้อยพัน ผู้ใด ๆ ก็มิได้มีความ
ชอบ ประกอบด้วยความดีเสมอท่าน สู้กว่าฝนทนแดดแรมคืนวัน เทียวปราบปราม
ขอบคันธเสมา มิได้คิดแก่ชีวิตและร่างกาย ตั้งใจหมายให้แผ่นดินเป็นสุขา เทียว
ปราบปรามหนามเสี้ยนเตียนสุธา ชาวประชาราษฎร์แผ่นดินอยู่กินสบาย ได้บริบูรณ์บ้านเมือง
รุ่งเรืองยศ ก็ปรากฏแก่ประเทศทั่วทงหลาย เป็นรวแกวบ้องกันอันตราย ช่วยเจ้านาย
ให้เจริญวัฒนา อันความชอบของท่านสิ้นสุดแสน ถึงอระแขนร้อยดวงกันน้อยกว่า ถึง
สิบองจิวบุน้องเจ้าพารา ตั้งให้เป็นวังหน้าแต่ก่อนการ อันความชอบไม่ถึงสักกั้ท่าน
เปนมหันตะมหายอดทหาร ตั้งวายุบุตรของพระอะวะตาร ควรที่ท่านจะเป็นกั้ทรงศักดิ์
เต็มด้วยนวสถาบันดาศักดิ์ เป็นเอกอัครัตยราชานาถา ทิพเวจกระพริตกระษัตรา จึง
สมด้วยคุณานุประการ นพยศอย่างตือตือเรก ตำแหน่งลูกหลวงเอกศักดิ์พิศาล ๑ ประการ
หนึ่งเมื่อเข้าเฝ้าพระองการ ทรงรถเทียมอาชาชาญแปดพาชี มีที่นั่งอย่างเอกเฮอร์สา
ของพระเจ้านครอันสูงศรี ๒ อนึ่งมีตุรียงคตนคร มีไพร่สังกัดไพร่โคมองค์
๓ หนึ่งแต่งองค์ทรงเครื่องอลังกา เหมือนพระเฮอร์สาทังประสงค์ ตำแหน่งที่เจ้าพา
วราพงษ์ ต้องเรียกว่าเครื่องทรงทุกสิ่งอัน ๔ หนึ่งตำแหน่งไหนให้หาขาด เรียก
พระราชวังนั้ร้งสรวิค เหมือนเรือนหลวงสิ่งทงปวงตุ้จักัน ลายสุวรรณล่องชาตวิเชียรแทน

๕. หนังสือใหม่ทองพระโรจน์นำ สำหรับหมื่นเสวกาเข้าเฝ้าแทน เต้ยค้อมขันทีไม่ขาดแคลน
เหมือนแน่นอนอย่างกระษัตริย์ปัตติยา ๖. หนังสือใหม่หมื่นทหารรักษาท้องค์ จัตุรงค์มากมายทั้ง
ซ้ายขวา ระวีงเหตุร้ายดีจะมีมา คอยพิทักษ์รักษาพยาบาล ๗. หนังสือเมื่อยกจะเสด็จไป
คลาไคลออกจากพระราชฐาน มีเกณฑ์แห่อย่างประภาศุภอุทยาน พนักงานล้อมวงคอย
ระวีง ๘. ประการหนังสือทหารแม่นกาฬินท์ คอยป้องกันซ้ายขวาทั้งหน้าหลัง แขนง
นอกในโดยขนาดไม่พลาดพลั้ง จุกช่องบันยมนระวีงคน ๙. หนังสือกำลังยังเสด็จไม่ถึงที่
มีเส้นชูกะดางไปกลางหน ปักธงเทียนนำหน้าจรด เหมือนพระจอมสากลกระษัตริย์
เก่าประการดงนนโดยอันดับ จึงสมกับความชอบในยศดา เปนอยู่ก่งต่างองค์ปัตติยา
ศักดิ์นาเก่าแสนลงแผ่นทอง

๑ บัดนั้น ชุนฮกฟังกเล่าวักเศร้าหมอง จ้งตอบว่าพุตจาฉิดทำนอง จะล้าพอง
 เทียมเท่าเจ้าของตน ขอมหาอุปราชฉลาดล้ำ อย่าเชื่อคำพูดเล่นไม่เป็นผล จะเป็นที่
 คระหาประชาชน ตกเป็นคนทุจริตคิดผิดไป เมื่อแรกหวังตั้งใจบำรุงบาท องค์กษัตริ
 ธิราชอันเปนใหญ่ ได้อาสาปรัมปราบราบคาบไป ตั้งอยู่ในกัตะเวระพระเพณี ท่านโปรด
 เล่าให้เปนเจ้าอุปราช ก็เลอลั่นพันอำนาจจนเกินที่ ทุกประเทศยังนิทาเป็นราศี
 วาย่ายหยาบคายเจ้านายตน เขาแค้นคงตงตวนทวาศ กลับเปนมุ่ประจามิตรทก
 แห่งหน ยังมีหน้าจะคิดจลาจล ตงตวนเทียมเท่ากับเจ้านาย ทงเสียขอเสียหอย
 ทรยศ ถึงมคคกเหมือนคดผิตกฏหมาย อย่าเชื่อฟังคำมันบรรยาย จนนบนอบเจ้านาย
 เหมือนก่อนมา

ฯ

๑ ฟังเคยฟังชนชก โจโฉแน้นขั้ตอกเปนนั้กหนา แต่พูดออกไม่ได้ดวยวาจา
สะบัดหน้าโกรธจงบงโน้ท

๑ บัดนั้น ^๕เดียวเจียวกล่าวคำเสียตสี ^๕ธรรมดาเกิดมาทุกวันนี้ ใครจะให้ใคร
ดีไม่มีเลย พุดให้ตมคนมาขัดไว้ ^๕เราไม่ฟังคำใครตอกเหว ^๕จะเพ็ดทูลเข้าเฝ้าเรา
เค ^๕ใช้จะเอ่ยอ้อนวอนจ้องอนกัน ^๕ว่าแล้วลูกมาจากที่ ^๕เขียนเรื่องราวทนต์ขมขมน
ครนเสร็จแลวจงเข้าไปเฝ้าพลัน ^๕ถวายหนังสือนนทนใด ^๕๗ ^๕เข็ด ^๕ทะ

๑ เมื่อนั้น พระจอมจันป็นจปพิภพไหว ยนพระหัตถ์มารบับไว ภูวไนยหนึ่ง
 อานสารตรา ทุ

๑ ในสารนินาพาเจ้าเขาสอ อยู่ในท้ายหนังสือถ้วนหน้า ขอบังคมพระบรม
 รัชตรา ด้วยวงนาผู้มีบ้านาน เป็นน้ำเบอรวันตะมหันต์ความชอบ ประกอบ
 ด้วยศักดิ์นิหาร ของจึงให้มียศแก่ประการ ตามแบบอย่างโบราณแต่ก่อนมา ให้
 เป็นที่อุยงทรงเดช ทุกประเทศจะได้กลัวท้าวพิศา ได้คุ้มครองป้องกันพระพารา ให้
 เป็นผาศุภาพจำเริญพร ๖

๑ ทรงเอยทรงสดับ พระหัตไทยไหววับสทอนถอน จำเป็นมีพระราชสุนทร
 ดำรัสสั่งอ่อน ๆ ด้วยจำใจ ให้ฮาลักษแต่่งพระสุพรรณบัตร ดำรงยศเทียมกระษัตริ
 ประทานให้ แล้วเสด็จกลับหลังเขาวังใน น้อยพระไทยเป็นพันพันทวี ๖

๑ บัดนั้น ฮาลักษรับสั่งตงตามที เป็นอุยงกรองกษัตริเจ้าบตพิ ตำแหน่งที่
 สำเร็จราชการ อาญาสิทธิการทงบ้านเมือง รุ่งเรืองยศใหญ่อันไพศาล พระสุพรรณ
 เนอเกาชัษวาลัย ลงชื่อท่านอุยงทรงศักดิ์ดา ครนจัดแจงแล้วพลันทันใด เอาไปให้
 อุปราชวังนา ตามเสียงอย่างเลื่อนยศศักดิ์นา โดยความปราณาทุกสิ่งอัน ๖

๑ ครนเอยครนแล้ว โจโฉผ่องแผ้วเกษมสัน จ้งเข้าเฝ้าทูลดาจรจรัล จะยก
 ทัพพลันธไปจ้งไชย ปราบปรามกัตงบุรี กับเกงจิ๋วได้เข้าไปได้ สมเด็จพระเจ้าตงหน้ง
 รับสั่งไป เอาขุนนอกไปในราชการ ขุนนอกรู้ตัวกินยาตาย วอดวายสิ้นชีพสังขาร ขอ
 รีบริดตัดความตามนิทาน โจโฉก็ยกทหารรีบไป ๆ กราว นอก ๖

๑ ครนมาถึงด่านเมืองฉุสู หยุดอุยให้ตงค่ายใหญ่ ให้โจหองคุมทหารชาญไชย
 ปลอมไปสอดแนมเอาราชการ ๖

๑ บัดนั้น โจหองคำนับรับบรรหาร ลอบลงมายังท่าชลธาร เหนค่ายตงสูง
 กระห่านไม่มีคน จ้งพาทหารเข้าไปดู เจียบเสียงคนผู้ทุกแห่งหน เหนธงปักกราย
 เปนค่ายกล กลับมาแจ้งแห่งยุดแล่พยา ๆ เชิด เຈຈา ๖

๑ เมื่อนั้น โจโฉฟังคำน้องชายว่า เหนจะเป็นกลศึกนัตฤกตรา จ้งปฤกษา
 นายทหารชาญฉกรรจ์ จะตงอยู่ที่ไหนมิได้ จะเกิดเหตุเภทไทยเปนแม่นมั่น จ้งส่ง
 ฝ่ายนายทัพชัษปวงน ให้เลิกทัพพลันรีบไป ตงอยู่ปากนาเมืองฉุสู คอยดูทางหนี
 ที่ไล่ ครนพร้งพร้อมพลพลไกร ตงค่ายใหญ่ตงไว้ใกล้กันที่ ๆ เชิด เຈຈา ๖

เล่ม ๑๐

๑ สามก๊ก คำ กลอน ๖๖

๑๗๓

เร่งให้พลต่งค่ายใจสนรัว ให้นายทหารล้อมตัวด้วยกลว้าย ต่งค่ายเคียงเรียงรายทั้งซ้าย
ขวา ชักปีกกาถึงกันทุก ๆ ค่าย พอตึงมันลงได้ใจสบาย ค่อยเห็ดตหายหวาดหวั่น
พรณวิญญา ๖๖

๑ วันหนึ่งนอนกลางวันฝันประหลาด ว่ากำปนาทต้องสมทุทเลบ้า คลื่นสงผ่ง
มรสุมกลุ้มโกลา ประหนึ่งว่าพระสุธำจะทำลาย ในความฝันนั้นว่าลูกออกไปดู ยืนอยู่
กับทหารตรงหน้าค่าย เห็นดวงอาทิตย์อุทัยเรืองประเทืองพราย ผุดขึ้นจากสายพระคงคา
แล้วว่าแลขึ้นไปในอัมพร เห็นทึนกรสองดวงบนเวหา ดวงที่ผุดจากสมุทลอมมา ตกตรง
หน้าผาเนินศรี พอสว่างสนสุบินผวาตน พลิกพินลุกออกมาจากที่ พอเพลาย่ำเที่ยง
เจ็ดนาทึ โจโฉมีความวิมุติสัจใจ จึงเรียกนายทหารมาห้าสิบม้า ออกไปดูลูกน้ำเนิน
ไศล เห็นขุนกวนยกทัพมาแต่ไกล ขี้นับมะโนไมยใส่เกราะทอง เข้าสงครามงามสง่า
วรธาตุ ดึงหนึ่งดวงอาทิตย์ผ่นผยอง พร้อมทหารตัวนายมาก่ายกอง เดินทางช่อง
เนินผาน้ำศรี ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขุนกวนเจ้าเมืองเรืองศรี เห็นอุปราชคังคั่นแสนทวิ เอาเข้าหาซี้
ภักตรา ว่าน้อยฤทธิชะพระอุปราช ลู่อ่านาจแก้โลภตัมหา พระโจโฉโลโกลอหงัก
เปนมหาอุปราชวังบวร แสนสมบัติทั้งปวงเมืองหลวงนั้น ตั้งวิมานเทวณชั้นอัศร
ไม่พอใจยังไปเที่ยววราญรอน ทูคนครจับกุมทำหุยมหิม น้ำใจท่านนั้นเปรียบเทียบอย่าง
กองไฟ เอาฟืนใส่สักเท่าไรก็ไม่อ้ม ต้องโละเหินยลงข้อหนึ่งส้อมพื้ ประกาศไปให้
ถึงริมหิมพานต์ อันบ้านผดสีสิ่งอันใด อัจฉาใจยกพลมาหักหาญ ประกอบด้วยโลก
ฉนัพนัประมาณ เพราะน้ำจิตคิดเป็นพาลอหังกา ๖๖

๑ ฟังเยยฟังคำ โจโฉทำใจดีหัวเราะว่า จึงตอบว่าเพราะเจ้าเบาปัญญา เดิม
เป็นข้าแผ่นดินสนด้วยกัน บังอาจใจมิได้ไปบรรณาการ เราจึงยกทหารมาปราบท่าน
ใช้จ้านจงจะประสงค์แก่สฤงฆาร เอาสมบัติพิศฐานเมื่อไรมี อันตัวเจ้าเล่ายังหนุ่มแก่

๑ เมื่อนั้น อุปราชเคื่องข้องหมองไหม้ แต่ตั้งรบบับขับเขี้ยวไป ประมาณ
ได้เดือนเศษสังเกตุมา ครั้นสนมฉันทนายนฉนระตม เข้ากรกฎาคมกลางวษา พิรุณปราย
มิได้วายเว้นเวลา โจโฉนึกจินตนาคนึงใน ชุนก้วนนั้นมวสานัก เราจะขึ้นรบหัก
ไม่ได้ ซึ่งฝันว่าสุริโยคะโณไทย สะถิตย์ในพระสมุทศุคชนมา ชะรอยเห่นว่าจะเปน
ชุนก้วนนี้ คงจะมีศักดิ์ใหญ่ไปภายหน้า ได้ตำรงคงสมบัติกระษัตรา อยู่ก็กลัวขายชะลา
อัสถุจค์ อันเล่าปี่แมนทีเสฉวนได้ คือกระษัตริย์ไทยเมืองโปตัง เปนสามก๊กคู่กัน
เห่นมันคง ยากที่เราจะฉวงเที่ยวปราบปราม โจโฉนึ่งคณึ่งรำพึงไป ยิ่งย่นย่อท้อใจ
ให้เซ็ดขาม เหมือนครั้นใดที่ทำสงคราม ฝักห้ามเสียมิให้ได้ทำการ ตกกลางคืน
ตกกลางวันมิได้หยุด แสนสุตจะลำบากพลทหาร ทงนิกเพระบรมสมภาร จึ่งเทวัน
บันดาลให้เปนไป จำจะต้องยกทัพกลับธานี ต่อรุ่งปัจจุมาเล่นกับเขาใหม่ แต่่นอนคิด
นึ่งขิงคณึ่งไป จนรุ่งแจ้งแสงอุไทยไม่ไสยา ๖๖

๑ เมื่อนั้น เจ้ากตงเขี้ยวขานหาญกล้า เหน่นฉนตมมิได้หายหลายเวลา จึ่งแต่ง
สุภสาราข้อคดี ให้ม้าไ้เอาไปให้แก่โจโฉ ว่าโละโหเกยิตอัวไ้ขี่ ม้าไ้รับสารา
ชนพาชี ขับห้อยจรลีตะโพงไป ๖๗

๑ ครั้นถึงนาค่ายชายเขา บอกผู้เฝ้าทวารหาข้าไม่ นายประตุฐักิจาพาเข้าไป
ถวายให้หนังสือทูลอมา ๖๘

๑ เมื่อนั้น โจโฉอยู่กองคังวังน่า รับหนังสือฉนอ่านสารตรา ใจความว่าตัวเรา
เจ้าบูรี ขอค่านับมายังท่านอยู่ก่ง ซึ่งเปนองค์อัครราชในกรุงศรี ด้วยเราสองปองจิตรคิด
ราวี เปนไพร่กันเองข่มเหงกัน ผิดนิกหนาน่าขังไม่บังควร ทุกประเทศจะสำรวจ
สรวลสันต์ ใ้ข่ฝรังใ้แบกแปลกเพศพันธุ ก็เจ้านายเตียวกันแต่เดิมมา อันตัวท่าน
ข้าพเจ้าเล่าทั้งสอง ก็เปนข้าเฝ้าของพระนาถา อันตัวเราเล่าก็เหมือนหนึ่งบุตรา ท่านผู้
เปนอัคราไม่ปราณี ยกมาแล้วจำใจก็จำสู้ ใ้จะคูหมื่นประมาทชาวกรุงศรี ได้ลอง

๑๘๐

๑ สามก๊ก คำ กลอน ๗๖

เล่ม ๑๐

มอกลั่นแกล้งเหน็ด แต่บั่นเขวชรรตฤดู จะรบกันก็ลำบากยากเหลือใจ ขอดถามท่าน
ว่าจะไปฤาจะอยู่ ท่านคิดเห็นเป็นอย่างไรโปรดให้รู้ ถ้าขึ้นอยู่เข้าไปไทยจะมี ๗๖

๑ เมื่อนั้น อยู่กั๋งอุปราชเรื่องศรี พึ่งคำแกล้งทำเป็นยินดี หัวเราะพลางพาที่
ว่าขอบใจ ชุนกั๋งมีคารวะโน้มน้าว อ่อนน้อมว่าเราเป็นผู้ใหญ่ ควรที่เราจะกลับ
กองทัพไป เข้มม้าใช้เองจงแจ้งแห่งคดี ว่าอีกสามเวลาทิวาการ เราจะยกทหารกลับ
กรุงศรี ให้นายท่านน้อยอยู่สวัสดิ์ ต่อรุ่งปัจจุมาพบได้รบกัน ๗๖

๑ บัดนั้น ม้าใช้รับค่านับแล้วผายผัน ครั้นถึงเจ้ากั๊กจาสารพรณ์ โดยความ
สั่งนั้นทุกประการ ๗๖ เชิด ๗๖

๑ สามก๊ก คำ กลอน จบ เล่ม ๑๐ สมุดไทย

๗๖

๑ เล่ม ๑๑ ยังพิมพ์ต่อไป ๗๖

นำต้น

๑ สามก๊ก คำ กลอน เล่ม ๑๑ ๖๕

๑ ตั้งแต่โจโฉยกพลกลับไปเมือง แล้วขงเบ้งมีสารไปถึงเล่าปี่ บอกว่า
ขุนกวนไช้คนมาหลอกพาเอานางซุนฮุอินไป จนถึงเล่าเจี้ยงฆ่าเตียวสงตายแล้ว
เกณฑ์ทัพจะมารบกับเล่าปี่ ๖๕

๑ ครั้นวันสามทิวาราตรี โจโฉยกโยธิตัณฑ์ทหาร ขุนกวนก็ยกพลข้ามชลธาร
ต่างคนยกทหารกลับไป ๖๕ เชิด ๖๕

๑ ครั้นเสร็จศึกเมืองหลวงไม่หวั่นหลัง เจ้าก่งตั้งปลุกชาหาข่าวไม่ ว่าเล่าปี่บั่น
ก็ยังไป ชิงไชยเสฉวนไม่กลับมา ทหารที่เกณฑ์เอาไปยังไม่กลับ กองทัพของเราพร้อม
หน้า เห็นได้ทีที่จะตีเอาพารา เราเห็นว่าจะได้สมอารมณ์ปอง ๖๕

๑ บัดนี้ เตียวเจี๋ยวนบนอบตอบสนอง ว่าการที่ท่านคิดคิดทำนอง อันกองทัพ
โจโฉพึ่งกลับไป พลไกรไพร่นายยังพร้อมอยู่ ถ้าแม้นรู้ก็จะยกกลับมาใหม่ เข้าหักโหม
โจมตีเอาเวียงไชย เราจะไปป้องกันไม่ทันที่ ครั้นจะหนีไปรับทัพเมืองหลวง ก็เป็นห่วง
กองทัพข้างเล่าปี่ อยู่ในกลางหว่างกระหนาบจะเสียที ท่านคิดตั้งไหนมิควร เราแต่ง
ให้คนถือหนังสือไป ถึงเจ้าเวียงไชยเสฉวน ว่าเล่าปี่บั่นคิดแปรปรวน เข้าหุ้นส่วน
กับเตียวป้อคอยเตียวกัน จะนัดพร้อมล้อมตีเอาเสฉวน แบ่งหุ้นแบ่งส่วนเขาจัดสรร เล่าเจี๋ย
รู้ว่าจะงกตก็ใจครั้น ด้วยตัวนั้นใจเงาะเขลาปัญญา ก็แกล้งแหยงใจกับเล่าปี่ แล้วเรามี
หนังสือกลับไปบอกว่า ให้เตียวป้อจัดพลพลโยธา ยกลงมาเอาเกงจิ๋วพระเวียงไชย
ด้วยเล่าปี่มิได้อุป้องกัน คงจะได้แม่นมั่นอย่าสงสัยเลย อันเตียวป้อเป็นคนโง่ละโมภใจ
ก็จะยกพลไกรลงมา ข้างเล่าปี่ก็จะตีสักไว้ ข้างเล่าเจี๋ยมีใจคิดกังขา ก็จะคุมพล
พลโยธา ออกตั้งสกัดหน้าเล่าปี่ไว้ เราจึงคอยยกทหารโยธิตัณฑ์ เข้าโจมตีเกงจิ๋วสดวกได้
เล่าปี่รู้จะมาช่วยก็ใจใจ ด้วยสองทัพกันไว้มิให้มา ๖๕ ๖๕

๑ ครนไต่พงคตถถวน ชุนกวนตบมือหว่าเราะรา มีเสียที่ทามผู้มปรีชา จะทำ
ตามปัญญาท่านอาจารย์ แล้วจึงจัดแจงแต่งหนังสือ จิตเหตุให้ถือราชสาร สองฉบับ
กับเครื่องบรรณาการ แยกไปราชทานธานี ฉบับหนึ่งถึงเล่าเจียงโดยประสงค์ ฉบับหนึ่ง
ไปฮันต่งบูรีศรี ถึงเตียวพ้อแจ้งความตามคดี มอบสองเส้นให้คลาไคล ๖๖

๑ บัดนั้น สองทนต์อมรับค่านับไหว ต่างคนขนม้าคลาไคล แยกมรคาโดย
กันไปพลัน ๖๖

๑ มาข้าจะกล่าววทไป ถึงพงษท้าวเล่าปึงนรังสรรค์ ทรงพระนามเล่าปี่ใจดีครัน
ตั้งมั่นอยู่ ณ ท่านชานบูรี ช่วยพิทักษ์รักษาเมืองเสฉวน ขื่อท่านแฮเม่งกวนเบตรกรุงศรี
มีพระไทยโอบอ้อมอารี ประชาชีราษฎรไม่วันรณ ทรงเมตตากรุณาประชาราษฎร์
ให้โอวาทสั่งสอนให้เป็นผล ทวนเวศน์เขตรแขวงแห่งตำบล ทุกผู้คนแสนรักเข้าภักดี
พอคนถือหนังสือข่งเบ้งมา ทูลถวายสารราชอักษรศรี พระรับสารอ่านพลันทันที พร้อมเส้น
นายทหารอาจารย์ทอง ๖๖

๑ สารส่งลงข่งเบ้งที่ปรึกษา ตำแหน่งขวาขอบังคมประนมสนอง ขอรับราช
อาญาฝ่าลออง ด้วยโทษของกระหม่อมฉนถึงบัดโดย เมื่อเตือนเจ็ดสิบเอ็ดค่ำ ณ วันเสาร์
ข้าพเจ้าไปตรวจประตูหาอยู่ไม่ แม้ชุนฮุยนิมนหะลอบหนีไป ชุนกวนให้เรือมารับ
นางเทวี ขะโมยเอาเอาเต้าโอโรสา ลอบลงนาวาแล้วรับหนี เตียวหุยตามทันนาง
กลางนที ผลาญชีวิตจิวเสียนมรณา เตียวจุหลงชิงองค์เอาเต้าได้ ๖๖
สั่งบา ส่วนตัวนางกักไว้มิให้คลา นางจะโจนคงคาชีวาวาย สองทหารกลัวอาญาไม่
กล้าห้าม ปล่อยไปตามความประสงค์ของโจมนาย แม่นมิโปรตโทษข้าก็ควรตาย
ทั้งสองนายก็ควรม้วยไปด้วยกัน กับข้อหนึ่งกองทัพเมืองฮูโต โจโฉยกพลพลขันธ์
ห้าสิบพันพันทหารชาญนครจี้ เข้าโรมรันกัณฑ์ตั้งเวียงไชย กับชุนกวนรบประชิด
ติดกันอยู่ ยังหาว่าใครจะแพ้ไม่ ข้าพเจ้าทงนไม่ไว้ใจ ต้องเกณฑ์ไพร่เติมมา
รักษาเมือง ๖๖

๑ ครนจบเนอความที่ในสาร พระเล่าปี่ทรงอ่านรู้เรื่อง มิได้มีความพิโรธ
โกรธเคือง เปนห่วงเมืองคิดถึงเมื่อยังเสียใจ แสนสลดเหมือนอย่างทศกรรฐียักษ์
หลุมารลักฟ้อดวงหัวใจได้ นาสาอัดกลัดเสมหะประทะไว้ พระชลไนโยไหลกราวพราว
ออกมา ฯ โอ้ให้ ๖๖

๑ ออกพระโอษฐ์ว่าโอ้แม่ดวงจิตร์ โฉนคติห่างเหินหา ฤๅขัดเคืองเรื่องอะไรใน
อุรา ไยไม่จดหมายมาให้แจ้งใจ ไม่หมายว่าดวงจิตร์จะคิดหนี ฤๅโกรธพี่แค้นเคือง
ด้วยในเรื่องไหน อยู่ดี ๆ หนีพราวจากกันไป สักเมื่อไรจะได้มาเห็นหน้ากัน ไอน้องเอ๋ย
เคยอยู่เป็นคู่ขึ้น ทกวันคืนปรีเปรมเกษมสันต์ พี่จากน้องมาที่พันวัน คงจะกลับ
พบกันไม่ขัดโดย ชึ่งเหวหนีพราวไปจากพี่ สักร้อยปีก็ไม่กลับคืนมาได้ จะสูญลับนับปี
แต่กันไป ถึงเป็นตายอย่างไรไม่พบกัน โอ้เนออุ่นซุนฮุยหนของพี่เอ๋ย ไม่คิดถึงผิวเลย
แม่จอมขวัญ พี่ยอมตายไม่เสียดวงชีวัน สู้บากบ้นเข้าไปอยู่ในหมู่ไทย กว่าจะได้งาม
ประโลมแม่โฉมฉาย ความตายมิได้นับเวลาได้ มาครองคู่อยู่ด้วยกันไม่ทันไร ควรฤๅ
ใจซึ่งไม่คิดอนิจา ฤๅเนอเย็นเห็นว่าอายุสมมาก จึ่งเหวหนีจากอกเชษฐา ถึงตัวพี่
นซนแรกขรา ก็อสูห์ปรนนิบัติไม่ขัดใจ ชึ่งมาทำสงครามได้ความยาก ก็จำจาก
จำจิตร์จะคิดไฉน ด้วยคิดหวังตงตัวข้างนำไป พี่เป็นใหญ่แล้วก็น้องเป็นสองเขา
เพราะทุกวันบ้านเมืองนเคืองเข็ญ จึ่งจำเป็นวิธร้างมาห่างเจ้า ครนจะอยู่คู่เคียงกับ
นงเยาว ก็เมืองเราฤๅจะคร่อมโอไพร พี่ได้บอกขแจงแสดงแล้ว เหตุไฉนน้องแก้ว
จึ่งได้หนี พระร่ำพาดวงทอดองค์คลงไต่กั เพียงจะสนสมประคิณคัยัน ฯ โอต ๖๖

๑ แล้วคิดว่าเขาไม่รักหักใจหนี พระเล่าปี่หุนพิโรธโกรธตัวสั่น ขาต้อหญิง
แพศยาใจอาธรรม ฟ้อพม้นกับคู่สงคราม ตีแล้วอายขุนทวนแต่กันไป กูจะไปชิงโซษ
ไม่ขัดขาม แล้วหยุดยงตงสถิตรองตริความ รับส่งถามที่ปรึกษาท่านอาจารย์ ว่ากัตั้ง
รบรบกับอุโต แม้นกองทัพโจโจนนแตกฉาน มันคงจะยกพลข้ามชลธาร มาตีเอา
ราชธานีเมืองเรา แม้นอุโตชนะเมืองกัตั้ง พ่ายพังเสียที่ต้องแพ้เขา อ้ายโจโจมนัน
กัเหนจะเล่นเรา จะตีเอาเกงจิ่วเปนมันคง อยู่ในกลางหว่างกระหนาบเหมือนเช่นว่า

ขอขัญญาท่านอาจารย์ช่วยไ้หลง จะผ่อนผันฉันใดในใจจง ท่านโปรดด้วยช่วยไ้หลง
ตรีตรองการ ฑะ

๑ บั๕น ฑังทองมีปัญญากล้าหาญ คำนับแล้วทูลพลันมีทันทนาน ของจท่าน
มีหนังสือให้ถือไป ถึงเล่าเจียงเจ้าวิเศษเขตรสถาน บอกการจริงแจ้งแถลงไข ยืมเสบียง
กับพลพลไกร นับสามหมื่นขึ้นไปโดยอัตรา กับอาหารประมาณสิบหมื่นถึง แม่นไ้
ตั้งมุ่งมาทปราณา จึงค่อยคิดกิจการพระพารา แล้วจึงข้าจะแถลงแจ้งยุบล ฑะ

๑ ฑังเอยฑังว่า พงชนรามิไ้แจ้งแห่งนุสนธิ์ เชื่อคำครุมิไ้รู้ในเชิงกล
แยบยลของเบาจะเอากการ ด้วยพ้งทองตรองเห็นไ้เสฉนวน แต่เล่าปี่เรรวนไม่หักหาญ
นับถือกันว่าพงชวงชวาน การคิมไ้แตกกร้าวกัน แต่เล่าเจียงจึงเฆลาเบาปัญญา ถึง
ขอไปไม่ไ้ให้มาเป็นแม่นมั่น ข้างเล่าปี่จะโกรธพิโรธครัน คงจะไ้รบกันตีเอาเมือง
จึงยุไ้ไปขอเสบียงและไพร่ พระเล่าปี่ก็ไ้จะรู้เรื่อง จึงแต่งสารอ่อนหวานมิไ้เคือง
จะขอลาไปเมืองแล้วจะมา ฑะ

๑ เส็จแล้วส่งให้ม้าไ้ เอาไปไ้เล่าเจียงนาถา ว่าตัวเราจะขอคำนับลา
อย่าไ้พระอนุชาน้อยใจ ไปช่วยขุนกวนกระ نابทัพ เส็จแล้วจะกลับอย่าส่งไสย
การข้างนี้ยังเห็นไม่เปนไร ขอลาไปไม่ข้าจะกลับมา ฑะ

๑ บั๕น นายทหารม้าไ้ใจกล้า รับสารรับส่งบังคมลา เฝ่นชนหลังม้า
ตะโพงไป ฑะ เชิด ฑะ

๑ ครันมาถึงด่านโปยตีกวน กับนครเสฉนวนระยะไ้ใกล้ เข้าหาเอียวหวยทั้นใด
แจ้งเเนอความตามคิ ฑะ

๑ บั๕น เอียวหวยนายด่านชาญไชยศรี ไ้พ้งแจ้งแห่งคำขุนเสฉิน เอียวหวย
จึงมวจา ส่งไ้โกพารรักษาด่าน ตัวกับทหารสามสิบห้า ต่างคนกับนอาชา คุม
ผู้ถือหนังสือมายังธานี ฑะ เชิด ฑะ

๑ ครันมาถึงยังขงราชสถาน ถวายสารกับเล่าเจียงเรืองศรี ทูลแถลงแจ้งความ
ตามคิ เมืองเล่าปี่ส่งมาสารพรรณ ฑะ เจาจา ฑะ

๑ เมื่อนั้น เล่าเจียงเจ้านครเซวตราชันย์ ได้สดับรับสารมาอ่านพลัน พร้อมกันท่ากลางเสวภา

๑ ในสารทรงองค์เล่าปี่ศรีไศ คำนับไปถึงพระน้องนางนาถา ด้วยตัวพินจะขอ คำนับลา รีบไปพารารักษาเมือง โจโฉโดยมาประชิดติดพิหารา ชุนกัวนบอกหนังสือ มาให้รู้เรื่อง ขอบาทอย่าได้มีความขุนเคื่อง ไปเยี่ยมเมืองเสวีจรรพจะกลับมา การ ข้างนี้เสียเห็นไม่เปนไร ด้วยเตียวฟือยังมีใจคิดกัษา กลัวโจโฉจะกัลบลวกกัโยธา กัลบลัษณ์มาตีหลังระวังการ จะมาทำกับเรายังไม่ได้ เสียจะลาอาตีไปราชถาน ด้วย ชุนกัวนก็เปนพงชวงชวาน ไปช่วยการกระหนาบทัพให้ยับเยิน ช่วยชุนกัวนช่วยพระ น้องทั้งสองฝ่าย อย่าให้หน่วยแหงกันควรสรรเสริญ พระน้องจ้งทรงสุปามหาเจริญ ถึงพิไปไม่ให้เกินสามสิบวัน จะกลับมาช่วยรักษาพระนคร อย่าทักขรอนเคื่องแค้น แสนกระศัลย์ จะขอยืมพลทหารชาญฉกรรจ์ สักสามหมื่นหกพันเพนกำลัง กับขอยืม เสบียงอาหารด้วย พระน้องช่วยเสียสักสิบหมื่นถึง พอสำเร็จราชกิจไม่บ่คั้ง จะมาใช้ ให้กระทั่งถึงเวียงไชโย

๑ พอจบสารอ่านสิ้นสิบบันทึก เล่าเจียงตรัสปลุกษาหาข้าไม เขายืมเขายืมคน พลไกร จะควรให้ฤมิให้ ๆ ว่ามา

๑ บัตนนั้น เอียวหยได้ฟังคำปลุกษา จึ่งทูลว่าเล่าปี่มีปัญญา ยืมทหารเข้าปลา เพนกำลัง เหมือนเสือผอมย่อมเจียมเสงี่ยมหึงม ครนอ้วนอิมหายโซจะโอหัง เล่าปี่ฤ กัลว่าว่าชื่อไม่ควรฟัง แม้นได้ทมิกำลังจะเด่นเรา เขาจะกลับไปเมืองซ่งเพนไร แต่ว่า ยืมสิ่งใดอย่าให้เขา ไม่ควรจะคบค้าสมาเพลา จะยืมเขายืมคนอย่าให้ไป

๑ ฟังเอยฟังว่า ปลุกษาเข่นนั้นไม่ฟังได้ เขามาช่วยบ้องกันสรรพลอย จะไม่ ให้คบคิดเห่นผิดทาง ขอยืมเข้าขอยืมคนเพิงเท่านั้น แม้นไม่ให้ โจโฉปี่คงหมองหมาง ทุ่งตตรกัตตเรองเคื่องระคาจ จะเสียทางไมตรพินองกัน

๑ บัดนั้น พระวงษาเล่าปากกับเล่าปิ่น จึ่งกราบทูลทูลทันทัดขัดไว้พลัน เอียวหย
ว่ามานั้นล้วนจริงจั่ง ชาติเล่าปิ่นใช้ใจมั่นคง จะคิดร้ายทรยศเมื่อภายหลัง ได้อาหาร
โยธมีกำลัง มันจะตบเราเอาบูรี ขอย่าให้ไพร่พลและอาหาร รักษาต่านมั่นไว้
ให้มันหนี กักผู้คนอย่าให้มาในธานี ทำอย่างเห็นสมบัติจะวัฒนา แม่นว่าขึ้นคบค้า
สู่หาสนิท เหมือนเลี้ยงขาต่อสรพศม์ที่ถูกรักแล้ว มันจะทำให้ได้ความเวทนา สิ่ง
มันขอมาย่าให้ไป

ทะ

๑ พั้งเอ๋ยพั้งว่า ที่ความโง่ปัญญาหามีไม่ กลับเชื่อเห็นจริงทุกสิ่งไป เสียมิได้
ให้จัตคัตโยธา เลือกกลัวคนชราสูงอายุศม์ ปราศจากความดีและความกล้า ได้ห้าพัน
บันดาคนชรา กับโพชนาหม่นลงตงบาญชี อ้ายตัวนายหนวดขาวยาวลึงอก จึ่งนง
คุมทัพออกจากที่ ดำเนินรพลออกประตู่พระบูรี สำเนียงให้ ไม่มีกังวานดัง บ้างเคิ
หอบฮัก ๆ อ้าปากกว้าง เท้าอย่างไม่ไหวต้องไสหลัง บ้างลงคลานสั่นสั่นกำลัง บ้าง
ลากลู่ถูงักกันไป ฯ เชิด

ทะ

๑ ครั้นถึงพลับพลาหน้าค่าย ม้าใช้เข้าไปแจ้งแด่ลงไข นายทหารทั้งปวงแลไป
เห็นกองทัพพลไกรที่ให้มา หัวขาวหนวดยาวไปทั้งทัพ ตั้งผ้าขาวโพกพับทับเกษา
เหมือนดอกเลาตอถล่มที่กลางนา ต่างคนคิดอนิจจานำรำคาญ

ทะ

๑ เมื่อนั้น พระเล่าปี่แค้นใจตั้งไฟเผาญ กระที่บเท้าแผ่ครองก้องกังวาน
แกล้งประจานกูโยให้ได้อาย เสียแรงนับว่าเปนน้องร่วมแซ่ เหมือนร่วมพ่อร่วมแม่สืบสาย
เรามาช่วยป้องกันอันตราย มิได้หมายขนามาจะรวี สู้ลำบากกรากกรำทแกล้วทหาร
บีมจะตายวายปราณกลางวิถี แสนกันดารเขาเขินเนนศรี สู้ธรรมอันทรียมาช่วยกัน
ใครจะยออย่างไรก็ไม่เชื่อ นับว่าเปนเลือดเนื้อไม่หนั้น ว่ากระไรตามใจสารพรณ์
มาพิโรธโกรธกันด้วยอันใด ทำแก่เราแสนเจ็บแกล้งประจาน นี่เรามาขอทานฤาไฉน
ขอเทวนันชนฟ้าสราโดย ผู้ใด ๆ ไปข้างหน้าจะอ่านฟัง จงเห็นเถิดว่าเราเน่เหลาซิด
มิได้คิดครร้ายเมื่อภายหลัง รักษาศีลสัตย์ศรัทธาจริง เขาเอาก่อนแล้วไม่ฟังขงหัวมัน
จะเสียชื่อฤาเล่าเปไนฉน เขาทำแสนเจ็บใจน้อยถุนัน ท่านทั้งหลายอย่าหัวเราะเย้ย
เยาะกัน เพราะไม่เชื่อท่านแต่เดิมมา คราวนี้เอามันแนไม่แปรผัน จงช่วยกันตรอง
ศึกเร่งปลุกษา ให้ม้าใช้ไปรับขงเบ้งมา แล้วกัดฟันเหลืออกตาด้วยแค้นใจ

ทะ

๑ บัตน ๕ อ้ายทหารแก่ชราที่มาใหม่ เห็นเล่าปี่โกรธโกรธใจ พากัน
หนีกลับไปยังบุรี ๖ เชิด ๖๖

๑ บัตน ๕ พงทองทูลความห้ามเล่าปี่ เมื่อก่อนนั้นท่านทำเป็นใจดี มาเดี๋ยวนี้
จะมาร้ายเมื่อปลายมือ เสียแรงทำความดีเป็นไหน ๆ จะมีเสียดีไปเสียหมดทุก ข้าว
ร้ายจะกระจายกระพือกา จะกลับชื้ออีกเห็นไม่เป็นการ จำจะต้องตรงความไปตามเกิน
อย่าละเมินมุ่งเอาราชฐาน อุบายกลมีความตามโบราณ สามสถานเลือกเอาตามชอบใจ
ประการหนึ่งแต่งทหารชาวกาแพง เข้าย้อมเอาเมืองให้จงได้ กลที่สองทำว่าจะลาไป
แล้วเชิญให้เอียวหยกโกพายมา กินโต๊ะเลี้ยงกันโดยฉันทมิตร พอได้ทีลางชีวิตให้สั่งขา
ทหารด่านมาให้ร้ายข่าว จึงพาราไปสีกวนแปนของเรา กลที่สามให้ท่านมีหนังสือลับ
ไปบอกกับเล่าเจียงขอลาเขา เขาจะว่ามากระไรอย่าใจเบา แล้วพวกเราจึงค่อยลาพากัน
ไป พักอยู่แปดเดี๋ยยพระบุรี พอได้ทีหนีไปจงใจได้ จึงเตรียมไพร่พลสกลไกร
ยกมาตีเวียงไชยเอาบุรี ๖๖

๑ พงเอยพงยุบล สองกลไม่ชอบใจเล่าปี่ กลที่สองต้องอารมณ์ขมว่าดี แล้ว
เล่าปี่มีหนังสือให้ล่อไป เป็นความลาเล่าเจียงกลับไปเมือง จะว่าเรื่องข้านักไม่ฟังได้
จึงสั่งให้เตรียมพลพลไกร แล้วยกทัพกลับไปธานี ๖ เชิด ๖๖

๑ ออกจากแสมเม้งกวนแดนด่าน เดินผ่านไปสีกวนบุรีศรี กองทัพถึงน่าประตู
พระบุรี เล่าปี่ให้หยุดทัพปลูกพลับพลา ๖ เจริจา ๖๖

๑ ครั้นเสร็จแล้วเชิญณหนังสือ ให้คนถือเข้าไปให้ผู้รักษา เอียวหยกโกพาย
๕ หงสองรา เปนนายด่านอยู่รักษาพระบุรี ๖๖

๑ บัตน ๕ มีใช้คำนับรับสารศรี คลานคล้อยถอยมาบนพาชี มาถึงประตู
บุรีทันใด ๖ เชิด ๖๖

๑ จึงบอกเล่าผู้เผ่าทวารวรา เราถือหนังสือมาจากทัพใหญ่ ถึงสองท่านนายด่าน
ผู้ชาญไชย ท่านพาเราเข้าไปบัตน ๕ ๖๖

๑ บัตน ๕ นายประตูไปสีกวนรู้ถนัด พาผู้ถือหนังสือจรด เข้าไปยังที่
ข้างใน ๖๖

๑ ถึงเอียวหยกโกพายนายทหาร จึ่งส่งราชสารนนี้ให้ เอียวหยกรับสารมาไว้
ให้คนใช้ไปเรียกกรรมการมา ๖๖

๑ ครนว่ามาถึงพร้อมกัน จึ่งฉีกสารอ่านพลันต่อหน้า หนังสือเราเล่าปี่ให้มามา
ว่าเราจะลากลับหลังยังนคร ให้เอียวหยกโกพายผู้นายด่าน ออกมาเยี่ยมตามการสะโมส
เจริญสัตย์วัฒนาสถาวร จะขอพรของท่านไปกลางทาง อนึ่งจะได้บอกกล่าวเล่าแฉ่ง
ให้ท่านแจ้งกับพระน้องอย่าหมองหมาง จงเป็นผู้รู้เห็นด้วยเป็นขุนนาง ว่าข้าตบวงความ
ร้อนต้องรีบไป ๖๖

๑ พอจบสารจึ่งส่งม้าใช้พลัน ว่าท่านจงออกไปทูลแฉ่งไป อีกสักสองเวลาข้า
จะไป จะจัดหาสิ่งใด ๆ ตามกำลัง ไปถวายพระองค์สังเสดจ์ จึ่งจะเสด็จสมอย่างแต่
ปางหลัง ถวายของแฉ่งจึ่งเราจะเผ่าฟ่ง เอร่รับส่งเข้าไปทูลพระอนชา ๖๖

๑ บัดนั้น ม้าใช้รับคำเอียวหยกว่า คำนับแล้วแผนขนนงหลังอาชา ก็ออกมา
กราบทูลมุลคดี ๖๖

๑ จะกล่าวถึงผู้ถือหนังสือลา ถึงพาราเสฉวนบูรีศรี ก็เข้าเฝ้าเล่าเจียงเจ้าบูรี
ถวายสารเล่าปี่ทูลมา ๖๖

๑ เมื่อนั้น พระเล่าเจียงรับสารอ่านพร้อมหน้า หนังสือเล่าปี่ว่าพ่าคำนับลา
ไปพาราเกงจิ๋วโดยฉับไว ด้วยใจโหยกหารเข้าโถมตี จะเข้ามาลาอาตีหาทันไม ด้วย
ความร้อนนักหนายิ่งกว่าไฟ อย่างน้อยใจเสียเลยนะอนชา ๖๖

๑ พลอ่านจบสารพลันทันใด เล่าเจียงมิได้ดำรัสว่า แต่เดียวสงนิกถวิลจินตนา
พอลกลับมาถึงบ้านรำคาใจ เหตุไฉนเล่าปี่จะกลับสถาน ไม่เอาแก้วเอาการแล้วฤาไฉน
ที่เล่ห์กลของเขามาไม่เข้าใจ สำคัญว่าเขาจะไปเสียจริงจึ่ง จึ่งเขียนหนังสือลบบัพผนิก
จากดัดตราประทับหลัง พอพชายมาถึงตั้งตั้ง ละล้าละล้งซ่อนที่ไหนก็ไม่ทัน จึ่ง
ซ่อนหนังสือในมือเสื้อ พับแนบติดเนื้อไม้ผืนผืน พลางคำนับเตียวชงกกงัน สี่หนานน
ผิตปรกติ ๖๖

๑ เมื่อนั้น ตงฉินเตียวชงผู้เป็นพี่ เป็นเจ้าเมืองเกงฮันบูรี เห็นท่วงทีน้อง
หวาดประหลาดใจ จึ่งเข้าไปในห้องของน้องนอน คั่นคุ่มงหมอนเครื่องอาไศรย ก็
ไม่มีของสำคัญสิ่งอันใด จึ่งออกไปนั่งคว้นน้องหมองวิญญา กระทบถามเป็นเนื่อความ

ทางปรานี ว่าบัณฑิตยีนเขาเล่าภาว่า นายของเรากับเล่าปี่ชาติพารา ขาดไมตรีมี
 โกรธาถึงฆ่าฟัน อ้ายเล่าปี่นั้นจะชิงเอาเวียงไชย ฟ้ารู้ไปรีบมาเฝ้าเจ้านายท่าน จริง
 มิจริงตั้งกล่าวเล่าภากัน จริงอย่างนั้นแล้วเจ้าไหนเป็นอย่างไร อันเสฉวนเปนราชธานี
 ประเทศอื่นฤจะตีเอาไปได้ ฟ้าคิดกลัวท่านจะแหงนระแวงใจ เพราะเจ้าได้ไปเมือง
 เก่งจิรวมา อันความคิดปัญญาของเจ้านั้น ก็ดีกว่าตัวพี่เป็นนักหนา จงช่วยนายคิดอุบาย
 กลปัญญา กำจัดไภยพาลาให้แตกไป อันจะออกรบรุกคดกลคิด ขอนเจ้าหาชำนาญไม่
 หนึ่งร่างกายก็เหมือนเด็กเล็กเหลือใจ ฟ้าจึงมาห้ามไว้ด้วยปรานี พระ

๑ บัณฑิตนี้ เดียวส่งคุกเข่าคำนับพี่ ส่งคนใช้ให้ยกโต๊ะอย่างดี กับรับอาหาร
 ขึ้นออกมา รินกาเหลียงอย่างดีให้พี่ชาย ตัวก็ใส่ไปยกก็เข้าจอกกว่า ข้าจำเปน
 อีกสองแก้วออกแววดา ไฉนนาสองข้างก็พรางพราย ทั่วห้วยทุกายดั่งทาทาต อวด
 ฉลาดพูดโผ่งโปล่งใจหาย ฝ่ายเดียวขบถจึงปรางหมั่นน้องชาย อย่าเฆมามายพาพี่ให้พี่ฟัง พระ

๑ พี่เอยพี่ฟังว่า เดียวส่งอวดปัญญาด้วยโอหัง การเดยวันตจะดำให้เอยฟัง
 เอยเหมือนดังแซกจากดำเนียร อาตนมมกเกียพาเอยไป ก็พันเหตุเภทไภยเหมือนเหาะเหิน
 คอยคุเถิดมิช่องถ่านองเคียว จึ่งจะเชิญเขยตามตีไป อันเล่าปี่จะมาตีเอาเสฉวน
 เหนสมควรอยู่แล้วเขาจะได้ แต่พวกเราเล่าไหนไม่เปนไร มีแต่ความสุขไสโยยไสกา พระ

๑ พี่เอยพี่สาร เดียวชกตบกลางกะบานแล้วจึ่งว่า เอะอ้ายเอยพูดผิดแต่ก่อนมา
 ฤมึงเมาสุราเลอะเทอะไป แต่ปู่ตายายไครตเหล้าก้อ จะเคยออกนอกม่อก็หาไม่
 น้องเอยโยมาคิดให้ผิดไป ฤาคิดอ่านอย่างไรว่าให้พี่ฟัง พระ

๑ บัณฑิตนี้ เดียวส่งฟังพาด่าหลับตานัง ความเนรคุณหนูจิตรให้คิดขัง นึกจะ
 เข้าไปในวังเจ้านาย ให้จับตัวเดียวชกไปฆ่าเสีย ธิบลูธิบเมยให้ฉิบหาย แล้วคิด
 ว่าถึงไม่ฆ่ามันก็ตาย อ้ายพี่ชายเรานอปรครัน จึ่งยกขบถบรณรินกินสุรา นังหลับตา
 หัวเราะเยาะเย้ยหยัน ทำร้องงวเมอทหารสีแดงขน ต้องไปไหว้อพวันท้อวนลวย ต้อง
 ถูกตีถูกเมยจนเจียนตาย ถึงคำปลายเติมเกาเหลียงอีกครึ่งท่วย เมาจนสติหลงงงวย
 ทำคว่างท่วยลูกจากพี่จะหนีไป พระ

๑ เมื่อนั้น เดียวชกกดหัวท่วยเหนียวไว้ได้ แล้วอาเอยอุ้มเอาเตยขวางตักไว้
 ไร่ฟ้าไรไต่ถามด้วยความคิด ๖ โอ้อาตริ พระ

๑ น้องเอยน้องชาย เราพร้อมสายสือต่อกันเจียวนี้ พียงไม่แจ้งความตามคดี ว่าเจ้าจะถูกบุริประการใด พมแต่กำลังปัญญาเขลา ความคิดพาทากับเจ้าไม่ เจ้าจะคิดป้องกันทำฉันทใด จังคุมเมืองได้อนุชา ทหารเล่าปี่มีชื่อคองเบ้ง ปัญญามัน เก่งนักหนา อ้ายกวนอูห้อยตงทรงศักดา อ้ายหน้าดำสองรากก็เหลือใจ อ้ายรูปร่าง เหมือนอย่างเจ้าอ้ายคนนั้น เขาว่ามันนั้นก็เป็นอาจารย์ใหญ่ ก็เจ้าเห็นท่าทางนั้นอย่างไร จังว่าสู้กับเขาได้ ไม่รำคาญ

๖๖

๑ บัดนี้ เดียวสงร้องทวาดฉาดฉาน ก็ไครบอกเล่าจะออกไปรอนราญ แต่ คงจะคิดการให้ได้ดี

๖๖

๑ ขัดเอยขัดอก เดียวชกแค้นใจตึงไฟ ร้องตำผ้าเหล่าคนอับรี โยนเดี่ยวสง ทัพที่กระเด็นไป หนังสือทมิฬเอออกระเด็นตก นายทหารของเดียวชกนั้นเก็บได้ เดียวชก ลงเคหาจะคลไคล นายทหารนำเข้าไปให้ฉนวน

๖๖

๑ เมื่อนั้น เดียวชกรับสาราเอามาอ่าน ในสารว่าหม่อมฉันทประทาน กราบกรานมาให้ทราบฝ่าธุลี ข้าพเจ้าเดียวสงจำนงหมาย ซึ่งคำข้าสัญญาถวายไม่หน่ายหนี เมื่อลงไปเฝ้าจิ๋วพระบุรี กับตนจะได้เสร็จสำเร็จการ โฉนจะเลิกฉาโยธาทัพ เสด็จกลับ เก่งจิ๋วราชธานี คอยให้ฟ้าผ่าตายวายปรารถนา จังจะผ่านเสฉวนเข้าเหยียบประตุ เหมือน ชายหนุ่มร่วมพุ่มกับหญิงสาว ปลอญให้เปล่าแล้วเมื่อไรจะได้หมั้น ข้าพเจ้ารับสัญญาตั้ง ตาขู คอยฟังอยู่ว่าเมื่อไรจะส่งการ ตั้งข้างนอกก็ข้างในใส่ไฟพร้อม ทั้งผิดชอบร้อนทำ หมดปนเข้าสาร เหมือนโรงสีไฟของอังกฤษเขาคิดการ โฉนเล่าหนาวสะท้านจะกลับไป ขอให้เอาในวันจันทร์วันอาทิตย์ สองวันคึกคักก็เสร็จสำเร็จได้ ข้าพเจ้ารับทำลายข้าง ภายใน อย่าเพ่อจรรนอนใจจงคิดการ

๖๖

๑ พอจบสารอ่านสนอักษรศรี เดียวชกสนสมประตุแทบสังขาร เหยื่อกาลไหลตก สะทกสะท้าน สุขธรรโหลนองสองในตา คิดถึงชวดคิดถึงกังฉันทพ่อแม่ คิดถึงแซ่ สุริวงษและพงษา คิดถึงตัวอ้ายกระษัตริย์จะมรณา มันเปนน้องเหน่นาสังเวชใจ ยืนตอก ผาง ๆ พลงรำพรรณ เกิดตันเตียวกันต่างพันธุได้ กิ่งหนึ่งเปนฉนจิตเหลือใจ กิ่งหนึ่ง

ไปเปนมะเดื่อเหลืองอัปรี โอว่าเตียวสงของพี่ชาย อย่าอยู่เลยก้มหน้าไปเมืองผี อายกับ
ตั้งขบวนขบวน ให้สุญดับขบวนชีวิตกว่าเป็น โอน้องเอ๋ยเคยเลี้ยงแต่เล็กมา พี่เคยอุ้ม
รักษาพาให้เล่น เที่ยงตามเอียบ้างตามเคยทงเขาเย็น ทงชนนงนงหนักเอนดู ครน
เติบโตใหญ่ร่างกายก็อาเพศ เหมือนบอกเหตุว่าจะร้ายอายอดสู แต่ปัญญาพาตีดีกว่าครู
เตียให้อยู่ด้วยพี่ทำราชการ ก็ทรงพระกรุณาเมตตาเลี้ยง ให้ข้อเสียดยศศักดิ์ต่อคณ
เออโน่นน่าจิตคิดเป็นพาล เหมือนเตียวจรจันขวิดพ่อทรชด ทยศต่อเจ้าเข้าแดงตัว
ความขวักจะแจ้งทุกแห่งหน โอเตียอย่าอยู่เลยให้อายคน จงვნัชนให้พินมนุษย์ไป
ครวญคร่ำทำเข่นเหมือนเล่นงิ้ว สองขวพะเท่าข้มก้มก้อยไหล สาระพางค์สนระรวออกหัว
ไป ร้องไห้อะไ้อ้ำาเหลืออกตาพอง ฯ โอค

๖๖

๑ บดิน ลูกเมียเตียวสงทงบ้านช่อง ต่างคนโสภานาดานอง วังเข้าในห้อง
บอกสาม

๖๖

๑ พี่เอ๋ยพี่เมีย เตียวสงเสียวิญญาหน้าเหมือนผี คำหนึ่งส้อมเอือกไม่มี ส่างเมา
ทันท่วงออกมา ร้องให้พาลทางร้องไ้อ้ำาเอ๋ย พี่ก็เหมือนอย่างเตียเกิดเกษา จะแก่ง
ฆ่าอาตครนนา กราบกับพระสุธาดก ๆ ไป มิใช่ตายแต่ตัวก็ไม่ว่า ม้วยทั้งบุตร
ทงภรรยาหาเหลือไม่ จงเอาบุญเจ้าประคุณเมตตาใจ ขอหนึ่งส้อมให้น้องเถิดครา อัน
เสนวนบุรครนแน เที่ยงแท้เหมือนคำของเตียว พระเล้าเจียงจะเป็นเจ้าชาวประชา
อย่างข้าอีกห้าหกเดือนปลาย เพราะฉะนั้นจึงได้หนีให้รอดตน แต่พอนั้นความตายความ
ฉิบหาย ใช้ว่าจะกระบลประทศร้าย เพราะเจ้านายเดอะเทอะไม่เป็นธรรม ร่ำพาล
ทางวังเข้าไปหา พี่ขอหนึ่งส้อมให้ตั้น เตียวขกโคตจากที่วังหนั้น จังร้องตอบไป
พลันด้วยทันที เองขวร้ายตายเสียคนเตียวเถิดน้อง อย่าให้ลูกพวักพ้องกะทงพี่ ถึงอยู่
ไปใครจะนับว่าเองดี ว่าแล้ววังหนั้นเข้าวังไป ฯ เชิด

๖๖

๑ ครนถึงห้องพระโรงสองชั้น เจ้ากัณฐ์ทูลความหาข้าไม เตียวสงน้องข้าพเจ้า
ฝ่าเหล่าไป กระบลในไค้องปองบุรี แล้วถวายหนึ่งส้อมของเตียวสง ให้องค์เล้าเจียง
เรื่องศรี เล้าเจียงรับสารามาทันใด เป็ดคล้อออกทอดทศนา แจ้งยุบลตันปลายตลอด

เรื่อง แสนพิโรธโกรธเคืองเปนนักหนา อ้ายเตียวสงกุ๊กตั้งแก้วตา เปนขุนซื่อปลุกษา
ราชการ น้อยถูกระบดตูกู้ได้ ขาดอายคนเตยเตยจรจัน เหวยบุราชมัญนครบาล
กับทหารล้อมวังจงเร็วไป จับอ้ายเตียวสงทงเมยผัว ครอบครวฆ่าเสียให้ตกไซย ทั้งสาม
กรมรับอาษาพากันไป ล้อมบ้านเข้าไว้ได้จับมา ฯ เชิด เຈຈา ๖๖

๑ ครั้นได้พร้อมกันทันใด ตระเวรไปรอบเมืองแล้วจะฆ่า ให้ตีฆ้องร้องประจาน
ตามตำรา ตามเทศาษาทุกอย่างไป ๖๖

๑ อวักเจกเตยเหมยเตียวสง หาข้อตรงเหลาขิตต่อเจ้าไม่ คิดเปนสัตย์อยู่ภายใน
ท่านจับได้ให้สังหารผลาญชีวา เมืองไทยเมืองพม่าแบกฝรั่ง ปัดหน้อยเอา
อย่างเหมือนตัวบ้า ตระเวรรอบขอบคันคัพระพารา ตัดหัวเสียบไว้ที่หน้าออกขุนนาง ๖๖

๑ เมื่อนั้น พระเล้าเจียงเคื่องข้องหมองหมาง คืดการศึกษากับขุนนาง ว่า
เล่าปีคิดล้างทางไมตรี จะทำร้ายหมายชิงเอาเสฉวน เหนไม่ควรเลยเรากับเล่าปี เพราะ
ไม่ให้ไพร่สะเปียงเคียงโยธี ข้อนเปนที่เขาน้อยใจ จึงจะกลบตีเราเอาบุรี เปนฉน
ใครจะคิดทำไฉน จะออกโจมตีทัพให้กลับไป ถูจะคิรบไว้ในบุรี ๖๖

๑ บัดนั้น อยู่กันทูลความไปตามที่ ซึ่งสงครามตามมาจะราว เล่าปีคิดทำ
ร้ายกรูตัว ขอให้มีหนังสือกำชับสั่ง ให้ระวังด้านทางด้วยกันทั่ว การถึงเพียงหน้อย
หนักแล้ว ถ้ามั่นใครได้หัวเล่าปีมา จะได้กินเสฉวนคนละกึ่ง เมืองขนคนละครึ่งไม่
มุสา ให้ระวังทุกหมวดตรวจตรา จะเข้าออกไปมาอย่างว่องไว ๖๖

๑ ฟังเอยฟังความ เล้าเจียงให้ทำตามหาขัดไม่ ออกหนังสือถ้อยแยกกันทั่วไป
บ้างบอกสายโทรเลขไปแจ้งความ ฯ เຈຈา ๖๖

๑ ฝ่ายเอียวโหยโกพายนายทหาร ครั้นแจ้งการตามหมายประกาศห้าม สั่งกำนัน
ใหญ่หน้อยคอยห้ามปราม ปลุกษาความกันว่าเหนจะเป็นการ เราแต่งของออกไปให้เล่าปี
ทำที่ค่านับส่งไปราชการ อารุสนชนในฝักโบราณ สั่งทหารออกไปให้ทุกคน ทั้ง
สองเราเข้าไปเฝ้าให้ใกล้ ๆ ทำทูลไขข้อความตามนุสนธิ พอได้ที่มีช่องเหนขอบกล
เรามองคนช่วยกันตัดศีสะมัน ทหารเราชาวพลคนทั้งหลาย ล้วนในกายมนี้มีอาวุธสน
ถ้ากักกักขักออกให้พร้อมกัน เอาหัวมันมาถวายเจ้านายเรา ๖๖

๑ บัดนั้น เอียวหยกโกฟายนายทหาร ครนยกมาถึงค่ายบอกนายทหาร เรานำของ
บรรณาการออกมา ถวายพระเชษฐาเจ้าเสฉวน เป็นการออกตัวตัวเราจะเข้าหา
กับจะทูลความลับพระบัญชา ขององค์พระอนุชาเจ้าธานี ทะ

๑ บัดนั้น นายประตูตอบความไปตามที่ จะให้เราพาเข้าพระภูมิ การเห็น
ผิดธรรมเนียมมา ออกมาเยี่ยมทัพรับเจ้านาย บ่าวไพร่โยเอามานักหนา แม้จะ
เข้าเฝ้าพระองค์พงษรธา ให้โยธายู่แต่ นอกจึงควรการ ทะ

๑ บัดนั้น เอียวหยกโกฟายนายทหาร ครนได้ฟังคำขัดเขาทัดทาน เห็นถูก
ทางราชการก็จ้องใจ เรียกแต่คนแบกของทั้งหลาย ตามเข้าไปในค่ายหาข่าวไม่ ถึงที่ว่า
ราชการก็เข้าไป เห็นภูวไนยนั่งอยู่กับพ่ทอง จึงเดินเข้าไปสู่ที่เฝ้า คุณเขาคำนับ
ถวายของ เล่าปลุกขนค่านับทำรับรอง ว่าขอบิโจท่งสองท่านออกมา แต่เราจะขอ
ถามเนื้อความท่าน ว่าเหตุใดเอาทหารมานักหนา แล้วใส่เสื้อสองชั้นพันกายา ดูโครงร่าง
นักหนาน่ากินใจ ฤๅในตัวมีอาวุธสาตรา เห็นข้อนเอามาฤๅไฉน เอาของมาให้
ทั้งนี้ไซ้ หมายใจจะมาแลกสี่สะเร่า ว่าพลางทางท่งจอกสุรา เล่าของเผ่นมารวบ
ตัวเข้า กวนเป้งโจนกระหวัดเข้ามัตเอา พวกเข้าจับเข้าได้ทุกคน ห้องตงอยู่เย็น
ตึงตึง จุตประทัดลั่นดังโกดาดหล พวกกองทัพบัทหารได้ทุกคน พ่ทองสั่งให้คนได้
สาตรา ฯ เช็ด ทะ

๑ เมื่อนั้น พระเล่าปี่แค้นขัตติารสว่า นายมึงเป็นอาตักุพยา เหตุใดคิดฆ่า
ชีวกู ทำให้ผิดใจกันท่งน ชีวของมึงไม่ควรอยู่ ขาดอายุหมาลอบกัดเป็นสัตว์
เหวี่ยงพวงบูชุกหัวไป บั่นเกษามาเสียบไว้นาค่าย แต่หัวไพร่อย่าล้างให้ดักไชย สั่งแล้ว
กลับหลังเข้าข้างใน เพ็ชมาถนอยใหญ่จัดแจกกัน ฯ เสร้่า ทะ

๑ เมื่อนั้น พระเล่าปี่ปรึกษาปัญญายัน จึงให้หาพลไพร่ท่งหลายนนั้น เข้ามา
พร้อมกันจึงบัญชา จิงว่าเจ้าเหล่านไม่มีผิด เราใช้ไม่คิดเข่นฆ่า เอียวหยกโกฟาย
ท่งสองรธา คิดร้ายฆ่าเสียให้สาใจ ตัวเจ้าเป็นเป้าให้เขาใช้ หาได้คิดร้ายต่อเราไม่
อย่าหวาดหวั่นนั่งงตกใจ จงกินโต๊ะเล่นให้สำราญ สั่งให้จัดสุราเอามาเลี้ยง กล่าว
เกลี้ยด้วยสุนทรอ่อนหวาน บอกพ่ทองว่าท่านอาจารย์ จงคิดอ่านสงครามตามปัญญา ทะ

๑ บัตันน พงทองอาจารย์หาญกล้า ให้เลี้ยงเหล่าเหล่าพวกโยธา เสรีแล้ว
ให้หาบัณฑิตนาย ถามว่าสุเจ้าเหล่าน มีความรักพระเล่าปี โดยมันหมาย ฤาประจบ
พอตลอดรอดความตาย ลูกผู้ขายกล่าวความแต่ตามตรง ๖๕

๑ บัตันน นายทหารเอียวหวยขาวโปตั้ง ต่างคนค้ำบับแล้วกราบลง ว่าพระองค์
กรุณาปรานี โปรดไว้ชีว่าไม่ฆ่าฟัน พระคุณนนั้นล้นเกิน มีพระไทยโอบอ้อมอารี
ราชฎะยินดีทุกตัวคน ใช้ไฉนจะอาษาฆ่าล่อง ขอสนองพระคุณตามความนุสนธิ
จะปรนนิบัติสัจจตั้งยุบล ไม่กล่าวแก่งตั้งกลมารยา ๖๕

๑ บัตันน พงทองได้ทแฉ่งว่า ถ้ากระนั้นท่านนำโยธา ไปถึงแทบ
ทวารเวียงไชย ร้องว่านายท่านกลับมา ให้นายทวารเปิดบานให้ ความชอบนั้นจะ
มีข้างนำไป สำเร็จแล้วเราจะให้เป็นขุนนาง ๖๕

๑ บัตันน พงทองดีใจตบมือผาง ว่าพวกข้าจะอาษาเปิดหนทาง ให้ทัพหลวง
เข้าถึงกลางพระบุรี ๖๕

๑ พงเอยพงว่า พงทองปรีดาเกษมศรี ครั้นไก่อสนทยาตราตรี ส่งให้ยกโยธี
ตำเนิรพล ๖๕ กราวนอก ๖๕

๑ ครั้นมาแทบถึงทวาร พงพระสุริยาลับเวหน นายทหารไปยสีกันถ้วนทุกคน
ร้องบอกยุบลเข้าไป เอ๊ยพวกเรารู้เข้าทวาร นายเรากลับมาจากทัพใหญ่ วันนั้นเล่าปี
บัลลย กองทัพไชยยอมกับเรา เอาหัวเล่าปีพงทองมา จะขึ้นไปพาราถวายเจ้า
อย่าช้านั่งชมมเงา เปิดประตูรับเราจะเข้าไป ๖๕

๑ พงเอยพงคำ นายประตูก็จำเสียงกันได้ ดีใจคิดว่าจริงไม่กริ่งใจ คุ้ยหมิง
ออกให้ด้วยทันที ๖๕

๑ บัตันน อูยเอียนทัพหน้าเล่าปี ขับพลเข้าประตูบุรี พงรักษาน่าที่กั้นไป ๖๕
เข็ด ๖๕

๑ บัตันน พงทองห้องตงขับทัพใหญ่ เข้าเมืองได้พร้อมกันทันใด จับเจ้าเมือง
ได้มัดเอามา ๖๕ เข็ด เจริจา ๖๕

๑ บัตัน เจ้าเมืองโปยสีกวนด่านน่า แจ้งว่าเอียวหวยมรณา กียอมสาพิภักดิ์
เข้าภักดิ์ ทะ

๑ เมื่อนั้น พงษกระษัตริย์แช่เหลาเล่าปี่ ให้แก้มัตตรัสว่าเจ้าบูรี มาภักดิ์
ต่อเราก็ขอบใจ ช่วยเป่าร้องเหลาอาณาประชาราษฎร์ อย่าตกใจไหวหวาดร่ำร้องให้
ให้กินอยู่ดี ๆ อย่างนี้ไป กองทัพไม่ทำอะไรอย่าได้กลัว ทะ

๑ บัตัน เจ้าเมืองโปยสีกวนซื้อฮวนซัว คุกเข่าคำนับนอบยอบตัว แล้วฮวน
ซัวไปประกาศราชฎ ๗ เช็ด ทะ

๑ เหล่าผู้คนพลเมืองทั้งน้อยใหญ่ หายตกใจสุโขโสมะโมศร ต่างก็สรรเสริญ
จำเริญพร ประนมกรกราบกรานทุกบ้านไป ๗ เจรจา ทะ

๑ เมื่อนั้น วงษกระษัตริย์เล่าปี่ศรีใส โปรตรางวัลกับทหารชาญไชย ทั้งน้อยใหญ่
ถ้วนหน้าบันทนาย แต่ตัวไพร่ให้แจกเงินเดือนเลี้ยง พร้อมเพรียงไพร่พลทั้งหลาย
ทำโต๊ะเลี้ยงนายทหารเป็นการสบาย ทั้งไพร่นายร่นเร้งบรรเท็งใจ ๗ เจรจา
เลี้ยงโต๊ะ ทะ

๑ จะกลับก่ล่าวถึงเจ้านครา เสนวนมมหานครใหญ่ พระเข้าที่ไสยาสน์
ประหลาดใจ บรรทมไม่หลับสนิทินทรา จนจวนปัจจุสมัยจะใกล้รุ่ง พอมือย ๆ แล้ว
สตึงหวาดผวา เมื่อสนเหมียจะต้องเสียพระพารา เทวดาบอกเหตุอาเพศเปน เหมือน
หมัดสัตว์กัดไม่หยุดกัดไม่ได้ ครันจุตไฟส่องดูก็ไม่เห็น ประเดี้ยวหนาวประเดี้ยวร้อน
ประเดี้ยวเย็น มักเขม่นทั้งสองไฉยนา พอหลับลงเชือกทรงสุบินนิมิตร สตึงจิต
ภูวนารถหวาดผวา ฤไทยหายกายสั่นหวั่นวิญญา สรงภักตราแล้วก็ออกข้างนอกพลัน ๗
เสมอ ทะ

๑ พวกชาวทิศะมั่งเหลือกสลด พระขนิบนพระที่นั่งนรังสรรค์ โปรตให้หา
โหรเข้ามำพลัน พระเล้าตามความฝันทุกสิ่งไป เราฝันว่ามีพระยามังกรเขียว โกรธ
เกรี้ยวขบกระหวัดรัดเอาได้ สบัตคว่างเราไปกลางนภาโดย ตกลงในแหวนบ้านดาตายน
ฝ่ายพระยามังกรสำแดงเดช ใหญ่ยาวพ่นนิเวศน์ไว้โดยหมาย ในฝันว่าชีวาเราทำลาย

ใส่พุ่งออกกระจายเรียงรายไป พอเท่านั้นเราก็ตนชนมา ยังติดหูติดตาหาลืมไม่ ท่านจงทายนิมิตรเราผิดใจ แต่ก่อนร่อนชะไรไม่เคยมี ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่า ชื่นแสนง้อหลับตาตุ๋นวันสี่ สันตวบอกครูร้ายดี จำเกาะกาละกินี นนตกมา ทอดไม้บั่วบวยถึงสามหน บังเอนคลให้ไม้นั่นควาน่า ชักเข็มชื้อออกให้ขัด ทศนา แล้วอ่านตามตำราทุกสิ่งไป ในตำราว่าชตานั้นสูญสิ้น จะเป็นเจ้าบุรินนนั้นไม่ได้ ซึ่งใส่พุ่งเรียงรายกระจายไป ก็ได้แก่นางในบ้ำเรอองค์ หากท่านมาใหม่มนั้นใจดี จึงยังคงชีวีไม่ผู้ผอง ในกิมหนีเดือนญี่เปรมนั้นคง พระองค์ต้องเลิกขังทั้งวังไป ๖๖

๑ บัดนั้น นายทหารที่ปลูกชาเสนาใหญ่ ได้ฟังหมอกวโรกรพิโรธใจ ตวาดแล้วขับไล่ถีบออกมา อย่างอันร่อยพันมันไม่หาย แข่งเจ้าแข่งนายอ้ายหมอมหา ชักกระบี่จะสังหารผลาญชีวา หมอกลัวมรณาวังหนีไป ๖๖

๑ บัดนั้น ชาวด่านโปยสีกวนน้อยใหญ่ ที่หลบหนีมาถึงเวียงไชย ก็เข้าไป ทูลแถลงแจ้งคดี ๖๖

๑ เมื่อนั้น พระเล้าเจียงออกสนับวัญหนี จึงปลูกชาว่าจะทำอย่างไรดี บัดนั้นเล่าปี่ อหังกา ตีเอาด่านโปยสีกวนของเราได้ ทนงใจดูหมิ่นเรานักหนา คงจะมาประชิด ดิดพารา ผู้ใดใครเหน่ว่าประการใด ๖๖

๑ บัดนั้น อยู่กวนตอบว่าหากลัวไม่ พระนครเสฉวนนั้นไซ้ หัวใจยังมีที่สำคัญ คือเมืองลกเสียด่านที่สอง ช่องแคบหนทางขั้ขั้น ขอกห้วยเหวผาทางอารัญ ชุ่มทหาร บ่อกันได้มั่นคง ถึงเล่าปี่มีทหารชำนาญศึก ก็อย่ามั่นกว่าจะได้ดังประสงค์ ขอให้ แต่งนายทหารชาญณรงค์ ไปทางลัดตัดตรงไปลกเสีย ขัดทัพโรมันลงไว้ได้ เปนอะไร เมืองเราจะต้องเสีย ถึงทหารชื้อฮ้อก็บ่เกีย อย่างเอียวเจียโลเฉียก็ไม่กลัว ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังอยู่กวน เจ้าเสฉวนหายทุกขั้ขั้ขั้ขั้ มั่นประมาทอาจองค์ทงตัว หมายถึงเรากลัวเต็มประดา มาถูกทางขอกเขาลำเนาห้วย ก็จะพากันม้วยสังขา จึงมี ๖๖

๑๕๘

๑ สามก๊ก คำ กลอน ๖๖

เล่ม ๑๑

พระราชบัญชา ส่งกองอาษาทันใด ให้ยกพลหโยธา ห้ามันบันดานายไพร่
ให้สหหารชาญไชย คุมไปขัดทัพรับรอง ๖๖

๑ บัณฑิตนึ่ง เหลืองเป่าเล่ากัณฑ์ทหารสอง เตียวหยินเตงเหียนคนละกอง สมทบ
ทัพรับรองกองเดียวกัน คุมไพร่ห้าหมื่นพันยงยุทธ์ พร้อมศาสตราวุธทุกสิ่งสรรพ รับอาษา
กราบลาจรจรลัด ยกพลพลขันธ์รีบไป ๖๖ เจริญ กรวณนอก ๖๖

๑ ครั้นมาถึงเขากิมसानบรรพต เล่ากัณฑ์จึงว่าข้าศึกได้ ตำบลนมอาจารย์
ชำนาญใน ไตรเพทความรู้และปัญญา ขู่จี้โฮโตหยินอาจารย์ เชี่ยวชาญคุณแน่น
นักหนา เราขึ้นไปให้ดูดวงชะตา ให้รู้ว่าร้ายประการใด ๖๖

๑ เหนพร้อมยอมกันทั้งสคน จงขนบนเขาเป็นเนินไล่ ถึงสำนักผู้เฒ่าก็เข้าไป
ต่างคำนับไหว้ท่านอาจารย์ ๖๖ ๖๖

๑ สามก๊ก คำ กลอน จบ เล่ม ๑๑ สมุด ไทย ๖๖

๑ เล่ม ๑๒ ยังพิมพ์ ต่อไป ๖๖

นำ ต้น

๑ สามก๊ก คำ กลอน เล่ม ๑๒ ๖๖

๑ ตั้งแต่เล่าก๊วยเตี๋ยหวินหลงเป่าเตงเหียน ไปหาอาจารย์ที่เขาภิรมสถาน
แล้วพากันไปรักษาด่านเมืองลกเสีย เล่าปี่ให้องตองอยู่เฝ้าไปตีค่าย มาเตงเหียน
ตายจับหลงเป่าได้ หลงเป่าคิดอุบายทอน้ำ มีผู้เฒ่ามาบอกความแก่เล่าปี่
จนถึงขงเบ้งมีหนังสือมาถึงเล่าปี่ว่าเคราะห์ร้ายจะเสียขุนซ้อที่ปรึกษา ๖๖ ๖๖

๑ เล่าก๊วยว่าข้าแต่อาจารย์เจ้า ท่านผู้เฒ่าจึงได้เมตตาทูลถาม ทั้งสี่ขามาในทาง
ราชการ จะไปด่านลกเสียรักษาด่านเมือง จะแพ้เขาฤาเราจะมีไชย ท่านจึงได้โปรดดู
ให้รู้เรื่อง จงทูลตามจริงไปหลานไม่เคือง อยากจะใคร่รู้เรื่องราวร้ายดี ๖๖ ๖๖

๑ บัตินั้น ตาหมอเล่าชาวป่าพนาสี หลับตาตรูว่าร้ายว้ายชีวิต จึงพาพร้อมเป็น
เพลงบันเลงกลอน ว่าราชหงษ์มีปีกบินไม่ได้ ต้องลำบากยากกร้ายแทบสังหาร ฝ่ายว่า
พระยาพิเศษเทศมังกกร ไม่มีปีกแต่ขนร่อนบนนภา ผู้ใดมีความคิดชีวิตรอต ผู้ใด
เขลาที่ต้องมอดม้วยสังขาร มาถามเรา ๆ นี้ ไม่มีปัญญา เป็นชาวป่ามันจะรู้อะไรเอย ๖๖ ๖๖

๑ จบเพลงแล้วหลับตาไม่ว่าไร จะถามได้ไม่พูดแกล้งนิ่งเฉย ทำเหมือนนั่งวง
คอหงษ์ไม่แหงนเงย แล้วล้มลงกับหมอนนอนหลับไป ๖๖ ๖๖

๑ บัตินั้น หลงเป่าเคืองขัดอัชฌาไศรย ไม่พอที่แะมาให้เข้าไป พูตอะไร
กับคนบ้านาราคาน แล้วส่งนายพากันลุลกลนลา มาขนมาเลิกทัพขับทหาร รีบร้อน
เร่งมาไม่ช้านาน ถึงเมืองด่านลกเสียเข้าเวียงไชย ๖๖ ๖๖

๑ เล่าก๊วยว่าเมืองนี้สำคัญ เราช่วยกันรักษาไว้ให้ได้ ถ้าเสียด่านลกเสียแล้ว
ใช้ ก็เหมือนเสียกรุงไกรพระบุรี จะต้องไปตั้งค่ายจุกช่องแคบ ยังแทบนำค่ายศิครี
ทุกทางทางมรคาพนาสี ต้องแต่งทัพโยธีไว้ทุกทาง เหนพร้อมยอมกันทั้งสนาย ให้
ตั้งค่ายจุกทิวถวาว แต่หลงเป่าเตงเหียนสองขุนนาง ไปอยู่ทางช่องแคบมรคา คุม
ไพร่สองหมื่นพันฉกรรจ์ ป้องกันรักษาอยู่ด่านน้ำ เล่าก๊วยเตี๋ยหวินสองเสนา รักษา
ตั้งอยู่ในบุรี ๖๖ ๖๖

๑ หยุตไวก่อนท่านผู้ฟังเรื่องต่งค้าย จะกล่าวฝ่ายกองทัพพระเจ้าปี่ พอทหาร
เข้ามาแจ้งแห่งคดี ว่าบดินสองทหารอันชาญไชย คือเพลงเป่าเตงเหียนสองทหาร
ต่งค้ายด่านช่องแคบจุกทางใหญ่ คูประมาณทหารพลไกร นับได้สองหมื่นพันฉกรรจ์ ๖๖

๑ ฟังเอยฟังความ พระเจ้าปี่ตรัสถามขมิ้มมัน ว่าทหารทั้งปวงนั้น ผู้ใด
จะขันอาสาไป ตีด่านช่องแคบทั้งสองค้าย ให้ยับแยกแตกพ่ายไปจงได้ จึ่งสมเปนเอก
ทหารอันชาญไชย ได้จดความขอบไว้ในบาญชี ๖๗

๑ ฟังเอยฟังพระองค์ ฮ้องต่งผู้ตลกจากเกาอี้ คุณเข้ารับอาษาว่าข้านี้ จะไปตี
สองค้ายให้แตกไป แม้นว่าไม่สมเหมือนปากว่า จะถวายเกษาอย่าสงสัย ตามท่านบน
สัญญาที่ว่าไว้ มิให้เสียสัตย์ที่สัญญา ๖๘

๑ บัตินน อยู่เอยนเขียวชาญทหารนำ จึ่งคุกเข่าแล้วกล่าววาจา ว่าตัวข้า
จะอาสาไปทำการ เล่าอ่องต่งท่านครูเปนผู้ใหญ่ เอกอรรคพิไชยทหาร ทั้งกำลัง
วังชาชราการ กลัวจะทานเข้าไม่ไหวในสงคราม เพลงเป่าเตงเหียนสองคนนั้น ผสม
ตีเสฉวนคนเข็ดขาม ทหารเอกมิชื้อระบือนาม เกดอกสงครามจะเสียราชการ ๖๙

๑ ฟังเอยฟังว่า ไกรธำร้องตวาดอยู่นาตฉาน ข้างตูดกนกหน้าอายสาธารณ
ประมาทผู้ทหารแม่นเกาทัณฑ์ เอี้ยแก้อย่างนี้ไม่หันหน้า อ้ายหนุ่มมายุสปีกูไม่พริ้น
เหตุไฉนตฉินดูหมิ่นกัน อย่างหน้ามึงแล้วไม่หันถึงอับจน อ้ายทหารหนุ่ม ๆ กะห้าไส
กูจะกลัวมันโยเหมือนขนม เสียตายแต่อาวุธที่สุดคม จะไปต้องโสสมมติคเล็ดมัน ๗๐

๑ บัตินน อยู่เอยนว่าข้ามิได้ประมาทท่าน เพราะเห็นแก่กระดก ๆ จัน
จึ่งจะไปแทนท่านให้สบาย กลับไกรธำด่าแข่งเอนักหนา มิใช่ข้าจะกลัวคนง่าย ๆ
อย่าเพ่ออวดฤทธิ์ธำร้องทำทาย ระวังแต่แรงจะแย่งกายไปกัดกิน เกิดเปนตัวไม่ได้กลัว
แม่นเกาทัณฑ์ ถึงนอกนั้นก็ไม่กลัวผู้ใดสิ้น เว้นแต่นายกับพระองค์ทรงธรณินทร์
อันทหารเดินดินไม่กลัวใคร ๗๑

๑ ฟังเอยฟังว่า พุนมาจ้อแบกมื่นได้ จะลองตีมันให้เหินจะเป็นไร ส่งให้
บ่าววิ่งไปเอาง้าวมา ๗๒

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่กับทหารถ้วนหน้า ต่างห้ามปรามกันเป็นโกลา พระเล่าปี่จึงว่า
นำร่ำคน เราจะทำการใหญ่ไปภายหน้า ก็ปรารถนาว่าจะพึ่งกำลังทหาร มาวิวาท
กันให้ขาดเสียราชการ นี่คิดอ่านอย่างไรให้วุ่นมา ๖๖

๑ บัตินั้น ทั้งสองประนมก้มกราบ ต่างทูลว่าข้าล่งพระอาญา โทษมาถึงตาย
ต้องวายปราน ขอรบประทานโทษได้โปรดเกล้า แก่ข้าพเจ้าสองทหาร ไม่โกรธเคือง
กันให้ขาดราชการ ขอบประทานโทษได้ปรานี ๖๖

๑ บัตินั้น พงษ์ทองอาจารย์ชาญไชยศรี จึงว่าจะอาษาไปครั้งนั้น จะเป็นพี่น้อง
ใจทั้งสองนาย ด้วยสองนม ผสมอยู่ด้วยกัน จึงแบ่งปันกันไปตีคนละค่าย ใครได้ก่อน
ความชอบก็มากมาย แล้วจัดแบ่งไพร่นายให้ย่องตง ไปตีค่ายทางใหญ่ข้างหน้าเขา
ชิงเอาค่ายเหล่งเป่าตั้งประสงค์ ให้หุ้ยเอียนนินยักจตุรงค์ ตีค่ายตรงหน้าด่านขานบุรี
จับเอาเตงเหียนให้จงได้ สองคำนับกราบไหว้ลาเล่าปี่ ต่างคนยกพลโยธี ต่างตรึงไป
ตามมีพระบัญชา ๖๖ กราวนอก ๖๖

๑ บัตินั้น พงษ์ทองอาจารย์กระซิบว่า ข้าเจ้าเห็นท่วงทีกริยา ทหารเราสองรา
ไม่ปรองดอง ด้วยว่าคุมกันพยาบาล จะไปเกิดวิวาทกันทั้งสอง ขอท่านยกตาม
ไปด้วยอีกกอง แม้ว่าทั้งสองวิวาทกัน กองทัพท่านตามไปทันพบ จะได้สงบเพราะ
กลัวท่าน อนึ่งเล่าเมี้ยนเราได้ค่ายมั่น ก็จะมีหนีหกล้นกลับมา มาประทะปะท่านสักดี
อยู่ ก็จะมีจับตัวได้ต่อหน้า แล้วเลยเข้าตีเอาพารา อันตัวข้าก็จะยกหนุนตามไป ๖๖

๑ พงษ์เอ๋ยฟังคดี พระเล่าปี่เห็นชอบอัชฌาไศรย จึงออกมาจัดพลสกลไกร
จะยกไปห้ามด้วยช่วยรวี ให้พงษ์ทองนั้นอยู่รักษาค่าย เตรียมไว้ตามกระบวนถ้วนหน้า
พอได้ฤกษ์เพลานาฬิกา เล่าปี่ก็ยกหนุนหลังไป ๖๖

๑ บัตินั้น ย่องตงส่งทงหลายนายและไพร่ แต่พอรุ่งหูกเข้ากินไว ๆ เราจะไป
แต่เข้าก่อนเพราะง่าย ๖๖

๑ บัตินั้น นายกองรับคำสั่งทงหลาย พอสว่างต่างคนไพร่และนาย หา
อาหารทงหลายรับประทาน ๖๖

๑ บัตินั้น อู๋เอียนได้แจ้งแห่งข่าวสาร ว่าย่องตงรีบรัดเร่งจัดการ ให้ทหาร
กินเข้าก่อนเพราะง่าย อู๋เอียนจึงส่งนายหมวดว่า แต่เพลายามสามท่านทงหลาย จง
กินเข้าจัดแจงตักแต่งกาย เราจะผันผายแต่ราตรี ๖๖

๑ บัตนน นายหมวตรับคำลูกจากที่ จึ่งประกาศโพรพลโยธี ตามทิมคำส่ง
ทุกสิ่งอัน ฯ เจริจา ๖๖

๑ ครนเพลาย่ารุ่งสามยามปลาย อยู่เอยนยกขยายพลขันธ เดินทัพลัดมาตาม
อารัญ ถึงที่รวมสำคัญมรคา จังคิดว่าตีค่ายฝ่ายเดียวนี้ ถึงจะมีความชอบน้อยนักหนา
จะชิงเอาความชอบเผ่าชรา ส่วนค่ายฝ่ายขวาจะไปตี จับแหล่งเป้าชิงเอาความชอบได้
แล้วจึงโพล่มาข้างซ้ายค่ายคงที่ เป็นค่ายส่วนของเรายกเข้าตี ผลาญชีวิตเอยเห็นให้วาง
วาย อ้ายตาเผ่ากัจะเปล่าเหนื่อยหอบ เป็นความชอบของเราทั้งสองค่าย เราตัดหัว
แม่ทัพทั้งสองนาย เอาไปถวายพระภูมิ ยกมาแขวนเปล่าเผ่าชรา เราจะเยาะเย้ยว่า
ให้บัดสี หัวเราะพลางคิดเห็นเป็นที่ ให้ขับโยธีแยกทางไป ฯ เชิด ๖๖

๑ มาถึงซึ่งใกล้มรคา ให้หยุดโยธาหาข่าวไม่ แต่งตัวออกไปชิงไชย หมายใจ
จะชิงเอาความดี ๖๖

๑ บัตนน ม้าใช้เสฉวนรู้ฉวนฉี จังเข้าไปแกล้งแจ้งกะตี แกล้งเพลงเป้าผู้มี
ปัญญา ๖๖

๑ บัตนน เพลงเป้าฟังคำม้าใช้ว่า จังเร่งรัดจัดแจงแต่งโยธา ทัพหลังหน้า
แบ่งออกเป็นสองกอง ทัพหน้าให้ออกไปล้อม ทัพหลังให้ติดตามไปจุกช่อง ถ้าเห็น
ว่าทัพหน้าเข้ารับรอง ทัพหลังให้ให้ร้องกระหนาบมา ตีตัดท้ายพลอ้ายอยู่เอย
บนเศียรฆ่าเสียให้สังขาร กระหนาบรบสมทบกันเข้ามา ส่งแล้วขม้ายออกไป ฯ
เชิด ๖๖

๑ ครนกองทัพถึงกันประจัญหน้า ขันม้าเข้ารบหาหยุดไม่ พลต่อพลต่างวิ่งเข้า
ชิงไชย เข้าโจมตีหนีไล่ไม่ละกัน ๖๖

๑ บัตนน อยู่เอยนฤทธิแรงแขงขัน ขันม้าถาโถมโจมตีฟัน เพลงเป้าหันม้า
กลับรับด้วยทวน ต่างคนแคล้วคล่องว่องไว รบกันได้สามสิบเพลงถ้วน อยู่เอยนเห็น
พลข้างหลังนั้นเรรวน ขันป่วนวุ่นวายขนท้ายพล มีกองทัพตีกระหนาบขันท้ายหลัง
ทหารแยกแตกพังกระจายป่น แตกฮือ ๆ ออองเกอบถน ขันม้าหนีฝ่าพลตะโพงไป ๖๖

๑ บัตนน เเตงเหียนตัวนายอยู่ค่ายใหญ่ รู้ว่าอยู่เย็นยกพลไป ตีค่ายเหลงเป่า
นำศรี จ้งยกทหารออกจากค่าย รายอยู่ต้นทางกลางวิถี พอยุ่เย็นแตกทัพขับพาซี
มาถึงนำศรีทันใด มาเหยียบพลาคีลาถลาหก อยู่เย็นตกจากมาไม่ถึงได้ เเตงเหียน
ขับม้าโผนโจนเข้าไป หมายถึงจะตัดเอาหัวมา พอมาถึงเงงจ้าวขุนจะพัน พอต้อง
มาทันเข้าขวางหน้า ยิ่งเกาทัณฑ์ถูกปักอร่า ตกมาลงมาวิ่งหนีไป ตาก้องตงเหินได้ที
ขับพาซีแผ่นโผนกระโจนไล่ เกือบจะทันเเตงเหียนเหินแต่ไกล ตกใจไม่เปนสมประดี
พอเหลงเป่ามาทันเข้าขวางหน้า เเตงเหียนแผ่นเข้าป่ากระโดดหนี ย่องตงเหินเหลงเป่า
โถมพาซี ร้องคำว่าย้ายกาลลูกจัญไร ภูทหารเสียเฒ่าเฒ่าอ่องตง ขวดกั้งมึงบอกถา
หาไม่ วันนึ่งลงวันทบัลใด ไปเกิดใหม่เกิดหวายกาลี เหลงเป่าครนได้ฟังวาจา
ขับม้าแผ่นโผนกระโจนหนี ข้ามคอเขามาลงทางข้างศรี พบกองทัพเล่าปี่อยู่ต้นทาง
ตกใจทงทหารขับม้าหนี กลบขนครูเขาขวาง ขับม้าวิ่งลงมาตรงกลาง ตัดทางจะ
มาค่ายชายศรี

๑๖

๑ บัตนน อยู่เย็นหายจุกจุกจากที่ จ้งคิดว่าโทษาภุครวน ถึงทชวนตอง
บัลใด จะตายด้วยฆ่าศึกเราไม่กลัว จำจะแก้ตัวให้จงได้ จ้งรับเร่งลัดปามาเร็วไว
เอาแถววัลย์ขึงไว้ทต้นทาง ตัวนนแอบสังขรซ่อนอยู่ คอยดูท่าทางไม่ขัดขวาง เปน
มรคาครีวถกลาง หนทางร่วมจะเข้าค่ายชายศรี

๖๖

๑ บัตนน เหลงเป่าตกใจผ่อห้อมาหนี พอถึงทางหว่างรวมพนาลี พาซีสะตุด
เชือกถ่มเสือกไป เหลงเป่ากระเด็นตกจากหลังม้า อยู่เย็นแผ่นมาจับตัวได้ รวบมัด
สองแขนแน่นไว้ พาไปยังค่ายด้วยทันที

๖๖

๑ เมอนน พังทองอ่องตงเล่าปี ครนมีไชยไต้ชนะแก่ไพร่ ยกเข้าตีค่าย
เเตงเหียนแตกไป พวกเสฉวนแตกตายกระจายหนี เล่าปีชิงค่ายเเตงเหียนได้ ยกทหาร
เข้าพักสำนักรัใน ค่ายใหญ่น่าประตูปรี

๖๖

๑ บัตนน อ่องตงกับองค์พระเล่าปี ให้แต่งโต๊ะเลี้ยงทหารการยินดี เฒ่า
อ่องตงจ้งมั้งวาจา อยู่เย็นโทษมถึงชีวิต เพราะดวงจิตรนนคิตอิจฉา ผิดพระโอ
การศึกไม่ตฤกตรา ไปบ่อน่านายทหารชาญฉกรรจ์ จะเอาเอียงเอออย่างไปภายน่า
ควรล้างชีวาให้สาสัณ จ้งจะต้องตามคลองยุติธรรม อย่าให้คู่แค้นกันแน่นไป

๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่าจา เล่าปี่ว่าท่านพูน^๕นฟังได้ อยู่เย็นมีโทษทัณฑ์ถึงบัลได
 แม่นแก้วได้ไม่วายปราม ถ้าเสียทัพกลับมาแต่ตัวเปล่า ให้จับเอาอยู่เย็นไปประหาร
 ตามกฎหมายอย่างปางบูราณ แม่นคิดอ่านจับเอามาศึกมา เอาความชอบมากลบ
 ความผิด ควรเว้นชีวิตรยกโทษา พอพูดกันยังไม่ทันสนวนจา อยู่เย็นก็เข้ามาอัญชูลี
 มัตเอาเหลงเป่าลากเข้ามา ทูลถวายตรงหน้าพระเล่าปี่ ทูลว่าตัวข้าพเจ้าน โทษมี
 ถึงตายวายชีวา ควรแล้วพระองค์จะลงโทษ สุดแท้แต่จะโปรดโทษโทษา แล้วคุกเข้า
 กราบคำนับกับบาทา คอยรับราชอาญาโทษทัณฑ์ ๖๖

๑ เมื่อนั้น พระสุริยวงษพงษ์กระษัตริย์สรวิศ จึ่งเอนโอบอุลโปรตประทาน
 ราชทัณฑ์ ว่าตัวท่านครั้นถึงทนาย รอดด้วยท่านผู้เฒ่าเล่าอ่องตง หาไม้กลบชีวิต
 สูญหาย จงไปสภาระภาพผิดที่ติดกาย กราบไหว้ขอขมาเล่าตาแป๊ะ ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่า อยู่เย็นลูกเข้ามาหาหัวเราะแหยะ กราบตื้นขอขมาว่าอาแป๊ะ
 อวและจ้อแป๊ะเห่นแก่ตา ถ้าอาเหลงไม่ได้หลงแล้วคงข ๖๖ ๖๖ ๖๖ ๖๖ ๖๖
 คุณของลุงเหลืออันคนนา จงเมตตาอาขุนได้โปรดปราน ไปภายน่าตีตาประการใด
 จะยอมตัวให้ใช้เหมือนลูกหลาน จงได้ดิดโทษโปรดประทาน แก่หลานสักครึ่งเกิด
 คุณตา ๖๖

๑ บัดนั้น อ่องตงไม่มีจิตระคิดอิจา จึ่งว่าเราไม่ถือโทษโกรธโกรธา แต่ว่า
 จงเอาใจในราชการ เหมือนปลาต้องเดียวกันโดยฉันทัต คืดหมายมาตเอาสมบัติพิศฐาน
 ให้เจ้านายใหญ่ยิ่งในศฤงฆาร จึ่งสมเปนชายทหารชาติชาติ ๖๖

๑ เมื่อนั้น พระสุริยวงษเหียนเต้เรืองศรี ให้รางวัลบรรดาพวกโยธี ๖๖
 โทตรัจจว่า จัดเพ็ชรนิลจินดาอันบรรจง ให้อ่องตงทหารใหญ่ฝ่ายขวา เสรีแล้วมี
 ราชบัญชา หาเหลงเป่าเข้ามาที่ข้างใน เล่าปี่เสด็จลงมาแก้มัด แล้วตรัสโอพาปราไส
 ว่าท่านอย่ากระหนกตกใจ เราไม่พินฆ่าอย่าปรารมภ์ เพราะนายท่านเชื่อคำคนอิจา
 เราจึงยกเข้ามาให้สาสม แม่นท่านช่วยเราเหมือนจิตระคินนิม ไปภายน่าจะได้สมนาคุณ
 เหลงเป่ากราบบาทมุลแล้วทูลว่า พระองค์ทรงกรุณาจะเกอหนุน พระคุณอันเกษาทการุญ
 ขอสอนองพระคุณที่เจตนา อันนายทหารด้านทางทางงเง่า ตกพนังงานข้าพเจ้าจะอาษา ๖๖

๑ พังเอยฟังบอก ตกใจพูดไม่ออกสิ้นเงา นิ่งแปนครู่จึงได้สติมา ตรัสปลุกษา
ขุนนางเจ้าต่างกรม ไม่มีใครจะค้ำบัรบ้อาษา หงเสนาเสนาภิรมย์ พากันนั่ง
งวยเงอะเซอะชม ทุกหมู่กรมสยดสยองพองโอดมา พระองค์เจ้าเล่าขุนพระราชบุตร
หาญสุดน้อมค้ำบัรบ้อาษา แต่องค์ท้าวเล่าเจียงบิดา โปรดบัญชาให้หองหลัน
หองอไป ให้ลุดต่องเป็นกองสารพัด ให้หองเป็นปลัดในทัพใหญ่ หองหลันเป็น
ยกกระบัดถักกันไป เล่าขุนแม่ทัพใหญ่ไพร่ฉกรรจ์ ทัพหลวงแปดหมื่นพันอาษา
ทัพหน้าห้าหมื่นพันเลอกสวร กะเกณฑ์เร่งรัดจักกัน รบยกพลขับไล่เร่งกันไป ๗
กราวเขต

๑ มาเอยมาถึง ยังชิงไปสีกันเมืองด่านใหญ่ ยกทัพเข้าเมืองเนื่องเข้าไป
นายทหารน้อยใหญ่ปลุกษาการ

๑ บัตันน เหลงเป้าปรีชากล้าหาญ คิดได้ช่วยบัญชาปรีชาชาญ ว่าเมืองด่าน
สูงกว่าค่ายของไพร่ ถ้าคงคาไหลมาทางเดียวกัน จะทดกันคลองนานที่ศรี ให้ตกคลอง
ท้องทุ่งริมศรี แล้วไปให้ลุดบัลงมา ให้ท่อมค่ายขายเขาของเล่าปี ระดมทัพออกตี
คงเสียท่า ด้วยนำท่อมอาหารและสาตรา คงแตกตายวายชีวาประไรไซย

๑ พังเอยฟังคิด พร้อมจิตรยินดีจะมีไหน ให้ลุดต่องหองหลันสองคนไป รับใช้
เหลงเป้าช่วยทำการ ให้เกณฑ์ไพร่ระดมสมทบกัน ได้แปดหมื่นเก้าพันพลทหาร
เร่งจัดแจงตามบัญชาอย่าช้าช้านาน ทุกหมวดกองเตรียมทหารให้พร้อมไว้

๑ บัตันน พวกแม่ทัพรบส่งท่อน้อยใหญ่ มาจัดแจงเตรียมตัวทั่วกันไป โดย
ในบัญชาพระกุมาร ๗ เจรจา

๑ เมื่อนั้น ฝ่ายกองทัพเล่าปีปรีชาหาญ พอม้าใช้มาแถลงแจ้งการ ว่าขุนกวน
อันธพาลพาลา มีหนังสือถึงเตียวฟ้อเจ้านั่ง ให้ยกทัพจัดตั้งค้ำบัรบ้อาษา เข้าตี
ด่านแฮ้งกัวนพนาว่า กันหน้าเสียมิให้เรากลับไป อ้ายตาแดงจะตีเอาเกงจัน
หวังให้เราช่วยกันนั้น ไม่ได้ นี่เราจะคิดอ่านประการใด จงว่าให้เหนพร้อมยินยอมกัน ๖๖

๑ บัตันน ฟังทองที่ปลุกษาบัญชาขยัน จึ่งว่าจะปรารมภ์อะไรกับมัน มันจะ
มาก็กัณกับผู้ใด เรารักษาด่านไว้ให้มัน มันจะมาก็กัณกับใครได้ แล้วส่งเบ้งตัก

พลันท่านจงไป รักษาไว้ด่านที่สำคัญ หนทางเข้าออกท่านรู้เรื่อง ด้วยเพนบ้านเมือง
ถิ่นที่ท่าน ถ้าศึกเสียเหลือมือจงบอกกัน จะไปช่วยให้ทันทั่วทั้งที่ ๖๖

๑ บัตนน บังคับรับคำบัญชาเล่าปี ทูลว่าเมืองด่านการท่าน ขอพระองค์
อย่ามิวิตกาทูลแล้วท่านเห็นใจ ออกไปจัดทหารพร้อมหน้า เร่งรัดตั้งค่ายโยธา
ไปรักษาแคว้นกันบุรี ๖๗ เชิด

๑ บัตนน นายทหารเสฉวนทั้งสี่ ทำท่านบิณฑบาตกลางวารี ทั้งที่วารตรี
ไม่นอนใจ แล้วเสร็จกำหนดจะไขน้ำ เร่งทหารรีบทำหาหยุดไม่ ชั่งชั่งไว้จนป่า
เข้าป่าไพร่ พอพลบค่ำก็จะไขชิงวารี

๑ มาจะกล่าวบทไป ถึงแพเอียวอาจารย์ชาญไชยศรี เทียบอยู่ในป่าพนาลัย
รู้ว่าเล่าปีมีบุญญา มาศึกไขน้ำให้ท่วมค่าย จะพากันตายวายสังขาร จำเราจะไปแจ้ง
แห่งกิจจา คิดแล้วเดินมาด้วยทันใจ

๑ ครนถจงบอกนายประตุ ว่าเราอยู่หิมวาป่าใหญ่ จะขอเข้าเฝ้าเล่าปีที่ข้างใน
ท่านจงไปทูลแถลงแจ้งกิจจา

๑ บัตนน นายประตุได้ฟังถ้อยคำว่า จึงเข้าไปเรียนความตามวจา แก่ฟงทอง
เสนาอธิบดี

๑ บัตนน ฟงทองเสนาบดีศรี ครนได้แจ้งเนื้อความตามคดี จึงให้หาบาท
ข้างใน

๑ บัตนน แพเอียวชินแสดำกรั๊วไสย ไม่พูดจาว่าขานประการใด ตรงขึ้นไป
บนเตียงแล้วนิทรา

๑ บัตนน ฟงทองเห็นจิตผิตนั้กหนา แต่รูปร่างท่งทิมปัญญา จึงถามว่า
ท่านมาแต่แห่งใด ต้องการสิ่งใดท่านอาจารย์ ฤๅธุระพะพานเปนไฉน แต่ถามแล้ว
ถามเล่าสักเท่าไร แพเอียวมิได้เจรจา นอนหงายลื้มตาปริบๆ อยู่ ดูๆ ทำเล่นเหมือน
เปนบ้า ฟงทองสั่งให้หุ้มโง่ยกโต๊ะมา หั่งสุรอย่างดื่มครบกวัน เครื่องโต๊ะยังไม่ทัน
ยกมาสน แพเอียวลุกขึ้นกินขมิ้นมัน กินพลางแยกเคียวยิงฟัน เหลือกตาถลาถลัน
ลนลาน ฟงทองกับทหารที่ปรึกษา เห็นจิตกิริยาทำวิถดลาร สกะปรกนักหนาทราจารย์

ให้ทหารไปหาฮวดเจ้มา แล้วถามว่าเขยวหนังมาแต่ไหน เหตุไรซุ่มซำมเข้ามามาหา
ฮวดเจ้เห็นเข้าไปหมอบวันทา บอกว่าแพเอียวท่านอาจารย์ เดิมเล่าเจี้ยงจะเลี้ยงเป็น
ขุนซื้อ แกตุดอพุ่มพุ่มทำหักหาญ เล่าเจี้ยงติว่าเป็นข้าคนสาธาร์ณ จึงไม่ใช้
ราชการไล่ส่งไป เป็นคนตีบปัญญาที่อาจารย์ เป็นประธานราชครูทุ่งพุทธไสย บอกพลา
งทางถามภาษาไทย เจ้าคุณมาว่ากระไรพระอาจารย์

๑ เมื่อนั้น แพเอียวบอกว่าข้าสงสาร จะพากันล้มตายถึงวายปราน ค้วยการ
อุทกัฏฐารี พอถึงหกโมงค่ำน่าจะไหล ขันท่วมค่ายวอดวายตายเป็นผี จงคิดอ่านแก้ไข
ให้จงดี เราสงสารเล่าปี่จึงเข้ามา ว่าแล้วลุกเดินรีบออกไป จะร้องเชิญสักเท่าไร
ไม่หยุดถ้า รีบออกจากค่ายหายกายา เดินบนภวระนาเข้าป่าไป

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่แสนเสียตายไม่หาได้ ให้ทหารเที่ยวหาทุกแห่งไป หาไม่พบ
แล้วก็กลับมาก

๑ เมื่อนั้น พงทองอาจารย์ที่ปรึกษา ครั้นเมื่อได้แจ้งแห่งกิจจา จึงให้จัดโยธา
ออกห้ำกอง อ่องตงอุยเอียนกวนเป้ง ฮวดเจ้ยกทั้งทัพเล่าฮอง ให้ส่งเบี่ยงประทัด
ม้องกลอง อย่าให้ร้องอ้องคนึงไป ไปซุ่มอยู่หลังค่ายชายเขา คอยจับเอามาสักให้
จงได้ ทั้งห้าทัพพอพัวพันแล้วคลไล พากันไปซุ่มอยู่ตามบัญชา

๑ ครั้นห้าทัพไปแล้วทันใด จึงให้ทหารทั้งชายขวา ขนเสบียงอาหารและ
สาธตรา ขันซ่อนบนเนินผาพนาลี ยังตั้งค่ายเปล่าคนเฝ้าแก่ ดูแลอยู่รักษาน้ำที่
ให้นายม้าผูกม้าพาชี มาคอยอยู่ยังที่ทวารวรา ครั้นจัดแจงพร้อมกันทันใด พอสนแสง
อโณไทยบนเวหา เกิดพยับบับทั่วทั้งเมฆา พิรุณสาตปราตลงมาฟ้าครืน ๆ

๑ เมื่อนั้น พวกเสนวนบรเวิงเร้งร่น ไต่ย่นเสี่ยงฝนสนั่นครืน ภูมัพพ
ชลหลากไหลมากมา เหลดเป้าให้ไขท้านบนน้ำไหลพลุ่ง ท่วมท้องทุ่งนองเจ้งถึงเชิงผา
ขันท่วมค่ายชายเขามรคา เล่าปี่แผ่นขนม้าหนีไป กับพงทองขับพาชีขี่พ้อมมา ทหารขวา
หวักระสอหอบคุ่มไผ่ แบกเชิงกรานม่อเข้าหามเตาไฟ ตะบะใส่เครื่องฝนที่กินยา
หอบมุ้งเสื่อเสือกองกองพะรุพระรัง บ้างหามลั้งช่วยขามไม้ฉำฉา ออกพรุ ๆ หาบหามตาม
กันออกมา ลุยคงคาโครมครามตามกันไป

๑ ครั้นถึงจงดวยอันซูล ทูลเล่าปี่แจ้งความตามนสนธิ ว่าขงเบ้งคิดเกยจะเสียคน
เป็นกัณฑ์หว่งนักรไม่มีสบาย จึงใช้ให้ข้าต๋องหนังสือสาร มาทูลการให้คิดขยับขยาย ให้
ทูลความจำเพาะว่าเคราะห์ร้ายห์ เมื่อจะออกจากค่ายเข้าไปเมือง แล้วถวายอักษรสารา
ให้ทรงทอดทศนาให้รู้เรื่อง ให้ระวังจหนักคดียกเยอง ปลดเปลื้องอย่าให้มอันตรราย ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่าที่ พระเล่าปี่หวาดในพระไทยหาย จึงฉีกสารอ่านพลันที่บรรยาย
ว่าจุกข์ดวยบังคมมา เมื่อวันจันทร์เดือนสิบเอ็ดสิบสี่ค่ำ เปนวันน่าจะลาพระวระชา
เวลาค่ำสองทุ่มนาฬิกา ข้าตรวดดูดวงดาราในอัมพร เหนดวงดาววิปริตผดนักหนา เปน
นิมิตรเทวดาให้สังหร เหนเอกะมหาตารากร ตรก่อนจากมหานพภาไโดย จะได้แก่
อาจารย์ชาญไชยศรี อธิปัตย์และมหาเสนานาใหญ่ คงจะเสียแมนมั่นข้าพวันใจ เหน
อย่างไรขยับขยับจรรอ หนังสือมาฉนวนทียสับหก เล่าปี่ตกใจเหลือแห่งสอ ๆ ออกใจตื่น
กลืนน้ำลายไม่เข้าคอ คิดยอห์ถามว่าท่านอาจารย์ ขงเบ้งว่ามาฉนวนเหนไหน เราจะ
ยกกลับไปปราศฐาน ขึ้นทำไปถ้าแมนพลาตราขการ ไปภายนอกจะว่าขานประการใด
เหมือนอะปัญญาบ้ำดำพองไม่ตรงตรวิ ขงเบ้งแกก็จะติโทษเราได้ ข้าคิดว่ายกทัพถอย
กลับไป ต่อหน้าฟ้าใหม่จึงขนมมา ๖๖

๑ บัดนั้น ฟังทองอธิปัตย์ที่ปรึกษา เหมือนผงเข้าตาตัวมัวในตา ด้วยสิ่งทมิธณา
เวลาตัว ลูกขุนตบมือหัวเราะว่า ว่าน้อยฤกษ์ปัญญาอิตาขรว มาอิจฉนกันเองไม่เกรงกลัว
อวดตัวว่าตมิปัญญา หมายถึงเราไหนจะเข้ามาถึงนี้ คงจะสนขิวอยู่กลางป่า ด้วยหน
ทางเสถวณนัครา แมนไม่ไขเทวดาย่ำมาตี ครันรู้ว่าเรายกพลทหาร หักด่านเข้ามา
ได้ถึงนี้ กลัวว่าภายนอกจะได้ตี แกล้งเอาความอปริมาหลอกกัน อันซึ่งดาวร้ายในเวหา
ตัวข้าไม่รู้ฤกษ์ไรนั้น ก็ได้แก่หลงเบ่งเท่านั้น ถึงแก่อาสฤษีว่า ก็ดาวร้ายยังอยู่ที่ไหน
ช่างเอาอะไรมาค่อนว่า น้อยฤกษ์คนตมิปัญญา ก็เรียนมาอาจารย์คนเดียวกัน เมื่อท่าน
เชื่อเขาว่าจะกลับไป ก็ตามแต่หน้าใจของท่าน จงแบ่งพลไว้ให้ข้าสักห้าพัน จะหมั่น
เอาไว้ได้ในเดือนตรา เมื่อไรจะได้มาถึงนี้ เหมือนมณีก่อกอยู่กลางหัดดา จะกลับ
ไปแล้วใช้จะกลับมา พอเป็นข้าเขาเพราะคนกินสะเบียง ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่า เล่าปี่นั่งก้มหน้าไม่ตอบเสียง ขงเบ้งนั้นเป็นธรรมไม่ลำเอียง
แต่เพียงสุจริตกายวาจา แต่บอกว่าไฉไลงดงามนี้ ก็จริงดังว่าที่ฟังทองว่า เสียตายการ
ที่เราได้เข้ามา หนึ่งทหารอาซากัพร้อมกัน พวกเสฉวนแตกเราไปวันนี้ ก็ยับเยินปั่นป่วน
ถึงอาสัญ เราตามตีหักโหมโรมรัน เอาเขตรคันโปยสีกวนเหนได้การ ดำริห์แล้วคล้อย
ความว่าตามใจ ท่านจะแก้ไขคิดอ่าน อันการที่ถูกขบพันประมาณ ท่านผู้อาจารย์
สีแจ้ใจ เมื่อเห็นว่าไม่มอันตราย ก็ละคิดกลับกลายไปข้างไหน ข้าคิดว่ารุ่งนี้ตาม
ไป ข้าเอาเมืองเหนจะได้กำลังนี้ ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่า ฟังทองปรีดาเกษมศรี เหนยินยอมพร้อมใจกันจับดี จึงเอา
แผนท้อออกคลุ่ แล้วถามฮวดเจ๋งด้วยทางจร สิ่งขบสองแยกขอกแซกอยู่ ทางใหญ่
ทางฉัดพบศัตรู จะต่อสู้รอนราญประการใด ๖๖

๑ บัดนั้น ฮวดเจ๋งบอกแจ้งแถลงไข ทางน้อยขอกเขาจะเข้าไป แต่ทางใหญ่
นั้นอ้อมค้อมวง ที่ทางสำคัญประการใด ฮวดเจ๋งบอกไป โดยประสงค์ ฟังทองให้เร่ง
รัดจตุรงค์ จะยกไปทางตรงด้วยเร็วไว ๖๖

๑ เมื่อนั้น พระเล่าปี่นั่งประหวัดไหว จึงห้ามว่าพระอาจารย์ผู้ชาญไชย
ท่านจงไปทางใหญ่จึงควรการ ทางขอกเขานนั้นเราจะไล่ล่า พวกเกาทัณฑ์พลม้าทวยหาญ
เพลงเกาทัณฑ์นั้นเราก็นำญู เกลือกพบพาลศัตรูได้สู้กัน ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่า ฟังทองสนทนาแล้วสรวลสนต์ จึงว่าข้าก็ชำนาญการเกาทัณฑ์
ขอเชิญท่านไปมณฑลนครา เพื่อจะพบพาลศัตรูได้สู้กัน ด้วยพลบันธมากมายทั้งชายชวา
อันทางน้อยข้าใช้จะโคตรคลา ถึงมีศัตรูมากน้อยตัว พอกำลังข้าจะต้านทาน ด้วย
ทหารที่จะไปมิใช่ขัว จงตีหักไปให้ได้ข้าไม่กลัว จะตัดหัวมาให้เห็นเป็นสำคัญ ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่า เล่าปี่ตกประหม่าจนตัวสั่น จึงว่าท่านจะไปทางน้อยนั้น ข้า
ฝันเห็นประหลาดหลากใจ ว่ามีเทวองค์หนึ่งนั้น คว่างพระบรรค์ปลิวมาหาข้าไม่ ตัด
เอาแขนซ้ายของข้าไป เลือดไหลไหลท่วมท้นกายา หนึ่งเล่าอกหลงขงเบ้ง ก็ให้เร่งลือ ๖๖

หนังสือมาบอกว่า ดาวร้ายตายความตามตำรา ว่าได้แก่ที่ปรึกษาอาจารย์ อันทางน้อย
ชอกห้วยทานเขานัก เป็นที่ชุ่มพักพลทหาร ไม่เชื่อคำขงเบ้งจะเสียการ ที่เราคิดอ่าน
กันขึ้นมา ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังสนอง ฟังทองแค้นขัดสหัสสา อ้ายฮกหลงว่าตมปัญญา ตีแต่ใจจนา
เพื่อนกัน เหนเราจะสำเร็จการสงคราม มีความคงเคียดเคียดกัน สันชาติคนริษยาตา
เปนมัน แกล้งเอาความร้ายนั้นมาทำนาย มันไม่ดีกว่าข้าไปดอกลั่น พอจะรู้เท่าทัน
มันโดยหมาย อองชูเกิดเป็นดับไม่กลัวตาย ครองไม่ฟังนายอย่าห้ามปราม แล้วสั่งให้
อู๋เอียนเป็นกองนำ คู่มทหารเก่งกล้าเจ็ดพันสาม ฟังทองทหารม้ายกมาตาม คู่มไพร่หมื่น
สามสี่พันปลาย อ่องตงหัวหน้าของเล่าปี่ คู่มโยธิตดากำสาบสาย สามหมื่นพันพลพล
นิกาย กวนเป่าเล่าอองอยู่ค่ายชายคีรี รวมสองทัพพลกลาดดาชด้น เจ็ดหมื่นกองทัพ
พระเล่าปี่ พอได้ฤกษ์เลิกพลโยธี แยกวิธัมรคาคลาไคล ฯ กราวนอก ๖๖

๑ ครนมาถึงต้นระหว่างทางแยก เป็นสองแพรกเขาเขินเนินไศล บังเอิญให้มิ่ง
ม้าอาชาไนย ที่ฟังทองขี่ไปพลาดล้มลง ฟังทองกระเด็นตกลงจากม้า เล่าปี่เฝ้ามา
โดยประสงค์ อุ่มตัวฟังทองให้ยืนตรง แล้วตรัสว่าได้หลงเถิดอาจารย์ ทางน้อยตัวข้า
จะคลาไคล ท่านไปทางใหญ่อันไพศาล จึ่งจะไม่มีเหตุเภทพาล ท่านอาจารย์ฟังข้า
เถิดอย่าไป ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่า ฟังทองสับตหน้าหายอ้อมไม่ จึ่งทูลว่าม้าของข้าตัวนี้ไซ้ จะ
มาถื่ออะไรสงสัยมัน เท่าเป็นลำของเคยแผลงพลาด แต่รบพุ่งเก่งกาจผกผัน กัดโขก
กระชิตติดพัน เร็วตั้งจึ่งหันผันตามลม มิใช่มนิตรเมื่อไรมี สงสัยพาสีไม่เหมาะสม
ของท่านอย่ากังขาปรารมภ์ ว่าม้าล้มกลัวอัปราคาย ๖๖

๑ ฟังเลยฟังว่า เล่าปี่จึงเอามาที่ทรงให้ เปลี่ยนม้าฟังทองเสียทันทันใจ มะโนไมย
ฟังทองนั้นเอามา เล่าปี่ขี่ควบลงห้อยไป ก็มิได้แผลงพลาดทั้งสขา ยิ่งตกใจไหวหวาด
ในวิญญา ก็กลับมาหมายว่าจะห้ามปราม ๖๖

๑ บัดนี้ พวกขะเลยเสฉวนเป็นคนใหม่ ได้ยินถามรู้นามประจักษ์ใจ จึง
กราบเรียนขึ้นไปด้วยทันที คำปล้นทางแคบไม่ใหญ่โต ชื่อว่าลกของไฉ่ศึศรี พันนี้ไป
ทุ่งน่านาบุรี เหนจะมีกองทัพรับประจัญ ๖๖

๑ ฟังเอ๋ยฟังว่า ตกใจนักหนาจนตัวสั่น เพียงจะตกมาคนสนชวน อดอนนง
ตลึงไป ออกปากว่าตัวเราคราวนี้ เหนซึ่งจะวิบัติถึงตลึงไซย พระอาจารย์ทักทาย
ทำนวยไว้ ว่าของขุนนี้ใช่คือหงษทอง ธรรมดาเหมราขบึกษา ย่อมสถิตย์คู่หาไม่ม่น
หมอง แม้นพบเขาแล้วข้ามทุ่งโดยสมพอง ก็จะต้องบินข้ามทุ่งนาไป ทะเลบก
กว้างใหญ่สุดสายตา ที่ไหนเลยเหมราจะบินไหว ชีวิตของหงษสุวรรณคงบัลโดย
เราใช่คือหงษตรงตำรา เหนจะสนชีวาเสียครานี้ สมดังว่าที่อาจารย์ว่า คิดถึงตัว
กลัวตายวายชีวา ชลเนตรนองหน้าโสภาโดย ๖ โอด โอ้ให้ ๖๖

๑ โอ้อวนิจาหงษทองเอ๋ย กรรมสิ่งใดเลยมาขัดให้ มีเพื่อนรักตักเตือน
คิดเชื่อนไป กลับส่งไสยเพื่อนกันว่าฉันทา เสียแรงเรียนวิชามากกับครู กลับไม่รู้
ชีวังจะสังขาร์ อาษาเจ้ายังไม่ทันสิ้นปัญญา ควรฤมาส่งไสยไว้ใจทาง คิดการไว้
เกือบจะได้ตั้งปราณา โอ้เราสิ่งใดมาขัดขวาง บังเอนให้มลายมาวายวาง เปน
กรรมสร้างอกุศลเข้าตนใจ โอ้สงสารพานเกล้าพระเล่าปี สิ้นเราแล้วใครจะมีช่วยแก้ไข
จะปฤษาหาฤกับผู้ใด ฮกหลงก็อยู่ไกลไม่ได้มา โอ้อกหลงบงเบ้งเพื่อนชีวิ ครองเรา
มิได้ไปเหนหน้า จงช่วยนายเราให้ได้พระพารา ให้สมความปราณาของนายเรา ถึง
เราตายไม่เสียตายแก่ชีวิตร ขอจงคิดแก้แค้นทดแทนเขา ทหารเอ๋ยท่านทั้งหลายอย่าใจ
เบา เหมือนอย่างเราใจเงาเวลาปัญญา โอ้อจาบิเอนนสืของพี่เอ๋ย อย่าคอยหาตัวเลย
ไม่เหนหน้า เปนสนบุญสนกรรมได้ทำมา พี่ขอถนอองแล้วแก้วกลอยใจ จงฝากตัว
เจ้านายไปภายน่า ท่านเมตตาพอประทานเงินเดือนให้ เพื่อดวงจิตรสนชีวิตรตามพี่ไป

จะเกิดโหนดให้อยู่เป็นคู่กัน แล้วยกรวอนไหว่ไทยเทเวศ ทุกขอบเขตในสฐาน
พินาศสวรรค์ เตชะข้าช่อตรงต่อทรงธรรม ขอให้ให้นายบ้านนไต้เวียงไชย กำลังครวญ
เศร้าโศกโหม่นส่ำ เสียงประทัดเลื่อนลั่นสนั่นไหว่ พังทองให้ถอยทัพจะกลับไป กอง
ทัพใหญ่สกัดหน้าเข้าตาจน ทหารซุ่มสองข้างหว่างภูเขายิงเกาทัณฑ์ลงมาดังห่าฝน
พังทองถูกถูกเกาทัณฑ์ออกเต็มตน เหลือทนต์ชาติใจบัลโลลาน ฯ โอด ๖๖

๑ เมื่อสนับทึบนักปราชญ์ในเมืองจีน คลุ้มสนเวหาพฤกษาศาสนา ควงดาวเด่น
เหินประจักษ์ในคณันต์ ดาวทหารกุนซื่อคือพังทอง ไม่มีแสงแดงเด็ดคองเลือดคนก
กระเด็นตกจากที่ศรีสุร่าหมอง เหน็บ ๆ ตับไปโดยใจปอง พอพังทองวางวาย
ก็หายไป ฯ ๖๖ ภาด ๖๖

๑ บัติน ทหารม้าหลายร้อยช้วน้อยใหญ่ เหน็บพังทองช้วนถึงบัลโลย ต่าง
ตกใจแตกวิ่งเป็นสังคี่ บ้างไปบอกอุยเอียนทพนา แจ้งกิจจาตามกระบวนถ้วนดี ว่า
อาจารย์ถึงตายวายชีวิ เล่าแจ้งคดีแต่เดิมมา ๖๖

๑ บัติน อยู่เอียนพิโรธโกรธนักหนา ขับม้าขับพลพลโยธา จะขับบน
เนินผาไฉรวี ความแค้นเหลือแค้นแน่นหัวใจ ขับม้าไล่ฟันกระจายตายเป็นผี ถึง
กองฟ้อ ๆ มาน่าศรี พอลึงที่เดียวหิวนซุ่มพลโกร ๖๖

๑ บัติน เล่าก๊วยเตียวหยินทหารใหญ่ ก็แยกทัพขับพลเข้าล้อมไว้ รุมรบอยู่
ในหว่างสงคราม พลอุยเอียนล้มตายกระจายไป บัลโลยวางวางกลางสนาม อยู่เอียน
ขับม้าไฉนกระโจนตาม คุกคามพันไพรตายเป็นเบือ ตะโกนทำว่าเหว้ยอ้ายแม่ทัพ
มารบกับกูผู้ทหารเสือ จะให้เราเอาพิมเสนไปแลกกับเกลือ ฤาจึงเชื่อว่าทหารมิ่ง
มากมาย ๖๖

๑ บัติน เล่าอุยพ่องเรื่องเคืองใจหาย จึ่งเร่งทัพขับพลพลนิกาย ที่เหลือตาย
ขับต้อนเข้ารอนราญ อยู่เอียนฆ่าตายวายวินาศ อศพกลาตเต็มไปทั้งไพร่สาณท์ ยิ่ง

๒๑๖

สามก๊ก คำ กลอน ๓๖

เล่ม ๑๒

หนูนแน่นกันเข้ามาเป็นน้ำกระดาน เหลลที่จะตันทานอ่อนกำลัง จังคิดว่าเราจะรบ
ไป๕๕๕ มามัวมาโย้ยเหมือนบ้าหลัง ต่งทหารอภัยบุญน่าซัง ถ้าพลาดพลั้งมันลง
จะเสียที่ คิดแล้วขบเข้ามาเข้าฝาพน พลทหารทงนกระจายหนี ที่เหลือตายไ้รูก
เข้าคลุกคลี ยิ่งฆ่ายิ่งทวีมากเข้ามา อยู่เย็นตออยู่ทีลอมขัง สันกำลังอ่อนลงจะเสียท่า
แต่ฆ่าฟันมันตายวายชีวา สองข้างม้าลั่นเล็ดออกโทรมไป สันกำลังอาชาถึงหัวผลัด
อยู่เย็นจัตเอาม้ามาขี่ใหม่ แต่ขับไล่ฟันพ่อนจนอ่อนใจ พลไกรก็ยังหนุนมากเข้ามา
อยู่เย็นขบม้าจะล่าหนี เกือบจะเสียที่อ่อนนักหนา แทบจะพลัดจากอัสวรา พอทัพหน้า
เล้าเข้ามาทัน

๓๖

๑ สามก๊ก คำ กลอน จบ เล่ม ๑๒ สมุด ไทย

๓๖

เล่ม ๑๓ ยัง พิมพ์ ต่อ ไป ๑๖

นำ ต้น

๑ สามก๊ก คำ กลอน เล่ม ๖ ๖๖

๑ ตั้งแต่เล่ารบกับเตี๋ยหยิน รู้ว่าอาจารย์ฟ่งทองถูกเกาทัณฑ์ตาย แล้ว
ให้กวนเป้งถือสารไปถึงขงเบ้งให้รับยกทัพมาช่วย ขงเบ้งมอบตราให้กวนอยู่รักษา
เมืองเกงจิ๋ว ไปจนถึงเตี๋ยหุยเข้าตีเมืองปากัน จั๊บเจียมหงันได้ จันเจียมหงัน
นำทางให้เตี๋ยหุยยกทัพไปตีเมืองลกเสีย ๖๖

๑ บัตนนเล่าของต่งนายพลคนขยัน จึ่งร้องว่าอุยเอียนอย่ากลัวมัน เรามาทัน
ต้งใจเอาไชยะ อุยเอียนแลเขม้นเห่นของต้ง ขั๊บมาตรงต่อแย่งฟันแทงฉะ กับเล่าตา
สองนายมิได้ละ ขั๊บพลตะตี่ตารุกราวิ ๗ เชิด ๔ คำ ๑๖

๑ บัตนนงอหลันลุยต้งสองศรี รบอุยเอียนของต้งเสียที่ ขั๊บมาหนีเข้าไปในนคร
เล่าของต้งอุยเอียนสองทหาร ได้รุกรานเร็วหนักไม่พักผ่อน บรรจบทัพเล่าปี่พร้อมนิกร
กรีบร้อนตามไปจะให้ทัน ๗ เชิด ๔ คำ ๑๖

๑ ครั้นถึงลกเสี้ยนครา ต้อนโยธาโรมรุกรุกบุน เล่าก๊วยคุมทหารชาญฉกรรจ์
อยู่บนชั้นเชิงเทินธานี ขั๊บโยธายังเกาทัณฑ์ด้านต่อ ทัพเล่าปี่ยื่นยอล่าหนี เหลือกำลัง
ซึ่งจะเข้าเอาบุรี ถอยไปที่ช่องแคบค่ายสำคัญ ๗ เชิด ๔ คำ ๖๖

๑ บัตนน เล่าก๊วยร้องฮักกับหงอหลัน เห่นเล่าปี่แตกไปไวพลัน ก็ชวนกันจาก
เชิงเทินหนีไต่ หงสองนายขนม้าหมายราวิ ขั๊บโยธี่เปิดทวารสองบานใหญ่ พอพบ
ทัพเตี๋ยหยินคลาไคล บรรจบไล่เล่าปี่ทันที ต่างต่อแย่งฟันแทงด้วยศาสตรา พวกลโยธา

กองทัพเล่าปี่นี้ จะไปด่านโປยสีกัวนเลี้ยงล ^๕ มาเล่าปี่อ่อนกำลังค่อยร ^๕ สุ่พลาง
 หนีพลางถอยห่างรบ ไม่เลยหลบจรลีหนีหน้า สามทหารเร่งขับโยธา ดีประตามิได้
 ท้อต่อประจัญ ๖ เชิด ๘ คำ ๖๖

๑ บั ^๕ กวนเป้งเล่าของนายพล ซึ่งรักษาโປยสีกัวนสองคน ที่คุมพลอยู่
 ประจำตามค่านาย ได้ยินเสียงโยธาไกลาหล ^๕ ทงสองตนขึ้นม้าฉนผาย ขับโยธาจากค่าน
 ไม่คร้านกาย เหนเล่าปี่ตะเกียกตะกายหนีมา ทหารอ้ายหงอหลันกระชนไล่ ก็เคื่อง
 ใจขับพลพลอาษา ช่วยเล่าปี่ตีต้านโยธา พวกหงอหลันกลับหน้าหนีไป ๖ เชิด

๖ คำ ๖๖

๑ เมื่อน ^๕ เล่าปี่ยอมย่องส่องใส เหนเล่าของกวนเป้งเก่งเหลือใจ มาช่วยได้
 ไม่ม้วยมรณา ก็ขอใจปราโใส่ไต่ถาม ถึงสงครามซึ่งพิทกษรักษา ในตำนานสัตว์ไม่
 จู่มา ขวนรบกกันบ้างถาอย่างไร ๖ คำ ๖๖

๑ บั ^๕ กวนเป้งเล่าของสนองโ ^๕ ว่าสองค่าคอยตงระวังโภย กระเตรียม
 ไพรป้องกันอันตราย แม้นสัตว์มากระทำย่ำ คงจะล้างชีวิให้สูญหาย ได้รับคำว่างเก
 ผู้เปนนาย สู้จนตายมิให้พลาดราชการ แล้วทูลเชิญพระเจ้าเล่าปี่ กับโยธีเข้าไป
 ในตำนาน น้อมคำนับค้อยขับอาษาชาญ นำทวยทหารกับพระองค์ทรงธรรม ๖ เสมอ

๖ คำ ๖๖

๑ ครนเข้าในตำนานโປยสีกัวน เล่าปี่ชวนอาเหลาผู้ ^๕ ๕ คือของตงนงเรียง
 เคียงกัน พร้อมอนันต์นายทหารชาญณรงค์ เล่าปี่ระแวงใจในพ้งทอง ให้หม่นหมอง
 สิ่งตระประสงค์ จึงไต่ถามเนื้อความตามจำนง ใครจะจจะรู้เรื่องบ้างถาไร ท่าน
 พ้งทองหายไปมิได้ข่าว ต้องสืบสาวดูให้เห่นเป้นไฉน จะเกิดเหตุเภทพานประการใด
 หนักฤไทยไม่แจ้งข้อคดี ๖ คำ ๖๖

๑ บั ^๕ ทหารของพ้งทองที่หมองศรี เมื่อนายตายหนีขานมาตำนาน ^๕ พ้ง
 เล่าปี่ถามถึงท่านพ้งทอง ลุกออกไปคุกเข่าคำนับพลัน แล้วกลืนกลนชลนากักราหมอง
 ว่าข้าบาทหนึ่งนักรกตรอง จะกราบทูลฝ่าละอองกัศคเเกรง ท่านอาจารย์ของชูผู้แม่ทัพ

เล่ม ๑๓

๑ สามก๊ก คำ กลอน ๖๖

๒๑๕

เข้รบริบโยธาหักกล้าแก่ง สู้มาศึกม่งหมายไ้หลายเพลง ต้องวังเวงอยู่กลางหว่างโยธ
มันล่อมยิงเกาทัณฑ์ต่งพันลูก จำเภาะถูกวอดวายตายแป้นผี ส่อนพลางบอกพลางทางโสกี
วิสัยญี่แน่งไม่ตึงกาย ๖ โอด ๘ คำ ๖๖

๑ เมื่อเนน เล่าปี่หวดไ้หวฤไทยหาย ไ้ฟ่งเร่องฟ่งทองซ่งต่งตาย แทบจะ
วายวางชีวิตปลิดปลง ๖ โอด ๒ คำ ๖๖

๑ โอ้ไ้ ๑ อนิจจาอาจารย์ของชูเอ๋ย กระไรเลยจิตรใจไหลหลง มีปัญญา
สามารถอาจอง ท่านขงเบ้งห้ามมาครานี้ ก็ไม่เชือกกลับคิดว่าอิจจา เสียปัญญาจึงไ้
ตายแป้นผี เหมือนแขนซ้ายเราขาดจากกาย ไม่พอที่ซ่งจะไปบันไดลาญ ๖๖ ๖๖
ครูผู้ปลูกษา เหลือเอากอกหลงนำสงสาร อันตัวเราแทบจะปลิดในกิจการ ไม่คิดอ่าน
ต่งคนสืบต่อไ้ เอมือเสือบต่งหน้าไ้กาหมอง ขดเนตรไ้หลงส่อนไ้ ขบถักตรา
ลงพลันทันใด แทบขาดใจนึ่งอันถึงสัจญ ๖ โอด ๘ คำ ๖๖

๑ บัตน เล่าฮองต่งกับทหารชาญไชยศรี พร้อมประชุมกันนึ่งฟ่งคะดี เหน
เล่าปี่แน่งไม่ตึงกาย ต่างต่งใจกันเข้าส่นปลุก มีไ้ลูกหวดไ้หวฤไทยหาย บ้าง
ก็พิชบ้างก่นวดขวาชัย พุดนัยไ้ปลูกษาหาฤกกัน ๖ ๘ คำ ๖๖

๑ เมื่อเนน พระเล่าปี่พ่นกายไ้หว่น สมนเนตรลูกขุนตูลัน เหนฮองต่งตัว
สำคัญว่นวาย กับทหารนวดพซ่งยตเยียด ไม่รังเกียจไ้ไ้ให้หาย ลูกขุนนึ่งออกคะดี
ภิปราย ท่านท่งหลายพร้อมกันวันน จงเต็มใจเสนไ้ไ้ให้ฟ่งทอง ตามทำนองเกอหนุน
แทนคุณผี อย่างไ้มีความรังเกียจกาย แต่ตามไ้ครวซัดเร่องจัดการ ๖ ๖ คำ ๖๖

๑ บัตน ฮองต่งพร้อมท่งนายทหาร ฟ่งบัญชาเล่าปี่ไ้ได้นาน ตะลิตะลาน
มาไ้ไ้ไม่ซ้า ก็จัดแจงเขียนซื่อฟ่งทองลง ตัวบรรจงพ่นครามงามนักหนา ไ้สลับแล
ต่งไ้ตะทุบูชา ตามภาษาครวทพซ่งอับจน เสือกงกถิงครวสวมขาวพร้อม มายัน
ล่อมไ้ตะไขว้ไม่ฉงน ฤประดาซมีท่งทุกคน พวกลไ้พรชนหมไ้ไ้กว้างไ้ไ้ ๖ ๖ คำ ๖๖

เจรจา

๖๖

๑ เมื่อนั้น พระเล้าบับของหมองศรี สวมเสื้อขาวกังเกงขาวเส้าฤดู สัตว์
มายงทบายพังทอง จุฑูปเทียนเส้นนามตามสำคัญ พร้อมทหารทงนนเส้าหมอง ก็
ชวนกันจุดปะทัดกระดาษทอง ตามทำนองเนื่องมาแต่โบราณ ต่างโศกเส้าใจจนถึงผ
กลืนไส้ก็หมองจิตรคิดสงสาร เล้าของตั้งจึงว่าท่านอาจารย์ รู้จัดการรอบคอบประกอบกล
ไม่ควรจะเสียท่าชีวาม้วย เคยได้ช่วยแจ้งจัดเมื่อขัดสน อนิจจันนิจจาเข้าตาจน ตั้งแต่
นมโดยลขงภักตรา เหลือขงเบ้งคนเดียวอวเปลี่ยวจิตร เคยเป็นมิตรร่วมทุกข์ร่วมสุขา
พร้อมทหารเล้าบับซึ่งปฤษา ก็โศกาคิดหลังถึงพังทอง ฯ โอด ๑๐ คำ ฯ ๖๖

๑ ครั้นสร้างโศกอาเหเลาเล้าของตั้ง ใจซื่อตรงเหลือดีไม่มีสอง บอกเล้าบับ
ความตามทำนอง ว่าพังทองอาจารย์ชาญไชย มอตม้วยมรณด้วยฆ่าศึก อ้ายเตียวหยิน
ก็จะฮึกคิดการใหญ่ ขอท่านใช้กว่นเป้งเร่งไป เชิญให้ขงเบ้งนรบริมา ฯ ๔ คำ ๖๖

๑ เล้าบับคำของตั้งว่า ไตสดีตรีไตรวินิญา พอเหลียวหน้าก็ประสบม้าใช้
จึงถามความเร็วพลันทันที เรืองมนมขัดเชิญเป็นโชน เองอย่าช้าแจ้งให้แจ้งใจ
ตัวกูใช้พัวพะวงเป็นกังวล ฯ ๔ คำ ๖๖

๑ บัตนน ม้าใช้ทูลความตามนุสนธิ ว่าเตียวหยินตัวร้ายนายพล คุ่มพล
มาถึงชาญดำนัน ขอพระองค์เร่งเร่งจัดการ ออกรุกรานรบรันให้ปั่นป อย่ำให้มันตง
ได้โดยไวที ข้อเคตจึงทราบพระบาท ฯ ๔ คำ ๖๖

๑ บัตนน เล้าของตั้งอยู่เยียนทหารกล้า ทงสองนายไต้พังวาจา แห่งผู้มาแจ้ง
สารในการทัพ เพราะดวงจิตรหาหนทหารเสือ ไม่เบื้อฆ่าเชิญเอนอเต็นหนับ จึง
บอกกับเล้าบับอันรับ ออกตีทัพเตียวหยินให้แตกไป ฯ เจรจา ๔ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล้าบับบัญชาข้ามาไสรย จึงห้ามปรามสองทหารชาญไชย จงยง
ใจรอร่าวที ด้วยฆ่าศึกมีกำลังตั้งโอเหล้ง คอยขงเบ้งไคลคลามาถึงที่ จะได้ช่วยคิดการ
ราญรวี สองท่านนรักษาด่านให้มั่นคง ฯ ๔ คำ ๖๖

๑ บัตนน สองทหารไม่สมอารมณ์ประสงค์ รับบัญชาเล้าบับที่จะจง ก็เค้นตรง
รีบริตมาจักกัน ขันรักษานาที่ไวแน่นหนา หมันตรวจตราพกวพลพลันต์ พร้อม
ทหารชำนาญเกาทัณฑ์ แนนอนันต์คอยสู้หมู่ไพร่ ฯ เจรจา ๔ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่ขลุ่ยของหมองศรี เขียนหนังสือใส่ซองเสร็จจัด จิงพาทิเรียก
กวนเป้งเข้ามา เอาหนังสือส่งพลันส่งมั่นคง ไปเชิญขงเบ้งไว้ให้มาหา บอกว่าเรา
ข้องขัดหทัยา จะปลุกซารากิจซึ่งติดพัน ๆ เจริจา ๔ คำ ๗๖

๑ บัตนน กวนเป้งน้อมคำนับบัพขัน รับหนังสือไคลคลาออกมาพลัน แต่ง
กายมณโฑอวรุณภูษา ขนขลุ่ยอศัตรุไม่ผ่นพัก จากสำนักน่านไปต้วยใจกล้า ถึง
กองทัพเดียวหยินกรีมูรา รีบฟันฝ่าออกไปว่องไวที่ เข็ด ๔ คำ ๗๖

๑ ข้า ๑ มาจะกล่าวบทไป ถึงฮกหลงชาญไชยเฉลิมศรี วันพื้งทองสุณุลดับ
ชีว น่งเกาอยู่หน้าชะลาใน พร้อมขุนนางจันทรกระจ่างกลางคืน ประชุมชนเสพ
สุราอับฉมาไศรย ทานขงเบ้งที่ศานาภาไลย ดาวดวงใหญ่ตกรับแหงกับตา ปลาตหลาก
หากให้ได้ปรากฏ มั่นย้อยหยดจากประจิมทิศา สันความกริ่งป้าทั้งวยสุรา เอามือ
ปีดภักตราโสกาไลย ๆ โอด ๖ คำ ๗๖

๑ บัตนน ฝ่ายขุนนางพร้อมวงก็ส่งไสย จิงถามขงเบ้งพลันทันใด เหตุไฉน
โสกามีอาวรณ์ เจริจา ๒ คำ ๗๖

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งทอดกรสะทอนถอน ฤไทยเศราสิ้นศุบแผ่ทุกบรอัน มีสุนทร
บอกพลันทันที เดิมเราเห็นดาวร้ายพรายพว้า ตรงนัคราลกเสียนน่มวศรี ก็เข้าใจนาย
เราไปคราวนั้น จะเสียที่แม่ทัพกำกับพล จิงได้ส่งสาราไปว่าเตือน ก็เลื่อนเบอน
เหลวเล่นไม่เปนผล ควรแล้วฤาไม่ระวังเปนกั้วล ปล่อยให้ปันจวนเปนแบ่งเราแจ้งใจ
ชาวันนาศนาดาราร่วง ผิดกับดาวทั้งปวงไม่ส่งไสย พื้งทองนัชนันบัลไลย นายเรา
ใช้แขนซ้ายขาดหายพลัน ทานทั้งปวงคอยฟังอย่างงับา เหมือนวาทาเราพูดแม่นมั่น
คอยนับเกิดไม่ข้าสัหาวัน คงจะพลันรู้ได้ว่าร้ายดี ๆ ๑๐ คำ ๗๖

๑ บัตนน พวกขุนนางนายทหารชาญไชยศรี ได้พื้งคำขงเบ้งบอกคะดี ต่าง
คนมีสงไสยในวาทา ก็ไม่อาจจะกล่าวเรื่องราวอัน น่งน่งอนพื้งการมกัหม่นา แต่
ตฤกตรองครวญไคร้อยไปมา แล้วก็กลับไปสู่ที่อยู่ตน ๆ เสมอ ๔ คำ ๗๖

๑ บัตนน กวนเป้งกับกัณฐัศวรไม่ขัดสน เปนการอันแรมมรรคามากับตน
นำยุบลเล่าปี่มิได้ข้า ครบสองวันแล้วเร่งถึงเกงจิ๋ว ไม่บิตพลวเต็มจิตระคิดอาษา เข้าบุรี
ลงจากอัสวา ตรงไปหาฮกหลงโดยจิงใจ ๆ เสมอ ๔ คำ ๗๖

๑ ครนถ้งจ้งเข้าไปค่านับ เหน่นายทัพน้งล่อมพร้อมไสว ๕ ทงกวนอุษาณขิตฤทธิไกร
ถอนฤไทยส่งหน้งสือ๗๗๗ มา ให้อาจารย์ยกหลงตรงหัตถ์ ๕ มัทยคยน้งกมหน้า
ไม่บอกความสิ่งใดในกิจจา เกรงจะว่าต่อแถมแก้ท้าย ๖ ๔ คำ

๑ เมื่อนนขงเบ้งแนใจตรจิตหมาย ๕ รับสาราของแนบแนบคาย ๕ จักขยายออกอ่าน
ทันที ๖ ๒ คำ

๑ เอกบท ๑ ในสารตราตัวข้าสานุศิษย์ ๕ แสดงกิจมัวหมองไม่ผ่องศรี ๕ ถึงอกหลง
ท่านครูผู้กระวี ๕ ในคราวนี้ขตสนเหลือทนทาน ๕ ต้องแตกทัพกลับที่โปยสีกวัน เหมือน
แนตวันคิดมาน่าสงสาร ๕ พงทองถูกเกาทัณฑ์บันไลยลาญ ๕ เสียทหารนบรายนนพลอยตาย
อายเดียวหยินตามวยกกทวยหาร ๕ มาล่อมดำนเปนสำคัญมั่นหมาย ๕ ต้องรักษาไวมนเกรง
อันตราย ๕ ทนความอายน้งอยู่ไม่สู้มัน ๕ ขอเชิญท่านอาจารย์ชำนาญกล ๕ รับยกพลมาด้วย
ได้ช่วยฉนั้น ๕ อย่ารังเกียจข้อคำซึ่งจำนญ ๕ ขอให้ทันท่วงที่คราวนเอย ๖ ๘ คำ

๑ โอ้ให้ ๑ อ่านสนคำรำไชมาในสาร ๕ เสียวสะท้านวิญญาณิจาเอ๋ย ๕ พงทอง
เพื่อนเราอยู่เปนคู่เคย ๕ กลบละเลยหนีไปบันไคแล้ว ๕ ท่านขงเบ้งไคกานาตาตัก ๕ อัดอัด
อกมัวหมองไม่ผ่องแผ้ว ๕ อาเฮียตัสญชีวาคคลาศแคล้ว ๕ เหมือนดวงแก้วของนายกระจ่ายจร
แตกเสียดวงไม่กระจ่างสว่างถึง ๕ ยังดวงหนึ่งคือเราคอยเฝ้าสอน ๕ แสงจะไม่ส่องทั่วทุกนคร
น้งสะท้อนอ่อนอรุโรโสกาโลย ๖ โอต ๖ คำ

๑ บัดนี้ ๕ กวนอุเชียวชาญทหารใหญ่ ๕ กับนายทัพนายกองมัวหมองใจ ๕ มีอาโลย
พงทองนงนาคา ๕ เมื่อชีวิตยังอยู่เคยคู่ขับ ๕ กระทำทัพสุจริตไม่อิจฉา ๕ ในกลเล่ห์ก็สำคัญ
มีปัญญา ๕ เผานาวาโจโจครังโลซก ๕ ทหารตายหลายหมื่นดาษคินนี้ ๕ พงทองทำโยโส
กลโกหก ๕ ต่างคนต่างเสียตายใจระทก ๕ มือกอดอกโสกาด้วยอาโลย ๖ โอต ๖ คำ

๑ เมื่อนน ๕ ขงเบ้งมีปัญญาอัฉนาไสรย ๕ ครนสร้างเศรฐาชาทุกขบ้อยสุขใจ ๕ แดลงไป
พจนาปฤชากัน ๕ ว่านายเราอยู่ด่านโปยสีกวัน ๕ คราวนจวนด้วยบัดบับันธ ๕ อายเดียวหยิน
มันล่อมอยู่พร้อมกัน ๕ จะตั้งค่นออกมาถักฉาจน ๕ ครนตัวเราจะเฉยเลยไ้ว ๕ นายเราไ้ใช้

วิบัติขัดสน แม่นเล่าปี่เสียที่ไถยถึงตน เราเหมือนคนไม่สำคัญสนับปญญา จำจะต้อง
ยกไปช่วยให้ทัน อย่าให้มันหาญฮึกตักศึกกล้า ต้องไปเองตามสำคัญที่บัญชา แม่นว่าข้า
แล้วก็เหนไม่เป็นการ ๖ ๘ คำ

๑ บัตนน ก่อนอนึ่งนั่งฟังสาร จึ่งว่ากับยกหลงอาจารย์ ท่านคิดอ่านอย่างนี้
ก็ตรึ้น แต่เงงจื๋นครามิว่าว้าง เป็นต้นทางยี่งยวตกวดขัน ใครจะอยู่ปกรรอง
ป้องกัน แม่นไปปล้นเมืองนี้ไม่มีใคร ๖ ๘ คำ

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งฟังนายทหารใหญ่ จึ่งว่ากับกวนอูผู้ชาญไชย เล่าปี่ให้สารา
มาทั้น ก็หวั้งไว้ใจท่านเปนมั่นคง จึ่งเจาะจงหาเราอย่าเสร้างศรี ท่านต้องอยู่รักษา
หัวธานี เพราะเล่าปี่กับท่านสาบาลกัน เป็นพี่น้องร่วมชีวิตไม่ว่าตสุญ ยิ่งประยูร
คู่ชีวาจนอาสญ อยารังเกียรกรกิจช่งติดพัน จึ่งตงมนสมานสมัคความภักดี หมั่นตรวจตรา
รักษาการบ้านเมือง ไต่เปนครองจุนเจิมเฉลิมศรี พุดกันแล้วพอเวลารাত্রี ขงเบ้ง
เข้าทนอนตรอง ๖ กระ ๘ คำ

๑ ครนรุ่งแจ้งสว่างแสงทินกร จากทนอนคิดได้ก็คลายหมอง ยกเอาหีบตราประจำ
ตามท่านอง สำหรับผู้ครอบครองช่งธานี ตั้งฤทัยจะให้กับกวนอู ไว้เป็นคู่มือเมือง
เรืองศรี เดินออกจากห้องพลันทันที ไปสู่ที่รับแขกเคยทุกวัน ๖ เสมอ ๘ คำ

๑ ครนลงจันงบนเกาอ พร้อมทนายโยธิตัพพัน อีกเตียวหุยกวนอยู่ด้วยกัน
ขงเบ้งนจึ่งว่ากับกวนอู ท่านระวังธานีใหม่ ทวีเขตขันธ์อย่าได้ให้อดสุ ทังใจเ
ชุนกวนเปนสัตรู จงหมั่นดูการตงระวังไถย ๖ ๘ คำ

๑ บัตนน กวนอูแกล้วกล้าอชฌาไศรย กล้วยคำขงเบ้งด้วยเกรงใจ จะเป้นไร
แม้วางอารมณ์ ก็ะอยู่ตรวจตราต่างตาท่าน อันไถยพานมันจะกล้ำมาทับถม
ท่านบ่ต่ออวกเ้าจะเข้ากลม ตีระตมิให้มันยับทั้งทพิไชย ๖ ๘ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งฟังข่าวออกคำไป ท่านรับคำว่าจะตงระวังไถย เราขอบใจ
เหนจริงทุกสิ่งอัน แม่นชุนกวนโจโฉมีไวยหาร พร้อมจัดการเร่งรวตกันกวดขัน ยกโยธา
สองทัพมานับพลัน จะป้องกันคิดอ่านประการใด ๖ เจริจา ๘ คำ ๖๖

ในปัญญาศรัย ฌายมเสียบ้านเมืองขุนเคื่องโน ตลอดไปกว่าท่านจะพลันมา ฯ

๖ คำ

๖๖

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งอาจารย์ชาญกล้า เห็นกวนอูรับคำจิตรนำพา ส่งหีบตรา
มอบให้เหมือนใจจง ส่งอเจยมายเอยกับเกียงลง ปัดกตัญญูด้วยช่วยประสงค์ ของ
กวนอูจะได้ตามตามจ้านง สืบคนตงเป็นขุนนางซึ่งอย่างดี เคยจัดการพลเรือนไม่เป็นบิด
เพราะความคิฏกฏาประจำที่ อิกกวนเป้งจิว้องบ้องน เล่าของสหายทหารชาญฉกรรจ์
ช่วยกวนอูรักษาศาอาณาเขต เออาพระเดชเล่าปี่ที่หมายมั่น มาคุ้มครองอันตราโยกัน
แล้วกินมาส่งเกรียมโยธา ให้เตียวหุยคุมทหารหมื่นหนึ่ง จงเร่งถึงตัวกับแปนทัพหน้า
เดินบกรับโดยไวอย่าได้ช้า ไปคอยทำริมลกเสียดานี ตรงทวารที่ด้านตะวันตก แล้วยก
เตียวจูลงตงที่ แม่ทัพเรือกองหน้าได้รวี คุมโยธาหนึ่งหมื่นพันฉกรรจ์ ฯ ๑๒ คำ ๖๖

๑ พอเสร็จทัพเรือโดยรีบเร่ง ท่านขงเบ้งจัดพลพลชั้น กองของตน
แล้วกล่าหมื่นหาพัน เร่งเสร็จสรรพพร้อมได้ตั้งใจจง ครั้นได้ฤกษ์ก็ให้ยกพลไกร
ทั้งบกเรือคลาไคลตามประสงค์ ตีมาพ้อเสียงลั่นสำคัญจง โบกให้ตรงเป็นสัญญา
พลากร ฯ กราวนอก ๔ คำ ๖๖

๑ บัดนั้น เตียวหุยห้าวหาญชาญสมร เดินทัพปลงมรรคาพนาตอน ไกลนคร
ปากันส่งขุนพล พักโยธาตั้งค่ายอยู่รายเรียง สนั่นเสียงเจรจาไกลหาด เตียวหุยห้าม
ทหารการกั้วล อย่าขุกขนราษฏรจะร้อนใจ ฯ เจริจา ๔ คำ ๖๖

๑ บัดนั้น มาคอยเหตุขบขันหนทัพใหญ่ คือเตียวหุยกำกับพลไกร ประมาณได้
หนึ่งหมื่นพันฉกรรจ์ กัดกัใจรบต่อศัตร ไม่พักผ่อนมุ่งหมายจนกายสั่น เกรงเตียวหุย
หักโหมโรมรัน ตรงสำคัญปากุญธานี ฯ เชิด ๔ คำ ๖๖

๑ ครั้นถึงลงจากอศตร บทจรเข้าในบุรีศรี ขันไปหาเจียมหงันทันที แฉ่งคะติ
ตามเหนเป็นสำคัญ ฯ ๒ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น ท่านผู้ครองนครตาเจียมหงัน ได้ฟังคำมาไขว่ไขว่ใจครั้น กิ่งกั้น
ลงมาน่าพระลาน ถึงตัวแก่จิตรนนเหาหนเหลือ เพราะชาติเสื่อฤทธิไกรใจทหาร
เรียกโยธาบริดจัดการ ปัดทวารขรรักษาน้ำที่ไว้ ฯ เจริจา ๔ คำ ๖๖

๑ บัตนน เดียวหุยกแลวกล่าไม่ปราไส พอรูข่าวเจียมหงันทันใด ว่ามิได้อ่อนน้อม
ยอมกาย นิ่งรักษาเมืองไว้จะไคร่รบ เดียวหุยกบพันด่าว่านิบหาย อ้ายเล่าเหล่าน
ชั่วไม่กลัวตาย มันจะหมายสู้กุดฝีมือ จึ่งส่งทหารเลวเร็วไปด่า มึงอย่าช้าทำทายเป็น
องออ แม้นกลาตเหมือนข่าวเขาเล่าๆ อย่าดังค้อออกมารอต่อณรงค์ ฯ คำ ๖๖ ๖๖

๑ บัตนน ทหารเลวพงส่งขงประสงค กักันับรับค้ำมั่นคง เดินตรงรีบมาน่า
ทวาร ฯ เสมอ ๒ คำ ๖๖ ๖๖

๑ ครนถจจรงทพลัน ว่าไครน่ณทจากล้าหาญ ได้ครองเมืองปากันอยู่ช้านาน
คงชมชานคร่ำคร่าชรากาย ทำหตหัวเหมือนเต้านอนเฝ้ารุ ไม่ออกสู้เกรงปลิดชีวิตหาย
ถ้าแม้นว่ารักตัวกลัวตาย จงน้อมกายออกหาเดียวหุยกพลัน ก็จจะรอดชีว่าไม่มาตี แม้นอวดดี
คิดระวังตงมน นายเรตั้นครเศไคเบตรคั้น จะฆ่าฟันสนโคตรตามโทษมี ฯ ๖ คำ ๖๖

๑ เมื่อนน เล่าเข้าเจียมหงันขานไชยศรี ยืนอยู่บนหอรบครบโยธี ดวงฤดี
กรวโรธพิโรธนัก ชีชนะนึ่งเขยอ้ายเดียวหุยก มันอวดคู้ใช้คนที่ต่ำศักดิ์ มาร้องด่า
ทำทหายย่ายัก ทระลักขหายบข้าสาธารณ แกส่งพลันทันใดมิได้ช้า จงตรวจตรา
จัดทัพทวยหาร เราจะไปรบมันประจัญบาน ลุยล้างผลาญโถมินให้สิ้นชนม์ ฯ ๖ คำ ๖๖

๑ บัตนน เฮกฮวดตัวรายนายพหล ได้ยินคำเจียมหงันให้จัดพล ออกยุบล
ห้ามไว้มิได้ช้า ขอท่านจจะระงับตบไกรธ คำเขาโจทน์ว่าเดียวหุยกแลวกล่า ในเพลง
ทวนก็ประจักษ์มีศักดา อะบ่ญญามุทะลุตุตัน จงนึ่งอยู่รักษาอาณาเขตร คอยหาเหตุ
ราญรอนค้อยผ่นผัน ทัพเดียวหุยกนใช้มาไกลครัน เราตงมนก็จะพลาตขาดสะเปียง
แล้วเดียวหุยกขวกไขว่ใจเร็วรวด มันจะอวดก้าแก่งตะเบงเสียง ต่อนทหารทงหลายเข้า
รายเรียง ไม่หลีกเลียงมุ่งตรงทำสงคราม พวกทหารเดินมาล้ากำลัง จจะรอรังไม่เผ็ด
คิดเข็ดขาม อ้ายเดียวหุยกก็จะเคื่องคูกคำราม เมียนตตามเดินเล่ออำเพอใจ ทหารเลว
เหล่านนั้นมิไคยาก ก็จจะคิตออกหากถลากไถล แม้นกขงทัพปั่นป่วนเรรวนไป พวกเรา
ไช้ออกข้าเป็นสำคัญ ฯ ๑๒ คำ ๖๖ ๖๖

เล่ม ๑๓

๑ สามก๊ก คำ กลอน ทะ

๒๒๓

๑ เมื่อนั้น จงตกผู้เฒ่าเฒ่าเจียมหงั้น ได้ฟังคำเอ็กอวดหัวเราะงั้น ถูกใจครั้น
ร้งรอไม่ต่อกร รักษาอยู่ในเมืองเตรียมเครื่องครบ ทหารรบแน่นคับสลบสลดอง ลงเขื่อนมั่น
กนทวารล้นกลอน ไม่เคียดรอนตงเคาคอยเอาที่ ฯ เจรจา ๔ คำ ทะ

๑ บัดนั้น เตียวหุยฤทธิไกรชาญไชยศรี คอยเจียมหงั้นเห็นข้าหลายราตรี
ไม่เห็นมีใครมารบร่ากัน จึงสั่งให้ทหารไปทำท่าย ว่าหยาบคายเยาะเย้ยอ้ายเจียมหงั้น
เองอย่าซ้ำเร่งไปโดยไวพลัน บอกให้มันเปิดประตูท่งที่ แล้วจึงรีบเข้าไปในนคร
พุดต้นผ่นตามทำนองให้หมองศรี ว่าตัวกูรบราได้อานี้ จะฆ่าตีตามอาญาชนทารก ฯ
๖ คำ ทะ

๑ บัดนั้น ทหารเลวพั่งนายใจวิตก ก็รบดามาพลันเดินงันงก ไม่เวียนวก
ตรงไปเหมือนใจจง ฯ เสมอ ๒ คำ ทะ

๑ ครั้นถึงนันทวารบานปัด แนนสนิทเรียกให้เปิดตามประสงศ์ ว่าเตียวหุยไช้
มาเจรจาตรง ตามจ่านองอย่าซ้ำเร่งร่าวี่ ฯ ๒ คำ ทะ

๑ เมื่อนั้น เจียมหงั้นเล่าเข้าไม่เศร้าศรี เห็นทหารตรงมาน่าอาณี แจ้งคดีให้
เปิดทวารพลัน เปนธุระเตียวหุยมันขู่ไช้ ด้วยเรื่องใดติดต้อในข้อขัน ฤาสารามีมา
เปนสำคัญ เนื้อความนั้นอยากรู้ ถึงहुณ จึงสั่งให้นายทวารเปิดบานรับ ไข่กองทัพเห็น
ไม่ขัดสน มันมาแต่ลำพังด้วยกังวล จะประจัญใครได้เป็นโรมี ฯ ๖ คำ ทะ

๑ บัดนั้น นายประตูพั่งสำนวนถ้วนถี่ รับคำเจียมหงั้นทันที ก็เร็วรลตดตาล
แย้มบานพลัน เจรจา ๒ คำ ทะ

๑ บัดนั้น ทหารเตียวหุยกล่าวหาเจียมหงั้น คำนับแล้วกล่าวคำเปนสำคัญ เตียวหุย
นั้นใช้เข้ามาเจรจา ว่าตัวท่านมิใช่ชาติเล่าเข้า เปนเล่าเก่าปากกระบ่าแก่คร่ำคร่า คำราม
ฮืออยู่ในนครา ไม่เก่งกำออกไปร้อต่อกร ถ้าแม้นว่าเตียวหุยเข้าเมืองได้ พลไกร
นับแสนแน่นสลอน จะช่วยกันสังหารราญรอน ชนลูกอ่อนกมิได้เอาไว้มัน ท่านอย่าทำ
จ้อแป้คิดแก้ไข รีบออกไปโดนอ่อนผ่นผ่น ให้เตียวหุยกรุณาไม่ฆ่าฟัน แม้นข้าวัน
แล้วก็เห็นไม่เปนการ ๘ คำ ทะ

๑ เมื่อนั้น เล่าเจตต์กฤตธากล้าหาญ ได้ฟังคำภักตร์เผือดเผือดคตตาล โกรธ
 จุ่นจ่านคำว่าย่ายหน้าดำ ขาติมันขายหมอยู่ตลาด ทำองอาจอวดดีกะผลึกะผลึกะ ข้างหยาบ
 ขำว่าตะบอยโนถ้อยคำ กูแก่คร่าแล้วจะให้ไปไหนมัน ใครจะแบกหน้าดำไปหาเล่า
 กูผู้เฒ่าพูดเล่นไม่เหน็บัน นายมิ่งไข่มุกขุนัน กูไม่พริ่นยืมปากมิ่งส่งไป บอกเดียวหุย
 ว่าจะตายก็ไม่ว่า ไม่แบกหน้าออกไปนั่งไหว สุตแล้วแต่จะเป้นไปเช่นใด ควรบัลไล
 แล้วก็ตามไม่ว่ำมกาย ว่าแล้วสั่งทหารชาญณรงค์ ตัดปากนั้นทิ้งจุมกตามมาทหมาย
 อ้ายคนนั้นเจรจาทำแบบคาย อย่าให้ตายปล่อยมันไว้บครไร ๑๐ คำ ๖๖

๑ บัตนั้น บุญเพ็ชร์มากรับคำไข จูงทหารเดียวหุยมาทันใด มีตมใหญ่
 ตัดปากกะซากพลัน หิงจุมกผ่านเขือกเลือดพลั่ง เปนเวรหลังแท้บว่าจะอาสัญ จุมมือปล่อย
 ออกประตูไม่ตมั้น ปัดบานมันลั่นตาลสำราญใจ ๔ คำ ๖๖

บัตนั้น ทหารเดียวหุยหมองไม่ผ่องใส เจ็บจุมกเจ็บกรรมเจียนบันไลย เติ่น
 เลือดไหลมั่งมาหานาย เสมอ ๒ คำ ๖๖

๑ ครนถึงจึงเข้าไปเล่าความ แต่โดยตามคำคาคมาทหมาย คำเจียมหงัน
 สารพรรณจนมันอาย โมโหร้ายมันทำเสียเข้าใจ ตัดจุมกตัดปากกวิปากแสน บอกแล้ว
 แค้นกมน้ำนาตาไหล สะอึกสะอื้นอวรณ์ร้อนฤไทย โสกาโดยซบเท้าของเจ้าตัว ๆ
 โอด ๔ คำ ๖๖

๑ บัตนั้น เดียวหุยฟังคำมอคล้าหว ยิ่งขัดแค้นเจียมหงันตัวสนรว จัดแจง
 ตัวใส่เกราะมันเหมาะดี มือถือทวน โดดนั่งบนหลังม้า เรียกโยธาเร่งเร้าไม่เสราศรี
 ประมาณสองร้อยคนขี่ภาชี นำโยธิตลาคิลจะไปทำ ๆ กราว ๔ คำ ๖๖

๑ ครนถึงริมคูประตูเมือง ยิ่งขัดเคืองเจียมหงันนักหนา ให้ทหารกล่าวคำ
 หยาบเข้า ร้องคำเสียอึ้งคะนึ่งไป ๆ เจรจา ๒ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เจียมหงันโกรธานาคาไหล แต่จำต้องเจียดตอดใจ ไม่ออกไปรบ
 รอดตอกร จึ่งร้องตำว่าอ้ายชาติขายหมู ทำจูลู่เจรจาเหมือนมหาหอน กูมิได้เกรงฤทธิ์
 ฟ้าธาธรอน แต่กูพ่อนคูปัญญาอ้ายหน้าดำ จะคิดอ่านกลการสถานใด เพราะแจ้งใจเรียนรู้
 ทศรุกร้า คือของเบ้งเป็นอาจารย์ขำนาญทำ กลมึงจำไว้ได้จงใช้การ ๖๖

๑ บัตนน เตียวหุยเคืองใจตั้งไฟผลาญ อ้ายเจียมหงันตำว่าลงอาจารย์ ขัณฑ์หาร
 ล้นหลามจะข้ามคู เอาไม้พาดเกะกระยะถึง เกาทัณฑ์ฝังจากกำแพงเจียนแทงหู เจ้าน้ำที่
 ยิ่งประดังมาพรุ่งพรู ต่างก็สู้ด้วยเกาทัณฑ์สำคัญที่ เขต ๔ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าเจตักเจียมหงันชาวยุไซศรี เหนเตียวหุยยื่นม้านาโยธิ โกรธ
 ใจฉวยเกาทัณฑ์ตัวสนร่ว รับชนสายหมายมองจ้องประจาง น้าวยิ่งตรงเตียวหุยเจียนถูก
 หัว เสียบที่หมวกช่าอกลูกไม่ถูกตัว ช่าอกลูกพันพวงผดกาย ฯ เขต ๔ คำ

๑ บัตนน เตียวหุยชักไขว่เคืองใจหาย ชักเกาทัณฑ์ที่หมวกสควกตาย หัก
 กระจายปาพลันทันที จะข้ามคูก็ไม่ได้ก็ด่าขยาว่า ด้วยโยธาบนนเกาทัณฑ์ดี ขัณฑ์
 โยธาเล็กเล่าจรัล หมายมาที่ค่ายตนคิตกลการ ฯ เขต ๔ คำ

๑ เมื่อนั้น เจียมหงันฤทธิไกรใจหาญ เหนเตียวหุยเล็กเล่าไม่เข้าการ จึงคิด
 อ่านจัดแจงตั้งโยธา ฯ ๒ คำ

๑ ยานี ๑ จัดเปนกองจัดเปนเหล่าไว้ครารบ เรียกสมทบทันทีไม่หนี่หน้ำ
 ถอกนหย่นสองมือเคยกษา นับได้หารอยถวนจำนวนพล พวกหนึ่งถอกนยาวคมขาวช่วง
 ไว้ทะลวงไล่แย่งแทงพล ก็ประมวญหารอยไม่น้อยคน อลวนกันวุ่นทั้งมุลนาย พวก
 หนึ่งจาวง่าออกหารอย มีไข่น้อยเร็วรวดเร็วตามหมวดหมาย อีกพวกหนึ่งถอกนกระบองแคล้ว
 คล่องกาย มาย่นรายหารอยรวมกัน ยังสามจ่ามมอกหมู่คุมเข้มแขง จะจ้องแทงว่องไว
 มิได้หัน ก็หารอยถวนล่าสูงสำคัญ ครบสองพันหารอยคอยท่วงที ฯ ๘ คำ

๑ ร่าย ๑ ครนจิดเสร็จเจียมหงันไม่หวั่นไหว ชุมนุมไว้ริมประตูบุรีศรี พอเวลา
 สนทยาราตรี ก็กลับที่ไปนอนผ่นตฤกตรา ฯ กระ ๒ คำ

๑ บัตนน เตียวหุยแค้นขัณฑ์สะหัสสา พอรุ่งรางสว่างแสงพระสุริยา ตื่นออกมา
 นั่งตรองทำนองใน จะทำกลแอกเกยอ้ายเจียมหงัน นึกขันทันไม่เข้าเห็นท่าได้ ก็รีบ
 สั่งพวกทหารทันใด เองทำไปหาฟันให้ตันทัน แล้วสอดแนมดูท่าที่คลาไคล เหนทางใด
 ช่องแคบเปนกวดขัน ซึ่งจะเข้าธานีสำคัญ จงมาพลันบอกให้รู้การ ฯ ๖ คำ

๑ บัตนน พวกโยธาพร้อมพรุ่งได้ฟังสาร น้อมคำนับลาไปมิได้นาน ทำขมขาน
 หาฟันดาชด้นเดิน ฯ เจริจา ๒ คำ

๑ ในตาสอดตลอดมองตามช่องผา เหนมรรคาแคบเข้าชอกเขาเงิน ทางจะสู้บุรี
 เปนที่เนิน ริมเชิงเทินเข้าได้สบายใจ หมายถึงในตาจำสำคัญมั่นแน่น มัดฟันแน่นขับ
 หาเข้าไม่ ก็บอกกันแยกย้ายรายไป แล้วไกลหันกลับมาฉบับพลัน ๗ เบ็ด ๔ คำ ๗๕

๑ บัดนั้น พวกทหารสอดแนมของเจียมหงั้น เหนโยธาเดี่ยวฮุยกระจุยกัน จรจรัด
 ทำไกลเดินไปมา แล้วดูทางก็ระคางคิดสงสัย เหนเดี่ยวฮุยคงจะใช้กระมังหนา ให้
 เทียมมองช่องแคบมีมรรคา ตฤกแล้วโคลคลาเข้าบุรี ๗ เสมอ ๔ คำ ๗๕

๑ ครั้นถึงจึงหาเจียมหงั้น บอกสำคัญตามกระบวนถ้วนถึ ด้วยผิดตาผิดท่าพวก
 โยธี่ คงจะมีเหตุการณ์เป็นมโนใจ ๗ ๒ คำ

๑ เมื่อนั้น เจียมหงั้นฟังตรงไม่สงสัย แน่ว่าเดี่ยวฮุยใช้คลาไคล ดูทางใน
 มั่นจะเข้าเอาบุรี จำจะต้องมั่วสุมชุมนุมทหาร จับเดี่ยวฮุยล้างผลาญให้เป็นผี พอคาลง
 เร็วเรียกโยธี่ จัดพร้อมตีเตรียมไว้มืออันใจจง ตัวเจียมหงั้นถือจ้าวใหญ่ยาวหนา ขนอาชา
 คิตชนะสมประสงค์ ขับโยธี่ออกหว่างหนทางตรง พลองนำหน้ารีบคลาไคล ๗

๖ คำ

๑ ครั้นถึงจึงประชุมชุมนุมทหาร ที่ต้นทางเชิงขานเนินไสล จะคอยลัดตัดตอน
 เดี่ยวฮุยใช้ ส่งเข้าไปธานีตะบัน ก็จับตัวได้ตั้งใจคิด ปลงชีวิตเสียไม่เข้าให้อาสัญ
 หุตุชบับบิตรจตราปฤกษากัน คงจับได้แน่นอนคืนวัน ๗

๑ เมื่อนั้น เดี่ยวฮุยขุนข้องหมองครี ทหารมาบอกว่าทางมี ชอกครีบ้านคร
 ร้อนใจ พอรাত্রีจัดแจงแบ่งทหาร ที่ชำนาญเดินทางหว่างไสล เปนสองกอง
 ขาญขิตฤทธิไกร กองหน้าใช้นิดหน่อยเพียงร้อยคน ให้ทหารแต่งตัวเหมือนเดี่ยวฮุย
 ท้องก็พลุกขึ้นดำทำงน ขี้กณัฐศว์โคลคลานำหน้าพล แต่ว่าตนเดี่ยวฮุยซึ่งหาญใจ
 ขนขมาถือนกระบวณหลัก ก็พร้อมพรังปรีเปรมเกษมิไส อ้ายเจียมหงั้นเล่าเหลาหมัน
 เขาไว คงจับได้แน่นอนคืนวัน เพราะขนตกลเราทำหลอกหลอน ให้คนจรหาฟัน
 ตามพันที่ อ้ายเจียมหงั้นแน่เราจะเข้าตี ในราตรีกองจะชุมนุมประชุมพล ไว้ต้นทาง
 หว่างเขาเพราะเห่าหน สะกักกันตัดตอนผ่อนพล มั่นต้องตายเปนนแน่แท้ คิตแล้ว
 ขับพลยาตรา ๗ กราวนอก ๑๒ คำ

๑ เมื่อนั้น เจียมหงันฤทธิไกรใจกล้า เห็นเตียวหุยขี่ม้านำโยธา จะเข้ามา
ในบุรีคดีใจ ตาอายเฒ่าสนั่นเฉียวหุยแปลง สันกันแห่งสนดวงสนสงไสย ก็นั่ง
ให้กองนำเลยคลาไคล แล้วสั่งให้จุดปะทัดเป็นสัญญาณ ตัวเจียมหงันถือจ้าวแก้วสะกด
เร่งพลตัดทัพหลังขวางหน้า ตีตะลุยมิให้ไปในพารา สองโยธาฟันกลุ้มตะลุมบอน ฯ
เช็ด ๖ คำ

๑ บัดนั้น เตียวหุยหัวหาญชาญสมร เห็นเจียมหงันก้าวสัดตัดตอน ชักม้า
ย้อนเข้าหลังเหมือนดังใจ ร้องทว่าเฮ้ยอายเฒ่าเก่า สัตว์เฒ่าคราวนี้ไม่เห็นได้ จะจับ
ตัวห่มหนให้บัลได แค้นฤทัยทมิฬทำให้ทำกล ฯ ๔ คำ

๑ เมื่อนั้น เจียมหงันตกใจให้จงน เห็นเตียวหุยถือทวนก็จวนตน ต้องเสีย
กลเสียท่าจำรวี พันด้วยจ้าวยาววิญหมายณัด เตียวหุยปัดมิได้ต้องให้หมองศรี
แทงด้วยทวนบันบุกคลุกคลี ก็ต้อตเลียวไล่กันไปมา ฯ เช็ด ๖ คำ

๑ เมื่อนั้น เจียมหงันโยโสโมโหกล้า เข้าถ้ำโถมโจมตีฟันกระชั้นมา เพราะดวงตา
ชมชานกาลกลางคืน เตียวหุยหลบม้าตาเฒ่ากระแทกหิน พลัดลงดินเสียท่าเหลือผ้าผืน
เข้าชอกกายเจ็บจุกไม่ลุกขึ้น นอนสะอื้นปิดตาไสกาโลย ฯ โอด ๔ คำ

๑ บัดนั้น พวกทหารเตียวหุยตะลุยได้ พบเจียมหงันนอนคนแทบสิ้นใจ จับมัด
ไพล่หลังแน่นสองแขนตั้ง พลเจียมหงันแตกพ่ายกระจายหนี เตียวหุยขับพลตีตะบึงถึง
ในบุรีเสียดสนนึ่ง เหมือนปากันแตกดังกลางราตรี ฯ เช็ด ๔ คำ

๑ บัดนั้น เตียวหุยฤทธิไกรชาญไชยศรี พร้อมโยธาเข้าอยู่ในบุรี พอระวี
ส่องหล้าณภายไลย เห็นทหารมัตกระสนเจียมหงันมา ดูที่ท่าถ่อศักดิ์ไม่ยกให้ไว้ ร้องทว่าไป
ปล้นทันใด ตัวกูไข่เอกทหารชาญณรงค์ ยกโยธินังพาราปากัน มึงหันหนคิดสู้ตาม
ประสงค์ ไม่ออกมาอ่อนน้อมแต่โดยตรง กูก็จับได้เหมือนใจปอง หมายฤทัยว่า
จะไว้ซึ่งชีวา ยังทำท่าถ่อตัวมัวจงหอง ไม่ไหว้กูผู้ประเทืองฤทธิ์เรอรอง มายืนตรอง
ก้มหน้าอยู่ว่าไร ฯ ๘ คำ

๑ เมื่อนั้น เจียมหงันขบฟันมนไส้ จังว่ามึงหยาบข้ากล้าใจ มาทำให้ราษฎร
รอนรน กูจะให้มึงโยไม้ไต่เรออง ถึงบ้านเมืองแตกวิบัติบัดสน มึงจับตัวกูได้

เสียไพร่พล กัดกังวลเร่งฆ่าอย่าช้าที่ กุยอมตายอย่าหมายจะอ่อนน้อม ไม่มีตรอมเลย
เช่นซึ่งเปนผี เกิดเปนชายชาติทหารรักการดี คนอัปรี ใครจะไหวไม่ไ้การ

๖ คำ

๖๖

๑ บัตัน เตียวหุยแค้นคัง ไต่พงสาร กระทบเทือกตพนลงสะพาน สังกหาร
เอาไปฆ่าอย่าช้าที่ ๒ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เจียมหงษ์มีย่องผ่องศรี จึ่งว่าเอ็งโกรธาจะฆ่าตี พุดแต่คือยา
โมโหใจโลเล ไม่เปนเรื่องเปนเครื่องซึ่งเศร้าหมอง แม้นตฤกตรองการใหญ่จะโพล่ผล
ได้ปากันนักรังคังคะเน จงถ่ายเทให้เป็นสุขกับราษฎร ๔ คำ ๖๖

๑ บัตัน เตียวหุยฟังจ่านูเจียมหงษ์สอน เห็นว่าไม่กลัวตายวายอาวรณ์
ใจแน่อนแน่มยำเปนสำคัญ ถึงกายแก่ก็ยังมีฤทธา คล่องทำเพลงอาวุธสุดขยัน ต้อง
ปลดบิโยนไอนอ่อนผ่อนผูกพัน เอาเจียมหงษ์ไว้ประจำทำสงคราม คิดแล้วไคลคลามา
แก้มัด หลุดคอคัศดัดยาแย่งทำเกรงขาม พยุงตวันงทเกองาม คำนับตามประเพณี
ท่วงทีอ จึ่งพูดว่าข้าพเจ้ากล่าวคำหยาบ เพราะไม่ทราบเงื่อนเค้าใจเบาหนอ พึงได้เห็น
เล่าเลาครวณพอ ทั้งใจคอมั่นคงตรงแท้ๆ ได้ประมาทพลาดพลั้งจางข้า จตโทษา
เสียให้สิ้นเถิดขึ้นแสด ท่านสามารถแน่มมั่นไม่ผันแปร ข้าพเจ้านมัสปัญญาทงกล้าใจ

๑๐ คำ

๖๖

๑ เมื่อนั้น เจียมหงษ์แกลวกล้อข้าพเจ้าไศรย เห็นเตียวหุยพุดล้อมประนอมใน
แล้วก็ให้ข้าพเจ้าไม่ฆ่าฟัน กลับคิดถึงบุญคุณกรุณา ออกวาจาปรีเปรมเกษมสันต์ แต่เดิมคิด
เห็นว่าท่านอาธรรม ใจคด้นร้ายกาจสามารถนัก ไม่รู้ว่าเด็กผู้ใหญ่ไนไสยพาล ดวงสันดาน
ดังตอถ่อศกต ประเดยวณไนจิตรกลับริก เพราะรู้จักทำทางก้อย่างดี ท่านยอม
แจ้งเด็กผู้ใหญ่ไนไสยพาล ดวงสันดานสันหมองค้อยผ่องศรี ควรตัวเราจะคำนับรับไมตรี
แล้วลุกจากเกาเอนคำนับพลัน เจริจา ๘ คำ ๖๖

๑ บัตัน เตียวหุยแสนกลคนขยัน จิงถามท่านผู้เฒ่าเค้าสำคัญ ทางจรัด
ลกเสียธานี ไปทางไหนจิงจะง่ายสบายจิตร ข้านคิดสงไสยไม่รู้ที่ เพราะท่านมาก
ตั้งมั่นกักไพร่ เชิญช่วยขมรคาให้คลาไคล ๔ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้นเจียมหนึ่งฟังว่าอัญญาไศรย จึงตอบคำเดียวหุ่ยทันใด ทางจะไปลกเสีย
ธานี ด้านหลายชั้นหลายตำบลมีพลมาก ไปนั้นยากขับขันสำคัญที่ อันตัวท่าน
กรุณาปรานี ให้ชีวิข้านั้นไม่บัลโล จะอาซากำกับเพนทัพหน้า นำโยธาเดินกลาง
ทางใหญ่ ถึงพวกด่านมั่นเหนไม่เป้นไร เราเคยใช้เกรงกลัวไปทั่วคน ฯ ๖ คำ ๖๖

๑ บัดนั้นเดียวหุ่ยชาญไชยนายพล ฟังเจียมหนึ่งกล่าวคำจะนำพล จรดลเข้า
ลกเสียธานี ดวงจิตรช่วงคล้ายดวงวิเชียรรัตน์ พูลสวัสดิ์โปร่งเปรมเกษมศรี สั่ง
เจียมหนึ่งบริบทจัดโยธา จะยกไปธานีลกเสียพลัน ฯ ๔ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าเอาแก้วกล้ำตาเจียมหนึ่ง รับคำสั่งเดียวหุ่ยเพนสำคัญ ดามา
พลันจัดพลสกลไกร เอาทหารถ้วนนหาพนเศษ ถ้วนเรื่องเดชแก้วกล้ำไม่ปราไส พล
จ้าวเกาทัณฑ์ทวนธงไชย สำหรับไปทัพหน้านำทาง ฯ เจริญ ๔ คำ ๖๖

๑ บัดนั้น เดียวหุ่ยสนระคางอาจนาง ด้วยไวใจเจียมหนึ่งช่วยกันทาง ใน
ระหว่างด่านตำบลคงพันโยธา เร่งโยธาเข้ากระบวนจำนวนครบ ขันสินธพสนหมอง
ค่อยผ่อนไส ตาเจียมหนึ่งทัพหน้าให้คลาไคล เดียวหุ่ยเร่งพลไกรรีบตามจร ฯ เชิด
๔ คำ ๖๖

๑ ข้า ๑ มาจะกล่าวบทไป ถึงเล่าปีเศร้าใจสะทอนถอน อยู่ในด่าน
โปยสีกวนเรรวนร้อน จะกินนอนก็ไม่สุขเพนทุกขทน ใช้กวนแบ่งเชิญขงเบ้งรับมา
แต่คอยท่าสารระพิศบัดสน เดียวหุ่ยลอมไ้ไปไม่พ้น ต้องจำจนนิ่งอยู่ดูที่ ฯ ๔ คำ ๖๖

๑ ร่าย ๑ ครนรุ่งเช้าเห็นขุนนางนายทหาร มาสมาณสมัคพร้อมน้อมเกษ
หมายจะฟังสำเนาเค้าคะดี เล่าบั้งปลุกษาของตังพลัน ว่าขงเบ้งโยจึงข้าไม่มาถึง
เราคณิงรวนเรเหหัน จะตีหักกองทัพที่สำคัญ ช่วยกันพ้นออกไปเหมือนใจจง แล้ว
คอยบรรจบกับทัพขงเบ้ง จะได้เข้าลกเสียตามประสงค์ คิดจะนโป้นใจตกลง
ฤาของตังคิอ่านประการใด ฯ ๖ คำ ๖๖

๑ จบเล่ม ๑๓ สมุดไทย ๖

๑ เล่ม ๑๔ ยังพิมพ์ ต่อไป ๖

นำ ต้น
สามก๊ก คำ กลอน เล่ม ๑๔

๑ ตั้งแต่เตียวหยินรบกับเล่าปี่ ๆ ล้อมเมืองลกเสียไว้ จนเตียวหุยเข้าช่วย
เล่าปี่รบ แล้วเล่าปี่ประทานเกราะทองคำให้เจี้ยงหมั่นเป็นรางวัล จนงอหลัน
ลุ่มต้องเข้าด้วยเล่าปี่ แล้วจูหลงจับทหารจีนบกช่วยเตียวหุยรบจับงอได้ ไปจนถึง
ขงเบ้งคิดกลจับเตียวหยินได้ให้ฆ่าเสีย พอโต๊ะเอ็งยอมสาปภักดิ์เล่าปี่ได้
เมืองลกเสีย ๓๕

๑ บัติน เล่าของตั้งฟังว่าซุนไศรย จึงบอกกับเล่าปี่ทวงทีไว เรามิได้
ออกรบเตียวหยินเลย มันคงนึกว่ากลัวไว้อยู่ ไม่ตรวจุฑาทางตั้งมนเฉย พวกทหาร
เล่ากัณนอนผ่อนสะเบย จะละเลยนำที่อวดดีครั้น คำนวนจัดพลออกปล้นค่าย คงแตกพ่าย
วิ่งเล่นเป่นแม่นมั่น เราเลยไปลกเสียที่สำคัญ อย่างกลัวมันไม่เป่นไรเหนได้การ ๓๖
๖ คำ ๓๖

๑ เมื่อนั้นเล่าปี่นั่งฟังสาร แล้วตฤกตรองไปมาช้านาน สันรำคาญเห็นจริงก็
ตามใจ จึงส่งเล่าของตั้งประจจัต ทักณัฐศัพร้อมพลพลไพร่ กองอยู่เอยนรงหลัง
ระวังไภย เพราะจะไปลกเสียธานี ๓๗ คำ ๓๗

๑ บัติน เล่าของตั้งเร็วลามาจากที่ กับอยู่เอยนรงระจัตโยธี พร้อมเสร็จดี
คอยให้ตักได้เวลา ๓๘ เจรจา ๒ คำ ๓๘

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่ปรากฏด้วยศธา พอสามยามย่ำตึกนาฬิกา ก็ไคลคลาลงสู่
นำพระลาน เหน็บกระบี่ขมาส่งาสรี่ ส่งให้ยกโยธิตวยหาร เล่าของตั้งตัวประเสริฐ
เปิดทวาร บอกจากด่านตรงไปมิได้ช้า ๓๙ กราว ๔ คำ ๓๙

๑ ครั้นถึงขัณฑ์พลเข้าปล้นค่าย ตามที่หมายมุ่งมาทปราธนา ทะลวงแทงฟันฟาด
ด้วยศาสตรา พวกโยธาเตียวหยินแตกกระจาย ๔๐ เชิด ๒ คำ ๔๐

๑ บัตัน เตียวหยินหวาดไหวฤโทยาย ตื่นนอนแล้วสำเนียงตะเกียกตะกาย
ฉวยอาวุธมุ่งชนม้าพลัน เพราะมิได้รู้ตัวมันมันนอน ขับม้าต้อนโยจากลับหน้าหัน
คุมไม้ตีกองตั่งตรงเข้าฟัน พลอยเียนตีกระชนไล่คลุกคลี ฯ เชิต ๔ คำ ๖๖

๑ บัตัน เตียวหยินเสียท่ากล้าหนี ตรงไปทางลกเสียธานี เล่าปี่ชองต้อง
ไล่ตรงไป ฯ เชิต ๒ คำ ๖๖

๑ ครนถึเรียกให้เปิดทวารรา ทงโยธาหนีเข้าในเมืองไค้ ปิดประตูพร้อมพรัง
ตังใจ ขันรักษาเวียงไชยเป็นสำคัญ ฯ ๒ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่ชองตั่งแห่ชน ต้อนโยธาเข้าล้อมอ้อมพลัน จะหักโหมโรมรัน
เป็นสุดคิด ส่งอุยเียนของตั่งสองนาย คุมทหารเรียงรายหมายปิด ด้านตะวันออก
นันทิขิต เพราะตั่งจตรจะมีให้โคลคลา แต่ด่านเหนือด่านใต้ปล่อยให้ว่าง เป็น
หนทางออกบุรุษที่ท่า ตัวเล่าปี่เร่งรีบตรวจตรา จัดโยธาอุ่นวายุหลายกอง ล้อมด้าน
ตะวันตกเมืองลกเสีย ทหารเปลี่ยเหนื่อยมากก็ตราหมอง แต่เล่าปี่รู้ทำงานอง พุค
ปรองคองมิได้คุดัน ฯ เจริจา ๘ คำ ๖๖

๑ บัตัน เตียวหยินเคื่องขุนหนุหนัน ขันยืนอยู่หอรบครบครัน เหนเล่าปี่
ตัวขยันจัดโยธา ตังแต่เข้าจนเที่ยงแดดเปรี้ยงร้อน ไม่พักผ่อนกวตขันแน่นหนา ทหาร
เลวหน้าเมื่อยเหนื่อยล้า ดูทางท่าहतห่อ้อใจ เป็นท่วงที่ขงออกนอกนคร เข้าราญรอน
เล่าปี่ให้หนีได้ แล้วเรียกพวกโยธาลงมาไว ขาวเวียงไชยเกณฑ์ขนแทนแน่นัน ฯ
เจริญ ๖ คำ ๖๖

๑ พร้อมเสด็จโยธาซึ่งกล้าหาญ บังคับการให้ลุยต้องกบงอหลัน คุมโยธี
เข้ากระบวนถ้วนห้าพัน ออกประตูเหนือพลันทันที อันตัวเราจะออกทิศไค้ อ้อมไป
เร็วตะบึงถึงที่ ประจัญทักบ้ายเล่าปี่ ท่านวกไปต้อนตี่ของตั่งพลัน ทงสามคน
พร้อมใจมิได้ช้า ขันอาษาท่วงที่ขมขมัน ขับพลออกประตูพรังพุกกัน แล้วรีบเร่ง
พลขันธ์แยกทางไป ฯ กราว นอก ๖ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่ตรวจพลพลไพร่ เห็นพร้อมเสร็จได้ทำไม่เข้าใจ กรีบต้อน
พลไกรตีประดา ฯ เชิด ๒ คำ ๖๖

๑ บัณฑิตชาวบรูซอยู่รักษา ยิ่งเกาทัณฑ์ทั้งหินก้อนศิลา ระดมกันลงมาพร้อม
พลัน พวกทหารเล่าปี่ประจัญ ไม่ทานทนก้อนศิลากลับหน้าหัน ชาวบรูซหักไหมโรมรัน
เสียงสนั่นอองคะนึ่งไป ฯ เชิด ๔ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่แค้นขัดอัชฌาไศรย ขับทหารวกกลับทั้งทัพไชย ในทันใด
ประทัคลั่นเป็นสัญญาณ เห็นเตียวหยินขับพลเข้าขี่ เข้าต้อนตีตัดทางขวางหน้า ก็แฉ่งใจ
ควบขับอาชา เร่งโยธาบุกบันประจัญบาน ฯ เชิด ๔ คำ ๖๖

๑ บัณฑิต อยู่เฝ้าของต่งสองทหาร เห็นเล่าปี่เตียวหยินรอนราญ อ้ายเตียวหยิน
ตีต้อนเล่าปี่ไว้ ทั้งสองคนเคืองจิตรคิดแค้น ขับทหารเสียงแปรนไม่ปราศ ตีม้าจะไป
ช่วยให้ทันใจ ในทันใดจ้องหล่นลุยต้องมา สกิดทางขวางหน้าสองทหาร เข้าวรอนราญ
โรมรันประจัญท่า อยู่เฝ้ากับอาเหลาเล่าตา ไม่รู้ราแวงพันประจัญบาน ๑ เชิด
๖ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่ผู้บัญชาทหาร กับเตียวหยินคลคลุกรุกราน จะประมาณ
เพลงอาวุธยุทธนา สืบเพลงมุ่งหมายเห่กายย้อย ทหารย้อยยับเปลี่ยเสียท่า ชักม้า
เล็งเข้ากรอกรมคา เปนชอกผาทางน้อยหนีไป ฯ เชิด ๔ คำ ๖๖

๑ บัณฑิต เตียวหยินเร่งทหารสนั่นไหว ยิ่งหนุนเนื่องกันมาไม่เข้าใจ ตาม
เล่าปี่ว่องไวทันที ฯ เชิด ๒ คำ ๖๖

๑ บัณฑิต เตียวหยินฤทธิไกรชาญไชยศรี ขับกัณฐ์เร็วรบเร่งโยธา จวนจะถึง
ธานีลกเสียแล้ว เห็นผดุงพิฆะจายคล้ายหมอก ปลิวกลับกลอกไม่สว่างกระจ่างแล้ว
นึกว่าทัพเรือลงเราพังแล้ว ขับม้าแนวตรงไปมิได้ช้า สำคัญว่าจุหลงนั้นชนรบ ตีตลบ
ลกเสียปลกเปลี่ยท่า เร่งต้อนพวกพลโยธา ดันทัพหน้าเสียมหงันไปทันที ฯ เชิด ๖ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่มัวหมองไม่ผ่องศรี อ้ายเตียวหยินโล่รุกคลุกคลี ขับภาชีหนี
อ่อนไม่ผ่องพัก ได้ยินเสียงให้ประดังมาข้างหน้า แทบโสกาถึงวัดกตบออัก จึ่งร้องว่า
เทวดาอารักษ์ จะแก้แค้นหักคอเราในคราวนี้ ไม่ให้ตั้งตนได้ฤๅไรหนอ ต้องจอนหง่อ

บัลโลไปแปดปี พอเหลียวเหินเตียวหุยภาชี นำโยธิตตรงมาไม่เข้าใจ จึงร้องว่าอาต
ช่วยพี่ช่วย แพบจะม้วยแปดปีหนี่ไม่ไหว อ้ายเตียวหุยินมาข้างหลังทงพลโกร ตะลุยได้
เจียนจะทันมันคง ฯ ๘ คำ ๖๖

๑ บัติน เตียวหุยว่าอย่ากลัวอวโตะหลง ก็ชักม้าเข้าไปเหมือนใจจง สกัตตรง
เตียวหุยินทันที ฯ ๒ คำ

๑ บัติน เตียวหุยินแค้นขุนโจหมื่นจี้ เหินเตียวหุยขวางหน้าภาชี เอามือช
ร้องว่าคำพลัน มึงถ่อตัวว่ามฤตธา วันนูกูจะมาให้อาสัญ อ้ายชาติไพร่ใจมุกุครัน
มึงจะกนกรคำไว้ว่าไร เล่าปี่นายมึงเป็นคนพาล ทำหักหาญยกพลพลไพร่ จะเข้าชิง
อาณาเขตด้วยเหตุใด ฤทธิใจว่าจะมีบุญญา ฯ ๖ คำ

๑ บัติน เตียวหุยได้ฟังเตียวหุยินว่า ยิ่งแค้นขบเกล็ดแสนแน่นอร่า ตอบวาจา
ไปพลันทันที อันนายกูผู้ใจซื่อตรง คัดตรง ๆ ผ่องแผ้วเหมือนแก้วศรี กับเล่าเจียงนงก็ใคร
หาไหนมี นับว่าพี่น้องแน่นแฟ้นเดียวกัน ซึ่งนายกูพาซื่อตรง โดยมั่นคงฉันทาติมันมัน
คราวขุนทวนขอแรงครวณหวังคำสัญญาไม่ขาดมิตร ใช้ให้คนถือของสารา
ถึงเล่าเจียงโดยอุสาคู่ตึงจิตร ขอโยธากับสะเปียงเฉยชีวิต เพราะขัดสนคนคิดคราวจน
พวกมึงยุยงให้หลงโกรธ นายมึงโฉดเขี้ยวขัดสนเสียมิได้ให้ทหารสัพคน
เลือกแต่คนคร่ำคร่าชะรารวน กับเข้าสารหม่นถึงมาหวังให้ กุจำไถนก็มาก็น่าสรวล
อ้ายชาติไพร่ทำให้แปรปรวน แล้วยังควรมีหน้ามามากัน ๑๒ คำ ๖๖

๑ บัติน เตียวหุยินเคืองขุนโจหมื่นจี้ จึงขหน้ำว่าอย่ากลัวคราวนนี้ กู
ทันทั้งสนไม่กินใจ ระเบิดขบม้าเข้าถาโถม จ้วงกระโจมบันบุกรุกไล่ เตียวหุยขัดป้อง
ว่องไว เสียงสนั่นหวนไหวยุทธนา ฯ ๔ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เจียมหงันจตุกยาศา ขั้ทหารหนุนแน่นเนื่องมา เหินเตียวหุย
ชักม้าอลวล รบกับเตียวหุยินต่างทีมแทง ตีมาแข่งเข้าใกล้ไม่ถอย ช่วยเตียวหุยคลุกคลี
ตีประจัญ เตียวหุยินเหลือทนก็หนีไป เจียมหงันเตียวหุยเหินได้ที ขั้ภาชีวิ่งลุย
ตลุยได้ เตียวหุยินเข้าบุรุษันโต ปิดทวารว่องไวเร็วพลัน ให้ทหารที่รักษาน้ำที่
ยิงเกาทัณฑ์ทั่วทั้งขั้หมัน โดยต่อแย่งรับรองป้องกัน พลวันเสียงอึงคะนึงไป ฯ

๑ บัตันน เจียมหงันเตียวหุยหุตุได้ เอาทวนปัดลูกเกาทัณฑ์หวนใจ เข้าไม่ได้
รับกลับมานับพลัน ฯ เชิด ๒ คำ ๓๖

๑ ครงนิน จังค่านับเล่าปี ลงจากภาซังเจียมหงัน บอกว่าอาจารย์ชกหลงนิน
พร้อมทั้งพลชั้นธยาตรา ยกทัพเรือดองแม่น้ำกิงตัง ขงเบ้งส่งน้องน้อยมาคอยท่า กลับได้
ความชอบใหญ่ไม่ช้า ก่อนหน้าขงเบ้งเหนง่กักรัน ฯ ๔ คำ ๓๖

๑ เมอนัน เล่าปีปรีเปรมเกษมสันต์ จึงกล่าวว่าขอไปใจมาไวพลัน ช่วยพิทักษ์
หาไม่ต้องม้วยมรณ แต่ส่งไสยมรคานักหนาน้อง ตำนหลายช่องหลายตำบพลสดอน
เป็นขอกห้วยธารเขาซ้อน หนทางจรแสนยากลำบากครัน เหตุไฉนล่วงลัดตัดมา
เหมือนทิวาสแสงแกล้งสรร ย่นมรรคาแล้วน่าสำคัญ จึงเร่งพลฉุดฟไม่มีไผ่
๖ คำ ๓๖

๑ บัตันน เตียวหุยฟังว่าอัสมาไศรย บอกเล่าปีเร็วพลันทันใด ทางนไซ
ขันขันสำคัญนัก ตำนมนมัสสบตำบลเศษ อาณาเขตรัดเข็นเหนประจักษ์ ได้ผู้เฒ่า
เข้าสาพิภักดิ์ เพราะร่วมรักร่วมใจเป็นไมตรี ท่านนำทางกำกับกองทัพหน้า ตำนรักษา
เขตรคั่นอนันต์ที่ ย่อมเกรงกลัวอาญาเล่าต่าน ท่านกดขี่แข็งให้แจ้งการ มันจึงเปิด
ให้ข้ายาตราพล จรดลพร้อมพรทงทหาร สะดวกเดินมิได้ล่าอยู่ช้านาน ขอประทาน
ความชอบโต้ตอบแทน กับเล่าเหล่านามภักซ้อเจียมหงัน กำลังนินสูคนได้นับแสน
แล้วเล่าความฉวนฉวนเมื่อตั้นแดน ของเจียมหงันต้องแค้นแล้วยอมกาย ๑๐ คำ ๓๖

๑ เมอนัน เล่าปีแสนนิยมสมหมาย ได้ฟังคำเตียวหุยผู้น้องชาย อธิบายความ
จริงทุกสิ่งอัน จึงว่ากับเจียมหงันทันใด เราขอไปใจผู้เฒ่าคราวค้ำขัน มีเมตตาน้องข้า
พารัจฉิ พระคุณนินอยู่กับข้าชั่วฟ้าดิน แล้วถอดเกราะทองคำประจำกาย โดยมาท
หมายมุ่งมั่นไม่ผันผิน ให้เจียมหงันขึ้นตาสันราคิน นิยมยินดีใจไม่เสียตาย แล้วชวน
กันขนม้าตรวจตราพล ต้อนพลไล่คลคลาหมายมาค่าย ที่แตกหนีก็มาหานาย ไม่กระเจาย
พร้อมหน้ารับคลไคล เชิด ๘ คำ ๓๖

๑ ครั้นถึงจันทองเกศ ^๕ พระเล้าปัดของหมองไหม้ ^๖ ค้วย่อยเย็นของต่งหายไป
 ไฉนไม่แจ้งกะตี ^๕ จึงถามความตามดวงสงกา ^๖ อยู่เย็นกับเล่าตาล่าหนี ^๕ ไปทางไหนเมื่อเรารวี
 ใครรู้เรื่องถ้วนถังบอกพลัน ^๕ ๕ คำ ^๖ ๖

๑ บัณฑิต ^๕ ทหารเปนนายหมวดกวตั้น ^๖ ได้ยินเล่าปี่ถามตามสำคัญ ^๕ ก็คุกเข่า
 อภิวันท์ทันทิ ^๕ บอกว่าเมื่อท่านแตกย่อยยับ ^๖ เหนือกองทัพเล่ากู่กับง้อ ^๕ ขาออกมาตัด
 ตอนต้นตี ^๕ เปนสองกองโยธีรวมราญรอน ^๖ อยู่เย็นของต่งเหลือกำลัง ^๕ ก็กลับหลังหนี
 หนักไม่พัดผ่อน ^๕ ไปทางทิศตะวันออกยกยอขึ้น ^๖ ไม่เห็นกลับบทจรมาทางนี้ ^๕ ๖ คำ ^๖ ๖

๑ บัณฑิต ^๕ เตียวหุยขุนของหมองศรี ^๖ ได้ฟังว่าของต่งเลียด ^๕ อ้ายง้อเล่ากู่
 ไล่ไป ^๕ จึงบอกเล่าปี่พี่ชาย ^๖ ต้องมาททหมายตามช่วยให้จงได้ ^๕ อ้ายสองคนมันจะกำเริบใจ
 ท่านยกไปทางขวาย่าข้าการ ^๕ ข้าจะไปทางซ้ายรุกไล่รบ ^๖ ตีกระทบตะลุมบอนต้อนทหาร
 ให้มันอยู่หว่างกลางค้ำกันตาร ^๕ คงเสร็จการจับได้เหมือนใจจง ^๖ ๖ คำ ^๖ ๖

๑ เมื่อนั้น ^๕ เล่าปี่ได้ห้ามตามประสงค์ ^๖ ก็จัดแจงทหารชาญณรงค์ ^๕ โดยจำนง
 พร้อมเสร็จสำเร็จการ ^๕ แบ่งออกเป็นสองกองว่องไว ^๖ กองหนึ่งให้เตียวหุยคุมทวยทหาร
 ราบหลังมิไฉนมิได้นาน ^๕ โห้สะท้านยกแยกทางจร ^๖ ๖ คำ ^๖ ๖

๑ บัณฑิต ^๕ ง้อเล่ากู่ชาญสมร ^๖ ได้ยินเสียงเท้าม้าพลากร ^๕ สะท้านสะท้าน
 เอื้องคณิงมา ^๕ ก็ตกใจละได้เล่าของต่ง ^๖ ชักม้าวงกลับหลังด้วยกัษา ^๕ ต้อนโยธีรับตี
 อาษา ^๕ เข้าพาราปิดบานทวารพลัน ^๖ ๖ คำ ^๖ ๖

๖ บัณฑิต ^๕ ลุยตองสองทงจอหลัน ^๖ ขับม้าไม่อยู่เย็นของต่งทัน ^๕ ก็รีบเข้าบุกบัน
 ประจัญบาน ^๕ อยู่เย็นของต่งจวนตัว ^๖ มิได้กลัวศัฏฐากกล้าหาญ ^๕ ชักม้ากลับรบต้านทาน
 ต่างรอนราญสัตนรณรงค์ ^๕ ๖ คำ ^๖ ๖

๑ เมื่อนั้น ^๕ เล่าปี่แลเขม้นเหนง ^๖ ปลิวตลบพุ่งกระจายพี่ชายคง ^๕ ขับโยธาเรียบตรง
 เข้าไป ^๕ เหนื่อยอยู่เย็นของต่งโรมรัน ^๖ กัษจอหลันลุยตองเหิงนองไหล ^๕ ชักกระบี่แลวตี

มโนไมย ขั้วพวกพลสกลไกรเข้รวี ช่วยอุยเย็นสองตั่งประจจจิตร กระชั้นขั้วมิ
ได้ท้อถอยหนี เสี่ยงเท้าม้าเสี่ยงโห่เป็นโกลี ก็คลุกคลีครั้นครั้นประจัญบาน ฯ เขต ๖ คำ ฑะ

๑ บัณฑิต^๕ เตียวหุยฤทธิ์ไกรใจหาญ ยกโยธมาชัยเหนได้การ พบสองตั่ง
รอนราญกับไพร่ ขั้วพหลเข้าไประสัดกัณฑ์ ต้นทางตัดต้อนไว้มิให้หนี ตัวเตียวหุย
ค้อยขยับขั้วภาชี เข้รวีลุยต้องโดยว่องไว ฯ เขต ๔ คำ ฑะ

๑ บัณฑิต^๕ ลุยต้องงอหลันไม่หวนไหว ก็ตกอยู่หว่างกลางหมางใจ ทงสองทัพ
ล้อมไว้แทบวายปราณ หังอาวุธลงจากหลั่มม้า วังเข้าหาเล่าปี่ไม่มีหาญ น้อมคำนับ
สวระภาพกราบกราน ขอประทานโทษอาอย่ามาตี ซึ่งผิดพลมาแต่หลังจรงระ ใ้ตัวข้า
ทำให้ต้องหมองศรี เพราะเขาให้มาราวี ต่งแต่นขอเป็นข้าฝ่าละออง ฯ ๖ คำ ฑะ

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่^๕ ส่นระคายคลายหมอง ตอบงอหลันลุยต้องตามทำนอง มา
ปรองดองยอมสมัคภักดี ก็ตามใจจะเอาไว้เป็นทหาร ได้ช่วยการโยธาสง่าศรี แล้วเหลียว
หลั่มมาสั่งพวกโยธี ให้ตั้งค่ายล้อมบู่ทันใด ฝ่ายด้านตะวันออกจกจกขบั่น ตีลกเสี้ยน
สำคัญการใหญ่ ต้องเอาให้แตกพลันทันใจ จงเร็วไวอย่าช้าพลากร ฯ เจรจา ๖ คำ ฑะ

๑ บัณฑิต^๕ เตียวหยินเห่าหาญชาญสมร อยู่ในเมืองสนสุขเป็นทุกขร้อน ด้วย
กองทัพขั้วขันลั่มไว้ แล้วรู้ว่างอหลันลุยต้อง ผิดทำนองออกหากกลาไถล
ยอมเข้าด้วยเล่าปี่ยินดีใจ เตียวหยินหนักฤไทยปฤษากัน กับเล่าซุนงอตามมีเรื่อง
ที่ขุ่นเคืองคับแญเป็นมหันต์ เราต้องมีสารอาอย่าช้าพลัน ถึงเล่าเจียงให้ทันท่วงที
แล้วเราจัดกองทัพสรรพอาวุธ ออกยกยุทธ์เฉยดล้าทำหนี มาทางเหนือหลีกหลบเสียด
ทำนองออออกไปข่มประชุมพล คอยสัดกัณฑ์ต้อนเล่าปี่ กระโจมตีให้แตกกันสับสน
อย่าให้ทันพร้อมพรังตงตน ก็ปะนแตกพ่ายกระจายจร ฯ ๑๐ คำ ฑะ

๑ บัณฑิต^๕ งอเล่าซุนสโมสร รั้วว่าฮ้อลอปฤษาเหนถาวร เราตัดต้อนเล่าปี่
คงแตกไป ฯ เจรจา ๒ คำ ฑะ

๑ บัณฑิต^๕ เตียวหยินยอมย่องส่องใส เพราะความเหน็ดพร้อมปรานอมใจ^๕ ตัง
ฤไทยเขียนสารใส่ซองพลัน เสร็จประสงคขึ้นส่งให้ทหาร จงนำสารจรลีข่มขื่น ไป
ถวายเล่าเจียงเสถียร^๕ ธิปไตย^๕ให้ทันทั่วพิภพ ๖ เจริญ ๔ คำ ๖๖

๑ ส่งเสร็จจงมาจัดโยธา^๕ ล้วนตัวดีเลือกแล้วแก้วกล้า แบ่งสองกองถือฉนวนสาตรา
กองหนึ่งขออาพาพร้อมอาวุธ ให้ง้อคุมไปชุมประชุมพล ก็สับสนเร่งกันอุตตลุ^๕ ดูที่ท่า
อาจองยงยุทธ์ ฤทธิรุตแก้วกล้าออกหาฟัน กองเตียวหยินจะไปทำร้าย พอเสร็จจัดสอง
กองกวตบัน^๕ ง้อเตียวหยินยอมพลัน^๕ ก็ชวนกันขนม้ายาตราพล เป็ดประตูออกไปมิได้เข้า
โห้สามลาแยกระยะพวกพหล กองหนึ่งชุมกองหนึ่งหมายไปประจัญ ้องอาจตนเร่งรีบ
บพจร ๖ กราวนอก ๘ คำ ๖๖

๑ บัณฑิต^๕ เตียวหุยหัวหาญชาญสมร เหนเตียวหยินยกทัพขบนิกร ออกนคร
ตรงมาจระวี ก็จัดแจงแต่งกายใส่เกราะ เหนมนเหมาะแน่นหนาสง่าศรี มือถือทวน
เร็วราชนา^๕ ขบโยธาออกค่ายจะไปรอน ๖ กราวนอก ๔ คำ ๖๖

๑ ครนถึรายขวานำกระดาน พร้อมทหารไล่ที่ดาบธนูสร เป็นลำดับเรียบท่า
พลากร โบกธงต้อนเป็นสัญญาณเข้ารวี พลเตียวหยินไม่ย่อต่อรบ ตีตลบมิได้ทอดยหนี
สองโยธาบันบุกคลุกคลี ตีต่อตีแทงฟันประจัญบาญ ๖ เชิด ๔ คำ ๖๖

๑ บัณฑิต^๕ เตียวหยินเห็นพวกทวยหาร ทั้งสองกองเข้าบุกรุกราน เกรงซ้ำการ
ไม่ทันทั่วที่ เร่งขับม้าออกหน้าพลากร กล่าวสุนทรให้เตียวหุยหมองศรี เอี้ยอ้ายเก้า
จะมากำทำท่าที่ มึงไม่เกรงขี้จะวายปราณ ฤาอย่างไรเร่งให้ไหวเสียดีกว่า จะเมตตา
ไม่ขัดขัดประหัดประหาร อ้ายหน้าดำดำโตโง่สันดาน จะต่อต้านก็คงม้วยมรณา อันเล่าปี
พมึงทะเล้งเสือก ขาดิเย็บเกือกสด ๆ ตึงยศลา คบขงเบ้งเขยวหนงหวงตำรา ดูฤกษ
ยามตามปัญญาที่บ่าบอ กับทงมึงอึดอื้อไบ้ต้อบะ อักกวนอุวิสาสะพร้อมใจหนอ จะ
ตึงตัวเปใหญ่เจียวใจคอ ไม่ตฤกเหน่นเข่นย้อบ้อเขียงกัน ๖ ๑๐ คำ ๖๖

๑ บัณฑิต^๕ เตียวหุยเคื่องขุนุนหัน หวังจะตอบเล่าก็ขัดต้องกัดฟัน มือเท้าสั่น
ขับม้าเงือง่าทวน ตรงเข้าไปที่มแท่งต่อแยงยุทธ์ อุตตลุโรมรันผันผวน เตียวหยิน
บัดเห็นเหวระวน ตามกระบวนเพลงอาวุธยุทธาน ๖ เชิด ๔ คำ ๖๖

๑ บัดนั้น เดียวหิณฤทธิไกรใจกล้า เร่งรับรองบ่องปัดไปมา สิบสองเพลง
 สตราครบครัน จะหาพิชังจับตักขบของ เดียวหุยก่ลองอาวุธสุดขยัน ทำเสียท่า
 ชักมาหนีพลัน เดียวหุยนันไต่ทคลุกคลีตาม ฯ เชิด ๔ คำ ๖

๑ งอห้าวหาญชาญสาม ชั่งตวงชื้อโยธาพยายาม เหนเดียวหุยติดตามเตียมหิณ
 มา ครั้นเลยไปไต่พิจุดประทัด สัญญานัดพลนิกายทั้งชายขวา โห่สนั่นห้วนไหว
 เปนโกลาออกต้อนตีโยธาเดียวหุยพลัน ฯ เชิด ๔ คำ ๖

๑ บัดนั้น เดียวหิณพั้งเสียงสำเนียงฉั่น กรู่วางออออกโรมรัน เข้าทางกัน
 ต้นทางเหนืออย่างนัต สมคะเนไต่พิจิตใจ วกกลับหลังต้อนไพร่เร่งกันรู้สัว เข้า
 โถมแทงเบียดเสียดเยียดยัด ก้าวสัดพร้อมจริงยิงเกาทัณฑ์ ฯ เชิด ๔ คำ ๖

๑ บัดนั้น เดียวหุยพลพลันธิดี ตกออยู่หว่างโยธที่ฉกรรจ์ ลูกเกาทัณฑ์ยิงมา
 มากมาย เหลือกำลังที่จะแหกออก ก็ชักม้ากลับกลอกมาทหมาย เอาทวนปัดลูกเกาทัณฑ์
 ๕ กนกาย เข้าด้านไหนแทงกระจายทันที แล้วหนุนแน่นเนื่องมาโกลาหน เวียนสับสนอยู่
 ในกลางหว่างที่ จำใจจะจاربต่อตี กับไพร่ไม่ลดลากัน ฯ เชิด ๖ คำ ๖

๑ บัดนั้น เดียวจุหลงชาญไชยใจมหันต์ ยกทัพเรือเร็วตะบึงถึงพลัน พร้อม
 ขงเบ้งตัวสำคัญขนานวา หงกณัฐศิวาสตราโยธอาหาร เคยรอนราณมีไชยใจกล้า
 เดียวจุหลงขนขาอาชา ส่งขงเบ้งมาให้เล่าปี่พลัน เพราะรู้ว่าเดียวหุยกโยธี เข้ารวี
 เดียวหิณกนกพรัน รับขับพลขับม้าพลัน ตามเดียวหุยหมายทันทั่วทั้งที่ ฯ กราว ๖ คำ ๖

๑ ครั้นถึงเหนพลสถลไกร วังวุ่นไขว่แทงฟันสนันมี ล้อมเดียวหุยรณรุกคลุกคลี
 จุหลงเร่งโยธีตีพลัน แหกกองงอหนี่กระจาย ขับม้าหมายมุ่งใจไม่ไหวหวั่น เข้ารบ
 กับงอทั่วทั้งที่ทัน พลวันขวักไขว่ไปมา ฯ เชิด ๔ คำ ๖

๑ บัดนั้น เดียวหุยฤทธิไกรใจกล้า เหน่จุหลงนัยกโยธา หักโหมเข้ามา
 กัดใจ ๕ รับรุกรบเดียวหิณทิมแทง กำลังแรงแก่วกล้าไม่ปราไส เดียวหิณเสียที
 ๕ หนีไกล พร้อมทั้งพลไพร่เข้าธานี ฯ เชิด ๔ คำ ๖

๑ บัตนิน เตียวจูลงต๋านต๋อบังอ้อ ต่างปัดต่างปัดคล้องที่ ต่างตีต่างแทง
ไม่ถูกกัน ง้อเหนผลเตียวหิมพ่าย ก็ใจหายชกม้ากลับหน้าหัน เตียวจูลงเลียวลัด
สลัดหัน ค้าอาวุธฟาดฟันตักภาชี จูลงโศกตลงจากหลังม้า วังผวาจับไต้อย่างอ้อ
พวกโยธีเหนนายเสียที่ พากันหนีบ้านครตัวร้อนใจ ๖ เชิด ๖ คำ ๖๖

๑ บัตนิน เตียวหุยแก้วกล้อข้ามาไศรย กวดเตียวหิณไม่ทันมันหนีไป ก็
ชกมึงมโนโมยกลับมา คำนับเตียวจูลงประจจจิตร มาช่วยกิจข้าสนทุกขา ท่านขงเบ้ง
อยู่ไหนโยจิงข้า อาเฮียมาถึงก่อนสนร้อนใจ ๖ ๔ คำ ๖๖

๑ บัตนิน เตียวจูลงขแจงแอลงไป ว่าขงเบ้งอาจารย์ชาญไชย ก็คลาไคล
มาถึงพร้อมกัน เตียวโนอยู่ในค่ายกับเล่าปี่ ปฤกษาข้อคดีขงกวดขัน ขวนเตียวหุย
เล็กกลับฉบับพลัน คุมงออจจรจัดทงโยธา ๖ เชิด ๔ คำ ๖๖

๑ ครนดงจก้านบอาจารย์ สองทหารแสนโสมนัส เตียวหุยเล่าความต่งแต่มา
ตีพาราปากันได้อุ่นใจ เอาเงียมหงั้นนำทางเปนกองนำ จิงไคลคลาเร็วดีสะดวงได้ ทุก
ด้านทางเกรงกลัวทั่วไป พันโยโยนา ๖ สาระพรรณ ๖ ๔ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งปรีเปรมเกษมสันต์ พังเตียวหุยกล่าวคำเปนสำคัญ หั่วเราะ
พลันบอกเล่าปี่ว่าคินัก อันเตียวหุยคุต้อถอล่า ไม่รู้ว่าเงื่อนเค้าเบาหนัก ประเดียน
คิดถูกข้านกรัก ไม่หาญหักเอาแต่ได้ราชการ ๖ เจาจา ๔ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่ผู้ปรีชาหาญ ครนไต่ฟังพนาของอาจารย์ ชมเตียวหุยก็
สำราญในฤดี แล้วเหลียวหน้ามาพบจูลง เดินประจจเคลียคลอจุงอ้อ ทงสองแขน
แน่นมัตตามโทษมี พอนงทแล้วจิงถามเนอความพลัน ว่าตัวเปนฆ่าศึกซึ่งอีกกล้า เรา
จับมาอยู่เื่อมมอมนัน จะยอมตัวสามพิภักตสมัคพลัน ฤคิตฉันไต่เจ้าจิงแจจการณ ๖
๖ คำ ๖๖

๑ บัตนิน ง้ออกมหนาสนกล่าหาญ ประจกายขนค่านับมิได้นาน จิงโปรด
ปธานข้อพล่งแต่หลังนิน จะขออยู่เปนข้าฝ่าพระบาท คอยจับราชกิจเกอการกวดขัน อยู่
ข้างฝ่ายนายทหารชาญณกรจ ๖ ขอทรงธรรมจิงทราบพระบาท ๖ ๔ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่ฟังคำข่งร่ำว่า ดวงฤกษ์สมเพชเวทนา กัดมาแก้มัดทันใด
ฯ เจริจา ๒ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งมปัญญาซัดไสรย ถามจ้อตามแหงนอยากแจ้งใจ ว่าที่
ในโลกเสียธานี ใครเป็นผู้ว่าการสิทธิ์ขาด มีอำนาจอยู่ครองบุรีศรี อึกทหารที่ชำนาญ
การโยธี คือใครมีฝีมือเอกองค์ ๖ ๔ คำ ๖๖

๑ บัดนั้น จอฬงถามความประสงค์ จึ่งบอกกับขงเบ้งแต่โดยตรง ผู้ซึ่งคง
รักษาในธานี เล่าซุนบุตรเก่าของเล่าเจียง ไม่หลบเลี่ยงรักษามุรุษี ทหารเอกเสฉวน
ตัวดี มาอยู่ที่ลกเสียสองคน คือเล่าก๊วยเตียวหิมินแก่ลัวกล่า ช่วยรักษาอาณาเขตดุ
เหตุผล มีฝีมือกาชาขายเป็นนายพล บังอาจตนถือตัวไม่กลัวใคร เสฉวนลกเสียสองบุร
มีสองคนเท่านั้นทหารใหญ่ นอกจากนั้นผันแปรแซไซ เถลไถลผิดเค้าวไม้อาการ ๖
๔ คำ ๖๖

๑ ขงเบ้งผู้ปฤชาหาญ ได้ฟังข่งถ้อยคำแสนสำราญ สันรำคาญตกใจใครอยู่ไปมา
พอคำลงจันทร์แจ่มแสงสว่าง อยากรู้ทางจรลมหทา ขันรณน้อยถือพัดทางปลา คนลาก
พาเล็ดลอดเที่ยวสอดดู ๖ เสมอ ๔ คำ ๖๖

๑ ครั้นถึงสะพานกิมหงันเกี่ยวไป เห็นป่าไต่ต้นอ้อเอ็กอู่ โกลสะพานฟากโน้น
พันคู่ สมคิถุคราวนเป้นที่จริง จะจับตัวเตียวหิมินให้ได้ มั่นถือใจถือศักดิ์ตากล้าหยั่ง
ขงเบ้งนั่งคิดจิตรประวิง ดูดาวพลางมิได้กริ่งในกลการ พระพายพัดเย็นเรื่อยรณเฉยช้า
โปร่งปัญญาปริเปรมเกษมสานต์ สำเร็จกิจคิดไว้มิได้นาน ให้กลัรบรถคันสถานทันที่
๖ เสมอ ๖ คำ ๖๖

๑ ครั้นถึงค่ายไต่อรุณรุ่งเรือ ทหารเสือพร้อมพรังคงที่ คอยฟังคำฟังเค้าวเล้า
ท่านขงเบ้งนั่งเฝ้าพร้อมกัน จึ่งสั่งให้หุยเอียนกับฮองต่ง เร่งจัดแจงจัดตั้งจกควขัน
ไปขุมที่ป่าอ้อโรมัน สะกิดกันเตียวหิมินคอยทมิแทง อึกเตียวหุยกองหนึ่งเร่งไป คอย
อยู่ไกลปลายทางห่างตำแหน่ง เพราะตัวท่านเลิศล้ากำลังแรง สองข้อแบงคอยจับเตียวหิม
พลัน แลวกส่งจุหลงอีกกองหนึ่ง ยกไปถึงต้นสะพานการมหันต์ เข้าแอบขุมซ่อน

ประจำคู้สำคัญ ตัวเรานันฟ้อเตียวหิมข้มไป ท่านจงออกร้อสะพานกันสะกัต คอย
ขจัดพลเตียวหิมให้ตักโซย ส่งเล่าปี่เยี่ยมหงั้นนครไถ่ ทั้งพวกพลไกรแอบให้ตี
สองฟากทางไกลพันต้นสะพาน จะประมาณวัดเส้นยี่สิบสี่ แม้นพบเตียวหิมมาเร่งรวี
ทำตามสั่งขานทุกประการ ๖ ๑๒ คำ ๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่พร้อมทั้งนายทหาร รับคำสั่งขงเบ้งอาจารย์ มาจัดการรับเร่ง
โยธา ๖ เจริจา ๒ คำ ๖

๑ ครนพร้อมเสด็จสถองพลากร เน้นสลอนฉ้วนเหล่าอาษา ออกจากค่ายทันใด
มิได้ช้า ก็ยกแยกมรคาต่างไป ๖ กราวนอก ๒ คำ ๖

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งเชี่ยวชาญอาจารย์ใหญ่ ทำแต่งตัวขอมข้อไขใจ ตามกล
ในซึ่งประดิษคิการ ถือบัดขนนกน้อยขาดร้อยหรือ สันกำก้อท่วงทีไม่มีหาญ ขน
รณน้อยว่องไวมิได้นาน ให้ทหารลากพาคลาไกล ๖ เสมอ ๖

๑ ครนตรงทวารธานี ห่วงวิธี่ไม่สู้จะไกลใกล้ พอลเลเห็นจำขัตสันคิใจ
ขงเบ้งใส่กล่ข้าทำตรวจตรา มองดูโน้นดูนี้พันทาง ที่ระคางระวังไภยไว้ท่า เหลียว
วอกแวกขวกไขว้ไปมา แสร้งปลูกษาคณลากรพลัน ๖ เจริจา ๔ คำ ๖

๑ บัดนั้น เตียวหิมนายพลคนขยัน ยืนอยู่บนหอรบครบครัน พร้อมทหาร
บ้องกันเรียงราย ได้แลเห็นคนรณน้อยคนค้อยลาก ประหลาดหลากไครหนอมามาหมาย
ตรวดเค้าเงื่อนเนียนแนบแบบคาย จะปองร้ายคิกันทำฉนใด อ้ายคนนพวกเล่าปี่นั้นคง
มองดูตรงแม่นยาก็จำได้ คือขงเบ้งเจี้ยนมีไขไคร เขาภาว่าปัญญาไวเป็นอาจารย์
อาจจะรู้ส่าระพัดไม่ขัดข้อง ดูทำนองเหมือนบ้าไม่กล้าหาญ ระวังตัวกลัวชี้วาวายปราณ
คล้ายคนโง่ขทานในท่วงที จะออกไปไล่จับเอาตัวมา มัดเข่นฆ่าให้ทำลายกลาย
แปดผี ลงจากหอรบพลันทันที ขึ้นภาษีเรียกโยธามาพร้อมพลัน เป็ดทวารสองบาน
ออกไป ก็ขับไพร่แยกย้ายกวตั้น ตัวเตียวหิมข้มมาหมายสำคัญ ได้ขงเบ้งจะให้ทัน
ท่วงที ๖ เชิด ๑๒ คำ ๖

๑ เมื่อนั้น ชกหลงอาจารย์ชาญไชยศรี เห็นเตียวหิมมาแต่ไกลไว้ที โดดจากรถ
วิ่งหนีชนสะพาน เตียวหิมขับพลข้ามตาม พยายามหมายใจจะประหาร ท่านขงเบ้ง
วิ่งลงมขมา พลก็พล่านไล่กระชั้นชิดมา ฯ เชิด ๔ คำ ๖๖ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่เจิมหนังเหนียวได้ท่า รีบออกสะกดกัณมรคา ขับโยธาเข้าบุก
คลุกคลี ฯ เชิด ๒ คำ ๖๖ ๖๖

๑ บัตินั้น เตียวหิมหวาดหวั่นขวัญหนี ก็รู้ว่าขงเบ้งเก่งดี เราเสียทีถูกกล
ต้องจนการ จะรบรอไม่ทันรู้พสุสะพร่ง ขับโยธาถอยหลังหัวสถาน จะข้ามคูก็ไม่
มีสะพาน ไม่กระดานเหินหายร้องไห้อหะ พวกพลคงบ้างพลงพลตกน้ำ ก็เลยดำดิ่ง
จมไม่มปะ ที่ชนได้มเชอะโคลนเลอะละ วิ่งวนคละเหี้ยบก้นแทบลไไล ฯ
เจรจา ๖ คำ ๖๖ ๖๖

๑ บัตินั้น เตียวจูลงเขี้ยวขานูทหารใหญ่ รอสสะพานแล้วเข้าซุ่มอยู่พุ่มไม้
เห็นเตียวหิมขับไพร่กลับมา ข้ามไม่ได้สับสนเวียนวนวน ชุลมุนขวักไขว่เหนียวได้ท่า
ขับโยธิต่อไม่รอรา พินาฏฆ่าพลเตียวหิมยับปล้น ฯ เชิด ๔ คำ ๖๖ ๖๖

๑ บัตินั้น เตียวหิมตกใจไหวหวั่น จะสู้รบไม่สนต้อตอกตัน กลับหน้าหันไป
ข้างใต้ไล่พลจร หมายจะลัดป่าอ้อเดินต่อไป ต่างว่องไววิ่งคละแลสลอน มั่นป่วนป่วน
แตกกระบวนนิกร โดยรีบร้อนขวักไขว่หนีโอบพาล ฯ เชิด ๔ คำ ๖๖ ๖๖

๑ บัตินั้น อยู่เย็นสองตั่งสองทหาร ซุ่มอยู่ในป่าอ้อรอการ เห็นเตียวหิม
ลงลานขับพลมา ออกระดมราญรอนต้อนตี พวกโยธิตียวหิมเสียท่า พลของตั่งฆ่า
ตายวายชีวา เสียฉับฉาดสาตราเลือนนองดิน ฯ โอด ๔ คำ ๖๖ ๖๖

๑ บัตินั้น เตียวหิมเสียใจเหนียวไพร่สิ้น ให้รู้มรอันในวิญญูมราคิน แทบจะ
ตื่นตกม้างมาตาย เหลือทหารประมาณสามสิบคน ก็หนีรันเลยไปถุไทยหาย ขับอาษา
วิ่งระรวเหงอทวากย สามสิบคนมุ่งหมายตามม้าจร ฯ เชิด ๔ คำ ๖๖ ๖๖

๑ บัตินั้น เตียวหุยหัวหาญชาญสมร เห็นเตียวหิมหนีมาโดยรีบร้อน ขันนิกร
ออกล้อมไวพร้อมกัน ตัวเตียวหุยขี่ม้าชนหน้าพล กล่าวยุบตามไวมีโมหันต์ ว่าเฮ้ยอ้าย

ก๊วยหน่งอย่าหนึ่กัน ขาคีเหวฮั่นแลวกี่สุดตมื่อ ในวันนึ่งไม่พ้นจนจอนจื่อ หัวบ้อต่อ
จากกายไม่รู้หรือ อย่างกตพิน้อตอดทำฮื่อฮื่อ เอาให้ฤกัณวันนึ่งเห็นตครัน ว่าแล้วขบม้า
เข้าถาโถม จ้วงกระโจมทิ่มแทงตะแบงหัน เตียวหยิมบ่บ่ของพลวัน ต่างแห่งต่างพ้น
ประจัญบาน ฯ เชิต ๘ คำ ๖๖

๑ บัตัน เตียวหยิมชาญไชยใจทหาร แต่รับรองป้องกันอยู่ช้านาน ไม่อาจ
ทานเตียวหุยตะลุมบอน ตัวเหน้อยมาล้ากำลังก็พลงพลาด เตียวหุยฟาดด้วยทวนเรรวนอ่อน
พลัดตกจากหลังม้าทางขานอน แพบมัธยมณ์เปิดตาโศกาโลย ฯ โอต ๔ คำ ๖๖

๑ บัตัน เตียวหุยตัวการทหารใหญ่ กระโดดจากหลังม้าทันใด จับเตียวหยิม
มัดไพล่หลังพลัน สมคะเนแล้วให้ โห่เล็กโยธา ไม่ข่มมาจูงมือเตียวหยิมมัน ออกหน้า
พลมุงค่ายหมายสำคัญ เสียงสนั่นโยธิตัวยี้ใจ ฯ เชิต ๓ คำ ๖๖

๑ ครนถึงถึงลากเตียวหยิมคลา เข้าไปหาเล่าปี่ถึงที่ใกล้ เตียวหุยน้อมคำนับ
ฉบับไว เตียวหยิมแค้นใจนึ่งนึ่ง ฯ เจรจา ๒ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่เปรมเกษมสันต์ มีวาจาว่ากับเตียวหยิมพลัน ทหารลกเสีย
นหลายคน มาอ่อนน้อมยอมสมคักกิด เตียวหยิมน้สศตพศหาเหตุผล เหตุไฉนคุด
ถอน หมั่นตร้พลออกมารวี ไม่ยินยอมพร้อมใจไกลเถล ทำเสเพลอดกล่าเผ่านาที่
เขาจับได้จนปัญญาแล้วคราน จะคิดอ่านเลียดประการใด ฯ ๖ คำ ๖๖

๑ บัตัน เตียวหยิมหุนหันหมันไส้ ยิ่งเคืองแค้นเล่าปี่บัดสีใจ ตอบทันใด
ตัวกูเป็นผู้ชาย ขาคีทหารมีเจ้ากินเข้าแดง ต้องเอาแรงเกอหุนแทนคุณถวาย กว่าชีวิต
กูจะมอดวอดวาย จะสองนายสองเจ้าไม่เข้าการ ใครจะเข้าอ่อนน้อมยอมมึง คิตคินึง
จะกะจัดประหัตประหาร เพราะกลุ่เงอเหนมึงเช่นพาล ขาคีสันดานเย็บเกอกเสือกตงตน
จะเป็นใหญ่ชะอ้ายไพร่ใจสะถุล ไม่รู้คุณไครณะอะกุศล มึงจับกุมได้อย่าไว้ขนม
จงคุมตนเอาไปฆ่าอย่าช้าที่ ฯ ๘ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งเคืองของหมองศรี ฟังเตียวหยิมด่าว่าเล่าปี่ ร้อนฤตสังหุ
บุษพลัน เร่งเอาตัวไปฆ่าอย่าช้าเฉย แม้นละเลยไม่ฆ่าให้อาสัญ จะหยิงหยาบอาบเอิบ
กำเริบครัน จงฟาดฟันเสียให้สนมตทินพาล ฯ เจรจา ๔ คำ ๖๖

๑ บุษูหางหนูสนับบรรหาร เข้าเป็นหมู่ทันใดมิได้นาน ทั้งทหารคุมตัวเดียวหิมน
ไป ๖ เสมอ ๒ คำ ๖ ๕

๑ ถึงที่ทะเลแสงแก่งตำแหน่งฆ่า มัดเข้าหลักแน่นหนาไม่ปราโศ ร้าดาบคว้างอย่าง
คลาเข้ามาไว ถึงทันใดฟันฟาดคอขาดพลัน ๖ โอด ๒ คำ ๖ ๕

๑ เมื่อนนเล้าปี่อุทยานราสรวรค์ ในฤไทยคิสงสารเดียวหิมนครัน ตัวมันน
ซื่อตรงดำรงใจ คนอย่างนั้นหาใช่เหนได้ยาก ผู้ระกำลำบากจนตักไซย จึงสั่งให้บุษ
เฮาสไป ฝั่งลงไว้ที่ตำบลต้นสะพาน ทำของซู้ให้ประหลาดสะอาดตา แล้วก็จาก
บ้ายให้ไพศาล ว่าตง ๆ เดียวหิมนตัวเฮ้านาน ตลอดกาลจะได้เห็นเป็นสำคัญ ๖

๖ คำ ๖ ๕

๑ บัตน บุษูเรรวรมิขมน มาจัดแจงศพเดียวหิมนเสร็จพลัน แล้วชวนกัน
กลับค่ายเหมือนใจจง ๖ เสมอ ๒ คำ ๖ ๕

๑ บัตน โต๊ะเอ่งนายพลคนประสงค์ ของเล้าเจียงให้ยกจตุรงค์ จ้านงช่วย
เดียวหิมนให้ทันที่ เข้าในเมืองรู้เรื่องเดียวหิมนแล้ว ไม่ผ่องแผ้วขัดข้องหมองศรี คิเตรวน
ร้อนในฤดี เหนเล้าเจียงไม่มีปัญญา จำจะไปอ่อนน้อมยอมสมัค สาทิภักดิ์เล้าปี่ดีกว่า
คิดแล้วควบคุมโยธา รีบไคลคลาไปค่ายเล้าปี่พลัน ๖ กรวณอก ๖ คำ ๖ ๕

๑ ครนถึงสั่งให้ทางอรุณ แล้วยกยุทหนาคายมน บอกกับนายประตูผู้สำคัญ
ว่าตัวฉันขอเข้าไปคำนับ พระเล้าปี่ซึ่งปฐาหาญ สมัคสมานโดยคลองไม่ต้องจับ มา
พร้อมหมดแน่นองทงกองทัพ มิได้กลับคำนับที่สัญญา ๖ เจริจา ๔ คำ ๖ ๕

๑ บัตน นายประตูซึ่งนั่งไต่ฟังว่า นำตัวเข้าไปมิได้ซ้ำ แต่โต๊ะเอ่งเอกา
คลาไคล ๖ เสมอ ๒ คำ ๖ ๕

๑ ครนถึงจึ่งคำนับเล้าปี่ เล้าคະຕິຂແຈແຈลงใจ ว่าตัวข้าโต๊ะเอ่งไม่เกรงใจ
ยอมกลวไภยหมายฟังพระบารมี ขอเป็นข้าฝ่าพระบาทไม่คลาดการ ฝ่ายทหารอยู่ประจำ
ตามที่ ไม่คิตคตทรยศกลับบ้ายี กว่าชีวิตจะม้วยมรณา ๖ ๔ คำ ๖ ๕

๑ เมื่อนน เล้าปี่ปรากฏด้วยศธา ไต่ฟังคำโต๊ะเอ่งเจริญ ก็เชื่อในพจนานไม่
ถือใจ แสนยินดีมีรางวัลตามสมควร เสอแพรต่วนลายหงษสั่งให้ ส่งเจียมหงันงอ

ทันใด พาที้ะเอ็งกับไพร่รบโคลคลา ไปที่ทวารเมืองลกเสีย พุทไถ่เกลี้ยเล่าขุนให้
ออกหา ยอมเสียแต่โดยศิขันทา ชาวประชามันจะได้ไม่ร้อน ๖ คำ ๖๖

๑ บัตันน เจียมหนึ่งง้อฮาญสมร รับคำสั่งเล่าปี่ภูธร พาที้ะเอ็งกับนิกร
โคลคลา ๖๖ เสมอ ๒ คำ ๖๖

๑ ครนถ้งนำประตูปูศรี ฝ่ายไต้ะเอ็งง้อเหล่าอาษา ร้องเข้า ไปทันใดมิได้เข้า
จรับเปิดทวารารั่วพลัน ออกอ้อนน้อมยอมเข้ากับเล่าปี่ แต่โดยต้อยได้แขงขัน
การก็จวนตัวเห่นเป็นสำคัญ จะตอตันก็ไม่น้อย่าทนทาน อันพวกเราเข้าหาสาพิภักดิ์
เล่าปี่รักเลียงเช่นเป็นทหาร มิได้มีอาญาเหมือนชาติพาล ดวงสันดานเล่าปี่
ดีครั้น ๖ คำ ๖๖

๑ บัตันน เล่าก๊วยเคื่องขุนหนั่น ด้วยยืนอยู่หอรบครบนัน จึงกตพินร้องคำ
ว่าไป มึงอย่าพวกเนรคุณสกุลชาติ แสนอุปาศน์มีหน้ามาว่าได้ ลืมบุญคุณนายตัว
เผือกกล้วย คึดเอาใจออกหากจากเจ้านาย ไปเข้าด้วยบ่จามิตรที่ผิดธรรม ไม่ช้าน
มึงจะปลิดชีวิตหาย อันตัวมึงอย่าจะน้อมกาย ยอมโดยง่ายให้นครตามผ่อนปรน ถึง
ตัวตายก็ไม่ว่ารักษาสัตย์ จะหาความพลั่วสั่วแสงผล กะตัญญูยึดยาวต่อเจ้าตน ไม่
เอาเยี่ยงทรชนอ้ายชาติพาล ๖ คำ ๖๖

๑ บัตันน เจียมหนึ่งโกรธใจตั้งไฟผจญ ได้ยินเล่าก๊วยคำ่ว่าประจาน ยิ่งจุ่นจ่าน
ว้างจะพุ่งทวน ๖๖ เข็ด ๒ คำ ๖๖

๑ บัตันน เตียวเอ็กเดินขึ้นฉันฉวน อยู่ที่บนหอรบคิดเรรวน เราก้จวนตัวแน
ยอมแพ้ คำรหัสแล้วเข้ามาใกล้เล่าก๊วย พุติไ้บูย้ออกอัสซึกกะบี่ พันเล่าก๊วยคอขาดทันที
โยนออกนอกบุรืรั่วพลัน ๖๖ โอต ๔ คำ ๖๖

๑ แล้วลงจากหอรบพรั่งพรู เปิดประตูรับเล่าเจียมหนึ่ง เชิญให้เข้าฐานที่สำคัญ
ไพร่ทั้งนั้นมาพร้อมยอมใจ ๖๖ เจริจา ๒ คำ ๖๖

๑ บัติน ^๕ จูหลงเตียวหุยบรรพการ อักสนายมาไวมิได้นาน จัตโย้ออลหม่าน
วุ่นวาย ๖ เจรจา ๒ คำ ๖๖

๑ ครนพร้อมเสร็จต่างคนต่าง ^๕ ขัน บัพพลจากพารามุ่งหมาย แยกสองกอง ๖ ละ
สามนาย กัดฉนผายตามสั่งไม่ ^๕ รังรา ๖ กราวนอก ๒ คำ ๖๖

๑ เมื่อน ^๕ ขงเบ้งอาจารย์ฉานกล้า เหนจูหลงเตียวหุยยกโยธา ไปแล้วจึง
ปฤชาฮวดแจ้งพลัน ทางจะไปเสฉวนธานี ตำนยังมรีเยวแรงแขงขัน อีกด้านหนึ่ง
ซอกิมกักสำคัญ นอกจากนั้นเราก้เห็นไม่ ^๕ เปนไร จำจะต้องยกเข้าไปพลัน ใน
สองสามวันคงแตกได้ ฤท้าวท่านจะคิดประการใด จะมีให้ต้องรอนราวี ๖ ๖ คำ ๖๖

๑ จบ เล่ม ๑๔ สมุด ไทย ๖๖

๑ เล่ม ๑๕ ยัง พิมพ์ ต่อ ไป ๖๖

นำ ต้น

๑ สามก๊ก คำ กลอน เล่ม ๑๕

๑ ตั้งแต่ขงเบ้งให้ฮวดเจ๋งมีสารไปเกลี้ยกล่อมเล่าเจี้ยง แล้วมาเฉียวยกทัพมาตีเมืองก๊กโจวได้มาอยู่ของเจ้าเมืองตายุ จนเกียงจิมรู้ข่าวก็ยกทัพมารบกับม้าเฉียว ๆ แตกหนีมาอยู่กับเตียวพ้อไปจนถึงลิเหียบมอยหวน เข้าสาปพิภพกับเล่าปี่แล้ว ยกด่านกิมก๊กถวายเป็น

ทะ

๑ บัตนน ฮวดเจ๋งนั่งเงาใจตฤตรองอยากจะทำอะไรให้ดี ไม่อยากให้ต่อตด้านทาน จึงบอกกับขงเบ้งผู้ปฤชา ว่าตัวข้าจะขอเขียนสาร ไปให้เล่าเจี้ยงแจ้งการณ พุดเกลี้ยกล่อมสมัคสมานไมตรี ให้เล่าเจี้ยงเหนไภยที่ใหญ่มากๆ ยกเสฉวนพารอันเรื่องศรี ให้แต่โดยขึ้นตาสันราศี ข้าคิดนทานจะเหนประการใด ๆ ๖ คำ ทะ

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งมีปัญญารู้ว่าไสรย จึงตอบว่าเล่าเจี้ยงตฤตรองใจ เขาจะให้นั้นไม่เหนเป็นสำคัญ แต่ตามจิตรซึ่งทาคิดตฤตรอง แม้นพลตพลงเขาไม่อ่อนยอมผ่อนผัน เราจึงยกพลไกรเข้าไปพลัน ทานเร่งเขียนสารนอย่าข้าที่ ๆ ๔ คำ ทะ

๑ บัตนน ฮวดเจ๋งตฤตรองผ่องศรี เขียนหนังสือใส่ของเสด็จแล้วก็ตตราประจำเป็นสำคัญ ส่งให้ทหารขานาญม้า เร็วอย่าช้าไปเสฉวนขมิขมน เอาหนังสือรีบถวายเป็นเล่าเจี้ยงพลัน บอกว่าตัวเรานั้นใช้มา ๆ ๔ คำ ทะ

๑ บัตนนมาไว้ในกองอาษา น้อมคำนับรับของสารา กิบนหลังอาษาคดลาคไค
๗ เชิด ๒ คำ ทะ

๑ บัตนน เล่าซุนรวมสิบเอ็ดทงไพร่ หนีออกจากลกเสียรีบไป ถึงเสฉวนเวียงไชยของบิตา ก็ลงจากกัณฐ์สรีเร็วพลัน จรรจัดเสว้าสลดยศลา ใจเป็นทุกข์เกรงผิดกิจพารา ฝันวิญญูรีบไปเผ่าบิตุรงค์ ๆ เสมอ ๔ คำ ทะ

๑ ครนถึงจงประมุขทุกความ แต่โดยตามราชกิจผิดประสงค ว่าเล่าปี่พร้อมทหารชาญณรงค์ อิกทงขงเบ้งช่วยคิอุบาย จับเตียวหยินนายโยธาไปฆ่าฟัน เมือง

ลกเสียน^{๕๔}นกลีบหาย เพราะทหารออกยอม^๖น้อมกาย ที่^๖แขงขัน^๔เล่า^๔ตายด้วยอาญา
 อันตัว^๖ลูก^๖สุด^๖จะ^๖ต้อ^๖รอราน เหน^๖เสีย^๖การ^๖แล้ว^๖ต้อ^๖ง^๖ล^๖หน^๖หน้า ขอ^๖พระ^๖องค์^๖จ้ง^๖ทรา^๖บ^๖พระ^๖บา^๖ทา
 พระ^๕อาญา^๕น^๕น^๕ไม่^๕พ^๕น^๕พ^๕น^๕ท^๕ว^๕ ๖ คำ ทะ

๑ เมื่อน^๕น เล่า^๕เจียง^๕เสณ^๕ว^๕ธ^๕า^๕น^๕ี^๕ศ^๕ร^๕ ไต่^๕พ^๕ง^๕คำ^๕เล่า^๕ซุน^๕แจ^๕ง^๕ค^๕ติ^๕ ว่า^๕เล่า^๕ปี้^๕ไ้
 ลก^๕เสียน^๕คร^๕ ก^๕ห^๕ว^๕น^๕ห^๕ว^๕า^๕ค^๕ิ^๕เจ^๕า^๕ย^๕ร^๕อ^๕ง^๕อ^๕าย^๕ย^๕่า^๕ เสีย^๕พ^๕รา^๕เส^๕ย^๕ท^๕า^๕ร^๕ชา^๕ว^๕า^๕ย^๕สม^๕ร^๕ เหม^๕ือ^๕น^๕ก^๕ับ
 ไฟ^๕ลุก^๕ไ้^๕ไ้^๕ห^๕ม^๕ร^๕อน^๕ จะ^๕ค^๕ิ^๕ต^๕อ^๕่าน^๕ผ^๕้น^๕ผ^๕่อ^๕น^๕ป^๕ระ^๕ก^๕าร^๕ไ^๕ต^๕ จ^๕ึง^๕ป^๕ฤ^๕ก^๕ษ^๕า^๕ต^๕า^๕ม^๕บ^๕ร^๕ร^๕ต^๕า^๕ซ^๕ุน^๕น^๕าง^๕เ^๕น^๕น^๕
 ถึง^๕ค^๕ับ^๕ค^๕ั้น^๕ท^๕่าน^๕จะ^๕เ^๕น^๕เป^๕น^๕ไ^๕น^๕ อัน^๕ล^๕ก^๕เส^๕ย^๕ธ^๕า^๕น^๕ก^๕ี^๕มี^๕ไ^๕ย^๕ เล่า^๕ปี้^๕เ^๕า^๕เ^๕า^๕ไป^๕อยู่^๕พ^๕า^๕ร^๕า^๕ แล้ว^๕
 ค^๕ง^๕ย^๕ก^๕ก^๕อง^๕ท^๕พ^๕มา^๕ถึง^๕น^๕ ๕ ไ้^๕ย^๕ไ^๕เร^๕าก^๕น^๕อ^๕ย^๕น^๕ก^๕ห^๕น^๕า^๕ ท^๕่าน^๕เ^๕ล^๕่าน^๕ด^๕แต่^๕ล^๕ว^๕น^๕มี^๕ป^๕ญ^๕า^๕ ช^๕่ว^๕
 ต^๕ฤ^๕ก^๕ต^๕ร^๕า^๕ด^๕ิ^๕ต^๕การ^๕ร^๕า^๕ญ^๕ร^๕อน^๕ ๖ คำ ทะ

๑ บ^๕ัต^๕น^๕น^๕ พ^๕ว^๕ก^๕ซ^๕ุน^๕น^๕าง^๕น^๕ง^๕ล^๕อม^๕พ^๕ร^๕อม^๕ส^๕ล^๕อน^๕ ไ้^๕ต^๕พ^๕ง^๕คำ^๕เล่า^๕เจ^๕ียง^๕เจ^๕า^๕น^๕คร^๕ อ^๕ู^๕ร^๕า^๕ร^๕อ^๕น^๕
 น^๕ึง^๕น^๕ิ^๕ก^๕ต^๕ฤ^๕ก^๕ต^๕ร^๕า^๕ แต่^๕ต^๕อ^๕ก^๕น^๕ช^๕อ^๕ซ^๕ง^๕ช^๕อ^๕ต^๕ร^๕ง^๕ ต^๕ัว^๕ค^๕ำ^๕ร^๕ง^๕อยู่^๕น^๕ที่^๕ป^๕ฤ^๕ก^๕ษ^๕า^๕ บ^๕อ^๕ก^๕เล่า^๕เจ^๕ียง^๕ท^๕ัน^๕ไ^๕ต^๕
 มี^๕ไ^๕ด^๕เ^๕า^๕ ซ^๕ึง^๕เล่า^๕ป^๕ย^๕ก^๕มา^๕ค^๕ร^๕ง^๕น^๕ ถึง^๕ไ^๕ค^๕เ^๕ม^๕อ^๕ง^๕ล^๕ก^๕เส^๕ย^๕ก^๕จ^๕ริง^๕อยู่^๕ เ^๕า^๕พ^๕อ^๕ผู้^๕ท^๕่าน^๕ย^๕่า^๕ต^๕อ^๕ง^๕ห^๕ม^๕อ^๕ง^๕ศ^๕ร^๕
 พ^๕ว^๕ก^๕ท^๕า^๕ร^๕ของ^๕เ^๕า^๕เล่า^๕ปี้ แต่^๕ล^๕ว^๕น^๕ค^๕น^๕ต^๕่าง^๕บ^๕ู^๕ร^๕ไ^๕้^๕ซ^๕ะ^๕เล^๕ย^๕ ม^๕ัน^๕ส^๕ำ^๕ส^๕่อ^๕น^๕ไม่^๕ป^๕ระ^๕น^๕อม^๕พ^๕ร^๕อม^๕ไ^๕จ^๕
 เ^๕า^๕ร^๕ก^๕ิ^๕ชา^๕ม^๕น^๕ไ^๕ว^๕ไ^๕น^๕เ^๕ม^๕อ^๕ง^๕เ^๕ย^๕ อ^๕ีก^๕อ^๕ย^๕าง^๕ห^๕น^๕ึง^๕ย^๕่า^๕ไ^๕้^๕ด^๕ะ^๕เล^๕ย^๕ ช^๕าว^๕บ^๕ู^๕ร^๕ท^๕เ^๕ย^๕ส^๕ำ^๕ร^๕า^๕ญ^๕ ค^๕ือ^๕พ^๕ว^๕ก^๕
 อยู่^๕ป^๕า^๕เส^๕ธ^๕า^๕น^๕ี^๕ ไป^๕ต^๕อ^๕น^๕ไ^๕้^๕ห^๕ะ^๕ท^๕ถ^๕น^๕ถ^๕า^๕น^๕ เ^๕า^๕ค^๕ว^๕า^๕มา^๕เส^๕ณ^๕ว^๕เ^๕น^๕ค^๕ร^๕ว^๕การ^๕ เ^๕า^๕ส^๕ะ^๕เป^๕ย^๕ง^๕อ^๕า^๕ห^๕าร^๕
 ๕ ห^๕ง^๕เ^๕ล^๕อ^๕น^๕น^๕ เสีย^๕ไ^๕ห^๕ส^๕น^๕ย^๕่า^๕ไ^๕ห^๕ม^๕เป^๕น^๕ท^๕ห^๕มา^๕ย^๕ ๕ ไ้^๕พ^๕ร^๕น^๕าย^๕ก^๕อง^๕ท^๕พ^๕ซ^๕ึง^๕ค^๕ับ^๕ัน^๕ ของ^๕เล่า^๕ปี้
 ๕ ไ้^๕ซ^๕ำ^๕มา^๕ไ^๕กล^๕ค^๕ร^๕น^๕ ข^๕า^๕ด^๕สะ^๕เป^๕ย^๕ง^๕ก^๕ิ^๕จะ^๕พ^๕ล^๕น^๕ย^๕ก^๕ล^๕บ^๕ไป^๕ ๖ คำ ทะ

๑ เมื่อน^๕น เล่า^๕เจียง^๕บ^๕ัต^๕ข^๕อ^๕ง^๕ห^๕ม^๕อ^๕ง^๕ไ^๕ห^๕ม^๕ ต^๕ัว^๕ย^๕พ^๕ง^๕คำ^๕แต่^๕ต^๕อ^๕ไม่^๕พ^๕อ^๕ไ^๕จ^๕ ท^๕่าน^๕ค^๕ิ^๕ต^๕ว^๕า^๕
 ๕ น^๕ไ้^๕ผ^๕ิ^๕ด^๕ท^๕ิ^๕ อัน^๕ตัว^๕เร^๕า^๕น^๕จะ^๕ไ้^๕ร^๕า^๕ช^๕ญ^๕ร^๕ ส^๕เ^๕ม^๕ส^๕ร^๕พ^๕ูล^๕เ^๕ม^๕เ^๕ล^๕ิม^๕ศ^๕ร^๕ ซ^๕ึง^๕ห^๕่า^๕ค^๕ิ^๕ก^๕ย^๕ก^๕มา^๕ไ^๕น^๕ค^๕ร^๕า^๕น^๕
 ย^๕ัง^๕ไม่^๕ท^๕ัน^๕ถึง^๕บ^๕ู^๕ร^๕า^๕ว^๕ร^๕า^๕น^๕ น^๕ับ^๕ป^๕ระ^๕สา^๕แต่^๕จะ^๕ต^๕อ^๕ง^๕ป^๕อ^๕ง^๕ก^๕ัน^๕ ก^๕ล^๕บ^๕จะ^๕ไ้^๕ไ้^๕ห^๕ม^๕น^๕พ^๕ล^๕ถ^๕น^๕ถ^๕า^๕น^๕
 เล่า^๕เจ^๕ียง^๕ห^๕น^๕ก^๕ิ^๕จ^๕ิ^๕ต^๕ร^๕ค^๕ิ^๕ร^๕ำ^๕ค^๕า^๕ด^๕ น^๕ึง^๕ต^๕ฤ^๕ก^๕การ^๕ค^๕ร^๕ว^๕ญ^๕ไ^๕ค^๕ร^๕ไ^๕ป^๕มา^๕ ๖ คำ ทะ

๑ บ^๕ัต^๕น^๕น^๕ อยู่^๕ก^๕ว^๕น^๕พ^๕น^๕ก^๕ง^๕า^๕น^๕ก^๕ร^๕ม^๕ท^๕่า^๕ น^๕ำ^๕ไ^๕บ^๕บ^๕อ^๕ก^๕ช^๕ว^๕ด^๕เจ^๕้ง^๕เ^๕า^๕มา^๕ แล้ว^๕ถ^๕ว^๕ย^๕ส^๕า^๕ร^๕a^๕
 ๕ ท^๕ัน^๕ท^๕ ๖ คำ ทะ

เล่ม ๑๕

๑ สามก๊ก คำ กลอน ๖๖

๒๕๕

๑ บัตนัน ตั้งให้ผู้บัญชาหาญ จึ่งตอบเล่าเจียงว่าอย่ารำคาญ เราแต่งสารให้
สำคัญเปนมั่นคง ว่าเล่าปี่มีใจกำเริบนัก ทนงศักดิ์จะให้สมอารมณ์ประสงค์ แม้น
เสฉวนแตกได้เหมือนใจจง ความโลภหลงก็จะมากอยากยกตน ให้เป็นใหญ่แผ่พารา
อาณาเขต เมืองฮันตั้งจะมีเหตุถึงขัดสน เมืองเราเหมือนกับริมฝีปากบน เมืองฮันตั้ง
ก็จะป่นเหมือนทันตา ริมฝีปากแห่งวันสิ้นสำคัญ คงเหินพินเย็นเยียมองเรื่อว่า ปาก
ไม่ปิดไว้ให้หมดเสมอมา ก็ไม่เข้าฟันต้องต้องหักไม่พังกดลอน คงกะทบถูกะแทกถู
สิ่งใด ปากปิดไว้เป็นสำคัญค่อยผันผวน ถึงถูกหนก็ก็เป็นเบาบรรเทาอื่น ขอท่าน
เขียนอักษรแจ้งไป ๖ ๑๐ คำ ๖๖ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าเจียงฟังคำซึ่งรำไรรู้ ก็เห็นจริงตามตั้งให้ทันใด เขียนสาร
ว่องไวมิได้ช้า พอเสร็จแล้วขึ้นนามตามสำคัญ ใส่ซองพลัดจัดฉีกแน่นหนา ส่งทหาร
ม้าใช้ให้ใครครา เอาสารไปให้เตียวฟ่งนั้น ๖ เสร็จ ๔ คำ ๖๖ ๖๖

๑ บัตนัน ม้าใช้ตัวคนขยัน รับหนังสือตราประจำสำคัญ ลามาพลันขึ้น
กัณฐ์ศรบริพัตร ๖ เช็ด ๒ คำ ๖๖ ๖๖

๑ มาจะกล่าวบทไป ถึงม้าเฉียวฤทธิไกรชาญสมร มาอยู่ในแดนเจียงนคร
เพราะความร้อนแตกทัพกลับมา เมื่อแม่น้ำอุยโหโจโฉชนะนะ มิได้ละอาญาปราบดา
อยู่เมืองเจียงสามเดือนไม่เคลื่อนไหวคดาก็เกลี้ยกล่อมชาวประชาก็ได้หลายพัน เอาหัตเป็น
ทหารชำนาญรบ อาวุธครบพร้อมสำเร็จสรรพ อีกมีงม้ามามากอนันต์ ก็เรียกให้
พลันเข้ากระบวน จะไปตีเมืองขิ่นของอุโด้ ที่โจโฉมันคิดฉันทวน เอาเข้าไว้ใน
อานามัจฉนวน ม้าเฉียวถือนวนตรวจริยา ๖ เสร็จ ๔ คำ ๖๖ ๖๖

๑ ครั้นจัดแจงเสร็จถ้วนจำนวนพล ไม่สับสนได้ระเบียบเรียบร้อย กษัตริย์บนหลัง
อัสวาทันทีออกนครจรจรลี ๖ กราวนอก ๒ คำ ๖๖ ๖๖

๑ ครั้นถึงจวนครั้น จึ่งหยุดตั้งค่ายกันกวตั้น ล้อมบุรีไว้ให้เป็นสำคัญ ยังไม่
เข้าโรมรันรอกุที ๖ เจริจา ๒ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น อยู่ของซ่งครองธานีศรี เหน้มาเฉียวพร้อมไพร่พวกไพร่ มาตั้งค่าย
ล้อมบุรีไว้มั่นคง จะคิดออกต่อต้านราษฎรอน ราษฎรก็จะแตกเป็นฝูง ทหารรบซึ่ง
จะเข้าณรงค์ น้อยด้วยยุทธนาไม่กล้าใจ แต่คอยท่าแฮ้วเอียนหลายเวลา ไม่เห็น
ยกโยธาทัพใหญ่ มารักษาเขตรคันป้องกันไภย หนังสือให้ไปกินนาราคาลนัก ด้วยรู้
ว่ามาเฉียวจะยกมา เรื่องสาราดีร้ายไม่ประจักษ์ จึ่งจะออกไปหาสาพิภักดิ์ เข้าสมัค
มาเฉียวเหนจะดี คิดแล้วปลุกขรรคมกร กับทั้งนายทหารพร้อมที่ ว่าตัวเราจะออก
อัญชี เชิญมาเฉียวเข้าบุรีให้สำราญ ๖ ๑๐ คำ ๖๖

๑ บัดนั้น เลี้ยวหุซึ่งเป็นใหญ่ในทหาร เหน้อยของหวาดหวั้นดวงสันดาน
จะออกไปกราบกรานมาเฉียวพลัน จึ่งห้ามว่าช้าก่อนจงผ่อนพัก อ้ายมาเฉียวทรลักษ์ฉัตร
โมหันธ์ ไม่รู้บุญคุณใครใจสำคัญ อะกะตัญญูเจ้าไม่เข้าการ ขันรักษานาที่ไว้ดีกว่า
ชาวพาราสมทบทัพกับทหาร ถึงมาตามแม่น้ำที่ไพร่ราน บัดได้ลาญในนครไม่ร้อนใจ
ดีกว่าออกนอกบนบเคารพรับ มันบิตสับแล้วกรรมจะทำไม อ้ายคนนตุตัน
ชาติจัญไร คนเขาไม่คบค้าบารยะ ๖ ๘ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น อยู่ของใจปลาบวบหวาม เกรงมาเฉียวล้นเหลือไม่เชื่อคำ เดินบนพลั่ว
ว่าอย่าห้ามไม่ตามใจ แล้วร้องเรียกรมการพวกสอพโล ตามกันก่อลงมาหาข้าไม่
ถึงประตูนครเร็วไว เป็ดออกไปตรงหามาเฉียวพลัน ๖ เสมอ ๔ คำ ๖๖

๑ ครั้นถึงที่อยู่ประคุดค่าย เหน้โยธาเรียงรายแขงขัน จึ่งบอกนายประตูผู้สำคัญ
ช่วยนำเราเข้าพลันให้ทันที จะไปหามาเฉียวไม่เสียเวลา โดยกำหนดรับเข้าบุรีศรี
ไม่ขึ้นขัดหทัยท่านมาดี เราเปรมปรีชชื่นชมยินดี ๖ เจริจา ๔ คำ ๖๖

๑ บัดนั้น นายประตูฟังว่าอัครมาศราย ก็นำตัวอยู่ของคลาไคล ทงกรรมกร
ตามไปมิได้ช้า ๖ เสมอ ๒ คำ ๖๖

๑ บัตันน เอียวหูทำศุขเกษมสถานต์ คำนับมาเฉียวไวใจรำคาญ จึงแจ้งการ
ตามจิตรซึ่งคิดไว้ ว่าภรรยาข้าพเจ้ามรณา เขาบอกมาตามตรงไม่สงไสย อยู่ในเมือง
หลิมเอี้ยข้าเสียใจ ขอลาไปทำสงฆ์ให้เสร็จการ สักสองเดือนแล้วจะมาสาพิภักดิ์ รับ
ให้ใช้การหนักสมัคสมาน เพราะตัวข้าแม่นยำข้าชาญ ฝ่ายทหารมันคงตง ๆ ใจ ฯ

๖ คำ

๖๖

๑ บัตันน มาเฉียวแกลวกลาอ้อซมาไศรย ตอบเอียวหูว่าท่านจะพลันไป จน
ฤไทยเพราะการศุภภรรยา แม้นเสร็จกิจแล้วจงคิดกลับหลัง อยู่รอรังให้แน่นนักหนา
ไปก็ไปศุขสวัสดิวัฒนา ตามมรคาบอให้ไกลซึ่งไภยพาล ฯ ๔ คำ ๖๖

๑ บัตันน เอียวหูปรึเปรมเกษมสถานต์ ด้วยมาเฉียวอนุญาตคิดขาดการ ไม่
สมานสมาคมนิยมใจ ทำภักตราเศร้าสร้อยละห้อยนัก เหมือนอย่างรักไม่ค่อยจะลุดได้
แล้วกลายอย่างคลาไคล ออกทวารเดินไวโรโคคลา ฯ เชิด ๔ คำ ๖๖

๑ ครนถึงเล็กเสธานี ซึ่งเกียงขิมเจ้าบุรุษอยู่รักษา เพราะเกียงขิมเขาเปนบุตรอา
นักรบมากเปนน้องของตัว จึงเข้าหามารดาของเกียงขิม ไม่มีขิมหน้าเง้ามอเกาหัว สยาย
ผมก้มภักตร์หมองมัว ภายสั้นรวโรกาอาโลย ฯ โอด ๔ คำ ๖๖

๑ บัตันน นางเกียงสนกพรันหวนไหว เหนเอียวหูร้องไห้ไรไร ไม่รู้เหตุเภท
โภยบังเกิดมี แก่จึงถามด้วยวิตกกังน ว่าหลานเอี้ยบอกสำคัญให้ด่วนถึ เปนไฉนจึง

มาเสกกี อานสงไสยเปนสุดคิด ฯ ๔ คำ ๖๖

๑ บัตันน เอียวหูขัดข้องหมองจิตร สร้างโศกบอกว่าอ้วเหลาซิด คราวนี้
แทบชีวิตจะขาดรอน ไปอยู่กับอุยของทำนองนาย ก็มุ่งหมายจะให้สุสุมิสร เขาฟัง
ฟังคิดว่าจะถาวร กลับเตือนร้อนวุ่นวายฉิบหายพลัน อ้ายมาเฉียวยกมาล้อมฉนิ อยู่ของ
กลัวฤทธิจนตัวสั้น ออกไปสาพิภักดิ์สมัคพลัน มันไม่ไว้ชีวิตกลับฆ่าตาย จะห้าม
ปรามอุยของไม่ต้องเชื่อ เอาชีวิตให้มันเถิดถึงฉิบหาย อันตัวหลานเหมือนมิใช่ชาติขาย
ปล่อยให้นายมอดม้วยมรณา เกียงขิมอยู่เล็กเสธานี เสียแรงมีปรากฏด้วยยศดา ชั่งนี้

ได้ให้มันทำอหังกา อ้ายม้าเฉียวตีพาราอยู่ไป บอกพลางชลไฉนย่นไหลย้อย ยิ่งเศร้า
สร้อยขุนข้อมองโหม้ กอดตืนนางเกียงสีเข้าไว้ ร่ำร้องไห้แทบจะปลิดชีวิตวาย ๖

โอด ๑๒ คำ

๑ บัตันน ยายเกียงสีฟังไขใจหาย แกร่งงันตัวสั่นไปทั้งกาย เพราะร่ำร้าย
ชราโรครุ้งรัง จึงถามว่าอายุของนันทองตาย อ้อมม้าเฉียวทำร้ายไ้อ์ทุกขัง มันซ้จริงข้า
ก็คิดอนิจจัง อนัตตาไม่จริงบอหน้งแล้ว มาจะไปหาอาเกียงกิม อ่อนซิมสนหมอง
ใจผ่องแผ้ว ว่าพลางยุรยาตคลาศแคล้ว พาเอียวหูเดินแนวตรงไป ๖ เสมอ ๖ คำ ๖

๑ ครนถงจิงนงบนเกาอ ยายเกียงสีรชแจงแดลงไข กับเกียงซิมลูกชายทันใด
ว่าเจ้าไขทำเฉยเลยละ อ้ายม้าเฉียวโตกจวธานี ล้างขี้อยูของเสียแล้วหละ เข้าไป
อยู่ในบุรีวัดตึนนะ มีไชยะแล้วก่อกว่าบอช จงจัดแจจรวบรมโยธา ยกไปปราชหมุ่
บ่จ่าให้ล่าหนี แม่นทำเฉยหลบเลียงด โจโจรู้คตึจะเคื่องใจ เกิดเปนชายความตาย
อย่าย่อท้อ คงวันหนึ่งแน่นอนไม่สงไสย ตัวมารแก่แล้วไม่แคล้วโยย อย่าห่วงโยจะ
เสียราชการ ถ้าแม่นเจ้าไม่ยกโยธา ไปรบราม้าเฉียวให้แตกฉาน แม็กไม่อยู่ให้
รำคาญ จะกลั่นจิตรวายปราชสำราญใจ ๖ ๑๐ คำ ๖

๑ บัตันน เกียงซิมฟังว่านาคาไหล ตอบมารตรว่าอย่าร้อนฤไทย ลูกจะไปแม่
จงอยู่สำราญ แล้วเหลียวหน้ามว่าเอียวหู ซ้งจะสู้ม้าเฉียวโดยหักหาญ เหนว่าเหลือ
กำลังจะต้านทาน ท่านจะคิดกลการสถานใด ๖ ๔ คำ ๖

๑ บัตันน เอียวหูแจงแดลงไข อันตัวข้าเมื่อจะมามันไว้ใจ เพราะสงวพ่อ
พอให้ได้ไคลคลา แลวันดักกับเลงควนแดเตียวเหง เปนคนเก่งในบุรีตึนกันหนา จะทำ
การภายในไ่วปัญญา อ้ายม้าเฉียวโง่บ้าย่ากลัวมัน มุทะลุคร้ายไ่วฝีมือ ใจตึงตือโยโส
โมหันต์ อะปัญญาอุตู่ไม่รู้ทัน เรายกไปโรมรันคงมีไชย ๖ ๖ คำ ๖

๑ บัตันน เกียงซิมข่มย่องผ่องใส ฟังเอียวหูพาทียังมีใจ จะเอาไชยม้าเฉียว
ให้ชนตา ส่งเตียวกัรบรตจัตโยธี ๖ ทงภาชีให้สมปราถนา แบ่งสองกองตามกระบวน
ยาตรา อย่าได้ข้าเร่งให้ทันวันน ๖ ๔ คำ ๖

๑ บัตน^๕ เตียวหงฟงส่งไม้เศราศรี^๕ รีบออกมาเร็วพลันทันที เพราะยินดีด้วย
จะได้ราษฎรอน กับม้าเฉียวเฉียวโคตชาติพาล เรียกทหารแกลัวกล้ำมาสดอน แบ่งเป็น
สองกองทัพไม่ซับซ้อน พร้อมนิกรครบสาดราอาชาไนย ๖ เจริญ ๔ คำ ๖๖

๑ บัตน^๕ เกียงขิมเหนโยธามาไสว ขวนเอี้ยวหูโคลคลาไม่เข้าใจ กิชนหลัง
มโนไมยยกโยธี ๖ กราวนอก ๒ คำ ๖๖

๑ มาจะกล่าวบทไป ถึงม้าเฉียวฤทธิ์ไกรชาญไชยศรี ได้แจ้งว่าเอี้ยวหู^๕ มัน
เลี้ยงไปยุเกียงขิมพลัน ขวนให้ยกโยธามาฆ่าเป็น เพราะชาติเช่นมันชั่วกลับหัวหัน
ดวงหลอกเราให้เหนเป็นสำคัญ จึงปล่อยมันให้ไปตั้งใจปอง ยิ่งเคืองจิตคิดแค้นแน่นอก
น้ำตาตกกิดพันคันสมอง ร้องเรียกพวกพลนกรจอนันต์นอง มาเข้ากองเป็นกระบวน
ดาบทวนคม ถูเกาทันทีสามง่ามตามถนัด ทั้งกณัฐศว์คนขี้นท่งที่สม พลเดินเท้าพลม้า
มาระดม เข้าเกลียวกลมแล้วแยกนำกระดาน ๖ เจริญ ๘ คำ ๖๖

๑ ครนพร้อมเสร็จมาเฉียวถือนอง^๕ ขุนอาชาสั่งให้ยกทวยหาร ม้าตายบังเต็ก
ตัวนำนาญ โบกรับตามการสัญญา โยธานให้สามหน กองนำแน่นพลอาชา
จุดประทัดเสียงก้องไกลา ก็ยาตราออกนอกนคร ๖ กราว นอก ๔ คำ ๖๖

๑ บัตน^๕ เกียงขิมเห่าหาญชาญสมร เร่งกณัฐศว์ควขันนิกร ไกลนครกั้ว
ประจวบกัน ก็กองทัพม้าเฉียวโหมมา ก็รีบเร่งโยธากวขัน เข้าประทะสองทัพรบ
รับกัน ต่างกั้วต่างกั้วประจัญบาน ๖ เข็ด ๔ คำ ๖๖

๑ บัตน^๕ เกียงขิมว่องไวใจหาญ ควขันเร็วขันอาชาชาญ แผ่นทยานขันมา
นำพล เหนม้าเฉียวขี่ม้าถือนอง^๕ ต้อนกระบวนคังคับสับสน จึงร้องว่าอ้ายชาติทรชน
บังอาจตนเป็นกระบะทศไน ยกเข้าปล้นอาณาเขตประเทศราชบุรี อวดอำนาจคิดเหน
จะเป็นใหญ่ ตัวมัน^๕ หนาเป็นขี้ไคร ทนงใจกลับจิตคิดเกร กระทำให้ราษฎร
ร้อนรน ทรชนต่อพระเจ้าเหิน^๕ เต็ม ม้าอุยของม้วยชีวาตคาคะเน จะไม่เหจากกิจวานี
๕ ขนครอบครองสมบัติพิสดาน ทั้งทวยทหารที่ในบุรีศรี มึงบังคับบัญชาในคราน
อย่าอวดดีก็จะรานผลาญชีวัน ๖ ๑๐ คำ ๖๖

๑ บัตนน มาเฉียวเคื่องขุนหนั้น จึงตอบว่าตัวกู้อยู่เท่าทัน พวกมันนั้พระชน
เป็นคนพาล คือโจโจเอดโตทำโอหัง แอบรับสั่งปลอกปล้นทุกถิ่นถาน ใครหลงเชื่อ
ก็ต้องงมขมขาน โง่ตักตานให้มันใช้ตามใจ ทุกวันเมืองหลวงก็เดือดร้อน เหลือ
จะผ่อนผันแปรแก้ไข พระเจ้าเหียนเต้ชูปดมกรอมโน ตัวกู้อยู่เคื่องแค้นจะแทนคุณ
ว่าแล้วขับม้าเงาทวนแวง กำลังแรงกตพินหันหนุ เกียงขิมบ้องปัดขูลมุน ตัวต่อตัววิ่ง
ไปมา ฯ เชิด ๘ คำ ๖๖

๑ บัตนน เตียวก้งเอียวหุทหน้า อ้อมสกัดตตันมรคา สองทหารขับม้าเข้า
ราว ช่วยเกียงขิมทวนทรบม้าเฉียว ตลบเฉียวแทงฟันไม้พินหัน ม้าเฉียววิ่งไวไม่
เสียที ผู้สามคนคลุกคลีไปมา ฯ เชิด ๘ คำ ๖๖

๑ บัตนน แอ้วเอียนฤทธิ์โกรใจกล้า รั้งหนังสือของขบไยดา รับไคลคลา
หมายใจจะให้ทัน เร่งขับม้าอลวนต้อนพลจร ไม่พักผ่อนเร็วรวดกตขัน ไกลก็จว
นั้เครศเบตรคัน มองดูพลันฝุ่นกระหลบเป็นธุลี รั้งแน่วญญาว่าม้าเฉียว มันลตเฉียว
กลับขาทำป่นปี้ เร่งอาชาไคยไฉไลโยธี มาถึงที่สมรภูมิตูลุ่มกัน เหน่ม้าเฉียวเอียวหุ
ต่างสู้รบ ตีกระทบหลังยอนไม่ผ่อนผัน ขันกัณฐ์ศั้วเข้าพิฆาฏฟาดฟัน เสียงสนั่นพลให้
เป็นโกลา ฯ เชิด ๘ คำ ๖๖

๑ บัตนน ม้าเฉียววิ่งไวใจกล้า รับรองบ้องปัดสาตรา เหน้อยล้าเหลือกำลัง
จะพลึงกาย สั้ทหารช่วยกันร่นรุก เข้าบันบูกบงเต็กกับมาต่าย เหลือกำลังกางกั้น
ป้องกันกาย ขันพลพายหันหน้ากลับจានี้ ฯ เชิด ๘ คำ ๖๖

๑ ครนถ้งจ้งเรียกให้เป้ตรับ ทงกองทัพหุคตสะพรงคตท เหน่เจียงบ้งเรียกขา
สามที ก็ไม่มีใครเปิดประตูพลัน ฯ เจริจา ๒ คำ ๖๖

๑ บัตนน เองคว้นเตียวแห่งเก่งขยัน อยู่ในเมืองก็จวคอยสำคัญ เหน่ม้าเฉียว
ตัวจกรรจแตกมา ขันทหารขันรักษาน้ำที่ มิให้เข้าจានี้ปัดแน่นหนา ยิงเกาทัณฑ์
ทงหินก้อนศิลา พุ่งสาตราต่านไวไคยไวที่ ฯ เชิด ๘ คำ ๖๖

๑ บัตนน มาเจียวองอาจมาทหมาย ถืออาวูถางจะตามสะบาย แล้วผันผาย
เข้าที่เกียงสนน ก็รู้ว่าเปนแม่ยายเกียงขิม จะเอาทวนแทงทมิให้อาสัญ ลากม็อยาย
ชะร้อออกมาพลัน ถลึงตาคักตัพนถามไป อันตัวมึงเปนแม่ไยไม่ห้าม ปล่อยให้ลูก
พลุ่มพลามผิตนไสย คบกับอ้ายเอียวหุสตรูใจ พากันไปรบกูไม่รู้การ ฯ ๖ คำ ๖๖

๑ บัตนน เกียงสียายเฒ่าเห่าหาญ จิงขหน้าดำไว้อัยใจพาล ดวงสันดาน
ทรชนไ้คนตี จะมาถูกผู้เปนหญิงจริงดา ทำฮึดฮ่อไว้ท่าเหมือนหน้าผี กุมิได้เสียกาย
ซังซิว อ้ายอปรี่พูนมาจมาพ่น ถึงตัวกูบลไฉจะไวนาม ไม่เข็ดขามเรื่องชีวาจะอาสัญ
พุนเถากกมทสำคัญ จงหักต่อให้ชวนมึงม้วยมรณ ฯ ๖ คำ ๖๖

๑ บัตนน มาเจียวแคนจิตรเหมือนพิศศร ด้วยอียายเสียงแปร้นมันแสนงอน
ว่ายกยออันแข่งด่าสาระพรรณ ชักเอาเกยมแกว่งกวัดฉวตฉวียน กัดตเศียรเกียงสียาต
อาสัญ แล้ววิ่งไล่หญิงหาซริบฟาดฟัน ม้วยชีวันหลายคนต้องทนทาน ฯ โฉด ๔ คำ ๖๖

๑ บัตนน แอฮวเอียนเอียวหูกบทหาร ตามมาเจียวมาไวมิได้นาน ถึงเล็กเส
เข้าสถานธานี เหนมาเจียวไล่ฆ่าประประชากร ก็รบรอนล่อมไวมิให้หนี แอฮวเอียน
ขับมาเข้ารวี ตีต่อตแทงฟันราญรอน ฯ เชิด ๔ คำ ๖๖

๑ บัตนน มาเจียวมาต่ายชาญสมร กับบังเต็กสามนายเตือตรอน ด้วยนิกร
ล่อมหนาเหลือมาพ่น อ่อนกำลังแทบจะพลั้งพลัดตกม้า ฝนวิญญาตามเคาทเหาฮอน
ทลวงไล่ต่อแย่งแทงตะบัน หนีได้พลันขับมารีบคลาไคล ฯ เชิด ๔ คำ ๖๖

๑ บัตนน แอฮวเอียนอ่อนจิตรไม่คิดไล่ ก็จัตเจงนัคราไม่เข้าใจ สองเวียงไชย
เปนปรกติดี คือเล็กเสกจิวสองนคร ราษฎรค้อยสุขเกษมดี พาเอียวหุเล็กพวกโยธิ
กลับธานีไ้ตามสำคัญ ฯ เชิด ๔ คำ ๖๖

๑ บัตนน มาเจียวฤทธิ์แรงแขงขัน กับบังเต็กมาต่ายอ่อนใจครัน ทหารนน
หมดตัวไม่มีตาม หนีทัพมาพัวพวงลงเเด ขี่มาเที่ยวเกรเจียนเข็ดขาม จะเข้าไหน
ก็ไม่ได้ให้ครนคราม พร้อมทงสามหยุดมาปฤษากัน ฯ เจรจา ๔ คำ ๖๖

๑ เรามานั่งตักเครื่องกลองเมืองแล้ว จะคลาศแคลวคนกลบักคืบขึ้น เข้าฮันตัง
นักเรศเขตรคัน ได้ผ่อนผันคิดการผลาญสัตว์ อาไศรยท่านเดียวพื่อแต่พอสุข บรรเทาทุกข์
เสียให้หมดอายอดสู ท่านเดียวพื่อเป็นเจ้าเมืองเขาเฟื่องฟู ใจที่อยู่เหนจะรับไม้ขับไกล ฯ

๔ คำ

๖๖

๑ บัตนิน มาต่ายมย่องผ่องใส กับบังเต็กยินยอมพร้อมใจ ก็ขับม้าคลาไคล
เข้าธานี ฯ เสมอ ๒ คำ ๖๖

๑ ครนถ่งต่างลงจากหลังม้า หงสามราคลายหมองผ่องศรี เข้าไปหาเดียวพื่อ
ทันที อัญชลิตามยศไม่คดคิด ฯ ๒ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เดียวพื่อนั่งปลูกธาราภิเษก กับขุนนางห้อมล้อมพร้อมขิด ถึงเรื่อง
ปัจจุามิตติตราวี เหน้มาเฉียวมาต่ายมาตรงหน้า หงบังเต็กแกลวกล่ากัผ่องศรี จิงถาม
ว่าสิ่งธุระอะไรมี แจ้งคะดีให้เราฟังตามกังวล ฯ ๔ คำ ๖๖

๑ บัตนิน มาเฉียวชาญไชยนายพล บอกว่าคราวนี้ข้าเหลือทน ต้องขัดสน
แตกทัพกลับมา ยังเหลือแต่สามคนพวกพลหมด อับปยศยกย้ายหลายท่า ขอพงท่าน
อยู่ในพารา จะอาษาการณรงค์สงคราม ช่วยให้สำเร็จเสร็จกิจ ในดวงจิตร์ไม่มี
เข็ดขาม แม้นท่านยกโยธายายาม ไปไหนก็จะตามช่วยด้านดี ฯ ๖ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เดียวพื่อมย่องผ่องศรี รับคำมาเฉียวด้วยยินดี เพราะอยากได้
ไว้วรุษช่วยร่ายรอน เราขอบจิตรซึ่งท่านคิดมาอยู่ด้วย จะช่วยป้องกันผืนผ่น ท่าน
เป็นทุกกับแคนคืบจะดับร้อน สโมสรรชอบกันให้มั่นคง แล้วหันมาปรึกษาพวกขุนนาง
อย่าระคางมาเฉียวมาประสงค์ เข้าอยู่ด้วยเหนได้น้ำใจตรง ไม่เวียนวงโดยสมัคภักดี
เราจะยกบุตรสาวงามสม รูปอุดมลักขณาสง่าศรี ให้เป็นเมียมาเฉียวคราวนี้ จะได้มี
ใจช่วยราชการ ฯ ๘ คำ ๖๖

๑ บัตนิน เอี่ยมเป็กมีบุญญาปฤชาหาญ เป็นขุนซื้อผ้าขวามาช้านาน นึก
รำคาญเดียวพื่อจะล่าใจ จะเอาบุตรสาวสมซึ่งคมสัน ยกให้มั่นมาเฉียวก็เปนได้ มี
ความตั้นเข้ามารุมกลุ้มไทย อย่างนี้ไซ้เสียหอยไม่ฮ้อจริง คิดแล้วจึงว่ากับเดียวพื่อ ท่าน
ไม่ต่อแค้นแขนงเหมือนแจ้งบิง ฤาอย่างไรความตฤกนี้ก็ประวิง จะทอดทิ้งบุตรตรงลงนัทธิ

เอายกให้มาเฉียวไม่เสียจริต ท่านคิดผิดแน่จะต้องหมองศรี อันตัวมาเฉียวเล่าในคราวนี้
มันหมดดีหมดค่าเหมือนเก้าอี้ แต่ลูกเมียของตัวยังหวาย ต้องวอดวายสิ้นหมดกลบอดไธ
ไม่สามารถเลี้ยงได้ให้ใหญ่โต ยิ่งภริยาด้วยสปรากฏตา ไม่ควรจะยินยอมพร้อมใจ
ขอย่ำให้เหินผดนักหนา แล้วมาเฉียวเป็นคนใหม่มา ยังไม่รู้ทางท่าสถานใด ๖

๑๒ คำ

๖๖

๑ เมื่อนั้น เตียวพ้อฟังว่าอัสนาไศรย ก็นั่งนึกตฤกตรองทำนองใน แล้ว
ครวญไคร่คำเอ๋ยแปกทัตทาน กลับเห็นจริงตามห้ามนี้คร้ามจิตร เกรงผิดเสียลูกสาว
คิดสงสาร จำต้องตบหน่วงไว้ให้นาน พอเหลียวหน้าเห็นทหารเล่าเจี้ยงพลัน ถือ
สารายืนดำรงตรงภักตร์ ก็พยักเข้ามาใกล้หมายมั่น ถามเรื่องราวตามมีที่สำคัญ สารา
นั้นให้มาว่าอะไร ๖ เจริญ ๖ คำ ๖๖

๑ บัดนั้น ทหารเล่าเจี้ยงแจ้งแถลงไข ว่าเรื่องราวเล่าปี่มาชิงไชย ฤๅไหนมี
ในสารจงอ่านคำ ขำพเจ้าได้แจ้งแห่งหนังสือ ใช้ให้ถืมาให้ท่านเห็นการขำ
ของสนธิพิตรวามีประจำ ไม่พูดพล่าส่งสารให้ทันที ๖ ๔ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เตียวพ้อยอมย่องผ่องศรี รับหนังสือนั่งนึกตฤกคะดี อันเล่าเจี้ยง
เล่าก็มีรักกัน โฉนจึ่งคิดอ่านเขียนสารตรา ใช้คนมาให้เราเห็นเค้าขึ้น ตริแล้วแกะ
ซองเร็วพลัน คลื่นเซ็นสำคัญอ่านความ ๖ ๔ คำ ๖๖

๑ เอกบท ๑ ในสาราตัวเราชื่อเล่าเจี้ยง ตั้งจิตรเที่ยงโดยสุภาพไม่หยาบยาม
คำนับถึงเตียงพ้อซ่งภานาม คนครนคร้ามเกรงอาญาบารมี เพราะตัวท่านปฤชา
สามารถ เฉลียวฉลาดไคร่ครวญการถ้วนถี่ มากทหารเลื่องชื่อฝีมือ ในคราวนี้เรา
รำคาญการณรงค์ คือเล่าปี่ยกมาตีอาณาเขต หลายประเทศได้สมอารมณ์ประสงค์
อันเสฉวนธานีนั้นคง แม้นยั้งคงเราก็คงไม่เป็นการ เล่าปี่ไหนจะคอดได้ คงลุย
ไล่เลยตบถึงสถานของท่านอยู่เมืองอันตั้งไม่คงนาน จงคิดอ่านช่วยกันประจัญบาน
กับเล่าปี่ให้มันลบลบหน้า เราขอพึ่งโยธาทหาร แม่นว่าเสร็จการประจำที่รำคาญ
จะแบ่งปันถิ่นถานธานี คือหัวเมืองอาณาเขตประเทศราชบุรี ให้ท่านขาดยี่สิบเมือง
ล้วนเรื่องศรี ขอย่ำได้ตัดใจเสียไมตรี ยกโยธามาช่วยขำด้วยเอย ๖ ๑๒ คำ ๖๖

๑ ครนอ่านจบสารศรีนตแสน กลับคั่งแค้นเล่าปี่ได้เนย เพราะความโลภ
 ยิ่งใหญ่ไม่ละเลย ได้เมืองขึ้นแล้วสะเบยสะบายใจ ถึงยี่สิบชานี้ไม่มีเพลิง ซึ่ง
 เล่าเจียงนงจะยกยอมให้ ส่งม้าเฉียวเร็วพลันทันใด ทานมาใหม่ลองให้ภรรยาดี
 จงจัดแจงโยธาซึ่งกล้าหาญ ที่ชำนาญเข้ากระบวนให้ถนัด ยกไปช่วยเล่าเจียงราวี
 กับเล่าปี่ให้มันยับแตกกลับไป หยิบกะปึกมกล้ำอาญาสิทธิ์ สำหรับกิจที่กำกับกองทัพใหญ่
 มอบกับม้าเฉียวชื่อว่าตามใจ บังคับไพร่จูงสัตว์สดาร ส่งเอียวเป็กไปกำกับทัพหน้า
 อย่าได้ฆ่าเลือกทหารชาญสมร สักสองหมื่นสองกองนิกร บทจรกองละหมื่นพันนครรั้ง
 ๖ ๑๐ คำ ๖๖

๑ บัดนี้ ม้าเฉียวปรีเปรมเกษมสันต์ รับกะบ้ออาญาสิทธิ์ซึ่งสำคัญ ขวน
 เอียวเป็กจรจรัลอย่ารู้ไร ๖ เจริญ ๒ คำ ๖๖

๑ บัดนี้ เอียวเป็กขุนหมองไม่ผ่องใส เกรงม้าเฉียวมุ่งมาทอาฆาใจ ด้วย
 ห้ามเตียวป้อไว้เรื่องบุตร เมื่อจะยกให้กับม้าเฉียว นึกเกลียวขัดข้องของศรี ฝัน
 ฤไทยทำท่าไม่รัก ขวนม้าเฉียวจรัลออกมาพลัน ๖ เสนอ ๔ คำ ๖๖

๑ ยานี้ ครนถึงจัดโยธา พลม้าถือนวแขงขัน เปนคู่ ๆ แคล้วคล่องได้
 สองพัน พลเกาทัณฑ์เดินเท้าก็มากมี พลดาบสองมือถนัด เคยซ้อมหัดไว้องคล่อง
 ที่ พลจ้าว ๆ งามสง่าดี พลกระบี่เคียดรงค์สงคราม อีกพวกหนึ่งสองมือถนัดห่ม จะ
 คอยสู้ไพร่ ไม่มีขาม อีกเหล่าหนึ่งเข้าคู่ก็ดงาม ถือสามง่ามมากมายหลายพัน เสอ
 กังเกสเขียวหงสน ใจหมิ่นโตคำล้าสน ก็พร้อมถือนสองหมื่นพันนครรั้ง แบ่งเป็น
 สองกองพลันทันที ๖ เจริญ ๘ คำ ๖๖

๑ ครนเรียบเสร็จม้าเฉียวชาญณรงค์ ส่งบั้งเต็กอยู่จำนงธานีศรี เพราะตัวป่วย
 ยังมีได้หายดี ขวนเอียวเป็กบนภาชีทันใด กับม้าดำยรีบยกพลากร ออกนครให้สนั่น
 ห้วนไหว เอียวเป็กทัพหน้าโบกธงไชย พลไพร่คลาสคลาไม่ช้าที่ ๖ กราวนอก ๔ คำ ๖๖

๑ ข้า มาจะกล่าววาทไป ถึงเล่าปี่ชาญไชยเฉลิมศรี สถิตย์ในโลกเสียธานี
 ได้รู้ข่าวคดีเล่าเจียงนง ว่าแต่ต่อที่ปรึกษาอย่า คิออุปถัมภ์เทเหหัน ให้เล่าเจียง

ต้อนคนครัวพัวพัน ข้ามแม่น้ำสำคัญเข้าธานี แล้วให้เผาเข้ากลาญอาหาร ก็รำคาญ
ขุนข้องหมองศรี หมายถึงได้สุขโอบเอียงโยธี ไม่สมโนฤดีซึ่งคิดไว้ ฯ ๖ คำ ๖๖

๑ ร่าย ๑ จึ่งปฤกษาของเบ้งอาจารย์ ตามแต่ต้อคิดการขนานใหญ่ สู้ดก้าง
พวกเราจะเข้าไป สะเปียงไม่มีเหลือจะเจ้อจาน ท่านจะคิดนโนโตไหนหนา จึ่งจะได้
เข้าปลาเตียงทหาร ซึ่งจะต้อไปนโนแสนกันดาร รำคาญใจอยู่ไม่รู้วาย ฯ เจริญ
๔ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งฟังกิจทศคหมาย จึ่งบอกกับเล่าปี่อธิบาย ว่าแต่ต้อเขาภิปราย
ด้วยปฤกษา ไหนเลยเล่าเจียงจะเชื่อคำ ท่านอย่ารำพึงคิดให้ผิดทำ เล่าเจียงลบลับ
ปัญญา ไม่ตรองเห็นมรรคาต้อไป เราจะนั่งอยู่ทำไม่ได้เรื่อง ไปตีเมืองกิมก๊กเกิด
การใหญ่ แม่นถ่านนโนแตกตั้งใจ อันเวียงไชยเสฉวนกรวนเร เราคงได้โดยง่ายสบายนัก
แม่นต้มผกยงตองหมั่นหนะ หม้อแลพันท่งไฟใส่คะเน ยากกว่าเสฉวนซึ่งจะราญรอน
ฯ ๘ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่ฟังคำของเบ้งสอน ส่องตองอยู่เอยนจันทร โดยรีบร้อน
ทันใดอย่าได้ช้า จะยกไปกิมก๊กธานี ไนวันตามเราปราธนา ท่งสองท่านควบคุมโยธา
เปนทัพหน้าตามเคยซิงไชย ตัวเรากับขงเบ้งอาจารย์ จะกำกับทวยทหารทัพใหญ่ เปน
กองหลวงตามทำนองว่องไว เอาให้ได้กิมก๊กบุรี ฯ ๖ คำ ๖๖

๑ บัดนั้น ส่องตองอยู่เอยนสองศรี น้อมค่านับรบคำเล่าปี่ ออกมายิงท่งนามไชย
ฯ เสมอ ๒ คำ ๖๖

๑ ยานี้ ๑ ครนถึงจิงจัตโยธา ตีมาพ้อให้สัญญาสนั่นไหว กองนำพลม้ามา
ว่องไว เสือกั้งเกยไชยวโล่สวมกาย ถือนวนเกาทัณฑ์ตะพายแล่ง กำลังแรงไม่มีหนี
หน้าย กองหลวงหลายหลาหมากมาย ขัดกะบ่มุ่งหมายราญรอน ถือน้าวงามสมคม
กล้า แต่งกายาเหลืองเลื่อมประพศร์ พลเดินเท้าถือดาบฉกอน ท่งโตมรโล่หัดตั้งบัง
อาวุธ พลสามงามอีกพวกห้าพัน กายดำล้าสนั่นเปนนุสสุต เสือแดงกั้งเกยแดงฤทธิรุต
เคยงยงฤทธิ์ไชยหาญครา ก็เรียบเสด็จสองทัพคืบคง ครอบสัหมันย่นสะพรังคองหน้า
เสียงกึกก้องมีฉาวท่วม้า คอยเล่าปี่กลางชะลาแนนนอง ฯ เจริญ ๑๐ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่ยืนดั่งไม่มีหมอง เหนือธำพร้าพร้อมพรุ่งตงก๋ง ตามทำนองสองทัพ
คืบกัน ขวบนงเบ้งอาจารย์ชาญไชย ขึ้นหลังมโนไม้มะโหหรีน ได้ฤกษ์ตีมาพ้อเป็น
สำคัญ ยกโยธำจรจรัลจากพารา ๖ กราวนอก ๔ คำ ๖๖

๑ ครนถั่งเตนเมืองกิมก๊ก ไกล่อุกเหตที่ท่า ส่องให้ตงค่ายม่นพักโยธา ก็
ตรวจตรากันพร้อมพรุ่งพล ๖ เจริญ ๒ คำ ๖๖

๑ บัตินน อยู่หวนเจ้าบุรีรัฐเหตุผล ว่าเล่าปี่ยกโยธามาประจัญ บังอาจตนจะทำ
ย้าย จังกะเกณฑ์พวกพลพารา ขันรักษาเชิงเทินพร้อมที่ ส่องให้เยี่ยมเร็วพลัน
ทันที จังจัดพวกโยธีสามพัน ยกออกไปรบสู้กำลัง ก่อนสักครั้งแล้วจึงคิดผ่อนผัน ทหาร
ของเล่าปี่ทณกรรจ์ จะสำคัญมีบางฤาอย่างไร ๖ คำ ๖๖

๑ บัตินน ดิเหยี่ยมผู้ชำนาญทหารใหญ่ รับคำสั่งอยู่หวนทันใด มาจัดไพร่
โยธาทณกรรจ์ เลือกกล่นแกลวักกล่าคล่องอาวุธ ฤทธิรุตเร็วแรงแบงขยั้น พลเดินเท้า
พลม้ามอญันต์ เสี่ยงสนันตรวจตราโยธาทัพ ๖ เจริญ ๔ คำ ๖๖

๑ ครนพร้อมเสร็จสามพันเร็วรวด ทงนายหมวดมากมีกำกับ ดิเหยี่ยมเห่นพล
ตงคงคืบ ธงระยับปลายปลิวตามลม ทงอาวุธขวาวบาปลาบตา ขันอาชาลือจางวมสม
ได้ฤกษ์เสี่ยงมาพ้อตระคม กั้นขมริบยกโยธี ๖ กราวนอก ๔ คำ ๖๖

๑ ครนถึงทัพหน้าตาของตง ขันม้าตรงเข้าประชิดไม่คิดหนี ร้องว่าใครเป็นนาย
กองน แม่นกล่าตเริงออกชิงไชย กับตัวผู้ทหารชาญณรงค์ ตัวต่อตัวตามจ่านองยา
ไถล แม่นใครแพ้กมหน้าตายไป ใครมีไชยมีฝีมือต้องภาษา ๖ คำ ๖๖

๑ บัตินน เล่าอองตงนายทหารชาญกล้า ได้ฟังคำดิเหยี่ยมมาร้องทำ ก็โกรธา
กายสั่นกัฟันรว รับใส่เกราะลืออาวุธยุทนา ขันอาชาเร็วพลันยิงคันหั่ว ขันภาชีเข้า
ประชิดไม่คิดกลัว พวกทหารพันพันตามไป ดิเหยี่ยมของตงตรงเข้าฟัน ตัวต่อตัวรบกัน
หวนไหว ต่างแคล้วต่างคล่องว่องไว ต่างหนีต่างไล่กันไปมา ๖ เข็ด ๖ คำ ๖๖

เล่ม ๑๕

๑ สามก๊ก คำ กลอน ๖๖

๒๖๕

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งอาจารย์ฉานกล้า ออกมาขึ้นอยู่กับโจธา เหน็ดเหี้ยมรบรา
ว่องไว กับของต่งฝีมือกคล้ายกัน แต่ของต่งตัวสำคัญเป็นผู้ใหญ่ ลิเหี้ยมมันยังหนุ่ม
นานไป จะมีไชยของต่งมันคงแท้ คณะคุณเพลงอาวุธยุทธนา ได้สักร้าสับเพลงเหน
แกร่งแน่น เกรงของต่งแก่กายจะพ่ายแพ้ ส่งตี่มาฟ้อแป่เสียงสัญญาณ ฯ เชิด ๖ คำ ๖๖

๑ สามก๊ก คำ กลอน จบ เล่ม ๑๕ สมุด ไทย ๖๖

๑ เล่ม ๑๖ ยังพิมพ์ ต่อไป ๖๖

หน้าต้น

๑ สามก๊ก คำ กลอน เล่ม ๑๖ ๖๖

๑ ตั้งแต่ขงเบ้งคิดกลอุบาย เกล็ดกล่อมลิเหยี่ยม ให้เข้าสามภักดิ์กับ
เล่าปี่ แล้วลิเหยี่ยมกับอุยของเชิญเล่าปี่ขงเบ้งเข้าเมืองกิมก๊ก ให้เลียงไฉ้
นายทหารทั้งปวง ไปจนถึงเตียวพ้อเจ้าเมืองฮันตั้งให้ให้ม้าเฉียวยกมารบกับเล่าปี่
ขงเบ้งพุดขัวโมโหให้เตียวหุย ยกออกรบกับม้าเฉียว ๖๖ ๖๖

๑ บัติน เล่าของต่งฤทธิไกรใจกล้า กับลิเหยี่ยมรบรื้อต่อศกดา ไม่เพื่องทำ
แคว่คล่องว่องไว ได้ยินเสียงม้าพ้อสัญญาเรียก เล่าของก็สำเหนียกจำได้ ต่างคนต่าง
ร่าไป เล่าดาคลาไคลกลับทันที ๖๖ ๖๖

๑ ครั้นถึงลงจากหลังม้า เข้าไปหาอาจารย์ชาญไชยศรี คำนับถามขงเบ้งด้วย
ยินดี ขำจวนมีไชยะชะชะมัน เจียนจะจับตัวลิเหยี่ยมมันได้ เหตุไฉนท่านบังคับให้
กลับหัน ตีม้าพ้อเปนสัญญาเรียกมาพลัน จะคิดฉันทไฉนหนออาจารย์ ๖๖ ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งผู้ปฤชาหาญ จึงบอกกับของต่งตามการ อ้ายลิเหยี่ยมมัน
ชำนาญเพลงศาสตรา แล้วก็ย้งหนุ่มทั้งกำลังกาย จะมาทหมายเอาชะชะหน้า เหน
ไม่ได้แน่นะเล่าดา เราจะคิดด้วยปัญญาจับพลัน คำวันนี้ใช้โยธีสองกอง ไปข่มอยู่
ปากช่องที่คืบขัน ให้อยู่เียนออกสกัดตัดทางมัน ฟรุ้งเข้าไหนจะทันที่ราวี ท่าน
จงยกโยธาไปทำรบ ทำเสียทีเลยหลบล่าหนี ไปที่ทางซอกเขาข่มโยธี เราจะอยู่บนศิรี
คอยดูการ แล้วขงเบ้งส่งอุยเียนเร่งโยธา จัดสามกองพร้อมอาชาทวยหาร จงไปข่ม
ซอกเขาคอยไม่นาน ได้รอนราญลิเหยี่ยมสกัมัน ๖๖ ๖๖

๑ บัติน อยู่เียนรับคำขงเบ้งมัน มารับจัดทัพพร้อมพลัน เปนสามกอง
จรจรัลในราตรี ๖๖ กราวนอก ๖๖

๑ ดวงอาทิตย์ เชาวลิตรุ่งรางสว่างศรี เล่าของต่งซึ่งรับวชิ ของขงเบ้ง
วานนังกิจพล ครนพร้อมเสด็จขานหลังอาชา นำโยธาจากค่ายสับสน แก้วอาวุธ
สามารถอาจตน เร่งพลรีบไปนำบุรี ๖ กราว ๔ คำ ๖๒

๑ ครนถึงหยุดมาโยธาหาญ ไกล ทวารกิมก๊กธานีศรี จักรองว่าลิเหยี่ยมอย่าข้าที่
มังกัดคอกมารอนราญ เมื่อแรกเข้ายุทธนาห่าสืบเพลิง ใครจะเก่งสามารถอาจหาญ
ยังไม่รู้กันแน่เมื่อวันวาน วันนั้นคงได้ผลาญชีวิตกัน ใครที่มีไชยเหมือนไก่อู จะต่อสู้
กว่าจะแย่งไม่แปรผัน อย่าเข้าเฉยไคลคลาออกมาพลัน กุจะหันคอมึงให้ถึงตาย ๖

๖ คำ

๖๒

๑ บัติน ลิเหยี่ยมอยู่เชิงเทินดินมาทหมาย ตรวจทหารให้รักษาเรียงราย
พังของต่งทำท่ายกัจิตใจ ถังจากเชิงเทินทันที ขึ้นภาษีเปิดทวารบานใหญ่ นำโยธา
ออกมาว่องไว ขั้กัณฐ์ศัลโคลมิได้ข้า ๖ กราว ๔ คำ ๖๒

๑ ครนถึงหยุดมาว่าพลัน กุไม่พรมฝีมือมึงนักรหา อ้ายแก่แรดจะเปนเหยื่อแรงกา
มิได้ข้าชีวันจะบัลโดย ว่าแล้วเร่งกัณฐ์ศัลทะมดทะแมง เข้าฟันแทงเร็วทำไม่ปราไส
เล่าของต่งปัดป้องว่องไว มิได้เกรงฤทธิ์ไกรต่างราญรอน ๖ เชิด ๔ คำ ๖๒

๑ บัติน เล่าเหล่าหาญชาญสมร เข้าบันบุกคลุกคลีต่อกร ได้สืบเพลิง
ทำอ่อนเสียที ขั้บอาชากลบกลอกเลียวออกทาง ข้องระคางตีม้าคลาหนี ลิเหยี่ยม
มิได้แจ้งแห่งกะตี่ ขั้กัณฐ์ศัลเร็ววิ่งตามไป ๖ เชิด ๔ คำ ๖๒

๑ ครนถึงชอกเขามรคา อยู่เย็นขั้โยธารุกไล่ สองกองทัพขงเบ้งข่มไว้
ออกสกัดว่องไวมิได้ข้า เสียงปะทัดครนครนสนั่นดัง ทงหน้าหลังล้อมไว้นั่นหนา โห
สนั่นหวั่นไหวเปนโกลา เอาเกาทัณฑ์ยิงประดาเข้าไป ๖ เชิด ๔ คำ ๖๒

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งมีบุญญาวิชาไศรย ยืนอยู่บนคี่ริมได้ไกล เหนลิเหยี่ยม
อยู่ในหว่างโยธี่ จักรองว่าลิเหยี่ยมเองเหยี่ยมหาญ คราวนี้ไม่ทนทานต้องบ่นบ จง
เข้ามาหาเราแต่โดยดี มั่นตอดึงก็ชีวะจะวายปราณ ไม่เกรงกลัวลูกเกาทัณฑ์ถนัดใจ

มันว่องไวพวกเราเหล่าทหาร จะพร้อมกันยังให้บัลโลลาญ แล้วขงเบ้งทำส่งสารห้ามโยช

๖ เจรจา ๖ คำ

๖๖

๑ บัตัน ลิเหยี่ยมขัดบ้องหมองศรี อยู่หว่างกลางจวนตัวกลัวเสียที ไม่รู้ว่า
จะออกไปชอกใด ฟังขงเบ้งเจรจาเมตตาจิตร สุจริตฤว่าเล่นกันทำไม จำจะต้อง
ทดลองทำนองใน ก๊อดเกราะทันใดทั้งสาตรา ลงจากหลังภาชีมีขมมัน จรจรัดตั้งใจ
ขึ้นไปหา แต่กายสนั่นครันคร้ามมรณา ฝันวิญญาขวยเขินเดินขึ้นไป ๖ เสมอ ๖ คำ ๖๖

๑ ครนถึงจ้งค่านับนอนน้อม ตัวข้ายอมมิได้คิดบิดเถล เพราะเห็นท่านปฤชา
ชำนาญใน ขอต้งใจลงลงคุณกรุณา ที่ไม่ยิ่งเกาทัณฑ์ผลาญชีวาต เปนสิทธิ์ขาดให้
ท่านใช้การภายน่า ฝ่ายทหารพลเรือนไม่เคลื่อนไหวคลา จะอาษาสองอย่างอย่ากลางใจ ๖

๔ คำ

๖๖

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งยอมย่องผ่องใส อันตัวท่านคิดชอบขอบบฏไทย ตัวเราใช้ช่วย
เล่าปี่คิดบำรุง นักรบของพระเจ้าเหียนเต้ อ้ายโจโฉถ้ายเททำยุ่ง ท่านอยู่ด้วยจะได้
ช่วยกันผดุง ให้สนนงสุขสวัสดิ์กับราชฎร ว่าแล้วขงเบ้งชวนโคคลา ให้ลิเหยี่ยม
ไปอาษาชาญสมร ทงฮองต้งอยู่เย็นพร้อมนิกร เด็กพลจกรลับค่ายเหมือนใจจง ๖

เข็ด ๖ คำ

๖๖

๑ ครนถึงขงเบ้งอาจารย์ กิดนลานทำตามความประสงค์ จูงม้อลิเหยี่ยมรีบเดิน
ตรง โดยจ้งนงเข้าหาเล่าปี่ไว ๖ เจรจา ๒ คำ

๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่ทำท่าอ้าใจสรวล เขยลิเหยี่ยมนั่งเกาเหมือนตีใจ ขอบบฏไทย
ท่านสมัคภักดี อันตัวเราคิดอ่านการณรงค์ จะประสงค์บ้านเมืองให้เรืองศรี ทะนุบำรุง
เหียนเต้เจ้าธานี ปราบโกลีเสียให้เสร็จสำเร็จการ ให้พระองค์ทรงเสวยสวรรยา เปนสุขา
พร้อมสมบัติพิศฐาน ตัวเราไม่มีจิตคิดทายน โดยไวยหารเปนใหญ่ในตน เพราะมี
ความกตัญญูสู้อำนาจ ยกโยธาปราบยุักษ์ทุกแห่งหน ด้วยสงสารเจ้าบุรินป็นสากล จะไม่
ยืนในพระชนม์เพราะพวกพาล ๖ ๘ คำ

๖๖

๑ บัตัน^๕ ลิเหยี่ยม^๕นั่ง^๕นั่ง^๕ฟ่ง^๕ฟ่ง^๕สาร^๕ นึกว่าเล่าปี่^๕คิดการ^๕ ให้สำราญแก่แผ่นดิน
กียัน^๕ดิ^๕ จึงบอกว่าอุย^๕หวน^๕เจ้าเมือง^๕นน^๕ เขาเผ่าพันธุ์เล่าเจียง^๕คู่^๕เคียง^๕ศรี^๕ ก็จริงอยู่แต่ว่า
บ้าน^๕พา^๕ที^๕ ย่อมจะมี^๕จริต^๕เชื่อ^๕ไม่^๕เบื่อ^๕ใจ^๕ ขอ^๕อา^๕ชา^๕ลา^๕ไป^๕เจรจา^๕ ตาม^๕ความคิด^๕แล^๕ปัญญา^๕
อัคร^๕มา^๕ไ^๕ศร^๕ย^๕ เหน^๕อุย^๕หวน^๕จะ^๕ไม่^๕เล^๕ย^๕ง^๕ก^๕ว^๕เ^๕ย^๕ง^๕ไ^๕ช^๕ย^๕ มอ^๕บ^๕ให้^๕กับ^๕ท่าน^๕เป^๕น^๕ม^๕น^๕ค^๕ง^๕ ๖ คำ ๖๖ ๖๖

๑ เมื่อน^๕นี้^๕ เล่า^๕ปี่^๕เ^๕น^๕จะ^๕สม^๕อ^๕าร^๕ม^๕ณ^๕์^๕ป^๕ระ^๕ส^๕ง^๕ค^๕์^๕ จึง^๕ตอ^๕บ^๕ว่า^๕แ^๕ม^๕น^๕จิ^๕ต^๕ร^๕ท^๕่าน^๕คิ^๕ต^๕ต^๕ร^๕ง^๕
โดย^๕จ^๕ำ^๕น^๕ง^๕ห^๕ว^๕เ^๕ร^๕า^๕เ^๕า^๕ฤ^๕ท^๕เ^๕ย^๕ อ^๕ย^๕า^๕บิ^๕ต^๕พ^๕ล^๕ว^๕ถ^๕ย^๕ค^๕ำ^๕ซ^๕ึง^๕ร^๕่ำ^๕ว^๕่า^๕ จ^๕ง^๕ไ^๕ค^๕ล^๕ค^๕ล^๕า^๕ตาม^๕อ^๕ั^๕ท^๕ย^๕า^๕ไ^๕ศร^๕ย^๕
เ^๕ร^๕า^๕จะ^๕ต^๕ง^๕ห^๕น^๕ำ^๕ค^๕อ^๕ย^๕พ^๕ล^๕อ^๕ย^๕ดี^๕ใจ^๕ ส^๕ำ^๕ร^๕็จ^๕ไ^๕ด^๕ค^๕ง^๕จ^๕ะ^๕ต^๕อ^๕ง^๕ส^๕น^๕อ^๕ง^๕ค^๕ุ^๕ณ^๕ ๗ ๔ คำ ๖๖ ๖๖

๑ บัตัน^๕ ลิเหยี่ยม^๕ฟ^๕ัง^๕ฟ^๕ิ^๕ป^๕ร^๕าย^๕ค^๕อ^๕ย^๕ค^๕ล^๕า^๕ย^๕บ^๕ุ่น^๕ ลา^๕เล่า^๕ปี่^๕ที่^๕เม^๕ต^๕ต^๕า^๕การ^๕ณ^๕ ใน^๕อ^๕ก^๕อ^๕ุ่น^๕
จาก^๕ค^๕ำ^๕ย^๕ไป^๕บ^๕ู^๕รี^๕ ๗ เ^๕ส^๕ม^๕อ^๕ ๒ คำ ๖๖ ๖๖

๑ คร^๕น^๕ด^๕ิ^๕ง^๕เ^๕ำ^๕ค^๕ำ^๕น^๕บ^๕อ^๕ย^๕ห^๕ว^๕น^๕ ตาม^๕ส^๕ม^๕ค^๕ว^๕ร^๕แล^๕ว^๕ก^๕ย^๕ง^๕น^๕ง^๕เ^๕า^๕อ^๕ บอ^๕ก^๕ว^๕ำ^๕บ^๕ำ^๕เ^๕ำ^๕เ^๕ย^๕ท^๕
ข^๕ง^๕เบ^๕ง^๕น^๕อ^๕ บ^๕ัญ^๕ญ^๕า^๕ห^๕น^๕ก^๕ห^๕น^๕น^๕ก^๕ ข^๕ำ^๕ต^๕อ^๕ง^๕ข^๕อม^๕อ^๕น^๕น^๕อม^๕ส^๕าร^๕ะ^๕ภ^๕า^๕พ^๕ เล^๕่า^๕ปี่^๕ไ^๕ด^๕เ^๕ห^๕ย^๕า^๕บ^๕ณ^๕น^๕อม^๕ส^๕ก^๕ค^๕ิ^๕
ก^๕ิ^๕ร^๕ิ^๕ย^๕า^๕ว^๕า^๕จ^๕ำ^๕น^๕น^๕ำ^๕ร^๕ัก^๕ เ^๕ำ^๕ข^๕ว^๕น^๕ซ^๕ัก^๕ให้^๕ห^๕ว^๕เ^๕ร^๕า^๕ข^๕การ^๕ อัน^๕เล^๕่า^๕ปี่^๕ไ^๕ซ^๕ะ^๕ต^๕ง^๕ย^๕ศ^๕ด^๕า^๕ แต่^๕ตัว^๕เ^๕อง^๕
ป^๕ร^๕า^๕ร^๕ณ^๕า^๕ด^๕ว^๕ย^๕ว^๕โ^๕ห^๕าร^๕ เ^๕ร^๕า^๕จะ^๕ค^๕ิ^๕ด^๕ก^๕ะ^๕ร^๕ะ^๕ท^๕ำ^๕ให้^๕ส^๕ำ^๕ร^๕า^๕ญ^๕ ทั่ว^๕ถ^๕น^๕ถ^๕า^๕น^๕ต^๕ต^๕ส^๕ัน^๕ก^๕ง^๕ฉ^๕ิน^๕ข^๕น^๕
จะ^๕บ^๕ำ^๕ร^๕ุ^๕ง^๕เ^๕ย^๕น^๕แต่^๕เ^๕ำ^๕แ^๕่น^๕ด^๕ิ^๕น^๕ ให้^๕ย^๕ิง^๕ภ^๕ิ^๕ญ^๕เ^๕ย^๕ศ^๕ห^๕ม^๕ต^๕ข^๕ัด^๕ส^๕น^๕ อยู่^๕ป^๕ก^๕ค^๕ร^๕อง^๕น^๕คร^๕า^๕ท^๕ว^๕ส^๕า^๕ก^๕ล^๕
เล^๕่า^๕ปี่^๕เ^๕า^๕เป^๕น^๕ค^๕น^๕ต^๕ง^๕ฉ^๕ิ^๕น^๕แ^๕ท^๕ี^๕ ค^๕ว^๕ร^๕ท^๕ำ^๕น^๕จะ^๕เ^๕ำ^๕ห^๕า^๕ส^๕า^๕พิ^๕ภ^๕ก^๕ค^๕ิ^๕ จ^๕ะ^๕ส^๕ู^๕ง^๕ศ^๕ัก^๕ค^๕ิ^๕ป^๕ร^๕อง^๕ป^๕ล^๕อด^๕ต^๕ล^๕อด^๕แ^๕ข^๕เ^๕
เ^๕ร^๕า^๕จะ^๕เ^๕ร^๕า^๕ห^๕ว^๕ย^๕การ^๕ส^๕ำ^๕ค^๕ัญ^๕ไม่^๕ผัน^๕แ^๕ปร^๕ เ^๕ม^๕ี^๕อ^๕น^๕ก^๕ับ^๕แ^๕ก^๕เ^๕โ^๕ก^๕ลา^๕ท^๕ก^๕ถ^๕า^๕นี้^๕ ๗ ๑๐ คำ ๖๖ ๖๖

๑ บัตัน^๕ อุย^๕หวน^๕ป^๕รี^๕เป^๕ร^๕ม^๕เก^๕ษ^๕ม^๕ศ^๕รี^๕ ไ^๕ด^๕เ^๕ฟ^๕ง^๕ค^๕ำ^๕ล^๕ิ^๕เ^๕ย^๕ิ^๕ย^๕ม^๕พ^๕า^๕ที^๕ เ^๕น^๕ถู^๕ก^๕ที่^๕ตาม^๕
ระ^๕บ^๕อ^๕บ^๕ป^๕ระ^๕ก^๕อ^๕บ^๕การ^๕ จ^๕ิ^๕ง^๕ต^๕ก^๕ล^๕ง^๕ย^๕ิ^๕น^๕ย^๕อม^๕พ^๕ร^๕อ^๕ม^๕ใจ^๕ เ^๕ร^๕ี^๕ย^๕ก^๕ข^๕ุน^๕น^๕าง^๕ว^๕อ^๕ง^๕ว^๕เ^๕ท^๕ง^๕ท^๕ห^๕าร^๕ ข^๕ว^๕น^๕
ล^๕ิ^๕เ^๕ย^๕ิ^๕ย^๕ม^๕ค^๕ล^๕า^๕ไ^๕ค^๕ล^๕มิ^๕ไ^๕ด^๕น^๕าน^๕ เ^๕ป^๕ี^๕ด^๕ท^๕ว^๕าร^๕ร^๕ี^๕บ^๕อ^๕ก^๕น^๕อ^๕ก^๕น^๕คร^๕ ๗ เ^๕ส^๕ม^๕อ^๕ ๔ คำ ๖๖ ๖๖

๑ คร^๕น^๕ด^๕ิ^๕ง^๕ค^๕ำ^๕ย^๕เล^๕่า^๕ปี่^๕ผู้^๕ป^๕ริ^๕ชา^๕ ให้^๕ล^๕ิ^๕เ^๕ย^๕ิ^๕ย^๕ม^๕น^๕ำ^๕ห^๕น^๕ำ^๕ไม่^๕พ^๕ัก^๕ผ^๕อ^๕น^๕ ต^๕ร^๕ง^๕เ^๕ำ^๕ห^๕า^๕เล^๕่า^๕ปี่^๕
ไม่^๕มี^๕ง^๕อ^๕น^๕ ส^๕ิ^๕ม^๕ส^๕ร^๕น^๕อ^๕ม^๕ค^๕ำ^๕น^๕บ^๕ั^๕ท^๕น^๕ที่^๕ ว^๕่า^๕ล^๕ิ^๕เ^๕ย^๕ิ^๕ย^๕ม^๕น^๕ไป^๕แ^๕จ^๕ัง^๕ห^๕ะ^๕ต^๕ุ^๕ศ^๕ล^๕ ซ^๕ึง^๕ท^๕ำ^๕น^๕ป^๕ระ^๕ก^๕อ^๕บ^๕ต^๕น^๕
เป^๕น^๕ศ^๕ัก^๕ค^๕ิ^๕ศ^๕รี^๕ ท^๕ง^๕น^๕ำ^๕ใจ^๕โ^๕บ^๕อ^๕อ^๕ม^๕อา^๕รี^๕ แ^๕ล^๕ว^๕ไม่^๕มี^๕พ^๕ย^๕า^๕บ^๕า^๕ท^๕อ^๕า^๕ม^๕า^๕ญ^๕ไ^๕คร^๕ จ^๕ะ^๕ต^๕ง^๕จ^๕ิ^๕ต^๕ร^๕ป^๕ร^๕า^๕บ^๕
เ^๕ย^๕เ^๕น^๕ให้^๕เ^๕ย^๕น^๕แต่^๕ ไม่^๕ห^๕ัน^๕ห^๕ะ^๕ตาม^๕จ^๕ิ^๕ต^๕ร^๕ที่^๕พิ^๕ศ^๕ไ^๕สม^๕ย^๕ แต่^๕พ^๕ระ^๕จ^๕อม^๕จ^๕ั^๕ก^๕ะ^๕พ^๕ง^๕ษ^๕ โดย^๕ต^๕ร^๕ง^๕ใจ^๕

ตัวข้าใช้ยอมสมัคภักดี ขอบเชิญท่านเข้าเมืองอันตั้ง ตามจ่านมให้ต้องหมองศรี
ข้าไม่คิดพ้อดวงผดพิงที่ เพราะยินดีอนุญาตตามฤไทย ๖ ๘ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่ฟังว่าซันมาไสรย ที่อุยหวนท่านยอมปรานอมโน เราขอบใจ
ไม่ลำบากโยธา เหน็ดคิดถูกทางมั่นคงบุญ ก็ยอมรู้เรื่องราวหนักหนา พวกก๊กฉินมันทำ
ระยำมา จนพระจอมพาราต้องหมองมัว เราช่วยกันปราบปรามปัจจุามิตร ประกอบ
กิจให้พระเจ้าอยู่หัว ความเจริญก็จะมีแก่ตัว อย่าได้กลัวพาลาที่สาธารณ์ ว่าแล้ว
ชวนขงเบ้งคลาไคล ทิ้งนายไพร่พร้อมพรั่งทวยทหาร กับอุยหวนลิเหยี่ยมตามสำราญ
เข้าสถานธานีทันใด ๖ เช็ด ๘ คำ ๖๖

๑ ครั้นถึงพร้อมขุนนางนั่งเกอ อยู่ในที่ว่าการเก้งใหญ่ อุยหวนสั่งให้เลี้ยง
โดยเที่ยงใจ หมูไก่เกาเหลาเข้าสุรา รับประทานไว้ด้วยโต๊ะตั้งอย่าพลั้งจตร ทวส์ทิศตามเรา
ปราธนา เชิญกินหมดทั้งนายโยธา อย่าได้ช้าเร่งรัดจัดการ ๖ ๘ คำ ๖๖

๑ บัดนั้น พวกบ่อยจันได้รับบรรหาร ออกมาส่งขุมภูไม่นาน ทำควหาวน
เกาเหลาทันที ๖ เจริจา ๒ คำ ๖๖

๑ ครั้นเสร็จยกไปตั้งโต๊ะพลัน ทิ้งปรนโหงเกศวยขันผี อีกเกาเหลียงฮวงก้วย
โล่เล่าตี รินใส่ถ้วยวางที่ทันใด ๖ ๒ คำ ๖๖

๑ บัดนั้น อุยหวนเห็นเสร็จโต๊ะใหญ่ เชิญเล่าปี่ขงเบ้งโดยไว ลูกเข้าไปนั่ง
โต๊ะพร้อมกัน ทิ้งของตั้งอยู่เอียนนายทหาร แสนสำราญเสพสุรากับหมูหัน อุยหวน
ลิเหยี่ยมรินส่งพลัน เล่าปี่นั้นใจเย็นชวนเจริญจา ๖ เจริจา ๔ คำ ๖๖

๑ มาจะกล่าวต่อไป ถึงม้าใช้พวกกองอาษา ของเล่าปี่ซึ่งให้ตรวจตรา
เห็นม้าเจียวกโยธามามากมาย เข้าตีด่านแอ่งก้วนสับสน พร้อมไพร่พลเหยี่ยวเป็กกับ
ม้าต้าย ก็ตกใจขุลมุนวุ่นวาย รีบผันผายกลับม้ามาพลัน ๖ เช็ด ๔ คำ ๖๖

๑ ครั้นถึงธานีอันตั้ง กระโดดลงอาษาขมิ้มมัน ยิ่งหวาดเสียววิตกอยู่กังน
จรรลุ่ม่งเข้าหานาย ๖ เสมอ ๒ คำ ๖๖

๑ ครนถงเหนกถำถกถนถะ อยุหวนถละจวเจยะตังจวบหาย น้อมคำนับเล่าปี่
อธิบาย ข้อยบายที่ไต่เห่นเป้นสำคัญ ว่าเตยพฟ่อใช้มาเฉียวชาญกล่ำ กับเอี่ยวเป็ก
คุมโยธาแขงขัน จะประมาณสองหมื่นพันฉกรรจ์ ทิงมำตายตัวสำคัญคม่า ตีต่าน
แอบั่งกวุ่นขุดมนู เบ้งตัดักบั้งกันผู้รักษา ออกรบรบต้านทานโยธา พลินด้านมรณา
หลายคน ขอทำนรับไปช่วยให้ทันการ แม้ว่ำนานเบ้งตัดัจจะขัดสน ด้วยมำเฉียว
สามารถอาจตน เข้าประจณุมิได้ท้อถอยไป ฯ คำ

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่ฟังข้อคำไข วางถ้วยสุราพลันหันโต หวาดฤทัยแต่ว่าทำ
ขึ้นตา ถามขงเบ้งอาจารย์ว่า การนี้ จะแก้ไขไฉนดี ท่านจำ อันม้าเฉียวเล่ากตมฤทธา
จะได้ไครบรรพราจึงจะควร ฯ ๔ คำ

๑ เมื่อนั้น บงเบ้งฟังคำทำเสสส่วน บอกว่ามาเนยวันเรรวน ต้องบนบวน
เที่ยวไปตามใจมัน เข้าอาษาเตยวฟ้อลงผมอ ซอกฎาเพลงคารุสตุขยัน แม้นจุหลง
ต้านต่อเห่นพอกัน นอกจากนั้นมองเขม่นไม่เห่นใคร เตยวจุหลงก็ยังไม่กลับมา ฎาเตยวหุย
รบราพจะไค่ บงเบ้งพดตัง ๆ ด้วยหวังใจ จะยั่วให้เตยวหุยมมมานะ ๗ เจรจา

៦ គាំ ៗ

๑ บัดนี้ เตียวหยูหน้าเงาแก่ศัส ยืนกอดพันหวดชั้นแล้วร้องฮะ อาจารย์
จะอวกเข้าชาติเลลาซิด อ้ายมาเนี่ยมันจะตักเพียงใด ตัวข้าใช้สามารถบังอาจจิตร
ขออาษาไปรานผลาญชีวิต ให้ปลดปลิดด้วยฝีมือที่ภาษา ๗ ๔ คำ ๗ะ

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งอาจารย์ชาญกล้า ทำเหมือนไม่ได้ยินฉันทกัศรา เจริญ
กับเล่าปี่ทันใด จะต้องมีสาราถึงกวนอู ให้มาสู่มาเจียวจึงจะได้ ด้วยมาเจียวมีฝีมือ
กาไชย ให้กวนอูอันใจเร่งรีบมา มอบเกงจวินค์เรศเขตรับขึ้น กับใครนัคนหนึ่ง
พิงรักษา จึงจะสมดังจิตเรศเจตนา แม้นกวนอูชักช้าก็เสียที ๖ คำ ทะ

๑ บัดนี้ ^๕เตยวหยุด^๕เคื่อง^๕ของ^๕หมองศรี ^๕เพราะได้^๕ฟัง^๕ขง^๕เบ่งพาที ^๕เห่น^๕ตุลกว่า^๕
 ไม่^๕สมควร^๕อน ^๕จึง^๕ว่า^๕กับ^๕อาจารย์^๕ขาม^๕ไชย ^๕ท่าน^๕กระ^๕ไร^๕ประ^๕มา^๕ท^๕จริง^๕ทง^๕ถอน ^๕ไม่^๕ใช้^๕ข้า

ไปรอต่อกร เมื่อครั้งก่อนคิดดูบ้างซังใจ โจโฉคุมทหารถึงร้อยหมื่น มาตาช่น
ไม่รู้ที่จะหนีไหน ลงสะพานเตี้ยงบันเกี่ยวเปลี่ยวฤไทย มันยังต้องกลับไปเพราะกลการ
ของข้าทำลงมันด้วยปัญญา กู้ส่าห์หนีพ้นพลทหาร ตัวของข้านี้กว่าปฤชาชาญ
อายมาเฉยวเหนไม่ทานด้วยเล่ห์กล ฤๅมอซึ่งจะเข้าต่อสู้ ยังไม่ต้องกวนอยู่อย่างง
แต่ตัวข้าคลาไคลไปประจัญ ก็จะไม่ลงเปนแบ่งอย่าแหนงใจ ๖ ๑๐ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งทำเบี่ยงเลียงไถล ว่าโจโฉครวณมันเขลาไป มันรู้ได้
ว่าท่านกระทำกล ข้ามสะพานโล่มาไม่ช้าที่ ตัวท่านจะวิบัติขัดสน เข้าต่อสู้ฤๅจะหนี
ไม่มีพัน ต้องวายชนม์เพราะทหารมันราญรอน อย่าดูถูกอวดกลักับมาเฉยว คิดหวาดเสียว
ฤไทยไว้เสียก่อน ครั้นแม่นามอชยุคนิกร รบโจโฉจนอ่อนยกหนีไป ต้องตัดหนวตั้ง
ปนพลทหาร เพราะมาเฉยวเชียวชาญฤๅมิใช่ โจโฉเจียนช้วนจะบัลได คือใคร ๆ
เขาก็รู้ในเรื่องนี้ ๖ ๘ คำ ๖๖

๑ บัดนั้น เตียวหุยฟังคำข้าบดสี ปากก็สนมอกสนทนที่ ว่าข้าจะขอทำ
ทานบน มันไปรบมาเฉยวไม่ชนะ ท่านจงตัดศีรษะไม้ขัดสน จะยอมตายไม่อยู่ดูคน
อ้ออายประชาชนจะฤๅชา ว่าแพ้อายมาเฉยวชาติพาล ไข้ทหารที่มียศลา ให้จริงจัง
เหมือนดังวาจา ตามสัญญาเซ็นชื่อลายมือไว้ ๖ ๖ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งมีปัญญารู้ณาไศรย ตอบเตียวหุยเร็วพลันทันใด เช่นนั้น
ใช้เรากียอมยินดี เร่งเตียวหุยร่างสารทำทานบน เซ็นชื่อตนลงท้ายอักษรศรี เปนสำคัญ
ในคราวนี้ เราจะได้วางฤๅติให้ไป ๖ ๔ คำ ๖๖

๑ บัดนั้น เตียวหุยคลายหมองผ่องใส เขียนหนังสือทานบนว่องไว แล้วเซ็น
ชื่อส่งให้เปนสำคัญ ๖ เจาจา ๒ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งแสนกลคนขยัน ส่งอุยเอียนจัตพลเร็วพลัน ตัวท่านนั้น
ท้าวหน้าอย่าช้าที่ ให้เตียวหุยคุมโยธากองกลาง จึ่งต้องอย่างตามกระบวรถ้วนถึ จะได้คอย
ให้ทันท่วงที อันเล่าปีเปนกองหลังไป ช่วยอุดหนุนกันถนัดไม้ขัดขวาง ระยะทาง
ทำหนที่ไฉ่ ขงเบ้งบอกเล่าปีทันใด ตัวข้าใช้อยู่กิมักถานี้ ได้ตรวจตราเสียพลันให้

มันคง แม่นจุหลงกลไปถึงบุรีศรี จะยกตามท่านไปไวที ช่วยรวีมาเฉียวให้เข้าใจ ๖

๔ คำ

๖๖

๑ เมื่อ^๕นั้น เล่า^๕ปี่พังสารอาจารย์ไซ ก็ยืน^๕รับคำจำไว้ ขวนเตียวหุยชาญไชย
ลาอาจารย์ กับ^๕อุยเอียนรบ^๕วัดจตุพล ถ้วน^๕พลสองหมื่นทหาร พลเดินเท้าพลม้าเคย
รอนราญ แยก^๕สามกองตาม^๕การ^๕ทัพ^๕ที่ ๖ เจริจา ๔ คำ ๖๖

๑ ครัน^๕พร้อมเสิร์ฟ^๕อุยเอียนบน^๕อาษา คุณ^๕ทัพหน้า^๕ครบ^๕จำนวน^๕ถนัด^๕ เตียวหุย^๕ขึ้น^๕
ภาษี คุณ^๕โยธีกอง^๕กลาง^๕ทัพ^๕ใด เล่า^๕ปี่^๕บน^๕หลัง^๕กัณฐ์^๕ศิว โสมน^๕ศยม^๕ย่อง^๕ผ่อง^๕ใส พอ^๕ได้
ฤกษ์^๕ให้^๕โบก^๕ธง^๕ไชย เปน^๕สัญญาณ^๕พล^๕ไกรยก^๕ยาตรา ๖ กราว^๕นอก ๔ คำ ๖๖

๑ ครัน^๕ถึง^๕แขบ^๕บัง^๕กวน^๕กอง^๕ด่าน ให้^๕ตั้ง^๕ค่าย^๕ใน^๕ทวาร^๕แน่น^๕หนา เบ่ง^๕ตด^๕งัก^๕งุ่น^๕ทั้ง
สอง^๕รา มา^๕ปลุก^๕ซาร^๕า^๕ง^๕ิก^๕ทัพ^๕ที่ ๖ เจริจา ๒ คำ ๖๖

๑ บัด^๕นั้น ม้า^๕เฉียว^๕ชาญ^๕ไชย^๕เฉลิม^๕ศรี เหน^๕กอง^๕ทัพ^๕ยก^๕มา^๕มาก^๕มี ตัว^๕เล่า^๕ปี่^๕คุณ^๕พล
สกล^๕ไกร เข้า^๕พัก^๕อยู่^๕ใน^๕ด้าน^๕ทหาร^๕แน่น ให้^๕คั้ง^๕แคน^๕ขับ^๕ขบ^๕ของ^๕หมอง^๕ไหม้ สั่ง^๕เอียว^๕เป็ก^๕คุณ^๕
โยธี^๕ทัพ^๕ใด รีบ^๕ออก^๕ไป^๕ชน^๕ม้น^๕รอน^๕ราญ ๖ ๔ คำ ๖๖

๑ บัด^๕นั้น เอียว^๕เป็ก^๕ว่อง^๕ไว^๕ใจ^๕หาญ รับ^๕คำ^๕สั่ง^๕มา^๕เฉียว^๕ฉนวน^๕ลาน มา^๕บน^๕อาษา^๕ชาญ
พร้อม^๕นิกร สั่ง^๕มา^๕ตาย^๕ให้^๕ยก^๕แยก^๕ไป คอย^๕แก้^๕ไข^๕เมื่อ^๕พล^๕ง^๕ไค^๕ยง^๕ผอน ๖ ทั้ง^๕สอง^๕กอง^๕จาก
ค่าย^๕โดย^๕รีบ^๕ร้อน บทหาร^๕ด้วย^๕กำลัง^๕คลั่ง^๕ใจ ๖ กราว ๔ คำ ๖๖

๑ ครัน^๕ถึง^๕เอียว^๕เป็ก^๕หุตุ^๕มา พร้อม^๕โยธียืน^๕กักร^๕อ^๕ไสว ทัพ^๕หน้า^๕ด่าน^๕ร้อง^๕ว่า^๕เข้า^๕ไป
คือ^๕ตัว^๕ไคร^๕บัง^๕อาจ^๕ยก^๕มา ช่วย^๕เบ่ง^๕ตด^๕งัก^๕งุ่น^๕ที่^๕จวน^๕ตาย จะ^๕มา^๕พล^๕อย^๕วาง^๕วาย^๕สัง^๕ขา แม่น
อวด^๕ดี^๕เร่^๕ง^๕ออ^๕กร^๕บ^๕รา กู^๕จะ^๕ฆ่า^๕ให้^๕ชีวัน^๕บัล^๕โล ๖ ๔ คำ ๖๖

๑ บัด^๕นั้น อุย^๕เอียน^๕กัถ^๕พัน^๕มน^๕ไส้ ลง^๕จาก^๕หอร^๕บ^๕ทัพ^๕ใด ขึ้น^๕หลัง^๕มโน^๕ไม^๕ย^๕แวง^๕ทวน
เรียก^๕ทหาร^๕เปิด^๕ทวาร^๕ออก^๕มา เจอ^๕ทวน^๕ง่า^๕เข้า^๕ประ^๕จัญ^๕ผัน^๕ผวน กับ^๕เอียว^๕เป็ก^๕หมุน^๕คว้าง^๕กลาง
กระ^๕บวน ไม่^๕เร่^๕รวน^๕ต่าง^๕คล่อง^๕ว่อง^๕ไว ๖ เชิด ๔ คำ ๖๖

๑ ครบ^๕สับ^๕เพลง^๕อาวุธ^๕ยุทธ^๕ธนา เอียว^๕เป็ก^๕เสีย^๕ท่า^๕ไม่^๕สู้^๕ไหว ชัก^๕กัณฐ์^๕ศิว^๕หัน^๕หน้า
คลา^๕ไคล อุย^๕เอียน^๕ไล่^๕ไป^๕กำลัง^๕แรง หมาย^๕ว่า^๕มา^๕เฉียว^๕ชาญ^๕ไชย จะ^๕จับ^๕ตัว^๕ให้^๕ได้^๕ด้วย
เข้ม^๕แขง พบ^๕มา^๕ตาย^๕กา^๕ว^๕สก^๕ถ^๕สวน^๕แทง เอียว^๕เป็ก^๕กลับ^๕ตะ^๕แบง^๕เข้า^๕มา รุม^๕รบ^๕อุย^๕เอียน

เขี้ยวชาญ สามทหารคล่องแคล่วแกว่งกล้า ต่างลูกต่างไล่ไม่รอร่า เสียงสาตราฉับฉาด
ด้วยชิงไชย ม้าตายได้ทีถอยห่าง ขันเกาทัณฑ์โก่งจางสุดไหล่ มุ่งเขม่นยิงพลันทันใด
ลูกครรไลถูกแขนอยู่เย็นพลัน ๖ ขีด ๘ คำ ๖

๑ บัณฑิต อยู่เย็นใจแสนจนแขนสั้น ตีมาควบหนีพลัน ม้าตายไล่กระชน
ถึงทวาร ๖ ขีด ๒ คำ ๖

๑ บัณฑิต เตียวหุยฤทธิ์ไกรใจหาญ เหน็บเข้าไล่อยู่เย็นเจียนเสียการ แผ่น
ทยานขนม้อออกมาพลัน ร้องทวาดสกัดหน้าม้าตาย อยู่เย็นหายเข้าด้านกายข้ามสัน
เตียวหุยร้องเข้าไปพลัน ว่าเจ้านสามารถอาจรณะมด โล่ทหารเข้ามัจฉาถึงนี้ ในคราวนี้
เหนจะต้องขัดสน จะหนีเราไปก็ไปไม่พ้น แต่นามตนนั้นเรียกชื่อไร ๖ คำ ๖

๑ บัณฑิต ม้าตายไม่พริ่นหว่นไหว บอกกับเตียวหุยทันใด เราใช้น้อง
ม้าเฉียวเขี้ยวชาญ ชื่อม้าตายอยู่เมืองเสเหลียง มาช่วยเล่าเจียงเข้าหักหาญ กับกองทัพ
เล่าปี่โก่งการ มาชิงด่านเสฉวนนครา ๖ คำ ๖

๑ บัณฑิต เตียวหุยชาญไชยใจกล้า จึ่งตอบคำทันใดมิได้ช้า ว่าตัวเจ้าอย่า
มารอนราญ ไม่คู่ควรกับฝีมือชิงภรรยา เลื่อง จะเป็นเครื่องเสียชื่งเราสงสาร จะกลับไป
โดยไวอย่าได้นาน บอกม้าเฉียวเขี้ยวชาญมาราวิ อันตัวเจ้าเราให้ชีวิตแล้ว จงคลาศ
แคล้วยุทธโยไม่เป็นผู้ เสียคมทวนที่ลบเอาไว้ดี เหนือกายเสียเปล่าไม่เข้าการ ๖
๖ คำ ๖

๑ บัณฑิต ม้าตายโกรธใจดังไฟผละน อ้ายเตียวหุยมันว่าค่าประจาน รีบขับ
อาชาชาญเข้าชิงไชย เตียวหุยบ่อดบ่ตณักร ก็ราญรอนเสียงลั่นสนั่นไหว ต่างแขง
ต่างกล้าทำไว ต่างพ้อต่างไล่คลุกคลี ๖ ขีด ๔ คำ ๖

๑ ได้สืบเพลงอาวุธเป็นสุดหมาย ของม้าตายต้องล่าเลี้ยงหนี เตียวหุยอ่องไว
ได้ที ขับภาชีไล่ไปให้ทัน ๖ ขีด ๒ คำ ๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่เปรมเกษมสันต์ เหน็บเตียวหุยมิไชยไล่ไปพลัน แล้ว
กลับพริ่นเกรงจะเปลี่ยเสียกล สั่งให้ตีมาพ้อเป็นสัญญา พวกโยธาให้กองโกลาหล รวบรวมพ้อ
เสียงอึงอลระวน เป็นสำคัญเล็กประจัญประจัญบาน ๖ ขีด ๔ คำ ๖

๑ บัณฑิต เดียวหุ่ยว่องไวใจหาญ ไล่ฆ่าตายเลยไปมิไถ่ชาน เสี่ยงม้าพ้อรว
สะท้านให้ถอยพลัน หุ่ยตบยับกลับม้าไม่ช้าที่ ปลอยฆ่าตายให้หนีผ่นฉัน ตัวก็เลย
คลาไคลไวกั้น หมายถึงสำคัญมาด้านสำราญใจ ๖๖ เขต ๔ คำ ๖๖

๑ ครั้นถึงลงจากอัศวร พร้อมนิกรสนมมองผ่องใส น้อมคำนับเล่าปี่ทันใด
ว่าท่านให้ตีฆ่าพ้อเรียกมา สักประเดี๋ยวก็จะได้ฆ่าตายมัด ไม่ข้องขัดยากใจนักหนา
กำลังมันอ่อนเปลี้ยทั้งมา ต้องปลอยให้ไคลคลารอดไป ๖๖ ๔ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่ขมย่องสนองไข ว่าพี่ให้สัญญาอร่าไว้ เพราะรู้ใจเจ้าอยู่
ว่าวู่วาม เปนเอาฤกษ์เอาชัยไว้ครั้งแรก มันวังแหกหนีไปไถ่ไทยขาม วันพรุ่งนี้จึงค่อย
ทำสงคราม พยายามเอาให้ฤกษ์มีก่อน ๖๖ เจริญ ๔ คำ ๖๖

๑ บัณฑิต เดียวหุ่ยยินดีผ่องศรีสรรพ ฟังเสียเถาเล่าโลมเอาใจครั้น นังยังพัน
หัวเราะแหย่หายเหนื่อยกาย พอคำลงน้องสัญญาโกลาหล เขาตรวจพลให้สำคัญมั่นหมาย
คอยระวังนัยตามไฟราย เล่าปี่ชวนน้องชายเข้าไถ่ยา ๖๖ กระ ๔ คำ ๖๖

๑ ข้า ๑ ครั้นรุ่งสว่างแสงพระสุริยศรี ม้าเฉียวมีความโหม่นสา ด้วยฆ่าตาย
ย่อยยับอัปรา หนีเดียวหุ่ยกลับมาวานนี้ จะคิดอ่านแก้ไขไหนหนอ ให้หอย้อพลสวัสดิ
สนบดสี ล้างอายฆ่าตายที่เสียที่ ตัวเราจะต้องเข้ารอนราญ ๖๖ ๔ คำ ๖๖

๑ ร่าย ๑ คิดแล้วแต่งตัวใส่เกราะ งามเหมาะลั่นหริญรันทนประสาธน์ ถือทวน
ขัดกระบี่ดาสดาลาน ออกมาจัดทหารเร็วพลัน ๖๖ เจริญ ๒ คำ ๖๖

๑ เสรีจถันเข้ากระบวนโยธา ขึ้นอาชาตัวคนองลำพองฉัน คนชงใบกบเป็น
สำคัญ ม้าเฉียวชาญณรงค์ยกยาตรา เสี่ยงทหารให้สะท้านหวนไหว แรงไฟที่ส่อง
กองนำ นายหมวดต้อนให้ไคลคลา ไปตรงทวาราด่านธานี ๖๖ กราวนอก ๔ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่พลเพิ่มเฉลิมศรี ยืนอยู่บนหอรบครบโยธา เหน่มเฉียวป้า
นำโยธา ครูบาศาส์สูงสมเปนทหาร ใส่เกราะเงินโกลานสวยสง่า ฉิวภักตร์คล้ายหยก

มีราคา เขาภาว่าเชี่ยวชาญการณรงค์ ก็จริงเหมือนคำระบือเก่า แล้วตัวเราพึ่งรู้จัก
อยากประสงค์ เอาไว้เป็นทหารเหนมนคง ช่วยเข้ายังยุทธนาวี ๖ คำ ๖๖

๑ บัณฑิต เดียวหุยขัดของหมองศรี ด้วยได้ฟังเค้าคำพาที เล่าปี่ชมม้าเฉียว
เชี่ยวชาญ จึงอาษาว่าข้าขอออกรบ ตีตลบให้มันแตกฉาน จะข้ามม้าเฉียววายุปราณ
เหนไม่นานประเดี๋ยวใจก็ได้การ ๖ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่ผู้ปฤชาหาร ห้ามเดี่ยวหุยว่าอย่าเด็ดดาล จงคิดอ่านเอาไชย
กับไพร่ รอให้ล่วงเวลาเที่ยงก่อน พวกนิกรม้าเฉียวได้หมองศรี เพราะเคยกินอาหาร
กลางวันมี ในวันนั้นทำให้อึดอันแรง แล้วจึงค่อยออกประจัญประจัญบาน มันต้านทาน
ไม่ไหวเพราะไม่แบง ก็แตกออกหนีโดยย่ำได้แคลง นิ่งคุ่มนี้ให้แสดงฤทธา ๖ คำ

๖ คำ ๖๖

๑ บัณฑิต ม้าเฉียวชาญไชยใจกล้า ตั้งกระบวนทำป้อรอร่า ไม่เหนใคร
ออกมารอนราญ จึงข้ามมาชนน้ำโยธาทัพ ถึงสองกลบ่วงไวด้วยใจหาญ แล้วร้องว่า
ชะเฮ้ยอายสาธารณ์ เมื่อวันวานรบม้าตายไล่ไป แล้วข้าส่งให้กุมมาจะราวี กุมมาแล้ว
วันนั้นโยนิงได้ แม้นกล้าตื้อย้านึงออกชิงไชย ฤว่าเกรงบัลโลเร่งบอกมา ๖ คำ

๖ คำ ๖๖

๑ บัณฑิต เดียวหุยเคื่องขัดสะห้ศา ยินม้าเฉียวกล่าวคำหยาบข้า อยากจะฉีก
มังษามันมากนัก ตาแดงหนวดชันคันเขี้ยว กายเสียวบนสยงมองแล้วฉิน เกรงเล่าปี่
นั้นจะว่าเปนราคิน ยินตาปล้นสะกดใจไม่ไปรอน ๖ คำ ๖๖

๑ บัณฑิต ม้าเฉียวห้าวหาญชาญสมร เวียนโลดค้ำว่าขับช้อน จนนิก
บ้ายสามโมงปลาย โยธาออกเข้าตัมระงมแตก บ่นออกแอดหิวเหลือจนเบือหน่าย ม้า
เฉียวนี้จะกลับกับบ้าย เข้าทำทนายดูทำนองลงอีกที จึ่งร้องว่าเล่าปี่ขับขลาด ไม่
องอาจยกแต่ศกตศร ทำหัตห้วเหมือนเต่าเจียวครวณ จะสนตสนข้อที่ทักษา ไม่ใช้

ให้ทหารออกราวรอน คุมนิกรมาระวังตงท่า ฤาเกรงเราผู้มีศักดิ์ ก็ออกมาอัน
 คำนับเสียฉะพลัน ยกด่านคืนให้กลับกับเล่าเจียง ตัวหลักเลียงแล้วไม่ฆ่าให้อาสน์
 ถ้าแมนผ่นตงขงตอตั้งคั่น จะหักโหมโรมรันรีบเข้าไป ประหารเสียให้ปลิดชีวิตวอด
 ไม่ได้กอดขุนฮูหยินต้องเปนม่าย อย่าทำนิ่งตฤกตราชะล่าใจ คิดอย่างไรเร่งคิดเถิด
 อย่างช้า ๆ ๑๒ คำ ๖๖

๑ เมื่อขึ้น เล่าปี่ปรากฏด้วยยศลา เหน้มาเฉียวเวียนโกลไปมา ชำร้งทำ
 บ่อย ๆ เปนบ้าใจ จนโยธาอติโรยกำลังลง ตะวันตรงอดอาหารไม่ทานไหว จนบ่ายมก
 เหน้ทีจะมีไชย ก็สั่งให้เตียวหุยคุมโยธี เพียงหาร้อยเล่าก็อยู่พอสู้น เพราะพวกนั้น
 ขัดขืนหมองศรี อดอาหารโรยราเปลี่ยกาย จงไว้ทีเถิดอย่าช้าจะล่าไป ๖ คำ ๖๖

๑ บัดนี้ เตียวหุยเชียวชาญทหารใหญ่ รับคำสั่งเล่าปี่แสนดีใจ ผนวยทวนได้
 ลงมาชนม้าพลัน เรียกโยธาหาร้อยมาพร้อมพรุ เป็ดประตูด่านยกพลขึ้น ตีม้าเพื่อ
 ให้ประจำเป้นสำคัญ จรจรลเร็วจริงจะชิงไชย ๖ คำ ๖๖

๑ ครั้นถึงข้าม้าออกหน้าพล กล่าวยุบลมิได้ปราโธ ม้าเฉียวมั่งรู้จักถูกฤา
 ชื่อเตียวหุยฤทธิไกรชาติ โอเหลง คนทัวโลกก็ยอมกล้วฤทธา เขานับว่าขุนผมอเก่ง
 มั่งยัง ไม่เห็นตัว ไม่กลัวเกรง กูจะเสงศ์สะมั่งให้มรณา ๖ คำ ๖๖

๑ บัดนี้ ม้าเฉียวเคื่องคำทราว่า จังร้องตอบเตียวหุยด้วยไกรธา กุ๊มยศลา
 หลายชั่วคน เปนขุนนางสืบมาแต่ตาปู่ ไยจะรู้จักมั่งซึ่งสับสน โบายตบะอยู่ตลาด
 ชาติของตน ทรพดคำข้าศึกสุกร พังได้พบหน้ากันในวัน คำเหมือนผีที่เขาเผาแล้ว
 พักผ่อน รูปก็คล้ายตอตะโกพุงโตตอน เปนลอน ๆ น่าชิงอหังกา กลบยกตนอวดฝีมือ
 ว่ากาเลื่อง จะเป้นเครื่องสุณสันสงขา ไม่ทันไรกินดิบเสียพริบตา ตายไปเกิดเป้นหมา
 เถิดตัวมึง ๖ คำ ๖๖

เล่ม ๑๖

๑ สามก๊ก คำ กลอน ๖๖

๒๙๓

เอาไว้ให้ถึง แพ้ชนะจวนจะพลบรบตบึง แม่นิ่งองไม่ออกมาราวี ก็คล้ายกันกับเกาทัณฑ์
เห่าหอน เอาแต่ปากหลอกหลอนแล้วหลบหนี ถ้าอวดว่าเลื่องฤทธิ์ฝีมือดี ในวันนั้นจน
สว่างอย่าห่างกัน ฯ ๖ คำ ๖๖

๑ บัณฑิต มาเฉยคนหัวตวัดสัน เเค่งเดียวหุ่ยที่มาทำโรมรัน จับอาวุธวิ่งถลัน
ชนมา เรียกโยธาตามหลังเป็นกระบวน ถือเกาทัณฑ์ทั่วทวนกองอาชา กระโจมจ้วง
ด้วยกำลักริธา เตียวหุ่ยปัดสาตราไม่ต้องกาย แล้วกลับแทงมาเฉยบ้องปัด เฉียน
ฉวี่ตราวีไม่หนีหน้าย ตีต่อตีท้วงทักย่าย ต่างมุ่งหมายเอาชีวิตให้ขาดรอน ฯ เชิด
๔ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่ได้นั่งทอดทงถอน เป็นห่วงกับเตียวหุ่ยออกต่อกร ชนกับ
อัสตรเรียกโยธา ออกมายืนคอยดูนอกด่าน เหนรบกันช้านานนักหนา ประมาณอีก
ร้อยเพลงสาตรา ตีมาพ้อให้สัญญาเรียกพลัน ฯ เชิด ๔ คำ ๖๖

๑ บัณฑิต เตียวหุ่ยรบเราด้วยหาฮั่น แทะงมาเฉยหมายคอยตีสำคัญ พอสั่น
มาพ้อกริธา ต่างคนต่างพริ่นครันคร้าม พยายามคอยจ้องมองท่า ไม่ได้ตีทักขยับขยับมา
กลับหน้าคนทศถาณพล ฯ เชิด ๔ คำ ๖๖

๑ ครั้นถึงเตียวหุ่ยฤทธิไกร ลงจากมโนไมยคิดฉงน รีบเข้าหาเล่าปี่พดณ
กล่าวยุบลถามเรื่องราว เหตุไฉนจึงเรียกถึงสองครั้ง มาเฉยเจียนจะพลงมวยเป็นผี
ข้าแห่งพลาตไปเสียชนิดผิดที่ อีกประเดี๋ยวขี้จะวายปราณ ฯ ๔ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่มีใจสงสาร ลูบหลังลูบหน้าว่าเหนาน พรีาคาลเกรงจะ
เหนื่อยเมื่อยล้า แล้วอาทิตยจวนจะลตอัสตงค์ ถ้าค่าลงกล่วจะเสียท่า พักเสียที่พริ่ง
เถิดน้องยา จัรบรารับเร่งเอาไชย ฯ เจรจา ๔ คำ ๖๖

๑ บัณฑิต มาเฉยไว้ม่ขยาดหวาดไหว พอถึงค่ายเปลี่ยนเกราะเสียเหมาะสมใจ
เปลี่ยนม้าใหม่เปลี่ยนอาวุธยุทธนา ส่งโยธาจัดเตรียมคบเพลิง ใจร่นเร้งราวไม่หนีหน้า

แกว่งอาวุธขึ้นหลังอัสวาส์ ส่งให้จุดคบมาพร้อมกัน ในอกใจเต็นตึกนี้กษณะ คราว
 นมไต่ละจะหมั่น ขันม้อออกนำพลชาญนครจรี ไฟสว่างดังกลางวันยกไป ๖ กราว
 ๖ คำ ๖๖

๑ ครนถึงนำทวารด่านธานี หยุตโยธิตังวงธงไสว จึงร้องว่าเตียวหุยมึงหนีไป
 สองครั้งไม่มรณาหลบหน้ากู รบกันไม่ทันไรโพล่กลับ ไม่อายอับเฉยวลตสนอดสู จง
 รีบไปร้องขายชีปลาหู อย่าขายหมูเลยทันทมตฝีมือ ๖ คำ ๖๖

๑ บัตนนี้ เตียวหุยหันหวนจับทวนถือ กัดฟันกรอศโรกรจใจดังไฟฮือ เอาให้
 ภาเถิวันน่อย่านอนเลย ส่งทหารให้จุดคบไฟ ขันหลังมโนไม้มิได้เฉย พร้อมโยธิต
 กลางคืนส่องเพลิงเคย ไม่สะเบยโกรธใจเร่งไพร่จร ๖ กราว ๔ คำ ๖๖

๑ ครนถึงเข้าปะทะทัพกัน ทหารเลวแยกพลันผันผอน ไฟสว่างดังแสงทินกร
 เตียวหุยร้อนใจยิงเรื่องขิงไชย ตีกันรู้สัวโศตมาเฉย แลเหลียวดูท่าท้วงที่ไหว ว่า
 ตัวกูราววันไซ้ แม้นจับมึงไม่ได้อีกไม่นาน จะมตมือโพล่หลังหวังไปดำน คอยขงเบ้ง
 อาจารย์ชาญสมร ถ้าแม้นมาแล้วจะฆ่าให้ม้วยมรณ เอาตบตีตมกับบอนขุนหมูกิน ๖

๖ คำ ๖๖

๑ บัตนนี้ ม้าเฉยวกัดฟันผ่นผ่น จึงตอบว่าตัวกูก็ทมิฬ คำวันมึงไม่ตมตกาชา
 กูก็ไม่กลับค่ายไม่หมายนอน แต่ชาตมึงขายสุกรไม่อดว่า ถึงเรื่องหมูตมอยู่กับวิญญา
 จะหมั่นหาอะไรตมให้หมูกิน สำเนียงนกก่อก่อส่อชาติ มารยาตส่อตระกูลไม่สุณสน
 ถึงจะเลยงแปนพระยากราคิน ไม่กลับลนแปนผู้ตีได้เลย ๖ คำ ๖๖

๑ บัตนนี้ เตียวหุยฟังว่าไม่เข้าเฉย ด้วยความเคื่องม้าเฉยด่าเยาะเย้ย หน้า
 ไม่เงยเข้ากลุ้มตมบอน แหงม้าเฉยฉาดฉับกลบกลอก ม้าเฉยวหลอกหลบพันผ่นผ่น
 ต่างกล้าต่างหาญราญรอน ไม่หยุตหย่อนแหงพันประจัญบาน ม้าเฉยดูท่าเหินไค้ที่
 ชักกระบองเหล็กตีฉาดฉาน เตียวหุยหลบเฉยด้วยเชียวชาญ ขันเกาทัณฑ์ไม่นานยง
 พลัน ม้าเฉยปีดป่องไม่ต้องถูก กลับจับลูกไวได้ไม่อาสย ขันกณัฐสรวนรุกบกตะบัน
 ตีตมตีหมายขั้วนให้วอดวาย ๖ เชิด ๘ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่มองไขว่ฤดูไทยหาย เกรงเดียวหุ่ยจะยับต้องอับอาย ด้วย
 มาเฉียวแรงร้ายเหลือคณ จึงขับม้าออกมาจากด่าน พร้อมทหารรักษาตัวตามที่ ร้องว่า
 กับมาเฉียวทันที เวลานั้นสองยามปลาย เราได้เห็นฝีมือท่านทั้งสอง เพลงอาวุธไวว่อง
 ไม่เห็นหน้า ครอบจะต้องหยุดยั้งประทุพพังาย หงสองฝ่ายรุ่งเช้าจึงเข้ารอน ท่าน
 มาเฉียวเล่าก็ราชสีห์ร้าย อันน้องชายเราก็คือไกรสร คู่สมบุญญอันถาวร หงสอง
 ก็บรรจกระจ่ายตั้ง จงตฤกตรองตามกระบวนควรถี เห็นไม่ได้ท่วงที่สมหวัง จงพักผ่อน
 นอนเถิดเอากำลัง จะรบกันเรอวังเกิดโรคา ๖ ๑๐ คำ ๖๕

๑ บัดนั้น มาเฉียวเห่าหาญชาญกล้า พงเล่าปี่กล่าววรสพจนาก็ถูกในวิญญา
 เห็นขอบกล หงเดียวหุ่ยขับมาราที่ สนิทเห็นขัดไม้ขัดสน หวนอาชากลับหลังหง
 สองคน ต่างตนต่างเลยลับกาย ๖ เชิด ๔ คำ ๖๕

๑ ครั้นถึงเตียวหุ่ยใจหาญ กับเล่าปี่เข้าด่านมุ่งหมาย ปลุกวิชาการตามแบบแบบ
 คาย นิ่งเกอเรียงรายพร้อมนายพล ๖ เจริจา ๒ คำ ๖๕

๑ บัดนั้น มาใช้ที่ประเวศคอยเหตุผล เข้าไปหาเล่าปี่น้อมตน แจ้งยุบลว่า
 ขงเบ้งอาจารย์ คุมโยธามาจนจะถึงนี้ ประเดียนหยุดยั้งหลังด่าน ข้าราชการ
 ตาลีตลาน มาแจ้งการณ์ให้ทราบบาหา ๖ ๔ คำ ๖๕

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่แสนโสมนัส ด้วยรู้ว่าขงเบ้งเร่งมา ขวนเตียวหุ่ยน้องอย่าไม่
 ข้ำที่ กับนายพลตัวสำคัญอนันต์หน้า มิได้ขออาชาตามที่ รับรอนจากด่านด้วยยินดี
 จรดไปรับอาจารย์ ๖ เสมอ ๔ คำ ๖๕

๑ ครั้นถึงพร่งพร้อมน้อมคำนับ เล่าปี่ว่าข้ามารับเชิญเข้าด่าน อ้ายมาเฉียวมัน
 ทำแสนรำคาญ กับเตียวหุ่ยออกกรานรบกัน ดีต่อคือใครไม่ได้ไชยศ จนนสุริเยศลับ
 เหลี่ยมศิขรขัน เวลาค่ำก็เข้าโหมโรมรัน อ้ายมาเฉียวชาญณรงค์ไม่แพ้มือ จะคิด
 อ่านผ่านพ้นทำฉันทิด เอมมาเฉียวไวใช้เราไม่ถ้อ เพลงอาวุธเกลียวกลมเหินสมญา
 มั่นด่านตอกล่าสัตรูทณา ๖ ๖ คำ ๖๕

๑ เมื่อนั้น ขงเบ้งอาจารย์ฉานกล้า พึ่งเล่าปี่ขงเบ้งกิจจา จึงตอบว่ามาเฉียว
มันเขี้ยวชาญ ให้เตียวหุยเข้ารื้อต่อกร เหมือนไกรสรสองตัวที่เห่าหาญ มันขับเฉียว
เพลงศาสตราชำนาญ คงวายปรานตนหนึ่งเป็นสำคัญ อย่าวิตกกังวลให้ช้า จะอาษา
ยกยกย่อนผ่อนผัน เอามาเฉียวเข้ามาผูกพัน อยู่ด้วยกันช่วยประจัญรองรงค์ ฯ ๖ คา ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่คือนิยมสมประสงค์ ด้วยอาจารย์คาดคนมั่นคง จะจ้านงคิด
อุบายถ้ายเท เอามาเฉียวมาไชรอนราญ เชิญอาจารย์เร็วพลันหันเห พร้อมทหาร
มิได้ปรวนแปร สมคนเข้าด้านสำราญกาย ฯ เสมอ ๔ คา ๖๖

๑ ครนถึงอาจารย์ชกหลง ชุตกยลงนงทเกอหวาย พร้อมเล่าปี่ทหารเคียง
เรียงราย จึงปายออกปญญาพาที ว่าเตียวพื่อนนี้จะคิดตงตัว เผยห้วยอยากได้ศักดิ์
ศรี เอาฤไทยโอบอ้อมอารี คบคนมีฝีมือภาษา ใครเข้าอยู่ก็ยอมเลี้ยงไว้ จะได้ ใช้
ปรากฏชยศลา กุนซื่อชอเอียวสงทรงปัญญา จะเจรจาสิ่งใดเชื่อใจกัน แต่เอียวสง
นั้นโลกแหนแก่ลาภ มันซิมซาบทวยกายคอยหมายมั่น ท่านจงหาของจำเป็นสำคัญ
ใช้ ใครไปให้ปันตามนี้ แล้วจึงเขียนสรวาฝากเอียวสง วานเจาะจงเอาของสารศรี
ให้เตียวพื่อซึ่งเปนเจ้าบุรี ว่าท่านมาปราบพวกพาล คือเล่าเจียงโจกเล่าสามารถ
บังอาจทรลัษณ์หักหาญ มามารดาเตียวพื่อวายปราน พอสเสร็จการแล้วจะยกเตียวพื่อ
นั้น ให้เปนเจ้าฮันต่งนครา สืบยศลาต่อแซ่ไม่แปรผัน ขอให้เรียกมาเฉียวกลับพลัน
พอม้าเฉียวจรจรลไปตามทาง ข้าจะแต่งคนสะกักเกลยกล่อม ให้ยินยอมมิ ได้อางขนาง
แหงนฤไทยเตียวพื่อขอร้องคาง คงสมอย่างบ้านักตฤตรา ฯ ๑๖ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่ปรากฏด้วยศลา พึ่งขงเบ้งขงเบ้งกิจจา ก็เห็นสมปรารถนา
ที่นึกไว้ สั่งให้จัดเงินทองของอย่างดี กับแพรลวนต่างสีสดใส่ เขียนหนังสือใส่ซอง
พันใบ แล้วสั่งให้ขุนเขียนไคลคลา ข้อยเล็ดลอดเข้าหาเอียวสง ในนครฮันต่งตาม
ปรารถนา เอาหนังสือกับของแลเงินตรา เปนบรรณาเอียวสงตามจงใจ แล้วพุดยอเอียว
สงประจจจิตร ตีสนิทเอาการให้จงได้ ท่านอาจารย์เจรจาประการใด ตัวจำไปพุด
พื่อต่อคคือ ฯ ๘ คำ ๖๖

เล่ม ๑๖

๑ สามก๊ก คำ กลอน ๖๖

๒๘๓

๑ บัณฑิต ชุนเขียนย่นย่องผ่องศรี น้อมคำนับรับสารทนต์ ลาเล่าปี่ว่องไวมิ
ได้ช้า ให้ทหารขนของเงินทองแพรว เสี่ยงแข่งแข่งมากมายหนักหนา ลงบันทุกเกวียน
โคที่ไธสา สองเล่มเกวียนพอลาไม่หนักนัก ๖ เจริญ ๔ คำ ๖๖

๑ ครนเสร็จขุนเขียนปี่ภาชี ให้ต้อนตีโคเกวียนทุกกัก ออกหลังด่านทาง
ทรายไม่ย่ำยัก ไม่ผ่นพักว่องไวโคลคลา ๖ เชิด ๒ คำ ๖๖

๑ ครนถึงฮันต่งนครศ เข้านิเวศน์แสนโสมมนศา ทำเหมือนอย่างว่าเป็นพ่อค้า
ตัวขมำนำเกวียนคลาไคล ถ้ามถึงบ้านเอียวสงด้วยจงจิตร ตีสันทชาวพาราอั้งฉะไศรย
ว่าเอียวสงสั่งของซึ่งต้องใจ จากเมืองไกลบักเถาให้เอามา ท่านจะซื้อตามสั่งหวังประสงค์
ที่เจาะจงตามมาปราคาณา ใครรู้บ้านท่านอ้วนพา พบเคหาแล้วจะให้รางวัล ๖
เจริญ ๖ คำ ๖๖

๑ บัณฑิต ชาวบุรีไพร่ปรหมเกษมสันต์ หมายถึงเกวียนพ่อค้าสำคัญ ก็ชวนกัน
นำพาคลาไคล ๖ เสดม ๒ คำ ๖๖

จบ เล่ม ๑๖ สมุด ไทย ๖๖

เล่ม ๑๗ ยัง พิมพ์ ต่อ ไป ๖๖

หน้า ต้น

๑ สามก๊ก คำ กลอน เล่ม ๑๗ ๖๕

๑ ตั้งแต่เล่าปี่ใช้ให้ขุนเจ็ญ ถูสารมาให้กับเตียวป้อ แล้วเตียวป้อมีหนังสือไปบอกกับม้าเจียว ๆ ทราบเรื่องราวแล้วโกรธฉีกหนังสือปาทิ้งเสีย ไปจนถึงเล่าเจี้ยงรู้ว่า ว่าม้าเจียวเข้ากับเล่าปี่ แล้วเล่าเจี้ยงให้เล่าหยวนกับม้าหัน เปนแม่ทัพยกออกไป

๖๕

๑ ครั้นถึงขุนเจ็ญให้คำจาง ลงจากมาเยี่ยงอย่างผ่องใส ส่งให้คนบนของขึ้นไป แพร่ม้วนใหญ่หลายม้วนมากมี เข้าในเก๋งพบท่านเอียวสง นั่งประจัญอยู่บนเกอ้อ กำลังพลิกหนังสือดูที่ รับเอาออกวางที่หน้าพลัน ย่นค่านับพึงศัพท์ท่านจะถาม ทำครั้นคร้าม ก้มหัวทูลสน แล้วกระแอมให้เสียงสำคัญ กลับกังนยืนนิ่งไม่ตึงกาย ๖ ๖ คำ ๖๕

๑ บัตนน เอียวสงนั่งอยู่ดูกฎหมาย พึงเสียงกระแอมแอบแบบคาย แล้วก็ขายเนตร ขำเลื่องเคืองใจ แลเห็นของกองอยู่ที่ตรงหน้า ต่าง ๆ นา ๆ แพร่ม้วนใหญ่ กับคนยืนคุมของท่านองใน มิใช่ไพร่ที่ขุนนางอย่างใด โสมนัสในจิตรันทนา จึงถามว่า ท่านธุระอะไรนี้ เชิญมานั่งด้วยกันตรงัน บนเกอ้อเถิดอย่าเกรงใจ ๖ ๖ คำ ๖๕

๑ บัตนน ขุนเจ็ญฟังว่าซัดไสรย คำนับแล้วเข้านั่งทันใด เอาหนังสือ ออกให้เห็นพลัน บอกว่าเล่าปี่ใช้มา คุณของเปนบรรณาทุกสิ่งสรรพ พร้อมเงินทอง แพร่ม้วนอนันต์ คราวข้ามันค่านับตามมี ขอท่านโปรดด้วยช่วยธุระ อย่าเลยละให้ ต้องหมองศรี ไม่เห็นใครซึ่งเปนใหญ่ในบุรี จะพาทีกับเตียวป้อพอใจ เห็นแต่ท่าน เล่นกันซื่ออันซื่อตรง จิตมั่นคงไม่มีที่สงสัย แต่กองทัพเล่าปี่ครั้งนี้ใช้ จะชิงไชย เล่าเจี้ยงไม่เที่ยงธรรม กลับจะซ้ำแค้นแค้นเตียวป้อ ซึ่งมีข้อฆ่ามารดาอาสย เหตุไฉน ใช้ม้าเจียวไปโรมรัน เหมือนนางกนกนางพญาไม่เข้าที่ ท่านช่วยเตือนเตียวป้อต่อว่า เรียก ม้าเจียวกลับมาขังที่ แล้วพาเรากับหนังสือไปแจ้งขู่ให้เตียวป้อเห็นการ ๖ ๑๒ คำ ๖๕

๑ บัตัน เอียวสงปริเปรมเกษมสาร ด้วยความโลภพัวพันในสันดาน จิตร
 พุ่งข้ามมิได้ตรงทำนองใน รับคำชวนเขียนว่าหอฮ้อ ตัวอ้วนบอเซียงกันอย่าหวนไหว ซึ่ง
 เล่าปี่คิดชอบบอบไทย ไปก็ไปมาจะพาอย่าช้าที่ อ้วจะช่วยได้หลังโดยจงจิตร เตียวพ้อ
 นคิดไม่ถูกที่ ควรจะเข้าปรานอมพร้อมฤดี ช่วยเล่าปรับเล่าเจียงจันทาล ว่าแล้วชวน
 ชวนเขียนไคลคลา ลุกออกมาจากที่ถนัดถยาน ลงจากเก่งทันใดมิได้นาน จะเข้าไป
 แจ้งการเตียวพ้อพลัน ๖ ๘ คำ เสมอ ๖๖

๑ ครั้นถึงนำชวนเขียนน้อมคำนับ พร้อมขุนนางยืนลำดับขบวน เอียวสงเอา
 หนังสือส่งพลัน ว่าเล่าปี่สำคัญสารา ใช้ชวนเขียนคนมาให้ท่าน เชิญคล้อยตาม
 ในเลขา จะว่าด้วยเรื่องไรในกิจจา ข้ายากทราบพจนาคามี ๖ ๘ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เตียวพ้อรับของสารศรี ให้กินแห่งในรสวาที จึงแกะคลเรื่องสาร
 ออกอ่านพลัน ๖ ๒ คำ ๖๖

๑ เอกบท ๑ ในสาราเล่าปี่ประสงค์ จำเภาะจงจิตรปริเปรมเกษมสันต์ ถึง
 เตียวพ้อครองประเทศเขตรคันธ ได้ป้องกันอันตรายา ตัวเรายกโยธิตีเสณวน เหน
 การควรที่ท่านมียศลา จะมาช่วยชิงไชยอ้ายพาลา มันก็มาการค้าท่านม้วยมรณ์ ฤๆไม่
 เจ็บจำเค้าเล่าเจียง กัดบ้ายเบี่ยงเข้าภักโยสะโมสร ใช้ให้ม้าเฉียวไปราญรอน ตีด่าน
 ขานนครหมายคั่นคง เราตงจิตรเจาะจริงที่ส่งสรรพ ได้เสณวนแน่นมั่นเหมือนประสงค์
 จะบำรุงเตียวพ้อสืบต่อวงศ์ ตามจันจเจตนาซึ่งปรารมณ ให้เป็นเจ้าอันตั้งนครศ หัวเมือง
 ขนบอบเขตรก็พร้อมสม ท่านอย่าได้มัจจตรคตินิยม เข้าเกลียวกลมเล่าเจียงไม่เที่ยงธรรม
 จงเร่งเรียกม้าเฉียวให้คืนหลัง จะไปหวังรบราถ์ทำขัน ข้างหนึ่งเขาเข้าประชิดติดพัน
 คูเหมือนขวางทางกันไม่ควรเอย ๖ ๑๒ คำ ๖๖

๑ ครั้นอ่านสารเสร็จคำร่ำแถลง ยิ่งกินแห่งเล่าปี่เจดย ตัวแปนแต่ทหารชั้น
 ชะเลย ไยพิเปรยยกตนทำขนพอง จะบำรุงให้เราเป็นเจ้านาย คำถิบายนหยังจงของ
 พุดลวงพ้อเลยไปใจคนอง มันตรีกตรองเห็นผิดจะติดพาล บอให้เรียกม้าเฉียวยกกลับ
 คงเหลือรับเหล่าพวกเราทหาร ดอกกระมังครั้งนั้นไม่ต้านทาน จึงหน้าด่านย้อนออกมา
 หลอกกัน เป็นอย่างไรเอียวสงท่านจงคิด มันหนีไปให้นานเห็นการขัน ทำท่วงที่
 เหมือนเราไม่รู้ทัน ทบอนนไม่นิยมยินดี ๖ ๘ คำ ๖๖

๑ บัตัน ^๕ เอียวสงเคื่องของท่าผ่องศรี ^๕ ยมแล้วตอบเตียวพ้อข้อคดี ว่าเล่าปี่มิ
 ไข่เขลยเลว ^๕ เชอพระวงษเหียนเต ^๕ ไม่เห่าง ^๕ ท่านอย่าได้อางขนางเขาไม่เหลว รูปก็
 งามสมทรงพร้อมองค์เอว ^๕ เดินไม่เร็วมารยาตสอาดนัก ^๕ เจ้าแผ่นดิน ^๕ นนสำเหนียกร้องเรียก
 อา ^๕ เปนวงษาสุดซึ้งจะสูงศักดิ์ ^๕ เขาจะตงจรตงบารุรัก ^๕ ทวทงอานาจักรธานี ^๕ ฉลอง
 พระคุณจอมบุรินทร์ปณินกร ^๕ ให้ถาวรพลเพิ่มเฉลิมศรี ^๕ มีสารถึงท่านในวัน ^๕ ครว
 ยินดีตามประสงค์จใจ ^๕ จะบำรุงท่านแน ^๕ ไม่แปรผัน ^๕ เขา ^๕ เชอวงษพงษพันธุครวเชื่อได้
 คบเล่าเจียงไ้เงาเขลาฤไทย ^๕ ต้องแพ้ไทยตัวเปล่าไม่เข้าการ ^๕ เล่าเจียงไ้ไม่อาจจะบำรุง
 ให้ท่านรุ่งเรืองใหญ่แผ่ไพศาล ^๕ แม้นเล่าปี่แล้วคงทำให้ส่าราญ ^๕ จงสมานสมัคเปนไมตรี ฯ

๑๒ คำ

๖๖

๑ ฟังเอยฟังว่า ^๕ เตียวพ้อหวัรว่าผ่องศรี ^๕ ร้องอ้อจ่ายยาย่าคราน ^๕ ลืมเล่าปี่
 หมายว่าเปนสาธารณ ^๕ นึกขึ้นได้จริงเจียวเพราะเอียวสง ^๕ มาเจาะจงให้ประจักษ์เห็น
 หลักถาน ^๕ ถ้าหาไม่แล้วทไ้ไหนต้องโง่นาน ^๕ ไม่ไพศาลยศแสนสืบแสงษ ^๕ เขียนหนังสือ
 ทนใดมิได้เข้า ^๕ เรียกให้มาเจียวกลับตามประสงค์ ^๕ พอเสร็จก็ใส่ของโดยจ่าน ^๕ แล้ว
 ยื่นส่งม้าใช้ให้ไ้โคลคลา ^๕ ฯ ๖ คำ

๖๖

๑ บัตัน ^๕ ม้าใช้ในกองอาษา ^๕ น้อมค่านับรับของสारा ^๕ กิ่งมาขนหลังมะโนไม
 เอาหนังสือใส่เสื้อเสร็จสรรพ ^๕ รับควบขับพาขี่ไม่เข้าได้ ^๕ ออกนครตัดทุ่งมุ่งไป ^๕ หา
 ม้าเจียวชาญไชยเร็วพลัน ^๕ ฯ ๔ คำ ^๕ เชิด

๖๖

๑ ครนถลงจากอาษา ^๕ ควักสाराจากเสื้อขมิ้น ^๕ เข้าในค้ายม้าเจียวชาญฉกรรจ์
 หนังสือบนส่งให้เหมือนใจจง ^๕ ฯ ๒ คำ

๖๖

๑ บัตัน ^๕ ม้าเจียวตาขึงตึงหลง ^๕ รับสाराเหนตรามีจ่าน ^๕ ของเตียวพ้อ
 มั่นคงให้มา ^๕ แกะฉนักออกดูกรูเรื่อง ^๕ กลับขุนเคื่องคิดเหนว่าเป็นบ้า ^๕ ฉีกหนังสือย่อยยับ
 แล้วกลับปา ^๕ มีวาจาสั่งประจำสำคัญ ^๕ ว่าตัวเองเร่งกลับไปธานี ^๕ บอกว่ากูสู้ไพร่แขนงัน
 ยังไม่มีไชยชนะมัน ^๕ ไม่กลับคืนเขตรขันธเข้านคร ^๕ แม้นตีท่าน ^๕ ไ้จะไปเมือง ^๕ กู
 แค้นเคื่องคำไขในอักษร ^๕ ไม่ควรจะเรียกกลับคิดขับช้อน ^๕ บอกเตียวพ้อตามสุนทรภูพาที ฯ

๔ คำ

๖๖

๑ บัตินน์ ม้าใช้ซึ่งนำสารศรี ฟังมาเฉียวขัดข้องเคืองคดี รับว่าที่แลแล้วลา
ออกมาพลัน ขันกณัฐศรีมิได้พักยกย้าย ก็ผันผายตัดทางพนาสันต์ เป็นการเร็วรีบ
ร้อนจรรจัด หมายถึงสำคัญอันต่งธานี ฯ ๔ คำ เชิด ๖๖

๑ ครันถลงจากอาษา เข้าไปหาเตียวพ้อในที่ พร้อมขุนนางนั่งแน่นเนืองมี
น้อมเกล็ดคำนับฉบับพลัน แล้วบอกว่าม้าเฉียวแจ้งสาร ก็เตือนคาลราคินผินผัน ฉีก
หนังสือทงไปเคืองใจครัน กล่าวคำนั้นขัดข้องสารา ไม่ยกทัพกลับคืนนครเสศ จะดับเหตุ
เสียให้สมปรารถนา แม้นไม่ตีด่านยับไม่กลับมา ขอจงทราบบาบาทาสาธุดี ฯ ๖ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เตียวพ้อเคืองขัดคิดขัดสั ด้วยม้าเฉียวไม่เชื่อคำพาที่ ในสารา
ตราตีเป็นสำคัญ จึงปลูกษาเอี้ยวสงด้วยจงจิตร ท่านจะคิดโอรนอ่อนผ่อนผัน ประการใด
ให้กลับกองทัพพลัน ผันหักโหมโรมรันเห่นเสียการ เล่าปี่ก็จะเคืองเปลืองประโยชน์
จะว่าเราเฉียวเฉียวไม่เชื่อสาร ใช้คนผินผันจึงทำให้รำคาญ จงคิดอ่านอย่าให้หมางทาง
ไมตรี ฯ ๖ คำ ๖๖

๑ บัตินน์ เอี้ยวสงขมของผ่องศรี สมคะเนแล้วข้าคำพาที่ ว่าม้าเฉียวคน
มันทรขน ไม่รู้จักคุณใครใจหยาบ แล้วโลภลาภตรึงตราจะหาผล มันสมคิดคราวนี้
ด้วยมีพล อยู่ในอำนาจตนตามสบาย แม้นว่าตีด่านนี้เล่าปี่แตก เมืองเสฉวนก็จะ
แตกสมหมาย มันก็คงตั้งเค้าเป็นเจ้านาย ตามแยบคายแต่ลำพังไม่หวังมา ให้ท่าน
เห่นตัวมันเป็นมันคง อย่าได้หลงเชื่อล่อยทมิษฐา แต่พันขาวซึ่งเขาเล่าภาษา อ้ายคน
โกรธาใจโอรน ด้วยฆ่าพ่อมันตายวายชีวาตร พยาบาทมุ่งร้ายหมายมัน จะตั้งตัว
ให้ได้โดยไพลัน คิดโรมรันสู่ไถธานี แม้นทอดทงตามปญญาม้าเฉียว ท่านจะต้อง
หวาดเสียวหมองศรี ขำขบแฉะตามสำคัญให้หนักที่ แม้นท่านเชื่อแล้วก็ตสะตวกตาย ฯ

๑๒ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เตียวพ้อฟังใจโอรน หึงหวาดเสียวหมองข้อมองระคาย เกรง
ม้าเฉียวคิดร้ายในกายตน เพราะโง่งเงาเฉียวเป็นบ้ายศ ถูกเขาปดให้ถนัดก็ขัดสน
วุ่นวายพัวพันเป็นกังวล จงจงเงื่อนสายที่หมายพลัน ว่าเอี้ยวสงท่านจงจัดแจง ให้
เรียบร้อยตามตำแหน่งทุกสิ่งสรรพ ท่านจะให้เราทำเป็นสำคัญ สิ่งใดนั้นเราจะตาม
ไม่คร้ามใจ ฯ ๖ คำ เຈຈຈ

๑ บัตันน์ เอียวสงสมคิออกข้อไข บอกว่าม้าเฉียวชาญไชย ผิดในไอยการ
กำหนดทัพ ด้วยหนังสือเจ้าพาราไปหาตัว มิได้กลัวอาญาสิทธิ์คดสรรพ จะขึ้นเข้า
รานรอตอรับ ไม่คิดกลับตามบรรหารในสารตรา ต้องปรับโทษให้แทนเป็นกระบ
ตามกำหนดอาญาทัพบังคับหา ถึงประหารชีวิตมรณา แต่ยกให้ไม่ฆ่าด้วยปรานี
ให้ม้าเฉียวรีบเข้าราญรอน ตื่นกรเล่าปี่ให้แตกหนี ในสามวันเอาให้ทันที่เสด็จ
ราชโอรสได้ดำเนินการสำคัญ แล้วจึงยกโยธาคลาไคล ตีเสฉวนเวียงไชยตามหมายมั่น ให้
แตกยับพยายามสามวัน แล้วฟาดฟันเล่าเจียงจนจำตาย ตัดเอาหัวมาให้เหมือนใจจง
สองข้อเสร็จลงตามมั่นหมาย ในหกวันอย่าเชื่อนให้เคลื่อนคลาย แม้ไม่เสร็จจงภีปราย
ปรารมภ์ จะลงโทษม้าเฉียวถึงประหาร ถ้าเสร็จการจะรางวัลให้งามสม ทำหนังสือ
ไปอย่างนั้นคม ม้าเฉียวกลัวครมในสารา ก็เลยยกทัพกลับยับขยาย เราให้พล
เรียงรายทั้งซ้ายขวา คอยสกัดด้านทางคู่นา แม่นผิดทำทำนองได้ป้องกัน ๑ ๑๖ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เตียวพ้อพึ่งสนทรก็ผ่อนผัน ตามถ้อยคำเอียวสงประจพจน์ จับปูกัน
เขียนตามความเจรจา ไม่ผิดเพี้ยนในสำเนาเค้าพูด เอาเมื่อรูปลายปูกันเสร็จเลขา
เขียนนามลงกำกับประทับตรา มิได้ซ้ำใส่ของผิดพลัน ส่งให้ม้าใช้ไวประสงค์ ส่งว่า
จงรีบจรรยาส่งผ่อนผัน เอาสารตราประจำสำคัญ ส่งม้าเฉียวชาญณรงค์ให้ทันที ๑
๖ คำ ๖๖

๑ บัตันน์ ม้าใช้ข้อมค่านับรับสารศรี ลาออกมาชนหลังพาสี กัดอนตัมมะโนไม
ไคลคลา ออกนครรัตทางกลางพนศ เร่งกันสู้ศรัคลาไคลไม่ไว้ท่า เกรงเตียวพ้อเหลือ
ล้นพันปัญญา มุ่งไปหาม้าเฉียวชาญณรงค์ ๑ ๔ คำ เชิด ๖๖

๑ ครนถึงลงจากอัสตร บทจรเร็ววิรมขมมัน เข้าในค่ายน้อมค่านับจับพลัน
ส่งหนังสือสำคัญทันที ให้ม้าเฉียวแล้วก็มีหนานิ่ง เกรงอำนาจจริง ๆ เหมือนราชสีห์
คอยฟังคำฟังเค้าข้อคดี จะพาที่โยกโยสถานใด ๑ ๔ คำ ๖๖

๑ บัตันน์ ม้าเฉียวเชี่ยวชาญทหารใหญ่ รับสาราและอ่านทันใด แจ้งความ
ในเสร็จสนทุกปรากฏ ทั้งหนังสือทอดถอนฤไทย เตียวพ้อจงใจจะล้างผลาญ เรา
มิใช่เทเวศอยู่วิมาน จะได้คิดหักหาญหเวลา ให้แล้วด้านสมหวังทั้งนคร เหนจะ

ร้อนใจเราหนักหนา จึ่งพูดกับม้าตายน้องยา ตามสาราเดียวพ้อเหินเหลือดี ๖ คำ
เจรจา ๖

๑ บัตน ๕ ม้าตายน้องนางพงพ จึ่งบอกว่าเดียวพ้อจะลงดี ๕ หนังสือมีใบก่อน
ให้ถอนทัพ ท่านไม่ไปตามสั่งจึ่งคงแค้น บังคับมาเหลือแสนจะให้กลับ ๕ แม้ที่เรา
ตามประสงค์คงยับ ๕ แกล้งให้ขับไทยแล้วโคลคลา ๕ ถ้าชนขัดคราวนี้ไม่แท้ ๕ ต้อง
กลับแน่ให้สมปราถนา ๕ ตามแต่เขาจะคิดกิจพารา ๕ เหมือนอย่างเราเป็นคำต้องตามใจ ๖
๖ คำ ๖

๑ บัตน ๕ ม้าเดียวขุนขงหมองโหม ๕ จะไม่เลิกกองทัพขับไทย ๕ ครั้นจะไป
ก็เสียตายการณรงค์ ๕ ขงมาตายพูดมาเหินถูก ๕ จะต้องคืนตามประสงค์ ๕ คิดแล้ว
ให้เตรียมจตุรงค์ ๕ ทงทวนธงอาวุธยุทธานา ๕ เราจะเลิกกองทัพกลับนคร ๕ ตามอักษร
เดียวพ้อที่ให้หา ๕ ในวันนี้ทันใดอย่าได้ช้า ๕ จงรวบรวมโยธาเร็วพลัน ๖ คำ ๖

๑ บัตน ๕ นายพลนายหมวดกวตขัน ๕ รับคำสั่งรีบมาจัดกัน ๕ ต่างคนพลัน
ไม่ช้า ๕ พับผ้าผ่อนใส่ย่ามตามประสงค์ ๕ หมอเข้าแกลงบนลงกระเช้า ๕ เตรียมหาบคอน
๕ ๕ หงเครื่องราว ๕ ด้วยยินดีจะได้กลับทงทัพไชย ๕ ๔ คำ ๕

๑ บัตน ๕ ม้าเดียวม้าตายทหารใหญ่ ๕ เหินพร้อมเสร็จขึ้นหลังมะโนไม ๕ ๕
ยกพลไกรกลับทันที ๖ คำ ๖

๑ บัตน ๕ เอี้ยวส่งอยู่ในบุรีศรี ๕ แจ้งว่าม้าเดียวยกโยธี ๕ กลับธานีไม่ทำตาม
๕ สารา ๕ จึ่งสั่งให้นายพลทั้งหลาย ๕ คุณโยธาแยกย้ายรักษา ๕ ทุกด้านทางกนกามรคา
๕ คอยรบราม้าเดียวชาญไชย ๕ อย่าให้เข้าในเขตรันตัง ๕ แม่นฝั้นตรงเข้ามาอย่าปราไส
๕ จงฟันฟาดจนขาดชีวาโลย ๕ ตามคำสั่งนี้ใช้จึ่งทุกนาย ๖ คำ ๖

๑ บัตน ๕ ขุนพลพร้อมพรังทั้งหลาย ๕ ก็จัดแจงบอกพลนิกาย ๕ มากมายมีหมวด
๕ เร่งตรวจตรา ๖ คำ ๖

๑ ๕ ครั้นพร้อมเสร็จตามสั่งตุดคับ ๕ ต่างแบ่งทัพหลายกองอาษา ๕ ๕
นอกพารา ๕ แยกโยธาไปทุกด้านคอยร่ายรอน ๖ คำ ๖

๑ บัณฑิตน์ ม้าเฉียวเห่าหาญชาญสมร เติญโยธพร้อมพรังคณกร พอลงด่าน
 ชาญนครก็หวาดใจ เหนพวกพลตงประตารักษามัน จะเข้าไปเล่ากัพรันหวนไหว เหน
 จะต้องถึงกับขิงไชย ที่ไหนมันจะให้เข้าโดยดี เตียวพ้อจะฉงนสนเทห์ ว่าเราคิดเกร
 ไม่ต้องที่ จึงเข้ามาโรมรันประจัญต์ ครั้นจะกลับคร้งนกลังเล เตียวพ้อจะว่าเราชักย้าย
 คีตอุบายพัวพันหันเห มันยากจิตรซึ่งจะมากาคาคะเน เขาปรวนแปรทำกันเป็นฉันทิต
 กรบถอยโยธามาห่างด่าน แสนรำคานเศร้าหมองไม่ผ่องใส สั่งให้ตั้งค่ายพลันทันใด
 หยุตพักพลไกรตุท้วงที ฯ ๘ คำ เจริจา ๖๖

๑ มาจะกล่าวบทไป ถึงขงเบ้งชาญไชยเฉลิมศรี อยู่ในด่านพร้อมพรังทงเล่าปี่
 เหนม้าเฉียวยกโยธากลับไป แล้วทราบเรื่องขุนเขินไ้เข้ามา แจ้งกิจจากตรงสนสงไสย
 ว่าเอียวสงยุงเตียวพ้อไว้ เรียกม้าเฉียวกลับไปธานี แต่งให้สัถย์ด่านทหารตั้ง อยู่พร้อม
 พรังขัตถ์พ้าที่ ม้าเฉียวก็ไม่อาจเข้าธานี จะถอยหนีก็ไม่ได้คืบไ้ครัน กลัวเตียวพ้อ
 จะระคายหมางหมอง จำจึงต้องหยุตยงตงคายนัน ม้าเฉียวร้อนใจตงไฟกลัปี้ จะผ่นผ่น
 เกลยกล่อมให้ยอมใจ จึงว่ากับเล่าปี่เป็นที่แล้ว ขอลาท่านคลาสแคล้วอย่าหวนไหว
 ไปเกลยกล่อมม้าเฉียวชาญไชย เอมมาไว้ช่วยณรงค์สงคราม ฯ ๑๐ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่ฟังอาจารย์ชาญสนาม จึงตอบว่าตัวข้าครันคร้าม ซึ่งท่าน
 จะพยายามไปไกล เหมือนชีวิตรปดิออกจากร่าง ไม่ไว้วางใจใครๆ ลงได้ เพื่อท่าน
 จะเสียทีมิไ้ไทย ตัวข้าใช้จะต้องยับอัปปรา ฯ ๘ คำ เจริจา ๖๖

๑ บัณฑิตน์ ทหารของจุหลงที่อาษา นำล่อนกับของสารา เข้าไปหาเล่าปี่ทันใด
 คำนับน้อมล่อมกายหมายมั่น เอาหนังสือสำคัญส่งให้ แล้วยืนอยู่ตรงหน้าไม่คลาไคล
 กับล่อนตงฤไทยพั่งการณ ฯ ๘ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่รับเอาของสารา ฮองจุหลงทันใดมิไ้ได้นาน แกะออกคล้ออ่าน
 ตามสารา ฯ ๒ คำ ๖๖

๑ เอกบท ๑ ข้าพเจ้าเตียวจุหลงนายทัพ น้อมคำนับมาในเลขา ให้ท่านทราบ
 ตามจิตรเจตนา ด้วยล่อนเข้ามาสาพิภักดิ์ เพราะล่อนกับข้าอัสฌมาไ้สโรย เคยเหนใจกัน

อยู่รู้จัก ขอร่านช่วยผดุงบำรุงรัก เขาสมัคจะทำราชการ ไม่เหนกับล่อนผู้หมิ่นจิตร
ท่านจงคิดถึงข้าผู้ทหาร อย่าสละตัดรอนให้รำคาญ แม้นทราบสารแล้วจงรับอย่าขับเอย

๖ คำ

๖๖

๑ ครั้นจบคำรำพรรณของจุหลง เหน้มนคงเล่าปี่มิไต่เนย ขยายคำตำหนิออก
พิเปรย กระไรเลยล่อนเมื่อก่อนการ เล่าเจียงจะรับเราเข้าบุรี ท่านพาที่ขัดด้วยโหวหาร
เหตุไฉนไม่อยู่ให้สำราญ กลับชมขานหาเราเอาอะไร อยู่กับเล่าเจียงไยเปี่ยงบิต จง
ตัดเตือนให้เขาคิดขุ่นปนใหญ่ นับประสาแต่เราจะเข้าไป ท่านก็ห้ามมิให้คบค้า ฯ

๖ คำ

๖๖

๑ บัติน ลือนฟังคำข่งว่า จึ่งตอบกับเล่าปี่ผู้ปรึกษา อันตัวข้าเดิมอยู่กับ
เล่าเจียง จึ่งทักทวนห้ามไว้ด้วยใจซื่อ แม้นท่านถือดำให้ก็ไม่เจียง ธรรมดาข้ากับเจ้า
ที่เขาสวเลียง เจ้าจะพลึงเสียทำต้องพาที่ คัดจ้างห้ามปรามตามปัญญา จะมีให้ขาย
หน้าเสียราชี เหมือนนกน้อยไม้โตตกดี ต้องอาไสรยกายร่วมสำราญ ไม่ใดกึ่งไบน
ร่วงโกรัน เจียนจะไค้นไม่เห็นหลักถ่าน ปักขาไคจะเข้าอยู่ตุร่าคาล เหมือนเล่าเจียง
โจ้สันดานต้องจำจร อันตัวท่านมีปัญญาสามารถ ทิชาชาติเหมือนข้ามาพักส่อน ท่าน
ก็เหมือนพฤกษาที่ถาวร มีใบหนาบ้งร้อนให้สำราญ ฯ ๑๐ คำ

๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่ผู้ปรึกษาหาญ ฟังลือนข่งแจ้งแสดงการณ สันรำคาลเห็นฉาด
สอาดใจ จึ่งถามว่าท่านจะมาอยู่ที่นี่ อันความดียังไม่เห็นปนไฉน สิ่งซึ่งชอบจะประกอบ
อย่างใด ให้เห็นได้ขึ้นต้นว่าคนดี ฯ ๔ คำ

๖๖

๑ บัติน ลือนยอมย่องผ่องศรี จึ่งตอบรศพจนาพาที่ ตัวข้ายอมทราบ
สาพรรณ ท่านอยากได้ม้าเฉียวเขียวชาญ ไว้ช่วยการยิ่งยวดกวตขัน บัตินมาเฉียว
ชาญฉกรรจ์ ต้องป่วนปั่นลึงเดเกเรใจ ข้าจะขออาสาไปว่ากล่าว ไม่ยัตยาวมากนักเห็น
จักได้ ตัวม้าเฉียวเขียวชาญให้ท่านใช้ เพราะรู้ใจรู้จักเคยทักทาย เคยพูดเล่นเจรจา

วิสาสะ คงลงเอยลงคะตามนั้หมาย อันความพุดข้านแบบคาย จะยกย้ายให้สำเร็จ
เจตนา ๖ ๘ คำ ๖๕

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่ผู้มยศดา ฟังลั่นสำคัญจ่านรรจา จะอาษาเกลยกล่อม
ม้าเฉียวนั้น ให้เข้ามาสาพิภคตสมคจิตร ตามความคิดของลั่นไม่ผินผัน ก็ยืนตบอก
กับขงเบ้งพลัน ท่านนสนรฐะไม่ต้องไป ลั่นเขาเข้ารับอาษา จะชักพาม้าเฉียว
มาให้ได้ เหนจะสมปรารถนาไม่ซ้ำใจ โดยว่องไวเหมือนสำคัญสัญญา ๖ คำ ๖๕

๑ บัดนั้น ขงเบ้งอาจารย์ชาญกล้า ได้ฟังคำเล่าปี่ผู้ปรึกษา ก็นั่งนกรกตรรา
เหนขอบกล อนุญาตลั่นให้คลาไคล แล้วครวญไคร่กลบจิตคิดจณ อันม้าเฉียวสามารถ
บังอาจตน จะคำรณคำรามตอถ้อใจ อันลั่นจะไม่สมปรารถนา แล้วหวนนึกกรกตรรา
ไปใหม่ ลั่นนว่าจาปัญญาว เหนจะได้นอกกระมังสั่งให้จร ๖ เจรจา ๖ คำ ๖๕

๑ บัดนั้น ลั่นฟังอาจารย์ชาญสมร อนุญาตวาจาสาพร ก็รีบร้อนลาเล่าปี่
ตีใจ ลงมาชนอาษาไม่ซ้ำที่ ขั้ภาชีว่องไวผ่องใส ออกจากด่านลีลาคลาไคล ต้ง
ฤไทยหาม้าเฉียวฉบับพลัน ๖ เข็ด ๘ คำ ๖๕

๑ ครั้นลงจากอศตร เติบร้อนเร็ววรมขมมน บอกรับนายประตุค่ายสำคัญ
ว่าเรานั้มาแต่บ้านไกล ขอเข้าหาม้าเฉียวไชยชาญ เพราะมีการการรฐะเรื่องใหญ่
จะปฤกษาหาฤาโดยข้อใจ ช่วยพาไปเร็วพลันทันที ๖ เจรจา ๘ คำ ๖๕

๑ บัดนั้น นายประตุซึ่งรักษาน้ำที่ ครั้นถามข้อแลแล้วรู้แน่ดี ว่าอยู่นั้คอยเรา
จะเข้าไป บอกท่านก่อนให้รู้ย่าวู่วาม ต้องครั้นคร้ามอาญาไม่ปราไส แม้นว่าท่าน
อนุญาตให้คลาไคล จะมารับทันใดมิได้ซ้ำ สั่งแล้วเข้าไปหาม้าเฉียว ไม่แลเหลียว
ยั้งนั้กั้หน้า บอกว่าลั่นจะเข้ามา เจรจากับท่านด้วยการณั้ใด ก็ไม่แจ้งยังแห่ง
ให้คอยอยู่ ที่ประตุตามประสาชฉฉาไศรย แม้นท่านอนุญาตให้คลาไคล จะออกไป
รับมาไม่ซ้ำที่ ๖ ๘ คำ ๖๕

๑ บัตินน์ มาเฉียวขุนข้องหมองศรี นายประตูเข้ามาแจ้งคดี ว่าลั่นจรัส
เร็วมา ก็รู้ได้แม่นย่ำเป็นสำคัญ ลั่นน่นขงพุดนักรหา คงจะคิดแม่นมั่น
ด้วยปัญญา หวังเข้ามาเกลยกล่อมให้ยอมใจ ส่องทหารแกลวกกล้าอาวูธ ขำนาญยุทธ์
ยี่สิบพร้อมไสว เรียกเข้ามาขึ้นข้างไม้ห่างไกล ตั้งญ่ไทยอย่าพลั้งระวังดี เราพุดกับ
ลั่นสนประสงค์ บอกว่าลงมือแล้วอย่าแคล้วหนี จงฆ่าพ่นลั่นสนชวี เอาสับเสีย
เป็นชุดตามสัญญา ๖ ๘ คำ เจริจา ๖๖

๑ แล้วส่งกับนายประตูเร็วพลัน ไปหานันให้รับมาหา อ้ายลั่นยังยวคอดควาจา
วันนุกุจะฆ่าให้วายปราณ ๖ ๒ คำ ๖๖

๑ บัตินน์ นายประตูได้รับบรรหาร เกรงมาเฉียวเหลือลั่นวง์ฉนวนลาน ออกมา
ถึงทวารหนัก นาลื่นคลาไคลไว้อง ลั่นค้อย่างย่องผ่องศรี นายประตูเร่งเร็ว
จรัส สองคนตรงรีเดินเข้าไป ๖ เสมอ ๔ คำ ๖๖

๑ ครนถลั่นนงลง ค่อยประจกิริยาขอขมาไศรย ที่เกาตรงมาเฉียวชาญไชย
ถอนใจใหญ่แล้วเอามือขยตา ๖ ๒ คำ ๖๖

๑ เมื่อนน มาเฉียวขงขงหงา เหนลั่นทำทักทริยา จะโสกาใส่กลประการ
ใด ขู่คำรามถามว่าท่านมานี้ ธุระมีประสงค์ที่ตรงไหน จงรีบเร่งพาที่จะมี โภ
ข้าไม่ได้ดูทหารคอยผลาญคน ๖ ๔ คำ ๖๖

๑ บัตินน์ ลั่นตอบคำไม่ขัดสน อันตัวเรามีการกังวล ผู้เดินต้นมาหากข้าที่
หมายจะพุดปรานอมเกลยกล่อมท่าน ให้สมานเข้าสมัคเป็นศักดิ์ศรี กับคน ที่ตงเถาคือ
เล่าปี เพราะเหนตจิงได้มาเจรจากัน ๖ ๔ คำ ๖๖

๑ บัตินน์ มาเฉียวเคื่องขุนหุ่นหัน ร้องตวาดว่าโฮ้อายอาธรรม์ จะเกลยกล่อม
ขุนประการใด จงเร่งว่าอย่าช้าดูอาวูธ บริสุทธขาววับพึ่งดบัใหม่ แม้นพุดผิดแล้ว
จะพ่นให้บัลโดย หวังให้ติดกายอย่าหมายเลย ๖ ๔ คำ ๖๖

๑ บัตนิน ลื่อนหัวนั้ไหวฤไทยเฉย จึงออกคำชาคะตพิเปรย อารูท่านคมเคย
 ราวี้ เหน้ไม้ได้มาเราอย่าเอาจิตร จะกลบัล้งชีวิตรท่านเปนผี ไภยจะมาถึงตัวมัวลือต
 เรานนมเมตตาจิงคลาโคล มาหาท่านด้วยเมือรูนั้ไค้คั้นเคย ถ้าหาไม้แล้วจะเฉยทำไถล
 คิตถิงกันอยู่ไม้เผลลือใจ นึกว่าเพื่อนร่วมฤไทยได้เเห็นกัน ๖ คำ ๖

๑ บัตนิน ม้าเฉยพ้งว่าอรุสั่น ถามลือนั้ไภยสิ่งไค้คั้น จะมาถึงเราพลัน
 ม้วยชีวิ ๖ เจาจา ๒ คำ ๖

๑ บัตนิน ลื่อนทำหมองไม้ผ่องศรี จึงบอกว่าธรรมดากะสัตรี รูปนั้ไค้สวยสม
 คมคาย เอาผ้าผ่อนทาบตหมองมัว เป้านั้ไค้หมัพพสวย์ไม้หาย อันหญิงชวขลังตาทางกาย
 เอาของหอมละลายละเลงทา กับภูสัตรีทวิจตรบรรจง เป้านั้ไค้หมัตวล้งลั่นเลขา สัตรี
 นนั้ไค้ไม้เเห็นงามตา พระสุริยานั้ไค้จะรอนเมือตอนใด ก็ย้าเเทียงแตกเปรี้งไม้ใช่หรือ
 ศะคีคือดวงจันทร์จาร์สไย ขันฤแรมแสงสลัวไม้ทัวไป วันเพ็ญไค้จิงกระจำงสว่างตา
 ๖ ๘ คำ ๖

๑ บัตนิน ม้าเฉยตรอมตรมนงกมหน้า พ้งลือนนุคจ้านยังสงกา ตรองไม้
 เหน้มรคาจิงว่าพลัน ท่านเก็บเอาอะไรมาพุดเพ้อ เราเชอะเชอะไม้รู้ คิตดูขัน เกียมท
 มีสนั้ไค้รวัใจพัวพัน อยากจะพ้นแต่ไค้พ้งอกที่ ๖ ๘ คำ ๖

๑ บัตนิน ลื่อนย่มย่องผ่องศรี จึงตอบว่าตัวท่านทูกวนัน เหมื่อนระวีกำลัง
 เเทียงรอนเปรี้งแท้ ฤทวงจันทรวันเพ็ญเย็นสว่าง แจ่มกระจำงทัวไกลไค้แบ หรือ
 เหมื่อนหญิงรูปงามไม้ทรมแปร ไยท้อแท้บัพัญญาเข้าตาจน จะเข้าหาเตียวพ้อก็ไม้ได้
 เอียวสงยุแยงให้ใจจงน แต่งทหารมาสักดัตตพล ทูกด้านทูกตำบลคอยราวี้ จะเข้าหา
 เล่าเจียงก็เพลียงขัด ไม้ถนัดหลายท่านาบัสสิ ครันจะหันกลับหน้าไปต่อตี ให้เล่าปี
 แตกทักคัคัใจ ครังแม่นั้ไค้โยโห้โชนะ คราวนั้ไค้จะรายตองอายุใหญ่ ท่านจะ
 ตังแบงอยู่ตู่ไค้ไร เหน้ว่าภักย์จะมาไม้เข้าที่ อันไค้ไค้มนั้ไค้บิตาท่าน ไม้คิตอ่านแทน
 คุณการณั้ไค้ รูปก็งามนามก็เพราะท่าเหมาะดี ทำเช่นนั้นแล้วไค้เเห็นไม้เปนการ ๖ ๑๒ คำ ๖

๑ บัตนน มาเฉียวชาญไชยใจหาญ ไต่พังคำลั่นสนเทือกดล ยิงรำคาบทั้ง
อาวุธหลุดจากมือ ลงคุกเข่าคอยค่านับรบผิด ท่านอย่าคิดพยาบาทอาฆาตถือ กำลังร้อน
เหมือนไฟใจกระพือ หินขว้างไม่ตอตุ้ดงัน คิดโฉนจิงจะโต้แค้น ทดแทนบิดาซึ่ง
อาสัญ ทำอย่างไรจะค่อยสุขบนทุกวัน ท่านผ่อนผันออกยุบลให้พ้นไภย ฯ ๖ คำ ๖๕

๑ บัตนน ลื่อนปรี่เปรมเกษมไส จึงบอกว่าข้าจะแจ้งความใน ท่านจงไล่พวก
ที่ล่อสาตรา เสียให้พ้นอย่าให้คนอยู่มาก เราไม่ยอมมีจิตรปราณา ให้มันรู้หลายหู
หมู่โยธา จะเจรจากัดแต่ท่านให้มันคง ฯ ๖ เจรจา ๔ คำ ๖๕

๑ บัตนน มาเฉียวเหนสมอารมณ์ประสงค์ โล่ทหารพันพัวที่ด้วยง ตามจ้าน
ลื่อนจนสนคน แล้วจิงว่าเชิญท่านไขคดี ข้านตามใจไม่ขัดสน เหลือปัญญาซึ่งจะคิด
ผ่อนปรน เจียนจะปันคืบคั่นแน่นฤไทย ฯ ๔ คำ ๖๕

๑ บัตนน ลื่อนออกวาจาอ้อมไสรย บอกว่าเล่าปี่เป็นไร ทงน้ำใจโอบอ้อม
อารี เขาก็เป็นเชอพระวงษพงษกระษัตริ์ พูลสวสคคตบำรุงขงกรุงศรี เมื่ออยู่ใน
อุโตธานี มาทั้งเปนไมตรีปรานอมใจ ช่วยกันคิดกำจัดโจน ซึ่งอวดตัวตั้งโตหยังใหญ่
การนั้นกบวบิตขัติน บิดาท่านบัลโลยเสียก่อนพลัน ต่อมาเล่าปี่คิดแค้น ด้วยโกรธ
แสนมาบิดาท่านอาสัญ ไปอยู่กับเล่าปี่เหนดีครัน ได้ช่วยกันทดแทนคุณบิดา แล้วตัว
เขาคิดผดุงบำรุงเมือง ให้รุ่งเรืองต่อไปภายหน้า ท่านจะมีชื่อเสียงเรียงแซ่มา จนชั่วฟ้า
ชั่วดินสนกาลนาน ฯ ๑๐ คำ ๖๕

๑ บัตนน มาเฉียวนั่งงพงสาร์ ขงลื่อนขแจ้งแสดงการณ ส่นรำคาบบอกว่า
ขอบขอบใจ ข้าก็ยอมตกลงจ้านรัก ส่าพักัดเล่าปี่เหนดีได้ เรียกเอี้ยวเป็กมาพลัน
ทันใด ตัวมึงใช้เตียวพ้อไ้มา ให้กำกับทัพหน้าว่าทหาร ไม่เหนมิงรอนราญหลบหน้า
อย่าได้เหนอันตังพารา ก้มภักตราตายเถิดประเสริฐดี ว่าแล้วก็ขับเขี้ยวเคียวกราม
บุ๋คำรามย้ายยักขักระบี่ ฟันเอี้ยวเป็กคอขาดทันที ส่นขวลมกลังไม่ตังกาย ฯ
ไอศ ๔ คำ ๖๕

๑ ครั้นเอียวเป็กมอดม้วยมรณา ก็ปรีดาชื่นชมสมหมาย รวมทหารพร้อมได้
ไพร่นาย มิให้มียศคายราวี หวังสืบเอียวเป็กทันใด ขุนหลังมะโนไม่ผ่องศรี ขุนลั่น
ให้หยาบช้ำ พร้อมโยธจากค่ายสบายใจ ม้าลั่นนำหน้าพาจร ไม่รีบร้อนเดินพอสตวกได้
หมายด่านแอ่งกวนนั้นไซ้ คอยขั้มมะโนไม่โคลคลา ฯ เช็ด ๖ คำ ๖๖

๑ ครั้นถึงลงจากถ้ำลี้ศรั ทงสองโสมนัสหนักหนา ม้าเฉียวหวังสืบเอียวเป็กมา
ลั่นนำหน้าพาจร ตรงเข้าค่ายค่านับเล่าปี ดูท่วงทีเห็นท่าสะโมสร วางสืบเอียวเป็ก
ซึ่งม้วยมรณ ยืนบนโต๊ะแล้วพักผ่อนฟังความ ฯ ๘ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปีดีใจปราโสดาม ว่ามาเฉียวเข้าทำสงคราม พยายามเอาสืบ
ไครมา ฯ เจริจา ๒ คำ ๖๖

๑ บัตนนั้น มาเฉียวชาญไชยใจกล้า บอกกับเล่าปีผู้ปรึกษา อันตัวข้าเอื้อสืบ
มากำนัน คือห้วยเอียวเป็กนายทัพ เดียวพ่อใช้กำกับมากวดขัน ในชั้นต้นต้องมีที่
สำคัญ เพราะหมายมั่นขอพึ่งบารมี ได้ทราบว่ายัญญาท่านสามารถ จะบำรุงประชา
ราชฎีเฉลิมศรี เหมือนกับข้าอยู่มิถวัเหมือน มาออกที่ใสสว่างกระจ่างตา แม้การใด
ข้าขึ้นสำคัญนัก ข้าขอสาปผกตอาษา ฌลองคุณให้สำเร็จที่เมตตา กว่าข้าบ้านนี้จะ
บัลลือ ฯ ๘ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปีฟังว่าอุษณาไศรย เราขอบิณฑรม้าเฉียวเฉียวใจ กลับตัวได้
เช่นนเห็นดีครั้น มาช่วยเราบำรุงการบ้านเมือง ให้รุ่งเรืองยดถึงทุกสิ่งสรรพ กำจัด
พวกปัจจามิตรซึ่งติดพัน สังหารเหล่าอาชรรมิให้ม้วยมรณ แล้วเลยส่งจูงกับเบ้งตด
อยู่รักษาจังหวัดไว้ก่อน ด้านนั้นเป็นด้านชนนคร ตรวจนิกรระวังระไวให้ดี เราจะไป
กิมกกันครา เร่งจัดโยธาให้ครบที่ แล้วจะเข้าเสฉวนธานี ราวเอาให้ได้เหมือนใจจง
๖ ๘ คำ ๖๖

๑ บัตนนั้น จักจูงเบ้งตดรบจับตดส่ง ลาออกมาเร่งรัดจตุรงค์ พร้อมทหารด้วย
เข้ากองทัพ ฯ เจริจา ๒ คำ ๖๖

เล่ม ๑๓

๑ สามก๊ก คำ กลอน ๗๖

๓๐๑

๑ เมื่อนั้น เล่าปีเพนพลเสร็จสรรพ เข้าหาขงเบ้งน้อมคำนับ เชิญให้กลับ
กิมก๊กกันคร่า ๗ ๒ คำ ๗๖

๑ บัดนั้น ขงเบ้งอาจารย์ชาญกล้า แสนเกษมเปรมใจโคลคลา มาขึ้นหลัง
อาชาตัวไว เล่าปีก็ปลื้มผู้สว่ คนจงโบทระวัชชายไหว ทหารให้สามล้าไม่เข้าใจ
รียกพลไกรจากด่านพลัน ๗ กรวณอก ๔ คำ ๗๖

๑ บัดนั้น เตียวจูลงสองตงตัวขยัน ได้รู้ข่าวเล่าปีนายนั้น รียกพลขึ้นตรงมา
ทั้งสองคนออกนครต้อนรับ ยืนลำดับพร้อมเหล่าอาชา เปนกระบวนคอยแห่เข้าพารา
ล้วนจงทิวงามสง่าจัดกัน ๗ เจริจา ๔ คำ ๗๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปีเร่งรบพลันนี้ แรมมรรคามาได้สามวัน ถึงเขตรคันกิมก
กันคร่า เห็นจูลงสองตงออกต้อนรับ กระบวนแห่และยัปส์ฟ้า เสือกึงเกงทิวธงโสภา
ศุบเกษมในวิญญูยิ่งนัก ขวบนขงเบ้งอาจารย์ชาญสมร ลงจากอัครสมศักดิ์ จูลงกับ
เราต่างสาพิภักดิ์ ไม่ย่ายักเข้าคำนับฉบับพลัน ๗ เจริจา ๖ คำ ๗๖

๑ พร้อมทหารปรีเปรมเกษมสอาด แสนสำราญทงพวกพลันนี้ กระบวนแห่
ขับขื่อนจรรจรัด เล่าปีผายผันเข้าพารา ๗ กลองโยน ๒ คำ ๗๖

๑ ข้า ๑ มาจะกล่าวบทไป ถึงเล่าเจียงอยู่ในยศถา ทราบว่าเตียวพ้อแจ้งสำรา
ใช้มาเนี่ยวยกมาช่วยราษฎรอน มาเนี่ยวกลับเข้ากับเล่าปี ยิ่งทิวความทุกข์สะท้อนลอน
แล้วแจ้งว่าเล่าปีตรัสกร จะรับรอนต์เสนวนานี้ ๗ ๔ คำ ๗๖

๑ ร่าย ๑ จึงสั่งให้เล่ายวนกับม้าฮั่น รับจัดพลันนี้ชาวกรุงศรี ตัวจงเปนแม่ทัพ
คุมโยธี กระโจนตีกิมกกันคร่า ให้เล่าปีแตกหนีจึงได้ แล้วตั้งใจเข้าพิทักษ์รักษา
มั่นเมืองนี้ไว้คนคอยขันตา นักระศเราจะเข้าการราศี ๗ ๔ คำ ๗๖

๑ บัดนั้น เล่ายวนม้าฮั่นชาญไชยศรี สองนายคำนับรับว่าที ลาเล่าเจียงจรด
ออกมาพลัน ๗ เสมอ ๒ คำ ๗๖

๑ ขานี้ ๑ ครันถึงนำพลานขานขลา ตีม้าพ้อให้สัญญาพลชั้นี พวกนายหมวด
ไม่เข้าเกณฑ์มาพลัน ล้วนฉกรรจ์สูงดำล่ำกาย เหล่าหนึ่งเสียดแทงหมวกแดง ใส่กั้งเง
ก้านแย่งฉศฉาย ถือกาทันตขมาเรียงราย เหน็บกันหย่นแน่นกายกำยำ พวกหนึ่ง
เสียดเขี้ยวหมวกขาว กั้งเงยาวสืเหลื่องเครื่องขำ ถือกาบมีโล่ปัดประจำ ตัวดำตาดุ
คันทน พวกหนึ่งเสียดนาเงินหมวกขมกุ่ม มีภู้อย่างไม่ห่างเขิน กั้งเงลายถ้อยเงา
ปลอกเงิน ร้ายเกินแรงเง่เง้งกัน อีกรวมหนึ่งหลายหลากมากอาวุธ ฤทธิรุตม์เร็ว
แรงแขงขัน เสียดกั้งเงหมวกเข่นเบญจพรรณ ครบสัหมันแน่นอนันต์พลากร ๖
เจรจา ๑๐ คำ ๖๖

๑ ครันเสร็จเล่าขวนกับมาอัน เกษมสันต์แสนสุขสะโมสร สองนายขันธ์หลังอศิศร
ยกนิกรออกนอกพารา ๖ กราวนอก ๒ คำ ๖๖

๑ บัตัน ม้าใช้ในกองอาษา ของเล่าปี่เร็วรวดเร็วจตรา เหนือกองทัพนครา
เสฉวนจร รู้ว่าเล่าขวนกับมาอัน เปนนายพลชั้นชาญสมร จะมาตีก๊กกนคร กริบ
ร้อนควบขั้มมะโนไม ๖ คำเข็ด ๖๖

๑ ครันถึงกิมก๊กธานี ลงจากพาซีไม่เข้าได้ เข้าไปหาเล่าปี่ทันใด ร้อนไทย
น้อมคำนับขั้มพลัน บอกว่ามาขึ้นกับเล่าขวน ยกมาจากเสฉวนขั้มขันธ์ ประมาณพล
สัหมันพนฉกรรจ์ จะรีบเข้าโรมรันนครา จวนจะถึงกิมก๊กธานี เข้ารีบเร่งโยธินักหนา
ขอท่านได้ทราบบาบา ต้องรีบเร่งเร่งมาให้ทันการ ๖ คำ ๖๖

๑ บัตัน จูหลงของต่งนายทหาร ได้ยินคำม้าใช้ใจราคาล ให้เต็ดตาลใน
วิญญายากคลาโคล เพราะเรอรั้งยังข้าหุตราวี บอกเล่าปี่ขั้มขั้มขั้มขั้ม สองข้าขอ
อาษาท่านไป เข้าชิงไชยมาขึ้นให้ทันการ กับเล่าขวนมิได้ท้อถอยหนี จะเอาสี่สะสอง
มาเส้นศาล ประเดี๋ยวใจมิให้เนิ่นนาน กับเราต่างช่วยกันราญรณรงค์ ๖ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่ขึ้นชมสมประสงค์ อนุญาตให้ไปเหมือนใจจง เตียวจูหลง
เราต่ออย่าช้า ๖ คำ ๖๖

เล่ม ๑๓

๑ สามก๊ก คำ กลอน ๖๖

๓๐๓

๑ บัตนน จูหล่งของต่งสองศรี น้อมคำนับมิไครอจรวี ออกมาจัตโยธีเร็วพรัน

๖ เจริจา ๒ คำ ๖๖

๑ ครนพร้อมเสด็จสองทหารชาญสมร ขันหลังอศุตรขมิขม้น แก้วอาวอุโบกง
เปนสำคัญ เร่งพลจรจรัลออกธานี ๖ กราว นอก ๒ คำ ๖๖

๑ ครนถึงสองทัพปะทะทัน พลจกรรจสองฝ่ายไม่หน่ายหนี ตะลุมบอนอาวอุสน
รันราวี้ เข้าคลุกคลีแทงฟันราญรอน ๖ เชิด ๒ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าปี่คอยสุบสโมสร ส่งจัตโยธีเคียงกันไนนคร ให้ถาวรันเร่ง
บันเทิงใจ ๖ เจริจา ๒ คำ ๖๖

๑ ยังไม่ทันไต่จะเสร็จสำเร็จนะ เหนจุหล่งตตศึสะเล่ายวนได้ หัวเข้ามาเร็วพลัน
ทันใด กับของต่งชาญไชโยวี่ เอาหัวมาชนมาเรวณัก จิงถามทักยมยองสองศรี
เหตุไฉนท่านไปดำนตี ล้างชีวนายทัพได้ทันใด ๖ ๔ คำ ๖๖

๑ บัตนน ของต่งจูหล่งทหารใหญ่ บอกว่าสองข้าต่งใจ จะชิงไชโยเอาชื่อ
ให้ภรรยา คิดแต่กตัญญูเปนที่ต่ง กัสมหวังสมมาทปราณา เอาบารมีของท่านกันสาตรา
จึงไม่ช้าได้ศึสะโพรี เจริจา ๔ คำ ๖๖

๑ บัตนน ม้าฉะยวฤทธิไกรชาญไชโยศรี เหนจุหล่งของต่งไปราวี้ ประเดี้ยวใจ
ได้ศึสะมา หวาดเสียวขนพองสยองหัว ยิ่งคร้ามกลัวเล่าปี่นักหนา มีทหารก็ดมอดวน
ภรรยา สมขังอุปญญาเปนเชอวงษ เข้ากินไต่ะพร้อมพรังนงเกาอ หงขงเบ้งเล่าปี่สม
ประสงค์ โลละจิวจับเจียตามใจจง ล้วนนายทัพเปนวงนังล้อมกัน ๖ เจริจา
๖ คำ ๖๖

๑ บัตนน ม้าฉะยวจวจนหวสน ตึงหนาดึงตากฉาครัน กล่าวสำคัญกับเล่าปี่
ผู้ปรีชา เสนวนเวียงไชโยไม่ต้องยาก ตัวข้าอยากจะรับอาษา ไปเกลี้ยกล่อมเล่าเจียง
ตามปญญา จนยอมยกพาราให้พลัน ๖ ๔ คำ ๖๖

อ่านฝันแปรแก้ไข อย่าให้ราษฎรอื่นใจ กลับดูไทยปรานอมยอมแต่ดี เหนจะไม่
ม้วยมอตรอคชีวา จงรีบยกพาราอันเรียงศรี เอาให้เสียกับเขาเล่าปี แม้นไม่ยอมโดยดี
ต้อใจ ตัวเราเป็นผู้อาชา จะแหกเข้าพาราให้จงได้ ราษฎรก็จะร้อนในฤไทย ท่าน
จะเข้าปลโยอย่าถือดี ๖ คำ ๑๒ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าเจียงฟังคำข้าบดสี หงกั้วทงแคนแสนทวี เสโทชานอินทรี
เสียใจ มีอาจจดำรงทรงสติ สุดจะตรองสุดจะตรึกแก้ไข ชลนาไหลนองหมองฤไทย
กัลมลงทนต์ไฉวสยั ๖ โอด ๔ คำ ๖๖

๑ บัดนั้น ขุนนางฝ่ายทหารชาญไชยศรี เหนเล่าเจียงผลอดัมไม่สมประดี ต่าง
ตกใจตรึงเข้ามา นวดพันผันแปรแก้ไข บ้างวิ่งไขว่แล้วนั่งปลุกษา แม้นว่าสูญสิ้น
ขังชีวา เสนวนพาราทำอะไรไร ๖ เจริจว ๔ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าเจียงพนสมประดีได้ สองข้างคนพุงคลาไคล กลับคืนเข้า
ข้างโน้นทันที ๖ เสมอ ๒ คำ ๖๖

๑ ครั้นถึงค้อยประจทรงกาย มุ่งหมายนั่งลงตรงเกาอ ขุนนางพรังพร้อม
ล้อมกาย ปลุกษาพันที่ทำฉันทิด การกิจวนเพียงนเหลือทคิด เรานเมตตาดิจตรอย่างใหญ่
คิดสงสารราษฎรจะร้อนใจ เราจะไปอ่อนน้อมยอมพลัน ยกนครให้เล่าปีดีกว่า ชาว
ประชางจะสุขเกษมสันต์ ตัวของเราตามก้ามขี้จะตามทัน สุดแต่มันจะเปนเช่นใด ๖

๖ คำ ๖๖

๑ บัดนั้น ตั้งโหแคนขันต้อขณาไศรย ฟังคำเล่าเจียงจะออกไป ยกเมืองให้
เล่าปีผดืทนัก จึงกล่าวคำห้ามว่าช้าไว้ก่อน อย่าเคียดรอนวุ่นวายเสียตายศักดิ์ ดูเหมือน
อับปัญญา จนสาพิภคตั้งตั้งรักษาไว้ในธานี ทหารเราก็ค้นสามหมื่นกว่า หงเข้าปลา
บริบูรณ์เพิ่มพูนที จะเลี้ยงกันทั่วทั้งธานี สามปีก็ไม่หมดจจอดใจ แม้นเล่าปีขาดเสียยัง
เลี้ยงพล เราจึงออกตีประจญก็จะได้ ทหารเขาอดอยากยากฤไทย ก็จะแตกยับไป
ทันที ๖ ๘ คำ ๖๖

๑ เมื่อนั้น เล่าเจียงปุ่นหมองไม่ผ่องศรี จึงตอบคำข่าวว่าเราปรานี ประชาชน
ชาวบูรีจะร้อนใจ ตั้งแต่บิตุเรศเกิดเกษมา ตัวเราครองพาราอัมมิไศรย สี่สิบสามปี
เสียดสนเหตุไถย ขาวเวียงไชยเป็นสุขสถาวร มาสามปีนี้แลต่อแยอยู่ พวกในกรุงไม่สู้
ศุขสโมสร ถึงตัวเราบัลลอมมิให้ร้อน ให้เย็นทั่วประชากรจึงจะดี ฯ ๖ คำ ๖๖

๑ บัดนั้น เจ้าจ้าวว่าท่านคิดถูกที่ ข้าพเจ้าดูดาวในคราวนี้ วิปริตผิดที่ทำนอง
ใน ดาวประจำเสฉวนนัคเรศ เคยสังเกตรุ่งเรืองสุกใส ทุกวันนั้นเคลื่อนคลายหายไป
ดาว ขันแทนเหินแม่นยำ แล้วได้ยินเต็ก ๆ ลูกเล็ก มันก็พลอยสอพลอกล่าวข้อขำ ว่าข้า
ใหม่จวนจะมีแป้นแม่นยำ เจ้าใหม่ใครค่งนำเข้าธานี คอยเข้าใหม่เจ้าใหม่เหนได้การ ๖๖

๑ จบเล่ม ๑๓ สมุด ไทย ๖๖

